

SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginhallitus pöytäkirja 11.12.2017

Pöytäkirjan kansilehti	1
1 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
2 § Pöytäkirjojen tarkastaminen	4
3 § Kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet pöytäkirjat ja päätökset	5
4 § Vantaan nuorisovaltuuston pöytäkirja/tiedoksi	7
5 § Kaupunginvaltuuston 13.11.2017 pitämän kokouksen täytäntöönpanot	8
6 § Avustusten ja apurahojen yleiset myöntämisperiaatteet 1.1.2018 alkaen	10
- : Avustusten ja apurahojen yleiset myöntämisperiaatteet 1.1.2018 alkaen	12
- : Loppuraportti avustustoiminnan järjestämisestä 2017	20
7 § Tikkurilan keskustan monitilatoimistorakennuksen tarveselvitys/hankesuunnitelman hyväksyminen	43
- Tikkurilan keskustan monitilatoimistorakennuksen tarveselvitys/hankesuunnitelma	47
8 § Suomen Luontokeskus Haltian toiminnan järjestämisestä tehdyn sopimuksen mukainen maksusuuden tarkistus	80
9 § Vastaus Timo Juurikkalan ja 20 muun valtuutetun aloitteeseen Vantaan Energian irrottautumisesta Fennovoiman ydinvoimalahankkeesta	82
- Timo Juurikkalan ja 20 muun valtuutetun aloite Vantaan Energian irrottautumisesta Fennovoiman ydinvoimalahankkeesta	85
10 § Vantaan 4. luokkalaisten Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhlan kustannukset	87
11 § Kaupungin henkilökunnalta perittävät ateriahinnat ja työnantajan henkilöstöruokailusta maksamat korvaukset vuonna 2018	89
12 § Korvausvaatimus Kiiramyrskyn 12.8.2017 aiheuttamista vahingoista Vantaan kaupungin valaisinverkostolle	91
13 § Kuusikon vanhempainyhdistys ry:n oikaisuvaatimus yleisjaoston päätöksestä 21.8.2017 § 15	93
- : Oikaisuvaatimus aluerahan myöntämisen peruuttamisesta/KuusikkoFest 27.5.2017 Kuusikon koulu/Kuusikon vanhempainyhdistys ry	95
14 § Työ- ja toimintakyvyn kartoitus Vantaan kaupungin työllisyyspalveluiden asiakkaille	100
- Tarjouspyyntö - TYPA - Työ- ja toimintakyvyn kartoitukset	103
- Avauspöytäkirja	111
15 § Osallistuva Vantaa -mallin hyväksyminen	112
- Osallistuva Vantaa - Vantaalaisen asukasvaikuttamisen toimintamalli	114
16 § Lahjoituksen vastaanottaminen sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalle vanhus- ja vammaispalvelujen tulosalueelle	120
17 § Allekirjoitetut kauppakirjat, luovutuskirjat, vaihtokirja, maanvuokrasopimukset, esisopimuksen muutos ja maankäyttö sopimukset	121
18 § Etuosto-oikeuden käyttäminen 26.10.2017 vahvistetussa kiinteistökaupassa / määräala tilasta 92-416-4-440 Lehtimäki	124
- : Kartta kaupan kohteesta	126
19 § Vapaalan pientaloalueen suunnitteluperiaatteet 014300	127
- : 014300 / Suunnitteluperiaatteet	134
- : 014300 / Vapaalan pientaloalueen täydennysrakentamisselvitys	136

SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginhallitus pöytäkirja 11.12.2017

20 § Asemakaava ja asemakaavamuutos 100400 sekä tonttijako, 10 Linnainen / Linnaisten omakotialueen laajennus	208
- : Kaavaselostus 2.10.2017 / Asemakaava 100400, 10 Linnainen	213
- : Muistutukset ja vastineet 2.10.2017 / 100400	255
- : Lausunnot ja vastineet 2.10.2017 / 100400	312
- : Linnaisten metsän luontoarvot / Vantaan kaupungin ympäristökeskus 26.5.2017 / Liite 2.10.2017	319
Muutoksenhakuohje 1. Oikaisuvaatimus	327
Muutoksenhakuohje 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen	328
Muutoksenhakuohje 3. Hallintovalitus asemakaavan muutosta koskevassa asiassa	329
Muutoksenhakuohje 4. Hallintovalitus etuosto-oikeuden käyttämistä koskevassa asiassa	331
Muutoksenhakuohje 5. Hankinto-oikaisu ja oikaisuvaatimus hankinta-asiassa	332
Muutoksenhakuohje 6. Hankinto-oikaisu ja markkinaoikeusvalitus hankinta-asiassa	333
Muutoksenhakuohje 7. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto	336
Muutoksenhakuohje 8. Hallintovalitus rakennuskieltoa koskevassa asiassa	337

Kaupunginhallituksen kokous

Aika 11.12.2017 klo 13.00–15.10

Paikka Kaupungintalo, Tikkurila

Osallistujat

Jäsenet	Läsnä	Varajäsenet	Läsnä
Multala Sari, puheenjohtaja	x	Kortesalmi Marilla	-
Tahvanainen Säde, I varapuheenjohtaja	x	Nieminen Irja	-
Juurikkala Timo, II varapuheenjohtaja	x	Bulut Emil	-
Abdi Faysal	-	Kähkönen Osmo	x
Bruun Susanna	x	Hämäläinen Anu	-
Hakulinen Pentti	x	Haverinen Soili	-
Kaira Lauri	x	Weckman Markku	-
Kotila Pirkko	x	Karinen Ville	-
Niikko Mika	x (13.00–13.45)	Auvinen Timo	-
Norrena Vaula	x	Kuusela Minna	-
Orpana Anitta	x	Sieviläinen Marianne	-
Puoskari Pentti	x	Särkelä Jussi	-
Rokkanen Sakari	x	Kanerva Sami	-
Muut osallistujat			Läsnä
Lindtman Antti, valtuuston puheenjohtaja			x (14.05–15.10)
Mäkinen Tapani, valtuuston I varapuheenjohtaja			x
Kauppinen Sirpa, valtuuston II varapuheenjohtaja			x
Nenonen Kari, kaupunginjohtaja			x
Lipponen Martti, apulaiskaupunginjohtaja			x
Lehto-Häggroth Elina, apulaiskaupunginjohtaja			x
Penttilä Hannu, apulaiskaupunginjohtaja			x
Salminen Jukka T, apulaiskaupunginjohtaja			x
Niinistö Jaakko, apulaiskaupunginjohtaja			x
Rainio Päivi, viestintäjohtaja			x
Marjamaa Patrik, talousjohtaja			x
Myllymäki Juha, kaupunginlakimies			x
Isotalus Birgit, hallintosihteeri			x
Yli-Leppälä Henna, pöytäkirjanpitäjä			x

Todettiin

Allekirjoitukset

Puheenjohtaja Sari Multala

Pöytäkirjanpitäjä Henna Yli-Leppälä

Pöytäkirjan tarkastus

Aika ja paikka 18.12.2017, Kaupungintalo, Asematie 7, 01300 Vantaa (Tikkurila)

Susanna Bruun

Sakari Rokkanen

Pöytäkirja on yleisesti nähtävänä

Aika ja paikka 20.12.2017, Vantaan kaupungin internetsivuilla paatokset.vantaa.fi.

1 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kaupunginhallitus 11.12.2017 § 1

Kaupunginjohtajan esitys:

Todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginhallitus 11.12.2017 § 2

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) tarkastaa ja hyväksyä kaupunginhallituksen 27.11.2017 pitämän kokouksen pöytäkirja nro 21/2017,
- b) tarkastaa ja hyväksyä tämän kokouksen pöytäkirja maanantaina 18.12.2017 klo 17.00 kaupungintalolla,
- c) nimetä tarkastusta varten kaksi pöytäkirjantarkastajaa, ja
- d) pitää tarkastettu pöytäkirja yleisesti nähtävänä kirjaamossa keskiviikkona 20.12.2017 klo 8.15 - 16.00.

Päätös:

Päätettiin

- a) tarkastaa ja hyväksyä kaupunginhallituksen 27.11.2017 pitämän kokouksen pöytäkirja nro 21/2017,
- b) tarkastaa ja hyväksyä tämän kokouksen pöytäkirja maanantaina 18.12.2017 klo 17.00 kaupungintalolla,
- c) nimetä tarkastusta varten Susanna Bruun ja Sakari Rokkanen pöytäkirjantarkastajiksi, ja
- d) pitää tarkastettu pöytäkirja yleisesti nähtävänä kirjaamossa keskiviikkona 20.12.2017 klo 8.15 - 16.00.

3 § Kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet pöytäkirjat ja päätökset

KN/BI

Kaupunginhallitukselle on kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten lähetetty seuraavat pöytäkirjat ja päätökset:

Tarkastuslautakunnan pöytäkirja nro 13/22.11.2017

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen johtokunnan pöytäkirja nro 7/28.11.2017

Opetuslautakunnan pöytäkirja nro 11/4.12.2017

Vapaa-ajanlautakunnan pöytäkirja nro 11/5.12.2017

Kaupunginjohtajan päätökset

- § 69 Opiskelijoiden ja koululaisten palkkaamiseen vuonna 2018 varatun määrärahan jakaminen
- § 70 Vantaan kaupungin sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan liittyminen Kelan KanTa -palveluiden käyttäjäksi vanhojen tietojen arkistoinnissa
- § 71 Vastuullisuustyöryhmän perustaminen

Konsernipalveluiden apulaiskaupunginjohtajan päätökset

- § 129 Varian opiskelijahallintojärjestelmän hankinta (720 551 euroa)
- § 133 FME Lisälisenssien hankinta (39 240 euroa)
- § 134 Bentley Select -ohjelmistosopimuksen uusinta vuodelle 2018 (212 691,60 euroa)

Asukaspalveluiden apulaiskaupunginjohtajan päätös

- § 35 Arkistonhoitajan työsuhteisen vakanssin 000789 perustaminen kuntalaispalveluiden tulosalueella

Hallintojohtajan päätökset

- § 21 Vaalikuulutuksen julkaiseminen sanomalehdessä
- § 22 Helsingin hallinto-oikeuden päätös 16.11. 2017/17/1144/6/Kiinteistöveroalitus

Hankintajohtajan päätökset

- § 108 Oppilaskuljetusten hankinta (4 800 000 euroa, alv 0 % / 4 vuotta)
- § 109 Leipien ja leipomotuotteiden (tuoreet) hankinta (30 000 eur. alv 0 %)
- § 110 Mainos- ja sidosryhmälähjojen hankinta (62 000 eur. alv 0 %)
- § 111 Option käyttöönotto kuvataallenteiden ja konsolipelien hankinnassa (206 000 €/vuosi alv 0 %)

Kaupunginhallitus 11.12.2017 § 3

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään olla ottamatta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi esittelyosassa mainituissa pöytäkirjoissa olevia ottamiskelpoisia päätöksiä ja esittelyosassa mainittuja päätöksiä.

Käsittely:

Merkittiin, että kaupunginjohtaja täydensi esitystään seuraavilla päätöksillä:

Kaupunginjohtajan päätös

- § 72 Valtuustoryhmän toiminnan tukeminen vuonna 2017/Kokoomuksen valtuustoryhmä

Konsernipalveluiden apulaiskaupunginjohtajan päätös

§ 121 Päätös sitoutumisesta KLKH 128 UNA lomakepalvelusopimushankinnan

Henkilöstöjohtajan päätös

§ 25 Opiskelijoiden ja koululaisten palkkaamiseen vuonna 2018 varatun määrärahan jakaminen kaupunginjohtajan toimialalla

Päätös:

Hyväksyttiin täydennetty esitys.

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia

4 § Vantaan nuorisovaltuuston pöytäkirja/tiedoksi

KN/PV/BI

Kaupunginhallitukselle on saapunut **Vantaan nuorisovaltuuston** pöytäkirja 4.12.2017

Kaupunginhallitus 11.12.2017 § 4

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään merkitä tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia

5 § Kaupunginvaltuuston 13.11.2017 pitämän kokouksen täytäntöönpanot

KN/NJ

Kuntalain mukaan kunnanhallitus vastaa valtuuston päätösten täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta (39 §). Päätökset voidaan panna täytäntöön ennen kuin ne ovat saaneet lainvoiman, kuitenkin niin, että täytäntöönpanoon ei saa ryhtyä, jos valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi tai jos valitusviranomaisen kieltää täytäntöönpanon (143 §). Jos kunnanhallitus katsoo, että valtuuston päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, valtuusto on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen, kunnanhallituksen on jätettävä päätös täytäntöön panematta. Asia on tällöin viipymättä saatettava valtuuston uudelleen käsiteltäväksi (96 §).

Kaupunginvaltuusto teki 13.11.2017 päätökset seuraavissa asioissa:

3 § Kaupunginjohtajan viran täyttäminen

4 § Kaupunginjohtajan johtajasopimuksen hyväksyminen

5 § Hallintosäännön sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä ja päätösvaltaa koskevan luvun 7 muuttaminen

6 § Kiinteistötoimitusmaksutaksan muuttaminen

7 § Rakennuskieltojen määrääminen ja voimassaoloaikojen jatkaminen

8 § Vastaus Kimmo Kiljusen ja 27 muun valtuutetun aloitteeseen asukastilan perustamiseksi Länsimäkeen

9 § Vastaus Markku Weckmanin ja 17 muun valtuutetun aloitteeseen perinteisten pientaloaluiden (Tikkurila, Viertola, Hiekkaharju jne) "tuhoamisen" lopettamiseksi

10 § Vastaus Kati Tyystjärven ja 17 muun valtuutetun aloitteeseen asemakaavan laatimiseksi Bisajärventien ja Härkävuorentien alueelle vesihuollon turvaamiseksi

11 § Vuoden 2016 arviointikertomuksesta aiheutuneet toimenpiteet

12 § Tilojen 92-409-8-0, 92-413-2-8 ja määräosan 2/3 tilasta 92-409-6-9 ostaminen / Kiinteistö Oy Vantaan Eriks

13 § Asemakaava ja asemakaavamuutos 920300 sekä tonttijako, 92 Ojanko / Ojangan erityisalueet

14 § Asemakaavamuutos 002281 sekä tonttijaon muutos, 12 Hämeenkyliä / Lammasrinne

15 § Asemakaavamuutos 002243, 15 Myyrmäki / Kilterinkuja 4

16 § Yleiskeskustelu talousarviosta 2018 ja taloussuunnitelmasta 2018-2021

17 § Talousarvio 2018 ja taloussuunnitelma 2018 – 2021

18 § Vantaan kaupungin tulovero- ja kiinteistöveroprosentit vuonna 2018

19 § Jussi Saramon ja 43 muun valtuutetun aloite patikointireitin merkitsemiseksi

20 § Ulla Kaukolan ja 20 muun valtuutetun valtuustoaloite hajusteettomasta Vantaasta

Kaupunginvaltuuston pöytäkirja 10/13.11.2017 on kokonaisuudessaan nähtävänä kaupunginvaltuuston extranet-sivuilla ja kaupungin internet-sivuilla.

Kaupunginhallitus 11.12.2017 § 5

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) todeta, että kaupunginvaltuuston 13.11.2017 tekemät päätökset voidaan panna täytäntöön, ja
- b) lähettää päätökset ao. toimialoille toimenpiteitä varten.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia / ao. toimialat

VD/10147/02.03.01.03/2017

KN/JN/EL-H/HR/MT/LL

Vantaan kaupungin 1.6.2017 voimaan tulleen hallintosäännön 9. luvun 1 §:n kohdan 21 mukaan kaupunginhallitus päättää avustusten myöntämisestä, ellei toisin ole määrätty.

Järjestöille ja muille yhteisöille myönnettävien avustusten ja apurahojen yleiset myöntämisperiaatteet on hyväksytty yleisjaostossa 9.12.2013 § 5 ja vapaa-ajan lautakunnassa 21.1.2014 § 7 yhdessä toimielinten tehtäväalueisiin kuuluvien avustuslajikohtaisten myöntämisperiaatteiden kanssa.

Vuoden 2017 aikana avustusten yleiset myöntämisperiaatteet on päivitetty nykyisen hallintosäännön mukaisiksi, myöntämisperiaatteita on täydennetty avustustoiminnan järjestämistyön yhteydessä ja lisäksi teksteihin on tehty teknisiä korjauksia. Muutokset myöntämisperiaatteisiin on valmisteltu sivistystoimen sekä konserni- ja asukaspalveluiden avustusvalmistelijoista koostuvassa avustustiimissä sekä kaupunginjohtajan § 25/2017 perustamassa työryhmässä, jonka tehtävänä on ollut tehdä esitys avustustoiminnan järjestämisestä Vantaalla.

Avustusten yleisiä myöntämisperiaatteita sovelletaan järjestöjen ja muiden yhteisöjen liikunta-, kulttuuri- ja nuorisotoiminnan, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen, kansalaistoiminnan avustusten sekä yksityishenkilöiden apurahojen hakemisessa, myöntämisessä ja käytön valvonnassa.

Yleisiä myöntämisperiaatteita sovelletaan ensisijaisesti suhteessa avustuslajikohtaisiin myöntämisperiaatteisiin.

Avustuksia myönnetään toimintaan, joka on Vantaan kaupungin arvojen mukaista ja edistää strategisten tavoitteiden toteutumista sekä täydentää kaupungin omaa palvelutoimintaa. Avustettavan toiminnan tulee perustua kestäväen kehityksen sekä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämisen periaatteisiin.

Avustusten yleisiin myöntämisperiaatteisiin on tehty seuraavat uudet lisäykset:

1. Avustuksia ei myönnetä toimintaan, jonka tarkoitus on kokonaan tai osaksi edistää uskonnollisen sanoman leviämistä tai tehdä uskonnollista työtä.
2. Toiminta- ja kohdeavustusta ei myönnetä yhdistysten tai muiden yhteisöjen palveluihin, jotka ovat Vantaan kaupungin ostopalvelusopimuksen piirissä.
3. Toiminta-avustuksia myönnettäessä avustuspäätösten yhteydessä tulee tuoda näkyviin hakijan saama tila- ja-tai vuokratuki.

Tila- ja vuokratuki tuodaan näkyviin vaiheistetusti siten, että vuonna 2018 esitetään järjestöjen nimikkotilojen osalta tuen rahallinen arvo ja käyttövuoroperiaatteella annettujen tilojen osalta käyttötuntien määrä. Vuonna 2019 esitetään kaikkien tilojen osalta tuen rahallinen arvo. Jotta rahallinen arvo voidaan esittää, selvitetään sen edellyttämät järjestelmäkehitystarpeet.

4. Toiminta-avustusten käytön selvityksessä on toiminnan tuotot ja kulut eriteltävä toiminnanaloittain tuloslaskelmassa tai sen liitteessä. Kun myönnetty avustus on 500 euroa tai enemmän, on käyttöselvityksen liitteenä toimitettava toimintakertomus, hyväksytty tilinpäätös ja

tilin- tai toiminnantarkastajien lausunto edelliseltä tilikaudelta. Alle 500 euron avustusten käyttöselvityksen osalta liiteasiakirjat toimitetaan erikseen pyydettyäessä.

Lisäksi avustusten yleisten myöntämisperiaatteiden avustusten käytön valvontaa koskevaan osaan on lisätty avustusten tilitysohje, joka sisältyy kaupungin vuosittaisen talousarvion täytäntöönpanomääräyksiin. Jatkossa avustusten tilitysohje on osa avustusten myöntämisperiaatteita.

Kaupunginhallitus 27.11.2017 § 9

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) hyväksyä avustusten ja apurahojen yleiset myöntämisperiaatteet
- b) että yleiset myöntämisperiaatteet tulevat voimaan 1.1.2018
- c) että yleisten myöntämisperiaatteiden soveltamisalaan kuuluvien avustusten ja apurahojen lajikohtaiset myöntämisperiaatteet ja ohjeet tulee päivittää yleisten periaatteiden mukaisiksi avustuksia myöntävissä toimielimissä tammikuun 2018 loppuun mennessä
- d) merkitä tiedoksi loppuraportti avustustoiminnan järjestämisestä.

Päätös:

Päätettiin yksimielisesti jättää asia pöydälle seuraavaan kaupunginhallituksen kokoukseen.

Kaupunginhallitus 11.12.2017 § 6

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) hyväksyä avustusten ja apurahojen yleiset myöntämisperiaatteet
- b) että yleiset myöntämisperiaatteet tulevat voimaan 1.1.2018
- c) että yleisten myöntämisperiaatteiden soveltamisalaan kuuluvien avustusten ja apurahojen lajikohtaiset myöntämisperiaatteet ja ohjeet tulee päivittää yleisten periaatteiden mukaisiksi avustuksia myöntävissä toimielimissä tammikuun 2018 loppuun mennessä
- d) merkitä tiedoksi loppuraportti avustustoiminnan järjestämisestä.

Käsittely:

Kuntalaispalveluiden johtaja liris Lehtonen, suunnittelija Leea Halmén ja osallisuuskoordinaattori Lotta Silfverberg olivat paikalla vastaamassa kysymyksiin.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet: Avustusten ja apurahojen yleiset myöntämisperiaatteet
Loppuraportti avustustoiminnan järjestämisestä

Täytäntöönpano Kuntalaispalvelut; liikunta-, kulttuuri- ja nuorisopalvelut

Muutoksenhakuohje 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

kaupunginjohtaja Kari Nenonen; asukaspalvelujen apulaiskaupunginjohtaja Jaakko Niinistö;
kuntalaispalveluiden johtaja liris Lehtonen, puh. 040 511 6142, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Avustusten ja apurahojen yleiset myöntämisperiaatteet

Voimassa 1.1.2018 alkaen

Vantaan kaupunki

Kaupunginhallitus

Avustusten yleiset
myöntämisperiaatteet
voimassa 1.1.2018 alkaen

Vantaan kaupunki

SISÄLLYS

KAUPUNGIN MYÖNTÄMIEN AVUSTUSTEN YLEISET MYÖNTÄMISPERIAATTEET	3
Yleisten myöntämisperiaatteiden soveltamisala	3
Avustusten myöntämisen yleiset tavoitteet ja arvot	3
Avustusten hakeminen	3
Avustusten myöntämisen yleiset periaatteet	4
Toiminta-avustuksia koskevat yleiset myöntämisperiaatteet	5
Kohdeavustuksia koskevat yleiset myöntämisperiaatteet	6
Avustusten maksaminen	6
Avustusten käytön valvonta	7

Avustusten yleiset
myöntämisperiaatteet
voimassa 1.1.2018 alkaen

Vantaan kaupunki

KAUPUNGIN MYÖNTÄMIEN AVUSTUSTEN YLEISET MYÖNTÄMISPERIAATTEET

YLEISTEN MYÖNTÄMISPERIAATTEIDEN SOVELTAMISALA

Vantaan kaupungin avustusten yleisiä myöntämisperiaatteita sovelletaan järjestöjen ja muiden yhteisöjen liikunta-, kulttuuri- ja nuorisotoiminnan, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ja kansalaistoiminnan avustusten sekä yksityishenkilöiden apurahojen hakemisessa, myöntämisessä ja käytön valvonnassa.

Yleisiä myöntämisperiaatteita sovelletaan ensisijaisesti suhteessa avustuslajikohtaisiin myöntämisperiaatteisiin.

AVUSTUSTEN MYÖNTÄMISEN YLEISET TAVOITTEET JA ARVOT

Avustuksia myönnetään toimintaan, joka on Vantaan kaupungin arvojen mukaista ja edistää strategisten tavoitteiden toteutumista sekä täydentää kaupungin omaa palvelutoimintaa.

Avustettavan toiminnan tulee perustua kestävän kehityksen sekä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämisen periaatteisiin.

Avustusten saajien toivotaan ottavan toiminnassaan huomioon savuton kunta-toimenpideohjelman mukaiset linjaukset savuttomuuden edistämisestä.

Avustuksen myöntävä toimielin voi linjata avustustoiminnan erityiset painopisteet.

AVUSTUSTEN HAKEMINEN

Avustusten hakuajat sekä hakemusten viimeiset jättöajankohdat ilmoitetaan virallisella kuulutuksella vuosittaisen taloussuunnitelman hyväksymisen jälkeen, kuitenkin viimeistään ennen toiminta-avustusten hakuajan alkamista. Kuulutus julkaistaan kaupungin internetsivuilla. Avustusten hakuajankohdat ilmoitetaan avustuslajikohtaisissa ohjeissa.

Avustushakemukset sekä tarvittavat liiteasiakirjat on toimitettava annettuun määräaikaan mennessä kuulutuksessa ilmoitettaviin palautuspisteisiin niiden aukioloaikoina. Sekä sähköisten että paperisten tai postin kuljetettavaksi annettujen hakemusten ja muiden asiakirjojen on oltava perillä palautuspisteissä määräaikaan mennessä tai hakemus katsotaan myöhästyneeksi.

Avustushakemuksia käsittelevä viranomainen voi lisäksi antaa määräajan, mihin mennessä puutteelliset hakemukset on täydennettävä tai puuttuvat asiakirjat toimitettava kaupungille. Täydentämispyynnön jälkeen vielä puutteellisina olevat avustushakemukset käsitellään myöhästyneinä.

AVUSTUSTEN MYÖNTÄMISEN YLEISET PERIAATTEET

1. Avustuksia myönnetään hakemuksesta vantaalaisille yhdistyksille ja muille yhteisöille tai toisipaikkakuntalaisille, mikäli avustettava toiminta kohdistuu vantaalaisiin. Yksityishenkilöille myönnettävien avustusten ja apurahojen hakijoiden tulee olla Vantaalla asuvia.
2. Avustusta myönnettäessä arvioidaan hakijan toiminnan laatua ja laajuutta sekä otetaan huomioon toiminnan suunnitelmallisuus, hakijan oma rahoitusosuus ja samalle hakijalle aiemmin myönnettyjen avustusten käyttötarkoituksen toteutuminen.
3. Avustusta voidaan myöntää ainoastaan hakijoille, joiden hakemus on saapunut annettuun määräaikaan mennessä.
4. Myönnetty avustus on hakijakohtainen, eikä sitä saa siirtää edelleen muun yhteisön käytettäväksi.
5. Avustuksen saajan on tarvittaessa tehtävä yhteistyötä kaupungin kanssa avustusta koskeissa asioissa.
6. Avustusta saaneen yhteisön edellytetään julkistavan joko toimintakertomuksessaan tai muulla avustuksen myöntäjän edellyttämällä tavalla tiedon, että yhteisö on saanut Vantaan kaupungilta avustusta.
7. Avustusta ei myönnetä samaan toimintaan, johon yhteisö on saanut tai saa avustusta toiselta kaupungin viranomaiselta tai toisesta kaupungin myöntämästä avustuslajista.

8. Avustuksia ei myönnetä toimintaan, jonka tarkoitus on kokonaan tai osaksi edistää uskonnollisen sanoman leviämistä tai tehdä uskonnollista työtä.
9. Toiminta- ja kohdeavustusta ei myönnetä yhdistysten tai muiden yhteisöjen palveluihin, jotka ovat Vantaan kaupungin ostopalvelusopimuksen piirissä.
10. Mikäli myönnetystä avustuksesta maksetaan palkkoja tai palkkioita, avustuksen saajan on huolehdittava ennakonpidätyksen toimittamisesta sekä muista lakisääteisistä maksuista.

TOIMINTA-AVUSTUKSIA KOSKEVAT YLEISET MYÖNTÄMISPERIAATTEET

Toiminta-avustusta myönnetään yhdistyksen sääntöjen mukaiseen perustoimintaan.

Puoluepoliittisille yhdistyksille voidaan myöntää toiminta-avustusta ainoastaan toimintaan, joka on kaupungin strategialinjausten mukaista.

Toiminta-avustuksella tuettavia menoja ovat avustettavasta toiminnasta aiheutuvat kustannuserät.

Avustuslajikohtaisesti määritellään tarkemmin toimintamenot, joita ei hyväksytä avustettaviksi kuluiksi.

Vantaan kaupungin tukiprosentti (%) avustuksen hakijan hyväksyttävistä toimintamenoista linjataan avustuslajikohtaisesti.

Toiminta-avustusta tai avustettavuutta haettaessa kaupungille on toimitettava hakemuksen liitteenä:

- yhdistyksen säännöt (uudet hakijat sekä muuttuneet tiedot),
- pankin varmistama tieto tilinomistajasta (uudet hakijat sekä muuttuneet tiedot),
- toimintasuunnitelma ja talousarvio avustuskaudelle.

Toiminta-avustuksia myönnettäessä avustuspäätösten yhteydessä tulee tuoda näkyviin hakijan saama tila- ja/tai vuokratuki.

Toiminta-avustusten käytön selvityksessä on toiminnan tuotot ja kulut eriteltävä toiminnanaloittain tuloslaskelmassa tai sen liitteessä. Kun myönnetty avustus on 500 euroa tai enemmän, on käyttöselvityksen liitteenä toimitettava toimintakertomus, hyväksytty tilinpäätös ja tilin- tai

toiminnantarkastajien lausunto edelliseltä tilikaudelta. Alle 500 euron avustusten käyttöselvityksen osalta liiteasiakirjat toimitetaan erikseen pyydettyäessä.

KOHDEAVUSTUKSIA KOSKEVAT YLEISET MYÖNTÄMISPERIAATTEET

Kohdeavustusta myönnetään ensisijaisesti tapahtumiin, hankkeisiin, produktioihin, näyttelyihin, projekteihin, kursseihin, leireihin ja retkiin.

Kohdeavustusta myönnetään ainoastaan avustushakemuksessa kuvattuun avustettavaan toimintaan liittyviin kuluihin.

Kohdeavustuksia ei myönnetä:

- tapahtumiin, jotka liittyvät hakijan perustoimintaan joita jo tuetaan pääsääntöisesti toiminta-avustuksella,
- tapahtumiin tai hankkeisiin, jotka tuottavat voittoa tai joiden keskeinen tarkoitus on varainhankinta. Mikäli tapahtuma, johon avustus on myönnetty tuottaa voittoa, pienenee maksettava avustus tilityksen mukaisesti,
- investointeihin ja kiinteän tai irtaimen omaisuuden hankintaan,
- tapahtumiin, joilla on puoluepoliittinen tarkoitus,
- sellaisiin kunta- tai maakuntavaaleja, valtiollisia vaaleja tai Euroopan unionin vaaleja edeltäviin ja ehdokaslistojen lopullisen vahvistamisen jälkeen toteutettaviin tapahtumiin, tilaisuuksiin ja hankkeisiin, joiden toteuttajana tai esiintyjänä on vaaleihin asetettu ehdokas tai, jotka muutoin sisältävät vaalimainontaa tai muuta edellä mainittuihin vaaleihin liittyvää toimintaa.

Avustuslajikohtaisesti voidaan lisäksi määritellä tarkemmin menot, joita ei hyväksytä avustettaviksi kuluiksi.

Kohdeavustushakemus tulee jättää viimeistään 21 vuorokautta ennen avustettavaa tapahtumaa tai muun hankkeen aloittamista.

Kohdeavustuksista voidaan antaa erillisiä ohjeita avustuslajikohtaisesti.

AVUSTUSTEN MAKSAMINEN

Avustusten yleiset
myöntämisperiaatteet
voimassa 1.1.2018 alkaen

Vantaan kaupunki

Avustukset ja apurahat voidaan maksaa aikaisintaan myöntämispäätöksen saatua lainvoiman. Toiminta-avustukset maksetaan, kun kaupunki on saanut edellisen vuoden avustuksen käytöstä hyväksyttävän selvityksen. Kohdeavustukset maksetaan maksettuihin tositteisiin perustuvaa tilitystä vastaan.

Avustus tai sen osa voidaan maksaa ennakoon kirjallista sitoumusta vastaan. Ennakkomaksun hakija sitoutuu maksamaan avustuksen takaisin, jos avustuspäätös kumotaan tai avustuksen edellytykset eivät täyty.

Avustuslajista riippuen avustuksen maksaminen voi edellyttää yhteistyösopimusta avustettavan yhteisön ja kaupungin välillä.

AVUSTUSTEN KÄYTÖN VALVONTA

Avustus on käytettävä siihen tarkoitukseen, johon se on myönnetty.

Avustusta saaneen yhteisön tulee laatia toiminta-avustuksen osalta selvitys ja kohdeavustuksen osalta maksettuihin tositteisiin perustuva tilitys, josta selviää avustuksen käyttö myönnettyyn tarkoitukseen.

Selvitys tai tilitys on jätettävä avustuksen myöntäneen viranomaisen määräämään ajankohtaan mennessä. Toiminta-avustusta koskevassa selvityksessä on oltava yhteisön taloudesta vastaavan henkilön ja virallisten tilin- tai toiminnantarkastajien allekirjoitus ja kohdeavustusta koskevassa tilityksessä yhteisön taloudesta vastaavan henkilön allekirjoitus.

Avustusten saajien on pidettävä kirjanpito kirjanpitolain ja sen nojalla annettujen säädösten ja määräysten edellyttämällä tavalla. Kirjanpito on järjestettävä siten, että avustuksen käyttöä voidaan kirjanpidosta seurata.

Avustuksen myöntäjällä on oikeus tarkastaa avustuksen saajan toimintaa, hallintoa ja kirjanpitoa siinä laajuudessa, kuin avustuksen myöntäjä katsoo tarpeelliseksi avustuksen ehtojen mukaisen käytön toteamiseksi.

Toiminta-avustusta saavissa yhdistyksissä on toimitettava tilin- tai toiminnantarkastus tilintarkastuslain ja yhdistyslain mukaisesti.

Avustus peritään kokonaan tai osittain takaisin, jos:

- avustusta ei ole käytetty siihen tarkoitukseen, mihin se on myönnetty,
- hakija on saanut tai saa avustusta samaan toimintaan kaupungin toiselta viranomaiselta,

Avustusten yleiset
myöntämisperiaatteet
voimassa 1.1.2018 alkaen

Vantaan kaupunki

- avustuksen myöntämispäätös kumotaan,
- avustushakemuksessa annetut tiedot ovat virheellisiä tai
- avustuksen käytöstä ei ole toimitettu hyväksyttävää selvitystä tai tilitystä annettuun määräaikaan mennessä,
- avustusta ei ole käytetty kokonaan.

Avustuksen myöntänyt viranomainen tekee päätöksen selvityksen ja tilityksen hyväksymisestä tai hylkäämisestä sekä takaisinperinnästä.

Avustuksen myöntänyt viranomainen voi eri anomuksesta päättää talousarviovuodelle myönnetyn avustuksen käyttämisestä myös seuraavana tilivuotena. Erityisistä syistä avustus voidaan myöntää käytettäväksi useampanakin vuotena.

Avustustoiminnan järjestäminen

LOPPURAPORTTI

MARRASKUU 2017

SISÄLLYS

1	Johdanto.....	3
2	Kehittämistyön toteutus.....	4
2.1	Työryhmän nimeäminen ja avustustiimin roolin määrittäminen.....	4
2.2	Kuvaus kehittämistyön etenemisestä.....	4
2.3	Tilannekatsaus avustustoimintaan.....	4
2.4	Kehittämiskohteiden määrittäminen.....	7
3	Kuvaukset kehittämiskohteista.....	8
3.1	Monikulttuurinen toiminta.....	8
3.2	Uskonnollinen toiminta.....	9
3.3	Tilatuet.....	9
3.4	Järjestöjen tukeminen useasta eri avustuslajista (monimuotoiset toimijat).....	10
3.5	Poliittiset järjestöt.....	10
3.6	Seniorijärjestöt.....	11
3.7	Työllistymisen tukeminen.....	12
3.8	Kulttuuritoiminnan tukeminen avustuksilla.....	13
3.9	Kuntalaispalveluiden avustustoiminnan järjestäminen.....	14
4	Toimenpiteet.....	15
5	Esitys avustustoiminnan järjestämisestä.....	19
	LIITTEET.....	20

pvm 22.11.2017

TIIVISTELMÄ

Raportin nimi	Avustustoiminnan järjestäminen
Toteutusaika	10.4.-10.11.2017
Paikka	Vantaan kaupunki
Kaupunginhallituksen yleisjaosto ja vapaa-ajan lautakunta myöntävät asukas-, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalveluiden järjestöavustuksia vuosittain noin 3,6 miljoonalla eurolla. Avustukset jakautuvat toiminta- ja kohdeavustuksiin. Avustuslajeja on 23, lisäksi viranhaltijanpäätöksellä voidaan myöntää avustuksia ja myös kaupunginhallituksella on ollut erillisavustettavia sekä kulttuuripalvelut myöntävät teatteri- ja orkesteritukia hakemuksetta. Yhdistykset voivat saada tukea myös tilatuen muodossa. Avustettavan toiminnan tulee olla Vantaan kaupungin arvojen ja strategian mukaista ja täydentää kaupungin omaa palvelutoimintaa. Vaikka avustuslajeja on useita, kaikkia nykyisiä toiminnan muotoja ei nykyisissä avustusperusteissa tunnisteta. Avustuspäätösten valmistelun yhteydessä on noussut esiin useita kehittämistarpeita. Asukaspalvelut ja sivistystoimi valmistelivat tilannekatsauksen kaupungin avustuskokonaisuudesta kaupungin johtoryhmälle 10.4.2017. Avustustoiminnan tilannekatsauksen perusteella todettiin, että avustusten myöntämistä järjestöille on tarpeen selkeyttää. Kaupunginjohtajan päätöksellä 25§/2017 perustettiin työryhmä, jonka tehtävänä oli tehdä esitys avustustoiminnan järjestämisestä Vantaalla. Työ avustustoiminnan järjestämisestä aloitettiin toukokuussa 2017 ja saatiin päätökseen saman vuoden marraskuussa. Esitys avustustoiminnan järjestämisestä koostuu kymmenestä toimenpiteestä, joiden käyttöönotto selkeyttäisi Vantaan kaupungin avustustoimintaa. Osana kaupunkitasoista kehittämistyötä kuntalaispalvelut ja kulttuuripalvelut ovat tarkistaneet valmisteleman avustuslajit ja niiden perusteet sekä tehneet esitykset avustusten järjestämisestä uudelleen. Toimenpiteet vaikuttavat avustusten myöntämisperiaatteisiin, määrärahoihin sekä toimintatapoihin. Toimenpiteiden toteutus ja täytäntöönpano riippuvat päätöksistä esityksiin määrärahasiirroista ja uusista avustusten yleisistä sekä avustuslajikohtaisten myöntämisperiaatteiden käyttöönotosta.	
Asiasanat:	avustukset, järjestöyhteistyö, kansalaistoiminnan tuki

1 Johdanto

Kaupunginhallituksen yleisjaosto ja vapaa-ajan lautakunta myöntävät asukas-, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalveluiden järjestöavustuksia vuosittain noin 3,6 miljoonalla eurolla. Avustukset jakautuvat toiminta- ja kohdeavustuksiin. Avustuslajeja on 23, lisäksi viranhaltijanpääöksellä voidaan myöntää avustuksia ja myös kaupunginhallituksella on ollut erillisavustettavia sekä kulttuuripalvelut myöntävät teatteri- ja orkesteritukia hakemuksetta. Yhdistykset voivat saada tukea myös tilatuen muodossa. Avustettavan toiminnan tulee olla Vantaan kaupungin arvojen ja strategian mukaista ja täydentää kaupungin omaa palvelutoimintaa.

Asukaspalvelut ja sivistystoimi valmistelivat tilannekatsauksen kaupungin avustuskokonaisuudesta kaupungin johtoryhmälle 10.4.2017. Vaikka avustuslajeja on useita, kaikkia nykyisiä toiminnan muotoja ei nykyisissä avustusperusteissa tunnisteta. Avustuspäätösten valmistelun yhteydessä on noussut esiin useita kehittämistarpeita. Nykykäytäntö on osin monimutkainen ja epäselvä, mikä ilmenee mm. oikaisuvaatimuksina. Myös sisäinen tarkastus on kiinnittänyt asiaan huomiota.

Avustustoiminnan tilannekatsauksen perusteella todettiin, että avustusten myöntämistä järjestöille on tarpeen selkeyttää. Kaupunginjohtajan päätöksellä 25§/2017 perustettiin työryhmä, jonka tehtävänä oli tehdä esitys avustustoiminnan järjestämisestä Vantaalla. Esityksen tavoitteena on selkeyttää Vantaan kaupungin avustustoimintaa. Sivistystoimen sekä konserni- ja asukaspalveluiden avustusvalmistelijoista koostuva avustustiimi on valmistellut materiaalin työryhmälle.

Tässä raportissa on kuvattu vuoden 2017 aikana tehty työ avustustoiminnan selkeyttämiseksi. Raportissa kuvataan työn tavoitteet ja tehtävät sekä aikataulu ja eteneminen (kappale 2). Kappaleessa kolme esitellään selvitystyön tulokset. Neljännessä kappaleessa tuodaan esiin tulosten pohjalta esitetyt toimenpiteet. Nämä toimenpiteet muodostavat esityksen avustustoiminnan järjestämisestä (kappale 5).

Avustustoiminnan kehittämistyö noudattaa kaupungin strategisia tavoitteita, kuten elinvoiman vahvistamista sekä palveluiden uudistamista. Kehittämistyö nivoutuu osaksi muuta avustustoiminnan uudistamista. Vuoden 2017 aikana käynnistyi myös avustusten sähköisen asioinnin kehittäminen osana tietohallinnon toteuttamaa sähköisen asioinnin kehittämishanketta (Oma Vantaa). Lisäksi aikaisempi avustustoimintaa koskeva kehittämistyö on otettu huomioon vuoden 2017 kehittämistyössä.

2 Kehittämistyön toteutus

2.1 Työryhmän nimeäminen ja avustustiimin roolin määrittäminen

Kaupunginjohtajan päätöksellä 25§/2017 perustettiin työryhmä, jonka tehtävänä oli tehdä esitys avustustoiminnan järjestämisestä Vantaalla. Työryhmän jäseniksi nimettiin apulaiskaupunginjohtaja Jaakko Niinistö (puheenjohtaja), apulaiskaupunginjohtaja Elina Lehto-Häggroth (varapuheenjohtaja), kulttuurijohtaja Annukka Larkio, kuntalaispalveluiden johtaja Iiris Lehtonen, liikuntajohtaja Veli-Matti Kallistahti, nuorisopalveluiden johtaja Riikka Åstrand ja kaupunginlakimies Juha Myllymäki. Työryhmän sihteeriksi nimettiin järjestökoordinaattori Harri Raita ja suunnittelija Outi Rissanen.

Sivistystoimen sekä asukaspalveluiden avustusvalmistelijoista koostuva avustustiimi on valmistellut materiaalin työryhmälle. Avustustiimin puheenjohtajana toimii kuntalaispalveluiden johtaja.

2.2 Kuvaus kehittämistyön etenemisestä

Kehittämistyö jakautui viiteen eri vaiheeseen. Kehittämistyön lähtökohtana oli avustustiimin laatima tilannekatsaus avustustoiminnasta. Tilannekatsauksen pohjalta määritettiin kehittämistyössä ratkaistavat ongelmat ja sovittiin aikataulusta ja työnjaosta. Ratkaisuehdotukset perustuivat avustustiimin tekemiin selvityksiin. Työryhmä päätti esityksien pohjalta toimenpiteistä. Esitys avustustoiminnan järjestämisestä muodostuu näistä toimenpiteistä. Kaupunginhallitus päättää yleisistä avustusperiaatteista; yleisjaosto ja vapaa-ajan lautakunta päättävät avustuslajikohtaisista avustusperiaatteista.

2.3 Tilannekatsaus avustustoimintaan

Kehittämistyön lähtökohtana oli asukaspalvelujen ja sivistystoimen valmisteleva tilannekatsaus kaupungin avustuskokonaisuudesta kaupungin johtoryhmälle 10.4.2017. Tilannekatsaus toi esiin avustustoiminnassa tunnistetut kehittämiskohteet sekä sisäisen tarkastuksen huomioid. Kuviossa 2 kehittämiskohteet on esitetty luokittain: 1) avustusprosessiin liittyvät seikat, 2) avustustoiminnan kaupunkitasoiseen luokittelujärjestelmään liittyvät seikat, 3) sisällölliset erityiskysymykset valmistelun eri vaiheissa ja 4) tulevaisuuden haasteet ja kehittämiskohteet.

pvm 22.11.2017

1. Avustustoiminnan prosessi

1. Ajoittuminen / aikataulu
2. Prosessin toimivuus (selkeys, laatu ja sujuvuus)
3. Työvälineet (ml tietojärjestelmät, sähköinen avustushakujärjestelmän käyttöönotto)
4. Asiakasohjaus, -neuvonta ja -tuki
5. Asiantuntijuus ja sen jakaminen (sisäinen viestintä ja yhteistyö)

2. Avustustoiminnan kaupunkitasoinen luokittelujärjestelmä

1. Avustushakemusten kohdentuminen eri toimintoihin avustuslajien sisällä
2. Tahot, joita tuetaan useista avustuslajeista
3. Toiminta- ja kohdeavustukset -jaottelu
4. Avustushakijat tai avustettava toiminta, jotka eivät selkeästi asetu perinteiseen jakoon: kulttuuri-, liikunta-, nuorisotoiminta sekä terveys ja hyvinvointi (ml uusien avustettavien toimintojen syntyminen)

3. Sisällöllisiä erityiskysymyksiä valmistelun eri vaiheissa

1. Monikulttuuristen toimijoiden tuki
2. Uskonnollinen toiminta, erit. tarve yhteiselle linjaukselle uskonnollista toiminnasta
3. Tilatuet
4. Monimuotoiset toimijat (sis. kulttuuri, liikunta, nuoriso ja / tai terveys ja hyvinvointi -toimintaa)
5. Poliittiset (nuoriso)järjestöt
6. Seniorijärjestöt
7. Työllistymisen tukeminen
8. Kulttuuritoiminnan määrittäminen
9. Ostopalvelut ja erillisavustettavat
10. Ennakot

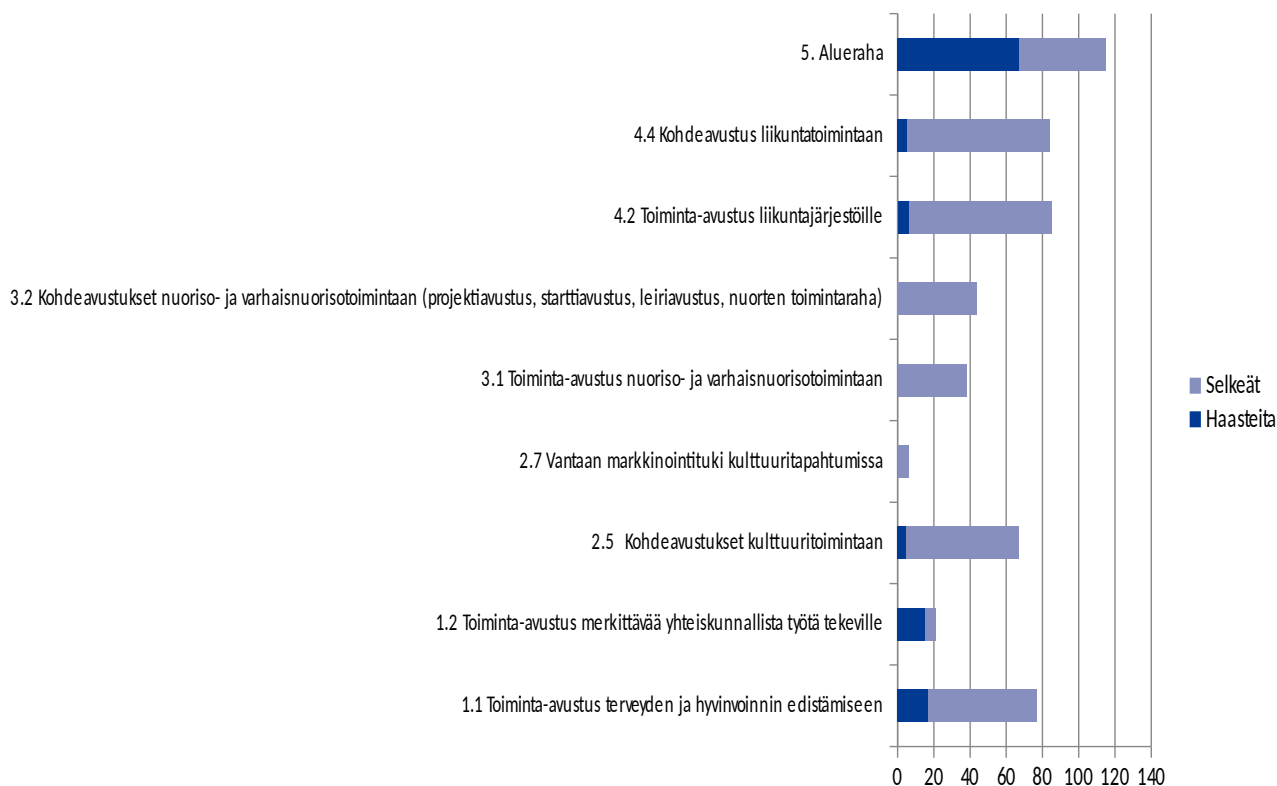
4. Tulevaisuuden haasteita ja kehittämisen kohtia

1. Sähköisen avustushakujärjestelmän käyttöönotto
2. Maakuntauudistus ja hyvinvointia ja terveyttä edistävien toimijoiden avustettavuus
3. EU:n valtiotukisäätelyn vaikutus kaupungin jakamiin avustuksiin

Kuvio 2. Avustustoiminnan kehittämiskohteet

Työryhmä antoi toimeksi ensimmäisessä kokouksessaan (23.5.2017) avustustiimille koota kaikki vuoden 2016 avustushakemukset sekä kuvata valmistelussa ilmenneet ongelmat. Ongelmallisten tapausten määrittely perustui avustusvalmistelijoiden omaan harkintaan, eikä kuvausta voida siten pitää täysin yksiselitteisenä. Selvityksen perustella suurin osa ongelmallisista tapauksista liittyy kuntalaispalveluiden avustuksiin ja erityisesti aluerahaan (kuvio 3).

pvm 22.11.2017

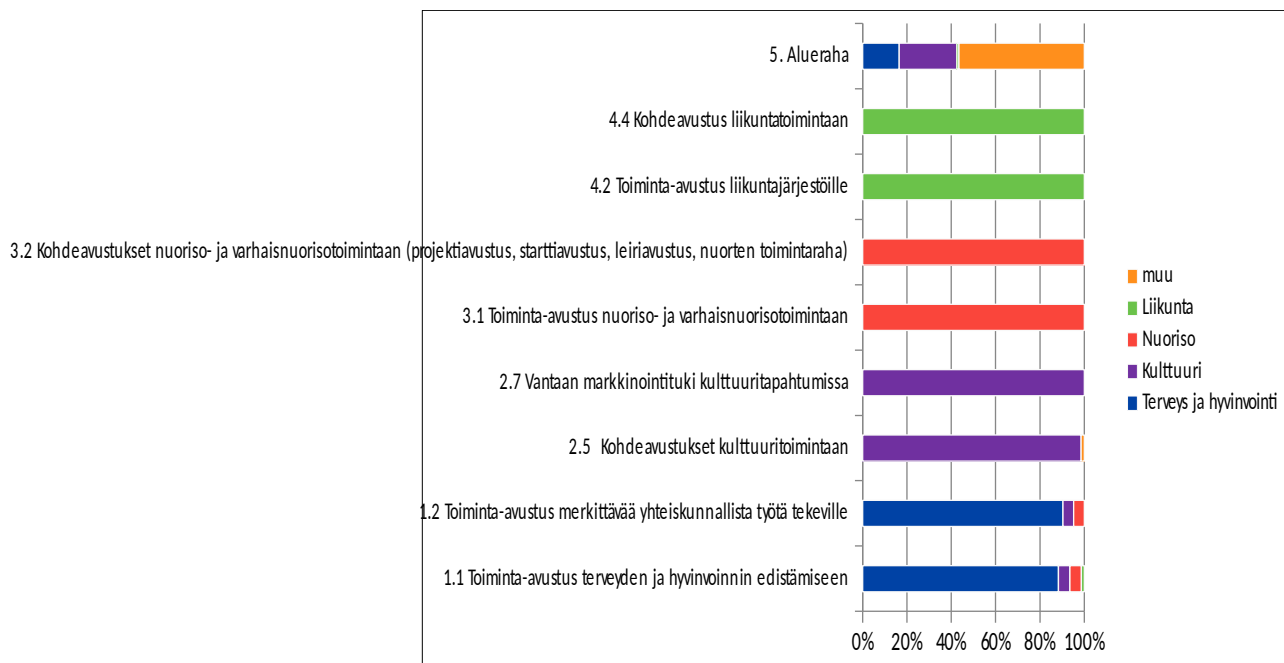

Kuvio 3. Ongelmallisten tapausten osuus kaikista avustushakemuksista avustustilalajeittain vuonna 2016 (n=548)

Avustushakemuksia, joissa oli tunnistettu ongelmia tai haasteita, tarkasteltiin erikseen. Tapausten tarkempi tarkastelu osoitti, että yhtenä ongelmien syynä toistui oikean avustustilalajin määrittämisen vaikeus tilanteessa, jossa hakemus ei asetu selkeästi olemassa olevaan avustustilalajiluokitteluun. Avustustiimin laatimasta koonnista nostettiin esiin kyseisenlaiset tapaukset avustustilalajeittain. Yksittäiset avustustapaukset luokiteltiin toiminnan kohdentumisen mukaan (terveys ja hyvinvointi, kulttuuri-, nuoriso-, liikunta tai muu toiminta).

Tuloksena syntyi esitys, joka tuo selkeästi esiin sen, että aluerahassa on eniten avustustapauksia, jotka eivät yksiselitteisesti kuulu aluerahan piiriin, vaan toimintaa on katsottu voitavan tukea myös muista avustustilalajeista (kuvio 4).

pvm 22.11.2017

Kuvio 4. Avustushakemusten kohdentuminen eri toimintoihin avustustilajien sisällä.

2.4 Kehittämiskohteiden määrittäminen

Avustustoiminnan tilannekatsauksen pohjalta määriteltiin kehittämistyön tarkemmat kohteet. Työryhmä päätti avustustiimin esityksen pohjalta avustustoiminnan kehittämistyön tarkemmista tehtävistä sekä työjärjestyksestä kokouksessaan 20.6.2017. Kehittämistyö painottui nykytilan kartoituksen pohjalta kymmenen kehittämiskohteen ratkaisuun sekä kuntalaispalveluiden avustustoiminnan järjestämiseen:

- 1) Monikulttuuristen toimijoiden tuki
- 2) Uskonnollinen toiminta, erityisesti tarve yhteiselle linjaukselle uskonnollista toiminnasta
- 3) Tilatuet
- 4) Monimuotoiset toimijat
- 5) Poliittiset (nuoriso)järjestöt
- 6) Seniorijärjestöt
- 7) Työllistymisen tukeminen
- 8) Kulttuuritoiminnan määrittäminen
- 9) Ostopalvelut ja erillisavustettavat
- 10) Ennakot
- 11) Kuntalaispalveluiden avustustoiminnan järjestäminen

Avustustiimi laati kehittämiskohteiden tarkemmat kuvaukset. Työryhmä on päättänyt toimenpide-ehdotuksista. Lisäksi kuntalaispalvelut on laatinut esityksen kuntalaispalveluiden avustusten

uudelleen järjestämisestä huomioiden vaikutukset muihin avustuslajeihin. Lopputuloksena on syntynyt esitys avustustoiminnan uudelleen järjestämisestä.

3 Kuvaukset kehittämiskohteista

Tässä luvussa esitetään avustustiimin tekemät kuvaukset seuraavista kehittämiskohteista: monikulttuuristen toimijoiden tuki, uskonnollinen toiminta, tilatuet, monimuotoiset toimijat, poliittiset (nuoriso)järjestöt, seniorijärjestöt, työllistymisen tukeminen, kulttuuritoiminnan määrittäminen. Lisäksi kuvataan lyhyesti kuntalaispalveluiden avustusten uudistamisen eteneminen.

3.1 Monikulttuurinen toiminta

Vantaan kaupungin avustuksilla tuetaan monikulttuurista toimintaa. Tässä tapauksessa sillä tarkoitetaan vähemmistö kieli- ja kulttuuriryhmien yhdistyksiä sekä muita yhdistystoimijoita, joiden toiminnan kohteena ovat vähemmistö kieli- ja kulttuuriryhmät. Kotoutumisen edistäminen on kirjattu yhdeksi painopisteeksi kuntalaispalveluiden terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen avustuksiin. Vuonna 2016 monikulttuurista toimintaa tuettiin seuraavista avustuslajeista:

- Kohdeavustukset kulttuuritoimintaan
- Liikuntapalvelut / Sporttia kaikille -hanke ja kohdeavustukset
- Nuorisopalvelujen kohdeavustukset
- Avustus merkittävää yhteiskunnallista työtä tekeville järjestöille
- Terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen avustukset
- Ystävyysseurat
- Alueraha

Maahanmuuttajajärjestöille tyypillistä on toiminnan monipuolisuus (vrt. monialayhdistys) eivätkä nämä yhdistykset asetu aina käytössä olevan järjestöjaottelun piiriin (eläkeläis-, nuoriso-, liikunta-, kulttuuri-, hyvinvointi- ja terveystyöjärjestöt). Keskeisimmäksi haasteeksi on noussut oikean avustuslajin määrittäminen eli mistä toimintaa tulisi tukea.

3.2 Uskonnollinen toiminta

Avustusten yleisten myöntämisperiaatteiden mukaan¹ uskonnollisille yhdistyksille voidaan myöntää toiminta-avustusta ainoastaan toimintaan, joka on kaupungin strategialinjausten mukaista.

Uskonnollisen toiminnan tai toimijoiden lukumäärä avustusten hakijoissa on pieni (vrt. vuoden 2016 avustushakemukset). Uskonnollisuus ilmenee kahdella tavoin avustushakemuksissa: avustusta haetaan toimintaan, jonka voidaan katsoa olevan uskonnon harjoittamista sekä toiseksi avustusta hakevat tahot, jotka ovat sitoutuneet tiettyyn uskontoon, mutta toiminta, johon avustusta haetaan ei sinänsä ole uskonnon harjoittamista. Avustusvalmistelun yhteydessä on noussut tarve tarkentaa yhteistä linjausta uskonnollisten yhdistysten tukemisesta avustuksilla.

3.3 Tilatuet

Sisäisen tarkastuksen kohteena oli kuluvanan vuonna järjestöjen käyttöön annetut tilat. Tarkastusajankohta oli touko-elokuu 2017. Tarkastuksen tavoitteena oli arvioida, onko järjestöjen käyttöön annetut tilat huomioitu kaupungin avustusten myöntämisessä asianmukaisella ja tasapuolisella tavalla verrattuna suoraan rahalliseen tukeen. Tarkastus toteutettiin tutustumalla asiaan liittyvään aineistoon ja haastattelemalla vastuuhenkilöitä.

Tarkastusraporttiin kirjatut olennaiset tarkastushavainnot ja toimenpide-ehdotukset ovat²:

- Kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotoiminnan avustuksissa ei toistaiseksi ole huomioitu järjestöjen kaupungilta saamien tilojen tai käyttövuorojen rahallista arvoa. Sen sijaan kuntalaispalveluiden avustuspäätösten liitteissä on nykyään kerrottu järjestön kaupungille maksaman vuokran määrä ja kaupungin vuokrasubvention määrä.
- Nykytilanteessa avustusten myöntämistä ei voida pitää kaikilta osin läpinäkyvänä eikä järjestöjen kohtelua varmuudella tältä osin tasapuolisena. Sisäinen tarkastus suosittelee, että toiminta-avustuksia myönnettäessä avustuspäätösten yhteydessä tulee tuoda näkyviin hakijan saama tilatuki ja vuokratuki sekä niiden vaikutus rahallisen toiminta-avustuksen suuruuteen.

1

http://www.vantaa.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstructure/113656_Yleisjaoston_avustusten_myontamisperiaatteet_20142015_.pdf

2 Tarkastusraportti 12.9.2017, Sisäinen tarkastus, Titta Lindström

3.4 Järjestöjen tukeminen useasta eri avustuslajista (monimuotoiset toimijat)

Nykyisten avustuskäytäntöjen mukaan järjestön on mahdollista saada avustusta useammasta kuin yhdestä avustuslajista, mikäli kyse ei ole samasta toiminnasta. Käytäntö mahdollistaa ns. monimuotoisten toimijoiden tukemisen, jotka eivät selkeästi asetu käytössä olevan järjestöjaottelun piiriin (eläkeläis-, nuoriso-, liikunta-, kulttuuri-, hyvinvointi- ja terveysjärjestöt).

Yhdistysten tukeminen useasta eri avustuslajista on aiheuttanut päällekkäisyyksiä avustuslajien välillä. Päällekkäisyydet tunnistettiin erityisesti seuraavissa teemoissa: senioreille kohdennetun toiminnan tuki, paikallistapahtumien tuki, maahanmuuttajajärjestöjen tuki (näistä on laadittu erilliset selvitykset tähän raporttiin). Tämän lisäksi huomattiin päällekkäisyys kuntalaispalveluiden terveyden ja hyvinvoinnin avustuksien ja liikuntapalveluiden erityisryhmien liikunta-avustuksien kesken. Samat järjestöt (10 - 15 järjestöä) saavat toiminta-avustusta sekä liikuntapalvelujen avustuksista että kuntalaispalvelujen terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen avustuksista.

Sisäinen tarkastus tarkasti kaupunginhallituksen yleisjaoston myöntämät avustukset. Tarkastus toteutettiin maaliskoukokuussa 2016. Tarkastusraportissa³ suositellaan, että jatkossa vain yksi toimija myöntää avustukset.

Sisäisen tarkastuksen suosituksen toteuttaminen nähdään haastavana, eikä sen nähdä palvelevan kansalaistoiminnan tarpeita. Nykyinen käytäntö, missä toimijan on mahdollista saada toiminta- ja kohdeavustusta, on nähty hyvänä. Avustusvalmistelijoiden välisen yhteistyön ja sujuvan kommunikaation merkitystä tulee myös jatkossa korostaa, jotta vältetään saman toiminnan tukeminen.

3.5 Poliittiset järjestöt

Avustusten yleisten periaatteiden mukaan avustusta ei myönnetä tapahtumiin, joilla on uskonnollinen tai puoluepoliittinen tarkoitus. Kohdeavustusta ei myönnetä sellaisiin kuntavaaleja, valtiollisia vaaleja tai Euroopan unionin vaaleja edeltäviin ja ehdokaslistojen lopullisen vahvistamisen jälkeen toteutettaviin tapahtumiin, tilaisuuksiin ja hankkeisiin, joiden toteuttajana tai esiintyjänä on vaaleihin asetettu ehdokas tai jotka muutoin sisältävät vaalimainontaa tai muuta ed. mainittuihin vaaleihin liittyvää toimintaa.

Poliittisten nuorisojärjestöjen tukeminen on keskusteluttanut sekä valtakunnallisesti että Vantaan tasolla viime vuosina. Keskustelua käydään vapaa-ajan lautakunnassa ajoittain myös varhaisnuorisojärjestöjen tukemisesta. Vantaalla toimii tällä hetkellä neljä poliittista

³ Tarkastusraportti 5.7.2016, Sisäinen tarkastus, Titta Lindström

pvm 22.11.2017

nuorisojärjestöä, joista kolme on aluenuorisojärjestöjä. Järjestöjä tuetaan pääasiassa nuorisopalveluiden toiminta-avustuksella.

Poliittinen nuorisojärjestö määritellään [puoluetta](#) lähellä olevaksi poliittiseksi organisaatioksi, jonka toiminta on suunnattu nuorille. Puolueiden nuorisojärjestöiksi kutsutaan puolueiden osastoina ja alaisuudessa toimivia järjestöjä ja toisaalta itsenäisiä yhdistyksiä, jotka ovat lähellä jotakin puoluetta. Nuorisolain⁴ mukaan:

- nuoret ovat alle 29-vuotiaita,
- nuorisotyöllä tuetaan nuorten kasvua, itsenäistymistä ja osallisuutta yhteiskunnassa,
- nuorisopolitiikka on nuorten kasvu- ja elinolojen sekä sukupolvien välisen vuorovaikutuksen parantamista ja
- nuorisotoiminta on nuorten omaehtoista toimintaa.

Nuorisotyö ja -politiikka kuuluvat kunnan tehtäviin. Toteuttaessaan Nuorisolain 2 §:n tavoitteita ja lähtökohtia kunnan tulee paikalliset olosuhteet huomioon ottaen luoda edellytyksiä nuorisotyölle ja -toiminnalle järjestämällä nuorille suunnattuja palveluja ja tiloja sekä tukemalla nuorten kansalaistoimintaa. Kunnan tulee tehtävää hoitaessaan olla tarpeen mukaan yhteistyössä muiden nuorille palveluja tuottavien viranomaisten sekä nuorten, heidän perheidensä, nuorisoalan järjestöjen, seurakuntien ja muiden nuorisotyötä tekevien tahojen kanssa.

3.6 Seniorijärjestöt

Vantaan kaupunki jakaa avustuksia yhdistyksille ja toimintaryhmille, jotka toiminnallaan tukevat ikäihmisten omatoimisuutta ja aktiivisuutta. Ikäihmisten toimintaa tuetaan kolmesta eri avustuslajista: toiminta-avustuksia myönnetään eläkeläis- ja sotiemme veteraanijärjestöille, terveyden ja hyvinvoinnin avustuksina ja lisäksi aluerahasta on myönnetty avustusta eläkeläisjärjestöille alueellisten kaikille avoimien tapahtumien järjestämiseen.

Vuonna 2016 avustusta myönnettiin 35 toimijalle yhteensä 50 906 euroa. Kahdeksalle järjestölle myönnettiin avustusta useammasta kuin yhdestä avustuslajista. Vuonna 2016 vapaa-ajanlautakunta myönsi 30 taholle yhteensä 42 000 euroa. Aluetoimikunnat myönsivät aluerahaa kuudelle seniorijärjestön toteuttamalle tapahtumalle tai tilaisuudelle yhteensä 5 956 euroa. Yleisjaosto myönsi terveyden ja hyvinvoinnin avustusta seitsemälle seniorijärjestölle yhteensä 2 950 euroa. Lisäksi vantaalaiset eläkeläisyhdistykset ovat oikeutettuja useiden kaupungin tilojen maksuttomaan käyttöön⁵.

4 www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2016/20161285

5 www.vantaa.fi/tilavaraukset

pvm 22.11.2017

Avustusten myöntämisen hajauttaminen kolmeen eri avustuslajiin on aiheuttanut joitakin epäselvyyksiä valmistelussa, minkä takia ikäihmisten omatoimisuuden ja aktiivisuuden tukemista avustuksilla on syytä selkiyttää.

3.7 Työllistymisen tukeminen

Työllisyyspalvelut tukevat järjestöjen työllistämisen edellytyksiä myöntämällä järjestöjen työllistämistukea sekä kesätyöseteleitä.

Järjestöjen työllistämistuen tarkoituksena on parantaa järjestöjen edellytyksiä palkata vantaalaisia pitkäaikaistyöttömiä. Vantaan kaupunki myöntää järjestöille lisätukea työllistetyn palkkakulujen kattamiseen 300 euroa kuukaudessa seuraavien ehtojen täytyessä:

- Avustusta voivat saada järjestöt, jotka työllistävät vantaalaisen työttömän, jolle TE-toimisto on myöntänyt työttömien palkkaamisen käytettävää palkkatukea valtion työllisyysrahoista.
- Avustuksen myöntää Vantaan kaupungin työllisyyspalveluiden johtaja.
- Tuki maksetaan takautuvasti kuukausittaisten tilitysten perusteella.

Vantaan kaupunki tukee vantaalaisten nuorten kesätyöllistämistä kesätyösetelillä. Kesätyöseteleitä on rajallinen määrä ja ne myönnetään hakemusten saapumisjärjestyksessä. Kesätyöseteleitä ei myönnetä takautuvasti.

- Yhdelle työnantajalle myönnetään enintään viisi seteliä viiden nuoren työllistämiseen.
- Työnantajan on tilitettävä kesätyöseteli työsuhteen päätyttyä. Tilitykseen on liitettävä nuoren allekirjoittama palkkatodistus tai työnantajan palkkajärjestelmästä tulostettu allekirjoitettu palkanauha.
- Tilitys on tuen maksamisen edellytys. Jos tilitystä ei ole tehty ajoissa tai jos tilityksen ehdot eivät täyty, kaupunki ei maksa tukea.

Kesätyösetelit vuonna 2017:

- Vuoden 2017 kesätyösetelit ovat 300 euron seteleitä.
- Seteliä voi hakea työnantaja, joka palkkaa 1999- 2002 syntyneen vantaalaisen nuoren 1.5.- 30.9.2017 välisenä aikana.
- Minimibruttopalkan on oltava 450 euroa.
- Työpäiviä on oltava vähintään 10, joko yhtäjaksoisesti tehtynä tai peräkkäisiin jaksoihin sijoittuvana.
- Työnantajana ei voi toimia yksityistalous, perhe tai yksityinen henkilö.
- Kesätyöseteleiden haku alkaa 20.2.2017 ja umpeutuu 30.6.2017.
- Kaupunki myöntää seteleitä enintään 400 kappaletta, hakemusten saapumisjärjestyksessä.
- Työnantajan on tilitettävä kesätyöseteli työsuhteen päätyttyä tai viimeistään 31.10.2017 mennessä.

Työllisyyspalveluiden tuen lisäksi myös nuorisopalveluiden ja kuntalaispalveluiden avustuksilla tuetaan työllistymistä. Nuorisopalvelut on tukenut maahanmuuttajajärjestöjen kesätyöllistämistä tilanteessa, jossa nuoret järjestävät toimintaa lapsille ja nuorille. Perusteluna tuelle on ollut turvallisen kesätoiminnan tarjoaminen lähialueilla, mikä on lasten ja nuorten vanhemmille tärkeää. Työllistäminen on myös nuorten syrjäytymisen ehkäisemistä ja sillä voidaan estää

radikalisoitumista sekä nuorten häiriökäyttäytymistä. Kuntalaispalveluiden avustuksilla on tuettu työttömien yhdistyksiä, jotka toiminnallaan tukevat työllistymistä.

3.8 Kulttuuritoiminnan tukeminen avustuksilla

Vantaan kaupunki jakaa kulttuuritoimintaan tarkoitettuja avustuksia ammattikulttuuritahoille, yhdistyksille, työryhmille ja yksityisille henkilöille. Kulttuuritoiminnalla tarkoitetaan taiteen harjoittamista ja harrastamista, taidepalvelujen tarjontaa ja käyttöä, taidekasvatusta, kotiseututyötä sekä paikallisen kulttuuriperinteen vaalimista ja edistämistä. Kotiseututyö sisältää perinteisen kansankulttuurin ja sen vaalimisen.

Kulttuuritoimintaan tarkoitettu avustusmääräraha on jakaantunut vuosina 2016 ja 2017 seuraaviin avustustylajeihin.

- Toiminta-avustuksia jaetaan kolmelle eri taholle: vantaalaisille valtionapua saaville kulttuurilaitoksille sekä muille kaupungin julkisuuskuvan kannalta merkittävillä kulttuurilaitoksilla ja -yhteisöillä Vantaalla taiteen perusopetusta antaville sekä muille vantaalaisille taidekasvatusta antaville laitoksille ja yhteisöille vantaalaisten rekisteröityjen eläkeläis- ja sotiemme veteraanijärjestöjen kulttuuritoimintaan.
- Teatteri- ja orkesterituki kohdennetaan ilman hakumenettelyä Vantaalla ammattimaisesti toimivien ja valtionosuutta saavien teatterien ja orkesterien toimintaan.
- Kohdeavustuksia myönnetään yhteisöille ja ryhmille taide- ja kulttuuritapahtumien sekä muiden kulttuuritoiminnaksi katsottavien hankkeiden toteuttamiseksi Vantaalla.
- Vantaan markkinointituki on tarkoitettu Vantaalla järjestettävän suuren kulttuuritilaisuuden yhteydessä tapahtuvaan Vantaan kaupungin näkyvyyden vahvistamiseen ja markkinointiin.
- Itsenäisyyspäivän juhlien avustuksia myönnetään Vantaalla järjestettäviin kaikille avoimiin itsenäisyysjuhliin.
- Taiteilija-apurahoja myönnetään vakinaisesti Vantaalla asuville ammattitaiteilijoille ja poikkeustapauksessa lahjakkaille eri taiteenalojen opiskelijoille.
- Vantaan kulttuuripalkinto myönnetään tunnustuksena merkittävistä ansioista taiteen ja kaupungin taide-elämän hyväksi Vantaan kaupungissa vakituisesti asuvalle henkilölle tai kaupungissa toimivalle yhteisölle.

Vuosina 2016 ja 2017 kulttuuripalveluiden 1 086 000 €:n suuruinen määräraha jakaantui seuraavasti:

- Kulttuurilaitoksille ja muille ammattimaisille yhteisöille 8 kpl, yhteensä 189 000 €
- Taiteen perusopetukseen ja muuhun taidekasvatukseen 22 kpl, yhteensä 200 000 €
- Eläkeläisjärjestöjen kulttuuritoimintaan 30 kpl, yhteensä 42 000 €
- Teatteri- ja orkesteritukea 3 kpl, yhteensä 317 000 €
- Kohdeavustuksia 2017 haettiin 280 677 € ja mahdollisuus oli myöntää 107 845 €
- Vantaan markkinointitukea on mahdollista myöntää 150 000 €

- Itsenäisyyspäivän avustuksia 5 kpl, yhteensä 10 000 €
- Taiteilija-apurahoja yhteensä 80 000 €
- Vantaan kulttuuripalkinto (1 kpl) 10 000 €

Lisäksi yksityiset taiteen perusoppilaitokset opetustoiminnassaan sekä vantaalaiset eläkeläisyhdistykset ovat oikeutettuja useiden kaupungin tilojen maksuttomaan käyttöön.

Sekä avustushakemusten että haettavien summien määrä lisääntyy vuosittain. Haastavaksi ovat muodostuneet uudenlaisten tapahtumien, tilaisuuksien ja toiminnan muodot, joita ei ole ollut ennen ja jotka eivät kitkatta istu nykyisiin avustusmuotoihin. Merkittävää on myös hakijatahojen koon kasvaminen (esim. eläkeläisyhdistysten jäsenet, taiteen perusoppilaitosten oppilasmäärä). Pohdintaa on aiheuttanut myös rajanveto kulttuurin ja yleisen kansalaistoiminnan välillä.

Kun vuonna 2000 luovuttiin yleisistä kulttuuri/taidealan järjestöjen/yhdistysten toiminta-avustuksista, suurin osa ympärivuotista, säännöllistä, joka vuosi toistuvaa toimintaa järjestävistä harrastajatahoista (esim. teatterit, kuorot, orkesterit) joutuivat siirtymään tapahtumakohtaisiin kohdeavustusten hakuun. Osa tekee niitä useita vuodessa. Sekä hakijoiden että valmistelijoiden työtä vähentäisi, jos ko. tahot tekisivät vuodessa vain yhden hakemuksen ja tilityksen. Samalla kohdeavustukset kohdentuisivat paremmin varsinaisiin kertaluontoisiin/tilapäisiin/lyhytkestoisin tapahtumiin.

Kohdeavustusten kohdalla haasteita aiheuttaa ennen kaikkea erilaisten tapahtumien ja tilaisuuksien sekä kohderyhmien suuri määrä ja kirjo. Tällaisia ovat esim. tapahtumat ja produktiot, kurssit, monikulttuurisuus, taidepainotteisten koulujen produktiot. Näitä kaikkia voidaan kohdentaa erikseen eri ikäryhmille. Mietittävää on aiheuttanut myös toiminnan uskonnollinen tai poliittinen sisältö ja rajanveto sen suhteen.

Kaiken kaikkiaan kohdeavustusten määrä ja niihin käytettävissä olevat summat ovat jo pitkään olleet kaukana toisistaan (ts. avustuksia haetaan enemmän suhteessa käytössä oleviin määrärahoihin). Vuonna 2017 haettu yhteissumma 280 677 €, josta pystyttiin myöntämään vain 107 845 €. Lisäksi aluerahoista on myönnetty varsin selkeisiin kulttuuritapahtumiin runsaat 50 000 €. Aluerahoista on ollut mahdollista saada 100 % ennakkona ja tämä on ollut houkuttelevaa kulttuuritoimijoiden näkökulmasta.

3.9 Kuntalaispalveluiden avustustoiminnan järjestäminen

Kuntalaispalvelujen avustusohjeita ja -lajeja järjestöille on tarpeen selkeyttää osana kaupunkitasoista kehittämistyötä. Nykykäytäntö on osin epäselvä, eikä kaikilta osin vastaa nykyisiä kansalaistoiminnan muotoja. Valmistelun yhteydessä on noussut esiin useita kehittämistarpeita.

Kuntalaispalveluiden johtajan päätöksellä 15§/2017⁶ perustettiin työryhmä, jonka tehtävänä on tehdä esitys avustustoiminnan järjestämisestä kuntalaispalveluissa. Työryhmään nimettiin seuraavat jäsenet:

- Iiris Lehtonen, kuntalaispalveluiden johtaja, puheenjohtaja
- Katja Syvärinen, aluepalvelupäällikkö, varapuheenjohtaja
- Leea Halmén, suunnittelija
- Lotta Silfverberg, osallisuuskoordinaattori
- Harri Raita, järjestökoordinaattori ja Outi Rissanen, suunnittelija, työryhmän sihteerit.

Kuntalaispalveluiden avustusvalmistelijoista ja asiantuntijoista koostuva työryhmä on valmistellut esityksen avustustoiminnan järjestämisestä kuntalaispalveluissa.

Avustustoiminnan järjestämisen lähtökohtana oli avustuskokonaisuuden selkeyttäminen. Eri mahdollisuuksia tutkittiin tutustumalla muiden suurten kaupunkien avustuskokonaisuuksiin. Kehittämisen tueksi järjestettiin nykyisistä avustusten saajista koostuva työpaja sekä hyödynnettiin aikaisemmin saatua palautetta. Tuloksena syntyi esitys jaosta hyvinvoinnin ja terveyden sekä paikallisen kansalaistoiminnan avustuksiin.

4 Toimenpiteet

Tässä kappaleessa esitetään työryhmässä hyväksytyt toimenpiteet sekä niiden vaikutukset avustusrahoihin (liite 1), avustusten myöntämisperiaatteisiin (liite 2) sekä toimintatapoihin. Esitykset kohdistuvat teknisluonteisiin tarkennuksiin toiminta- ja kohdeavustusten osalta. Tämän toimeksiannon sisällä säännöissä ei ole otettu kantaa muiden avustusmuotojen käytäntöihin.

Monikulttuuristen toimijoiden tuki

Kotouttamista edistävän työn tukemista vahvistetaan terveyden ja hyvinvoinnin avustuksista. Jatkossa oman kulttuurin vaalimiseen tähtävää toimintaa sekä läksyjen lukukerhoja tuetaan terveyden ja hyvinvoinnin avustuksista. Tämä edellyttää määrärahojen siirtoa sekä tarkempaa määrittelytyötä, mitä kotouttamisen edistämällä avustusten kohdalla tarkoitetaan. Kotouttamisen määrittelytyö tehdään yhdessä monikulttuurisuuden asiantuntijoiden kanssa. Määrittelytyön lähtökohtana ovat laki kotoutumisen edistämisestä sekä kaupungin hyvinvointiohjelmaan kirjattavat toimenpiteet kotouttamisen edistämiseksi. Maahanmuuttajajärjestöjen ohjausta ja neuvontaa jatketaan osana muuta valmistelutyötä. Ei edellytä sääntömuutoksia, mutta edellyttää hakijoiden ohjeistamista.

⁶ VD/6484/00.01.01.01/2017

Uskonnollinen toiminta

Lähtökohtana avustuksen saamiselle on, että hakija sitoutuu kaupungin arvoihin. Sitoutuminen voidaan ilmoittaa erikseen hakulomakkeessa. Avustuksia ei myönnetä toimintaan, jonka tarkoitus on kokonaan tai osaksi edistää uskonnollisen sanoman leviämistä tai tehdä uskonnollista työtä.

Lisäksi avustusten käytön valvontaa tulee parantaa. Avustettavasta toiminnasta saatu palaute käsitellään ja otetaan huomioon avustuspäätösten valmistelussa.

Tilatuet

Toiminta-avustuksia myönnettäessä avustuspäätösten yhteydessä tulee tuoda näkyviin hakijan saama tilatuki ja vuokratuki. Tila- ja vuokratuki esitetään vuonna 2018 käyttövuoroperiaatteella annettujen tilojen osalta tuntimääräisinä ja järjestötilojen osalta rahallisena arvona. Siirtymäajan jälkeen vuonna 2019 kaikki tila- ja vuokratuet esitetään rahallisena arvona. Asian edellyttämät resurssit ja tietojärjestelmien kehitystarpeet selvitetään.

Tukeminen useasta eri avustuslajista

Nykyinen käytäntö, jossa toimijan on mahdollista saada toiminta- ja kohdeavustusta, on nähty hyvänä. Avustusvalmistelijoiden välisen yhteistyön ja sujuvan kommunikaation merkitystä tulee myös jatkossa korostaa, jotta vältetään saman toiminnan tukeminen. Hakemuksen käsittelyssä tarkistetaan saako hakija avustusta samaan toimintaan muista kaupungin avustuslajeista. Tarvittaessa hakemus ohjataan sopivaan avustuslajiin.

Lisäksi esitetään, että järjestöt, jotka hakevat terveyden- ja hyvinvoinnin avustusta liikuntatoimintaan, siirretään avustettavaksi erityisryhmien liikunnan toiminta-avustuksista. Tämä edellyttää määrärahasiirtoja.

Lisäksi todetaan, että kehitettävään sähköiseen avustusten hakujärjestelmään tulisi sisältyä luetteloitavaa hakemustietoa, jota voitaisiin hyödyntää avustusvalmistelussa. Todettiin, että järjestelmän tietosisältöjen käytöstä tulee keskustella erikseen kaupungin lakimiehen kanssa.

Poliittiset järjestöt

Avustusten yleisten periaatteiden mukaan avustusta ei myönnetä tapahtumiin, joilla on uskonnollinen tai puoluepoliittinen tarkoitus. Kohdeavustusta ei myönnetä sellaisiin kuntavaaleja, valtiollisia vaaleja tai Euroopan unionin vaaleja edeltäviin ja ehdokaslistojen lopullisen vahvistamisen jälkeen toteutettaviin tapahtumiin, tilaisuuksiin ja hankkeisiin, joiden toteuttajana tai esiintyjänä on vaaleihin asetettu ehdokas tai jotka muutoin sisältävät vaalimainontaa tai muuta ed. mainittuihin vaaleihin liittyvää toimintaa.

Poliittisten nuorisojärjestöjen tukeminen on keskusteluttanut niin valtakunnallisesti kuin myös Vantaan tasolla viime vuosina. Keskustelua käydään vapaa-ajan lautakunnassa ajoittain myös

pvm 22.11.2017

varhaisnuorisojärjestöjen tukemisesta. Poliittisten nuorisojärjestöjen tukemista avustuksilla jatketaan aikaisemman mukaan. Tarvittaessa järjestetään yhteisiä keskustelutilaisuuksia järjestöjen ja vapaa-ajan lautakunnan jäsenille.

Seniorijärjestöt

Kulttuuripalveluihin perustetaan uusi avustuslaji, jolla on tarkoitus tukea ikäihmisille suunnattua kulttuuritoimintaa. Hakijoina voi olla eläkeläisjärjestö tai muu yhdistys, kunhan toiminta kohdistuu vantaalaisiin ikäihmisiin. Uuteen avustuslajiin sulautuvat vantaalaisille eläkeläis- ja sotiemme veteraanijärjestöille myönnettävä toiminta-avustus kulttuuritoimintaan. Osa terveyden ja hyvinvoinnin avustusta saaneista ohjataan hakemaan jatkossa kulttuuripalveluiden uudesta avustuslajista. Toimenpide edellyttää sääntömuutoksia kulttuuripalveluiden avustusperusteissa sekä määrärahasiirtoja.

Työllistymisen tukeminen

Työllisyyspalvelut myöntää tukea järjestöille (järjestöjen työllistämistuki), jonka tarkoituksena on parantaa järjestöjen edellytyksiä palkata vantaalaisia pitkäaikaistyöttömiä. Lisäksi Vantaan kaupunki tukee vantaalaisten nuorten kesätyöllistämistä kesätyösetelillä. Yhteinen linjaus on, ettei muita kaupungin avustuksia myönnetä suoranaisesti työllistämiseen.

Toimenpide edellyttää muutosta nuorisopalveluiden avustusvalmistelussa. Yhteisen linjauksen mukaan, avustusta ei myönnetä jatkossa järjestöjen työllistämisen tukemiseen. Huomioidaan kuitenkin erityisryhmien, kuten maahanmuuttajanuorten erityistuen tarve seuraavan mukaan:

- Kesätyösetelin käyttöä tehostetaan
- Tiedonjakoa ja ohjaamista vahvistetaan (esim. yhteistyön vahvistaminen maahanmuuttajajärjestöjen ja Ohjaamon kanssa; kohderyhmälle suunnatun infotilaisuuden järjestäminen)
- Yhteistyötä järjestöjen kanssa jatketaan (sis. järjestöjen välinen verkottuminen)

Kulttuuritoiminnan määrittäminen

Avustusvalmistelussa on ilmennyt rajatapauksia kulttuuritoiminnan avustusten ja kuntalaispalveluiden avustusten (aluerahan) välillä. Rajatapaukset, joita tuetaan kulttuuritoiminnan avustuksista tai kuntalaispalveluiden avustuksista, tulee määritellä. Rajanveto perustuu määritelmään kulttuuritoiminnasta sekä kaupunginhallituksen yleisjaoston avustusten uusista myöntämisperiaatteista.

Kulttuuritoiminnalla tarkoitetaan taiteen harjoittamista ja harrastamista, taidepalvelujen tarjontaa ja käyttöä, taidekasvatusta, kotiseututyötä sekä paikallisen kulttuuriperinteen vaalimista ja edistämistä. Kotiseututyö sisältää perinteisen kansankulttuurin ja sen vaalimisen.

pvm 22.11.2017

Paikallisen kansalaistoiminnan avustuksella voidaan tukea toimintaa, joka edistää asukkaiden keskinäistä kohtaamista ja vuorovaikutusta sekä viestintää ja tiedon kulkua alueella, eri väestöryhmien kohtaamista ja vuoropuhelua tai kaupunkiympäristön viihtyvyyden ja turvallisuuden parantumista.

Jatkossa ammattimaiset kulttuuritapahtumat tuetaan kulttuurin avustuksista ja paikalliset avoimet kansalaistapahtumat kuten esimerkiksi kyläjuhlat kuntalaispalveluiden avustuksista. Toimenpide edellyttää määrärahasiirtoja.

Avustusvalmistelijoiden välisen yhteistyön ja sujuvan kommunikaation merkitystä tulee myös jatkossa korostaa, jotta vältetään saman toiminnan tukeminen. Hakemuksen käsittelyssä tarkistetaan saako hakija avustusta samaan toimintaan muista kaupungin avustuslajeista. Tarvittaessa hakemus siirretään sopivaan avustuslajiin.

Ostopalvelut ja erillisavustettavat

Kaupunki ostaa palveluja ja kaupunginhallitus voi tukea toimijoita erillisavustuksilla. Ostopalveluiden ja erillisavustettavien tarkempi selvitystyö rajattiin tämän selvitystyön ulkopuolelle. Avustuksien kannalta on kuitenkin tärkeää, ettei ostopalvelut ja kaupungin avustus kohdennu samaan toimintaan. Avustusten yleisiin myöntämisperiaatteisiin ehdotetaan lisättäväksi lauseke: "Toiminta- ja kohdeavustusta ei myönnetä yhdistysten tai muiden yhteisöjen palveluihin, jotka ovat Vantaan kaupungin tai jonkin toisen kunnan ostopalvelusopimuksen piirissä".

Ennakot

Avustusten yleisten myöntämisperiaatteiden mukaan avustus tai sen osa voidaan maksaa ennakoon kirjallista sitoumusta vastaan. Ennakoiden hakeminen ja maksaminen on sidoksissa avustushakemusten käsittelyprosessiin, joka määräytyy avustusten haku- ja tilitysjankohtien mukaisesti. Toiminta-avustukset haetaan toimintavuonna yleensä helmi-maaliskuussa ja maksetaan edellisen vuoden tilitysten hyväksymisen jälkeen elo-, syys- ja lokakuussa. Kulttuurilaitosten ja -yhteisöjen toiminta-avustus haetaan jo toimintavuotta edeltävänä vuonna lokakuussa. Kohdeavustukset haetaan 21 vrk ennen tapahtumaa. Kohdeavustus maksetaan tilitystä vastaan viimeistään 2 kk tapahtuman jälkeen. Ennakkoavustukset maksetaan joko ennen toiminta-avustusten myöntämistä tai kohdeavustuksen myöntämispäätöksen jälkeen.

Ennakkoavustusten myöntämisessä on joitakin eroja eri avustuslajien myöntämisperiaatteissa, päätöksentekokäytännöissä sekä maksatuksessa. Käytänteiden yhtenäistäminen on mahdollista siten, että

- avustuksen maksaminen sitoumusta vastaan ennen lainvoiman saantia poistetaan päätösesityksistä
- vaatimus avustushakemuksen jättämisestä ennen ennakon hakemista poistetaan avustusten myöntämisperiaatteista

pvm 22.11.2017

- määritellään avustusten myöntämisperiaatteisiin ennakkoavustusten myöntämisprosentit toiminta-avustuksiin 50% ja kohdeavustuksiin 75%.

Kuntalaispalveluiden avustustoiminnan järjestäminen

Osana kaupunkitasoista kehittämistyötä, kuntalaispalveluissa tarkistettiin kaupunginhallituksen yleisjaoston avustusten myöntämisperiaatteet sekä laadittiin esitys niiden uudistamisesta. Myöntämisperiaatteet esitetään hyväksyttäväksi kaupunginhallituksen yleisjaostolle.

Kuntalaispalveluiden avustustoiminnan järjestämisen vaikuttaa muihin kaupungin jakamiin avustuksiin ja toteuttaminen edellyttää sääntömuutosten lisäksi määrärahasiirtoja tulosalueiden välillä.

5 Esitys avustustoiminnan järjestämisestä

Kaupunginjohtajan päätöksellä 25 §/2017 perustettiin työryhmä, jolle annettiin tehtäväksi luoda esitys avustustoiminnan järjestämisestä Vantaalla. Sivistystoimen sekä konserni- ja asukaspalveluiden avustusvalmistelijoista koostuva avustustiimi valmisteli tarvittavan materiaalin työryhmälle.

Työ avustustoiminnan järjestämisestä aloitettiin toukokuussa 2017 ja saatiin päätökseen saman vuoden marraskuussa. Esitys avustustoiminnan järjestämisestä koostuu kymmenestä toimenpiteestä (kappale 4), joiden täytäntöönpano selkeyttäisi Vantaan kaupungin avustustoimintaa. Osana kaupunkitasoista kehittämistyötä kuntalaispalvelut ja kulttuuripalvelut ovat tarkistaneet valmistelemansa avustuslajit ja niiden perusteet sekä tehneet esitykset avustusten järjestämisestä uudelleen. Toimenpiteet vaikuttavat avustusten myöntämisperiaatteisiin, määrärahoihin sekä toimintatapoihin.

Toimenpiteiden toteutus ja täytäntöönpano riippuvat päätöksistä esityksiin määrärahasiirroista (liite 1) ja uusista avustus yleisten sekä avustuslajikohtaisten myöntämisperiaatteista.

Avustustiimi on laatinut esityksen uusista avustusten yleisistä periaatteista ja tulosalueet ovat vastanneet avustuslajikohtaisten sääntömuutosten esityksien laadinnasta. Yleiset ohjeet esitetään hyväksyttäväksi kaupunginhallitukselle ja avustuslajikohtaiset säännöt asianosaiselle toimielimelle.

pvm 22.11.2017

LIITTEET

Liite 1: Toimenpiteiden vaikutukset määrärahoihin (arviot perustuvat vuoden 2016 avustuspäätöksiin)

- Oman kulttuurin vaalimisen avustaminen siirtyy kulttuurista kuntalaispalveluihin.
- Läksykerhojen tukeminen siirtyy nuorisopalveluista kuntalaispalveluihin.
- Erityisryhmien liikuntatoiminnan tukeminen siirtyy kuntalaispalveluista liikuntapalveluihin.
- Ikäihmisten kulttuuritoiminta siirtyy kuntalaispalveluista kulttuuripalveluihin.
- Ystävyyseurojen avustukset siirtyvät kuntalaispalveluista kulttuuripalveluihin.
- Aluerahan muuttuessa kansalaistoiminnan avustukseksi osa aiemmin aluerahasta tuettuja tapahtumia siirtyy kulttuuripalveluihin.

Kehittämiskohde	Toimenpide	Kuntalais- palvelut	Kulttuuri- palvelut	Liikuntapal- velut	Nuoriso- palvelut
Monikulttuurisuus	Oman kulttuurin vaalimistyön tuki	8 100,00	- 8 100,00		
	Läksyjen lukukerhojen tuki	5 000,00			- 5 000,00
Uskonollisuus	Oman kulttuurin vaalimistyön tuki	800,00	- 800,00		
Monitoimijat	Erityisryhmien liikunta	- 18 000,00		18 000,00	
Seniorijärjestöt	Ikäihmisille suunnatun kulttuuritoiminnan tuki	- 850,00	850,00		
Kunpan avustukset	Ystävyyseurojen avustukset	- 3 900,00	3 900,00		
	Nyk. alueraha kulttuuritoimintaan	- 21 000,00	21 000,00		
Yhteensä		- 29 850,00	16 850,00	18 000,00	- 5 000,00

Liite 2: Toimenpiteiden vaikutukset avustusten myöntämisperiaatteisiin

1) Muutokset avustusten yleisiin myöntämisperiaatteisiin

- Lisätään yleisiin periaatteisiin soveltamisalan kuvaus. Yleisiä myöntämisperiaatteita sovelletaan ensisijaisesti suhteessa avustuslajikohtaisiin myöntämisperiaatteisiin.
- Lisätään avustusten yleisiin periaatteisiin: "Avustuksia ei myönnetä toimintaan, jonka tarkoitus on kokonaan tai osaksi edistää uskonnollisen sanoman leviämistä tai tehdä uskonnollista työtä."
- Lisätään avustusten yleisiin periaatteisiin: "Toiminta- tai kohdeavustusta ei myönnetä yhdistysten tai muiden yhteisöjen palveluihin, jotka ovat Vantaan kaupungin tai jonkin toisen kunnan ostopalvelusopimuksen piirissä".
- Toiminta-avustuksia myönnettäessä avustuspäätösten yhteydessä tuodaan näkyviin hakijan saama tila- ja/tai vuokratuki.

2) Muutokset kaikkiin avustuslajikohtaisiin myöntämisperiaatteisiin

- Määritellään avustusten myöntämisperiaatteisiin ennakkoavustusten myöntämisprosentit toiminta-avustuksiin 50% ja kohdeavustuksiin 75%.
- Avustusten myöntämisperiaatteista poistetaan kohdasta: "toiminta-avustuksen ennakko voidaan maksaa...", vaatimus: "kun avustushakemus on jätetty asianmukaisesti täytettynä" (Liikunta- ja kulttuuripalvelut).

3) Muutokset liikuntapalveluiden myöntämisperiaatteisiin

- Toiminta-avustus erityisryhmien liikuntaan määritellään uudestaan.

4) Muutokset kulttuuripalveluiden myöntämisperiaatteisiin

- Kulttuurin toiminta-avustusten lajit kategorisoidaan uudelleen.
- Uusi avustuslaji: "seniori-ikäisille suunnatun kulttuuritoiminnan toiminta- ja kohdeavustukset).

5) Muutokset kuntalaispalveluiden myöntämisperiaatteisiin

- Avustusperiaatteiden kokonaisvaltainen uudistaminen: terveyden- ja hyvinvoinnin avustukset sekä kansalaistoiminnan toiminta- ja kohdeavustukset.

7 §

Tikkurilan keskustan monitilatoimistorakennuksen tarveselvitys/hankesuunnitelman hyväksyminen

VD/8458/10.03.02.01/2017

HP/PW/EK/MJ/KN/PM/MR/KVa/KVi/NJ

Tikkurilan keskustan monitilatoimistorakennuksen tarveselvitys hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 20.6.2017. Uuteen monitilatoimistorakennukseen keskitetään useista eri toimipisteistä (Tikkurilan keskustasta ja Pakkalasta) kaupungin eri toimialojen (kaupunginjohtajan, konserni- ja asukaspalveluiden, maankäytön, rakentamisen ja ympäristön, sivistystoimen sekä sosiaali- ja terveydenhuollon) henkilöstöä.

Hankkeella saavutetaan mm. seuraavia etuja:

1. Toimintojen keskittäminen, synergiaedut
2. Huonetoimistosta monitilatoimistoon, tila- ja kustannustehokkuuden optimointi
3. Vanhoista tiloista uusiin, työympäristön toimivuuden ja viihtyvyyden parantuminen
4. Kiinteistökehitys, kaupunki saa tuloja nykyisten toimitilatonttien myynnistä ja sopimuskorvauksista eikä kaupungin tarvitse investoida nykyisten toimitilakiinteistöjen peruskorjauksiin.

Hankesuunnittelun aikana osa tarveselvityksessä hyväksytyistä keskeisistä lähtökohdista muuttui.

1. Rakennuspaikka vaihtui valtion omistamasta Kielotie 15:n tontista viereiseen kaupungin konserniyhtiön omistamaan kiinteistöön 92-421-6-426 osoitteessa Kielotie 13. Tontin vaihto mahdollistaa hankkeen aikataulutuksen ja toteutuksen kaupungin sisäisin päätösin. Tontti on kaupunkirakenteellisesti parempi ja rakennus on liitettävissä toiminnallisesti kaupungintaloon.

2. Hankkeesta poistettiin kaupunginarkiston ~ 1000 htm2 tilat. Arkistotilojen tarve tulee supistumaan digitalisoinnin myötä. Asiakirjoista suurin osa muutetaan 10-15 vuoden kuluessa sähköiseen muotoon ja lopullisen arkiston koko on vain kymmenesosa nykyisestä. Tämän muutosprosessin ajaksi arkistotilat ovat mielekästä sijoittaa vuokratiloihin, joiden määrää on helppo asteittain vähentää, eikä toimistorakennukseen, jossa järkevän käytön löytäminen vapautuville arkistotiloille olisi vaikeaa. Myös arkistotilojen sijoittuminen kellariin olisi ollut tilojen erityisvaatimusten vuoksi riskialtista.

3. Aiemmassa tarveselvityksessä esitetty optio sivistystoimen sijoittumisesta Silkin kiinteistöön toteutuu. Silkkiin siirtyy noin 200 työntekijää.

4. Kaupungintalon henkilöstö tulee mukaan hankkeeseen. Kaupungintalon tiloja tullaan muuttamaan erillishankkeessa kokous- ja kansalaiskäyttöön (kokoustiloja myös lauta- ja toimikunnille). Kaupungintalolle jää muutostöiden jälkeen noin 80 työntekijää.

Vuokrattavat tilat mitoitetaan noin 800 työntekijälle.

Edellä mainituista syistä hanke oli muuttunut siinä määrin, että aiempi tarveselvitys korvataan tällä yhdistetyllä tarveselvitys/hankesuunnitelmalla.

Rakennuspaikalta puretaan konserniyhtiön omistama nelikerroksinen teräsbetonirunkoinen virastotalo. Virastotalon kaupungin noin 300 työntekijälle vuokrataan väistötilat purkutöiden ja uuden rakentamisen ajaksi. Väistötilojen kahden vuoden vuokratilakustannusarvio on 2 000 000 € (alv % 0).

Toimitilarakennuksen rakentaminen edellyttää kaavamuutosta. Kaavamuutos tehdään kilpailutuksen voittaneen toteutusratkaisun pohjalta. Tämän hankesuunnitelman lisäksi rakennushanke voi sisältää myös muita liike-, asunto- tai toimitiloja.

Uudisrakennuksessa on monitilatoimiston mitoituksen mukaisesti työpisteitä 70 % työntekijöistä ja huoneistoalaa mitoituspinta-alasta työpistettä kohden 15 htm². Mitoitus perustuu arvioon, että työntekijöistä 30 % suorittaa työtehtäviään jatkuvasti muualla kuin monitilatoimiston työpisteessä.

Rakennukseen tulee toimialojen henkilöstön tiloja kerroksiin 2.-. Riippuen ensimmäisen kerroksen tilatarjonnasta kaupunki voi vuokrata myös ensimmäisestä kerroksesta tiloja (aula-, näyttely-, kuntosali-, ravintola- ja kokoontumistiloja) tarpeen mukaan. Myös viereisen kaupungintalon kellarin neuvottelutilat ovat lisäresurssina käytettävissä. Rakennushanke voi sisältää myös muita liike-, asunto- tai toimitiloja.

Vantaan kaupungin vuokrattava huoneistopinta-ala on 9 489 htm² ja bruttopinta-ala on 10 913 brm². Vuokratustannusarvio on 22,16 €/m²/kk. Vuosivuokra on ~ 2 520 000 € (alv % 0). Vuokrasta pääomavuokran osuus on 18,28 €/m²/kk ja ylläpitovuokran osuus 3,88 €/m²/kk.

Sähkökustannusarvio on ~ 56 000 €/v, autopaikkakustannusarvio ~ 71 000 €/v ja siivouskustannusarvio ~ 230 000 €/v. Käyttökustannusarvio on yhteensä ~ 357 000 €/v (alv % 0).

Ensikertaisen kalustamisen ja varustamisen kustannusarvio on 2 400 000 € (alv % 0).

Arvio monitilatoimistorakennuksen valmistumisesta on vuosi 2021.

Tarveselvityksen/hankesuunnitelman hyväksymisen jälkeen toimitilahankekokonaisuuden toteutus etenee seuraavin jatkotoimin.

Talonrakennushankkeen kilpailuttaminen

Hankintayksikkönä toimii kiinteistön omistava Kiinteistö Oy Vantaan kauppatalo. Kilpailun tarkoituksena on valita urakoitsija monitilatoimistorakennuksen toteuttajaksi. Hankintayksikkö tekee kilpailun voittajan, toteuttajan, kanssa suunnittele ja toteuta -urakkasopimuksen koko monitilatoimistorakennuksen toteuttamisesta. Tarve- ja hankesuunnitelmassa on mainittu kaupungin tilatarve. Toteuttaja suunnittelee ja rakentaa koko toimistorakennuksen. Rakennushankkeeseen voi tulla kaupungin tilatarpeen lisäksi katutasoon liike- sekä palvelutilaa ja mahdollisesti muita liike-, asunto- tai toimistotiloja. Kilpailun järjestäminen Kiinteistö Oy Vantaan kauppatalon osalta edellyttää yhtiön päätöstä.

Kilpailun tavoitteena on korkeatasoinen kilpailuehdotus kilpailualueen jatkosuunnittelun ja asemakaavoituksen pohjaksi sekä toteuttamiseksi. Arkkitehtoniset, kaupunkikuvalliset, tekniset, toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet on tarkoitus ratkaista tasapainoisesti. Kilpailun lähtökohtana on työtilojen toimivuus ja kilpailualueen keskeinen sijainti Tikkurilan keskustassa. Tavoitteena on tehokas keskustailmettä korostava toimisto- ja liiketilarakentaminen.

Toteutuskilpailu on suunnattu esimerkiksi rakennuttajille ja/tai rakennusliikkeille suunnitteluryhmineen. Toimijat voivat muodostaa ryhmittymiä ja jättää yhteisiä ehdotuksia. Kilpailussa menestyminen edellyttää ainakin mm. arkkitehti-, rakenne-, maisema-, liikenne- ja muun suunnittelun sekä rakentamisen asiantuntemusta.

Kilpailualue sijaitsee keskeisellä paikalla Tikkurilassa aivan kaupungintalon vieressä. Kilpailualue koostuu Kiinteistö Oy Vantaan kauppалantalon omistamasta kiinteistöstä 92-421-6-426 sekä lisäksi osasta Vantaan kaupungin omistamia kiinteistöjä 92-61-206-5 ja 92-61-9902-4 ja katualueita.

Kilpailualueella sijaitsee purettava toimistorakennus, jonka purkutyöt kuuluvat kilpailutettavaan urakkaan.

Toteutuskilpailu järjestetään noudattaen lakia julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (1397/2016). Kilpailumenettelynä käytetään neuvottelumenettelyä. Hankintayksikkö voi hankintalain 34 §:n mukaan valita neuvottelumenettelyn hankinnassa, ”johon kuuluu suunnittelua tai innovatiivisia ratkaisuja” ja ”jossa hankinnan kohteen kuvausta ei voida laatia riittävän tarkasti viittaamalla standardiin, eurooppalaiseen tekniseen arviointiin, yhteiseen tekniseen eritelmään tai tekniseen viitteeseen”.

Toteuttajan valintaperusteena tulee olemaan kokonaistaloudellinen edullisuus, huomioiden arviointiperusteina mm. suunnitelmien laatu ja hinta.

Kilpailu on tarkoitus saada käyntiin alkuvuonna 2018 ja kilpailu pyritään ratkaisemaan syksyllä 2018.

Toimitilahankkeen eteneminen kilpailun aikana ja jälkeen

Vantaan kaupunki omistaa Kiinteistö Oy Vantaan kauppалantalon koko osakekannan alkuvuonna 2018 tehtävien osakekauppojen jälkeen. Sen jälkeen on tarkoituksenmukaista fuusioda Kiinteistö Oy Vantaan kauppалantalo Vantaan kaupungin omistamaan VTK Kiinteistöt Oy:öön. Tällöin toimitilahankkeelle varmistetaan paremmat toteutus- ja toimintaedellytykset.

Kilpailun jälkeen Kiinteistö Oy Vantaan kauppалantalo tai sen seuraaja solmii kilpailun voittajan kanssa sopimuksen. Vantaan kaupunki laatii kilpailun voittanut suunnitelmaehdotus huomioiden asemakaavan muutoksen. Kaavoitettava tontti tulee koostumaan Kiinteistö Oy Vantaan kauppалantalon kiinteistöstä ja Vantaan kaupungin omistamista kiinteistöistä. Vantaan kaupunki tulee myymään Kiinteistö Oy Vantaan kauppалantalolle tai sen seuraajalle omistamansa osat tontista. Vantaan kaupunki sitoutuu vuokraamaan valmiit hankesuunnitelman mukaiset kaupungin käyttöön tulevat tilat pitkäaikaisella vuokrasopimuksella Kiinteistö Oy Vantaan kauppалantalolta tai sen seuraajalta. Kiinteistön omistava taho voi harkita valmiin kohteen myymistä sijoittajille.

Hallintosäännön 9 luvun, 1 §:n kohdan 29 mukaan kaupunginhallitus päättää kaupungin ja kaupunkikonsernin yli 3 M€:n (alv 0 %) suuruisten toimitilainvestointi-hankkeiden tarveselvitysten ja kustannusarvioiden hyväksymisestä sekä kohdan 30 mukaan useampaa kuin yhtä toimialaa koskevien tai kaupunkitasoista linjausta vaativien investointihankkeiden hankesuunnitelmien ja kustannusarvioiden hyväksymisestä.

Tekninen lautakunta 21.11.2017 § 10 on päättänyt esittää kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi:

- a) Tikkurilan keskustan monitilatoimistorakennuksen 10.11.2017 päivätyn tarveselvitys/hankesuunnitelman ja kustannusarviot.
- b) Tikkurilan keskustan monitilatoimistorakennuksen toteuttaminen -asian esittelyosassa esitetyin periaattein.
- c) että, Vantaan kaupunki sitoutuu vuokraamaan valmiit hankesuunnitelman mukaiset kaupungin käyttöön tulevat tilat pitkäaikaisella vuokrasopimuksella.

Talousjohtaja toteaa, että hanke on kaupunkitasoisen palveluverkkosuunnitelman 2014-2023 linjausten mukainen hanke ja sen valmistumisajaksi on arvioitu vuosille 2018-2021 hyväksytyssä

taloussuunnitelmassa vuosi 2021. Tilakeskus ja toimialat huomioivat tarveselvityksen/ hankesuunnitelman 10.11.2017 mukaisen määrärahatarpeen taloussuunnitelman 2019-2022 valmistelussa.

Kaupunginhallitus 27.11.2017 § 7

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) hyväksyä Tikkurilan keskustan monitilatoimistorakennuksen 10.11.2017 päivätty tarveselvitys/hankesuunnitelma ja kustannusarviot,
- b) hyväksyä Tikkurilan keskustan monitilatoimistorakennuksen toteuttaminen -asian esittelyosassa esitetyin periaattein,
- c) että, Vantaan kaupunki sitoutuu vuokraamaan valmiit hankesuunnitelman mukaiset kaupungin käyttöön tulevat tilat pitkäaikaisella vuokrasopimuksella.

Päätös:

Päätettiin palauttaa asia uudelleenvalmisteluun.

Kaupunginhallitus 11.12.2017 § 7

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) hyväksyä Tikkurilan keskustan monitilatoimistorakennuksen 10.11.2017 päivätty tarveselvitys/hankesuunnitelma ja kustannusarviot,
- b) hyväksyä Tikkurilan keskustan monitilatoimistorakennuksen toteuttaminen -asian esittelyosassa esitetyin periaattein,
- c) että, Vantaan kaupunki sitoutuu vuokraamaan valmiit hankesuunnitelman mukaiset kaupungin käyttöön tulevat tilat pitkäaikaisella vuokrasopimuksella, ja
- d) kehottaa yleisjaostoa antamaan KOY Kauppalantalolle toimintaohjeen hankesuunnitelman mukaisen hankkeen toteuttamiseksi siten, että kilpailuohjelma ja kilpailun ratkaisu käsitellään ennen päätöksentekoa kaupunginhallituksessa.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite:

- Tikkurilan keskustan monitilatoimistorakennuksen tarveselvitys/hankesuunnitelma 10.11.2017 liitteineen

Täytäntöönpano: tilakeskus, tiedoksi toimialat

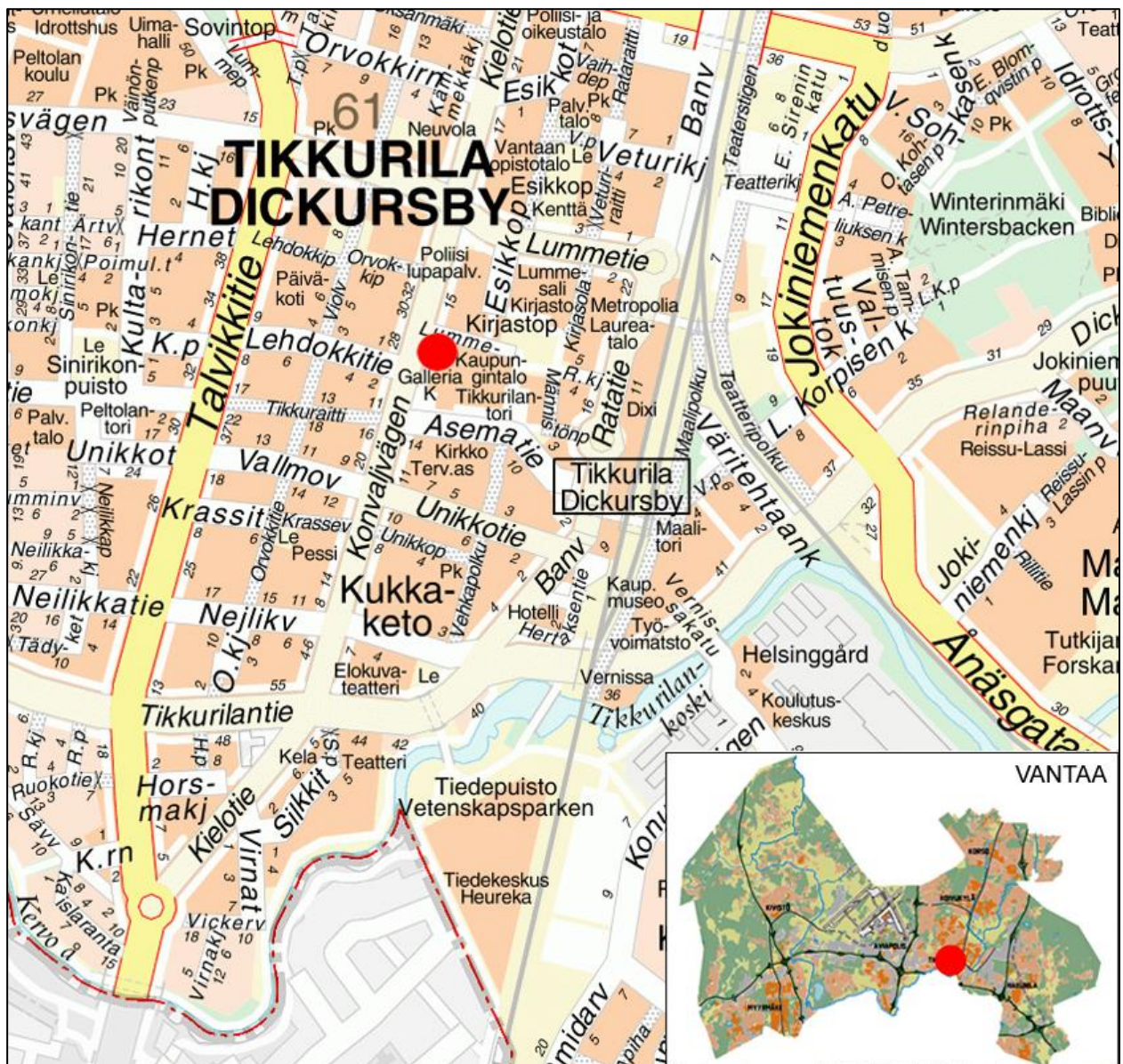
Muutoksenhakuohje: 7.4. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

hankekehysarkkitehti Mikko Juolahti, puh. 050 314 6253, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

TIKKURILAN KESKUSTAN MONITILATOIMISTORAKENNUS TARVESELVITYS/HANKESUUNNITELMA

SISÄLLYSLUETTELO

1 Hanketietokortti.....	4
2 Hankkeen perusteet.....	5
3 Tilojen toiminnan kuvaus, tilojen vaatimukset ja tilaohjelma	6
3.0 Siirtyminen huonetoimistosta monitilatoimistoon	6
3.1 Tilojen toiminnan kuvaus ja vaatimukset	7
3.2 Tilaohjelma	11
4 Rakennuksen toteutuksen tavoitteet ja vaatimukset	13
4.0 Yleiset tavoitteet ja vaatimukset	13
4.1 Tila- ja rakennusratkaisun tavoitteet.....	16
4.2 Rakennetekniset tavoitteet	17
4.3 LVIA-tekniset tavoitteet	18
4.4 Sähkötekniset tavoitteet	20
5 Rakennuspaikka	24
5.1 Rakennuspaikan sijainti ja hallinta	24
5.2 Rakennuspaikan ominaisuudet	24
5.3 Rakennuspaikan toiminnalliset vaatimukset.....	24
6. Väistötilantarve	25
7. Hankkeen laajuus	25
8. Kustannukset.....	26
8.1 Vuokrakustannukset.....	26
8.2 Käyttökustannukset.....	26
8.3 Ensikertaisen kalustamisen ja varustamisen kustannukset.....	26
9 Rahoitus, toteutus ja aikataulu.....	26
9.1 Rahoitus	26
9.2 Toteutus	26
9.3 Aikataulu	26
10. Riskit.....	27
10.1 Aikatauluriskit	27
10.2 Rakentaminen	27
10.3 Suhdannetilanne	27
11 Tarveselvitys/hankesuunnittelutyöryhmä	28

Liitteet:

1. Mitoittava henkilöstötaulukko
2. Tonttikartta
3. Perustamisolosuhteet

1 Hanketietokortti

Kohteen nimi:
Tikkurilan keskustan monitilatoimistorakennus

Tarpeen kuvaus:
Kaupungin toimitiloja keskitetään lukuisista eri osoitteista yhteen toimipisteeseen monitilatoimistoratkaisuna (pois lukien pääkirjaston yhteydessä olevat toimitilat sekä sivistystoimen henkilöstölle Silkin kiinteistöstä, työympäristöpalveluille Vernissakadun kiinteistöstä ja elinkeinopalveluille Elannon tien kiinteistöstä vuokratut toimitilat).

Liittyminen muihin hankkeisiin ja selvityksiin:
Tikkurilan keskustan toimitilaselvitys 15.2.2016, Tikkurilan keskustan monitilatoimistorakennus, tarveselvitys 3.6.2016 Työympäristöanalyysi kevät 2017 Newsec Asset Management Oy

Tarpeen perustelut:
1. Toimitilojen keskittäminen, synergiaedut
2. Huonetoimistosta monitilatoimistoon, tila- ja kustannustehokkuuden optimointi
3. Vanhoista tiloista uusiin, työympäristön toimivuuden ja viihtyvyyden parantuminen
4. Kiinteistökehitys, kaupunki saa tuloja nykyisten toimitilatonttien myynnistä ja sopimuskorvauksista eikä kaupungin tarvitse investoida nykyisten toimitilakiinteistöjen peruskorjauksiin

Käyttäjätöimiala(t):
Kaupunginjohtajan, konserni- ja asukaspalveluiden, maankäytön, rakentamisen ja ympäristön sekä sosiaali- ja terveydenhuollon toimialat

Kaupunginosa: Tikkurila (61)	Kiinteistötunnus: 92-421-6-426	Tontin pinta-ala: 6 340 m ²				
Osoite: Kielotie 13 01300 Vantaa	Kaavatiedot: asemakaavamuutos 2019	Rakennusoikeus: ei vielä määritetty				
Tilatarve, suuruus ja kustannukset (ALV 0%)	brm ²	htm ²	hym ²	Investointikustannus		
				€	€ / brm ²	€ / htm ²
Uudisrakennus/vuokratilat	10 913	9 489	7 029	vuokratila	-	-
Laajennus/lisärakennus						
Muutos/peruskorjaus						
Työntekijämäärä				~ 800		

Väistötilan tarve:
Väistötila tarvitaan Kielotie 13:n ~ 300 työntekijälle

Määrärahaavaraus investointiohjelmassa:
vuokrakohde, ei määrärahaa investointiohjelmassa

Hankkeen toteutusaikataulu:
Valmistuu 2021

Vuokratilan pääomavuokrakustannukset € / v (alv 0 %):
~ 2 080 000 € / v

Vuokratilan ylläpitovuokrakustannukset € / v (alv 0 %):
(pois lukien sähkö-, autopaikka- ja siivouskustannukset):
~ 440 000 € / v

Käyttökustannukset (sähkö- autopaikka- ja siivouskustannukset) € / v (alv 0 %):
~ 357 000 € / v

Ensikertainen kalustaminen ja varustaminen € (alv 0 %):
~ 2 400 000 €

Autopaikat, lukumäärä 71 (1 ap / 160 kem ² +2 le-ap)	Autopaikat kuukausivuokra (alv-% 0) 100€ /ap/kk (~59 kpl, p-laitoshinta)	Autopaikat vuosivuokra (alv-% 0) 71 000 € / v
--	---	--

Vuokra-arvio (pääomavuokra + ylläpitovuokra):

Tuleva vuokra (€ / m ² / kk, alv 0 %)	22,16 € (18,28 € +3,88 €)
Vuokravaikutus	~ 210 000 € / kk ~ 2 520 000 € / v
Vuokravaikutus/työntekijä	~ 263 € / kk ~ 3 150 € / v

Laatija (t):
Mikko Juolahti, Tuula Raulo

Päivämäärä:
10.11.2017

2 Hankkeen perusteet

Syksyn 2015 ja talven 2016 aikana tehtiin Tikkurilan keskustan toimitilaselvitys, jossa selvitettiin kaupungin toimitilojen sijoittamista lukuisista eri toimipisteistä yhteen uudisrakennukseen Tikkurilan keskustassa. Uudisrakennuksen myötä myös työnteon puitteet muuttuvat; siirrytään huonetoimistosta monitilatoimistoon. Toimitilojen keskittäminen (pois lukien sivistystoimen henkilöstölle Silkin kiinteistöstä vuokratut, työllisyyspalveluille Vernisakadun kiinteistöstä vuokratut, elinkeinopalveluille Pakkalasta vuokratut ja pääkirjaston yhteydessä olevat toimitilat) yhteen toimipisteeseen mahdollistaa synergiaedut ja siirtymällä huonetoimistotiloista monitilatoimistoon optimoidaan tila- ja kustannustehokkuus. Samalla parannetaan työympäristön toimivuutta ja viihtyvyyttä. Hankkeen yhteydessä kaupunki saa tuloja nykyisten toimitilatonttien myynnistä (Kielotie 13 ja 28) ja sopimuskorvauksista eikä kaupungin tarvitse investoida nykyisten toimitilakiinteistöjen peruskorjauksiin. Toimitilaselvitys on ollut kaupungin hankejohtoryhmässä 15.2.2016 ja kaupunginhallituksen iltakoulussa 4.4.2016. Toimitilaselvityksen pohjalta tehty tarveselvitys hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 20.6.2016. Hankesuunnittelun aikana osa hankkeen keskeisistä lähtökohdista muuttui:

1. Rakennuspaikka vaihtui valtion omistamasta Kielotie 15:n tontista viereiseen kaupungin konserniyhtiön omistamaan kiinteistöön 92-421-6-426 osoitteessa Kielotie 13. Järjestelyn johdosta hankkeen aikataulu ja toteutus voidaan määrittää kaupungin sisäisin päätöksin. Myös kaupunkirakenteellisesti kaupungintalon tonttiin rajautuva rakennuspaikka on Kielotie 15:n rakennuspaikkaa parempi. Uuden sijainnin myötä toimitilarakennus on sovittavissa samaan toiminnalliseen kokonaisuuteen kaupungintalon kanssa.
2. Hankkeesta poistettiin kaupunginarkiston ~ 1000 htm² tilat. Arkistotilojen tarve tulee supistumaan digitalisoinnin myötä. Asiakirjoista suurin osa muutetaan 10-15 vuoden kuluessa sähköiseen muotoon ja lopullisen arkiston koko on vain kymmenesosa nykyisestä. Tämän muutosprosessin ajaksi arkistotilat on mielekästä sijoittaa vuokratiloihin, joiden määrää on helppo asteittain vähentää, eikä toimistorakennukseen, jossa järkevän käytön löytäminen vapautuville arkistotiloille olisi vaikeaa. Myös arkistotilojen sijoittuminen toimitilarakennuksen kellariin olisi ollut tilojen erityisvaatimusten vuoksi riskialtista.
3. Aiemmassa tarveselvityksessä esitetty optio sivistystoimen sijoittumisesta Silkin kiinteistöön toteutuu. Silkkiin siirtyy sivistystoimen henkilöstöä ~ 200 työntekijää.
4. Hankkeeseen otetaan mukaan kaupungintalon henkilöstö (noin 100 henkeä). Kaupungintalon vapautuvia toimitiloja tullaan kehittämään erillisenä projektina ensisijaisesti kokous- ja kansalaiskäyttöön. Muutostöiden (esim. entiseen ruokalasiipeen 2-3 kokoushuonetta lisää) jälkeen kaupungintalossa kokoontuvat kaupunginvaltuuston ja -hallituksen lisäksi myös lauta- ja toimikunnat. Uudistuksen jälkeenkin kaupungintalolla tulee työskentelemään ~ 80 työntekijää. Monitilatoimiston tilojen mitoittavaksi henkilöstön määräksi tulee ~ 800 työntekijää.

Edellä mainituista syistä hanke oli muuttunut siinä määrin, että on perusteltua korvata aiempi tarveselvitys tällä yhdistetyllä tarveselvitys/hankesuunnitelmalla.

3 Tilojen toiminnan kuvaus, tilojen vaatimukset ja tilaohjelma

3.0 Siirtyminen huonetoimistosta monitilatoimistoon

Kaupungin asiantuntijat ja tukipalvelujen henkilöstö työskentelevät tällä hetkellä perinteisissä huonetoimistotiloissa. Siirtyminen monitilatoimistotiloihin vaatii nykyisten työntekotapojen ja -käytäntöjen muokkaamista toimimaan uudessa ympäristössä.

Tulevaisuudessa työn tekeminen perustuu entistä enemmän tavoitteelliseen itsensä johtamiseen sekä valmentavan johtamisen toimintatavoille. Vantaan kaupungilla tavoitellaan rohkeaa kokeilukulttuuria ja työntekijöiden aktiivista yhteistyötä palveluiden kehittämiseksi. Tällainen työskentely edellyttää moderneja tiloja, jotka mahdollistavat entistä paremmin henkilöstön osaamisen hyödyntämisen ja kehittämisen sekä vuoropuhelun. Tavoitteena on, että monitilatoimisto tukee erinomaisesti uutta kaupungin johtamiskulttuuria ja kaupungin uuden organisaation toimintaa.

Tikkurilan toimitilauudistuksen suunnittelun osana ja hankesuunnitelmaa varten toteutettiin työympäristöanalyysi, jonka toteuttajaksi valittiin Newsec Asset Management Oy. Työympäristöanalyysi toteutettiin kokonaisuudessaan keväällä 2017. Analyysi sisälsi henkilöstölle suunnatun työympäristökyselyn (kyselyyn vastaisi ~ 600 työntekijää) sekä työpajoja, joihin osallistui yhteensä ~ 100 henkeä eri toimialoilta. Analyysin tulosten pohjalta on koostettu neljätoista keskeistä tavoitetta ja toivetta. Nämä tavoitteet ja toiveet huomioidaan kaikissa hankkeen vaiheissa. Vuorovaikutusta jatketaan suunnittelun edetessä.

Tavoitteet:

1. Tiloissa on terveellinen ja hyvä sisäilma tehdä työtä
2. Hyvä ergonomia kaikkien työtilojen kalusteratkaisuissa
3. Uudet työtilat ovat muunneltavia
4. Tilat ovat viihtyisät ja kodikkaat (sisustus, värikkyys, valaistus, viherkasvit, ulkotilat, siisteys)
5. Turvallinen työympäristö on varmistettu riittävällä valvonnalla (henkilökortit, kulkuluvat, aulapalvelut)
6. Akustiikkaan ja ääniergonomiaan on panostettu materiaalien valinnoissa, kalustuksessa ja äänieristyksessä
7. Riittävä määrä tiloja erilaiselle työskentelylle ja kohtaamisille (hiljaiset tilat, puhelinkopit, neuvottelutilat, taukotilat, keittiöt ym.)
8. Ajan tasalla olevat digitaaliset työntekovälineet kaikille
9. Erilaiset työntekovälineiden tarpeet on huomioitu (tuplanäytöt, isot näytöt)
10. Erityisryhmien tarpeet on huomioitu (mm. liikunta-, näkö- ja kuulorajoitteet)
11. Luottamukselliset ja salassa pidettävät asiat on mahdollista hoitaa turvallisesti (esimiestyö, puhelut, asiakirjat)
12. Lukollinen tila henkilökohtaisille tavaroille sekä sosiaalityötilat ja pyöräparkit työmatkaliikkukselle
13. Työn organisointia ja johtamista kehitetään tukemaan työskentelyä uudenaikaisessa tilanteessa (yhteiset pelisäännöt tiloissa toimimiseen, varauskäytännöt, johtamisen uudet tavat ja käytännöt, etätöiden mahdollistaminen)
14. Ekologisuuteen panostetaan (nykyaikainen talotekniikka, energiatehokkuus, tilojen tehokas käyttö, elinkaarikustannusten huomiointi)

3.1 Tilojen toiminnan kuvaus ja vaatimukset

Tilat, joiden toiminta ja vaatimukset esitetään, ovat pääosin monitilatoimiston tilatyyppejä. Tilan/tilaryhmän kohdalla, joka ei kuulu monitilatoimiston tilatyyppeihin, on siitä erikseen mainittu. Kuvauksissa ja vaatimuksissa on noudatettu soveltaen julkaisua Monitilatoimisto, ohjeita käyttöön ja suunnitteluun 3.9.201 2 (TOTI - käyttäjälähtöiset toimistotilat) sekä RT-ohjekorttia RT 95–11151, Toimistotilat, yleiset suunnitteluperusteet.

Tilat järjestetään vyöhykeperiaatteella julkinen ja ei-julkinen. Ei-julkisen vyöhykkeen työpistealueet ryhmitetään tulosalueittain/tulosityksiköittäin kotipesäalueiksi.

Toimistotilat tulevat ensimmäisen kerroksen yläpuolisiin kerroksiin alkaen toisesta kerroksesta. Monitilatoimistotilojen julkinen vyöhyke on toisen kerroksen keskusaula siihen liittyvine kokous- ja oheistiloinneen. Rakennuksen ylin kerros on kokous- ja tapaamiskerros. Kerroksessa on kokousaula oheistiloinneen, monitoimitila sekä 4 – 8 monitilatoimistomitoituksen tilatyyppeihin kuuluvia erikokoisia neuvottelu- ja ryhmätyöhuoneita. Kokonaisratkaisusta riippuen kerroksessa voi olla myös työskentelytiloja.

Tilojen toiminnan kuvauksissa ja vaatimuksissa esitetään vain kukin päätilatyyppi yleisesityksenä ja mainitaan tarpeen mukaan todennäköiset alatyypit.

3.1.1 Aula-, kahvio-, kohtaamis- ja taukotilat

Ensimmäisessä monitilatoimistokerroksessa (rakennuksen toisessa kerroksessa) on koko monitilatoimiston toimintaa kokoava ja orientoitumista helpottava julkisen vyöhykkeen keskusaula (200 m², ei kuulu monitilatoimiston tilatyyppeihin eikä mitoituspinta-alaan). Keskusaulassa tapahtuu vieraiden vastaanottaminen, vieraiden odottaminen, ensivaikutelman luominen, kohtaaminen, palvelujen tarjoaminen, tapahtumien järjestäminen, näyttelyjen järjestäminen, vieraiden hyvästeleminen. Keskusaulan ympärille keskitetään enemmän kokoustiloja kuin muiden kerrosten aulatilojen läheisyyteen. Muut monitilatoimistokerrosten aulatilat (40 m²) sijaitsevat ei-julkisella vyöhykkeellä. Ylimmässä, ei-julkisessa kokous- ja tapaamiskerroksessa on kokousaula (100 m², ei kuulu monitilatoimiston tilatyyppeihin eikä mitoituspinta-alaan). Kokousaulaan liittyy erikokoisia kokoustiloja ja erityistilanteissa käytettävä monitoimitila.

Kahvio-, kohtaamis- ja taukotiloissa, tilan koko ja käyttötarkoitus huomioiden, käydään kahvilla, ruokaillaan, pidetään pienimuotoisia kokouksia, kohdataan työtovereita, järjestetään tilaisuuksia sekä työskennellään tarvittaessa lyhytaikaisesti. Kahvio-, kohtaamis- ja taukotilat voivat vaihdella kooltaan yhden pöydän istuinryhmästä aina koko toimistokerroksen kahvioon. Kahviotilat toimivat itsepalveluperiaatteella, eikä varsinaisia keittiöitä ole. Keittiökalusteet (työtaso, astianpesupöytä, kaapistot, varaus mikroaaltouunille) ja laitteet (astianpesukone, jääkaappi/pakastin) ovat keskitetysti yhdellä seinällä. Kahvio-, kohtaamis- ja taukotilan ohjeellinen mitoitus on yksi neliömetri istuinpaikkaa kohti.

3.1.2 Neuvottelutilat

Neuvottelutiloja käytetään erikokoisten ryhmien aikataulutettuihin kokouksiin ja luottamuksellisten asioiden käsittelyyn sekä erikokoisiin video- yms. esityksiin. Neuvottelutilat varataan pääsääntöisesti varausjärjestelmän kautta. Neuvottelutilojen ohjeellinen mitoitus on kaksi neliömetriä henkilöä kohti. Neuvottelutilojen koot vaihtelevat henkilömäärän mukaan kahdesta viiteentoista henkilöön. Neuvottelutiloja on sekä julkisella vyöhykkeellä

että ei-julkisella vyöhykkeellä. Suuria kokouksia/tilaisuuksia varten tilaohjelmassa on suuri monitoimitila (250 m²) ylimmässä, kokous- ja tapaamiskerroksessa. Monitoimitila on jaettavissa siirtoseinin kolmeen osaan. Monitoimitila ei ole monitilatoimiston tilatyyppi eikä sisällä monitilatoimiston mitoitustavoitteeseen kuuluviin neliöihin (15 htm²/työpiste).

3.1.3 Työpisteet

Työpiste on tarkoitettu keskittymistä vaativien tehtävien tekemiseen, joissa yhteistyö ja kommunikoinnin tarve on vähäistä. Työpisteitä on yhtäaikaaisesti 70 % työntekijälle. Työpisteet suunnitellaan työtyyppiryhmittäin yleispäteviksi ja nimeämättömiksi.

Työpisteen ohjeellinen koko on 4 - 6 m². Työpisteen kalusteet ovat työpöytä 800x1600 mm ja ergonominen työtuoli. Työpöydässä on sähköinen korkeussäätö ja valmiudet kahdelle näytölle. Nykyiset hyväkuntoiset sähköpöydät ja työtuolit siirtyvät uuteen toimitukseen.

Työpisteet sijaitsevat ei-julkisella vyöhykkeellä avotilassa hiljaisella alueella kauimpana julkisesta vyöhykkeestä. Työpisteitä voidaan jakaa 1,3 metrin korkuisilla akustisilla sermeillä tarkoituksenmukaisiksi ryhmiksi.

Työpistealueet tulee suunnitella väljiksi siten, että työpisteiden lukumäärää voidaan kasvattaa ilman lisätilatarvetta 70:stä 80 prosenttiin työntekijöiden kokonaismäärästä.

3.1.4 Ryhmätyötilat

Ryhmätyötila on tarkoitettu työpisteille, joilla on muuhun työympäristöön häiriövaikutus, mutta ei häiriövaikutusta samaa työtä tekeville ryhmän jäsenille. Tällaisia ryhmätyötiloja tarvitsevat esimerkiksi projektiryhmät, joissa tapahtuu jatkuvaa kommunikointia ryhmän jäsenten kesken sekä asiakaspuhelintyö. Ohjeellinen mitoitus on kuusi neliömetriä työpistettä kohti. Ryhmätyötilojen ääneneritysvaatus on sama kuin neuvottelutilojen. Ryhmätyötila on avotilasta erotettu huonetilalla.

3.1.5 Vetäytymistilat

Vetäytymistila on keskittymistä tai luottamuksellisuutta vaativien yksilötehtävien tekemistä varten. Tila on tehtäville, jotka häiritsevät muita tai tehtäville, joita muut voivat häiritä. Tila varataan käyttöön etukäteen eikä sen käyttäjää saa häiritä hänen ollessaan tilassa. Tilan ohjeellinen koko on 5,5 neliömetriä, jos vetäytymistila on tarkoitettu vain yksilötehtävien tekoon tai kahdenkeskiseen neuvotteluun. Seitsemän neliömetrin vetäytymistila mahdollistaa 2-4 henkilön pienneuvottelun yksilötyön lisäksi. Vetäytymistilat sijaitsevat työpisteiden läheisyydessä siten, että tilaan on helppo vetäytyä tarvittaessa. Yksi vetäytymistila kerrostasoa kohden kalustetaan siten, että se voi toimia myös lepotilana (työturvallisuuslaki 738/2002, 48 §, RT STM-21543).

3.1.6 Puhelinkopit

Puhelinkopit ovat oletusarvoltaan pitkäkestoisia puheluita varten. Ohjeellinen koko on 1,2 neliömetriä. Puhelinkoppi suunnitellaan siten, että puhelun aikana on mahdollista työskennellä kannettavan tietokoneen kanssa. Puhelinkopin ilmastointiluvun tulee olla vähintään R'w40dB ympäröiviin tiloihin nähden. Puhelinkoppi/-kopit voivat sijaita sekä julkisella että ei-julkisella vyöhykkeellä.

3.1.7 Kopiointialueet

Kopiointialueella tapahtuu papereiden ja piirustusten kopioiminen, tulostaminen ja skannaaminen. Kopiointialue voi olla joko avoin tai suljettu tila laitteiden melutasosta riippuen. Henkilökohtaisia tulostimia ei ole. Laitteet tulostavat vasta tunnistautumisen jälkeen työntekijän ollessa laitteen luona. Tilan läheisyydessä voi olla kahvio- tai kohtaamistila.

3.1.8 Lähivarastot

Monitilatoimiston varastot, joissa säilytetään toimistotarvikkeita ja – materiaaleja sekä esittelymateriaaleja ovat avoimia tai puoliavoimia tukitiloja työpisteiden lähellä. Nämä tilat voidaan yhdistää esimerkiksi kopiointialueeseen.

Jokaisella työntekijällä on henkilökohtainen lukollinen lokero, korkeus 660 mm, leveys 400 mm ja syvyys 550 mm. Lokerot ryhmitellään ~1,3 m ja/tai ~ 2 m korkeiksi lokerikoiksi. Lokerossa on latauspiste kannettavalle tietokoneelle ja latauksen edellyttämä tuuletus. Lokerikot ovat ei-julkisella vyöhykkeellä tilasuunnittelun kannalta mielekkäästi sijoitettuna esimerkiksi lähelle naulakko- ja wc-tiloja tai jakamassa työpisteryhmiä toisistaan avotilalueella.

3.1.9 Lähiarkistot

Tulosalueen/tulosyksiköillä on myös toiminnan luonteesta riippuen tarvetta lähi- ja käsiarkistoille. Arkistotilojen osalta noudatetaan arkistolaitoksen määräyksiä ja ohjeita arkistotiloista (AL/19699/07.01.01.00/2012).

Palo-osastoidut arkistot sijoitetaan toimistokerrokseen vertikaalisesti päällekkäin. Tämän vertikaalivyöhykkeen kautta ei saa johtaa kiinteistön vesi- ja viemäriputkia, poikkeuksena vesipatterien putket.

Lähiarkistotilat muuttuvat arkistoinnin digitalisoinnin edetessä osaksi varsinaista monitilatoimiston huoneistoalaa. Tästä johtuen tulee lähiarkistojen palo-osastoivien seinärakenteiden mahdollistaa helppo purkaminen ja siirrettävyys eli arkistoinnista vapautuvan tilan kustannustehokkaan muuttamisen monitilatoimiston osaksi.

Arkistotilojen lattiat eivät saa olla pohjavesipinnan alapuolella. Vesivahinkojen riskitekijät (mm. tulvimisriski) on kartoitettava ja otettava huomioon rakennussuunnittelussa. Arkistotilojen alimman lattiatason tulee olla ennustettavissa olevan tulvarajan yläpuolella.

Arkistotilat varustetaan metallisilla siirtohyilyillä, jotka voivat olla käsi- tai sähkökäyttöisiä.

Lähiarkistot eivät kuulu monitilatoimiston tilatyyppeihin eikä mitoitusavoitepinta-alaan (15 htm²/työpiste).

3.1.10 Vaatetilat

Ulkovaatteet säilytetään avonaulakoissa. Naulakkotilat hajautetaan tarkoituksenmukaisille etäisyyksille työpisteistä siten, ettei yksittäiseltä työpisteeltä etäisyys lähimpään naulakkoon muodostu liian pitkäksi. Osa naulakoista sijoitetaan aulaan lähelle sisään tuloa ja osa kokoushuoneiden läheisyyteen. Naulakot tulee sijoittaa lähelle wc-tiloja. Kokous-

ja tapaamiskerroksen vaatetilat sisältyvät kerroksen vaate-, wc- ja siivoustilojen pinta-alaan eivätkä kuulu mitoitustavoitepinta-alaan.

3.1.11 Keittiöt

Kohdassa 3.1.1 on esitetty monitilatoimiston toimistokerroksissa olevien kahvioiden keittiövarustus. Kokous- ja tapaamiskerroksen kokousaulan keittiö on jakelukeittiö (25 m², jakelukeittiön kalusteet, laitteet ja varusteet). Jakelukeittiö ei kuulu monitilatoimiston mitoitustavoitepinta-alaan.

3.1.12 Sosiaali- ja siivoustilat

Työntekijöiden puku-, wc- ja suihkutilat mitoitetaan RT- ohjekortin RT 94–10969 ja siivoustilat RT 91–10971 mukaan. Puku- ja suihkutilat on tarkoitettu ensisijaisesti työntekijöille, jotka käyttävät polkupyörää työmatkoihin tai tarvitsevat erikoisvarusteita työpaikan ulkopuolisissa tehtävissä (suojakypärä, turvakengät yms.) Puku- ja suihkutilat ovat kellarikerroksessa. Pukukaapit ovat lukittavia. Puku- ja suihkutilat eivät liity wc-tiloihin, mutta voivat sijaita lähellä wc-tiloja. Puku- ja pesutilat on mitoitettu 20 % henkilöstöstä ja wc-tilat koko työntekijämäärälle. Kokous- ja tapaamiskerroksen wc- ja siivoustilat ovat osa kerroksen wc-, siivous- ja vaatetilaryhmää (yhteensä 40 m²).

3.1.13 Jätehuollon tilat

Kiinteistön jätetiloissa on oltava tilavaraus seuraaville jäteastioille:

- paperi
- värillinen ja väritön lasi
- muovi
- metalli
- elektroniikkaromu
- kartonki
- aaltopahvi
- orgaaninen jäte mädätykseen tai kompostointiin

Jäteastiat liitetään tietoverkkoon täyttymisasteen seuraamiseksi. Lisäksi taukotiloihin ja keittiöihin tulee varata tila kalusteista tai lattialta riittävälle määrälle jäteastioita ja kopiointialueille paperinkeräysastioita.

3.2 Tilaohjelma

Rakennuksen monitilatoimistohuoneistoala on työpisteiden lukumäärä (työpiste 70 % työntekijöistä) kerrottuna mitoitushuoneistoalalla työpistettä kohden (15 htm²/työpiste).

Monitilatoimistorakennus mitoitetaan ~ 800 työntekijälle. Mitoitus perustuu arvioituun henkilöstömäärään vuonna 2021 (liite 1). Tilat suunnitellaan ja toteutetaan sekä tässä että Silkin kiinteistössä monitilatoimiston suunnitteluperiaatteiden mukaisesti yleispäteviksi siten, että eri toimialojen työntekijöitä ja niiden toimintoja voi sijoittua kumpaankin toimipisteeseen.

Varsinaisen työpisteen koko on 4-6 htm². Muille tilaohjelman tiloille jää mitoitushuoneistoalasta 9 – 11 htm²/työpiste.

Tilaohjelman tilojen keskinäiset lukumäärät ja koot voivat suunnittelun edetessä muuttua mitoitushuoneistoalan (15 htm²/työpiste) puitteissa.

Monitilatoimistohuoneistoalan lisäksi tilaohjelmassa on erityistiloja, jotka eivät kuulu monitilatoimiston mitoitustavoitetta määrittäviin neliöihin. Näitä tiloja ovat ensimmäisen monitilatoimistokerroksen keskusaula ja toimistokerrosten lähiarkistot sekä osa ylimmän kerroksen kokous- ja tapaamiskerroksen tiloista.

Kokous- ja tapaamiskerroksen monitilatoimistomitoitukseen kuulumattomat tilat:

- kokousaula	100 m ²
- monitoimitila	250 m ²
- kokousaulan keittiö	25 m ²
- <u>wc-, siivous- ja vaateilat</u>	<u>40 m²</u>
yhteensä	415 m ²

Kokous- ja tapaamiskerroksessa on kattoterassi 50 m².

Tilaohjelma kokonaisuudessaan on seuraavalla sivulla.

MONITILATOIMISTON TILA-OHJELMA								
800 työntekijälle								
	MITOITUSPERUSTE	YKSIKKÖ	KPL YHT.	m ²	Σ m ²	Σ TILARYHMÄT	m ² /tp	m ² /hlö
TYÖPISTEET						3360	6,00	4,20
Työpiisteet	tp 70 % työntekijöistä	tp	560	6	3360			
VETÄYTYMIS-, NEUVOTTELU- JA RYHMÄTYÖTILAT						1303,4	2,33	1,63
Puhelinkoppi	25	n hlö/tila	32	1,2	38,4			
Vetäytymistila 1-2 hlö	50	n hlö/tila	16	5,5	88			
Vetäytymistila 2-4 hlö	20	n hlö/tila	40	7	280			
Neuvottelutila 4-6 hlö	33	n hlö/tila	27	12	324			
Neuvottelutila 6-8 hlö	100	n hlö/tila	8	16	128			
Neuvottelutila 10-15 hlö	200	n hlö/tila	5	25	125			
Ryhmätyötila 10-15 hlö	100	n hlö/tila	8	40	320			
KAHVIO-, KOHTAAMIS- JA TAUKOTILAT						660	1,18	0,83
Aula	200	n hlö/tila	4	40	160			
Kohtaamistilat	32	n hlö/tila	25	4	100			
Työkahvila	160	n hlö/tila	5	80	400			
APUTILAT						891	1,59	1,11
Kopiointi- ja postitusalue	120	n hlö/tila	7	14	98			
Lähiparasto	160	n hlö/tila	5	6	30			
Naulakko	1	n kpl/hlö	800	0,2	160			
Tavarasäilytys	1	n kpl/hlö	800	0,3	240			
Pukuhuone (20 % työntekijöistä)	5	n hlö/tila	160	0,8	128			
Suihku (20 % työntekijöistä)	60	n hlö/tila	13	2	27			
WC	15	n kpl/hlö	54	2,5	135			
WC-inva	150	n kpl/hlö	6	5,5	33			
Siivoustilat	100	n hlö/tila	8	5	40			
ERITYISTILAT (monitilatoimistomitoituksen ulkopuolella)						815		
Keskusaula (ensimmäinen monitilatoimistokerros)					200			
Kokousaula (kokous- ja tapaamiskerros)					100			
Jakeluaitio (kokous- ja tapaamiskerros)					25			
Monitoimitila (kokous- ja tapaamiskerros)					250			
Vaate-, wc- ja siivoustilat (kokous- ja tapaamiskerros)					40			
Lähiarkistot (monitilatoimistokerroksissa)					200			
TILAT ILMAN ERITYISTILOJA						6214		
TILAT YHTEENSÄ						7029	12,55	8,79
HUONEISTOALA YHTEENSÄ (h^m²)	1,35					9489	16,95	11,86
HUONEISTOALA ILMAN ERITYISTILOJA (h^m²)	1,35					8389	14,98	10,49
KERROSALA YHTEENSÄ (br^m²)	1,15					10913	19,49	13,64

4 Rakennuksen toteutuksen tavoitteet ja vaatimukset

4.0 Yleiset tavoitteet ja vaatimukset

4.0.1 Esteettömyysvaatimus

Tilat tulee suunnitella esteettömiksi lähtökohtina RMK F1 ja Esteetön rakennus ja ympäristö (RTS 2011).

Kaikkien sisäänkäyntien tulee olla katettuja, luiskattomia ja kynnyksettömiä, sisäänkäyntiovet varustetaan automaattisilla aukaisulaitteilla. Ovien avausmekanismit on tehtävä sellaisiksi, että pyörätuolilla, rollaattorilla ja lastenvaunuilla liikkuminen on helppoa.

4.0.2 Tilatehokkuusvaatimus

Huoneistoalamitoitus on 15 htm² / työpiste. Ensimmäisen monitilatoimistokerroksen keskusaula, toimistokerrosten lähiarkistotilat, kokous- ja tapaamiskerroksen kokousaula, jakelukeittiö, monitoimitila sekä kerroksen vaate-, wc ja siivoustilat ovat työpistepohjaisen mitoituksen ulkopuolella.

4.0.3 Muuntojoustovaatimus

4.0.3.1 Rakenteiden muuntojousto

Runkojärjestelmä (pysty- ja vaakarakenteet) valittava siten, että se sallii joustavan käytön ja myöhempiä tilamuutoksia (jännevälit, kerroskorkeus ja hyötykuormamitoitus). Kerroskorkeuden tulee olla vähintään 4,0 m, ensimmäisen kerroksen vähintään 5 m. Vuokrattavassa tilassa ei saa olla toimintaa ja talotekniikkaa haittaavia kantavia pilareita, kantavia seiniä eikä välipohjan alapinnasta alaspäin tulevia palkkeja tms. esteitä ja epäjatkuvuuskohtia. Rakennuksen jäykistys hoidetaan kantavilla ulkoseinillä, hissikuiluilla ja porrashuoneilla ja/tai mastojäykistysenä. Runkorakenteiden, alakattojen, lattiamateriaalien ja talotekniikan (valaisimet, sähkörsiat, ilmanvaihtolimet yms.) tulee noudattaa sellaista moduulimitoitusta, joka mahdollistaa monipuolisesti väliseinin tai kalustein tehtäviä erilaisia mielekkäitä tilaratkaisuja.

4.0.3.2 Tilojen muuntojousto

Rakennus tulee suunnitella siten, että tilajako on mahdollista toteuttaa useammalla kuin yhdellä periaatteella sekä siten, ettei tilajaon muuttaminen aiheuta kohtuuttomia muutostöitä teknisiin järjestelmiin.

4.0.3.3 Talotekniikan muuntojousto

Talotekniikan nousukuilut mitoitetaan ja sijoitetaan niin, että myöhemmät asennustyöt ovat joustavasti tehtävissä. Katso myös kohta 4.3.1.

4.0.4 Sisäilmataavoitteet

Rakennukseen tulee laatia sisäilman laadunhallintasuunnitelma. Tilojen sisäilman tulee täyttää Sisäilmastoluokituksen 2008 sisäilmaluokan S2 vaatimukset.

Haihtuvat orgaaniset yhdisteet (VOC) mitataan ennen rakennuksen käyttöönottoa.

Rakennustöiden ja IV-järjestelmän puhtausluokka on P1. IV-tuotteiden päästöluokka on M1. Kaupunki hyväksyy lattia- ja sisäkattomateriaalit.

4.0.5 Valaistustavoitteet

Valaistustavoitteet ovat standardin SFS-EN 12464-1 (Valo ja valaistus, Työkohteiden valaistus, Osa 1: Sisätilojen työkohteiden valaistus) mukaiset. Valaisinvalinnoissa sekä niiden ohjauksissa tavoitellaan optimaalista energiatehokkuutta. Tarkemmin valaistuksesta ja niiden ohjauksista on esitetty kohdassa 4.4.2.

4.0.6 Lämmönhallinnan tavoitteet

Sisälämpötilatavoitteena on sisäilmaluokka S2.

4.0.7 Kosteudenhallinnan tavoitteet

Tilat toteutetaan julkaisun, RIL250-2011 Kosteudenhallinta ja homevaurioiden estäminen, kosteusriskiluokan R 2 mukaisesti. Sälle alttiit työvaiheet tehdään sääsuojan alla ja kohteessa noudatetaan Kuivaketju10 –menettelyä (www.kuivaketju10.fi).

Rakenteet ja detaljit suunnitellaan toteutuskelpoisiksi ja rakennusfysikaalisesti toimiviksi.

Kellarin maanvastaisten seinät ja alapohja alustatiloineen suunnitellaan toteutuskelpoisesti vedenpaineen kestäviksi.

4.0.8 Äänitekniset tavoitteet

Noudatetaan standardia SFS 5907 ja vähintään vaatimustasoa luokka B.

4.0.9 Sisätilojen rakennusmateriaalien päästöluokkavaatimus

Rakennusmateriaalien tulee täyttää Sisäilmaluokituksen 2008 (RT 07-10946) päästöluokan M1 (taulukko 3.1.1) vaatimukset.

4.0.10 Tiiveysvaatimus

Ilmanvuotoluvun q50 saa olla korkeintaan 1 (m³ /hm²), joka varmistetaan tiiveysmittauksilla.

4.0.11 Tieto/viestintätekniikkavaatimus

Rakennukseen tulee koko rakennuksen kattava langallinen verkko. Kattavuudella tarkoitetaan sitä että tilat ovat muunneltavissa ja tällöinkin on riittävästi langallisia ja langattomia liityntäpisteitä huomioiden tulevaisuuden tarpeet. Kaapeloinnissa ja sähköistyksessä on huomioitava wlan -verkon, kiinteistövalvonnan, infonäyttöjen yms. tarvitsemat liityntäpisteet. Sisäverkkojen rakentamisessa on noudatettava seuraavaa Viestintäviraston ohjetta: <https://www.viestintavirasto.fi/attachments/maaraykset/M65B2016.pdf> .

4.0.12 Energiatehokkuustavoite

Rakennus toteutetaan lähes 0-energiarakennuksena. Käyttötarkoitukseluokan mukaisesti määritetty energiatehokkuuden vertailuluku ei saa ylittää raja-arvoa 64 kWh_E/m²/a. Tästä seuraa, että rakennuksessa tulee paikallisesti tuottaa uusiutuvaa omavaraisenergiaa (esim. aurinkopaneelit).

Tavoite-energiankulutus lasketaan suunnittelun edetessä vähintään kolme kertaa.

4.0.13 Palotekniset vaatimukset

Rakennuksen paloluokka on P1. Palo-osastointi tehdään paloteknisen suunnitelman mukaan kerroksittain. Palo-osastojen läpivienneistä laaditaan toteutuskelpoinen palokatko-suunnitelma.

4.0.14 Väestönsuojavaatimukset

Väestönsuojan mitoitus on 2 % kerrosalasta. Vuokrattavien tilojen suojatilarave on ~ 220 m² (kolme S1- luokan suojaa). Suojatiloihin sijoitetaan työntekijöiden puku- ja pesutilat sekä monitilatoimiston ~ 220 polkupyöräpaikasta ~ 100 kpl. Polkupyöräyhteyksien väestösuojiin ja polkupyöräilijöiden yhteydet väestönsuojista rakennuksen vertikaaliliikennetiloihin tulee olla hyvin suunniteltuja ja toimivia.

4.0.15 Ympäristö- ja vastuullisuustavoitteet

Rakennuksen on täytettävä joko BREEAM very good tai LEED Platinum, ympäristöluokitus. Lopullinen sertifiointitaso ja haettavat pisteet määritetään ennen varsinaisen suunnittelun aloitusta. Toimitalon sertifiointikriteereissä tullaan ottamaan huomioon monipuolisesti kaupungin ympäristöohjelman resurssiviisauteen liittyvät tavoitteet.

Rakennuksen elinkaarikustannukset lasketaan. Lisäksi lasketaan elinkaaren aikainen hiilijalanjälki sekä materiaalien hiilijalanjälki.

Rakennukselle tulee valmistella käyttäjän käsikirja.

Noudatetaan soveltuvin osin Vihreän julkisen rakentamisen hankintaopasta ja Vähähiilisen rakentamisen kriteereitä (valtioneuvoston julkaisuarkisto11.9.2017). Näiden pohjalta laaditaan vastuullisten hankintojen suunnitelma.

Rakennuksen materiaaleista tulee olla vähintään 10 % uusiutuvia tai kierrätettyjä. Rakennuksen suunnittelussa tulee tarkastella rakennuksen osien kierrätettävyyttä.

4.1 Tila- ja rakennusratkaisun tavoitteet

4.1.1 Tilaratkaisun toiminnalliset ja liikenteelliset tavoitteet

Tilat toteutetaan monitilatoimistona. Monitilatoimiston työympäristö perustuu avotilaan, jota täydennetään suljetuilla ja äänieristetyillä huonetiloilla, joissa tapahtuu toiminta, jonka suorittaminen ei avotilassa ole mahdollista tai riittävän tehokasta.

Tilat järjestetään vyöhykeperiaatteella julkinen ja ei-julkinen. Asiakkaat pääsevät ensisijaisesti julkiselle vyöhykkeelle ja henkilökunnan seurassa opastettuina ei-julkiselle vyöhykkeelle. Tilojen yksityisyyden kasvaessa kasvaa myös vaatimus häiriöttömyydelle.

Ei-julkisten vyöhykkeiden työpistealueet ryhmitetään tulosalueiden/tulosyksiköiden mukaisesti kotipesiin. Kotipesän lähetyillä on kyseisen tulosalueen/tulosyksikön työntekijöiden vaatenaulakot ja henkilökohtaiset säilytyslokerot sekä mahdolliset ryhmätyöhuoneet.

Julkisella vyöhykkeellä ovat keskusaula, asiakasnaulakot ja -wc:t, kahvio, sekä osa neuvottelutiloista.

Toimistotilojen toiminnallinen ydin on ensimmäisen monitilatoimistokerroksen (rakennuksen toisen kerroksen) julkisen vyöhykkeen keskusaula, joka voi suunnitteluratkaisusta riippuen olla useampaan kerrokseen avautuva 'sisäpiha'. Keskusaula on eristettävissä muista tiloista siten, että sitä voidaan käyttää erillisenä tilapäisenä kokoustilana. Rakennuksen ylin kerros on ei-julkinen kokous- ja tapaamiskerros. Kerroksessa voi olla ratkaisusta riippuen myös jonkin verran työskentelytiloja ja se voi olla kooltaan alempia kerroksia pienempi. Kerroksen keskeinen tila on kokousaula, joka toimii myös kahvio-/ruokailutilana tukeutuen tilan yhteydessä olevaan jakelukeittiöön. Kokousaulan ympärille ryhmittyvät 4-8 monitilatoimistomitoitukseen kuuluvaa erikokoista neuvottelu- ja ryhmätyöhuonetta ja monitoimitila (250 m², ei kuulu monitilatoimistomitoitukseen). Kokousaula suuntautuu terassin kautta rakennuksesta koilliseen, Kirjastopuistoon.

Monitilatoimiston ei-julkiset vyöhykkeet tulee olla erotettavissa julkisesta vyöhykkeestä lukittavin ovin.

Työpistekapasiteetin ylitys aina koko henkilöstön yhtäaikaiseen työpaikallaoloon asti on mahdollista hyödyntämällä neuvottelu-, vetäytymis-, kahvio-, kohtaamis- ja taukotilojen istuin- ja pöytäryhmiä väliaikaisina työpisteinä.

Tilaohjelmassa ei ole monitilatoimistomitoituksen ulkopuolisia neuvottelutiloja asiakkaiden kanssa käytäviä neuvotteluita varten. Julkiselle vyöhykkeelle keskusaulan ympärille keskitetään kuitenkin merkittävä osa monitilatoimistomitoituksen kuuluvista kokoushuoneista. Asiakkaiden kanssa käytävien neuvotteluiden kokoustilojen lisäresurssina hyödynnetään viereisen kaupungintalon kellarikerroksen neuvottelutiloja (8 neuvotteluhuonetta, yhteensä 393 htm² 135 henkilölle, käyttöaste nyt ~ 40 %) sekä kaupungintalon muutostöiden jälkeen myös kaupungintalon uusia kokoustiloja. Monitilatoimistorakennuksen suunnitelmassa tulee huomioida joustavat yhteydet kaupungintaloon ja esittää sisäyhteysvaraus kaupungintaloon joko toisesta kerroksesta tai maanalaisten tilojen kautta.

Rakennuksen ensimmäisen kerroksen kautta on toteutettava kulkuyhteys kaupungintalon pohjoispuolella olevaan puistoon.

Ensimmäisessä kerroksessa on liike- ja palvelutiloja. Riippuen ensimmäisen kerroksen tilatarjonnasta kaupunki voi vuokrata lyhytaikaisilla vuokrasopimuksilla tai muilla tavoin hyödyntää maantasossa olevia tiloja (esim. mahdollisia aula-, näyttely-, kuntosali-, ravintola- ja kokoontumistiloja) tarpeen mukaan.

Monitilatoimiston huonetilojen ja avoalueiden ryhmittely tulee toteuttaa siten, ettei varsinaisia käytävätiloja synny lainkaan. Huonetilat ja työpisteisiin liittyvät avoimet aputilat (kopiointi-, kohtaamis-, yms. tilat) tulee sijoittaa ensisijaisesti rungon keskelle. Luonnonvaloa vaativien rungon keskellä olevien huonetilojen luonnonvalon saanti tulee järjestää välillisesti lasiväliseinäösuuksilla. Rungon keskialueella kerrostasoilla tulee olla rungon poikisuunnassa sopivin välein leveitä ulkoseinästä ulkoseinään ulottuvia väliseinättömiä kohtia, jotta tilantuntu säilyy väljänä ja rakennuksessa orientoituminen helppona.

Jokaisessa monitilatoimistokerroksessa on yksi lasitettu parveke/viherhuone (10 m²) kahvio- tai kohtaamispaikkaan liittyen.

4.1.2 Rakennusratkaisun arkkitehtoniset tavoitteet

Rakennuksen tulee olla arkkitehtoniselta laadultaan korkeatasoinen.

Rakennusratkaisun tulee olla selkeä, looginen ja luonnonvaloa optimaalisesti hyödyntävä. Huonetiloja rajaavia seiniä tulee avata avotiloihin toiminnallisesti ja visuaalisesti harjituilla lasiosuuksilla.

Rakennuksen julkisivut mukaan lukien ensimmäinen kerros on suunniteltava kauttaaltaan avoimiksi. Julkisivuissa ei saa olla suuria umpinaisia kenttiä.

Massoittelemun tulee mahdollistaa torimaisen virikkeisen pihatilan muodostumisen Kaupungintalon ja monitilatoimistorakennuksen välille.

Ratkaisussa tulee myös huomioida auringon lämmön hyödyntäminen ja tilojen ylläpölyä estävä passiivinen suojaus. Analyysi tehdään yleissuunnitteluvaiheessa.

4.2 Rakennetekniset tavoitteet

Ala- ja välipohjat mitoitetaan vähintään 5,0 kN/m² hyötykuormille. Hyötykuorma tarkistettava lähiarkistojen siirtohyllysten kohdalla. Rakenteet ja detaljit suunnitellaan rakennusfysikaalisesti toimiviksi ja pitkäaikaiskestäviksi.

Taloteknisiä yms. rakenteita ja laitteita ei saa sijoittaa kaupungin vuokraamaan tilaan haittaamaan tilan käyttöä kaupungin omiin erikoistarpeisiin. Äänieristettyjen väliseinien ja alakattojen tulee olla toteutettavissa ilman erikoisratkaisuja.

Tilojen tulee olla sisäpinnoiltaan tiiviitä sellaisiin ulkopuolisiin tiloihin nähden, joissa on mahdollisuus syntyä sisäilman kannalta epäpuhtauksia. Kaikki läpiviennit on tiivistettävä huolellisesti pitkäaikaiskestävillä elastisilla materiaaleilla. Kosteusteknisten riskien minimoimiseksi betonilattioissa ei saa käyttää liimattavia muovimattopäällysteitä.

4.3 LVIA-tekniset tavoitteet

4.3.1 Yleistä

LVI-tekniikka suunnitellaan siten, että hyvät sisäilmaolosuhteet ja hyvä energiatehokkuus toteutuvat. Em. seikat varmistetaan valitsemalla rakennukseen toimintavarmoja, nykyisiä LVI-laitteita ja -järjestelmiä sekä rakennusautomaatiojärjestelmän, joka mahdollistaa hyvin toimivan kokonaisuuden.

Laite- ja järjestelmävalinnoissa huomioidaan hyötysuhteet, toimintapisteet, sähkönkulutus sekä huolto- ja korjaustyöt. Tekniset tilat sijoitetaan keskeisesti. Lvi-tekniikan huoltavuus ja huollon työturvallisuus huomioidaan etenkin korkeissa, hankalasti tavoitettavissa tiloissa. Talotekniset järjestelmät viedään ulkovaipan sisäpinnan sisäpuolella. Ulkovaipan lävistykset minimoidaan. Tilojen muuntojoustoon vaikutetaan lvi-tekniikan nousukuilujen (eristettävä pohjalaatasta) lukumäärässä ja sijoittelussa ja lvi-järjestelmien mitoituksessa niin, että asennustyöt ovat myöhemminkin joustavasti tehtävissä.

Lvi-järjestelmien suunnittelussa ja asennuksessa noudatetaan lakien, asetusten ja paikallisten viranomaisten määräyksiä ja ohjeita.

4.3.2 Lämmitys

Rakennus liitetään alueen kaukolämpöverkoston lämmönjakokeskuksen välityksellä. Pääasiallinen lämmönjakotapa valitaan kokonaisratkaisun mukaan. Jos lämmönjakotavaksi valitaan kattosäteilijät, niin tilat voidaan jakaa vyöhykkeisiin, joissa lämpötilat vaihtelevat, jolloin esim. ainoastaan työskentelypisteiden kohdalla voidaan pitää korkeampaa lämpötilaa. Suuret ikkunapinnat vaikeuttavat yleensä lämpöolojen hallintaa ja tällöin tulee tarkastella myös operatiivista lämpötilaa, joka ottaa huomioon myös kylmäsaiteilyn vaikutuksen.

4.3.3 Jäähdytys

Tilojen jäähdytystarve tulee ensisijaisesti ratkaista passiivisilla keinoilla. Niitä ovat esimerkiksi erilaiset aurinkosuojaukset, hyvän g-arvon omaavat ikkunat, ja aurinkopaneelien hyödyntäminen kaksoisjulkisivussa tai aurinkolippoina.

Jos passiiviset keinot eivät estä yllämpenemistä, tulee jäähdytys pyrkiä ratkaisemaan vapaajäähdytyksellä ja/tai uusiutuvia energialähteitä hyödyntämällä (esimerkiksi aurinko tai maakylmä). Jäähdytyksen toteutustapa valitaan kokonaisratkaisun mukaan, esim. kattosäteilijöillä joita voidaan hyödyntää myös lämmityksessä.

4.3.4 Ilmanvaihto

Rakennus varustetaan tarkoituksenmukaiset palvelualueet omaavalla koneellisella tulo- ja poistoilmanvaihdolla. Ilmanvaihtokonehuoneet, joiden pinta-ala on 6...7 % rakennuksen brm²:stä, sijoittuvat vesikatolle keskeisesti niiden palvelualueisiin nähden. Kojeissa on tiiviit, helposti vaihdettavissa olevat ilmansuodattimet - suodatusaste tuloilmassa F7 ja poistoilmassa F5. Lämmöntalteenottolaitteiden vuosihyötysuhde on vähintään 75 %. Puhaltimet ovat taajuusmuuttajaohjattuja tai EC/PM-puhaltimia. Äänenvaimentimet ja

vaimennusverhoukset ovat helposti vaihdettavissa olevaa pölyämätöntä materiaalia, joista ei irtoa kuitua kanavistoon.

Ilmanvaihtokojeet mitoitetaan pienille painehäviöille - puhaltimien ominaissähköteho (SFP-luku) on korkeintaan 1,5 kW/m³, s. Ilmanvaihdon tarpeenmukainen ohjaus toteutetaan vähintään niissä tiloissa, joiden henkilökuormitus vaihtelee. Tilat varustetaan tila- / vyöhykekohtaisilla ilmamääräsäätimillä ja lämpötila/hiilidioksidiantureilla. Ilmanjaon vedottomuuteen eri käyttötilanteissa tulee näissä tiloissa kiinnittää erityishuomiota.

Kaikissa kojeissa on aika-ohjelmien ulkopuolista käyttöä varten lisäaikakytkimet.

Kosteuden ja lumen pääsy järjestelmiin estetään mitoittamalla raitisilmavirran nopeus pieneksi sekä lumisiepparein ja raitisilmakammioiden vedenpoistojärjestelyin.

4.3.5 Vesi ja viemäri

Rakennus liitetään alueen vesijohto-, jäte- ja sadevesiviemäriverkostoihin.

Vesijohtopaineen tasolla (paineenalennusventtiili) ja kalusteiden virtaamien säädöllä (pääsääntöisesti valokennohanat) vaikutetaan vedenkulutukseen ja kalusteiden ja putkiston käyttöikään. Vedenkulutuksen seuraamiseksi paljon vettä käyttäville tiloille asennetaan omat vesimittarit. Putkistot varustetaan vuodonilmaisimin mahdollisten vesivahinkojen havaitsemiseksi.

Viemärit toimivat painovoimaisesti - pumppaamojen rakentamista vältetään. Materiaalivalinnalla ja eristämällä estetään viemäreiden äänihaitat.

Hulevesiä on viivytettävä tontilla. Sallittu tontilta poistuva hulevesivirtaama arvioidaan käyttäen tontin luonnontilaisia valuntakertoimia ja mitoitussadetta 150 l/(s·ha). Rakennuksessa tilanteessa tontilta saa poistua tätä vastaava hulevesivirtaama. Muodostuva vesimäärän erotus viivytetään tontilla tai rakennuksessa (viherkatto). Viivytettävä tilavuus lasketaan käyttäen sateen kestona 10 min. Suunnittelussa ja toteutuksessa on noudatettava Vantaan kaupungin hulevesien hallinnan toimintamallia (kuntatekniikan keskus 2014).

Tiloihin asennetaan viranomais määräysten mukainen alkusammutuskalusto pikapaloposteihin ja jauhesammuttimin.

4.3.6 Automaatio

Kiinteistön talotekniset järjestelmät muodostavat yhdessä integroidun kokonaisuuden, jossa järjestelmien välinen tiedonsiirto tapahtuu kaupungin tietoturvamääräysten edellyttämällä tavalla järjestelmiä varten rakennettavan ICT-verkon kautta.

Kiinteistöautomaatiojärjestelmän tulee tukea avoimia rajapintoja, kuten Modbus RTU ja TCP/IP ja BACnet. Järjestelmän tulee olla tulevaisuudessa laajennettavissa ja päivitettävissä vapaasti järjestelmätoimittajasta riippumatta. Vantaa kaupungin tietoliikenneverkossa liikennöivien sovellusten, palveluiden ja järjestelmien tulee olla TCP/IP-yhteensopivia.

Järjestelmän toteutuksessa tulee huomioida energiatehokkaat säätöratkaisut.

Monitilatoimiston lämpötilan säätö pyritään suunnittelemaan vyöhykekohtaisesti siten, että kuormitukseltaan eriarvoiset vyöhykkeet ovat eri säätöpiirissä.

4.4 Sähkötekniset tavoitteet

4.4.0 Yleistä

Sähkötekniisten laitteiden valinta- ja hankintaperusteissa tulee tavoitella energiatehokkuutta, kestävyyttä, helppokäyttöisyyttä ja laadukkuutta. Laitevalinnoissa tulee pyrkiä valitsemaan yleisesti saatavilla olevia laitteita ja käyttämään tunnettuja laitetoimittajia. Erikoisjärjestelmävalinnoissa (AV, sisäpaikannus, kulunvalvonta, neuvotteluhuoneiden sähköinen varausjärjestelmä, yms.) tavoitellaan käyttäjiä mahdollisimman hyvin palvelevaa modernia/innovatiivista tekniikkaa, joka voidaan osittain tai kokonaan yhdistää samaan järjestelmäkokonaisuuteen. Tekniisten järjestelmien suunnittelussa ja asennustöissä tulee tavoitella muuntojoustavuutta.

Suunnittelun tulee olla laadukasta ja pohjautua tilaajan ja käyttäjien kanssa neuvoteltuihin ratkaisuihin, laskelmiin ja kokemukseen. Suunnittelijan on voitava perustella suunnitteluratkaisut yllä mainittujen kriteerien perusteella.

4.4.1 Aluesähköistys ja liittymät

Rakennus liitetään sähkölaitoksen keski- tai pienjännitejakeluverkkoon ja teleoperaattorin tietoliikenneverkkoon. Kiinteistöautomaatio liitetään Vantaan kaupungin tai ulkoisen huoltoyhtiön kaukovalvontajärjestelmään. Videovalvonta liitetään Vantaan kaupungin videovalvontaverkkoon.

Piha-alueiden valaistus rakennuksen lähialueella toteutetaan seiniin ja katoksiin asennettavilla valaisimilla. Pihalle asennetaan ympäristöön sopivat pylväs ja/tai pollarivalaisimet. Valaisimien tulee olla ilkivaltaa kestävää rakennetta.

Pihalle asennetaan sähköautojen pikalatauspisteitä.

4.4.2 Sähköjärjestelmät (400V/230V)

Sähkönjakelu, keskukset ja mittaukset

Sähköjärjestelmät rakennetaan voimassa olevien standardien mukaisesti.

Rakennus varustetaan pääkeskuksella ja ryhmäkeskuksilla. Ryhmäkeskuksiin varataan erilliset osat varavoimaan liitettäville laitteistoille. Keskusten paikat ja määrät tulee suunnitella optimaalisesti huomioiden tilankäytön sekä kaapeloinnin minimointi. Jos rakennus liitetään sähkölaitoksen keskijänniteverkkoon, rakennus varustetaan kiinteistö-muuntamolla.

Rakennus varustetaan varavoimajärjestelmällä. Järjestelmään sisältyvät pääosat ovat dieselgeneraattori, öljysäiliö, varavoiman pääkeskus, ohjauskeskus, verkonvaihtoautomatiikka tahdistuksineen molempiin suuntiin ja pakoputkisto. Generaattorilaitteisto varustetaan koekuormituskytkimellä ja liitetään kiinteistöautomaatiojärjestelmään. Osa järjestelmästä on mahdollista toteuttaa ns. kontti- tai säänkestävällä moduuliratkaisulla, jos suunnitteluvaiheessa koneikolle löytyy järkevä sijoituspaikka. Öljysäiliön tankillisella generaattorin tulee käydä kuormat päällä vähintään 8h. Konekoko luokkaa 300 – 350 kVA.

Järjestelmä rakennetaan siten, että rakennuksen toiminnan ja turvallisuuden kannalta välttämättömät sähköjärjestelmät sekä -laitteet ovat toiminnassa pitkänkin sähkökatkoksen aikana (kriisivalmiustilanteessa).

Sähkönjakelun rakentamisessa tulee huomioida sähköautojen piha-alueen pikalatauspisteet. Arvioitu mitoitusperuste n. 30% pysäköintipaikkojen kokonaismäärästä.

Rakennus varustetaan sähköntoimittajan päämittauksen lisäksi kiinteistöautomaatioon liitettävillä energian kulutuksen seurantamittareilla. Mitattavia suureita ovat mm. kiinteistö-LVI- ja keittilaitteiden sekä palveluntuottajien sähköenergian kulutukset. Kiinteistön mahdollinen energiantuotto mitataan erikseen. Lisäksi päävesimittarin ja lämpimän käyttöveden kulutusmittaukset liitetään kiinteistöautomaatioon.

Alamittauksilla tavoitellaan rakennuksen käytönaikaista energian kulutuksen optimointia mm. seuraamalla mittauksien poikkeamia esim. vikatapauksissa.

Johtotiet

Rakennukseen asennetaan tehdasvalmisteisia metallirakennetta olevia kaapelihyllyjä, johtokanavia ja valaisinripustuskiskoja. Johtoteiden suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota ääni- ja paloteknisiin eristykseen. Näkyvillä osuuksilla johtotiet ovat valkoiseksi maalattua mallia.

Johdot ja niiden varusteet

Rakennukseen asennetaan kaapeleita ja johtoja jotka palvelevat mm. seuraavia käyttötarkoituksia:

- Maadoituksia/ukkossuojauksia
- Voimavirtalaitteita esim. keittiökojeita
- Valaistusta ja pistorasioita
- Tele- ja turvajärjestelmiä
- LVIA -laitteita

Kaapeleihin tulee päästä käsiksi ilman kohtuuttomia vaikeuksia rakennuksen valmistumisen jälkeen. Esim. väliseinissä ei käytetä putketonta asennusta. Läpiviennit tulee tiivistää hyvin ja kylmien sekä lämpimien tilojen välisiä läpivientejä tulee välttää.

Uppoasennusmallisten sähkökalusteiden sijoittelua huoneiden ulkoseinille tulee välttää.

Valaistusjärjestelmät

Tilojen valaistutasojen mitoituksissa tulee pääsääntöisesti noudattaa standardin SFS-EN 12464-1 suosituksia.

Optimaaliseen energiatehokkuuteen tulee pyrkiä valitsemalla energiatehokkaat valaisimet sekä niihin energiatehokkaat valolähteet (kuten Led). Valaisimet tulee pyrkiä sijoittamaan siten, että valoa saadaan sinne missä sitä tarvitaan ja tarpeenmukaisella valaistusvoimakkuudella. Häikäisyn estoon tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Energiatehokkuutta tulee tavoitella myös valaistusohjauksissa. Valaistusohjaukset voidaan toteuttaa mm. soveltaen kiinteistöautomaation aikaohjauksia, valoisuusantureita, liike/läsnäolotunnistimia ja järkevää valaistusryhmitystä. Lisäksi joissakin huonetiloissa voidaan valaistukseen lisätä himmentimiä, jotka säätelevät tilakohtaisesti valaistusvoimakkuutta ulkoa tulevan päivänvalon mukaan.

Ulkovalaistus toteutetaan energiatehokkailla valaisimilla. Käytettäessä heti syttyviä ja mahdollisesti säädettäviä Led-lamppuvalaisimia, voidaan syttymistä ohjata osittain liiketunnistimilla ja/tai valoisuusantureilla huomioon ottamalla katuvalaistus. Pimeän aikaista osavalaistusta tarvitaan mm. ilkeävalvontaan sekä kameravalvonnan takia.

4.4.3 Telejärjestelmät

Yleiskaapelointijärjestelmä

Rakennus varustetaan yleiskaapelointijärjestelmällä. Järjestelmä palvelee tietoliikennettä, puhelinyhteyksiä, videovalvontaa, sekä AV-järjestelmiä (soveltuvien osien). Verkon tulee kyetä siirtämään tietoa nopeimmalla kohtuudella saatavilla olevalla tavalla.

Yleiskaapelointitelineet asennetaan kerroskohtaisesti omiin erillisiin lukittaviin telekome-roihiin. Pääteline sijoitetaan telehuoneeseen. Pistorasioita asennetaan mm. toimistoihin, kokous/neuvotteluhuoneisiin, auloihin, keittiötiloihin ja teknisiin tiloihin. Lisäksi aurinkosähköjärjestelmän dataloggereille asennetaan kaapelointi ja pistorasia energian tuoton seurantamonitorille. Monitorin sijaintipaikka esim. keskusaulassa.

Rakennus varustetaan langattoman lähiverkon verkon (wlan) tukiasemilla. Kuuluvuus-alue kattaa koko rakennuksen teknisiä tiloja lukuun ottamatta. Sisäverkon kuuluvuus tulee mitata ennen rakennuksen valmistumista ja tarvittaessa täydentää lisätukiasemilla.

Puhelimien (gsm) ja nettiyhteyksien (3G – 5G) kuuluvuus rakennuksen sisällä tulee varmistaa. Keinoja kuuluvuuden varmistamiseksi mm. on käyttämällä soveltuvia rakennusmateriaaleja ja/tai teknisiä ratkaisuja.

Yhteisantennijärjestelmä

Rakennukseen ei asenneta erillistä yhteisantennijärjestelmää. Televisioyhteydet on toteutettavissa tarvittaessa tietoliikenneverkon kautta.

AV-järjestelmät

Neuvotteluhuoneet, aulat ja avotilatoimistoalueet varustetaan älytauluilla tai isoilla näyttöillä sekä rakennetaan videotykkivalmius. Osa neuvotteluhuoneista varustetaan videoneuvottelujärjestelmällä.

Muutamisiin tiloihin (5 kpl) rakennetaan ns. älyseinä.

Muut telejärjestelmät

Neuvottelutilat varustetaan sähköisellä varausjärjestelmällä sekä ”varattu-valoilla”.

Rakennus varustetaan kuvallisella ovipuhelinjärjestelmällä. Järjestelmän kautta voidaan ohjata (osastojen ja) ulko-ovien lukkoja.

Rakennus varustetaan sisätilapaikannusjärjestelmällä. Järjestelmästä on tarkoitus nähdä mitkä työpisteet ovat vapaita tai varattuja.

4.4.4 Sähköiset turvajärjestelmät

Rikosilmoitusjärjestelmä

Rakennus varustetaan rikosilmoitusjärjestelmällä. Järjestelmä toteutetaan kuorisuojausena. Lisäksi osastojen sisäänkäynneille asennetaan valvonta. Järjestelmä kytketään osaksi sähköistä kulunvalvontajärjestelmää.

Vantaan käyttämä järjestelmä on Hedegren HHL.

Videovalvontajärjestelmä

Rakennus varustetaan tallentavalla IP-pohjaisella videovalvontajärjestelmällä. Kameroita asennetaan valvomaan rakennuksen ulkoseinustoja ja niiden lähialueita. Lisäksi keskusaulaan asennetaan videovalvonta.

Kulunvalvonta- ja työajanseurantajärjestelmä

Rakennus varustetaan sähköisellä kulunvalvonta- ja työajanseurantajärjestelmällä. Kulunvalvontajärjestelmä rakennetaan pääkulureittien ja osastojen oviin sekä päähisseihin.

Työajanseurantapääte asennetaan keskusaulaan. Muiden seurantapäätteiden tarve tarkistetaan suunnitteluvaiheessa.

Vantaan kaupungin käyttämä järjestelmä on Esmikko.

Inva-wc-hälytysjärjestelmä

Rakennuksen inva-wc-tilat varustetaan tilakohtaisella hälytysjärjestelmällä. Lisäksi rinnakkaishälytykset johdetaan vastaanottotilaan.

Merkki- ja turvavalaistusjärjestelmä

Rakennus varustetaan merkki- ja turvavalaistusjärjestelmällä. Valaisimiksi valitaan energiatehokkaat (led) valaisimet.

Paloilmoitinjärjestelmä:

Rakennus varustetaan automaattisella osoitteellisella analogisella paloilmoitinjärjestelmällä.

Savunpoistojärjestelmä:

Rakennus varustetaan savunpoistojärjestelmällä.

Sprinklerijärjestelmä:

Rakennus varustetaan sprinklerijärjestelmällä, jos rakennusluvan ehdot sitä edellyttävät.

4.4.5 Muut järjestelmät, koneet ja laitteet

Rakennus varustetaan aurinkosähköjärjestelmällä.

Kattokaivojen, räystäiden ja syöksytorvien sähkölämmityksiä tulee välttää. Toteutetaan vain, jos henkilöturvallisuus ja/tai sadevesien johtaminen sitä ehdottomasti edellyttää.

Peseytymistilat varustetaan lattialämmityksellä (mukavuuslämpö, kuivatus). Lämmitysmuodon valinta (vesikierto vai sähkö) tarkastellaan suunnitteluvaiheessa.

Keittiölaitteille, pesukoneille, yms. asennetaan sähköliitännät.

Polkupyörien säilytystiloihin asennetaan sähköpyörien akkujen latauspistorasiat.

5 Rakennuspaikka

5.1 Rakennuspaikan sijainti ja hallinta

Rakennuspaikka on kaupungin konserniyhtiön omistama kiinteistö 92-421-6-426 osoitteessa Kielotie 13, 01300 Vantaa (liite 2). Tontin pinta-ala on 6 340 m². Kaavoituksen yhteydessä tontin pinta-ala määritellään tarkemmin, jolloin siihen voidaan yhdistää kaupungin omistamia maita.

5.2 Rakennuspaikan ominaisuudet

Rakennuspaikalla on tällä hetkellä kaupungin konserniyhtiön omistama nelikerroksinen teräsbetonirunkoinen virastotalo vuodelta 1974 (kerrosala 9347 m²) Rakennuksessa on kellari. Nykyinen rakennus puretaan ennen toimistorakennuksen rakentamista. Rakennuksen putkieristeissä ja mahdollisesti myös muissa rakennusosissa on asbestia. Asbestirakenteiden osalta purkutyöt tulee tehdä määräysten mukaan. Uusi toimitilarakennus edellyttää kaavamuutosta. Kaavamuutos tehdään kilpailutuksen toteutusratkaisun pohjalta.

Rakennuspaikasta on tehty alustava perustamisolosuhdeselvitys (liite 3). Pintamaalajikartan mukaan rakennuspaikan maaperä on täyttömaata. Alueen luonnollinen maapohja on tutkimusten mukaan savea. Maakerrokset ovat routivia.

Rakennus paalutetaan ja alapohja tehdään kantavana. Piha-alueiden sekä putkijohtolinjojen osalta tulee varautua stabilointiin. Rakennustäytöt sekä pihatytöt tulee tehdä kevennettyinä painumien välttämiseksi. Rakennus salaojitetaan. Rakennuksen salaojitustasojen sekä kellarin alimman lattiapinnan tulee olla alueella vallitsevan ylimmän pohja- ja/tai orsivedenpinnan yläpuolella. Pohjaveden pinta on ollut vuosina 2010-2017 tasolla +15,2...+16,3 (N2000). Maanalaiset rakenteet tehdään vesitiiviinä. Vanha paalutus vaikeuttaa tontin rakennettavuutta. Uudet paalut tulee sijoittaa tarpeeksi kauas vanhoista paaluista. Perustusrakenteet routasuojataan.

Kielotie on perustettu maanvaraisesti. Liikennetärinän vaikutus tulee ottaa huomioon rakennuksen suunnittelussa.

Rakennuspaikka ei ole lento- tai rautatiemeluvyöhykkeillä. Tiemelumittausten 2011 mukaan rakennuspaikka on Kielotien meluvyöhykkeillä 50-55, 55-60 ja 60-65 dB.

Radonsäteilyn keskiarvo on säteilyturvakeskuksen radonmittauspurkeilla pientaloasunnoissa vuosina 1980–2015 tehtyjen mittauksien mukaan Tikkurilassa 141 Bq/m³. Työpaikoilla radonpitoisuus ei saa säännöllisessä työssä ylittää arvoa 400 Bq/m³. Alustatila varustetaan koneellisella tulo-poisto – ilmanvaihdoilla.

5.3 Rakennuspaikan toiminnalliset vaatimukset

Rakennuksen saatto- ja huoltoliikenne tapahtuu Lummekujan kautta.

Rakennuksen ympärillä olevat piha-alueet pintamateriaaleineen, istutuksineen ja valaistuksineen tulee toteuttaa korkeatasoisina julkisina tiloina. Pihan/ pihojen suunnittelussa tulee varata paikkoja taideteoksille. Pihan suunnittelun lähtökohtana on liittää se osaksi Tikkurilan ydinkeskustan julkisia kaupunkitiloja.

Toimitilan sijainnin johdosta työntekijät liikkuvat pääosin julkisilla liikennevälineillä. Työntekijöille tehdään liikkumissuunnitelma.

Tikkurilan keskustan toimistotilojen (monitilatoimiston tilat) autopaikkamitoitus on 1 ap / 160 kem² (kaupungin vuokraamien tilojen autopaikkamäärä ~ 71 = ~ 69 ap + 2 ap liikku misesteisille). Tontin maantasoon sijoitettavista autopaikoista varataan kaupungin vuokraamissa tiloissa vierailevien lyhytaikaiseen pysäköintiin 12 autopaikkaa, joista kaksi liik kumisesteisille tarkoitettua autopaikkaa (liikkumisesteisten autopaikat ovat mitoitussnor min lisäksi). Tontin autopaikat varustetaan sähköauton latauspisteillä. Loput kaupungin vuokratilojen ~ 59 autopaikkaa osoitetaan läheisistä pysäköintilaitoksista henkilökunnan käyttöön. Rakennuksen liike- ja palvelutilojen autopaikkamitoitus on 1 ap / 200 kem², myös nämä autopaikat osoitetaan läheisistä pysäköintilaitoksista.

Polkupyöräpaikoista (1 pp / 50 kem², monitilatoimistolle ~ 220 pp) puolet sijoitetaan säältä suojattuihin ja lukittaviin tiloihin (väestösuojiin). Pyörille varataan helppokulkuiset tilat huomioiden myös tavarapyörät. Vieraspolkupyöräpaikat ovat runkolukittavia. Pyörien säi lytyspaikat on varustettava sähköpyörien akkujen latausmahdollisuudella.

6. Väistötilantarve

Kielotie 13:n nykyisen virastotalon kaupungin ~ 300 työntekijää tarvitsevat väistötilat noin kahdeksi vuodeksi vanhan rakennuksen purkamisen sekä uuden rakentamisen ajaksi.

7. Hankkeen laajuus

Kaupungille vuokrattava huoneistoala on 9 489 htm², bruttopinta-ala 10 913 brm².

8. Kustannukset

8.1 Vuokratkustannukset

Kaupungin laatima vuokratkustannusarvio on 22,16 €/m²/kk. Vuosivuokra on ~ 2 520 000 € (alv % 0).

Vuokrasta pääomavuokran osuus on 18,28 €/m²/kk ja ylläpitovuokran osuus 3,88 €/m²/kk.

Pääomavuokra-arvio perustuu hankkeen kustannusennusteesta laskettuun alustavaan vuokratkustannuslaskelmaan. Ylläpitovuokra-arvio perustuu tilakeskuksen arvioon.

Sähkö-, autopaikka- ja siivouskustannukset laskutetaan erikseen (ks. 8.2 Käyttökustannukset).

Väistötilojen kahden vuoden vuokratkustannusarvio on 2 000 000 € (alv % 0).

8.2 Käyttökustannukset

Käyttökustannuksia ovat sähkö-, autopaikka- ja siivouskustannukset. Sähkö laskutetaan toteutuneen kulutuksen mukaan. Sähkökustannusarvio on vuodessa ~ 56 000 €/v, autopaikkakustannusarvio ~ 71 000 €/v ja siivouskustannusarvio ~ 230 000 €/v. Käyttökustannusarvio on yhteensä ~ 357 000 €/v (alv % 0).

8.3 Ensikertaisen kalustamisen ja varustamisen kustannukset

Ensikertaisen kalustamisen ja varustamisen kustannusarvio on 2 400 000 € (alv % 0).

9 Rahoitus, toteutus ja aikataulu

9.1 Rahoitus

Investointiohjelmassa ei ole varattu varoja tähän hankkeeseen. Vuokra- ja käyttökustannukset kuuluvat kaupungin taloussuunnitelman käyttötalousmäärärahoihin.

9.2 Toteutus

Tarkoitus on, että Kiinteistö Oy Kauppalantalo kilpailuttaa monitilatoimistorakennuksen rahoituksen ja toteutuksen. Esitetyt kustannusarviot ovat alustavia.

9.3 Aikataulu

Rakennus valmistuu vuonna 2021.

10. Riskit

10.1 Aikatauluriskit

Päätöksentekoon ja kilpailutuksen valmisteluun varatut ajat voivat osoittautua riittämättömiksi.

10.2 Rakentaminen

Pohjarakentamisessa uusien paalujen sijoittaminen vaadittaville etäisyyksille vanhoista paaluista ja pohjavedenpinnan korkeuden hallinta voivat osoittautua ennakoitua hankalimmiksi. Hankkeesta on laadittu Havat –riskikartta. Suunnitteluvaiheessa täytetään Vantaan kaupungin tilakeskuksen turvallisuusohjeen mukaisesti tarvittavat asiakirjat.

Pääkaupunkiseudulle on laadittu ilmastonmuutoksen sopeutumisen strategia ja uudet toimintalinjaukset ja niitä noudatetaan soveltuvin osin.

10.3 Suhdannetilanne

Pääkaupunkiseudun kuummentunut suhdannetilanne voi alentaa tarjoushalukkuutta ja nostaa hankkeen kustannustasoa yli laskennallisen rakennuskustannusindeksin.

11 Tarveselvitys/hankesuunnittelutyöryhmä

Toukokuussa 2017 järjestettiin työympäristöanalyysin ohessa kahdeksan työpajaa, joihin osallistui yhteensä noin 100 henkilöä hankkeessa mukana olevilta toimialoilta.

Tarveselvitys/hankesuunnittelutyöhön ovat osallistuneet mm. seuraavat henkilöt:

Kaupunginjohtajan toimiala:

Hannele Karlin, työsuojeluvastuu

Konserni- ja asukaspalvelut / tietohallinto:

Ville Kivelä, tietohallintopäällikkö

Maankäyttö, rakentaminen ja ympäristö / tilakeskus / hankevalmistelu:

Mikko Juolahti, hankekehitysarkkitehti

Tuula Raulo, kustannusinsinööri

Maankäyttö, rakentaminen ja ympäristö / tilakeskus / tilahallinta:

Pasi Salo, toimitilapäällikkö

Marita Tamminen, projektipäällikkö

Maankäyttö, rakentaminen ja ympäristö / tilakeskus / rakennuttaminen:

Per Andersson, lvi-insinööri

Katri Olli, rakenneinsinööri, tarveselvitys/hankesuunnittelun turvallisuuskoordinaattori

Yrjö Jaakkola, sähköinsinööri

Maankäyttö, rakentaminen ja ympäristö / ympäristökeskus:

Leena Maidell-Münster, ympäristöpäällikkö

Maankäyttö, rakentaminen ja ympäristö / kaupunkisuunnittelu:

Ritva Kotilainen, vs. aluearkkitehti

Maankäyttö, rakentaminen ja ympäristö / kuntatekniikan keskus:

Jarmo Pajunen, liikenneinsinööri

Maankäyttö, rakentaminen ja ympäristö / projektit:

Heikki Virkkunen, projektijohtaja

TIKKURILAN KESKUSTAN MONITILATOIMISTORAKENNUS

MITOITTAVA HENKILÖSTÖ 2021

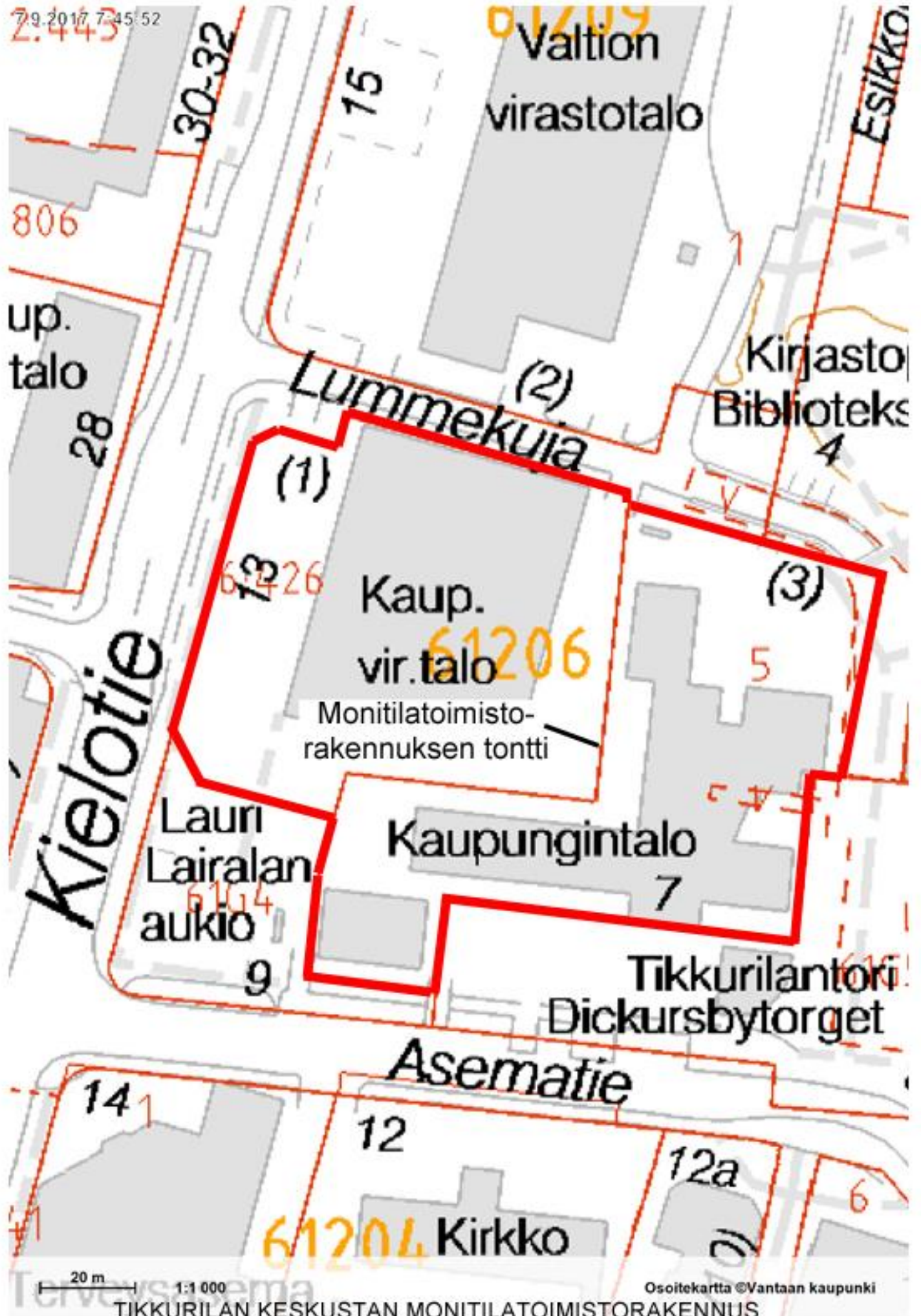
2.11.2017

TOIMIALA	TULOSALUE	Henkilölk 2017	Henkilölk 2021
	Henkilöstökeskus (k-talo 25 hlöä)	90	88
	Kaupunginkanslia (kaupungintalo)	29	28
	Sisäinen tarkastus (kaupungintalo)	6	6
	Taloussuunnittelu (kaupungintalo)	18	18
	Viestintä (kaupungintalo)	17	17
	Yhteensä	160	157
KONSAS	Asukaspalvelut (esikunta)	10	10
	Hankintakeskus	27	26
	Rahoitus	6	6
	Kuntalaispalvelut	38	38
	Talous- ja hallintopalvelut	11	10
	Taloussuunnittelu (kaupungintalo)	63	56
	Tietohallinnon palvelukeskus	44	43
	Yhteensä	199	189
MATO	Kaupunkisuunnittelu	62	62
	Kuntatekniikan keskus	153	153
	Rakennusvalvonta	38	40
	Tilakeskus (pl.ulosvuokraus)	69	61
	Talous- ja hallintopalvelut	39	38
	Ympäristökeskus	40	20
	Kiinteistöt ja asuminen	50	47
	Yhteensä	451	421
SOSTER	Talous- ja hallintopalvelut	56	56
	Perhepalvelut	8	8
	Vanhus- ja vammaispalvelut	8	8
	Terveyspalvelut	10	10
	Suun terveydenhuollon liikelaitos	11	11
	Yhteensä	93	93
YLEISHALLINTO	Ulkoinen tarkastus	4	4
	Yhteensä	4	4
TOIMIALOJEN HENKILÖMÄÄRÄT YHTEENSÄ		Henkilölk 2017	Henkilölk 2021
		907	864

KAUPUNGINTALON HENKILÖMÄÄRÄ 2021	80
---	-----------

HENKILÖMÄÄRÄ ILMAN KAUPUNGINTALON HENKILÖSTÖÄ 2021	784
---	------------

MONITILATOIMISTORAKENNUKSEN MITOITTAVA HENKILÖMÄÄRÄ	800
--	------------

TIKKURILAN KESKUSTAN MONITILATOIMISTORAKENNUS
TARVESELVITYS/HANKESUUNNITELMA - TONTTIKARTTA

VANTAAN KAUPUNKI**MAANKÄYTÖN, RAKENTAMISEN JA YMPÄRISTÖN TOIMIALA**

Kuntatekniikan keskus, Geotekniikka

12.9.2017

KIELOTIE 13, tontti 421-6-426**ALUSTAVAT****PERUSTAMISOLOSUHTEET**

- 1. Sijainti** Kielotie 13 (421-6-426) tontti sijaitsee Tikkurilassa ja tontilla sijaitsee 4-kerroksinen ja kellarillinen kaupungin virastotalo.
- 2. Pohjasuhteet** Pintamaalajikartan mukaan rakennuspaikka sijoittuu (T) täyttö- ja toiminta-alueelle. Alueen luonnollinen maapohja on kairauksien ja maanäytetietojen mukaan savea. Alustavat pohjaolosuhteet on esitetty liitepiirustuksissa. Tutkimuspisteet ja kartat ovat VVJ- ja N43-järjestelmissä. Maakerrokset ovat routivia.
- 3. Perustaminen** Tontti on rakennettu ja vanha rakennus on perustettu todennäköisesti paalutamalla. Rakennuksessa on kellarikerros. Uudet rakennukset paalutetaan ja alimmat lattiat tehdään kantavana. Piha-alueiden sekä putkijohtolinjojen osalta tulee varautua stabilointiin. Rakennustäytöt sekä pihatäytöt tulisi tehdä kevennettyinä painumien vuoksi.
- Rakennuksien salaojitustasojen tulee olla alueella vallitsevan ylimmän pohja ja/tai orsivedenpinnan yläpuolella (ks.liite Pohjaveden huomiointi Tikkurilan alueen rakentamisessa, Emma Lottanen). Vuosina 2010-2017 ylin mitattu pohjavedenpinnantaso on ollut lähimmissä mittauspisteissä tasolla +15,2...+16,3 (N2000). Tarvittaessa rakenteet joudutaan tekemään vesitiiviinä. Vanha paalutus vaikeuttaa tonttien rakennettavuutta ja vaikuttaa rakenteiden suunnitteluun sekä aiheuttaa mm. lisätutkimustarpeen. Uudet paalut tulisi sijoittaa tarpeeksi kauas vanhoista paaluista.
- Kielotiellä kulkee raskasta liikennettä sekä joukkoliikennettä. Kielotie on perustettu maanvaraisesti. Liikennetärinän vaikutus tulee ottaa huomioon rakennuksen suunnittelussa.
- Paalutuksen ja paalutustyön suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon paalutustärinän mahdolliset ympäristövaikutukset. Naapuritontilla sijaitsee kaupungintalo, jonka vanhat puupaaluperustukset on korjattu suihku-paaluilla.
- Syvät kaivannot tehdään tuettuina. Kaivantosuunnittelussa tulee ottaa huomioon myös naapuritontin rakennus.
- Vanhan rakennuksen purkusuunnitelmassa tulee huomioida maaperään mahdollisesti aiheutuvan tärinän ympäristövaikutukset.

Osoite
Kielotie 13
01300 VANTAA

Puhelin, vaihde
8391

Telefax
839 4341

- 4. Kuivatus** Rakennukset salaojitetaan.
- 5. Routasuojaus** Perustusrakenteet routasuojataan.
- 6. Lisätutkimustarve** Tontilla suoritetaan rakentamispaiikkakohtaiset pohjatutkimukset, kun rakennuksen paikka on tiedossa. Rakentamista varten laaditaan erillinen perustamistapasuunnitelma sekä pihamaan pohjanvahvistussuunnitelma (kevennys/stabilointi). Kaivantoja varten laaditaan tuentasuunnitelmat. Hankkeessa tulee esittää myös pohjavedenhallintasuunnitelma.

Vantaalla 11.9.2017

geotekniikkapäällikkö
Heikki Kangas

suunnitteluinsinööri
Anna-Leena Karhunen

LIITTEET Pohjaveden huomiointi Tikkurilan alueen rakentamisessa
Pintamaalajikartta ja pohjatutkimuskartta
Leikkaukset 1-1 5-5

8 §

Suomen Luontokeskus Haltian Vantaan maksuosuuden muutos

VD/9938/14.00.00/2017

KN/KV/NJ

Suomen luontokeskus Haltian osapuolten alkuperäiset maksuosuudet on määritelty sopimuksessa Suomen luontokeskus Haltian toiminnan järjestämisestä vuonna 2013. Tässä sopimuksessa mainitaan, että kolmantena toimintavuonna, eli vuonna 2015, ja tämän jälkeen joka kolmas vuosi kuntien keskinäiset jako-osuudet tarkistetaan ja muutetaan käyttäjämäärien perusteella. Maksuosuuksiin ei kuitenkaan kajottu vuonna 2015.

Haltian toimintaryhmän kokouksessa 15.11.2016 todettiin päätöksenä seuraavaa: "Maksuosuuksien muuttaminen kokonaiskeskiarvoprosentin (ks. taulukko) ilmoittamalla tavalla päätetään vuoden 2017 ensimmäisessä toimintaryhmän kokouksessa, johon mennessä toimintaryhmän kuntajäsenet ovat käyttäneet esityksen tarvittavissa päätöksentekoeleimissä. Haltian johtaja jakelee toimintaryhmän jäsenille Haltian asiakastutkimuksen ja Nuuksion kävijätutkimuksen loppuraportit, kun ne valmistuvat. Haltian johtaja laatii kuvauksen käyttäjäanalyysin laskentaperiaatteista helpottamaan asian esittelyä kunnissa. Uudet kunnissa hyväksytyt maksuosuudet astuisivat voimaan vuonna 2018."

Toimintaryhmän kokouksessa 28.2.2017 esitettiin Vantaan kaupungin uudeksi maksosuudeksi Nuuksion kävijätutkimuksen ja Haltian asiakastutkimuksen mukaan 8,7%. Toimintaryhmän kokouksessa 31.5.2017 Kaunaisten kaupunki kuitenkin ilmoitti, että Kauniainen ei halua pudottaa maksuosuuttaan, vaan haluaa pitää sen 2,2%:ssa. Päätettiin, että Kauniaisten maksuosuuden nosto hyvitetään Vantaan osuuteen, joka olisi täten 8,3%. Alla olevassa taulukossa on maksuosuuksien muutoksen pohjalla olevat kävijätutkimustiedot.

Haltian käyttäjän asuinkunta	Haltian asiakastutkimus %	Nuuksion kävijätutkimus %	Luontokoulun käyttö %	Kokonaiskeskiarvo %* UUDET MAKSUOSUUDET	Toimintasopimuksessa mainitut maksuosuudet %
Helsinki	34,8	45,6	40,0	40,1	40,0
Espoo	43,2	37,2	46,7	43,5	46,7
Vantaa	10,4	10,9	6,7	8,3	6,7
Kirkkonummi	5,6	2,7	2,2	3,2	2,2
Vihti	4,8	1,7	2,2	2,7	2,2
Kauniainen	1,2	1,9	2,2	2,2	2,2
	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Vantaan maksuosuus vuonna 2017 on 50296,48 euroa. Vuoden 2018 talousarviota ei ole Haltian osalta vahvistettu, mutta se tulee olemaan hyvin lähellä vuoden 2017 tasoa. Vuoden 2017 tasolla maksuosuuden korotus olisi vuoden 2017 tasolla arvioituna 12011,10 euroa. Tähän tasokorotukseen on varauduttu elinkeinopalveluiden vuoden 2018 talousarviossa vastaavana korotuksena.

Kaupunginhallitus 11.12.2017 § 8

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään korottaa Vantaan kaupungin kuntarahoitusosuutta Suomen Luontokeskus Haltian toiminnan rahoittamiseksi luontokeskuksen toiminnan rahoituksesta tehdyn sopimuksen tarkistuslausekkeen mukaisesti. Kustannukset katetaan elinkeinopalveluiden toimintamenoista, johon tehdään vastaava korotus vuodesta 2018 alkaen.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: Elinkeinopalvelut

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

elinkeinopäällikkö Kimmo Viljamaa 040 769 6538, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

9 §

Vastaus Timo Juurikkalan ja 20 muun valtuutetun aloitteeseen Vantaan Energian irrottautumiseksi Fennovoiman ydinvoimalahankkeesta

VD/6009/00.02.00.03/2017

KN/ML/SB

Valtuutettu Timo Juurikkala ja 20 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

"Vantaan ja Helsingin kaupunkien yhdessä omistama Vantaan Energia Oy on noin viiden prosentin omistusosuudella mukana Fennovoiman ja Rosatomin ydinvoimalahankkeessa. Vantaan Energia on suurin kuntataustainen Fennovoiman omistaja.

Kuntaomistajan kannalta merkittävin Fennovoiman ydinvoimalan riskeistä liittyy hankkeen taloudelliseen kannattavuuteen. Ennusteet ja arviot sähkön tulevaisuuden markkinahinnoista ovat pääsääntöisesti tuntuvasti matalampia kuin Hanhikivi 1 -voimalan tuottaman sähkön arvioitu omakustannushinta. Mankala-periaatteen mukaan hankkeen osakkaat sitoutuvat ostamaan tuotetun sähkön omakustannushintaan.

Näin ollen hankkeessa mukana pysyminen muodostaa merkittävän taloudellisen riskin Vantaan Energialle ja sitä kautta myös sen omistajille eli vantaalaisille ja helsinkiläisille veronmaksajille. Tämän lisäksi Fennovoimaan liittyy isoja riskejä mm. aikataulun ja kustannusten, ydinjäteratkaisun, EU:n energiapolitiikan ym. suhteen.

Vantaan ja Helsingin kaupunginvaltuustoissa tehtiin alkuvuodesta 2017 lähes samansisältöiset aloitteet Vantaan Energian irrottamiseksi Fennovoiman ydinvoimalahankkeesta (Vantaa KV 23.1.2017). Vantaan kaupunginhallitukselta aloite sai kielteisen vastauksen (KH 8.5.2017), mutta Helsingin valtuusto otti aloitteen sisältöön myönteisen kannan, ja aloite päätettiin palauttaa uudelleen valmisteltavaksi.

Tilanne on siis muuttunut ratkaisevalla tavalla siitä, kun Vantaan kaupunginhallitus antoi vastauksensa edelliseen tätä asiaa käsitelleeseen aloitteeseen.

Edellä olevan perusteella me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Vantaa käynnistää neuvottelut sekä yhteiset omistajaohjaustoimet vähemmistöomistaja Helsingin kanssa.

Omistajien tulee tehdä/teettää laajapohjainen riskiarvio Fennovoiman ydinvoimalahankkeesta. Samassa yhteydessä tulee selvittää, millaisin ehdoin ja menettelytavooin hankkeesta irrottautuminen on mahdollista.

Näiden arvioiden perusteella on mahdollista tehdä päätökset irrottautumistoimien käynnistämisestä".

Kaupunginvaltuusto 12.6.2017 § 43

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Konsernipalvelut toteaa aloitteeseen seuraavaa:

Osakeyhtiölain (624/2006, OYL) mukaan osakkeenomistajat käyttävät päätösvaltaansa yhtiökokouksessa. OYL 5 luvun 2 §:n mukaan yhtiökokous päättää lähtökohtaisesti vain osakeyhtiölaissa säädetyistä tai yhtiöjärjestyksessä nimenomaan määrätyistä asioista. Hallitus voi myös päätöksellään siirtää tietyn yksittäisen yleistoimivaltaansa kuuluvan asian, kuten liiketoiminnan harjoittamiseen liittyvän kysymyksen, yhtiökokouksen päätettäväksi. Lisäksi osakkeenomistajat voivat yksimielisinä tehdä yhtiökokouksessa päätöksen hallituksen yleistoimivaltaan kuuluvassa asiassa.

Käsillä olevassa yhtiön investointipäätöksessä on kysymys hallituksen yleistoimivaltaan kuuluvasta asiasta, johon liittyen yhtiöjärjestyksessä ei ole määräyksiä. Vantaan Energia Oy:n osakkeenomistajat ovat tehneet osakassopimuksen yhtiön hallinnoimisesta. Osakassopimuksen nojalla mm. osakkeenomistajien erilaiset käsitykset siitä, miten yhtiötä johdetaan liiketaloudellisesti kannattavalla tavalla, ratkaistaan ensisijaisesti osakkaiden välisillä neuvotteluilla.

Fennovoiman ydinvoimalahankkeesta irrottautumiseen liittyy monimutkaisia sopimus- ja yhtiöoikeudellisia kysymyksiä. Osakkeenomistajat eivät tunne irrottautumisen vaikutuksia yhtiöön ja siten osakkaiden omistuksen arvoon. Muun ohessa yhtiötä sitovien osakassopimusten nojalla taloudellinen vaikutus ei ole vain tehtyjen sijoitusten määräinen tai laskettavissa sen taloudellisen vahingon perusteella, joka yhtiölle syntyisi, kun se osana hankkeesta irrottautumista myisi osakeomistuksensa Voimaosakeyhtiö SF Oy:stä. Koska osakkeille ei ole toimivia markkinoita, ei "irrottautuminen" (Voimaosakeyhtiö SF Oy:n osakkeiden myynti) ole mitenkään yksinkertaista pitkäaikaisista vastuista johtuen. Yksipuolinen irrottautumispäätös saattaisi jo sinällään aiheuttaa osakkeenomistajille huomattavia taloudellisia menetyksiä.

Vantaan Energia Oy:n taloudellinen asema ja sen kyky vastata sitoumuksistaan ovat Vantaan kaupungille osakkeenomistajana tärkeitä. Yhtiön tuloksentekokykyyn mahdollisesti vaikuttavien ratkaisujen tueksi on hankittava sellaista tietoa, jota osakkeenomistajilla ei tällä hetkellä ole. Aidosti yhtiön ja sen omistajien edun mukaisia ratkaisuja on mahdollista arvioida vasta tämän jälkeen.

Konsernipalvelut toteaa, että Vantaan Energia Oy:n osallistumista Fennovoiman ydinvoimalahankkeeseen on käsitelty Vantaan ja Helsingin kaupunkien välisissä keskusteluissa syksyllä 2017. Keskusteluissa on todettu tarpeelliseksi käynnistää kaupunkien yhteinen selvitys Fennovoiman ydinvoimalahankkeesta irrottautumiseen liittyvistä oikeudellisista kysymyksistä ja taloudellisten vaikutusten, kuten sopimusoikeudellisten vastuiden, laajuudesta. Selvityksen nojalla hankkeesta irrottautumista ja irrottautumisen vaikutuksia yhtiön taloudelliseen asemaan voidaan arvioida selvemmin tosiasioiden pohjalta. Selvitys tehdään yhteistyössä Vantaan Energia Oy:n kanssa siten, että se valmistuu keväällä 2018.

Kaupunginvaltuusto on 19.11.2012 (§ 24) merkinnyt tiedoksi kaupunginhallituksen vastauksen koskien Vantaan Energia Oy:n sijoituksia ydinvoimaan ja ydinvoiman riskejä. Tämän jälkeen Vantaan Energia Oy:n Fennovoiman ydinvoimahankkeeseen liittyviä taloudellisia riskejä ja yhtiöön kohdistettavaa omistajaohjausta on vastaavista kysymyksenasetteluista käsitelty **kaupunginvaltuustossa** 2.3.2015 (§ 19 ja § 20). Viimeksi **kaupunginhallitus** antoi 8.5.2017 (§ 9) vastauksen omistajaohjaustoimien käynnistämisestä ja Vantaan Energia Oy:n irrottautumisesta Fennovoiman ydinvoimalahankkeesta. Aiempien aloitteiden ja niihin jo annettujen vastausten koskiessa samoja kysymyksiä kuin nyt viitataan jo aiemmin asiassa lausuttuun.

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Timo Juurikkalalle ja 20 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle konsernipalveluiden toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Käsittely:

Kaupunginjohtaja muutti esitystään siten, että päätökseen lisättiin kohta c) *todeta, että selvitys tuodaan sen valmistuttua kaupunginhallitukselle.*

Päätös:

Päätettiin

- a) antaa Timo Juurikkalalle ja 20 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle konsernipalveluiden toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus,
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi, ja
- c) todeta, että selvitys tuodaan sen valmistuttua kaupunginhallitukselle.

Liitteet:

- Timo Juurikkalan ja 20 muun valtuutetun aloite Vantaan Energian irrottautumiseksi Fennovoiman ydinvoimalahankkeesta

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 7.4. Oikaisuvaatimus ja valituskielto

Lisätiedot:

Apulaiskaupunginjohtaja Martti Lipponen, puh. 09 839 22033, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

VD / 6004 / 00.02.00.03 / 2017

Valtuustoaloite Vantaan Energian irrottautumiseksi Fennovoiman ydinvoimalahankkeesta

Vantaan ja Helsingin kaupunkien yhdessä omistama Vantaan Energia Oy on noin viiden prosentin omistusosuudella mukana Fennovoiman ja Rosatomin ydinvoimahankkeessa. Vantaan Energia on suurin kuntataustainen Fennovoiman omistaja.

Kuntaomistajan kannalta merkittävien Fennovoiman ydinvoimalan riskeistä liittyy hankkeen taloudelliseen kannattavuuteen. Ennusteet ja arviot sähkön tulevaisuuden markkinahinnoista ovat pääsääntöisesti tuntuvasti matalampia kuin Hanhikivi 1 –voimalan tuottaman sähkön arvioitu omakustannushinta. Mankala-periaatteen mukaan hankkeen osakkaat sitoutuvat ostamaan tuotetun sähkön omakustannushintaan.

Näin ollen hankkeessa mukana pysyminen muodostaa merkittävän taloudellisen riskin Vantaan Energialle ja sitä kautta myös sen omistajille eli vantaalaisille ja helsinkiläisille veronmaksajille. Tämän lisäksi Fennovoimaan liittyy isoja riskejä mm. aikataulun ja kustannusten, ydinjäteratkaisun, EU:n energiapolitiikan ym. suhteen.

Vantaan ja Helsingin kaupunginvaltuustoissa tehtiin alkuvuodesta 2017 lähes samansisältöiset aloitteet Vantaan Energian irrottamiseksi Fennovoiman ydinvoimahankkeesta (Vantaa KV 23.1.2017). Vantaan kaupunginhallitukselta aloite sai kielteisen vastauksen (KH 8.5.2017), mutta Helsingin valtuusto otti aloitteen sisältöön myönteisen kannan, ja aloite päätettiin palauttaa uudelleen valmisteltavaksi.

Tilanne on siis muuttunut ratkaisevalla tavalla siitä, kun Vantaan kaupunginhallitus antoi vastauksensa edelliseen tätä asiaa käsitelleeseen aloitteeseen.

Edellä olevan perusteella me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Vantaa käynnistää neuvottelut sekä yhteiset omistajaohjaustoimet vähemmistöomistaja Helsingin kanssa.

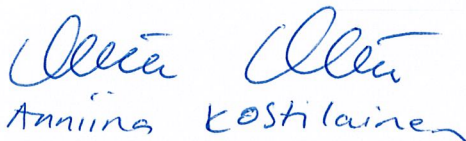
Omistajien tulee tehdä/teettää laajapohjainen riskiarvio Fennovoiman ydinvoimahankkeesta. Samassa yhteydessä tulee selvittää, millaisin ehdoin ja menettelytavoin hankkeesta irrottautuminen on mahdollista.

Näiden arvioiden perusteella on mahdollista tehdä päätökset irrottautumistoimien käynnistämisestä.

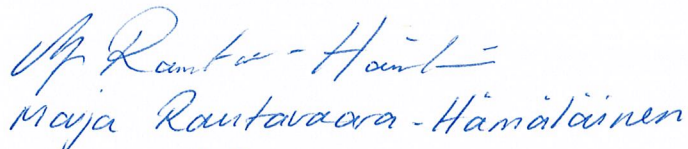
Vantaalla 12.6.2017

Timo Juurikkala

Anniina Kostiainen

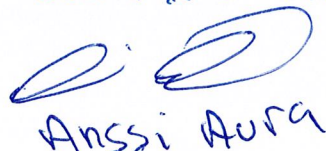
Majja Rautavaara-Hämäläinen

Joel Linnainmäki

Sirpa Kauppinen

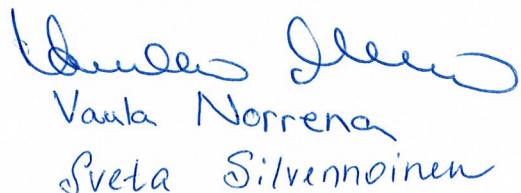
Anssi Aura

Eve Rämö

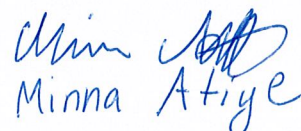

ANTTI KARI

Vaula Norrena

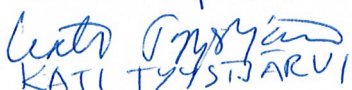
Svetla Silvennoinen

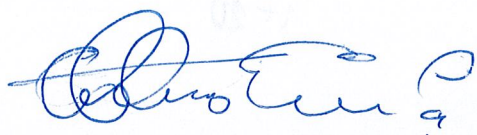
Minna Atiye

Emmi Pajunen

KATI TYYSTJÄRVI

Antero Eerola

 Minna Sillanpää^{Lh}

of Samu JUSSI SARAMO

Minna Anttonen ja Anttonen-
Salari

J. E. JUSSI VÄHÄKORVA

Anttonen Juhani Vähäkorpunen

Minna Karhunen

Anttonen Riikka Anttonen H. K. Linde

10 § Vantaan 4. luokkalaisten Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhlan kustannukset

VD/10938/12.02.01.00/2017

KN/AL/NE/HO/LL

Vantaan kaupunki järjesti Suomi 100 -juhlavuoden kunniaksi Vantaan kaupunginjohtaja Kari Nenosen isännöimän suuren itsenäisyyspäivän juhlan kaikille Vantaan 4. -luokkalaisille Energia Areenalla (Rajatorpantie 23, Vantaa) itsenäisyyspäivän aattona 5.12.2017.

Päivän aikana järjestettiin kaksi saman sisältöistä juhlaa, joihin osallistui lähes 2600 oppilasta opettajineen. Vastaavanlaista juhlaa ei ole aiemmin järjestetty Vantaalla. Oppilaat olivat valmistautuneet juhliin harjoittelemalla Koko Suomi tanssii -hankkeen tanssihaasteen koreografiat. Musiikista vastasivat Vaskivuoren lukion opiskelijat, ja kumpikin juhla huipentui yllätysartistin esiintymiseen.

Energia Areenan yrityksellä, EA-ravintolat Oy, on sopimus toimia yksinoikeudella Energia Areenalla. Tämän juhlan osalta yrittäjän kanssa sovittiin, että nelosluokkalaisten tarjoilut tulevat Varialta, pois lukien erikoisruokavaliot ja juomat. Nämä tulevat EA-ravintolat Oy:ltä. Myös tarjoiluhenkilökunnan kustannukset ja astiat sekä pöytäsomistus tilattiin EA-ravintolat Oy:ltä.

Vantaan neljäsluokkalaisten Suomi 100- itsenäisyyspäivän juhlakustannukset koostuvat seuraavasti:

Ensiapu	279,50	kaupunginhallituksen käyttövarauksia 104050000
Kutsut	341,50	kaupunginhallituksen käyttövarauksia 104050000
Esiintyjät	4 000	kaupunginhallituksen käyttövarauksia 104050000
Bussit	15 000	perusopetuksen menokohta
Varian tuottamat tarjoilut	3 300	kaupunginhallituksen käyttövarauksia 104050000
Energia-Areenan yrittäjän tarjoiluhenkilökunta ja tarjoilut	11 200	

Kaupunginvaltuuston 14.11.2016 hyväksymän Vantaan kaupungin talousarvion 2017-2020 mukaan kaupunginhallituksen käyttövarauksista on korvamerkitty 100 000 euroa Suomi 100 -hankkeiden kustannusten kattamiseen. Neljäsluokkalaisten itsenäisyyspäiväjuhlan tarjousten saamisen jälkeen on huomattu, että juhlakulut ovat ylittyneet 11 200 eurolla.

Kaupunginhallitus 11.12.2017 § 10

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään maksaa neljäsluokkalaisten Suomi 100 itsenäisyysjuhlan EA-ravintolat Oy:n kustannukset kaupunginhallituksen käyttövaraukset menokohdalta 104050000.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: kulttuuripalvelut

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot: Kulttuurijohtaja Annukka Larkio, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

11 § Kaupungin henkilökunnalta perittävät ateriahinnat ja työnantajan henkilöstöruokailusta maksamat korvaukset vuonna 2018

VD/10854/02.03.00.00/2017

ML/TE/NJ

Verohallitus vahvisti 28.11.2017 verotuksessa vuonna 2018 noudatettavat luontoisetujen laskentaperusteet.

Verohallituksen päätöksen mukaan ravintoedun arvo vuonna 2018 on 6,50 € (6,40 € vuonna 2017) ateriala kohden, jos edun hankkimisesta työnantajalle aiheutuneiden välittömien kustannusten ja näiden kustannusten arvonlisäveron määrä on vähintään 6,50 € ja enintään 10,40 €. Jos välittömien kustannusten ja arvonlisäveron määrä alittaa 6,50 € tai ylittää 10,40 €, edun arvona pidetään mainittujen kustannusten määrää.

Edellä oleva merkitsee muun muassa sitä, että työnantajan periessä työntekijältä ateriala 6,50 – 10,40 €, ei työntekijälle synny verotettavaa etuutta.

Koulun, päiväkodin, sairaalan tai muun vastaavan laitoksen henkilökuntaan kuuluvan laitoshuokailun yhteydessä saaman ravintoedun raha-arvona pidetään 4,87 € (4,80 € vuonna 2017) ateriala kohden. Huokailu tapahtuu laitoshuokailun yhteydessä silloin, kun henkilökunta huokailee koulussa, päiväkodissa tai muussa vastaavassa laitoksessa yhdessä asiakkaiden kanssa ja kun he syövät samanlaisen aterian kuin asiakkaat.

Koulun, päiväkodin tai vastaavan laitoksen henkilökunnan oppilaiden tai hoidettavien huokailun valvonnan yhteydessä saaman ravintoedun arvo on 3,90 € (3,84 € vuonna 2017) ateriala kohden.

Kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen VI luvun 4 §:n 3 momentin mukaan, milloin työpaikkahuokailu on järjestetty ulkopuolisessa työpaikkahuokaloissa tai ravitsemisliikkeessä, kunta voi osallistua pääateriala aiheutuviin kustannuksiin siltä osin kuin aterian hinta ylittää työnantajan omissa työpaikkahuokaloissa vastaavanlaisesta ateriala yleisesti perityn aterialakorvauksen. Muussa tapauksessa kunta voi korvata ateriala aiheutuvia kustannuksia verotusarvon ylittävältä osalta, kuitenkin enintään 25 % ateriala kohti.

Vuonna 2018 työnantajan maksama korvaus sopimushuokiloille ja kaupungin henkilöstöhuokiloille on 1,18 €/ateriala (sis. alv 14 %). Vuonna 2018 työnantaja ja huokailija maksavat sopimushuokiloille yhteensä 7,68 €/ateriala (sis. alv 14 %).

Konserni- ja asukaspalvelujen toimialan apulaiskaupunginjohtaja esittää vahvistettavaksi henkilökunnalta perittävät ateriahinnat ja työnantajan henkilöstöhuokailusta maksamat korvaukset vuonna 2018 ravintoedun verotusarvon mukaisesti seuraavasti:

Henkilökunnalta perittävät ateriahinnat:

	Hinta 1.1.2018	Nykyinen hinta
Ateria (itse maksettava)	6,50 €	6,40 €
- henkilöstöravintolat		
- sairaala, vanhainkodit ja muut vastaavat laitokset, koulut, oppilaitokset, päiväkodit (muut kuin laitoksen henkilökuntaan kuuluvat)		

Ravintoedun raha-arvo laitoksen henkilökuntaan kuuluvalla laitosruokailun yhteydessä (itse maksettava)

	4,87 €	4,80 €
- sairaala, vanhainkodit ja muut vastaavat laitokset, koulut, oppilaitokset, päiväkodit, lasten- ja nuorisokodit ja vastaavat		

Ravintoedun arvo oppilaiden tai hoidettavien ruokailun valvonnan yhteydessä

Valvonta-ateria	3,90 €	3,84 €
-----------------	--------	--------

Vuonna 2018 työnantajan maksama korvaus sopimusravintoloille ja kaupungin henkilöstöravintoloille on 1,18 €/ateria (sis. alv 14 %). Vuonna 2018 työnantaja ja ruokailija maksavat sopimusravintoloille ja kaupungin henkilöstöravintoloille yhteensä 7,68 €/ateria (sis. alv 14 %).

Kaupunginhallitus 11.12.2017 § 11

Konsernipalveluiden toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään vahvistaa kaupungin henkilökunnalta perittävät ateriahinnat ja henkilöstöruokailusta sopimusravintoloille maksettava korvaus 1.1.2018 alkaen esityksen mukaisesti.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: konserni- ja asukaspalvelut hankintakeskus

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

hankintajohtaja Tiina Ekholm, puh. 050 381 3852, etunimi.sukunimi@vantaa.fi

12 § Korvausvaatimus Kiiramyrskyn 12.8.2017 aiheuttamista vahingoista Vantaan kaupungin valaisinverkostolle

VD/10395/03.01.02.01/2017

ML/HN/NJ

Kiiramyrskyn aiheutti 12.8.2017 vahinkoja Vantaan kaupungin ulkovalaistusverkolle eripuolilla Vantaata.

Vantaan kaupungin ulkovalaistusverkkoa hallinnoi Kuntatekniikan keskus / ulkovalaistus. Kiiran myrskyn jälkeen on jouduttu mm. ensiaputyönä vaihtamaan valaisinpylväitä sekä valaisimia, puita on kaatunut amkan päälle, puita on ollut linjalla, jotka on jouduttu poistamaan sekä puiden karsintaa pylväiden ja amkan välistä.

Kuntatekniikan keskus / ulkovalaistus on maksanut Kiira myrskyn aiheuttamia vahinkoja Eltel Networks Oy:n laskun CD970382461 / 29.8.2017 / 32.075,21 euroa, Eltel Networks Oy: laskun CD970382462 / 29.8.2017 / 11.856,40 euroa, Eltel Networks Oy:n laskun CD970387741 / 29.9.2017 / 2.618,70 euroa, Eltel Networks Oy:n laskun CD970388935 / 6.10.2017 / 2.195,86 euroa ja Eltel Networks Oy:n laskun CD970390706 / 24.10.2017 / 8.549,44 euroa yhteensä 57.295,61 euroa.

Vahingoista on haettu korvausta If Vahinkovakuutus Oyj:ltä vakuutuksesta SP1295954 (vakuutuspaikka, eri paikat).

Korvauspäätöksen mukaan (Vahinkonumero 17.272535):

Kiira myrskyn aiheuttamat vauriot ovat vakuutuksesta korvattavia. Vahinkoja on kuitenkin sattunut useassa eri osoitteessa, joista jokaisesta otetaan vakuutusehtojen mukaisesti oma omavastuu. Yksittäisen tapauksen omavastuu on 5.000 euroa ja koska kyse on useasta vahinkotapahtumasta ei vakuutuksesta jää omavastuiden jälkeen korvattavaa.

Eltel Networks Oy:n urakoitsijan edustaja on ilmoittanut, että yhdenkään yksittäisen kohteen kustannus ei ole noussut yli 5.000 euron.

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala / Kuntatekniikan keskus / ulkovalaistus on esittänyt, että aiheutuneet kustannukset korvattaisiin vahinkorahastosta. Vahinkorahaston säännön mukaan "Rahaston asiamiehellä on oikeus päättää korvauksen suorittamisesta silloin, kun korvaus perustuu selvään ja riidattomaan korvausperusteeseen, eikä vaadittu korvaus ylitä kaupunginhallituksen vahvistamaa enimmäismäärää." Kaupunginhallitus on vahvistanut, että vahinkorahaston asiamiehellä on oikeus päättää enintään 10.000 euron korvauksesta. Summan ylittävältä osin päätöksen tekee kaupunginhallitus.

Vahinkorahaston asiamies esittää, että kaupunginhallitus päättäisi korvata vahinkorahastosta Kuntatekniikan keskus / ulkovalaistukselle aiheutuneet korjauskustannukset yhteensä 57.295,61 euroa.

Asiaan liittyvä materiaali on nähtävillä kokouksessa.

Kaupunginhallitus 11.12.2017 § 12

Konsernipalveluiden apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään edellä esitetyin perustein korvata vahinkorahastosta Kuntatekniikan keskus/ ulkovalaistukselle aiheutuneet korjauskustannukset yhteensä 57.295,61 euroa.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

vahinkorahaston asiamies Hannele Nordman, puh. 09 8392 2025, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

13 § Kuusikon vanhempainyhdistys ry:n oikaisuvaatimus yleisjaoston päätöksestä 21.8.2017 § 15

VD/730/02.03.01.03/2017

JN/MT/LL

Kuusikon koulun vanhempainyhdistys ry. järjesti jo perinteisen Kuusikkofestin Kuusikon koulun pihapiirissä 27.5.2017. **Tikkurilan aluetoimikunta** 22.3.2017 § 17 myönsi yhdistykselle tähän tarkoitukseen aluerahaa 2 750 euroa ja edellytti, että kaikessa mainonnassa, ilmoituksissa ja julkaisuissa on mainittava aluetoiminnan taloudellinen tuki tapahtumalle. Alueraha mahdollisti muun muassa sen, että tapahtumaan voitiin kutsua tunnettuja esiintyjiä ja osallistujamäärän voitiin odottaa kohoavan korkeaksi Suomi 100 -juhlavuoden kunniaksi.

Yhdistys antoi aluerahan käytöstä määräaikana tilityksen kuittikopioineen. Tapahtumassa oli noin 800 osallistujaa. Tilityksessä tapahtuman menoiksi ilmoitettiin 5 302,83 euroa ja tuloiksi 8 202 euroa, joka koostuu aluerahasta 2 750 euroa ja muista tuloista 5 452 euroa. Muut tulot koostuvat yhdistyksen tapahtumassa pitämän kahvion ja grillipisteen tuloista.

Yleisjaosto 21.8.2017 § 15 b käsitteli tilityksen ja päätti hylätä sen, koska ”kohdeavustuksia ei myönnetä tapahtumiin, jotka tuottavat voittoa tai joiden keskeinen tavoite on varainhankinta”. Päätös tarkoittaa, että yleisjaoston mukaan tapahtuman tuotot ylittivät kustannukset eli aluerahaa ei tarvittu tapahtuman toteuttamiseksi. Päätöksen nojalla yhdistys ei saa Kuusikkofestiin aluerahaa lainkaan.

Yhdistys jätti tästä valituskelpoisesta päätöksestä oikaisuvaatimuksen 13.9.2017. Yhdistys pitää yleisjaoston päätöstä kohtuuttomana ja vaatii, että avustuksen epääminen on peruutettava ja yhdistykselle on maksettava luvattu alueraha korvaamaan esiintymispalkkiot ja pääsymaksuttomien aktiviteettien kustannukset. Lisäksi oikaisuvaatimuksessa vaaditaan markkinointikulujen korvaamista sillä perusteella, että tilaisuutta markkinoitiin nimenomaan Vantaan aluerahan tukemana tapahtumana. Siinä myös todetaan, että ”aluerahan tarkoitus oli kustantaa ainoastaan ulkopuolisten esiintyjien palkkiot sekä kahden pomppulinnan vuokra”.

Kohdeavustusten yleisissä myöntämisperiaatteissa (yleisjaosto 22.5.2017) todetaan, että ”kohdeavustusta ei myönnetä tapahtumiin tai hankkeisiin, jotka tuottavat voittoa tai joiden keskeinen tarkoitus on varainhankinta; mikäli tapahtuma, johon avustus on myönnetty tuottaa voittoa, maksettavaa avustusta tarkistetaan tilityksen perusteella”.

Aluerahan myöntämisperusteissa ja käytössä (yleisjaosto 22.5.2017) todetaan, että ”avustusta ei myönnetä tapahtumaan, jonka ainoa tarkoitus on järjestää ruokailu tai muu tarjoilu; yhdistyksiä ohjeistetaan järjestämään tarjoiluja omalla kustannuksella, josta voi saada myyntituloja”.

Asukaspalvelujen apulaiskaupunginjohtaja toteaa, että

- koska yhdistykselle *myönnettiin* Kuusikkofestin järjestämiseen kohdeavustusta (aluerahaa), aluetoimikunta ei pitänyt tapahtuman keskeisenä tai ainoana tarkoituksena varainhankintaa tai tarjoilua
- yhdistys on käyttänyt ja tilittänyt sille myönnetyn aluerahan hyväksyttävällä tavalla
- tapahtumissa esimerkiksi kahvin myynnistä saatava voitto ei ole kiellettyä, vaan tavallista yhdistystoimintaan kuuluvaa varainkeruuta ja esimerkiksi kahvio on keskeinen osa tapahtuman viihtyisyyttä
- yhdistykseltä kesäkuussa 2017 pyydetystä ja saadusta lisäselvityksestä käy ilmi, että yhdistys teki

hankintoja kahviota ja grilliä varten, mutta nämä katettiin yhdistyksen varoista; tämä on sopusoinnussa aluerahan sääntöjen kanssa ja aluerahasäännöissä yhdistyksiä myös ohjeistetaan myyntitulojen hankintaan

- kohdeavustusten yleisissä periaatteissa ja aluerahasäännöissä on lievä ristiriita voittoon liittyvässä asiassa eikä voittoasiasia ole avattu ohjeissa riittävällä tarkkuudella; valmisteilla olevassa avustussääntöjen uudistuksessa tästä ongelmasta pyritään eroon
- voiton pohjalta tapahtunut avustussumman tarkistus vei tässä tapauksessa koko myönnetyn avustuksen ja yhdistyksen näkökulmasta huomattavan osan kaikin puolin onnistuneen tapahtuman tuotosta
- aluerahapäätöksissä on ollut niin, että tapahtumaan liittyvässä markkinoinnissa pitää kertoa kaupungin myöntämästä tuesta.

Kokonaisharkinnan, aluerahan myöntämisen ja käytön perusteiden sekä yhdistykseltä 19.6.2017 saapuneen lisäselvityksen pohjalta asukaspalvelujen apulaiskaupunginjohtaja katsoo, että oikaisuvaatimuksen hyväksymiselle on olemassa hyväksyttävät perustelut siten, että yhdistykselle maksetaan aluerahasta Kuusikkofestin esiintyjien palkkioiden ja pomppulinnojen vuokrien kulut, yhteensä 2 679,50 euroa. Sen sijaan markkinointikulujen korvaamiselle ei löydy perusteita.

Kaupunginhallitus 27.11.2017 § 16

Asukaspalvelujen apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään hyväksyä Kuusikon koulun vanhempainyhdistys ry:n oikaisuvaatimus yleisjaoston päätöksestä 21.8.2017 § 15 siten, että maksetaan Kuusikon koulun vanhempainyhdistys ry:lle aluerahaa 2 679,50 euroa edellä kerrotuin perustein.

Päätös:

Päätettiin yksimielisesti jättää asia pöydälle seuraavaan kaupunginhallituksen kokoukseen.

Kaupunginhallitus 11.12.2017 § 13

Asukaspalvelujen apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään hyväksyä Kuusikon koulun vanhempainyhdistys ry:n oikaisuvaatimus yleisjaoston päätöksestä 21.8.2017 § 15 siten, että maksetaan Kuusikon koulun vanhempainyhdistys ry:lle aluerahaa 2 679,50 euroa edellä kerrotuin perustein.

Päätös:

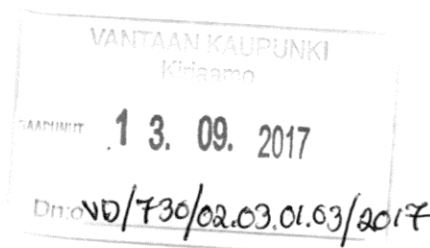
Hyväksyttiin esitys.

Liitteet	Kuusikon koulun vanhempainyhdistys ry:n oikaisuvaatimus
Täytäntöönpano:	Kuntalaispalvelut
Muutoksenhakuohje:	2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen

Lisätiedot:

asukaspalvelujen apulaiskaupunginjohtaja Jaakko Niinistö; asukaspalvelujen suunnittelija Meija Tuominen, puh. 040 715 6293; etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Vantaan kaupunginhallitus

**OIKAISUVAATIMUS ÄLUERAHAN MYÖNTÄMISEN
PERUUTTAMISESTA KUUSIKON KOULUN
VANHEMPAINYHDISTYS RY:N JÄRJESTÄMÄÄN
TAPAHTUMAAN 27.5.2017**

Taustaa

Kuusikon koulun vanhempainyhdistys ry haki aluerahaa 17.1.2017 päivätyllä kohdeavustushakemuksella (**liite 1**). Anotun avustuksen käyttötarkoitus oli järjestää jo 10 vuoden aikana perinteeksi tullut Kuusikkofest koko alueen yhteisenä tapahtumana eikä vain Kuusikon koulun oppilaiden omana lauantaisten koulupäivän tapahtumana. Tapahtuma on järjestetty aina vapaaehtoisin voimin mikä on tarkoittanut yhteistyötä Kuusikon koulun henkilökunnan ja Kuusikon koulun vanhempainyhdistyksen välillä.

Vuoden 2017 tapahtumaa ideoidessa esille nousi Suomen juhluvuoden innoittamana ajatus, että tilaisuudesta voisi tehdä näyttävämmän ja houkuttelevamman. Ohjelmaa suunniteltaessa mietimme ajankohtaisia kysymyksiä kuten yhteisöllisyyttä, eri ikäpolvien ja monikulttuurisuuden kohtaamista omassa lähiympäristössämme.

Yhdistys totesi, että ilman ulkopuolista tukea ei ole minkäänlaisia taloudellisia mahdollisuuksia hankkia palkata esiintyjiä jotka houkuttelisivat paikalle kiinnostunutta yleisöä. Yhdistys totesi myös, että yhdistyksellä ei ole mahdollisuutta ottaa taloudellista riskiä palkkiollisista esiintyjistä ja maksullisista aktiviteeteistä minkä vuoksi päädyimme hakemaan Vantaan kaupungilta aluerahaa 3000 euroa. Selvitimme etukäteen, että tämä hakemamme summa kattaisi avustushakemuksessamme mainittujen artistien ja aktiviteettien (sisäänpääsymaksuton pomppulinna lapsille) kustannukset.

Kohdeavustuksen hakeminen ja päätös

Avustushakemuksessamme kerroimme päivän ohjelman yksityiskohtaisesti ja myös sen, että vanhempainyhdistys järjestää tilaisuudessa vieraileville pientä maksua vastaan mahdollisuuden pieneen syömiseen. Tapahtumassa oli tarkoitus järjestää kahvio ja arpajaiset (palkinnot saatu lahjoituksena koululaisten vanhemmilta). Kuten

hakemuksestamme käy ilmi, aluerahan tarkoitus oli kustantaa ainoastaan ulkopuolisten esiintyjien palkkiot sekä kahden pomppulinnan vuokra.

Yhdistyksellemme myönnettiin alueraha (**liite 2**) ja sen tiedon turvin jatkoimme tapahtuman suunnittelua.

Ennen hakemuksen tekemistä perehdyimme aluerahan myöntämisohjeisiin huolella.

Tilaisuuden valmistelu myönteisen aluerahapäätöksen jälkeen

Mainonta ja markkinointi

Toimimme täysin aluerahan myöntämisperusteiden mukaisesti. Mainostimme tilaisuutta niin, että mainonnassamme kävi hyvin selville, että tilaisuus järjestetään **aluerahan ja Vantaan kaupungin tuella** (Tikkurilan Aluetoimikunnan taloudellinen tuki). Myös Vantaan Sanomissa oli ilmoitus tapahtumasta (**liitteet 3 ja 4**).

Kahvilatoiminta

Aluerahan myöntämisperusteissa on kohta ”Tarkentavat ohjeet hyväksyttävistä menoista”. Ohjeissa todetaan mm., että ”Avustusta ei myönnetä tapahtumaan, jonka ainoa tarkoitus on järjestää ruokailu tai joku muu tarjoilu. **Yhdistyksiä ohjeistetaan järjestämään tarjoiluja omalla kustannuksella, josta voi saada myyntituloja.**”

Kuusikkofest -tapahtumassa on perinteisesti ollut kahvio ja arpajaiset. Näistä saadut tuotot on käytetty kokonaisuudessaan lyhentämättömänä Kuusikon koulun oppilaiden hyväksi rehtorin ja opettajien päätösten perusteella.

Vuoden 2017 Kuusikkofest -tapahtuma tuotti myyntituloja tarjoilun ja arpajaisten ansiosta yli 5000 euroa. Tällä on suora yhteys siihen, että mainonnassamme toimme voimakkaasti esille Vantaan kaupungilta saamamme aluerahan, jonka turvin oli mahdollista palkata valovoimaiset esiintyjät.

Ohjeistus ja tulkinta kahvilatoiminnasta

Ohjeistuksessa ohjeistetaan yhdistyksiä pitämään kahvioita, joista voi saada myyntituloja. Ohjeistus tarkoittaa käsityksemme mukaan sitä, että aluerahaa ei myönnetä ruokailuun tai muuhun tarjoiluun, vaan ne on kustannettava omalla toiminnalla. Toimimme täysin ohjeistuksen mukaisesti ja tämän vuoksi panostimme monipuoliseen tarjoiluun ajatuksenamme, että näillä tuotoilla saamme Kuusikon koulun oppilaille kerättyä jonkin verran rahaa esim. luokkaretkiä varten.

Mikäli ohjeistuksen tarkoitus ei ole tämä, ohjeistuksessa tulisi mainita selvästi, että mikäli kahvilatuotosta syntyy voittoa, se vähennetään kohdeavustuksesta. Uskomme, että tällainen selvennys vähentäisi mahdollisia väärinkäsityksiä. Olemme kuitenkin varmoja, että tämä lopettaisi kaikenlaisen vapaaehtoisuuteen perustuvan kahvilatoiminnan olipa tulojen hankkimisella kuinka hyvät tarkoituspäätökset tahansa.

Olimme ensikertalaisia niin alueraha-anomusta kuin tilitystä tehdessämme eikä meillä tullut mieleenkään ohjeen perusteella olettaa, että oppilaiden hyväksi tuleva kahvilatoiminnan tuotto aiheuttaa jo myönnetyn aluerahan eväämisen. On kuitenkin oletettava, että suurelta osalta aluerahan saaneista tilaisuuden järjestäjistä ns. kahvilatoiminnan tuotto jätetään ilmoittamatta tilitysten yhteydessä. Yhdistyksemme ei toiminut näin. Hyvässä uskossa yhdistyksemme ilmoitimme myynnit viimeistä senttiä myöten.

Aluerahan evääminen kahvilatoiminnan tuottoihin vedoten

Tehtyämme aluerahatilityksen (**liite 5**) yhdistykselle ilmoitettiin, että alueraha on evätty kahviotoiminnan hyvän myynnin perusteella. Emme hyväksy aluerahan eväämistä syystä, että olemme toimineet täysin ohjeiden mukaisesti. Yhdistyksemme tarkoituksena ei ollut tavoitella voittoa, vaan se syntyi ihmisten kiinnostuksesta tilaisuuteen missä mukana oli **Vantaan kaupunki aluerahan myöntäjänä, Kuusikon koulun vanhempainyhdistys ja koulu oppilaineen ja opettajineen.** Järjestimme yhdessä menestyksekkään tapahtuman. Väkeä kävi paljon ja tuotto oli hyvä mikä menee lyhentämättömänä Kuusikon koulun hyväksi.

On myönnettävä rehellisesti, että ilman myönteistä aluerahapäätöstä näin suurta ja yleisömäärältään menestyksekkästä tapahtumaa ei olisi tullut.

Katsomme, että aluerahaohjeistuksessa yhdistystämme on johdettu harhaan. Kuusikkofest -tapahtuman järjestäminen vaati hirvittävän määrän vapaaehtoistyötä. Vielä suuremmaksi sen teki tieto siitä, että yhdistyksellemme myönnettiin aluerahaa esiintyjien palkkioiden maksamiseksi ja sen seurauksena yleisömäärän odotettu kasvu.

On selvää, että yli 5000 euron myynti on vaatinut valtavan ponnistuksen yhdistykseltä ja koululaisten vanhemmilta. Se ei synny muutaman kahvikupillisen ja parin pullan myynnistä. Vanhempainyhdistys ja vanhemmat ovat tehneet satoja tunteja vapaaehtoistyötä Kuusikon koulun ja Vantaan kaupungin hyväksi.

On kohtuutonta, että yhdistystä rangaistaan siitä, että olemme myyntituotoilla keränneet rahaa Kuusikon koulun oppilaiden hyväksi.

Kielteisen päätöksen kohtuuttomuus ja sen seuraamusvaikutukset

Katsomme myös, että avustuksen evääminen on ns. oikeusmurha jo siitäkin syystä, että markkinoinnissamme nostimme Vantaan kaupungin ja aluerahan saamisen näkyvästi esille. **Avustuksen eväämisen myötä markkinointimme oli harhaanjohtavaa ja virheellistä, koska sen enempään Vantaan kaupunki kuin aluerahakaan ei tukenut tapahtumaamme. Kielteisestä päätöksestä johtuen tapahtuman ainoaksi tuottajaksi näin ollen jäi Kuusikon koulun vanhempainyhdistys ry yhdessä koulun ja sen oppilaiden kanssa.** Uskomme, että tällainen päätös latistaa ja vie halun vapaaehtoistoimintaan. Ymmärtäisimme

päätöksen, jos tuotto menisi muuhun kuin Kuusikon koululaisten hyvinvoinnin tukemiseen. Kuusikon koulun vanhempainyhdistyksellä ei ole muita tulonlähteitä kuin tapahtumien yhteydessä järjestettävä kahvila- ja arpajaistoiminta. Eläkeläisyhdistykset saavat tuloja jäsenmaksuista ja niitä tuetaan myös poliittisten sitoumustensa kautta. Tätä mahdollisuutta vanhempainyhdistyksellämme ei ole. Yhdistyksen jäsenmaksu on vapaaehtoinen ja jäsenmaksutulot ovat olemattomat. Tätä taustaa vasten katsomme, että avustuksen evääminen kahvilatuottoihin vedoten on virheellinen ja vailla minkäänlaisia kestäviä perusteita.

Tämän vuoksi vaadimme, että avustuksen evääminen on peruutettava ja Kuusikon koulun vanhempainyhdistykselle maksettava luvattu alueraha korvaamaan Kuusikkofest –tapahtumassa esiintyvien esiintyjien palkkiot ja pääsymaksuttomien aktiviteettien kustannukset. Lisäksi vaadimme markkinointikulujen korvaamisen sillä perusteella, että markkinoimme tilaisuutta nimenomaan Vantaan aluerahan tukemana tapahtumana.

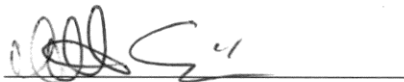
Vaatimuksemme perusteluina esitämme, että

1. Olemme tehneet avustushakemuksemme ja tilityksen vilpittömällä mielellä ja rehellisesti.
2. Toimimme hyvässä uskossa ja markkinoimme tilaisuutta Vantaan kaupungin ja aluerahan tuen turvin.
3. Olemme hyvällä yhteisellä asialla Kuusikon koulun ja oppilaiden hyväksi.
4. Yritämme omalta osaltamme helpottaa Vantaan kaupungin säästötoimia tekemällä vapaaehtoistyötä mahdollistaaksemme tasa-arvoisemman ja yhteisöllisemmän koulutyön Vantaalla.

Vantaalla 12. päivänä syyskuuta 2017

Kunnioittavasti

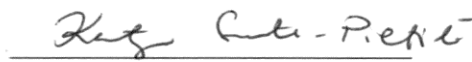
Kuusikon koulun vanhempainyhdistys ry

Antti Siiskonen, Puheenjohtaja

Marika Skogberg, rahastonhoitaja

Katja Siniketo-Pietilä, sihteeri

Katri Kulmala, johtokunnan jäsen

Jonna Linnanahde, johtokunnan jäsen

Ilkka Parviainen, johtokunnan jäsen

ks. liite 6
(sähköinen allekirjoitus)

Marika Pukkila, johtokunnan jäsen

Seppo Virtanen, johtokunnan jäsen

Anne-Mari Keronen, Kuusikon koulun rehtori

Johanna Hägg, Kuusikon koulun vararehtori

VD/7903/02.08.00.00/2017

JN/TS/KA/MT/LL

Vantaan kaupungin työllisyyspalvelut on pyytänyt tarjouksia työ- ja toimintakyvyn kartoituksesta työllisyyspalveluiden asiakkaille. Tarkoituksena on saada selvitys asiakkaan työ- ja toimintakyvystä sekä arvio asiakkaan tarvitsemista kuntoutus- ja muista palveluista. Kaupunki ei sitoudu tarjouspyynnössä mihinkään tiettyyn hankintamäärään. Kaupunki ostaa valituksi tulevalta palveluntuottajalta palveluita tarpeensa ja määrärahojensa puitteissa. Vuositasolla Vantaan kaupungin työllisyyspalveluissa ohjataan työ- ja toimintakyvyn arviointiin noin 100 asiakasta.

Työ- ja toimintakyvyn arviointi

Arvioinnin tulee sisältää selkeä asiantuntijan (työterveys-, kuntoutus- tai muu erikoislääkäri) kannanotto asiakkaan työ- ja toimintakyvystä sekä suositus jatkotoimenpiteistä. Arvio voidaan tehdä yhdellä tai useammalla käynnillä (enintään 3 käyntiä per asiakas). Arviointiin liittyy tarvittaessa eläkemahdollisuuden sekä hoidon ja kuntoutuksen tarpeen arviointi. Arviointi sisältää vähintään B2-lausunnon.

Hankintamenettely

Kyseessä on kansallisen kynnysarvon ylittävä palveluhankinta ja tarjouskilpailu toteutettiin avointa menettelyä käyttäen. Hankinnasta julkaistiin 17.10.2017 hankintailmoitus osoitteessa <http://www.hankintailmoitukset.fi>. Tarjouspyyntöä selventävät kysymykset tuli lähettää sähköpostitse 6.11.2017 mennessä. Määräaikaan mennessä saapui tarkentavia kysymyksiä kahdelta kiinnostuneelta palveluntarjoajalta. Vastaukset kysymyksiin julkaistiin sähköisesti Cloudia-kilpailutusjärjestelmän kautta.

Osatarjouksia tai vaihtoehtoisia tarjouksia ei hyväksytty ja tarjousten tuli olla voimassa 31.1.2018 asti.

Hankintasopimus ja sopimuskausi

Hankinnasta tehdään kirjallinen sopimus kaupungin ja valitun toimittajan kesken. Valitun toimittajan ja kaupungin välille syntyy sitova sopimus vasta kun hankintasopimus on allekirjoitettu. Sopimuskausi on määräaikainen ajalle 1.1.2018 – 31.12.2019. Sopimuskauteen sisältyy optio, joka on voimassa vuodet 2020 ja 2021. Hankinnan arvo on vuodessa enintään 50 000 euroa. Tarjouskilpailussa valitaan yksi toimittaja, jolta työ- ja toimintakyvyn kartoitukset ostetaan. Vantaan kaupunki ei sitoudu tarjouspyynnössä mihinkään tiettyyn hankintamäärään.

Tarjoukset

Määräaikaan 13.11.2017 kello 24.00 mennessä tarjouksensa jättivät Attendo terveyspalvelut Oy, Invalidisäätiö, Kiipulasäätiö, KK-Verve Oy, Kuntoutussäätiö ja Suomen Terveystalo Oy.

Tarjoajien kelpoisuus

Kelpoisuusvaatimusten osalta tarjouspyynnössä oli asetettu tarjoajaa koskevia ehtoja, joiden mukaan tarjoajan tuli olla merkitty kaupparekisteriin ennakkoperintälain mukaiseen ennakkoperintärekisteriin ja työnantajarekisteriin sekä arvonlisälain mukaiseen arvonlisäverovelvollisten rekisteriin, mikäli lainsäädäntö edellyttää rekisteröitymistä. Tarjoajan tuli olla suorittanut verot, sosiaaliturvamaksut sekä eläkevakuutusmaksut sekä toimittaa tarvittavat todistukset tarjouksen liitteenä. Tarjoajalta edellytettiin häiriöttömiä luottotietoja ja todisteeksi siitä lausuntoa. Lisäksi edellytettiin aikaisempaa kokemusta työ- ja toimintakyvyn arviointien tekemisestä sekä referenssiluettelon toimittamista. Riittävänä kokemuksena

pidetään vähintään yhtä referenssiä viimeisen kolmen vuoden ajalta toimituksesta, joka on kattanut vuositason vähintään 100 asiakasta.

Kelpoisuusehdot täyttyivät kaikkien tarjouksen jättäneiden kohdalla.

Palvelua koskevat vaatimukset

Edellä mainittujen tarjoajaa koskevien kelpoisuusehtojen lisäksi tarjouspyynnössä oli asetettu tarjottavaa palvelua koskevia ehtoja. Tarjouksessa tuli nimetä vastuuhenkilö, joka huolehtii kaikesta yhteydenpidosta palvelun tuottajan ja tilaajan välillä. Lisäksi edellytettiin kirjallista kuvausta työ- ja toimintakyvyn arvioinnin sisällöstä sekä sitä mahdollisesti täydentävistä ja erikseen laskutettavista asiantuntijalausunnoista. Lisäksi edellytettiin, että asiakas pääsee palveluun yhden kuukauden kuluessa lähetteen tekemisestä. Lausunto arvioinneista on toimitettava tilaajalle kolmen viikon sisällä arvioinnin päättymisestä. Tarjoajilta edellytettiin lisäksi sitä, että vuositason pystytään ottamaan vastaan vähintään 130 asiakasta.

Tarjousten tarjouspyynnön mukaisuus

Kaikki kelpoisuusehdot täyttäneet tarjoukset olivat tarjouspyynnön mukaisia.

Tarjousten valintaperusteet

Tarjousten valintaperusteena oli edullisin hinta.

Tarjousten vertailu

Tarjoajat sijoittuivat työ- ja toimintakyvyn arvioinnin (paino 76%) hintavertailussa seuraavasti:

Tarjoaja	hinta €/tunti
Kiipulasäätö	235
Suomen Terveystalo Oy	160
KK-Verve Oy	140
Invalidisäätö	240
Attendo Terveyspalvelut Oy	160
Kuntoutussäätö	460

Tarjouksessa pyydettiin lisäksi yhteensä 24% painolla hintaa psykologin, neuropsykologin ja fysioterapeutin lisäpalveluista työ- ja toimintakyvyn arvioinnissa:

€/tunti	Kiipulasäätö	Terveystalo	KK-Verve	Invalidisäätö	Attendo	Kuntoutussäätö
psykologi	120	145	120	120	110	70
neuropsykologi	140	180	140	200	130	100
fysioterapeutti	85	85	100	80	90	40

Tarjouskilpailun voittajaksi valittiin yhteispisteillä 89,581 KK-Verve Oy.

Hankintaan liittyvät asiakirjat ovat nähtävillä kokouksessa.

Kaupunginhallitus 11.12.2017 § 14

Asukaspalvelujen apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) valita työllisyyspalveluiden työ- ja toimintakyvyn kartoitusten sopimustoimittajaksi KK-Verve Oy
- b) että sopimus toimittajan kanssa syntyy vasta myöhemmin tehtävällä erillisellä kirjallisella sopimuksella
- c) valtuuttaa työllisyyspalveluiden johtaja tekemään b-kohdassa mainittu sopimus toimittajan kanssa.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Tarjouspyyntö
- Avauspöytäkirja

Täytäntöönpano: Työllisyyspalvelut

Muutoksenhakuohje: 6. Hankintaoikaisu ja markkinaoikeusvalitus hankinta-asiassa

Lisätiedot:

Asukaspalvelujen apulaiskaupunginjohtaja Jaakko Niinistö; palvelupäällikkö Anne Matilainen, puh. 043 827 1061, suunnittelija Kari Ahlström, puh. 050 312 4520; etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

TARJOUSPYyntÖ VD/7903/02.08.00.00/2017

Työ- ja toimintakyvyn kartoitus Vantaan kaupungin työllisyyspalveluiden asiakkaille

Hankintayksikön yhteystiedot

Virallinen nimi Vantaan kaupunki
Kansallinen yritys- ja yhteisötunnus 0124610-9
Kilpailuttamisesta vastaava toimipiste tai hankintayksikön edustaja Työllisyyspalvelut
Postiosoite Vernissakatu 1, 2. kerros
Postitoimipaikka Vantaa
Postinumero 01300
Maa Suomi
Yhteyshenkilö Kari Ahlström
Puhelin +358 503124520
Sähköpostiosoite kari.ahlstrom@vantaa.fi
Faksi +358 983923000
NUTS-koodi Helsingin seutu S011
Pääasiallinen osoite (URL) <http://www.vantaa.fi>

Tarjoukset tai osallistumishakemukset on tehtävä/jätettävä

Sähköisesti osoitteessa

<https://tarjouspalvelu.fi/vantaa?id=135138&tpk=bb9b5372-8981-4e8f-bd02-c57eeab6a7a2>

Hankintayksikön luonne

Kunta tai kuntayhtymä

Sopimuksen tekee yhteishankintayksikkö

Ei

Hankinnan kohde

Hankinnan nimi

Työ- ja toimintakyvyn kartoitus Vantaan kaupungin työllisyyspalveluiden asiakkaille

Hankinnan tunnistus

VD/7903/02.08.00.00/2017

Hankinnan kuvaus

Vantaan kaupungin työllisyyspalvelut pyytää tarjousta työ- ja toimintakyvyn arvioinnista työllisyyspalveluiden asiakkaille. Tarkoituksena on saada selvitys asiakkaan työ- ja toimintakyvystä sekä arvio asiakkaan tarvitsemista kuntoutus- tai muista palveluista.

Kaupunki ei sitoudu tarjouspyynnössä mihinkään tiettyyn hankintamäärään. Kaupunki ostaa valituksi tulevalta palveluntuottajalta palveluita tarpeensa ja määrärahojensa puitteissa. Vuositasolla Vantaan kaupungin työllisyyspalveluissa ohjataan työ- ja toimintakyvyn arvioon noin 100 asiakasta.

Työllisyyspalveluiden asiakkaat ovat vaikeassa työmarkkinatilanteessa olevia henkilöitä, joiden ikä, koulutustausta ja työttömyyden kesto vaihtelevat. Suurin osa asiakkaista on pitkäaikaistyöttömiä. Noin kolmasosa asiakkaista on maahanmuuttajia. Vuosittain Vantaan kaupungin työllisyyspalveluissa asioi noin 4500–4800 asiakasta.

Pääkohde

Päänimikkeistö

Lääkäripalvelut ja niihin liittyvät palvelut (85120000-6)

CPV-täydentävä nimikkeistö

Hankintalaji

Palvelut

Hankinnan ennakoitu arvo tai hintahaarukka (ilman ALV)

Julkaistaanko ennakoitu arvo tai hintahaarukka?

Ei

Hankinta ylittää hankintalain 25 §:n kynnysarvon

Kyllä

Hankinnan pääasiallinen toteutuspaikka

NUTS-koodi

Helsingin seutu S011

Hankinnan voimassaoloaika

01.01.2018 - 31.12.2019

Sopimukseen liittyy lisähankintamahdollisuuksia:

Kyllä

Lisähankintamahdollisuuksien kuvaus:

Sopimuskausi on määräaikainen (1.1.2018-31.12.2019) ajalle. Sopimuskauteen sisältyy lisäksi kaksi (1+1) optiovuotta vuosille 2020 ja 2021, joiden käyttöönotosta kaupunki päättää erikseen vuosi kerrallaan. Option käyttöönottamisesta tehdään päätös viimeistään kolme kuukautta ennen varsinaisen sopimuskauden päättymistä.

Lisähankintojen alustava kesto:

24 kuukautta

Hankintamenettely

Hankintamenettely

Avoin menettely

Tähän hankintaan liittyy puitejärjestelystä sopiminen

Kyllä

Lisätietoa puitejärjestelyn toimintamallista:

Tarjouskilpailussa valitaan yksi toimittaja, jolta työ- ja toimintakyvyn arvioinnit ja mahdolliset arviointia täydentävät lisäpalvelut ostetaan. Ostettavien työ- ja toimintakyvyn arviointien tarkka määrä ei ole tiedossa.

Sähköistä huutokauppaa käytetään

Ei

Osatarjoukset hyväksytään

Ei

Vaihtoehtoiset tarjoukset hyväksytään

Ei

Hankinta varataan työkeskuksille tai toteutettavaksi työohjelmien yhteydessä

Ei

Hankintamenettelyä koskevat lisätiedot

Tarjouskilpailun avulla valitaan toimittaja, joka halvimalla hinnalla tarjoaa työ- ja toimintakyvyn arvioinnin ja tarvittaessa ostettavat psykologin, neuropsykologin ja työfysioterapeutin lisäpalvelut. Paino pisteiden laskennassa on työ- ja toimintakyvyn arvioinnissa.

Ostettujen työ- ja toimintakyvykkartoitusten tarkka määrä ei ole tiedossa. Vantaan kaupunki ei sitoudu vuositasolla mihinkään tiettyyn ostettujen kartoitusten määrään

Hankintamenettelyn tarkemmat ehdot

Tarjousten tai osallistumishakemusten vastaanottamisen määräaika

13.11.2017 23:59

Vähimmäisaika, joka tarjoajan on pidettävä tarjouksensa voimassa

Tarjouksen on oltava voimassa seuraavaan päivämäärään saakka: 30.01.2018

Kokonaistaloudellisen edullisuuden peruste

Edullisimmat kustannukset

Sähköisen luettelon käyttöä koskevat vaatimukset

Tarjous tulee antaa sähköisenä luettelona

Muutoksenhakutiedot

Virallinen nimi	Markkinaoikeus
Postiosoite	Radanrakentajantie 5
Postitoimipaikka	Helsinki
Postinumero	00520
Maa	Suomi
Puhelin	+358 295643300
Sähköpostiosoite	markkinaoikeus@oikeus.fi
Faksi	+358 295643314
Pääasiallinen osoite (URL)	http://www.oikeus.fi/markkinaoikeus

Tarjouspalvelun tiedot

Vertailuperusteiden määrittely järjestelmässä

Pisteytys kohderyhmittäin

Kuinka toimittajan tulee Tarjouspalvelussa ilmoittaa hankinnan kohteen tiedot

Syöttölomakkeella

Lisätietokysymykset

Lisätietokysymykset on lähetettävä mennessä 06.11.2017 23:59

Lisätiedot

Kysymykset tulee lähettää Tarjouspalvelu-toimittajaportalista. Samasta paikasta löytyvät myös kysymyksiin annetut vastaukset. Tilaa ei vastaa puhelimitse tai sähköpostitse esitettyihin kysymyksiin.

Liikesalaisuustiedot

Toimittajat voivat ehdottaa tietoja liikesalaisuuksiksi Tarjouspalvelussa Kelpoisuusvaatimus- ja Hankinnan kohteet -lomakkeilla (hankintayksikkö voi molemmissa tapauksissa edelleen hallita liikesalaisuustietoja vertailutaulukkovaiheessa)

Kyllä

Soveltuvuusvaatimukset

Tarjoajien on soveltuvuusvaatimusten osalta pyydettäessä toimitettava selvitykset, joissa vaaditaan "kyllä"-vastaus, tarjouskilpailun päätyttyä Vantaan kaupungille. Vaaditut todistukset, lausunnot, rekisteriotteet ja selvitykset eivät saa olla kolmea (3) kuukautta vanhempia, laskettuna niiden saapumisesta hankintayksikölle. Soveltuvuusvaatimusten tulee täytyä myös tarjoajan mahdollisten alihankkijoiden osalta. Mikäli tarjous tehdään ryhmittymänä, vaatimukset koskevat kaikkia ryhmittymän jäseniä. Ulkomaisen tarjoajan on toimitettava esitettyihin vaatimuksiin vastaavat selvitykset oman maansa lainsäädännössä edellytetyllä tavalla.

Tilaa pyytää alla mainitut todistukset ja selvitykset vain siltä tarjoajalta, joka näyttää

alustavan tarjousvertailun perusteella voittavan tarjouskilpailun, ellei selvityksiä ole saatavissa tilaajavastuu.fi- sähköisestä palvelusta, josta tilaaja voi tarkastaa vaadittujen tilaajavastuutietojen täyttymisen.

Mikäli tarjous ei sisällä niitä selvityksiä ja todistuksia, jotka joko on pyydetty liittämään tarjoukseen tai on erikseen pyydetty toimittamaan asetetussa määräajassa, tarjous suljetaan tarjouskilpailusta pois tarjouspyynnön vastaisena.

Tarjoaja, joka syyllistyy olennaisesti väärin tietojen antamiseen, suljetaan pois tarjouskilpailusta.

	Minimi- vaatimus	Maksimi- vaatimus	Lisätietoa
HANKINTAPÄÄTÖS JA YHTEYSTIEDOT			
Sähköposti hankintapäätöksen tiedoksiantoa varten	Syötettävä		Hankintapäätös annetaan tiedoksi sähköisesti tarjoajan ilmoittamaan sähköpostiosoitteeseen
SOPIMUKSEN YHTEYSHENKILÖT JA ALLEKIRJOITTAJAT			
Ilmoita tähän tarjoajan kanssa mahdollisesti solmittavan hankintasopimuksen yhteyshenkilön/yhteyshenkilöiden nimi, titteli sekä yhteystiedot (puhelinnumero, osoite ja sähköpostiosoite)	Syötettävä		Sopimuksen allekirjoittajilla tulee olla nimenkirjoitusoikeus. Jos sopimuksella on useita yhteyshenkilöitä tarjoaja voi lisätä tietokenttiä napauttamalla lomakkeella kohdasta "Lisää tietokenttä"
TARJOAJAN KELPOISUUS			
Tarjoaja, joka syyllistyy olennaisesti väärin tietojen antamiseen toimittaessaan pyydettyjä tietoja, suljetaan pois tarjouskilpailusta.	Kyllä		
Tarjoaja on suorittanut verot ja sosiaalimaksut.	Kyllä		Tarjoajan on pyydettäessä esitettävä veroviranomaisen antama todistus maksetuista veroista ja sosiaaliturvamaksuista tai verovelkatodistus tai selvitys siitä, että verovelkaa koskeva maksusuunnitelma on tehty.
Tarjoaja on suorittanut eläkevakuutusmaksut.	Kyllä		Tarjoajan on pyydettäessä esitettävä työeläkekassan ja/tai vakuutusyhtiön todistus eläkevakuutuksen ottamisesta ja eläkevakuutusmaksujen suorittamisesta tai selvitys siitä, että erääntyneitä eläkevakuutusmaksuja koskeva maksusopimus on tehty.
Tarjoaja on merkitty kaupparekisteriin, mikäli lainsäädäntö edellyttää rekisteröitymistä.	Kyllä		Tarjoajan on pyydettäessä esitettävä kaupparekisteriote.
Tarjoaja on merkitty ennakkoperintälain mukaiseen ennakkoperintärekisteriin, mikäli lainsäädäntö edellyttää rekisteröitymistä.	Kyllä		Tarjoajan on pyydettäessä annettava selvitys rekisteriin kuulumisesta.
Tarjoaja on merkitty työnantajarekisteriin, mikäli lainsäädäntö edellyttää rekisteröitymistä.	Kyllä		Tarjoajan on pyydettäessä annettava selvitys rekisteriin kuulumisesta.
Tarjoaja on merkitty arvonlisäverolain mukaiseen arvonlisäverovelvollisen rekisteriin, mikäli lainsäädäntö edellyttää rekisteröitymistä.	Kyllä		Tarjoajan on pyydettäessä annettava selvitys rekisteriin kuulumisesta
Tarjoajan on noudatettava työehtosopimusta tai muita keskeisiä työehtoja.	Kyllä		Tarjoajan on pyydettäessä annettava selvitys työhön sovellettavasta työehto-sopimuksesta tai keskeisistä sopimuseh-doista.

Tarjoajalla on oltava häiriöttömät luottotiedot.	Kyllä	Tarjoajan on pyydettäessä esitettävä luottotietolaitoksen lausunto (ei pankin). Hankintayksikkö voi kuitenkin hyväksyä tarjoajan mikäli luottotiedoissa oleva häiriömerkintä on vähäinen.
VÄHIMMÄISVAATIMUKSET		
Tarjoaja on tutustunut ja hyväksyy tämän tarjouspyynnön Liitteen 1 sopimusluonnos keskeiset sopimusehdot.	Kyllä	Tarjoaja ei voi esittää omia sopimusehtoja
Tarjoajalla on oltava aikaisempaa kokemusta työ- ja toimintakyvyn arviointien tekemisestä. Riittävänä kokemuksena pidetään vähintään yksi (1) referenssi viimeisen kolmen vuoden ajalta. Referenssin tulee olla toimituksesta, joka on kattanut vuositason vähintään 100 asiakasta.	Ladattava	Lataa tähän täytetty Liite 2 referenssit. Tilaa pidättää itsellään oikeuden arvioida referenssin vastaavuus tässä tarjouspyynnössä ja sen liitteissä kuvatun hankinnan kanssa
Tarjoaja käyttää alihankintaa.		Vastatkaa tähän kohtaan "Kyllä" jos käytätte alihankintaa.
Mikäli tarjoaja käyttää alihankintaa, on tarjoajan ilmoitettava alihankkijoidensa tiedot jokaisen alihankkijan osalta.		Lataa tähän täytetty Liite 3 alihankkija-luettelo.

Hankinnan kohteen kriteerit

Työ- ja toimintakyvyn arviointi. ja lisäpalvelut (Osatarjoukset kohderyhmän sisällä ei sallittu)				
Ryhmän yleiset kriteerit	Minimi-vaatimus	Maksimi-vaatimus	Maksimi-pisteet	Pisteiden laskentatapa
Työ- ja toimintakyvyn arviointi. Arvioinnin tulee sisältää selkeä asiantuntijan (työterveys-, kuntoutus- tai muu erikois-lääkäri) kannanotto asiakkaan työ- ja toimintakyvystä sekä suositus jatkotoimenpiteistä. Arvio voidaan tehdä yhdellä tai useammalla käynnillä (enintään 3 käyntiä/asiakas). Arviointiin liittyy tarvittaessa eläkemahdollisuuden sekä hoidon ja kuntoutuksen tarpeen arviointi. Arviointi sisältää vähintään B2-lausunnon.	EUR/tunti	Syötettävä	76.00	pienin annettu arvo ----- * maksimipisteet tarjottu arvo
Tarjouksessa tulee nimetä vastuuhenkilö, joka huolehtii kaikesta yhteydenpidosta palvelun tuottajan ja tilaajan välillä.	Kyllä			
Työ- ja toimintakyvyn arviointi Kirjallinen kuvaus työ- ja toimintakyvyn arvioinnin sisällöstä sekä sitä mahdollisesti täydentävistä ja erikseen laskutettavista asiantuntijalau-sunnoista yms.	Ladattava			
Asiakas pääsee palveluun yhden kuukauden kuluessa lähteen tekemisestä.	Kyllä			

Erikoislääkärin koontilausunto, joka sisältää kannanoton asiakkaan terveydentilasta ja työkyvystä sekä suositukset kuntoutustarpeista ja jatkotutkimuksista on toimitettava tilaajalle viimeistään kolmen viikon sisällä arvioinnin päätymisestä.	Kyllä			
Tarjoaja pystyy ottamaan vastaan vuosisasolla vähintään 100 asiakasta.	Kyllä			
Psykologin palvelut	EUR/t unti	Syötettävä	8.00	pienin annettu arvo ----- * maksimipisteet tarjottu arvo
Neuropsykologin palvelut	EUR/t unti	Syötettävä	8.00	pienin annettu arvo ----- * maksimipisteet tarjottu arvo
Työfysioterapeutin palvelut	EUR/t unti	Syötettävä	8.00	pienin annettu arvo ----- * maksimipisteet tarjottu arvo
Kohderyhmän pisteet yhteensä			100.00	

Muut tiedot

Hankintayksikön esittely

Vantaan kaupungin työllisyyspalvelut vastaa kaupungin työllisyyden edistämisestä ja kehittämisestä , kuntoutuksen työtoiminnan järjestämisestä, hoidosta ja kehittämisestä , kaupungin työvalmennustoiminnoista ja työllisyyden edistämiseen liittyvän toiminnan koordinoimisesta.

Asiakkaat ovat vaikeassa työmarkkinatilanteessa olevia henkilöitä, joiden ikä, koulutustausta ja työttömyyden kesto vaihtelevat. Suurin osa asiakkaita on pitkäaikaistyöttömiä. Noin kolmasosa asiakkaista on maahanmuuttajia. Vuosittain Vantaan kaupungin työllisyyspalveluissa asioi noin 4500–4800 asiakasta.

Hankinnan taustaa

Vantaan kaupunki hankkii työllisyyspalveluiden asiakkaille työ- ja toimintakyvyn arviointia asiakaslähtöisesti. Työllisyyspalveluiden tulosalueen eri yksiköt voivat ohjata asiakkaitaan työ- ja toimintakyvyn arvioon. Työ- ja toimintakyvyn arviointitutkimuksella selvitetään syvennetysti asiakkaan terveydentilaa, työkyvyn rajoitteita ja mahdollisuuksia selvittää työelämästä. Työ- ja toimintakyky verrataan entiseen tai johonkin muuhun vastaavaan työhön sekä arvioidaan hoidon ja kuntoutuksen tarvetta sekä ohjataan asiakasta hakeutumaan oikeiden palveluiden ja etuuksien piiriin.

Arvioinnin tulee sisältää selkeä asiantuntijan (työterveys-, kuntoutus- tai muu erikoislääkäri) kannanotto asiakkaan työ- ja toimintakyvystä sekä suositus jatkotoimenpiteistä. Arvio voidaan tehdä yhdellä tai useammalla käynnillä (enintään 3 käyntiä/asiakas). Arviointiin liittyy tarvittaessa eläkemahdollisuuden sekä hoidon ja kuntoutuksen tarpeen arviointi. Arviointi sisältää vähintään B2-lausunnon. Erikoislääkärin koontilausunto, joka sisältää kannanoton asiakkaan terveydentilasta ja työkyvystä sekä suositukset kuntoutustarpeista ja jatkotutkimuksista on toimitettava tilaajalle viimeistään kolmen viikon sisällä arvioinnin päättymisestä.

Työ- ja toimintakyvyn arviointiin ohjaus tapahtuu palveluntarjoajan laatimalla läheteellä, jonka sisältö on suunniteltu yhteistyössä ostajan kanssa.

Tarvittaessa arviointijakson aikana voidaan tapauskohtaisesti neuvotella palvelun tilaajan kanssa muiden tarvittavien asiantuntijaselvitysten (esim. psykiatri, neurologi, fysiatri), kuvantamisten, laboratoriotutkimusten sekä käytännön työtehtävissä tapahtuvan työkyvyn arvioinnin sisällyttämisestä osaksi työ- ja toimintakyvyn arviointia. Näistä sovitaan ja laskutetaan aina erikseen.

Työ- ja toimintakyvyn arviointi suoritetaan palveluntarjoajan tiloissa. Palvelu on pystyttävä tarjoamaan suomen kielellä. Palvelun on sijaittava Vantaalla tai hyvien julkisten kulkuyhteyksien päässä Vantaalta.

Asiakkaan on päästävä palveluun 1 kuukauden kuluessa lähetteen tekemisestä.

Liitteet ja linkit

Liitetiedostot

liite 1 sopimusluonnos.docx

liite 2 Referenssit.docx

liite 3 Alihankkijat.doc

liite 4 Vantaan kaupungin liikelaitokset.docx

Allekirjoittajat

Nimi

Titteli

Timo Saari

työllisyyspalveluiden johtaja

TARJOUSTEN AVAUSPÖYTÄKIRJA VD/7903/02.08.00.00/2017

Tarjouspyyntö

VD/7903/02.08.00.00/2017 Työ- ja toimintakyvyn kartoitus Vantaan kaupungin työllisyyspalveluiden asiakkaille

Paikka

Tikkurila

Aika

24.11.2017 09:09

Läsnä

Avatut tarjoukset

Määräaikaan 13.11.2017 klo 23:59 mennessä saapuivat seuraavat tarjoukset:

- 10.11.2017 12:04 - Invalidisäätio (0201375-3), Miika Keijonen
- 08.11.2017 16:43 - KK-Verve Oy (FI23767407), Outi Ripatti
- 10.11.2017 14:36 - Kuntoutussäätio (FI01170896), Riikka Shemeikka
- 13.11.2017 18:05 - Kiipulasäätio sr (0147520-0), Leila Taurainen
- 10.11.2017 08:45 - Suomen Terveystalo Oy (1093863-3), Jaakko Lappi
- 13.11.2017 15:44 - Attendo Terveyspalvelut Oy (1625174-4), Markku Suoperä

Allekirjoitukset

Anne Matilainen
Palvelupäällikkö

Ulla Hautamäki
Palveluesimies

Kari Ahlström
suunnittelija

15 § Osallistuva Vantaa -mallin hyväksyminen

VD/7367/00.01.02.06/2016

JN/KS/MT/LL

Kuntalain 22 §:n mukaan kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. Valtuuston on pidettävä huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen mahdollisuuksista.

Kuntalain mukaan osallistumista ja vaikuttamista voidaan edistää erityisesti:

- 1) järjestämällä keskustelu- ja kuulemistilaisuuksia sekä kuntalaisraateja;
- 2) selvittämällä asukkaiden mielipiteitä ennen päätöksentekoa;
- 3) valitsemalla palvelujen käyttäjien edustajia kunnan toimielimiin;
- 4) järjestämällä mahdollisuuksia osallistua kunnan talouden suunnitteluun;
- 5) suunnittelemalla ja kehittämällä palveluja yhdessä palvelujen käyttäjien kanssa;
- 6) tukemalla asukkaiden, järjestöjen ja muiden yhteisöjen oma-aloitteista asioiden suunnittelua ja valmistelua.

Kaupunginvaltuuston 8.5.2017 hyväksymän hallintosäännön mukaan toimialat huolehtivat suunnitelmallisesti omassa toiminnassaan siitä, että kuntalaisilla on mahdollisuus vaikuttaa oikea-aikaisesti ja vuorovaikutteisesti Vantaan kaupungin toimintaan.

Uuden valtuustokauden valmistelusta vastannut Johde-toimikunta antoi toukokuussa 2016 asukaspalveluille ohjeen valmistella asukasosallisuuden edistämiseksi toimintamallin, joka ei sisällä toimivaltaisia alueellisia toimielimiä.

Tiedonkeruuvaiheessa tehtiin kyselyt työntekijöille ja kaupungin sisäiselle osallisuusverkostolle, toteutettiin asukkaille suunnattu verkkokysely ja neljä työpajaa sekä selostettiin asiaa aluetoimikunnissa, neuvostoissa ja neuvottelukunnissa. *Osallistuva Vantaa* -mallin luonnosta esiteltiin kaupunginhallituksen iltakoulussa 6.2.2017 ja kaupunginhallitukselle 6.3.2017 § 14.

Mallin tueksi asukaspalvelujen kuntalaispalvelut on yhdessä muiden toimialojen kanssa kevään 2017 aikana toteuttanut useita pilottiprosesseja, joissa on testattu erilaisten osallistavien menetelmien soveltuvuutta Vantaan toimintaympäristöön. Pilotteina on toteutettu mm. kansalaisraati strategian valmistelun tueksi, osallistuvan budjetoinnin hanke sosiaali- ja terveyspalveluiden toimialan kanssa, osallistavaa suunnittelua maankäytön, ympäristön ja rakentamisen toimialan kanssa, osallisuuskoulutuksia henkilöstölle, kehittämistyötä Tikkuraitin yrittäjien kanssa sekä sähköinen uutiskirje Tikkurilan, Myyrmäen ja Kivistön suuralueille. Toimialojen omia kokemuksia palvelumuotoilusta, yhteissuunnittelusta ja muusta osallistavasta suunnittelusta ja vuorovaikutuksesta on hyödynnetty laajasti. Tietohallinnon kanssa on viety eteenpäin sähköisen ja mobiilin osallistumisympäristön kehittämisprojektia.

Kaupunginvaltuuston valtuustoryhmien välisessä sopimuksessa hallintosäännön hyväksymisen yhteydessä on kirjaus, jonka mukaan "vantaalainen osallisuusmalli otetaan osaksi kaupunkistrategiaa, jossa erilaiset osallisuuden muodot ja tavoitteet kuvataan".

Osallistuvassa Vantaassa osallisuus on kaupungin läpäisevänä ja toimintaa ohjaavana periaatteena, joka on kirjattu strategiaan ja jota kehitetään, arvioidaan ja mitataan. Se sisältää kaupunkiorganisaatiossa työnjaon, jonka mukaan toimialat huolehtivat omassa toiminnassaan osallistumisen järjestämisestä ja saavat tarvittaessa asiantuntijatukea asukaspalvelujen toimialan kuntalaispalveluista.

Asukkaille *Osallistuva Vantaa* näyttäytyy monipuolisina suoran ja edustuksellisen osallistumisen mahdollisuuksina, kehittyvinä sähköisen ja mobiilin osallistumisen työkaluina sekä yhä parempana viestintänä, neuvontana ja sujuvana asiointina. Kansalaisyhteiskunnan ja asukkaiden omaa aktiivisuutta kaupunki tukee olemalla tarvittaessa kumppani ja mahdollistaja. Paikallisen kansalaistoiminnan ja yhteisöllisyyden vahvistamiseksi asukaspalvelujen toimialan kuntalaispalveluissa työskentelevät osallisuuskordinaattorit ja yhteisötyöntekijät toimivat samalla alueella kuin alueelliset kehittämistoimikunnat.

Osallistuvaa Vantaata toteutetaan toimialojen normaalin vuosisuunnittelun ja tulokorttien kautta. Mallin kehittämiseen kuuluvat kokeilut ja niistä oppiminen. Osallistumisen mittaamista ja arviointia kehitetään ja viedään vähitellen osaksi toiminnan ja talouden suunnittelua. Strategian tavoitteisiin osallisuus on jo sisällytetty. Asukaspalvelujen toimiala koordinoi, kokoaa tietoa ja raportoi *Osallistuvan Vantaan* toteutumisesta valtuustolle.

Kaupunginhallitus 11.12.2017 § 15

Asukaspalvelujen apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi *Osallistuva Vantaa* -malli.

Käsittely:

Aluepalvelupäällikkö Katja Syvärinen on paikalla vastaamassa kysymyksiin.

Asukaspalvelujen apulaiskaupunginjohtaja muutti esitystään siten, että päätökseen lisättiin kohta b) *kaupunginhallitus käsittelee osallisuusohjelman toimeenpanoa toukokuussa 2018.*

Päätös:

Päätettiin

- a) esittää kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi *Osallistuva Vantaa* -malli, ja
- b) että kaupunginhallitus käsittelee osallisuusohjelman toimeenpanoa toukokuussa 2018.

Liitteet:

- *Osallistuva Vantaa* -malli

Täytäntöönpano: esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 7.4 Oikaisuvaatimus ja valituskielto

Lisätiedot:

Asukaspalvelujen apulaiskaupunginjohtaja Jaakko Niinistö; aluepalvelupäällikkö Katja Syvärinen, puh. 040 077 3203; etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

OSALLISTUVA VANTAA – VANTAALAISEN ASUKASVAIKUTTAMISEN TOIMINTAMALLI

1. MIKÄ ON OSALLISTUVA VANTAA?

Osallistuva Vantaa on vantaalaisen asukasvaikuttamisen toimintamalli. Se tarjoaa asukkaille laajan valikoiman erilaisia vaikuttamisen muotoja ja tukee edustuksellista päätöksentekoa. Osallistuvassa Vantaassa asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia kehitetään, edistetään ja toteutetaan suunnitelmallisesti ja tavoitteellisesti, mutta samalla ketterästi, kokeillen, joustavasti ja tapauskohtaisesti. Osallistuva Vantaa -mallia on valmisteltu yhteistyössä asukkaiden ja toimialojen kanssa. Se on osa Vantaan kaupungin strategiaa ja sen toteutumisesta raportoidaan valtuustolle.

Mallin yhtenä lähtökohtana on kuntademokratian ja osallisuuden murros. Edustuksellinen demokratia ei enää sellaisenaan houkuttele kuntalaisia entiseen tapaan osallistumaan, mikä näkyy Vantaalla ja koko Suomessa madaltuneina äänestysprosentteina. Edustuksellinen demokratia kaipaakin tuekseen suoraa ja tapauskohtaista osallistumista ja vaikuttamista. Asukkaat ja kansalaisyhteiskunta halutaan yhä vahvemmin mukaan kaupungin kehittämiseen yhteisen toimintamallin avulla. Osallistumisen kehittäminen kytkeytyy myös avoimen hallinnon edistämiseen.

Kuntalain mukaan kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. Valtuuston on lain mukaan pidettävä huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen mahdollisuuksista. Vantaan kaupungin toimintaa ohjaavan hallintosäännön 3 §:n mukaan toimialat huolehtivat suunnitelmallisesti omassa toiminnassaan siitä, että kuntalaisilla on mahdollisuus vaikuttaa oikea-aikaisesti ja vuorovaikutteisesti kunnan toimintaan. Lisäksi hallintosäännön 5 §:n mukaan kaupunginhallitus, lautakunnat, kaupunginjohtaja sekä toimialojen johtavat viranhaltijat huolehtivat siitä, että kunnan asukkaat ja palvelujen käyttäjät saavat riittävästi tietoja valmisteltavina olevista asioista ja voivat osallistua ja vaikuttaa näiden asioiden

valmistelussa. Kuntalain 22 § mainitsee erilaisiksi osallistumisen tavoiksi esimerkiksi keskustelu- ja kuulemistilaisuudet sekä kuntalaisraadit, palveluiden kehittämisen yhdessä asukkaiden kanssa sekä asukkaiden, järjestöjen ja muiden yhteisöjen oma-aloitteisen suunnittelun ja valmistelun tukemisen.

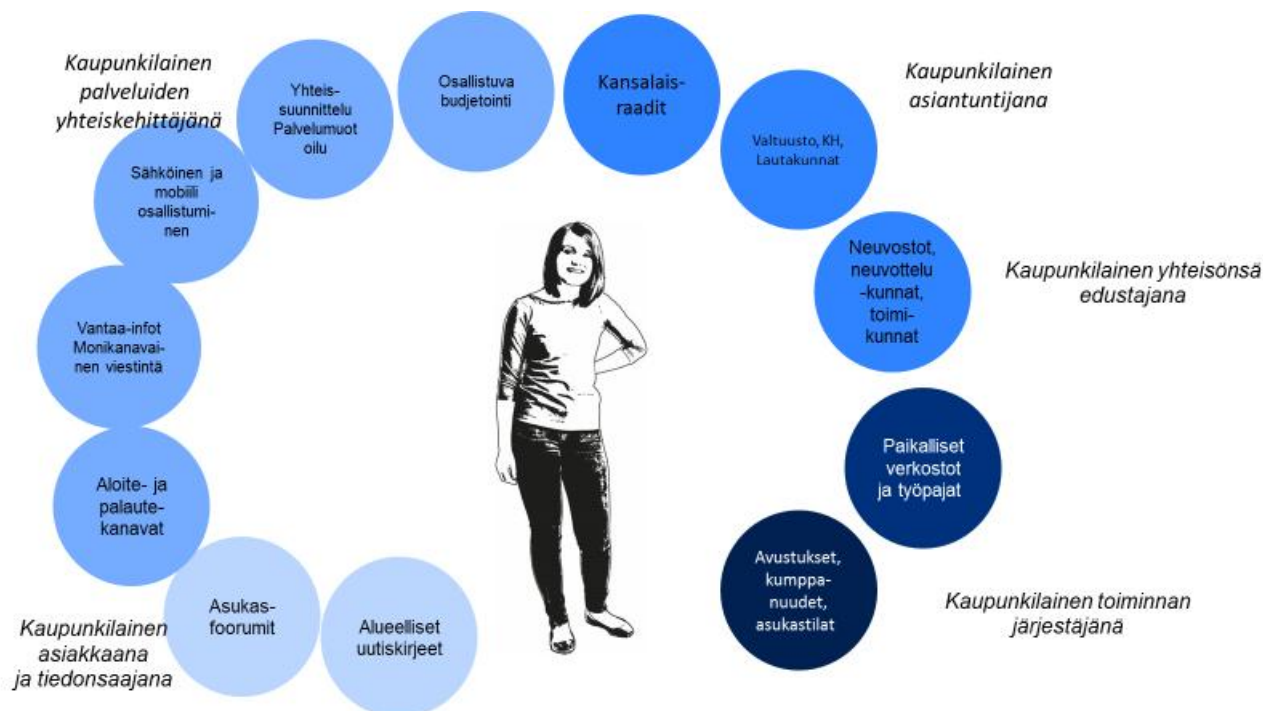

4.12.2017

6

Osallistuva Vantaa lisää kuntalaisten osallisuutta kaupungin palveluiden, toiminnan ja kaupunkiympäristön suunnittelussa. Osallisuus vahvistaa ymmärrystä ja luottamusta kaupungin ja kaupunkilaisten välillä ja tukee edustuksellista demokratiaa. Ymmärrys ja tieto kulkevat kaupunkiorganisaation ja kuntalaisten välillä ja kuntalaisilta saatua tietoa hyödynnetään systemaattisesti. Osallistuva Vantaa tekee osallistumisesta koko kuntaorganisaation läpäisevää ja entistä suunnitelmallisempaa.

Osallistumisen näkökulmasta kuntalaisen roolit suhteessa kuntaan ovat moninaisia. Kuntalainen voi olla yhdessä tilanteessa asiakas, toisessa asiantuntija tai toiminnan järjestäjä. Erilaisissa rooleissa myös osallisuuden tavat ja menetelmät vaihtelevat. Oikeiden menetelmien valinta ja käyttäminen edellyttävät osaamista ja asiantuntemusta.

2. OSALLISTUVAN VANTAAN KOLME TOIMINNAN TASOA

Osallistuva Vantaa tarjoaa asukkaille erilaisia osallistumisen menetelmiä, jotka kehittyvät ja muovautuvat tarpeen mukaan. Osallistumista toteutetaan kaupunkitasolla, toimialoilla ja yksiköissä niin sähköisesti ja mobiilisti kuin perinteisiä kohtaamisia hyödyntäen.

Kaupungin tarjoamien osallistumiskanavien lisäksi huomioidaan kansalaisyhteiskunnasta kumpuava osallistuminen. Vantaalla tuetaan asukkaiden omaehtoista toimintaa ja yhteisöjen ja yhdistysten työtä. Osallistuva Vantaa edistää myös uudenlaista yrityskansalaisuutta.

2.1 Kaupunkitasoinen osallistuminen ja vaikuttaminen

Kaupunkitasoinen vaikuttaminen liittyy asukkaiden laajaan kuulemiseen ja osallistamiseen koko kaupunkiin vaikuttavissa hankkeissa ja paremman tiedonkulun edistämiseen. Sähköiset aloite- ja palautekanavat mahdollistavat osallistumisen ja kannanoton ajasta ja paikasta riippumatta.

Osallistuva Vantaa -malli mahdollistaa kaupungin johdon asukasfoorumit ja -tilaisuudet, kaupunkitasoisten osallistumiskanavien kehittämisen sekä esimerkiksi deliberatiivisen kansalaisraadin käytön, jota on käytetty Vantaan strategian valmistelussa.

Osallistumisen mittaamista, arviointia ja seurantaä kehitetään kaupunkitasoisesti sekä yhdessä muiden kaupunkien kanssa vertailtavuuden mahdollistamiseksi. Kaupunkitasoisen osallistumisen arviointia varten tehdään vuosikello, joka kokoaa kaupungin eri toimialoilla tehtävän osallisuustyön. Sen avulla voidaan suunnata resursseja ja sen avulla seurataan työn toteutumista.

Kuntalain edellyttämät osallistumis- ja vaikuttamistavat, kuten aloiteoikeus ja vaikuttamistoimielimet, ovat osa mallia. Nuorisovaltuusto, vammaisneuvosto, vanhusneuvosto, svenska kommittén, sekä muut kaupunginhallitukset nimittämät elimet ja toimikunnat edistävät eri väestöryhmien osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia kaupunkitasoisesti. Näiden toimijoiden vaikutusmahdollisuuksia edistetään kytkemällä toimintaa entistä paremmin toiminnan ja talouden suunnitteluun.

2.2 Toimialojen osallisuustyö

Vastuu osallistumisen järjestämisestä kuuluu koko kuntaorganisaatiolle. Osallistuva Vantaa -mallissa erilaisia palvelumuotoiluprosesseja, asukastilaisuuksia, sähköisiä kyselyitä, käyttäjäraateja ja asiakaspalautetta hyödynnetään toimialojen suunnittelussa ja päätöksenteossa.

Kaupungin työntekijöiden osallisuusosaamista kehitetään ja pidetään yllä tarjoamalla muun muassa koulutusta, tietoa uusista osallistumismenetelmistä ja -kanavista, apua ja välineitä osallisten tavoittamiseen sekä tarvittaessa annetaan tukea tilaisuuksien suunnittelussa ja fasilitoinnissa. Tiedonkulun ja koordinaation kannalta keskeinen toimija on kaupunkitasoinen osallisuusverkosto, jossa osaamista ja tietoa voidaan jakaa.

Viestinnässä toimialojen monimuotoinen osallisuustyö keskitetään jatkossa yhä selkeämmin asukkaiden löydettäväksi. Alueellista viestintää tehostetaan sähköpostiin tilattavilla *alueellisilla uutiskirjeillä*, joissa kerrotaan alueen tapahtumista, aluetta koskevista suunnitelmista, päätöksenteosta ja osallistumismahdollisuuksista. Vantaa-infojen palvelupisteet Tikkurilassa, Korsossa ja Myyrmäessä sekä Koivukylän palvelutori edistävät tiedonkulkua ja tarjoavat henkilökohtaista opastusta kaupungin ja yhteistyökumppaneiden palveluiden lisäksi muun muassa sähköiseen osallistumiseen, avustusten hakuun sekä kuntalaispalautteen tai -aloitteen tekemiseen.

2.3 Paikallisen kansalaistoiminnan ja vaikuttamisen tukeminen

Vantaalle on ominaispiirteistä keskenään hyvinkin erilaiset ja omaleimaiset alueet. Osallistuva Vantaa -mallissa tuetaan paikallista kansalaistoimintaa monipuolisesti.

Kaupungin tarjoamat osallistumisen kanavat eivät ole ainoa vaikuttamisen väylä, vaan kansalaisten parista kumpuaa myös monenlaista omaehtoista vaikuttamista oman kaupungin asioihin. Tämän tyyppistä toimintaa pyritään tunnistamaan ja tarvittaessa tukemaan entistä enemmän. Uusilla paikallisen kansalaistoiminnan avustuksilla (entinen alueraha) tuetaan asukkaiden, järjestöjen ja toimintaryhmien järjestämää toimintaa, joka edistää yhteisöllisyyden ja osallisuuden vahvistumista paikallisesti tai alueellisesti.

Paikallista vaikuttamista edistävät myös kolme alueellista kehittämistoimikuntaa, joiden tehtävänä on seurata ja keskustella maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan kehittämistoimista alueella sekä osaltaan edistää alueensa asukkaiden osallisuutta. Kehittämistoimikunnat tiivistävät asukkaiden ja viranhaltijoiden välistä vuorovaikutusta. Osa toiminnasta linkitetään kaikille avoimiin asukastapahtumiin.

Kaupungin toimijat toimivat tuntosarvina alueiden ja kaupunginosien järjestöihin ja asukkaisiin seuraamalla paikallisia keskusteluja ja toimimalla alueellisissa verkostoissa. Kaupungin toimijoiden keskinäistä koordinaatiota ja tiedonvaihtoa tehostetaan entisestään. Paikallisten toimijoiden verkostoja ja asiantuntemusta voidaan hyödyntää erilaisissa osallistavissa hankkeissa, kuten esimerkiksi osallistuvassa budjetoinnissa.

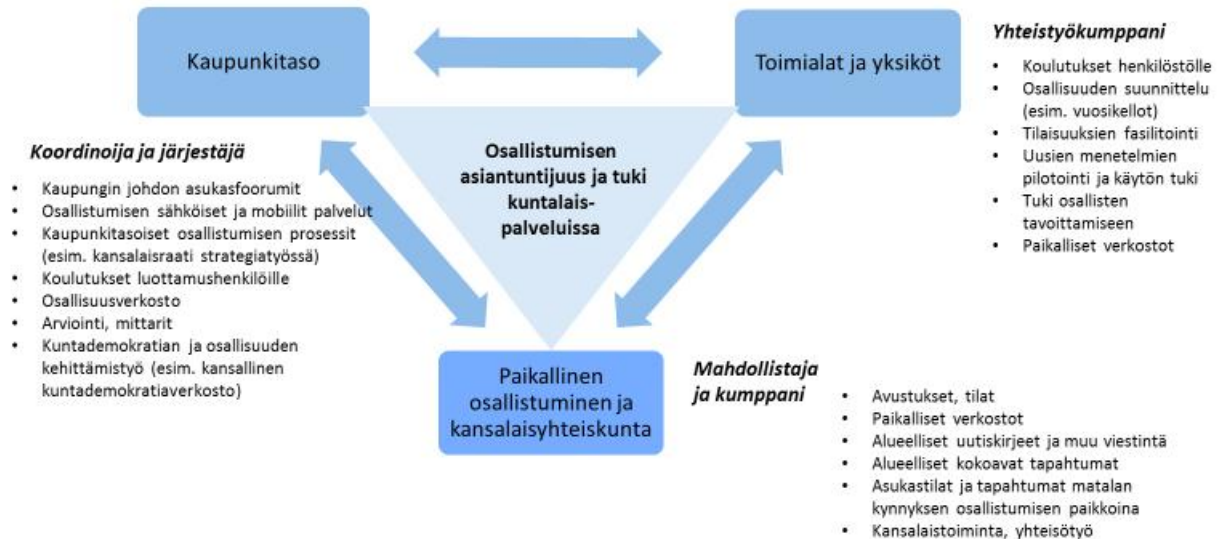
Omaehtoiseen aktiivisuuteen kiinnittyvät tiivisti Vantaan nuorisotilat ja asukastilat sekä muut paikallista yhteisöllisyyttä mahdollistavat tilat. Hiljaisten ryhmien tavoittamisessa korostuu jalkautuvan osallisuustyön merkitys sekä tiivis yhteistyö paikallisten järjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa. Kuntalaispalvelujen alueelliset osallisuuskoordinaattori-yhteistyöntekijä -työparit edistävät osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia yhteistyössä paikallisten toimijoiden kanssa.

Myös monimuotoinen vapaaehtoistoiminta edistää yhteisöllisyyttä ja osallisuutta. Vantaan kaupungilla voi toimia vapaaehtoisena muun muassa vanhainkodeissa, asukastiloissa, kirjastoissa ja turvapaikanhakijoiden parissa. Vapaaehtoistoimintaa tuetaan kuntalaispalveluissa tarjoamalla vapaaehtoisille muun muassa koulutuksia, ohjausta ja virkistystä. Vantaa tukee myös muita vapaaehtoistoimintaa järjestäviä tahoja tarjoamalla avustuksia ja tiloja.

3. OSALLISUUSMALLIN KAUPUNKITASOINEN KOORDINOINTI

Vantaan hallintosäännön 4. luvun 1 § mukaan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien kehittäminen on konserni- ja asukaspalveluiden toimialan tehtävä. Osallistumisen asiantuntijatiimi on osa kuntalaispalveluita. Koko kaupunkiorganisaatiota koskevissa ja laajoissa poikkihallinnollisissa prosesseissa kuntalaispalveluiden osallistumisen asiantuntijatiimi toimii ensisijaisesti järjestäjänä ja koordinoijana, toimialoille yhteistyökumppanina ja tukipalveluna sekä kansalaisyhteiskunnan suuntaan mahdollistajana ja kumppanina.

Kuntalaispalvelut tukee osallistumisen järjestämistä

Osallistuva Vantaa on toimintatapa, jossa osallistumisen kanavia ja menetelmiä kehitetään koko ajan joustavasti. Toimintatapa mahdollistaa kokeilemisen sekä ketterän muuttuvaan toimintaympäristöön sopeutumisen. Jotta toimintamallin tavoitteet toteutuvat täysimääräisesti, tulee osallistumisen roolin näkyä kuntaorganisaation johtamisessa ja olla kiinteä osa kehittämisen, suunnittelun ja päätöksenteon prosesseja.

16 § **Lahjoituksen vastaanottaminen sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalle vanhus- ja vammaispalvelujen tulosalueelle**

VD/10638/02.05.02/2017

JTS/MP/LL

Toiminimi Mirjami Martikainen, Toiminimi Marjo Saloranta, Toiminimi Lea Roukala ja Toiminimi Saija Keurulainen ovat antaneet lahjoituksen Vantaan sosiaali- ja terveystoimen vanhus- ja vammaispalvelujen tulosalueelle Simonkylän vanhustenkeskuksen käytettäväksi. Edellä mainitut lahjoittajat ovat tulouttaneet 17.11.2017, 20.11.2017 ja 21.11.2017 sosiaali- ja terveystoimen pankkitilille lahjoitusvaroja yhteensä 400 euroa.

Lahjoituksen käytöstä laaditaan suunnitelma, joka käsitellään sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan johtoryhmässä.

Hallintosäännön 9 luvun 1 § 18. kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää kaupungille testamentattujen ja lahjoitettujen varojen hallinnasta ja hoitamisoheista.

Kaupunginhallitus 11.12.2017 § 16

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään, että

- a) kaupungille lahjoitetut varat 400,00 euroa osoitetaan sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalle käytettäväksi ja
- b) lahjoituksen käyttötarkoitus on sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan esityksen mukainen.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

talousasiantuntija Karin Nordström, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

17 § **Allekirjoitetut kauppakirjat, luovutuskirjat, vaihtokirja, maanvuokrasopimukset, esisopimuksen muutos ja maankäyttösopimukset**

10741/10.00.00.00/2017

HP/SO/LL

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala / kiinteistöt ja asuminen tulosalue on ilmoittanut seuraavien kauppakirjojen, luovutuskirjan, vaihtokirjan, maanvuokrasopimusten, esisopimuksen muutoksen ja maankäyttösopimusten allekirjoittamisesta:

18.10.2017 on allekirjoitettu kauppakirja, jolla Vantaan kaupunki myy As Oy Vantaan Melodialle Korson kaupunginosan korttelin 81115 tontin nro 4. (VD/7117/2017)

19.10.2017 on allekirjoitettu kauppakirja, jolla Vantaan kaupunki myy ostajille Ilolan kaupunginosan korttelin 71209 tontin nro 6. (VD/1095/2017)

24.10.2017 on allekirjoitettu kauppakirja, jolla Vantaan kaupunki myy ostajille Askiston kaupunginosan korttelin 20035 tontin nro 17. (VD/10279/2014)

25.10.2017 on allekirjoitettu kauppakirja, jolla myydään Vantaan kaupungille Hämeenkylässä sijaitsevan tilan Päivärinne 92-405-7-9. (VD/7826/2017)

25.10.2017 on allekirjoitettu kauppakirja, jolla Vantaan kaupunki myy ostajille Variston kaupunginosan korttelin 14221 tontin nro 4. (VD/1096/2017)

26.10.2017 on allekirjoitettu kauppakirja, jolla Vantaan kaupunki myy Ålandsbanken Tomtfond Specialplaceringsfondille Kivistön kaupunginosan korttelin 23131 tontin nro 6. (VD/4990/2015)

31.10.2017 on allekirjoitettu luovutuskirja, jolla Vantaan kaupunki luovuttaa Kiinteistö Oy Tikkurilan Terveysasemalle n. 9 m²:n suuruisen määräalan kiinteistöstä 92-61-9901-0. (VD/8639/2017)

2.11.2017 on allekirjoitettu maanvuokrasopimus Vantaan Islanninhevostalli Fagur Oy:n kanssa n. 130 000 m²:n suuruisen maa-alueen vuokraamisesta Seutulän kylässä sijaitsevista kaupungin omistamista kiinteistöistä 92-418-7-38, 92-418-7-143 ja 92-418-7-148. (VD/8320/2017)

3.11.2017 on allekirjoitettu maanvuokrasopimus WasaGroup Fund II Ky:n kanssa Kivistön kaupunginosan korttelin 23183 tontin nro 1 vuokraamisesta. (VD/224/2016)

3.11.2017 on allekirjoitettu maankäyttösopimus nro 002321, Tikkurilan kaupunginosassa, Asunto Oy Neilikkatien kanssa. (VD/5201/2017)

7.11.2017 on allekirjoitettu maankäyttösopimus nro 002306, Helsingin pitäjän kirkonkylässä, osapuolten välillä. (VD/5121/2017)

10.11.2017 on allekirjoitettu kauppakirja, jolla myydään Vantaan kaupungille n. 480 m²:n suuruisen määräalan Alikeraavan kylässä sijaitsevasta tilasta Hurmekallio 92-401-8-124. (D/9337/2017)

16.11.2017 on allekirjoitettu vaihtokirja, jolla Kiinteistö Oy K 3 – Logistics 2 luovuttaa Vantaan kaupungille n. 3036 m²:n suuruisen määräalan Viinikkalan kaupunginosan kiinteistöstä 92-41-101-11 ja kaupunki luovuttaa yhtiölle n. 3005 m²:n suuruisen määräalan Viinikkalan kaupunginosan määräalasta 92-41-101-11-M502. (VD/2420/2017)

16.11.2017 on allekirjoitettu kauppakirja, jolla Vantaan kaupunki myy Asunto Oy Vantaan Kiteelle Martinlaakson korttelin 17567 tontin nro 15. (VD/216/2014)

17.11.2017 on allekirjoitettu kauppakirja, jolla Vantaan kaupunki myy ostajille Korson kaupunginosan korttelin 81025 tontin nro 5. (VD/1095/2017)

21.11.2017 on allekirjoitettu maankäyttösopimus nro 402100, Ylästö 7, As Oy Vantaan Ylästönrinne 1-4 kanssa. (4459/2017)

22.11.2017 on allekirjoitettu maanvuokrasopimus Tuusulan kunnan kanssa 13 500 m²:n suuruisen maa-alueen vuokraamisesta Tuusulan kunnassa sijaitsevasta kiinteistöstä 858-411-3-97. (VD/8503/2017)

22.11.2017 on allekirjoitettu kauppakirja, jolla myydään Vantaan kaupungille Hyrylän kylässä sijaitsevan tilan Vierula 92-404-6-115. (VD/9408/2017)

22.11.2017 on allekirjoitettu maankäyttösopimus nro 402500, Ylästö 8, As Oy Vantaan Tolkinkyläntie 9:n kanssa. (5029/2017)

22.11.2017 on allekirjoitettu maankäyttösopimus nro 402500, Ylästö 8, As Oy Vantaan Katrillin kanssa. (5025/2017)

23.11.2017 on allekirjoitettu esisopimuksen muutos Vantaan kaupungin ja Kiinteistö Oy Vantaan Honkanummentie 13:n välillä, koskien Hakkilan kaupunginosan korttelin 66200 tonttia nro 6 ja määräalaa M501. (VD/8630/2016)

24.11.2017 on allekirjoitettu esisopimus määräalan kaupasta nro 002047, Ruskeasannan kaupunginosassa, osapuolten välillä. (VD/6884/2017).

28.11.2017 on allekirjoitettu kiinteistöjen luovutuskirja Vantaan kaupungin ja 9 kiinteistöosakeyhtiön välillä Tikkurilan kaupunginosan korttelin 61308 tonteista 1 ja 2. (VD/8883/2917)

30.11.2017 on allekirjoitettu kauppakirja, jolla Vantaan kaupunki myy Rakennus Pella Oy:lle n. 362 m²:n suuruisen määräalan Martinkylän kylässä sijaitsevasta tilasta Stenbacka 92-411-1-311. (VD/10067/2017)

4.12.2017 on allekirjoitettu maankäyttösopimus nro 402100, Ylästö 7, osapuolten kanssa Ylästön kylässä sijaitsevalle kiinteistölle 92-426-5-3. (4464/2017)

5.12.2017 on allekirjoitettu maankäyttösopimus nro 402100, Ylästö 7, osapuolten kanssa Ylästön kylässä sijaitsevalle kiinteistölle 92-426-5-1. (4461/2017)

Kaupunginhallitus 11.12.2017 § 17

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään

- a) merkitä allekirjoitetut kauppakirjat, luovutuskirjat, vaihtokirja, maanvuokrasopimukset, esisopimuksen muutos ja maankäyttösopimukset tiedoksi kaupunginhallitukselle, ja
- b) antaa niistä aiheutuvat täytäntöönpanotoimenpiteet eri tulosityksiköiden suoritettaviksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: Ao:t tulosityksiköt

Muutoksenhakuohje: 7.4 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

18 § **Etuosto-oikeuden käyttäminen 26.10.2017 vahvistetussa kiinteistökaupassa / määräala tilasta 92-416-4-440 Lehtimäki**

VD/10399/10.00.01.01.01/2017

HP/AK/AVP/JK/HY-L

Julkinen kaupanvahvistaja Timo Ojamäki on jättänyt Vantaan kaupungille ilmoituksen seuraavasta 26.10.2017 vahvistetusta kiinteistökaupasta:

Myyjä: yksityishenkilö

Ostaja: yksityishenkilö

Kaupan kohde: Vantaan kaupungin Riipilän (416) kylässä sijaitsevan tilan Lehtimäki RN:o 4:440 (kiinteistötunnus 92-416-4-440) noin 7,5 hehtaarin (75 000 m²) suuruinen määräala M604.

Kauppahinta: 72 000 euroa, 0.96 € / m²

Kaupan kohteena oleva määräala 92-416-4-440-M604 on osoitettu yleiskaavassa maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M). Määräalan halki kulkee voimansiirtolinja ja Katajistontie. Määräalan alueella ei ole asemakaavaa ja se on rakentamaton. Kaupan kohteen aiottu käyttötarkoitus on kaupanvahvistajan ilmoituksen mukaan maa- ja metsätalous. Kaupan kohteena oleva määräala on osoitettu oheisessa liitekartassa.

Vantaan kaupungilla on etuosto-oikeus kyseessä olevassa kiinteistökaupassa. Etuostolain mukaan kaupungin on tehtävä päätös etuosto-oikeuden käyttämisestä kolmen kuukauden kuluessa luovutuskirjan oikeaksi todistamisesta. Kiinteistöjohtaja puoltaa etuosto-oikeuden käyttämistä, koska

- Hankinnalla saadaan kaupungin omistukseen raakamaata alueelta, joka on kaupungin yhdyskuntarakenteen tulevaisuuden mahdollista laajenemisaluetta.
- Kaupan kohde on Uudenmaan maakuntakaavan mukaista taajamatoimintojen tai työpaikka-alueiden reservialuetta. Kaupan kohteen sijainti Hämeenlinnanväylän ja Riipiläntien lähellä puoltaa mahdollista tulevaa rakentamista.
- Kaupunki omistaa ennestään yksittäisiä maa-alueita lähialueilla ja määräalan hankinnalla vahvistetaan kaupungin maanomistusta Luoteis-Vantaalla.
- Määräalan hankinnalla voidaan mahdollisesti edistää kaupungin omistamien lähialueen muiden metsäkiinteistöjen hoitoa, koska puutavaraa voidaan varastoida hankittavalle määrälalle Katajistontien varteen, josta puutavara kuljetetaan edelleen Riipiläntielle.

Todetaan lisäksi, että Vantaan kaupungin maapoliittisten linjausten (kaupunginvaltuusto 22.9.2014) mukaan kaupungin maanhankinnan tärkein tehtävä on maan hankkiminen yhdyskuntarakentamisen tuleviin tarpeisiin. Aktiivisella maanhankinnalla varmistetaan mm. asunto- ja työpaikkarakentamiseen soveltuvan maan riittävyys jatkossakin.

Kauppakirja on kaupunginhallituksen kokousasiakirjoissa.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 9. luvun 1 §:n mukaan kaupunginhallitus päättää kaupungin etuosto-oikeuden käyttämisestä.

Kaupunginhallitus 27.11.2017 § 28

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään, että

- a) Vantaan kaupunki käyttää etuosto-oikeuttaan edellä esitettyssä 26.10.2017 tehdyssä kiinteistökaupassa, joka koskee Riipilän (416) kylässä sijaitsevaa tilan 92-416-4-440 Lehtimäki noin 7,5 hehtaarin suuruista määrääalaa. Kauppahinta on 72 000 euroa, ja
- b) päätöksestä ilmoitetaan etuostolain mukaisesti ostajalle ja myyjälle sekä maanmittauslaitokselle.

Päätös:

Päätettiin yksimielisesti jättää asia pöydälle seuraavaan kaupunginhallituksen kokoukseen.

Kaupunginhallitus 11.12.2017 § 18

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään, että

- a) Vantaan kaupunki käyttää etuosto-oikeuttaan edellä esitettyssä 26.10.2017 tehdyssä kiinteistökaupassa, joka koskee Riipilän (416) kylässä sijaitsevaa tilan 92-416-4-440 Lehtimäki noin 7,5 hehtaarin suuruista määrääalaa. Kauppahinta on 72 000 euroa, ja
- b) päätöksestä ilmoitetaan etuostolain mukaisesti ostajalle ja myyjälle sekä maanmittauslaitokselle.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Kartta kaupan kohteesta 92-416-4-440-M604

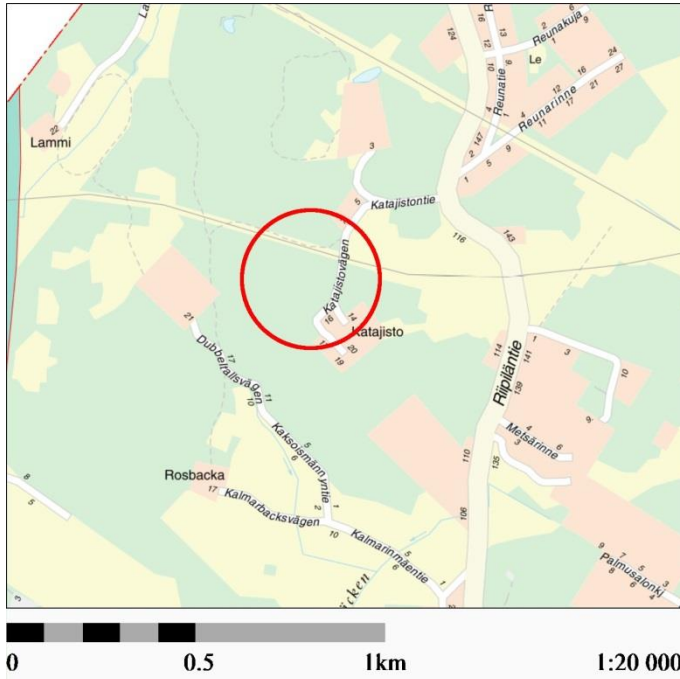
Täytäntöönpano: kaupunginkanslia: päätöksen tiedoksi antaminen
Kiinteistöt ja asuminen / Heino Pitkänen

Muutoksenhakuohje: 4. Hallintovalitus etuosto-oikeuden käyttämistä koskevassa asiassa

Lisätiedot:

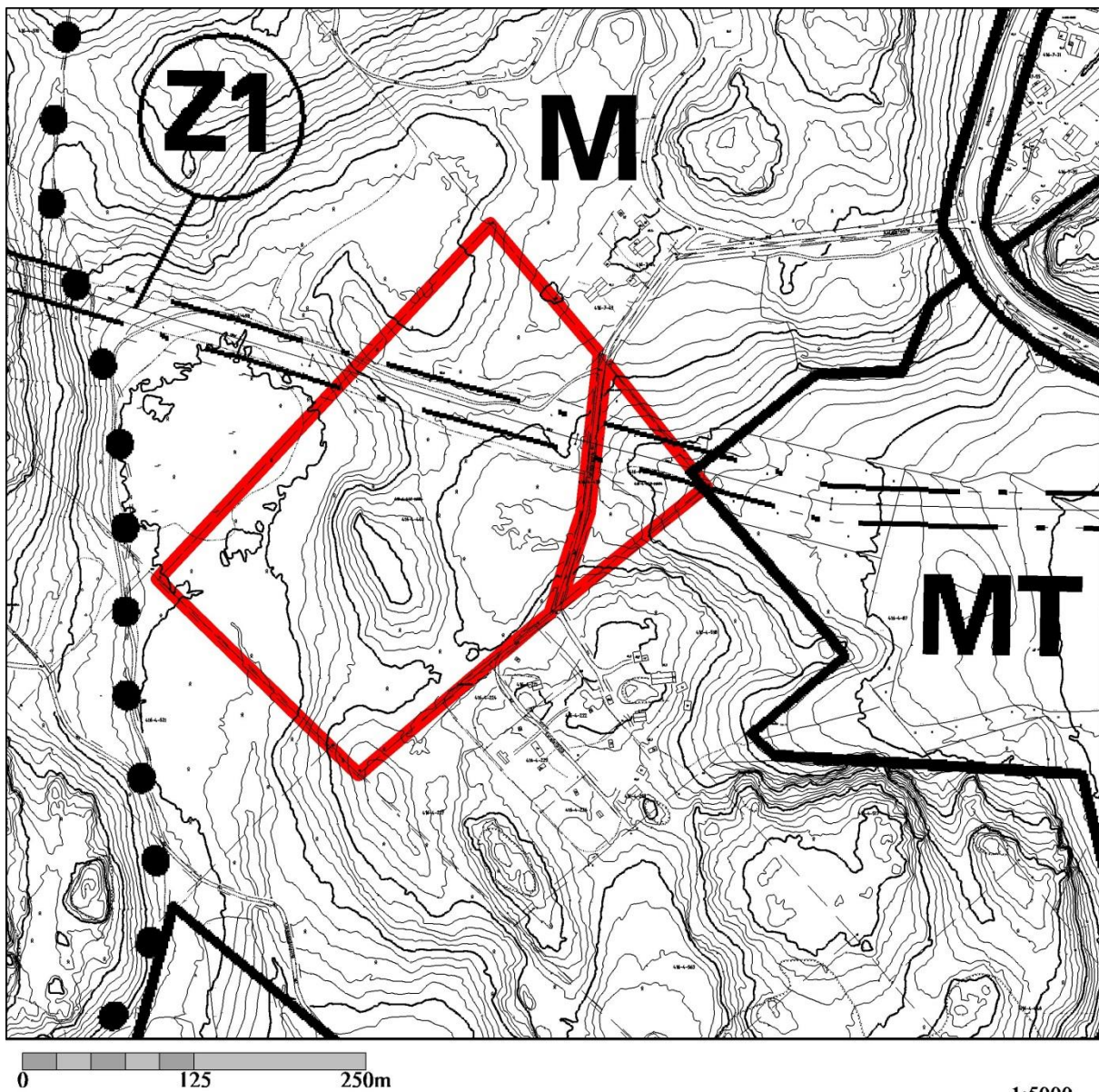
maankäyttöinsinööri Jouni Kahila, puh. 043 826 6116, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

KOHTTEEN SIJAINTI

KARTTA ETUOSTOA VARTEN

Kaupunginosa: RIIPILÄ (32)
Kylä: RIIPILÄ (416)
Kiinteistöt: 92-416-4-440-M604
määräalan pinta-ala: n.7,5 ha

19 § Vapaalan pientaloalueen suunnitteluperiaatteet 014300

VD/9502/10.02.03/2015
HP/TLA/APE/SRU/ET/HY-L

Selvitys Vapaalan pientaloalueen suunnitteluperiaatteista liittyy hankkeeseen, jossa etsitään keinoja pientaloalueiden kehittämiseen.

Suunnitteluperiaatteet määrittävät alueen tulevaa rakentamisen määrää ja laatua, tehokkuutta ja kaupunkikuvaa. Ne linjaavat autopaikkannormeja, rakentamistehokkuutta sekä käyttötarkoitusta. Suunnitteluperiaatteita käytetään poikkeamispäätösten ja asemakaavamuutosten lähtökohtana.

Yleistä

Vapaala valittiin vuonna 2015 ensimmäiseksi pientaloalueeksi, jonka rakennusvarantoja ja täydennysrakentamismahdollisuuksia päätettiin selvittää Vantaan pientaloprojektissa. Alueelta on valmistunut täydennysrakentamisselvitys, jossa selvitetään täydennysrakentamisen ja tiivistämisen mahdollisuuksia. Selvityksessä on monipuolisesti tarkasteltu alueen historiaa, rakennetta, rakentamista, luonto-ooloja, kunnallistekniikkaa sekä rakennusperintöä.

Vapaala on tyypillinen vantaalainen pientaloalue, joka on rakentunut 1930-luvun lopulta hitaasti ja vaihteittain. Alkuaikoina olivat tyypillistä suuret tontit, joille rakennettiin ensin pienempi mökki ja myöhemmin suurempi asuinrakennus. Alueella ei ollut käytössä rakennussuunnitelmaa tai rakennuskaavaa, vaan aluetta rakennettiin vapaasti. Myöhemmin alueelle on laadittu rakennuskaava ja useita asemakaavoja. Alueen asemakaavat ovat osittain vanhenemassa ja alueelle joudutaan myöntämään paljon poikkeamisia.

Vapaalan rakennusmaavaranto

Joillakin osilla Vapaalaa on jäljellä paljon rakennusoikeutta. Toisaalta taas monilla tonteilla on vain vähän tai ei ollenkaan rakennusoikeutta jäljellä.

Tarkastelussa todetaan, että suurimmalla osalla kaavayksiköistä (386 kpl) on jäljellä 50 k-m² tai vähemmän rakennusoikeutta. Jos rakennusoikeutta on jäljellä vähemmän kuin 50 k-m², tontille ei todennäköisesti saa rakennettua erillistä rakennusta. Jo kohtuullisella rakentamistehokkuuden korottamisella (esim. + 0,05), voidaan monille näistä tonteista kuitenkin saada tarpeeksi rakennusoikeutta pienehkölle omakotitalolle.

Vapaalassa huomattavalla määrällä kaavayksiköistä (84 kpl) on jäljellä 50–100 k-m² rakennusoikeutta. Määrä riittäisi pieneen omakotitaloon, joita on tullut nyt myös talotehtaiden tarjontaan. Tätä suurempia rakennusoikeusmääriä 100–150 k-m² on Vapaalassa jäljellä 56 kaavayksiköllä. Usein pientalojen koot ovat juuri tätä luokkaa tai hieman suurempia. Yli 150 k-m² rakennusoikeuden kaavayksikköjä on Vapaalassa jäljellä 79 kappaletta.

Jos rakennusoikeutta nostettaisiin kaikilla Vapaalan tonteilla $e=n+0,05$, suurimmalla osalla tonteista se nousisi tehokkuuslukuun $e=0,25$. Tällöin kaavayksikköjen, joilla on 50–100 k-m² rakennusoikeutta, määrä n. kaksinkertaistuisi 175 kappaleeseen. Samoin tätä suuremman rakennusoikeuden (100–150 k-m²) omaavien kaavayksikköjen määrä nousisi 56:sta 95:en, ja yli 150 k-m² kaavayksikköjen määrä nousisi n. kaksinkertaiseksi 157 kappaleeseen.

Suunnitteluperiaatteet

Selvitystyön pohjalta on valmisteltu **Vapaalan pientaloalueen suunnitteluperiaatteet**, joissa määritellään alueen tulevaa rakentamisen määrää ja laatua, tehokkuutta ja kaupunkikuvaa. Suunnitteluperiaatteissa esitetään rakennustehokkuuden nostamista erillispientalojen osalta $e=0.25$:een.

Tiivistettäessä pyritään vaalimaan suunnitteluperiaatteiden mukaisia kaupunkikuvallisia ominaispiirteitä ja säilyttämään mahdollisuuksien mukaan Vapaalan alkuperäistä luonnetta.

Suunnitteluperiaatteet korttelialueiden tiivistämiseen ja rakennustehokkuuden nostoon

Alueen suunnittelua ohjaamaan nostettiin 13 periaatetta:

1. Alueen tavoitteellinen tonttitehokkuus erillispientaloille AO $e=0.25$ ja rivitaloille tai pienkerrostaloille $e=0.30$.
2. Alueen tavoitteellinen autopaikkanormi pientaloille AO 2 autopaikka/asunto, alle 70 k-m² asunnoille 1 ap/asunto + osoitettava tilavaraus toiselle autopaikalle ja rivitaloille AR ja pienkerrostaloille AP 1.5 ap/asunto.
3. Tontilta osoitetaan riittävä lumitila ja leikki- ja oleskelupiha.
4. Meluntorjunta toteutetaan tarvittaessa tonttikohtaisesti.
5. Asumisen yhteyteen voi sijoittaa 20 % rakennusoikeudesta liike-, työ- tai toimistotiloja, jotka eivät häiritse asumista.
6. Tontit rajataan katua vasten istutuksilla, aidalla tai rakenteilla.
7. Katuun rajautuvat tai kadunsuuntaiset yli 6 metriä pitkät julkisivut kevennetään ikkunalla tai aukotuksilla.
8. Tontin katuun rajautuvalla reunalla jätetään vähintään 3 metrin levyinen kasvillisuuden, puuston tai avokallion alue.
9. Tontit rajataan viheralueesta pensasaidoin. Tällä tontinosalla tulee olla vähintään 4 metrin levyinen kasvillisuuden peittämä alue, jolle ei sijoitu asuinrakennuksia tai autopaikkoja.
10. Vettä läpäisevää pintaa tulee olla tontilla vähintään yhtä paljon kuin vettä läpäisemätöntä pintaa. Tonteilla edellytetään hulevesien viivytystä.
11. Tontin maastonmuodot ja avokalliot huomioidaan ja maisemallisesti merkittävät puut säilytetään.
12. Asuinrakennusten suurin sallittu kerrosluku on II ja rakennukset jäsennellään pienimittakaavaisiksi. Maanpäällistä kellaria ei alueella sallita.
13. Alueella toteutetaan hyvää ja laadukasta arkkitehtuuria, joka edellyttää rakennusten, rakenteiden ja piha-alueen suunnittelemista kokonaisuutena.

Asukkaat mukana suunnittelussa

Selvitystyötä on tehty laajassa yhteistyössä asukkaiden kanssa. Asukkailta on kerätty lähtötietoja, järjestetty useita asukastapaamisia ja kaavoittaja on päivystänyt alueella. Alueella toimi myös ns. aktiiviryhmä joka kokoontui kaksi kertaa.

Palautteen pääsisältönä ovat olleet näkemykset täydennysrakentamisesta, liikenteen ja kunnallistekniikan ongelmat, kuten katujen kunto sekä tärkeinä koetut virkistysalueet ja paikat alueella. Alueen yleisilmettä on toivottu kohennettavan monessa suhteessa.

Valmistelu on tehty yhdessä kuntatekniikan keskuksen, ympäristökeskuksen ja kaupunginmuseon kanssa.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 12.9.2016 § 10

Apulaiskaupunginjohtajan esitys

Päätetään

- a) asettaa nähtäville MRA 30§ mukaisesti liitteen mukainen Vapaalan pientaloalueen selvitystyö ja suunnitteluperiaatteet 014300 ja
- b) oikeuttaa kaupunkisuunnittelu pyytämään tarvittavat lausunnot.

Käsittely:

Kaupunkisuunnittelu järjestää lautakunnan jäsenille ja sen kokousvirkamiehille tutustumiskäynnin alueelle.

Päätös:

Päätettiin yksimielisesti jättää asia pöydälle kaupunkisuunnittelulautakunnan seuraavaan kokoukseen.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 10.10.2016 § 11

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) asettaa nähtäville MRA 30§ mukaisesti liitteen mukainen Vapaalan pientaloalueen selvitystyö ja suunnitteluperiaatteet 014300 ja
- b) oikeuttaa kaupunkisuunnittelu pyytämään tarvittavat lausunnot.

Käsittely:

Todettiin, että tutustumiskäynnille Vapaalaan osallistuivat seuraavat henkilöt: lautakunnan puheenjohtaja Sirkka-Liisa Kähärä, jäsenet Tiina-Maaria Päivinen, Matti Aittakallio, Tarja Eklund, Leena Romppainen, Marja Kyyrö, Marianne Sipilä, kaupunginhallituksen edustaja Lauri Kaira sekä toimialalta Hannu Penttilä, Tarja Laine, Anne Olkkola, Jekaterina Masjagutova ja Erja Tarvonen.

Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsen Lauri Kaira poistui yleislausekejäviivien vuoksi kokoushuoneesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Nähtävilläolo Vapaalan pientaloalueen täydennysrakentamisselvitys ja Vapaalan pientaloalueen suunnitteluperiaatteet ovat olleet MRA 30 §:n nojalla nähtävillä 9.11.-8.12.2016. Suunnitteluperiaatteita selostettiin asukkaille 18.10.2016 Rajatorpan koulussa. Paikalla oli noin 40 henkilöä. Suunnitteluperiaatteista annettiin neljä mielipidettä, jotka olivat Vapaalan omakotiyhdistys ry:ltä ja kuudelta asukkaalta.

Mielipiteissä esiintyneet asiat:

Nähdään hyvänä, että Vapaalan suunnitteluperiaatteita on tutkittu, sillä alueen täydennysrakentaminen kaipa johdonmukaista ohjausta. Suunnitteluperiaatteiden tavoitteita ja ohjeita pidetään hyvänä ja toivotaan riittäviä resursseja kaupungilta, jotta niihin päästään. Periaatteiden mukaan tulee suosia pienikokoisia rakennuksia täydennysrakentamisessa.

Mielipiteissä on esitetty, että tonttitehokkuutta ei tulisi olla enempää kuin $e=0,22$. Pienkerrostaloja ei tulisi rakentaa alueelle lainkaan ja rivitalojen tonttitehokkuus tulisi olla sama kuin tehokkuus muilla tonteilla. Mikäli $e=0,3$ tehokkuus on sallittu vain asemakaavassa noin tehokkaiksi määritellyille tonteille, periaatteita tulisi tarkentaa tältä osin. Kaavamuutoksia $e=0,3$ tehokkuudelle ei tulisi myöntää löysin

perustein eikä käyttöullakkoa tulisi hyväksyä rakennuksen kolmanneksi kerrokseksi. Mikäli kaupunkirakennetta tiivistetään voimakkaasti ja ”vapaasti”, vähäinen tonttipuusto ei enää pelasta alueen ilmettä kiusalliselta kakofonialta.

Ohjeisiin toivotaan täydennystä tontin maaston muokkauksen ja meluntorjunnan osalta. Hulevesien hallinnasta tarvitaan lisäselvityksiä ja ohjeita, myös alueellinen hulevesiselvitys olisi tarpeen. Lisäksi tulisi esittää konkreettisemmin, miten alueen erityispiirteet huomioidaan alueen tiivistyessä. Periaatteet keskittyvät tonttikohtaiseen ohjeistukseen ja korttelikohtainen ohjeistus puuttuu. Täydennysrakentamisessa tulisi huomioida korttelin olemassa oleva rakennuskanta paremmin. Alueen liikennejärjestelyjä tulisi arvioida tarkemmin ja parantaa mm. pysäköintikieloin. Lisäksi koetaan, että autopaikkainormi ei ole riittävä, lumitilan ja leikki- ja oleskelupihan vähimmäispinta-ala tulisi määritettävä tarkemmin, kirvesvarsitonteilla tulisi olla yhteiset tonttiliittymät, Vihdintien melusuojaus tulisi toteuttaa pikaisesti, istutuksia tulisi suosia aitojen sijaan, maastonmuodot ja maisemallisesti merkittävien puiden määrittäminen ja säilyttäminen on vaikea toteuttaa. Mikäli suunnitteluperiaatteet toimivat itsenäisenä ohjeena, siihen voisi myös lisätä maininnan selvityksestä, jotta siinä olevia selvityksiä tulisi huomioiduksi rakennus- ja muutoshankkeissa.

Mielipiteissä todetaan, että suunnitteluperiaatteissa on hyvät perustelut jättää Vapaalantie 10 c:ssä sijaitseva puisto ennalleen ja samalla hylätä asemakaavamuutos 002120. Myös Solmupuisto nähdään huonosti asumiseen soveltuvaksi sen virkistyskäyttöarvojen ja maaston johdosta. Lähinaapureille tulisi antaa mahdollisuus perehtyä naapuritonttien suunnitelmiin 3D-mallin avulla. Alueen täydennysrakentamisen yhteydessä tulee tiedostaa, että katusuunnitelmat, jotka ovat paikoin tekemättä, pienentävät tontteja. Vihdintien reunan tonttien erilainen kohtelu ei ole perusteltua.

Vastine mielipiteisiin:

Käytännössä tehokkuus $e=0,25$ voidaan myöntää jo nyt kaupungin poikkeamispäätöksellä, jossa tehdään tapauskohtainen tarkastelu rakennus- ja poikkeamisluvan yhteydessä. Tässä työssä on tarkasteltu laajemmin esitettyä poikkeamista tonttitehokkuudesta ja tultu siihen tulokseen, että sitä voidaan soveltaa Vapaalassa yleiskaavan 2007 pientaloalueella (A3) suunnitteluperiaatteissa esitettyjen ehtojen täyttyessä. Tonttitehokkuuden osalta periaatteita on tarkistettu seuraavasti (kohta 1): Alueen tavoitteellinen tonttitehokkuus erillispientaloille on $e= 0,25$. Nykyisiä rakennusoikeuksia, jotka ovat suurempia kuin tonttitehokkuus $e=0,25$, ei pienennetä.

Rakennuslupavaiheessa arvioidaan rakentamis- ja piharatkaisujen soveltuvuus ympäristöön sekä varmistetaan hulevesien imeytys ja viivytys mahdollisuudet. Kaupunginhallituksen 11.5.2009 hyväksymä Vantaan kaupungin hulevesiohjelma, rakennusjärjestys sekä Vapaalan pientaloalueen täydennysrakentamisselvitys tarkentavat periaatteita.

Periaatteissa korostetaan (kohta *Arkkitehtuuri ja omaleimaiset tekijät*), että muutosten suunnittelussa ja toteutuksessa huomioidaan ympäristö kokonaisuutena. Tämä tarkoittaa täydennysrakentamisen soveltumista tontille, naapureiden ja korttelin lähtökohtien huomioon ottamista. Asuinrakennusten tulee olla omakoti- tai paritaloja. Selvitystä on täydennetty kunnallistekniikan osalta. Muun muassa hulevesiä ja rajaajia koskevia asioita on tarkennettu.

Vapaalan pientaloalueen täydennysrakentamisselvityksessä alueen puistoja on tarkasteltu eri näkökulmista mm. virkistysarvot, luontoarvot, rakennettavuus. Osa puistoista on luokiteltu: ”Ei merkittävä osa viheralueverkostoa, reunaehdot huomioiden rakentaminen mahdollista”. Suunnitteluperiaatteilla ei oteta kantaa nykyisten puistojen säilymiseen tai rakentamiseen, vaan niiden tuleva maankäyttö ratkaistaan asemakaavoituksella.

Vihdintien varren tonteille ei voi osoittaa täydennysrakentamista tiemelun ja liikennepäästöjen vuoksi. Alue on Vantaan yleiskaava 2007 merkitty teollisuus alueeksi (TY).

Suunnitteluperiaatteita käytetään asemakaavojen valmistelun, poikkeamis- ja rakennuslupien myöntämisen lähtökohtana.

Lausunnot

Kaupunkisuunnittelu ei nähnyt tarpeelliseksi pyytää lausuntoja.

Tehdyt tarkistukset

Vapaalan pientaloalueen suunnitteluperiaatteita on tarkistettu seuraavasti:

- lisätty maininta Vapaalan pientaloalueen täydennysrakentamisselvityksestä, joka on liite,
- täsmennetty tavoitteellista tonttitehokkuutta, autopaikkannormia sekä talotyyppiä (asuintalojen oltava omakoti- tai paritaloja),
- lisätty toimintaperiaatteet asemakaavassa osoitetun rakennusoikeuden poikkeamisesta eri tapauksissa.
- Suunnitteluperiaatteiden numerointi on tarkistettu.

Vapaalan pientaloalueen täydennysrakentamisselvitystä on tarkistettu kunnallistekniikan osalta ja lisätty toimintaperiaatteet asemakaavassa osoitetun rakennusoikeuden poikkeamisesta eri tapauksissa.

Tarkistukset eivät ole olennaisia, joten uusi nähtävillepano ei ole tarpeen.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 2.10.2017 § 7

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

- a) annetaan listatekstin mukainen vastine mielipiteisiin ja tehdään esitetyt tarkistukset.
- b) hyväksytään 2.10.2017 päivätty Vapaalan pientaloalueen suunnitteluperiaatteet.

Käsittely:

Jäsen Vesa Pajula esitti asian jättämistä pöydälle. Jäsen Paula Lehmuskallio kannatti tehtyä esitystä.

Päätös:

Päätettiin yksimielisesti jättää asia pöydälle kaupunkisuunnittelulautakunnan seuraavaan kokoukseen.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 20.11.2017 § 8

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

- a) annetaan listatekstin mukainen vastine mielipiteisiin ja tehdään esitetyt tarkistukset.
- b) hyväksytään 2.10.2017 päivätty Vapaalan pientaloalueen suunnitteluperiaatteet.

Käsittely:

Jäsen Maarit Raja-Aho esitti, että hyväksytään 2.10.2017 päivätty Vapaalan pientaloalueen suunnitteluperiaatteet siten muutettuna, että tonttitehokkuuden 0.25 sijasta käytetään suunnitteluperiaatteissa 0.22 tonttitehokkuutta. Jäsen Vesa Pajula kannatti tehtyä muutosesitystä.

Jäsen Tarja Eklund, jäsen Mikko Merelän kannattamana, esitti apulaiskaupunginjohtajan esityksen hyväksymistä.

Puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattavat apulaiskaupunginjohtajan esitystä, äänestävät jaa, ja he, jotka kannattavat jäsen Maarit Raja-Ahon tekemää esitystä, äänestävät ei.

Äänestyksessä annettiin 11 jaa-ääntä (Eklund, Kärki, Kärkkäinen, Lind, Merelä, Romppainen, Räsänen, Silvennoinen, Valtanen, Vanhanen ja Ala-Kapee-Hakulinen) ja 5 ei-ääntä (Kivimäki, Lehmuskallio, Pajula, Raja-Aho ja Åstrand). Puheenjohtaja totesi muutosesityksen tulleen hylätyksi.

Merkittiin, että kaupunginhallituksen edustaja Lauri Kaira poistui intressijääviyden vuoksi kokoushuoneesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Päätös:

Hyväksyttiin apulaiskaupunginjohtajan esitys.

Kaupunginhallitus 27.11.2017 § 26

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa listatekstin mukainen vastine mielipiteisiin ja tehdään esitetyt tarkistukset.
- b) hyväksyä 2.10.2017 päivätty Vapaalan pientaloalueen suunnitteluperiaatteet.

Päätös:

Päätettiin yksimielisesti jättää asia pöydälle seuraavaan kaupunginhallituksen kokoukseen.

Kaupunginhallitus 11.12.2017 § 19

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa listatekstin mukainen vastine mielipiteisiin ja tehdään esitetyt tarkistukset.
- b) hyväksyä 2.10.2017 päivätty Vapaalan pientaloalueen suunnitteluperiaatteet.

Käsittely:

Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsen Lauri Kaira poistui yleislausekejääviyden vuoksi kokoushuoneesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Vapaalan pientaloalueen täydennysrakentamisselvitys, 014300, (12.9.2016). Tarkistettu 2.10.2017
- Suunnitteluperiaatteet / 014300

Täytäntöönpano: Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

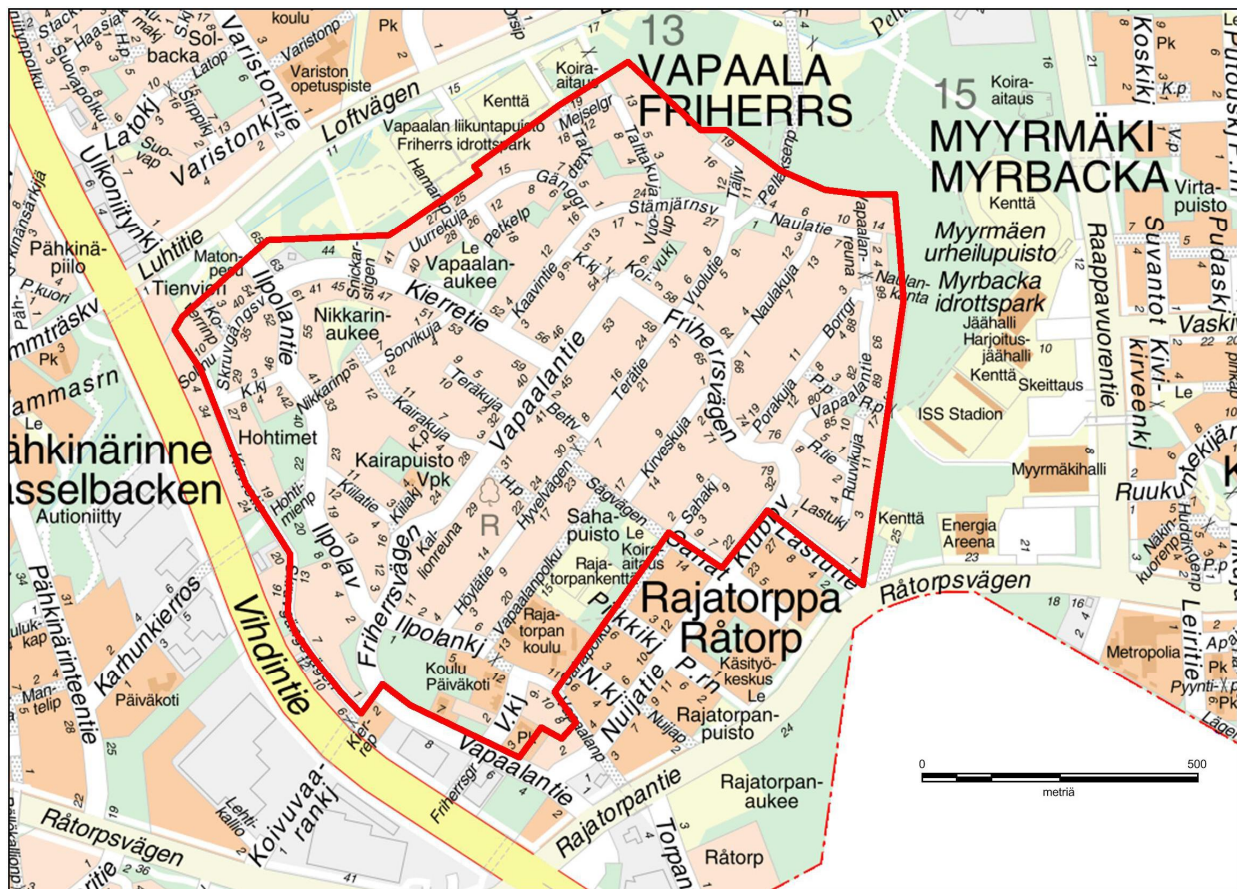
aluearkkitehti Timo Kallaluoto puh. 09 8392 2675, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

asemakaavasuunnittelija Anne Olkkola, puh. 09 8392 6528, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

VAPAALAN PIENTALOALUE

Suunnitteluperiaatteet

Kaupunkisuunnittelulautakunta 2.10.2017

Rajaus alueesta, johon suunnitteluperiaatteita sovelletaan.

Vapaala sijaitsee Myyrmäen suuralueella, Vihdintien ja Myyrmäen urheilupuiston välisellä alueella lähellä Myyrmäen keskustaa. Asukkaita alueella on noin 2200. Alue on rakentunut 1930-luvulta lähtien ensin palstoitus suunnitelmaan perustuen ja myöhemmin rakennuskaavan ja asemakaavojen mukaan. Alueen ominaispiirteitä ovat kumpuileva maasto, avokalliot, vihreä kasvillisuus ja kerroksellinen rakennuskanta. Vapaalassa on vahvat perinteet yhdistystoiminnalle ja vahva yhteishenki.

Tonttitehokkuus ja rakentamistapa

Rakennusoikeuden lisääminen Vapaalan alueella tukee täydennysrakentamista ja vahvistaa väestöpohjaa. Esitettävä tehokkuus $e=0,25$ tekee Vapaalan rakenteesta nykyistä intensiivisemmän. Rakennusoikeuden noston tavoite ei ole lisätä luhti- tai rivitaloja alueella. Aiempi asemakaavassa määritelty tontin peittoarvo 15% on tonttikoon pienetessä tarpeeton. Pienikokoisten rakennusten toteuttamista suositetaan, mikä tukee myös alueen pienimittakaavaista yleisilmettä ja monipuolistaa asuntotarjontaa. Niiden vaikutukset naapuritonteille ovat myös yleensä vähäisemmät kuin suurien rakennusmassojen. Asumiseen liittyvillä työtiloilla voidaan myös elävöittää ja monipuolistaa asuinalueita.

1. Alueen tavoitteellinen tonttitehokkuus erillispientaloille on $e=0,25$. Nykyisiä rakennusoikeuksia, jotka ovat suurempia kuin tonttitehokkuus $e=0,25$, ei pienennetä.
2. Alueen tavoitteellinen autopaikkanormi pientaloille on 2 autopaikkaa/asunto ja alle 70 $k-m^2$ asunnoille 1 ap/asunto + osoitettava tilavaraus toiselle autopaikalle.
3. Tontilta osoitetaan riittävä lumitila ja leikki- ja oleskelupiha.

4. Meluntorjunta toteutetaan tarvittaessa tonttikohtaisesti.
5. Asumisen yhteyteen voi sijoittaa 20 % rakennusoikeudesta liike-, työ- tai toimistotiloja, jotka eivät häiritse asumista.

Rajautuminen katuun ja puistoon

Tontin rajautuminen katualueesta selkeyttää Vapaalan rakennuskannaltaan moni-ilmeistä ja kodikasta kaupunkikuvaa. Tontin selkeä rajaaminen ympäristöstään myös tehostaa tontin käyttöä.

6. Tontit rajataan katua vasten istutuksilla, aidalla tai rakenteilla. Katuun rajautuvat tai kadunsuuntaiset yli 6 metriä pitkät julkisivut kevennetään ikkunalla tai aukotuksilla.
7. Tontin katuun rajautuvalla reunalle jätetään vähintään 3 metrin levyinen kasvillisuuden, puuston tai avokallion alue.
8. Tontit rajataan viheralueesta pensasaidoin. Tällä tontinosalla tulee olla vähintään 4 metrin levyinen kasvillisuuden peittämä alue, jolle ei sijoitu asuinrakennuksia tai autopaikkoja.

Pihasuunnittelu ja hulevesien hallinta

Kasvillisuus on kaupunkikuvan kannalta merkittävä. Se tasaa sääilmiöiden vaikutusta ja luo miellyttävää mikroilmastoa, tarjoaa elinympäristöjä monille lajeille sekä tuottaa terveellistä ympäristöä. Maastonmuotojen ja avokallioiden säilyminen on myös tärkeää alueen kaupunkikuvan tunnistettavuuden kannalta. Lisärakentaminen ja alueen rakenteen tiivistäminen luovat tarpeen hulevesien viivyttämiseen tonteilla ja kortteleissa.

9. Vettä läpäisevää pintaa tulee olla tontilla vähintään yhtä paljon kuin vettä läpäisemätöntä pintaa. Tonteilla edellytetään hulevesien viivytystä.
10. Tontin maastonmuodot ja avokalliot huomioidaan ja maisemallisesti merkittävät puut säilytetään.

Arkkitehtuuri ja omaleimaiset tekijät

Vapaalan rakennuskanta on ilmeeltään monipuolista ja kerrostunutta. Mittakaavaltaan hillityllä rakentamisella, tontin rajaamisella sekä riittävällä kasvillisuudella ja luonnonmuotojen säilyttämisellä alueen yleisilmettä voidaan vaalia. Kun alueen rakennetta tiivistetään, yhteensovittamisen tarve lisääntyy.

11. Asuinrakennusten suurin sallittu kerrosluku on II ja rakennukset jäsennellään pienimittakaavaisiksi. Maanpäällistä kellaria ei sallita alueella. Asuinrakennusten tulee olla omakoti- tai paritaloja.
12. Alueella toteutetaan hyvää ja laadukasta arkkitehtuuria, joka edellyttää rakennusten, rakenteiden ja piha-alueen suunnittelemista kokonaisuutena.

Miten toimitaan, jos tulee tarve poiketa asemakaavan osoittamasta rakennusoikeudesta:

- Rakennusvalvonta myöntää rakennusluvan yhteydessä vähäiset poikkeamiset.
- Kaupunkisuunnittelu voi poikkeamispäätöksellä myöntää rakennusoikeutta enintään tonttitehokkuuteen $e = 0,25$ asemakaavoista.
- Näitä suuremmat tonttitehokkuuksien nostot edellyttävät asemakaavamuutosta.
- Poikkeamislupaa haettaessa on esitettävä asemapiirros, jossa osoitetaan kuinka rakennusoikeus käytetään tämän ohjeen mukaisesti.

VAPAAALAN PIENTALOALUEEN TÄYDENNYSRAKENTAMISSELVITYS

014300

2.10.2017

SISÄLLYSLUETTELO

1	Perustiedot	2
2	Tiivistelmä	3
2.1	Tausta	4
3	Työn tarkoitus ja soveltaminen	6
4	Lähtökohdat	7
4.1	Alueen sijainti	7
4.2	Vapaalan kehitys	9
4.3	Vapaalan luonne	11
4.4	Luonnonympäristö	11
4.5	Rakennettu ympäristö	14
4.6	Maanomistus	49
5	Suunnittelutilanne	50
5.1	Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet	50
5.2	Maakuntakaava	50
5.3	Yleiskaava	50
5.4	Asemakaava	51
6	Selvitystyön vaiheet	58
7	Vuorovaikutus	59
7.1	Osallistuminen ja yhteistyö	59
8	Johtopäätökset	67
8.1	Tehokkuusluvun arviointi	67
8.2	Suunnitteluperiaatteet	69
8.3	Selvitystyöhön osallistuneet	71
	Lähteet	72

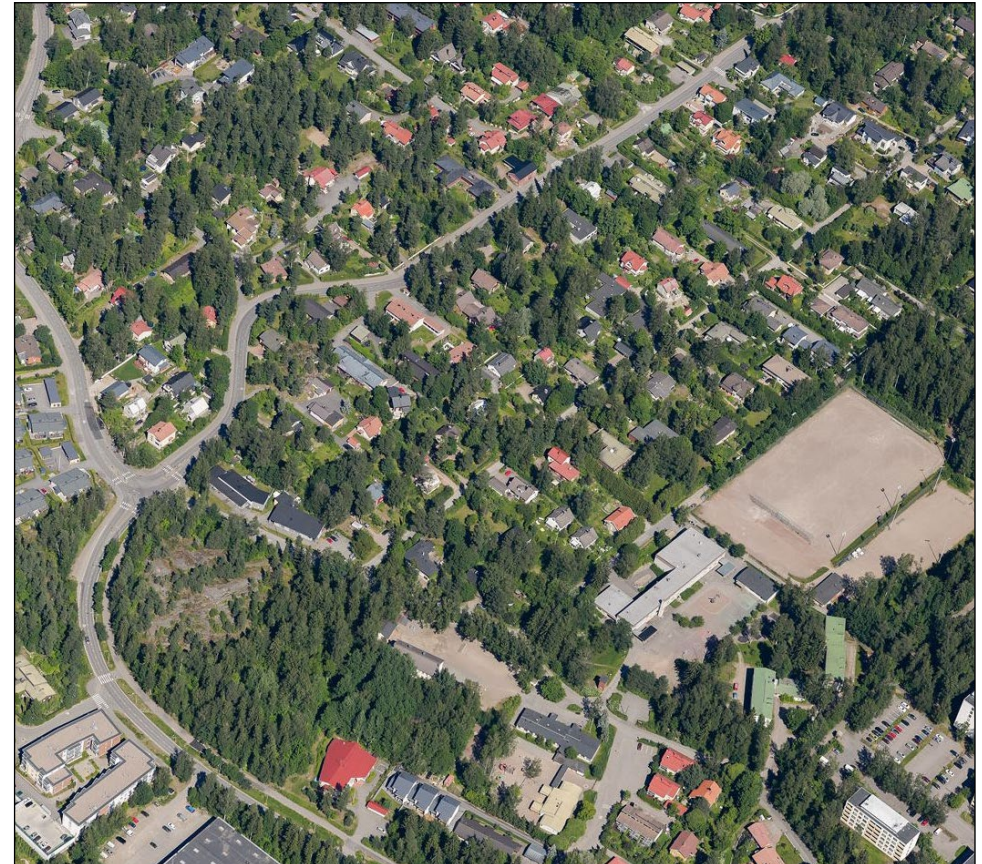
Taitto

Kari Tervo

1

PERUSTIEDOT

Vapaalan pientaloalueen täydennysrakentamisselvitys, työnnumero 014300.
Selvitystyö on tullut vireille 5.11.2015.

Suunnittelualue sijaitsee Myyrmäen suuralueella, Vihdintien ja Myyrmäen urheilu-puiston välisellä alueella. Suunnittelualueen pinta-ala on noin 95 ha ja asukkaita alueella on noin 2200. Tontteja selvitysalueella on noin 600. Pääosalla aluetta voi-massa oleva vuoden 1980 asemakaava sallii enintään kaksikerroksisten erillispientalojen rakentamisen pääosin tehokkuudella $e=0,20$. Asemakaava sallii rakenta-mista selvitysalueelle yhteensä noin 159 000 $k-m^2$. Rakennettua kerrosalaa alueella on tällä hetkellä noin 121 380 $k-m^2$ eli kaavan toteutumisaste on tällä hetkellä noin 76 %.

Alueen kehittäminen on aloitettu Vantaan pientaloalueiden täydennysrakentami-sen kehittämishankkeen ensimmäisenä kohteena vuonna 2015. Työn tavoitteena on selvittää täydennysrakentamisen mahdollisuuksia ja reunaehoja alueella. Sa-malla tutkitaan, mistä tekijöistä suunnittelualueen rakentamisen luonne koostuu ja missä määrin tätä luonnetta tulee kehittää tai vaalia sekä esittää keinoja näiden mahdollistamiseksi.

Asukasyhteistyö on ollut työssä tärkeässä asemassa. Syksyllä 2015 paikallisilta kerättiin lähtötietoja ja näkemyksiä alueesta. Samalla koottiin aktiiviryhmä, jon-ka kanssa tulevia suunnitteluperiaatteita työstettiin yhdessä. Selvitystyön yhtey-dessä on järjestetty kaksi yleisötilaisuutta, kaksi aktiiviryhmän erillistä tapaamista sekä kuusi suunnittelijavastaanottoa paikallisten kanssa. Lisäksi näkemyksiä on saanut ilmaista nettikyselyillä sekä suoraan suunnittelijalle.

Alueelle tyyppillistä selvityksen perusteella on mm. vehreys, pienipiirteinen ja mo-ni-ilmeinen rakentaminen ja historian ja rauhallisuuden tuntu. Palautteen pääsi-sältönä ovat olleet joko puoltavat tai vastustavat näkemykset täydennysraken-tamisesta, liikenteen ja kunnallistekniikan ongelmat, kuten katujen kunto sekä tärkeinä koetut virkistysalueet ja paikat alueella. Alueen yleisilmettä on toivottu kohennettavan monessa suhteessa.

Tässä työssä esitettävät jatkosuunnittelun tarpeet pohjautuvat historian ja nyky-tilanteen kattavaan selvitykseen, sekä maanomistajien mielipiteisiin ja kaupungin asettamiin linjauksiin täydennysrakentamisen edistämiseksi. Lähteinä on käytetty pääasiassa kaupungin omia kartta- ja paikkatietoaineistoja ja asiantuntijatietoa, työn yhteydessä toteutettua maanomistajakyselyä ja asukailta saatua palau-tetta ja omakotiyhdistykseltä saatua historia-aineistoa. Myös vuonna 2011 tehdyn Omat Kadut OK -hankkeen tuloksia on voitu hyödyntää. Tässä selvityksessä ehdo-tetut keskeiset ratkaisut perustuvat toteutettavuuteen, asukkaiden esittämiin toi-veisiin sekä alueen yleisilmeen kunnioittamiseen.

Selvityksen perusteella alueen rakennustehokkuutta on mahdollista nostaa tontti-tehokkuuteen $e=0,25$, jolloin alueelle tulisi nykyisen lisäksi noin 31100 $k-m^2$ raken-nusoikeutta. Nykyisen jäljellä olevan asemakaavavarannon ja mahdollisen tontti-tehokkuuden noston ($e=0,25$) toteutuminen tarkoittaisi yhteensä noin 1000 uutta asukasta. Selvitykseen perustuvissa suunnitteluperiaatteissa käsitellään mm. ton-tin rakennusoikeutta, autopaikkojen määrää tonteilla, kasvillisuutta, piha-alueen käsittelyä ja katuun rajautumista. Suunnitteluperiaatteita esitetään sovellettavaksi Vapaalassa yleiskaavan A3-alueella siten, että alueeseen sisältyy korttelin 13076 asuntorakentamisen korttelialue kokonaisuudessaan.

2.1 TAUSTA

Mitä on täydennysrakentaminen?

Täydennysrakentamisella voidaan tarkoitaa 1) kokonaisen alueen lisärakentamista ja kehitettävien alueiden tunnistamista tai 2) yksittäisen tontin rakentamisen tehostamista laajentamalla olemassa olevan rakennuksen asuin-alaa, rakentamalla uudis- tai lisärakennus tai lohkamalla uusi kiinteistö. Toisinaan muutosten yhteydessä saatetaan purkaa vanha, huonokuntoinen rakennus. Täydennysrakentamista voi toteuttaa olemassa olevalla rakennusoikeudella. Mikäli alueen aiempi suunnittelu on perustunut väljempään rakentamiseen, voi kohteen rakentamista asemakaavassa ohjaavaa tehokkuutta (ns. e-luku tai rakennusoikeuden määrä kerrosneliömetreinä) olla tarpeen muuttaa.

Erilaiset ratkaisut usein rikastuttavat alueen kaupunkikuvaa ja asuntotarjontaa. Pääosin tiivistyvä rakentaminen edellyttää kuitenkin huolellista suunnittelua, rakentamisen korkeampaa laatutasoa sekä naapurien huomioimista. Parhaimmillaan maanomistajat voivat saavuttaa yhteisiä hyötyjä suunnitellessaan ratkaisuja naapureiden kanssa yhteistyössä.

Pientaloalueiden täydennysrakentaminen Vantaalla

Vantaan kaupunkisuunnittelua ohjaavat tällä hetkellä mm. Valtuustokauden strategia 2013–2017 (kv 17.6.2013 ja 15.6.2015), Vantaan arkkitehtuuriohjelma (Kv 11.5.2015) sekä kaupunkisuunnittelun vuosittainen työohjelma. Vantaan tavoitteena on kehittyä kaupunkina, jossa toiminnot sijaitsevat lähellä kotia, joukkoliikenne on kannattavaa sekä keskustoja ja vanhoja asuntoalueita kehitetään, elävöitetään ja täydennetään.

Vantaan 79 pientaloaluetta ovat merkittävä osa kaupunkia ja sen tulevaisuutta. Vantaan asuntokunnista asui 38 % pientaloalueilla vuonna 2014. Kaupungin tavoitteena on tulevina vuosina kasvattaa pientaloasumisen tarjontaa hyvän joukkoliikenteen alueilla. Tämä tarkoittaa täydennysrakentamista eli tiivistämistä nykyisillä pientaloalueilla.

Vantaalla aloitettiin syksyllä 2015 kolmivuotinen kaupunkisuunnittelun ja rakennusvalvonnan kehittämishanke pientaloalueiden täydennysrakentamisen edistämiseksi. Tavoitteena on etsiä uudet työkalut ja yhteistyömallit pientaloalueiden laadukkaaseen tiivistämiseen ja kehittämiseen, sekä selvittää mahdollisimman monen pientaloalueen täydennysrakentamisen mahdollisuudet ja huomioitavat erityistarpeet. Koska pääosa pientaloalueiden maanomistajista on yksityisiä, halutaan selvitystyön ohessa antaa myös tukea ja neuvontaa täydennysrakentamiseen ryhtyville toimijoille. Hanke on osa vuoden 2016 ja 2017 kaupunkisuunnittelun työohjelmaa.

Vastaava kehittämistyötä on mm. Järvenpäässä, Espoossa ja Helsingissä. Leea Riittinen on tehnyt Vantaan Kivistön pientaloalueelle täydennysrakentamisselvityksen diplomityönä vuonna 2013. Tämän työn rakennetta, aineistoa ja teemojen käsittelytapaa on hyödynnetty runsaasti myös tässä selvityksessä.

Mitä on pientaloalueiden täydentäminen?

Työn aikana on jaettu paikallisille tietoa täydennysrakentamisen eri muodoista.

Täydennysrakentamisen työkaluja päätöksenteossa

Poikkeamispäätökset ovat nopea tapa nostaa tonttitehokkuutta tontti kerrallaan. Keveytensä vuoksi prosessissa alueen asukkailla ei ole asemakaavan mukaisia tiedon saannin ja vaikuttamisen mahdollisuuksia. Poikkeamispäätökset eivät myöskään päivitä asemakaavaan ilman erillistä kaavamuutosta.

Asemakaavamuutokset yksittäisillä tonteilla ovat laissa vaadittavien selvitysten ja osallistamisen vuoksi melko hitaita. Vantaalla on 79 pientaloaluetta. Tonttikohtaiset kaavamuutokset pientaloaluilla täydennysrakentamisen mahdollistamiseksi tuntuvat raskaalta työkalulta. Tällaisessa ”postimerkkikaavoituksessa” jää myös usein muodostamatta alueellinen kokonaisratkaisu, joka saattaa olla tarpeen laajemman täydennysrakentamisaallon yhteydessä. Kattava, koko alueen asemakaavamuutos sitoo kaikkia kiinteistöjä, mitä osa maanomistajista vastustaa. Mahdollisuutena on toteuttaa alueella myös osittainen kaavamuutos.

Keventäviä malleja asemakaava- ja poikkeamismenetelmien rinnalle on parhailaan ympäristöhallinnon harkinnassa. Alueellinen poikkeaminen tai vaiheittain päivitettävä asemakaava ovat mahdollisia toimintatapoja tulevaisuudessa, joskin ne edellyttävät vielä lakimuutosta.

Nämä eri päätöksenteon vaihtoehdot on huomioitu suunnitteluperiaatteiden valmistelussa.

3 TYÖN TARKOITUS JA SOVELTAMINEN

Tarve täydennysrakentamisen linjauksille Vapaalassa

Vapaala on suosittu asuinalue Myyrmäen ja Rajatorpan palveluiden tuntumassa. Omakotialueen tiivistyminen on käynnistynyt yksittäisillä poikkeamisluvilla ja kaavamuuoksilla. Vapaalan pientaloalueen voimassaoleva asemakaava on pääosin vuodelta 1980. Yli 30 vuoden kuluessa niin yhteiskunta, kansalliset tavoitteet kuin lainsäädäntökin ovat muuttuneet. Tämän vuoksi myös asemakaavan ajantasaisuus rakentamista ohjaavana työkaluna on haluttu arvioida ja mahdollisesti päivittää.

Lisärakentamista halutaan myös helpottaa uusilla suunnitteluperiaatteilla ja käytännöillä. Tiivistyvä rakenne tekee suunnittelusta vaativampaa ja se edellyttää rakennusten, rakenteiden ja piha-alueen suunnittelemista kokonaisuutena.

Selvitys

Selvityksen tavoitteena on tehdä aluekohtainen tarkastelu Vapaalan pientaloalueelle täydennysrakentamisesta eli rakennusoikeuden noston mahdollisuuksista ja reunaehdoista. Alueen rakennettua ja luonnonympäristöä, väestöä, maanomistusta ja suunnittelutilannetta koskevat taustatiedot on päivitetty Ympäristöhallinnon asemakaavoitukselle edellytetyllä tarkkuudella. Aluekohtaisessa tarkastelussa voidaan nostaa esiin paikallisia haasteita sekä ratkaisuja niihin. Taustaselvityksessä on painotettu alueen toimijoiden tavoitteiden ja alueen tunnistettavien ominaispiirteiden esiin nostamista. Paikallisilta saatujen tietojen, Vantaan karttapalvelun karttatiedon ja tarkempien paikkatietoaineistojen sekä maastokäyntien perusteella on arvioitu, miten rakentamista ohjaavia reunaehtoja tulisi päivittää. Samalla on noussut esiin lisärakentamisen paikkoja sekä suosituksia jatkotyötä varten.

Selvitystyössä on tehtävänä

1. koota asemakaavataso suunnittelussa tarvittavat lähtötiedot alueelta,
2. koota eri toimijoiden tavoitteet ja kehittämistarpeet yhteen ja
3. luoda jatkosuunnittelua varten kokonaiskäsitys Vapaalan keskeisimmistä piirteistä ja kehittämistarpeista.

Suunnitteluperiaatteet

Selvityksen pohjalta on muodostettu koko alueen kattavat suunnitteluperiaatteet. Suunnitteluperiaatteet ovat tässä hankkeessa kaavarunkoa tai kehityskuvaa vastaava välivaihe ennen tarkempaa suunnittelua. Ne eivät ole maankäyttö- ja rakennuslain mukainen virallinen työkalu, mutta tässä tapauksessa mahdollisten muutosten laajuuden vuoksi vuorovaikutus ja päätöksenteko on haluttu toteuttaa virallista asemakaavaprosessia vastaavalla tavalla.

Suunnitteluperiaatteiden avulla halutaan säilyttää alueen omaleimaisuus ja kehittyminen. Suunnitteluperiaatteita hyödynnetään yksittäisten poikkeamislupien tai tulevien asemakaavamuutosten pohjana. Valmiiksi määriteltyjen reunaehtojen on tarkoitus keventää ja sujuvoittaa alueen täydennysrakentamista

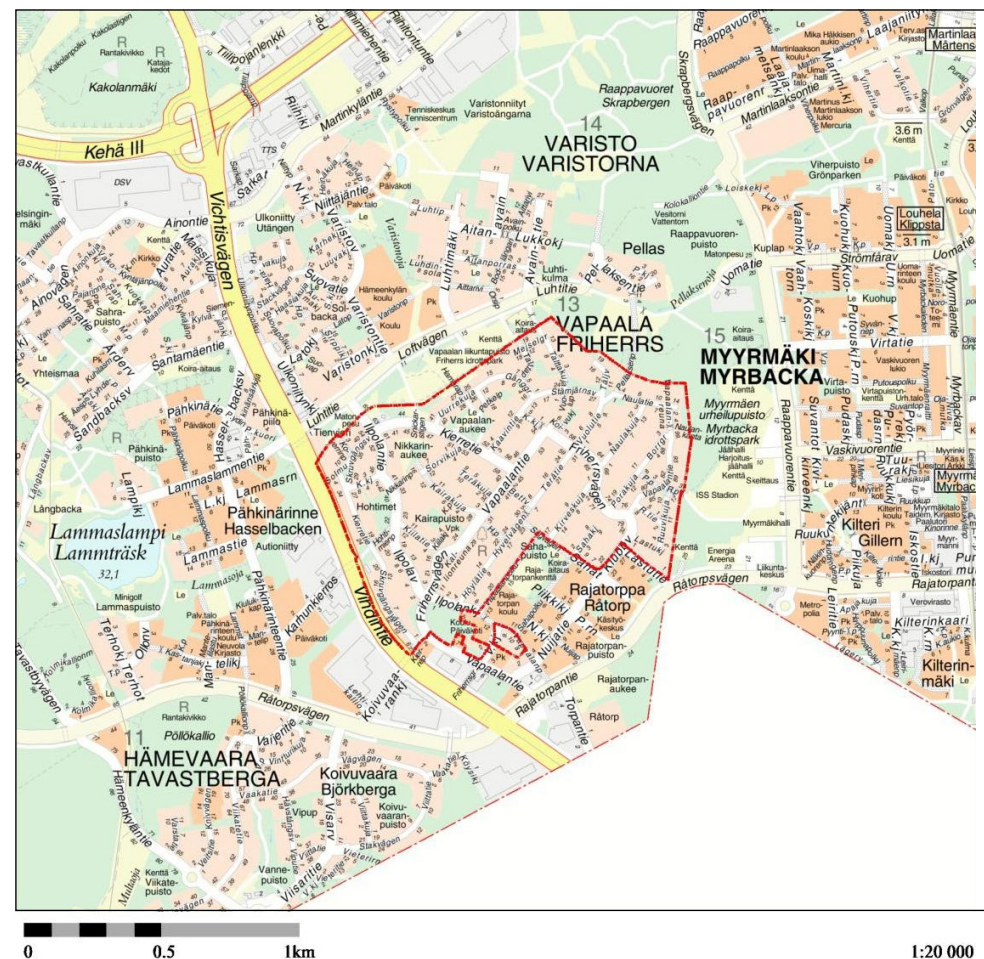
4 LÄHTÖKOHDAT

4.1 ALUEEN SIJAINTI

Vantaan kaupunginosajaossa Vapaala (kaupunginosa nro 13) muodostuu kahdesta toisistaan poikkeavasta asuinalueesta: vanhasta Vapaalan omakotitaloalueesta ja Rajatorpan kerrostaloalueesta. Tässä selvityksessä tarkastellaan ainoastaan Vapaalan pientaloaluetta. Selvitysalue kattaa Vihdintien, Luhtitien, Myyrmäen urheilupuiston ja Rajatorpan kerrostaloalueen rajaaman alueen.

Vapaalan pientaloalue sijaitsee Myyrmäen suuralueella, liikenteellisesti keskeisellä paikalla Vihdintien ja Myyrmäen urheilupuiston välissä. Alue on 1 – 2,5 km päässä Myyrmäen keskustan palveluista ja Kehäradan juna-asemasta. Vapaalan eteläpuolelle sijoittuu Rajatorpan kerrostaloalue. Muita lähietäisyydelle sijoittuvia asuinalueita ovat Pähkinärinne, Varisto ja Hämeenkylä.

Selvitysalueen kokonaispinta-ala on 95 ha (954 900 m²). Tontteja alueella on yhteensä 609 kpl. Rakennuskanta koostuu 1930-luvulta lähtien rakentuneesta pientaloasumisesta. Lisäksi selvitysalueeseen sisältyy 16 kpl asemakaavan mukaista virkistysaluetta, joiden roolia viheralueverkostossa tarkastellaan. Selvityksessä huomioidaan myös selvitysalueen ulkopuoliset reitit, palvelut, yhdyskuntarakenne ja suunnittelutilanne.

Selvitysalueen sijainti osoitekartalla osana laajempaa aluetta.

4.2 VAPAALAN KEHITYS

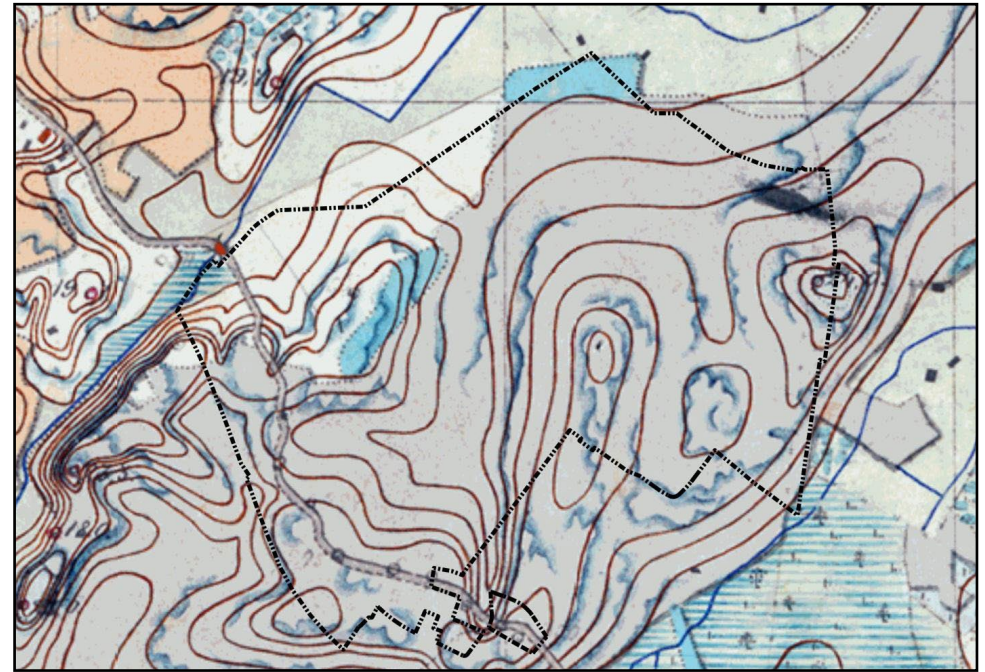
Vapaalan tienoo kuului takametsinä Labbaksen ratsutilaan viimeistään 1500-luvun puolivälistä alkaen. Friherrns (Vapaalan virallinen nimi vuoteen 1967 asti) on syntynyt neljän tilan maista: Övre Labbas, Jussas, Nedre Labbas ja Råtorp. Ylä-Labbaksen ja Jussaksen tilanomistaja Sahlbergit teetättivät v. 1936 mailleen maanmittausinsinööri Einar Rauramolla palstoitus suunnitelman, jonka pohjalta tuli myyntiin yli 200 edullista tonttia. Muodostunut Friherrns oli nykyisen kunnan länsiosassa ensimmäinen taajama. Ennen tonttimyyntiä alueella oli ollut vain kolme pientaloa sekä Råtorpin tila. Råtorpin tilan maille sijoituivat myöhemmin koulun tontti, urheilukenttä sekä Rajatorpan asuinalue.

1930-luvulla Friherrns oli harvaan asuttua Helsingin maalaiskuntaa. Vanha Hämeenkyläntie tuli etelästä Pitäjänmäen asemalta ja yhtyi Kuninkaantiehen eli Suureen Rantatiehen (Kehä III). Hämeenkylä, Martinkylä ja Kaarela olivat lähimmät naapurialueet. 1930-luvun Friherrsin rakentaminen sijoittui Ilpolantien ja siitä haarautuvien Höylätien (ent. Pitkätie) ja Vapaalantien (ent. Valtatie) koillispuolelle tuntumaan. Friherrns jakautui ”etukylään” ja Friherrsin torpalta (ent. Elannonmäki) itäpuolelle sijoittuvaan ”peräkylään”. Kylän keskusta palveluineen sijoittui Vapaalantien varseen. Friherrsin ensimmäiset tontin ostajat olivat usein työläisiä, joten alue oli alkuun vahvasti työväestön kylä.

1930-luvulla yleistynyttä yksityisten maaomistajien maidensa palstoittamista ei juurikaan kunnan puolesta ohjattu rakentamismääräyksiin. Kunnallistekniikkaa ja vesihuoltoa ei tuohon aikaan ollut. Tällä tavoin 1930-luvulla syntyneiden omakotitaloalueiden kehitys olikin pitkälti riippuvaista asukkaidensa omasta aktiivisuudesta.

1940-luvulla Friherrsiin osoitettiin rintamamiestontteja. Vuonna 1946 alueelle tehtiin rakennuskaava ja siihen liittyvät rakentamismääräykset. Rakentaminen tuli luvanvaraiseksi vuonna 1949. 1950-luvun tuntumassa palvelut alkoivat kehittyä, mm. Ilpolan koulu (1948) ja Friherrsin terveystalo (1955) aloittivat toimintansa.

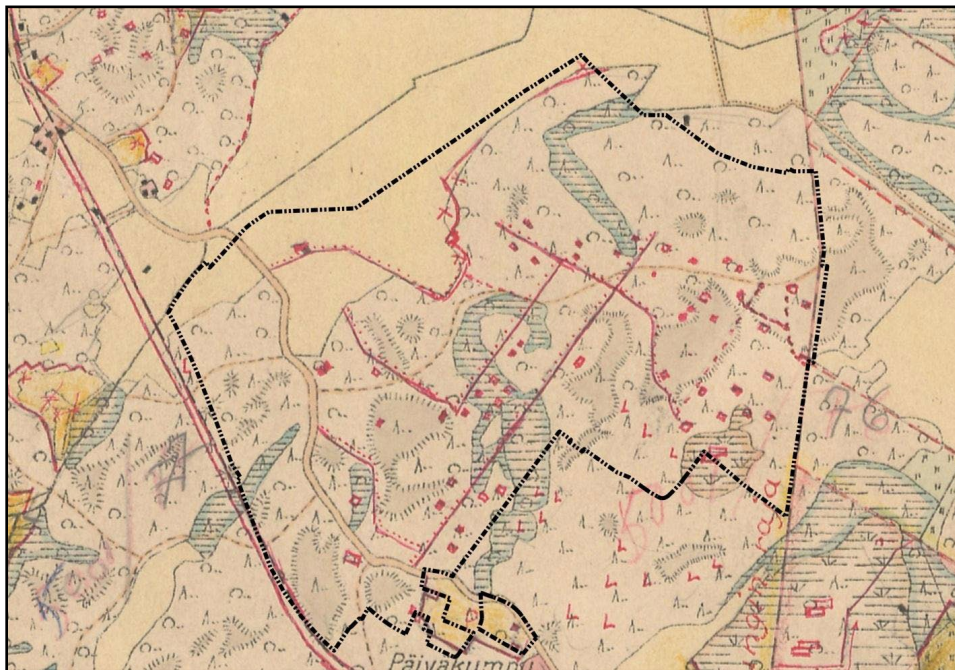
1960- ja 70-lukujen taitteessa uudet kerrostaloalueet nousivat aluerakentamissopimusten myötä Rajatorppaan (rakennusvuodet 1969 – 74) ja Myyrmäkeen (1968 –). Martinlaakson rata avattiin vuonna 1975. Tässä yhteydessä alueen palvelutarjonta siirtyi Vapaalan ulkopuolelle. Vapaalantien, Vapaalankujan, Vihdintien ja Rajatorpantien rajaamalla alueella teollisuuskortteleiden rakentaminen alkoi v. 1973. Myös pientalorakentaminen vilkastui 1970-luvun lopulla.

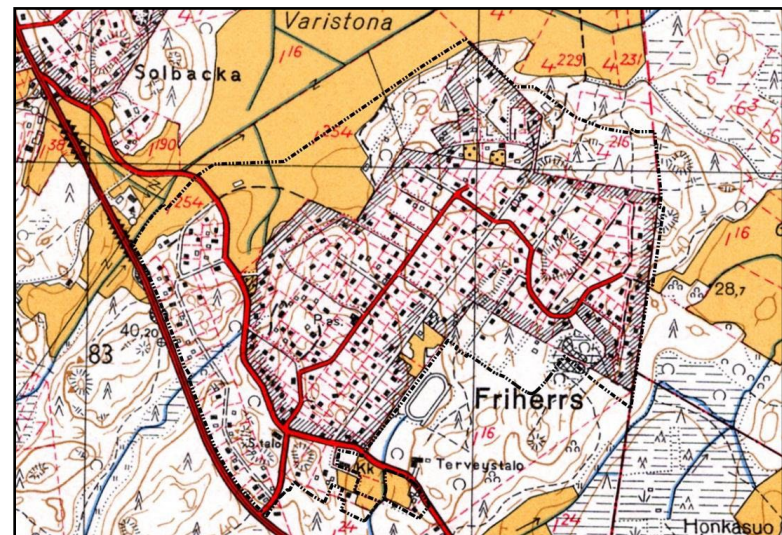
Vapaala rajattuna mustalla katkoviivalla Senaatin kartalle vuodelta 1872. Alueen halki kulki jo tuolloin nykyinen Ilpolantie.

Suomenkielinen nimi Vapaala korvasi vuonna 1967 virallisena alueen aiemman nimen Friherr. Vaihtoehtoja olivat mm. Ilpola, Vapaaherrankylä ja Risu. Monet paikalliset kutsuvat aluetta yhä Friherriksi tai Frisuksi.

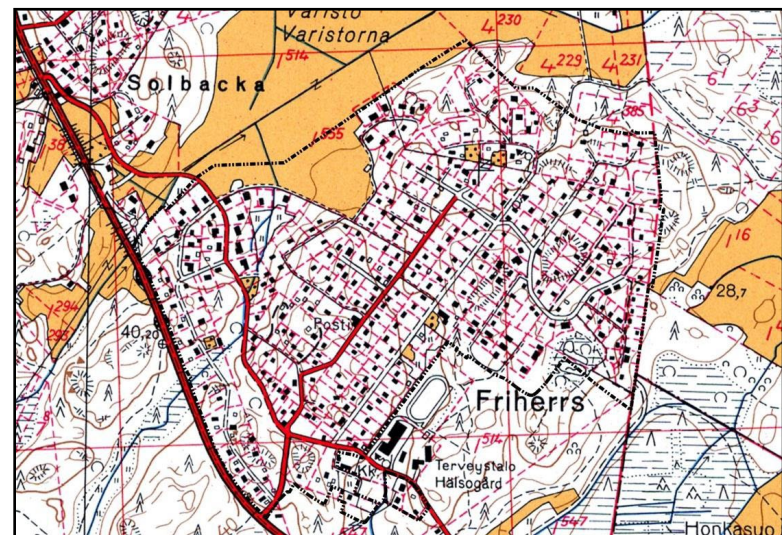
1980-luvulta saatiin lainvoimaiseksi alueen ensimmäinen laajempi asemakaava. Kaavatyö toi muutoksia mm. alueen viheralueverkostoon ja laajensi asutusta Uurrekujalle, Talttakujalle ja Vuolutietä pohjoiseen. Tämän jälkeen keskeisimpiä muutoksia alueen rakenteeseen ovat tuoneet yksittäiset asemakaavamuutokset, poikkeamispäätökset ja tonttien lohkomiset, jotka ovat lisänneet asukasmäärää ja paikoin tiivistäneet Vapaalaa.

Vapaala rajattuna mustalla katkoviivalla Senaatin kartalle vuodelta 1872. Alueen halki kulki jo tuolloin nykyinen Ilpolantie.

Selvitysalue rajattuna mustalla katkoviivalla vuoden 1958 peruskartalle.

Selvitysalue rajattuna mustalla katkoviivalla vuoden 1967 peruskartalle.

4.3 VAPAALAN LUONNE

Vapaalan erityispiirteitä ovat mm. kumpuilevat pinnanmuodot, vehreys ja oma-toimirakentamisen perinne. Selvityksen yhteydessä tehdyssä Harava – nettikyselyssä (7.11.-7.12.2015, noin 150 vastaajaa) Vapaalaa kuvaillaan keskeisellä paikalla kaupunkirakennetta sijaitsevaksi rauhalliseksi, turvalliseksi, viihtyisäksi ja luonnonläheiseksi omakotialueeksi. Erityisesti korostetaan vehreyttä, omakotimaista asu-mista sekä monimuotoista rakennuskantaa ja alueen pitkää historiaa. Toisaalta osa vastaajista kokee yleisilmeen sekavaksi ja hieman nuukahtaneeksi tai nuhruiseksi. Liikenneturvallisuus tuottaa huolta ja vaaratilanteita. Pääosa vastaajista kokee alueen vielä väljäksi ja moni toivoo väljyyden tunteen säilyvän jatkossakin.

Vastaajien mielestä Vapaalan tekee erityiseksi ennen kaikkea paikan historian tuntu, vahva paikallishenki sekä maastonmuodot ja kaarevat kadut, jotka tuovat alueen yleisilmeeseen vaihtelua ja mieleenpainuvia kohtia. Vapaalaa pidetään idyllisenä, kylämäisenä paikkana.

Sosiaalinen ympäristö

Vapaalassa on vahvat perinteet yhdistystoiminnalle. Vapaapalokunta perustettiin heti 1938. Nykyään Friherrsin VPK toimii Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen sopi-muspalokuntana runsaan kymmenen aktiivin voimin.

Omakotiyhdistys perustettiin vuonna 1947 ajamaan yhteisiä asioita. Koulujärjes-telyiden lisäksi aktiivisia oltiin erityisesti kaavoituksessa, jonka ympärillä käytiin kiivastakin keskustelua aina 1980-luvulle asti. Tänä päivänä Vapaalan omakotiyh-distys toimii kaavoituksen seuraamisen lisäksi erityisesti Vapaalan asukastoimin-nan ja perinteiden vaalijana. Lisäksi esimerkiksi Rajatorpan koululla on vanhem-painyhdistys.

Varsinkin vanhempi väestö tuntee VPK:n ympäristön, Friherrsin torpan Vapaalan ”yhteisiksi” paikoiksi ja niiden ympäristöön on liittyy tänäkin päivänä yhteisöllis-tä toimintaa. Lisäksi seurakuntatalossa on toimintaa lapsille ja ikäihmisille. Myyr-mäen metsä- ja urheilualueen lisäksi Ilpolanpuisto, Vapaalanaukee ja Sahapuisto ovat paljon käytettyjä yhteisiä virkistysalueita. Luonnollisesti alueen läpi kulkevat vanhat katureitit ovat pääosalle väestöstä ja lähialueen asukkaillekin tuttuja.

Nykyään Vapaalan yhdistysten lisäksi yhteisöllisyyttä tarjoavat Vapaalan asuk-kaiden yhteinen Facebook-ryhmä sekä koko Länsi-Vantaalla vaikuttava Myyrmä-ki-liike. Naapurit vaihtavat aluetta koskevaa tietoa keskenään ja ainakin vanhem-mat asukkaat kuvaavat alueen yhteishenkeä vahvaksi. Alueella on useamman polven vapaalalaisia.

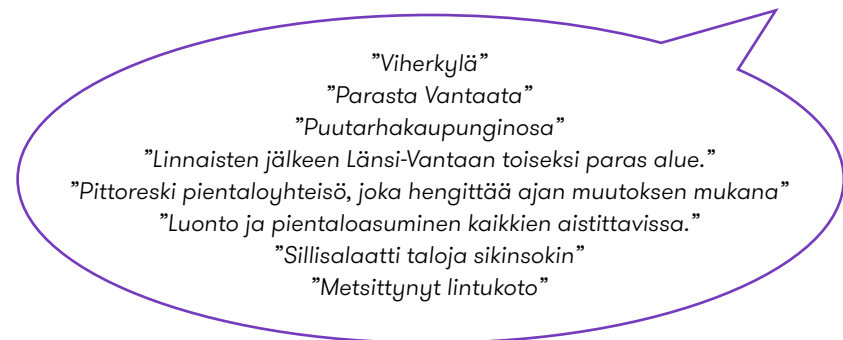
4.4 LUONNONYMPÄRISTÖ

Maisemarakenne

Maisema maastonmuotoineen luo alueelle perusluonteen. Maastonmuodot vaikut-tavat lisäksi valaistus- ja lämpöoloihin sekä tuulisuuteen. Maaperä vaikuttaa myös rakennuksen perustamisen helppouteen ja veden imeytyvyyteen: savi ja muut hie-not materiaalit ovat haasteellisimmat. Kalliolle rakentaminen saattaa edellyttää louhimista.

Maastonmuodot

Vapaalan pientaloalue sijoittuu suurmaisemassa alangon ja toisaalta kallioisten moreeniselänteiden vyöhykkeelle, mikä tekee Vapaalan maaston hyvin kumpuile-vaksi. Suhteellinen korkeusero on melko suuri: maaston korko vaihtelee välillä poh-joisosan +27 metristä itäosan +55 metriin merenpinnasta. Selvitysalueen pohjois-puolella on entinen peltolaakso, joka on yli 10 metriä Vapaalan keskiosat kattavaa pohjois-etelä-suuntaista laaksoa alempana. Tämän perustason muodostavat Va-paalan laaksoa lännessä rajaava samansuuntainen selänne sekä idässä erillisten kukkuloiden muodostama kokonaisuus.

Ilpolantie (ent.Vanha Hämeen kyläntie) on ensimmäinen, ainakin 1700-luvulta käytössä ollut maisemaan syntynyt rakenne. Korkeat mäet kiertäen se on antanut lähtökohdan Vapaalan kaupunkirakenteelle. Maastonmuotojen, kasvillisuuden ja rakennuskannan vaihtelevan sijoittumisen vuoksi alueen sisäiset näkymät ovat pääosin melko lyhyitä. Hienoja, pidempiä näkymiä avautuu kuitenkin esimerkiksi Vapaalantiella, Ilpolanpuistosta ja Sorvikujalta.

Maaperä

Vapaalan maaperä on pohjoisosassa enimmäkseen savea ja keskiosasta pääasiassa moreenia, jonka seasta huuhtoutuneet kalliomäet pistävät esiin. Kukkuloiden ja selänteiden lakiosissa onkin runsaasti kalliopaljastumia. Hiekkaa ja silttiä esiintyy mäkien rinteillä. Määräävänä piirteenä alueella on kuitenkin maaperän rehevyys.

Yleistä periaatetta säilyttää lakialueet rakentamattomina on pääosin noudatettu. Monissa kohdin, varsinkin Porakujan ja Naulakujan sekä Ilpolantien ja Kierretien varrella rakennuksia tosin on aivan lakialueella. Virkistysalueista Ilpolanpuisto, Hohtimet ja Kairapuisto sijoittuvat selänteille.

Palautetta

- Alueella on sijoitettu rakennus keinotekoisien penkereen päälle huomioiden ympäristön maastonmuotoja. Tällainen kohde pistää korostuneesti esiin maisemassa.
- Jätevedenpumpppaamon ympäristö koettiin epäsiistiksi ja nuhjuiseksi
- Valaisemattomia katuja, jotka koettiin turvattomiksi
- Osa viheralueista on hoitamattomina epäsiistejä

Huomioitavaa jatkosuunnittelussa

- Maastonmuodot, kalliit ja puusto vahvistavat Vapaalan omaleimaista luonnetta. Maastonmuotoja, avokalliota ja pitkiä näkymiä tulee säilyttää ja huomioida ne rakentamisessa.
- Myös muita maiseman erityisiä tunnistettavia luonnon elementtejä, kuten hyväkuntoista kookasta ja rajaavaa puustoa on syytä säilyttää.
- Kalliolaettulee säilyttää rakentamattomina.
- Jatkosuunnittelussa on hyvä selvittää, voisiko matonpesupaikan, kaavoitetun yleisen pysäköimisalueen ja jätevesipumpppaamon ympäristön viihtyvyyttä Luhtitien ja Ilpolantien risteyksessä kehittää jotenkin.

Vapaalan pientaloalue maaperäkartalla ja maaston muodot korostettuna. Selänteet ovat pääasiassa moreenia ja kalliota (ruskea ja punainen), laaksot savea ja silttiä (sininen ja violetti).

Luonnonolot ja -arvot

Kasvillisuus ja metsäalueet

Vapaalan selvitysalueen luontoalueet ovat pääosin kaupungin omistamia viheralueiksi asemakaavoitettuja alueita (yht. noin 8 ha, 8,5 % koko alueesta). Lisäksi pientaloaluetta ympäröi Myyrmäenmetsä, josta on yhteydet muuhun Länsi-Vantaan luontoalueille Petikon, Linnaistenmetsän ja Honkasuon suuntiin. Myös suurilla pihoidilla voi olla rakentamattomia luonnonmukaisia osia. Tämän lisäksi pihapiireissä on runsaasti istutettua kasvillisuutta.

Vapaalan sisäisistä metsiköistä suuri osa on mustikkatyyppin tuoretta kangasmetsää, joka kestää hyvin kulutusta. Siitä huolimatta osa metsiköistä on varsin kulu-neita. Kalliometsiä on paljon, lehtomaisia kangasmetsiä lähinnä Vapaalan koillisosassa. Alueen pienet soistumat ovat korpia. Alueella esiintyy kaupunkimetsille tyyppillistä eläimistöä, kuten jäniksiä ja oravia.

Vesistöt

Vapaalan pientaloalue sijaitsee Pitkäjärven ja Mätäojan valuma-alueiden rajalla. Pohjoisosan vedet päätyvät avo-ojissa ja hulevesiviemäreissä joko Pellaksenojaan tai Lammasojaan, jotka molemmat purkavat vetensä Varistonjoaan. Varistonjoassa vedet virtaavat pohjoisen suuntaan päätyen Pikkujärven kautta Espoon Pitkäjärveen. Pitkäjärvestä vedet virtaavat Espoon halki Espoonjokea pitkin purkautuen Kurttilassa Suomenojaan. Eteläisempi osa Vapaalasta kuuluu Mätäojan valuma-alueeseen. Vedet johdetaan avo-ojin ja hulevesiviemärein Myyrmäen kautta Mätäojanlaaksoon. Mätäoja virtaa Helsinkiin ja purkaa lopulta Talissa Suomenlahteen.

Lähimmät purot ovat Lammasoja ja Pellaksenoja, jotka sijaitsevat Vapaalan pohjoisreunassa. Nikkarinaukeeta halkoo oja. Selvitysalueella on avo-ojia katujen var-silla. Alue ei ole pohjavesialuetta.

Arvokkaat luontokohteet

Selvitysalueella ainoa luonnonarvoiltaan merkittäväksi nimetty kohde on Vapaalantie 29:n vuonna 1980 rauhoitettu tammi. Puu kasvaa tontin reunassa aidan vieressä.

Vapaalantie 10:n vireillä olevan kaavamuutoksen yhteydessä asukkailta on tullut havaintoja masmalosta. Rauhoitettuja kasveja voidaan siirtää uuteen kasvupaikkaan, joten masmalo ei estä alueen käyttämistä rakentamiseen (luonnonsuojelulain 48 §).

Selvitysalueen ulkopuolella, Vapaalan pientaloalueen itä- ja koillispuolisella Myyrmäen urheilupuiston alueella Naulametsän ja Myyrmäenmetsän ympäristössä on havaintoja liito-oravasta (2011), varpushaukan pesimäympäristö ja kaksi kallioperän pienkohdetta.

Länsi-Vantaalle on tarkoitus teettää vuonna 2016 liito-oravista kattavampi selvitys, jossa tarkastellaan Espoon esimerkin mukaisesti myös asuttuja alueita. Espoon liito-oravaseurannoissa huomattiin, että liito-oravat voivat liikkua elinalueelta toiselle myös rakennetun ympäristön yksittäisten puiden muodostamia rivejä ja nauhoja pitkin riippumatta kaupunkiympäristön melusta, valaistuksesta tai teiden ylityksistä (Virtanen ym. 2014). Vapaalan pientaloalueella on alustavan karttatarkastelun perusteella runsaasti liito-oravien liikkumiseen soveltuvaa yli kymmenmetristä puustoa. Ekologiset yhteydet ja liikkumisreitit Myyrmäenmetsän liito-oraville ja muulle metsälajistolle sijaitsevat selvitysalueen ulkopuolisella vihervyöhykkeellä. Varpushaukan pesäpuut ovat Myyrmäenmetsän suojaisissa paikoissa. Vantaan ympäristökeskuksen mukaan varpushaukka ei siis vaarannu, vaikka olemassa olevaa Vapaalan asuin-aluetta tiivistetään.

Huomioitavaa jatkosuunnittelussa

- Rauhoitetun tammen lisäksi Vapaalan pientaloalueella ei ole ympäristökeskuksen mukaan muita tiedossa muita arvokkaita, suojelua edellyttäviä luontokohteita.
- Suuri osa Vapaalan vehreästä ympäristöstä sijoittuu pihoidille. Maastonmuodot, vehreys ja puusto ovat alueen vahvuuksia, ja niitä tulee suosia mahdollisesta uudesta rakentamisesta huolimatta myös tonteilla. Tämän lisäksi laajimpia, keskeisimpiä virkistysalueita tulee vaalia ja kehittää.

4.5 RAKENNETTU YMPÄRISTÖ

Väestön rakenne ja asuminen

Vapaalaan kuuluu virallisessa kaupungin aluejaossa myös Rajatorppa. Tässä selvityksessä esitetyt väestön määrät on laskettu erikseen selvitysalueen osalta. Vapaalan pientaloalueen selvitysalueella on vuoden 2015 lopussa noin 2240 asukasta.

Väestön ikärakenne vaikuttaa alueen palveluntarpeeseen. Se määrittää jonkin verran myös alueen kehitystä ja odotettavissa olevia muutosvaiheita. Vapaalan ikärakenne on vanhoille alueille tyypillinen. Selvitysalueella yli kolmasosa (32 %) asukkaista on 45 – 64-vuotiaita. Yli 65-vuotiaitakin on 18 %, mikä on enemmän kuin Vantaalla keskimäärin. Sen sijaan alle 6-vuotiaiden (8 %) ja 7 – 15 -vuotiaita kouluikäisten osuus (11 %) vastaa Vantaan keskitasoa. Vapaalan kaupunginosan (Rajatorppa mukana) asukkaat ovat tilastojen pohjalta koulutetumpia ja paremmin ansaitsevia kuin vantaalaiset keskimäärin.

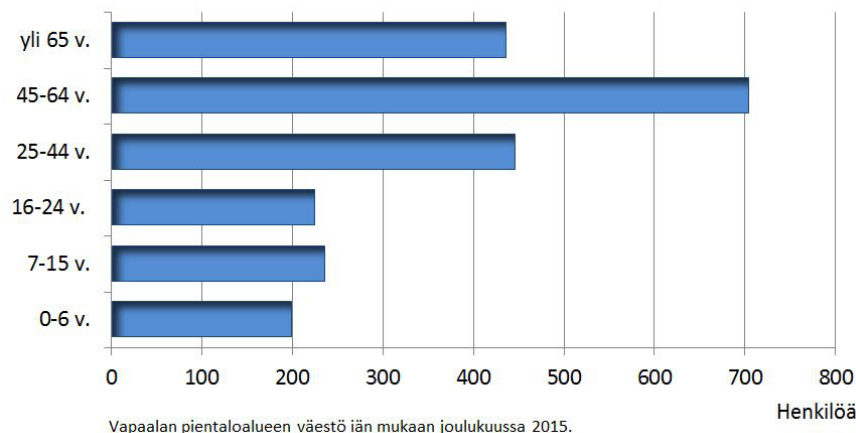
Selvitysalueella on ainoastaan pientaloasumista erillispientaloissa, paritaloissa tai rivitaloissa. Rajatorppaan rakennettiin aluksi vain omistusasuntoja, kunnes taas 1990-luvusta eteenpäin on tuotettu vuokra- ja asumisoikeusasuntoja (noin 15 prosenttia/vuosi). Pääosa näistä on ollut rivi- ja paritaloja pientaloalueella tai kerrostaloalueen tuntumassa.

Vuonna 1980 Vapaalan pientaloalueella oli noin 1100 asukasta. Lasten osuus oli pienempi ja yli 60-vuotiaiden osuus suurempi kuin Vantaan kaupungissa keskimäärin. Tuohon aikaan nähdessä talouksien koko on pienentynyt ja väestö keskimäärin iäkkäämpää.

Huomioitavaa jatkosuunnittelussa

- Täydennysrakentamisella voidaan lisätä Vapaalan asuntojen määrää ja monipuolistaa esimerkiksi keskikokoisten ja pienten omakoti-, pari- ja rivitaloasuntojen saatavuutta. Ikääntyminen saattaa lisätä tarvetta pienemmille, esteettömille asunnoille ja useamman sukupolven ratkaisuille. Samalla perheasuntojen tarve säilyy merkittävänä.
- Täydennysrakentaminen voi aiemmista ennusteista poiketen lisätä väestön kasvua (arviolta 700 – 2300 asukasta) ja ikärakenteen nuorenmista. Tulevat arviot mahdollisen lisärakentamisoikeuden vaikutuksesta asukasmäärään tulisi viedä tiedoksi yrityspalveluille väestöennusteen vuosittaisista päivittämistä sekä sosiaali- ja sivistystoimelle palveluiden mitoittamista varten.

Vapaalan pientaloalueen väestö 2015

Yhdyskuntarakenne

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) uudistuksen yhteydessä vuonna 2000 tulivat voimaan valtakunnalliset alueidenkäytön tavoitteet, joissa otetaan kantaa yhdyskuntarakenteen eheyteen. Yhdyskuntarakenteen eheys mahdollistaa mm. joukko-liikenteeseen tukeutumisen. Eheytyvä kaupunkirakennetta on pyritty edistämään jo Vantaan yleiskaavassa (kh 2007). Nykyään se on yksi Vantaan kaupungin valtuustostrategian painopisteistä (kh 2013). Vantaan kaupunki painottaa siis tavoitteissaan nykyisten pientaloalueiden tiivistämistä uusien alueiden rakentamisen sijaan.

Vapaalan pientaloalue rajautuu lännessä Vihdintien väylään. Etelässä alue rajoittuu väljähköön 1970-luvun kerrostaloalueeseen, muutoin selvitysalueetta rajaavat laajat virkistysalueet. Vapaalan pääkatuja ovat vanhastaan mutkittelevat Ilpolantie ja Vapaalantie. Alueelle on kolme sisääntuloväylää, muutoin ajoneuvoliikenne on sisäsyöttöistä. Katuverkko on tiheä, mutta monet reiteistä ovat jalankulun ja pyöräilyn osuuksiin katkeavia tonttikatuja. Vapaala on tyypillinen vanha vantaalainen pientaloalue: rakentamista on usealta vuosikymmeneltä ja rakenne on kehittynyt pikkuhiljaa laajeten.

Alueen rakenteesta on ollut edellinen kokonaistarkastelu vuonna 1970-luvun lopulla edellisen laajemman asemakaavan (130200) yhteydessä. Silloin kaavaan otettiin mukaan uusia puistokaistaleita ja asutusta laajennettiin pohjoiseen päin.

Huomioitavaa jatkosuunnittelussa

- Yhdyskuntarakennetta mahdollisesti tiivistettäessä tulee katuverkon toimivuuteen sekä säilytettävien virkistysalueiden kehittämiseen kiinnittää erityistä huomiota.

Vapaalan sijainti kaupunkirakenteessa viheralueineen.

Rakennustehokkuus

Asemakaavassa tonttitehokkuutta kuvataan kerrosten yhteenlasketun rakennusoikeuden suhteella tontin pinta-alaan (ns. e-luvulla). Rakennusoikeus on voitu merkitä asemakaavaan myös pelkästään kerrosneliömetreinä, jolloin tehokkuusluvun saa selville vain erikseen laskemalla.

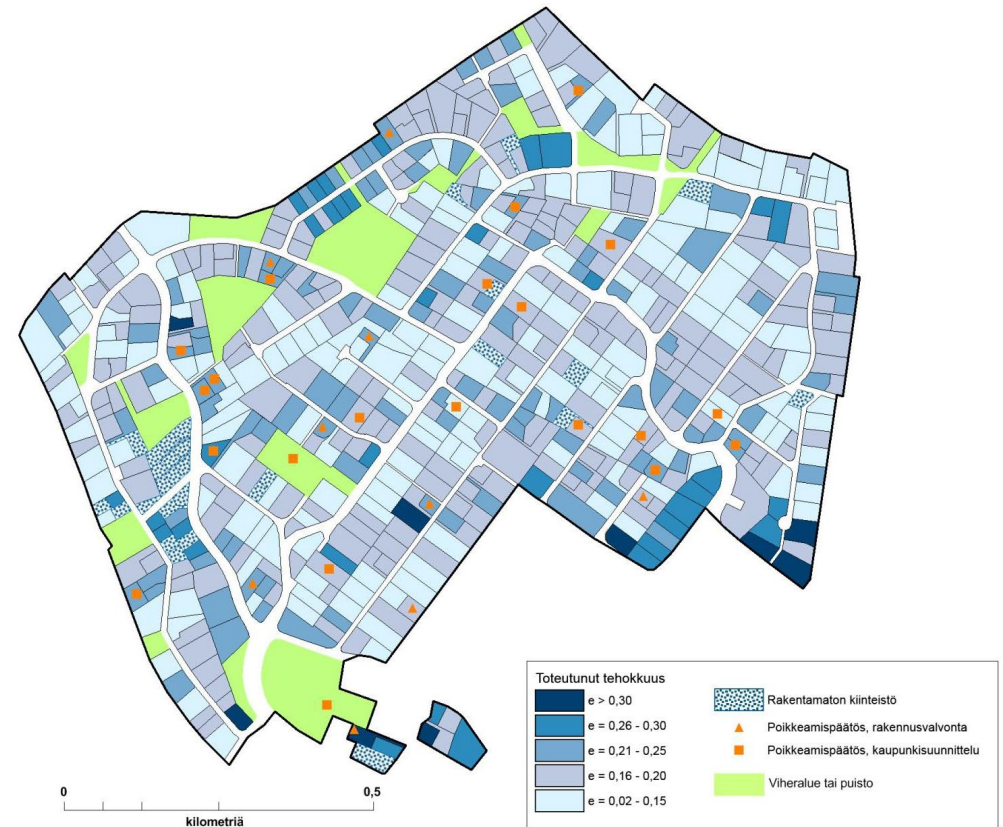
Vapaalan pientaloalueella rakentaminen on Vantaan uusiin pientaloalueisiin nähden väljää. Vanhaksi pientaloalueeksi tiiviys on tyypillinen.

Vapaalan tonteilla on tehokkuus asemakaavan mukaan keskimäärin $e = 0,21$ ja toteutunut tonttitehokkuus keskimäärin $e = 0,17$. Tehokkuudessa on kuitenkin runsaasti tonttikohtaista vaihtelua, sillä tontteja on muodostettu eri vuosikymmeninä ja lohkoittu. Poikkeamispäätöksiin on myös toteutettu ympäröivää korttelia tiiviimpiä ratkaisuja.

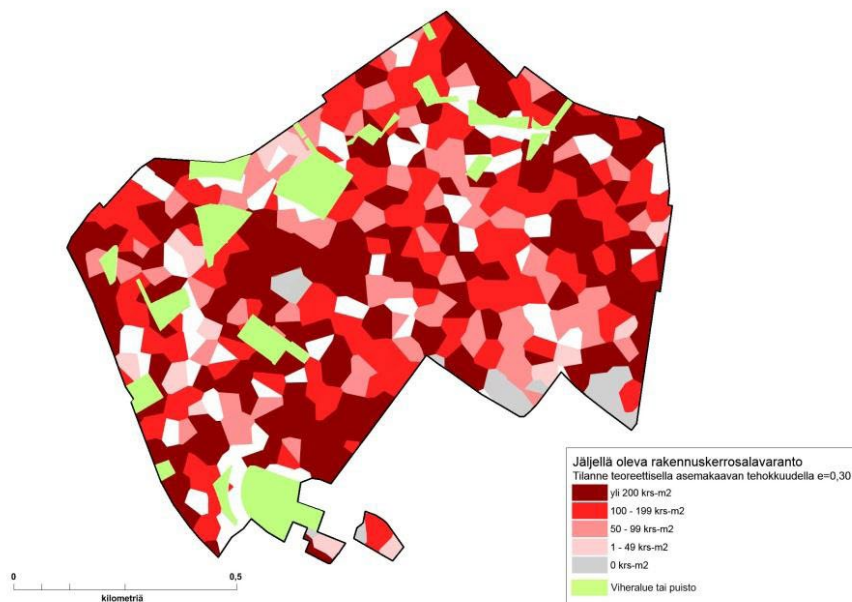
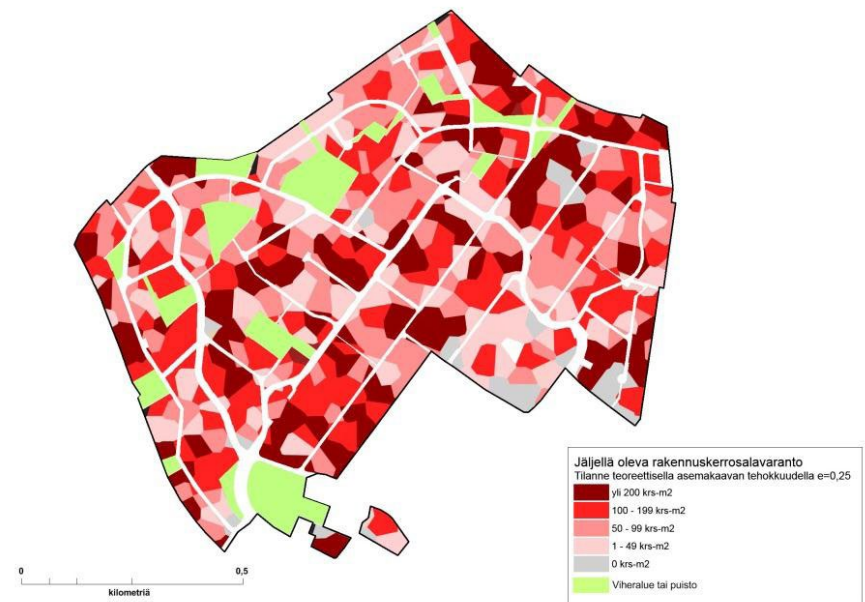
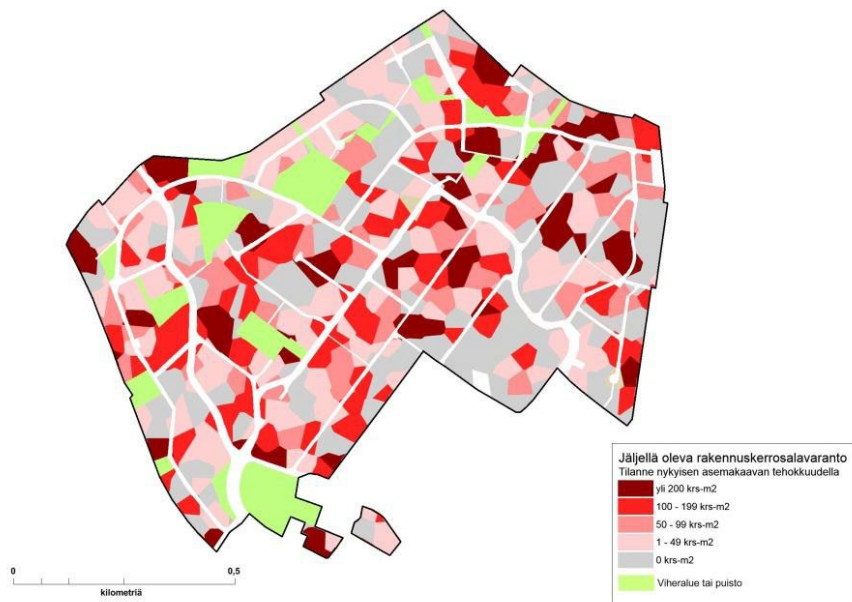
Monilla tonteilla tehokkuus on alle kaavan salliman (kaavassa pääosin $e = 0,20$ eli rakennusoikeutta 20 % tontin pinta-alasta). Osittain saattaa vaikuttaa pääosassa asemakaavassa oleva määräys, jonka mukaan rakennus saa peittää tontin alasta korkeintaan 15 %. Tällöin yli 15 % menevä osuus tulisi rakentaa toiseen kerrokseen. Peittoalaa koskevaan määräykseen on myönnetty useita poikkeamisia 2000-luvulla samoin kuin rakennusoikeuden ylitykseenkin. Peittoalaa koskeva määräys kuitenkin tehostaa tontin maankäyttöä ja tukee vehreiden pihojen muodostumista. Peittoalan määrittelyllä voidaan varmistaa tontin tehokas käyttö siten, että kasvillisuuden lisäksi kulkuyhteyksille, pysäköinnille, lumitilalle ja oleskelulle jää riittävästi tilaa.

Lukujen valossa poikkeamispäätösten vaikutus alueen tehokkuuteen ei ole merkittävä, mutta paikalliset erottavat tehokkaammat ratkaisut usein katukuvassa. Saman tehokkuuden voi tosin toteuttaa useammalla tavalla. Rakennuksen mitakaava, pihan ja pysäköinnin ratkaisut ja muut kaupunkikuvaan liittyvät tekijät saattavat vaikuttaa ulkoasuun varsinaista tehokkuutta enemmän.

Selvitysalueelle kaupunkisuunnittelun vuosina 2000 – 2015 ja rakennusvalvonnan vuosina 2013 – 2015 myöntämät poikkeamiset merkitty kuvaan.

Peittoalatarkastelu eli tonttien todellinen, toteutunut tehokkuus joulukuussa 2015 sekä poikkeamispäätökset. Mukana myös rakentamattomat tontit. Anna-Karin Kyrönviita, 2016.

Selvitysalueen jäljellä oleva rakennusoikeus, jos tehokkuusluku $e = 0,20/0,25/0,30$ (rakennusoikeuden suhteella tontin pinta-alaan). Rakennusoikeuksien tarkkaa sijaintia ja kokoa on muokattu.

Voimassa oleva asemakaava sallii rakentamista 159 000 k-m², josta rakentamatta on 37650 k-m² eli rakennusoikeudesta on vielä käyttämättä noin 24 %. Asumisväljyysluvulla (Vapaalan 38,9 as/m²) jaettuna ja vain yli 100 m² jäljellä oleva rakennusoikeus huomioiden tämä tarkoittaisi noin 700 asukasta.

Mikäli tonttitehokkuus nostettaisiin alueella tasolle $e=0,25$, nykyisen lisäksi saataisiin noin 31100 k-m² rakennusoikeutta. Kuitenkin Vihdintien varrella uusi rakennusoikeus on lähes poikkeuksetta työtilan rakennusoikeutta, ellei melun torjuntaa pystytä järjestämään. Asumisväljyysluvulla jaettuna ja vain yli 100 m² jäljellä oleva rakennusoikeus huomioiden tämä tarkoittaisi nykyisen varannon mahdollistaman kasvun lisäksi vielä noin 600 asukkaan kasvua.

Mikäli tonttitehokkuus nostettaisiin alueella tasolle $e=0,30$, nykyisen lisäksi saataisiin noin 65000 k-m² rakennusoikeutta. Asumisväljyysluvulla jaettuna ja vain yli 100 m² jäljellä oleva rakennusoikeus huomioiden tämä tarkoittaisi nykyisen varannon mahdollistaman kasvun lisäksi noin 1600 asukkaan kasvua.

Todellisuudessa on epätodennäköistä, että koko alueen rakennusoikeus tulee hyödynnettyksi. Käytännössä rakennusoikeus tulisi ilmeisesti jakautumaan kutakuinkin yhtä epätasaisesti kuin nyt.

1970-luku oli eräänlainen käännekohta alueen tonttien tehokkuudessa. Asemakaavaluonnoksen valmistuttua syksyllä 1970 alueelle toteutettiin rakennuttajien toimesta poikkeus- ja rakennusluvilla useita rivitaloja (kerrosluku I-II ja $e_t=0,16-0,45$). Edelleen asemakaavan vahvistuttua tonteille oli sallittua rakentaa hieman korkeammalla tehokkuudella ($e=0,20$).

Palautetta

- Voimassa olevan asemakaavan mukaan rakennettuja kiinteistöjä tulee kohdella tasapuolisesti.
- Tonttitehokkuuden kaavamainen korottaminen ei saa vaikuttaa kiinteistövero-a korottavasti
- Lisärakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota naapureihin kohdistuviin vaikutuksiin.
- Suunnitelmat ovat perusteelliset ja hyvin tehty. Ehdotettu tehokkuuden nosto 0.25:een on hyvä kompromissi tiivistämisen ja ”luonteen säilyttämisen” välillä.
- Olisi hyvä että rakentamistehokkuudessa kuunneltaisiin tontin omistajia.
- Vapaalassa tehokkuus ei saisi ylittää 0,20. Omakotitontilla pitää olla kunnan kokoinen piha- ja puutarha-alue ja ympärillä viheralueet.

Huomioitavaa jatkosuunnittelussa

- Vapaalassa on runsaasti täydennysrakentamisen mahdollisuuksia. Tärkeätä olisi kuitenkin tiivistämisen vastapainona tukea alueen tunnistettavia piirteitä kuten maastonmuotoja, vehreitä näkymiä, kaupunkikuvan viihtyisyyttä sekä tonttien toimivuutta.
- Jatkosuunnittelussa on suositeltavaa lisätä määräys peittoalasta eli vaatimus 15-20 % tontin pinta-alan ylittävän rakennusoikeuden sijoittamisesta toiseen kerrokseen etenkin pienillä tonteilla.

Tontit

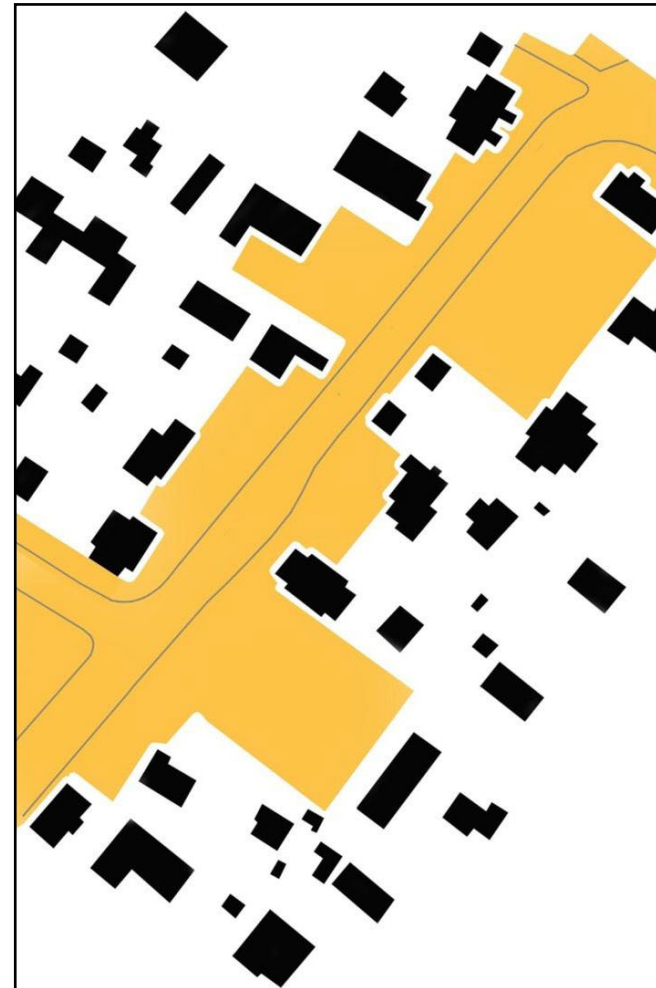
Selvitysalueella on 609 kpl asumiseen tarkoitettua tonttia. Asuin-, liike- ja toimistotontteja on 3 kpl ja yleisille palveluille tarkoitettuja tontteja 2 kpl. Tonttien koko vaihtelee välillä 427–5231 m², keskiarvona 1222 m². 55 % tonteista on yli 1000 m² kokoisia.

Vapaalan rakennusten sijoittelu on kirjavaa, sillä pääosin rakennukselle ei ole asemakaavoissa määritetty tarkkaa sijaintia tai rajattu erillistä rakennusala. Pääosin rakennukset eivät muodosta tiiviitä pihapiirejä tai katutiloja, vaan sijaitsevat melko keskellä tonttia tai sen takaosassa.

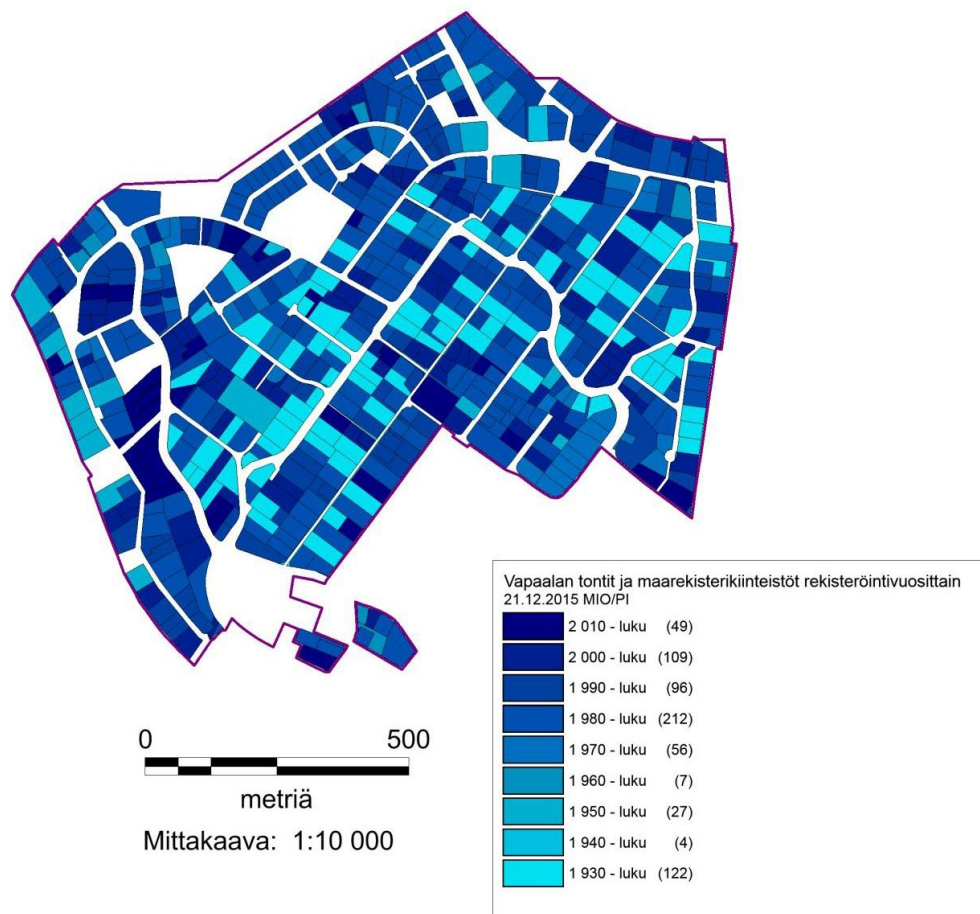
Rakennukset on yleisimmin sijoitettu kohtisuoraan katuun nähden. Muutoin sijoitteluun on saattanut vaikuttaa kadun mutkaisuus tai rinteelle rakentaminen. Olemassa olevista tonteista lohkotuissa täydennysrakentamisen ratkaisuihin rakennus on mitä luultavimmin suunnattu siten, että pakolliset toiminnot sopivat tontin muotoon.

Rakennuskaavassa vuonna 1946 tontit olivat pitkiä ja katua vasten kapeita. Ne reunustivat katuja melko säännöllisen kokoisina. Alkuperäisiä, 1930-luvulla lohkotettuja tontteja on jäljellä 122 kpl. Suuri uusien tonttien muodostumisen aalto oli 1980-luvulla, jolloin uusia asemakaavoja lähdettiin toteuttamaan samalla laajentaen asuinrakentamisen sijoittumista alueen laidoille.

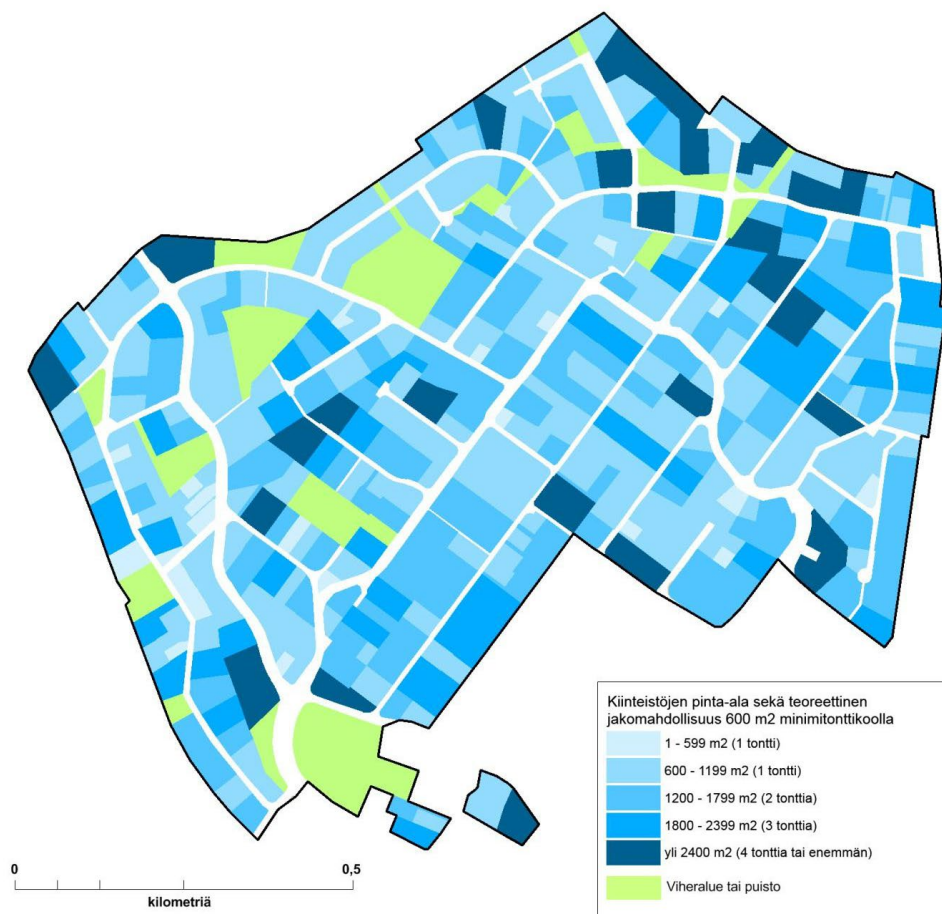
Vapaalan pientaloalueen täydennysrakentaminen tontteja jakamalla on aloitettu mitä luultavimmin vasta tämän jälkeen. 1990-luvulta alkaen selvitysalueella on muodostettu noin 250 uutta tonttia. Tämä rakentaminen on sijoittunut melko tasaisesti eri puolille aluetta painottuen alueen reunoille. Alueella olemassa olevien tonttien jakamisessa on ollut tyypillistä, että uusi rakennus sijoittuu kadulta katsoen nykyisen taakse. Tämä edellyttää usein ajoyhteyden ratkaisemista olemassa olevan tontin halki.

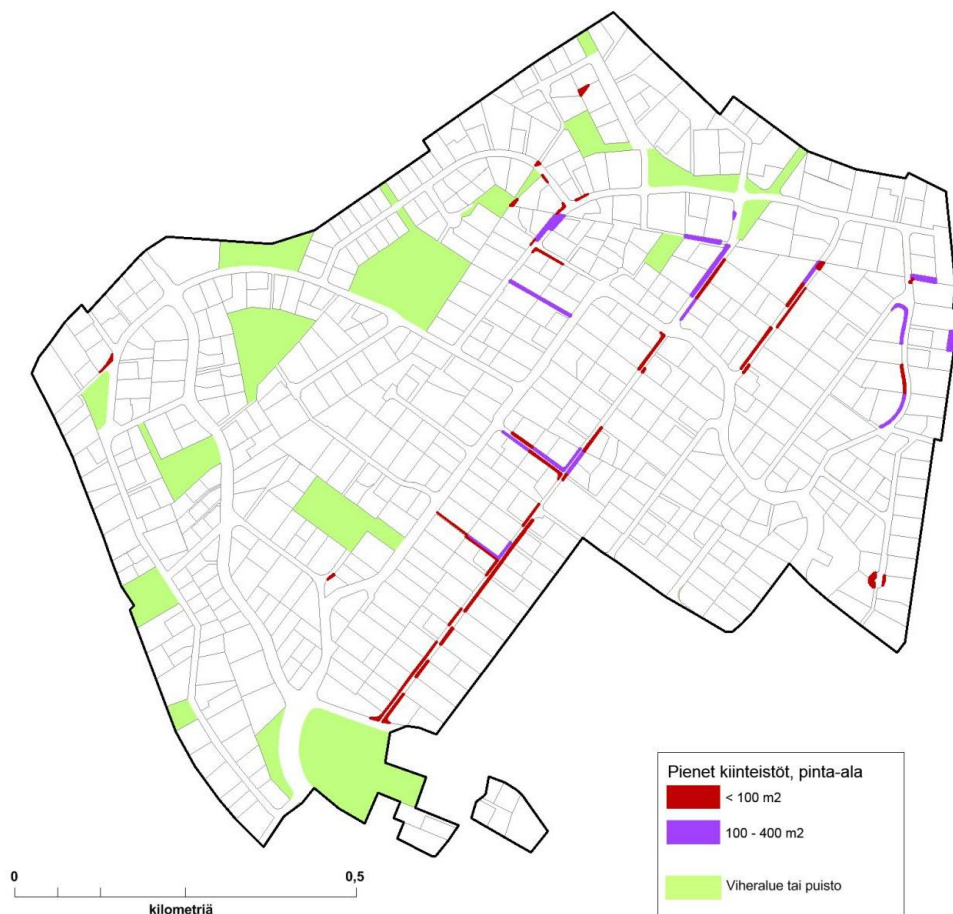
Ote katutilan muodostumisesta rakennusten sijainnin perusteella Vapaalantien kohdalla. Kuvassa ei ole huomioitu aitarakenteita tai kasvillisuutta.

Kartta kuvaa kiinteistöjen rekisteröintipäivämääriä vuosikymmenittäin.
Pirjo Ilosalo, 2015.

Tonttien koko ja teoreettinen jakomahdollisuus suunnittelualueella,
mikäli tontin minimikooksi otetaan 600 m². Anna-Karin Kyrönviita, 2015.

Selvitysalueen pienikokoiset, rakennuskäyttöön sellaisenaan kelpaamattomat kiinteistöt, joiden käyttöä voidaan tarkastella jatkosuunnittelussa.
Anna-Karin Kyrönviita, 2015.

Tonttien koko vaihtelee suuresti, sillä osa tonteista on jaettu ja osa ei. Uusien tonttien keskimääräiset koot ovat myös pienentyneet vuosikymmenien aikana. Vuonna 1979 alueen tilojen pinta-alat vaihtelivat välillä 500 m² – 4300 m² ja keskikoko oli 2200 m². Nykyään uudet tontit, esimerkiksi Ilpolantien ja Kierretien välissä ovat kooltaan 470 – 800 m². Täydennysrakentamisessa lohkottaessa olemassa olevia tontteja, uuden tontin koko on luonnollisesti korkeintaan puolet alkuperäisestä, usein arviolta 600 m² tuntumassa. Jo jaettujen tonttien jakaminen edelleen voi olla hankalaa koon lisäksi muodon ja kulkuyhteyden sijoittumisen puolesta.

Rasitteita on tehty pääosin vesihuollon tarpeisiin, mutta usein olemassa olevasta tontista lohkotuissa kohteissa rasite koskee lisäksi ajoyhteyttä. Vapaalassa kulkuyhteyksiä tonteille on toteutettu myös kirvesvarsitontein.

Palautetta

- Runsaslumisina talvina tonttien lumia kipataan naapurin puolelle tai kaualueelle. Tonteille tulisi vaatia riittävä määrä lumitilaa.
- Uusilla pienillä tonteilla ei ole riittävästi tilaa oleskelupihalle. Tämä on ongelma varsinkin tonteilla, joita ei rakenneta omaan käyttöön.
- Liian pienille tonteille ei jää puustoa eikä tilaa kasvillisuudelle, mikä vaikuttaa koko alueen kaupunkikuvaan.

Huomioitavaa jatkosuunnittelussa

- Tonttien mahdollinen lohkomisen ja toimintojen kuten kulkuyhteyden toimivuus tulee tarkastella mittauskohtaisesti.
- Pienikokoisia, alueen muutoksista tähteesi jääneitä kiinteistöjä koskevia vaihtoehtoja voidaan tarkastella jatkosuunnittelun yhteydessä.
- Tiivistyvässä rakenteessa tonttien lumitilan ja oleskelupihojen sijoittumista sekä kasvillisuuden määrää tulisi ohjata nykyistä tarkemmin.
- Pienten talousrakennusten rakentaminen tonttien rajalle naapureiden suostumuksella on suositeltavaa yhtenäisten piha-alueiden muodostumiseksi.

Rakennuskanta

Rakentamisen määrä

Vuoden 2015 lopussa Vapaalan pientaloalueella oli 640 asuinrakennusta. Osalla tonteista on piharakennuksia, kuten talousrakennus tai autokatoksia. Vanhoilla tonteilla on mahdollisesti edelleen jäljellä myös pihasaunoja tai alkuperäinen pieni asuinrakennus. Vuoden 2015 lopussa rakenteilla on ollut 11 yhden asunnon taloa.

Vapaalassa rakentamisen vilkkaimmat kaudet olivat ensimmäisten tonttien tultua myyntiin 1930 – 40-lukujen taitteessa sekä 1980-luvulla ensimmäisen laajan asemakaavan valmistuttua. Myös 1970-luvulla rakennettiin suhteellisen paljon uusia asuntoja pientaloalueelle, lisäksi Rajatorpan kerrostaloalue rakennettiin yhtenä kokonaisuutena.

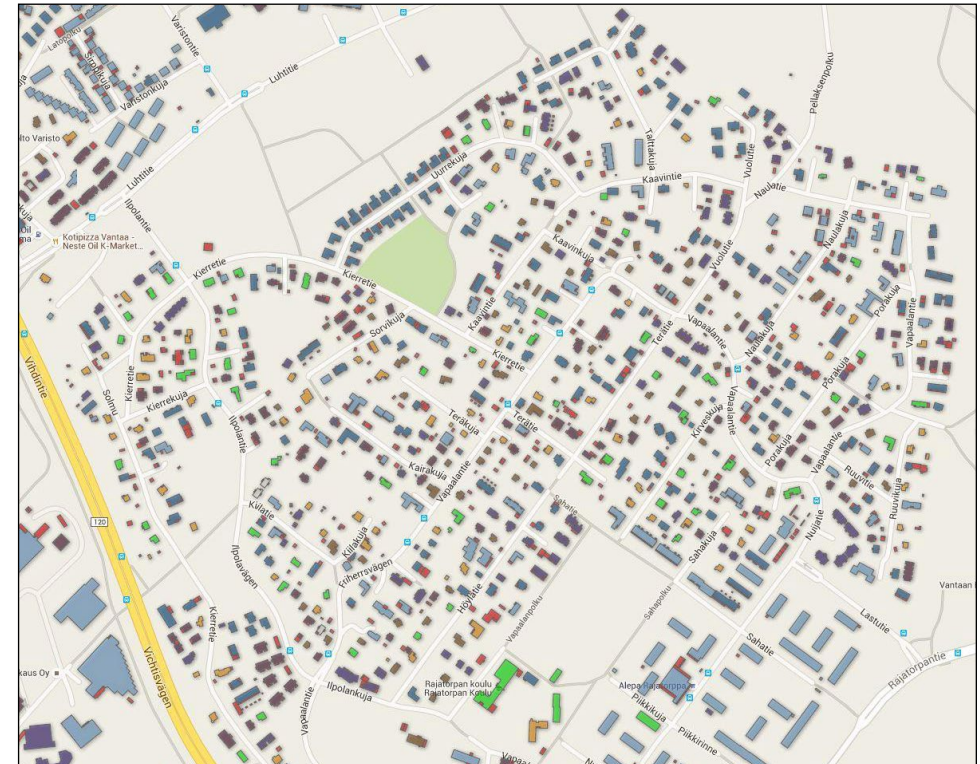
Rakennustyypit ja rakennusten koko

Vapaalan rakennuskanta koostuu useina eri vuosikymmeninä rakennetuista pientaloista, pääasiassa erillispientaloista. Rivitalot yleistyivät Vapaalan pientaloalueella 1980-luvulta alkaen. Vapaalan asuinrakennuksista 76 % on yhden asunnon taloja, 17 % paritaloja ja 6 % rivitaloja. Asuinrakennusten kerrosalan määrä vaihtelee 54 – 821 k-m² välillä, keskimääräinen kerrosala on 180 k-m². Mukana on myös useampiasuntoisia kiinteistöjä.

Vapaalan rakennusten keskimääräinen koko on kasvanut vuosikymmenien aikana. Osittain tämä liittyy 1980-luvulta alkaneeseen rivitalojen ja yhtiömuotoisen rakentamisen yleistymiseen. Vuonna 2015 Vapaalan asuinrakennuksista 56 % oli kaksikerroksisia ja 44 % yksikerroksisia.

Osalla selvitysalueetta on voimassa peittoalaa koskeva määräys, joka määrää yli 15 % rakennusoikeudesta menevän osuuden toiseen kerrokseen. Peittoalaa koskevaan määräykseen on myönnetty yksikerroksisia rakennuksia varten poikkeuksia. Toteutuneiden tehokkuuksien perusteella (ks. kohta Rakennustehokkuus) toiseen kerrokseen määrätty yli 15 % osuus rakennusoikeudesta on saatettu myös jättää rakentamatta.

Vuonna 1979 pääosa rakennuksista oli 1,5-kerroksisia omakotitaloja. Sittenkin I ja II-kerroksiset asuinrakennukset ovat yleistyneet. Täysimääräinen rakennusoikeuden hyödyntäminen edellyttää usein toiseen kerrokseen rakentamista. Maanpäällisen kellarin salliminen on saattanut mahdollistaa käytännössä lähes kolmikerroksisen rakennuksen.

Valmistumisvuosi

1700 to 1930	1950 to 1960	1970 to 1980	1990 to 2000
1930 to 1950	1960 to 1970	1980 to 1990	2000 to 2013

Vapaalan pientaloalueen rakennuskannan ikä Google Maps-palvelun päällä esitettynä (Helsinki Region Infoshare, Jani Hannén, 2013). Punaisella merkityt rakennuksen, jotka on merkitty valmistuneeksi ennen vuotta 1930, ovat pääosin rakennuksia, joiden valmistumisvuosi ei ole tiedossa.

Rakennusten ulkoasu

Vapaalan rakennuskanta koostuu 1930-luvulta lähtien kaikkien eri vuosikymmenien rakentamisesta. Rakennuskanta on moni-ilmeistä ja sen ulkoasu noudattelee pitkälti eri vuosikymmenille tyypillisiä suuntauksia. 1980-luvulle asti Vapaalan rakennuskanta on ollut mittakaavaltaan melko vaatimatonta ja hillittyä. Vuonna 1979 rakennuksista 85 % oli puurakenteisia. Myöhemmin rakennusmateriaalit ovat monipuolistuneet ja vaaleat pinnat ovat yleistyneet. Vapaalan rakennusten värit on ollut pääosin vapaasti valittavissa, vasta 2000-luvun asemakaavoissa rakennusten väriä on ohjattu tarkemmin.

Yksinkertaiset harjakatot ovat alueella pitkään vallinnut, hallitseva kattomuoto. Vuoden 1946 rakennusjärjestyksen kattomuodon on saanut valita 0-45 asteen väliltä. Noin 1960-luvulta eteenpäin yleistivät tasakatot, jotka on myöhemmissä asemakaavoissa saatettu kieltää. Lisäksi on jonkin verran auma- ja mansardikattoja. Uudessa rakennuskannassa myös yksi- tai useampilappeiset pulpettikatot ovat yleisiä. Kaiken kaikkiaan vuosikymmenien myötä Vapaalan kattovalikoima on monipuolistunut. Viereisten rakennusten kattojen ulkoasua ei välttämättä ole sovitettu yhteen naapurin tai edes saman tontin rakennusten kesken.

Muiden piirteiden tavoin alueen rakennusten ikkuna-aukkojen koot vaihtelevat runsaasti. Uudessa rakentamisessa on myös aiempaa suurempia, useampaan kerrokseen ulottuvia ikkunapintoja. Rakennuksen mahdollinen mataluus, tummuus tai harjakatto häivyttävät ikkunoiden vaikutusta rakennuksen ulkoasuun. Myös ikkunoiden suuntautumisella on vaikutusta kaupunkikuvaan: kadulle päin suuntautuvat ikkunat ja kuistit antavat rakennuksesta asutun vaikutelman.

Vanhemman rakennuskannan peruskorjaamiselle tai purkamiselle saattaa olla tarvetta. Vanhan rakennuskannan kunnosta antaa viitteitä vuoden 1979 tilanne, jolloin olemassa olevista rakennuksista vain noin 40 prosenttia on luokiteltu hyväkuntoisiksi.

Tonttien rajautuminen

Vapaalan tonttien yleisin rajautumistapa on pensasaita. Piha on usein rajattu kadusta puurakenteisella aidalla tai jättämällä kadun varteen harvaa puustoa. Pihan rajaamiseen on käytetty myös perinteistä kivimuuria, tiili- tai rapattua muuria, verkko- tai muuta metallirakenteista aita. Paikoin pihan ja kadun rajaa jäsentää säilytetty kallio.

Varsinkin uudemmalle rakentamiselle on tyypillistä, että rakentamisen jäljiltä tontille jää hyvin vähän luonnonvaraista kasvillisuutta. Istutettu kasvillisuus on usein yhä vähäisempää ja hallitumpaa. Lisäksi autojen pysäköinnille varattu alue ja rakenteet vievät pihapiirin etuosasta suhteellisen suuren osuuden. Kun rakennusten koko keskimäärin on kasvanut, nämä tekijät saattavat rikkoa alueelle tyypillistä pienimittakaavaisuutta.

Palautetta

- Rakennuskannan moni-ilmeisyys koettiin yhdeksi alueen tyypillisimmistä piirteistä. Osa vastaajista koki rakennuskannan monipuolisuuden tuovan myös sekavuutta alueen kaupunkikuvaan. Vapaalan yleisilmeen säilyttämiseen omaleimaisena ja yhtenäisenä täydennysrakentamisesta huolimatta on toivottu toimenpiteitä.
- Hankkeen yhteydessä tehdyssä karttakyselyssä rakennuskannasta miellyttäviksi piirteiksi nostettiin alueen esiin pientalojen punertavat katot, 80-luvun pienet 1-kerroksiset pientalot sekä vanhat rintamamiestalot.
- Mielipiteet moni-ilmeisen alueen rakennusten ja aitojen ulkoasusta vaihtelivat.
- Vanhoja kivimuureja tulisi säilyttää.

Huomioitavaa jatkosuunnittelussa

- Vapaalan rakennuskannan monipuolisuus olisi hyvä sallia tulevaisuudessakin. Joitakin yhteisiä tekijöitä alueen rakennetulle ympäristölle olisi kuitenkin hyvä löytää, mikäli halutaan säilyttää alueen rauhallisuuden ja harmonian tunnelma.
- Valmiiksi rakennetussa, vuosikymmenien aikana kerrostuneessa ympäristössä yhtenäisyyden tavoittelu rakennusten yksittäisten ominaisuuksien puolesta ei ole välttämättä tarpeen. Rakentamisen hillitty mittakaava, korkeintaan kaksikerroksisuus sekä tilan jättäminen vehreydelle ovat tärkeitä lähtökohtia. Rakennusten sijoittelulla, tontin rajaamisella ja kadun puolelle sijoittuvalla kasvillisuudella alueen tasapainoista vaikutelmaa voidaan vaalia niin, että rakennusten tai aitamateriaalien toteuttamiseen jää vapautta.
- Asuinrakennuksen, piharakennusten ja aidan ulkoasun sovittaminen toisiinsa tukee tasapainoista kaupunkikuvaa. Esimerkiksi harjakatto on yksinkertainen tapa sovittaa uutta rakentamista vanhaan.
- Vanhojen kivimuurien säilyttämistä ja uusien perinteisten kivimuurien rakentamista tulee suosia.
- Kahteen kerrokseen rakentamista tulee suosia, jotta maa-alaa säästyy pihan toiminnoille ja luonnonelementeille.

Rakennettu kulttuuriympäristö ja muinaismuistot

Rakennuksia suojellaan yleisimmin kaavoituksella. Silloin kun kohde on valtakunnallisesti merkittävä tai kun rakennuksessa on erityisen arvokkaita sisätiloja ja laitteita tai muita piirteitä, kohteita voidaan suojella myös pelkän lain rakennusperinnön suojelemisesta (498/2010) perusteella. Historiallisen ajan muinaisjäännökset, joita ovat mm. linnoitukset, on rauhoitettu muinaismuistolain perusteella.

Vantaalla on tehty rakennuskannan inventointi vuonna 2002. Kaupunginmuseo määrittelee ja tarkistaa ajantasaisen tilanteen merkittävistä, suojelutarpeen vaativista rakennuksista. Vapaalan täydennysrakentamisselvitykseen on saatu Vantaan kaupunginmuseolta virallinen mielipide ja neuvontaa.

Vantaan rakennusinventoinnissa Vapaalassa esitetyistä kuudesta kohteesta kaupunginmuseo on joulukuussa 2015 tehdyn tarkastelun jälkeen nimennyt jatkosuunnittelussa huomioitaviksi neljä kohdetta. Näistä selvitysalueella sijaitsee kaksi: Työväentalo Friherrsin torppa (1938) osoitteessa Vapaalantie 28 ja alueen ensimmäinen koulu, asuinrakennus Villa Björkliden (1938) Naulakuja 7:ssä. Friherrsin torppa on rakennettu vuonna 1938 Elannon myymäläksi. Vuonna 1977 kauppa siirrettiin Rajatorpan ostoskeskukseen ja vuonna 1980 Friherrsin Sosiaalidemokraatit ostivat kiinteistön osuusliike Elannolta. Rakennusta on vuosien saatossa remontoitu perusteellisesti. Talon ulkomuoto on kuitenkin vanhan kaupan mukainen.

Selvitysalueen välittömässä läheisyydessä sijaitsee myös kaupunginmuseon kulttuurihistoriallisesti erittäin merkittäväksi kohteeksi (R1) määrittämä Ilpolan koulu (1948). Koulu pihapiireineen on edelleen toiminnassa ja suojeltu asemakaavalla. Rajatorpan puolella sijaitsee merkittäväksi kohteeksi (R2) määritetty Vapaalan terveyskeskus (1955). Merkittäviksi mainittuihin kohteisiin kohdistuvista korjaus- ja muutostöistä tulee kuulla kaupunginmuseota. Muiden alueen kohteiden mahdolliset arvot tulevat käsiteltäväksi asemakaavamuutosten tai poikkeamispäätösten yhteydessä.

Ilpolantien eli Vanha Hämeenkylläntie -Vapaalanpolku – Ulkonäytynkujan historiallinen tielinjaus on inventoitu kulttuurihistoriallisesti erittäin merkittäväksi kohteeksi (R1). Ilpolantien linjaus on ollut olemassa ainakin 1700-luvulta lähtien. Kaupunginmuseon mukaan tien luonne on jo muuttunut, mutta sen linjaus tulee jatkossakin säilyttää.

Vapaalassa ei ole merkittäviä, suojelua edellyttäviä rakennettuja aluekokonaisuuksia. Lähin kulttuurihistoriallisesti merkittävä inventoitu kohde on koskee Rajatorppaa.

Kaupunginmuseon mukaan alueella ei sijaitse arkeologista kulttuuriperintöä, joten muinaisjäännöskysymykset eivät rajoita alueen suunnittelua.

Palautetta

- Jälkimmäisen kyselyn vastauksista ilmeni, että Uurrepuistossa sijaitisi muinaishauta. Kaupunginmuseolla ei kuitenkaan näyttöä paikalla sijainneista muinaisjäännöksistä. Kaupunginmuseon arkeologin mukaan näin korkealta (+ 40 m) ei ole yleensä tavattu vanhoja asuinpaikkoja. Alueen kivikautinen keskus on sijainnut nykyisen Myyrmäen keskustan alueella. Myöskään keskiajalla asutus ei näytä ulottuneen tuonne Uurrepuiston alueelle. On siis hyvin epätodennäköisenä, että Uurrepuiston alueella olisi säilynyt muinaisjäännöksiä.
- Alueen vanhoja kivimuureja toivotaan suojeltavan.

Huomioitavaa jatkosuunnittelussa

- Rakennuskannassa ei kaupunginmuseon mukaan ole mainittuja kohteita lukuun ottamatta suojelua edellyttäviä rakennuksia. Lisäksi koska pientaloalue on luonteeltaan historiallisesti kerroksellinen, ei rakennusten arvoa voida punnita yhtenäisenä kokonaisuutena.
- Yksittäisten kohteiden historialliset arvot tarkastellaan yksitellen poikkeamispäätös- tai asemakaavamuutoshankkeiden yhteydessä.
- Vapaalassa on rakennuskantaa, jonka suojelulle ei ole perusteita, mutta jonka vapaaehtoinen dokumentointi ja säilyttäminen on suositeltavaa. Tällaisia ovat esimerkiksi alkuaikojen pienet asuinrakennukset ja vanhat kivimuurit.
- Valmiiksi kerroksellisen alueen tiivistämisestä ei ole haittaa rakennushistoriallisesta näkökulmasta. Jatkosuunnittelussa on kuitenkin huomioitava alueen nykyinen pienipiirteinen mittakaava.
- Ilpolantien linjaus tulee säilyttää. Vanhoista kivimuurien huomioimista jatkosuunnittelussa tulee tiedustella kaupunginmuseolta.

Työpaikat

Myyrmäen suuralueella työpaikkoja oli vuonna 2008 lähes 24 000, eniten kaupan alalla. Myyrmäen työpaikkaomavaraisuus (90,9 %) oli kuitenkin alhaisempi kuin Vantaalla keskimäärin. Koko Vapaalan kaupunginosan työpaikkamäärä on ollut vuonna 2008 alueella yli tuhat. Rajatorpassa on kymmenittäin pieniä palvelualan yrityksiä. Selvitysalueen lounaispuolella, Vihdintien varrella on yritysalue. Jonkin verran työpaikkoja sijoittuu myös Rajatorpan kouluun, päiväkoteihin sekä alueen asumispalveluihin.

Voimassa oleva asemakaava pääosin sallii tontin rakennusoikeudesta 20 % asumista häiritsemättömiä liike-, työ- ja toimistotiloja. Asumisen yhteydessä on toteutettu yhteensä noin 2300 m² toimistotilaa, 700 m² varastotilaa ja 760 m² muita työtiloja. Työtiloja asumisen yhteydessä on esimerkiksi Kirveskujan varrella. Alueen tietoliikenneverkko vaatisi asukkaiden mukaan lisäkehittämistä ja helpottaisi mm. alueen etätömahdollisuuksia. Tietoliikenneverkkojen kehittämisestä vastaavat yksityiset yritykset.

Vapaalan lähin palvelutarjonta sijoittuu Rajatorppaan ja Myyrmäkeen. Rajatorpan vuonna 1972 valmistuneessa pienessä ostoskeskuksessa on esimerkiksi kauppa, ravintola ja kampaamo. Terveys- ja sosiaalipalvelut sijoittuvat Myyrmäkeen. Vapaalassa on sijaitsee myös asumispalveluita, mm. Rinnekoti-säätiön Vapaalan-koti.

Friherrsin paikallispalveluiden kukoistaessa 1940–70-luvuilla kylän keskus sijaitsi Vapaalantien varressa (noin 41), jossa oli mm. Elannon myymälä nykyisessä Friherrsin torpassa vuodesta 1938 ja posti vuodesta 1955. Palvelut siirtyivät Rajatorpan ostoskeskukseen sen valmistuttua 1970-luvulla. Muita Vapaalan omia palveluita olivat mm. Airaksisen kahvila 1940-luvun puolivälistä 1950-luvun alkuun ja samassa rakennuksessa aina 1970-luvun alkuun asti jatkanut kauppa sekä Vuoluntien ja Vapaalantien risteyksessä ollut kioski.

1970-luvulla Vapaalan käytössä olivat jo Rajatorpan puolella sijaitsevat kaupalliset palvelut sekä kansakoulu, terveystalo ja lastentalo. Ilpolan koulun pohjoispuolella olivat jo urheilukenttä ja lasten leikkikenttä. Vuoden 1980 asemakaavaan merkittiin Friherrsin torppa yleisten palveluiden korttelialueeksi yhdistys- ja viihdetarkoitusta varten ja toinen kaupan paikka asemakaavaan liikerakennusten korttelialueeksi lähimyymlätarpeita varten. Nykyisin Friherrsin torppaa voi vuokrata seurakuntatalon tavoin kokous- ja juhlatilaksi.

Tulevalla täydennysrakentamisella voidaan tukea alueen palveluiden säilymistä tai paranemista. Lisäksi pientaloalueiden ikärakenteen monipuolistuminen väestönkasvun myötä edistää olemassa olevan infrastruktuurin ja palveluiden, kuten koulujen tarkoituksenmukaista käyttöä.

Koulu

Aivan aluksi Friherrsiläiset lapset kävivät koulua Hämeenkylässä noin neljän kilometrin päässä. Vapaalan ensimmäiset omat koulut toimivat vuodesta 1945 kahdessa yksityishuvilassa: alakoulu Sorvikujalla ja yläkoulu nykyisessä Vuolutie 1B:ssä. Ennen Ilpolan koulun valmistumista opetusta oli myös Kansantuvalla. Nykyään Rajatorpan koulu toimii kolmessa rakennuksessa: Ilpolan koulu (1948), pääkoulu (1964) ja paviljonki (1983). Lisäksi Variston koulu on Rajatorpan koulun opetuspisteinä vuodesta 2006. Lähin lukio on Vaskivuoren lukio Myyrmäessä.

Rajatorpan koulun päärakennuksen sekä vanhan suojellun koulun teknisten perusrakennustöiden suunnittelu on käynnissä. Rajatorpan koulun pääkoulun ja paviljongin korvaaminen uudisrakennuksella on opetuslautakunnan investointisuunnitelmissa (ola 14.9.2015). Sivistystoimen mukaan koulun suunnittelussa voidaan huomioida Vapaalan mahdollisen täydennysrakentamisen myötä kasvava oppilasmäärä.

Päivähoito

Vapaalan pientaloalueen lähistöllä on tarjolla ainakin seuraavia julkisia päivähoitopalveluita

- Vapaalan päiväkotia, Vapaalanpolku 11, 12 (myös esiopetus)
- Ruotsinkielinen ryhmäperhepäiväkotia Kardemumma, Riikkirinne 1
- Nikkarin päiväkotia, Vapaalankuja 3 (myös esiopetus ja erityisryhmä).
- Variston päiväkotia, Luhtimäki 2
- Pähkinärinteessä seitsemän päivähoitopistettä (myös esiopetus ja erityisryhmä). Lammaslammentie 3:ssa avoin päiväkotia.

Nykyisen ennusteen mukaan lasten määrä säilyy ennallaan, joten mahdollinen kasvu vaikuttaa suuralueen päivähoitopaikkatilanteeseen. Sivistystoimen mukaan muutosta voi osittain huomioida Rajatorpan uudisrakennuksessa.

Huomioitavaa palveluiden jatkosuunnittelussa

- Palvelutarpeet eivät edellytä muutoksia asemakaavaan.
- Täydennysrakentaminen ei edellytä sosiaali- ja terveystoimelle uusia toimipisteitä tai palveluita.
- Sivistystoimelle tulee viedä tiedoksi ajantasaiset arviot tulevasta asukasmäärästä, jotta ne voidaan huomioida koulupalveluiden suunnittelussa.
- Mikäli väestö kasvaa, päivähoitopalveluihin tarvitaan lisäkapasiteettia.
- Koulujen ja päiväkotien osalta saattoliikenteen reittien huomioiminen jatkosuunnittelussa on oleellista. Myös lasten omatoimisen koulumatkan turvallisuus tulee huomioida, mikäli liikennejärjestelyt muuttuvat ja liikenne alueella lisääntyy.

Virkistys

Tavoitteena Vantaalla on kattava ja yhtenäinen viheralueverkosto, joka perustuu virkistysreitein toisiinsa kytkettyihin laaja-alaisiin luonnonalueisiin ja virkistyspalveluihin. Laajojen luontoalueiden väliset viherkäytävät toimivat pääasiallisina ekologisina yhteyksinä eläimille ja kasveille. Lisäksi asuinalueiden yhteydessä on pienempiä paikalliseen käyttöön tarkoitettuja viheralueita.

Viheralueohjelma 2011 – 2020 ohjaa Vantaan viheralueiden suunnittelua. Viher- ja liikunta-alueiden rakentamishjelmassa määritetään vuosittain käytettävät investoinnit, joiden pohjalta toteutetaan kohteittain puistosuunnitelmat. Kaupungin virkistyskeskityksen pääpanos kohdistuu laajempiin virkistysalueisiin ja toiminnallisiin alueisiin. Pientaloalueiden sisäisten pienten puistometsien kunnossapidon resurssit ovat hyvin rajoitetut.

Viheralueverkosto

Selvitysalueella on noin 16 alueen sisäistä asemakaavassa viheralueeksi merkittyä aluetta (yht. noin 8 ha, 8,5 % koko alueesta). Näistä yksi on ns. toimintapuisto, joissa on puistorakenteita. Vihdintien varressa asemakaavassa puistoksi varatuista alueista kolme toimii enimmäkseen suojaviheralueena. Loput ovat asutuksen välissä säilyneitä luonnonmukaisia metsiköitä, joista seitsemän on kooltaan yli 3000 m². Vapaalan viheralueet sijoittuvat karuille kallioisille lakialueille tai savisiin laaksonpohjiin.

Selvitysalueeseen rajautuu Sahapuisto, joka on toinen Vapaalan pientaloalueeseen liittyvistä rakennetuista ja valaistuista, pääosin esteettömistä toimintapuistoista. Sahapuiston yhteydessä on Rajatorpan koulun urheilukenttä sekä leikki- ja koirapaikka. Puisto on aktiivisessa virkistyskäytössä, jossa se on tärkeää säilyttää jatkossakin. Sahapuistoa perustetaan parhaillaan.

Vapaalan itäpuolella sijaitsee yleiskaavan mukaisen seudullisen viheralueverkon pohjois- ja eteläsuuntainen reitti, jonka varrella lähimpinä sijaitsevat mm. Vapaalan liikuntapuisto, Myyrmäen urheilupuisto, Naulametsä, Myyrmäenmetsä, Raappavuortenmetsä ja Honkasuo. Selvitysalueen eteläpuolella on Rajatorpanpuisto. Lisäksi Rajatorpassa on sisäurheilutiloja. Vapaalan alueen virkistystä tukee myös esitteeksi koostettu kotikaupunkipolku (2009).

Vuonna 1979 Vapaalan puistot olivat koulujen yhteyteen rakennettuja urheilu- ja leikkikenttiä (nykyinen Sahapuisto) lukuun ottamatta luonnonmukaisia. Ne olivat maastoltaan vaihtelevia kallioisia, mäntyjä kasvavia kukkuloiden lakiosia ja peltoaukeita sekä reheviä pähkinäpensaita ja koivuja kasvavia metsiköitä. Vapaalan pohjoisosan muodosti viljelemätön peltoalue, joka liittyi Variston urheilualueeseen, nykyiseen Myyrmäen urheilupuistoon.

1980-luvun alussa hyväksytyissä asemakaavamuutosten yhteydessä kortteleihin sijoitettiin ajan tavan mukaisesti useita uusia puistoja. Asemakaavaprosessiin liittyikin liki 10 vuoden pituinen kiivas keskustelu, jossa asukkaat vastustivat yksityisten omistamien maa-alueiden lunastamista yleisiksi puistoiksi. Pääosin näitä puistoja ei ole rakennettu virkistyskäyttöön eikä niille ole rakennettu huolto- ja kunnossapidon ja jalankulun ja pyöräilyn mahdollistavia puistokäytäviä vielä nyt 35 vuotta myöhemminkään. Ilmeisesti ne vaikeasti löydettävänä palvelevat pääosin vain lähinaapuruston käyttöä. Selvitysalueen kaikilla asukkailla on alle 300 metrin matka lähimmälle virkistysalueelle.

Viheralueiden kehittäminen jatkossa

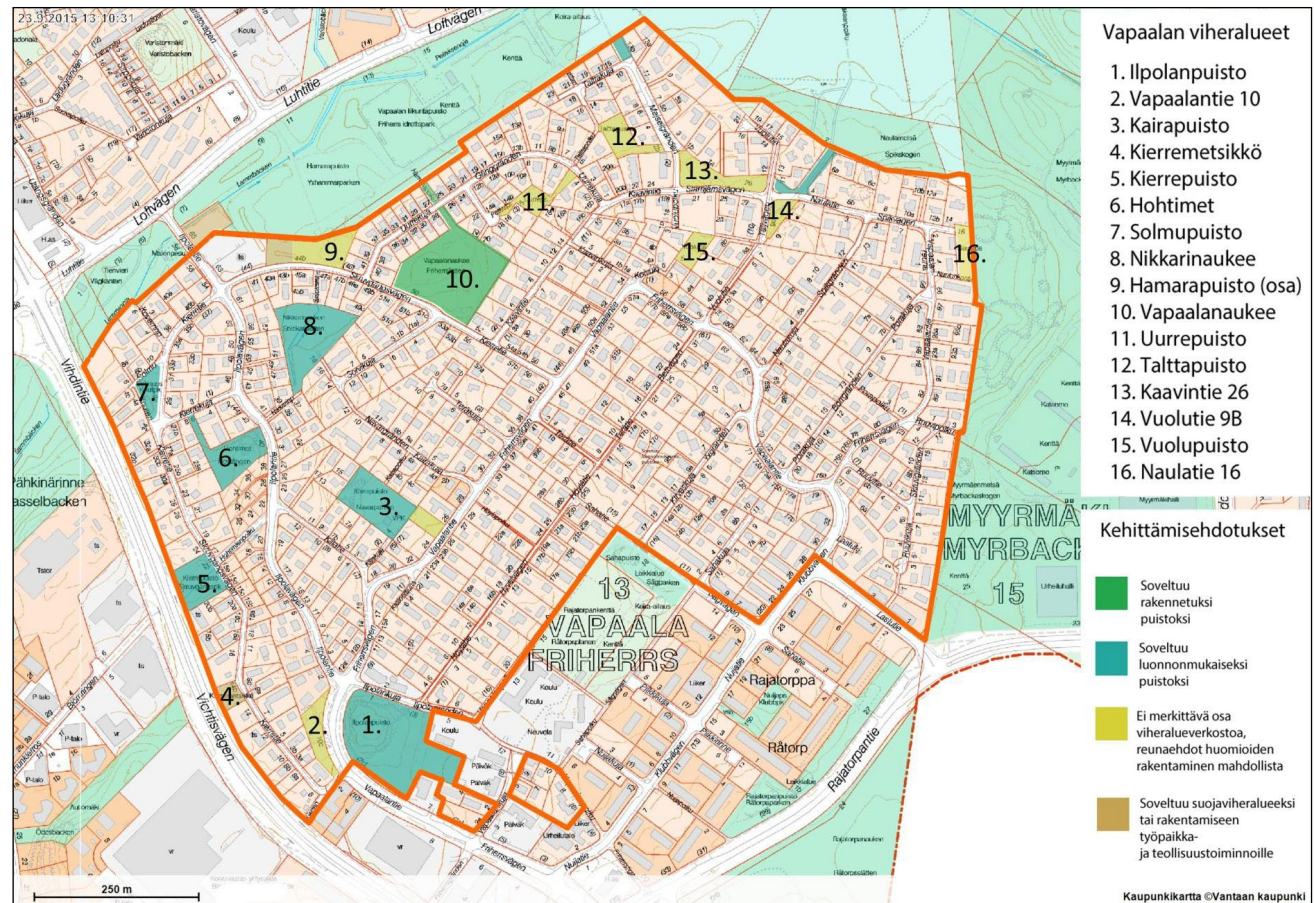
Viheralueilla on merkitystä virkistyskeskityksen lisäksi maisemallisesta, ekologisesta, pienilmastollisesta ja sosiaalisesta näkökulmasta.

Selvitysalueen tuntumassa olevista virkistysalueista vain Sahapuistolle, Vapaalanaukeelle ja Rajatorpanpuistolle on tehty puistosuunnitelmat. Vapaalanaukeeseen perustetaan pari vuotta sitten ja Sahapuistoa kunnostetaan parhaillaan. Selvitysalueelle ei ole tehty metsäsuunnitelmia. Viheralueista on luonnonhoitosuunnitelmat. Metsä- ja luonnonhoitosuunnitelmia uudistetaan parhaillaan.

Selvitysalueen ulkopuoliselle Myyrmäen urheilupuiston alueelle laaditaan yleissuunnitelma, jossa lähtökohtana on pysäköintijärjestelyjen, kevyen liikenteen reitit, toimintojen ja kaupunkikuvan kehittäminen. Rajatorpanpuiston kunnostaminen sisältyi vuoden 2015 rakentamishjelmaan.

Osa puistometsiköistä on sellaisia, että työkoneilla kuten traktorihakurilla risujen haketusta tai koneellista puutavaran poistoa ei ole mahdollista suorittaa. Syynä on joko se, että kohteeseen ei ole soveltuvaa kulkuyhteyttä, maa kantavuus on heikko tai kohde on maastomuodoltaan konetyöhön soveltumaton. Kallioalueiden hoito sen sijaan on kohtuullisen helppoa.

Tässä selvityksessä tehdyllä tarkastelulla on tarkoitus nostaa esiin Vapaalan pientaloalueen sisäisistä virkistysalueista viheralueverkoston keskeisimpänä säilytettävät kohteet ja toisaalta mahdolliseen täydennysrakentamiseen soveltuvat alueet. Mahdolliset käyttötarkoituksen muutokset viheralueille edellyttävät asemakaavamuutosta. Selvitysalueen viheralueille ei ympäristökeskuksen mukaan sijoitu luonnonarvoiltaan merkittäviä, suojelua vaativia kohteita. Virkistysalueiden saavutettavuus 300 metrin etäisyydellä toteutuu myös viheralueverkostoon ehdotettujen muutosten myötä.

Vapaalan viheralueita koskevat kehittämissuunnitelmat kartalla. Selvitysalueen ulkopuoliset viheralueet on merkitty vaaleanvihertävällä.

1. Ilpolanpuisto (17 845 m²)

Tausta

Säilynyt luonnonmukaisena alueena Ilpolan koulun (1948) ja 1960-1970-luvulla rakennetun Vapaalantien välissä.

Luonnonolot

Mustikkatyyppin tuoretta kangasmetsää, puustossa myös mäntyä ja katajaa. Jyrkkä moreenirinteen, laella runsaasti kalliopaljastumia. Alavammalla osalla maaperä silttiä.

Toiminnot

Lähimetsänä Ilpolanpuistoa hyödyntävät koululaisten lisäksi läheiset päiväkodit ja asukkaat. Puiston itäreunassa kulkee kaukolämpöputkisto. Maastonmuotojen puolesta ei ole esteetön kohde. Osin melualueella: tiemelu päivällä 45 – 60 dB, lentomelu 50 dB.

Jalankulun ja pyöräilyn reitit

Vapaalantieltä Ilpolanpolulle kulkemisesta muodostunutta polkua käyttävät ulkoilijat ja Vihdintien pysäkeille kulkevat jalankulkijat. Ei rakennettua yhteyttä. Yhteyden rakentaminen todennäköisesti vaurioittaisi nykyistä kasvillisuutta.

Kaupunkikuva

Historiallisen Ilpolantien linjauksen maisemassa puustoineen maamerkinä erottuva kalliomäki.

Palaute

Paikalliset toivovat alueen säilymistä virkistyskäytössä sekä reitin kehittämistä ja valaisemista. Paljon koululaisten ja päiväkotien lapsille käytössä. Luonnonvaraisuudessaan ainutlaatuinen paikka. Omakotiyhdistys on järjestänyt puistossa keväisin siivoustalkoita. Nuoriso ilmeisesti aiheuttaa toisinaan häiriötä virkistysalueen ympäristössä.

Rakennettavuus

Ilpolanpuisto tulee kokonaisuudessaan säilyttää rakentamattomana.

Kehittämispotentiaali viheralueena

Säilytetään luonnonmukaisena viheralueena. On aktiivisessa käytössä koulun ja päiväkotien lähimetsänä ja kävelyreitteinä. Tärkeä osa Sahapuistoon asti ulottuvaa virkistysalueiden, urheilukenttien ja koulun ulkoilu ympäristöä. Harvoja isoja luonnonmukaisia alueita pientaloalueen sisällä.

2. Vapaalantie 10 (2720 m²)

Tausta

1960 – 1970-luvulla Vapaalantien rakentaminen erotti Ilpolanpuiston metsäalueesta. Vireillä asemakaavamuutos 002120, jossa alueelle ehdotettu asuinrakentamista.

Luonnonolot

Kapea luonnonmukainen kaistale. Kallioinen moreenirinne, puusto mäntyvaltainen. Myös kuusia, koivuja ja haapoja. Rauhoitettu masmalo, joka voidaan tarvittaessa siirtää kasvamaan toiseen paikkaan.

Toiminnot

Eteläpäässä tontti levittäytynyt viheralueen puolelle. Rajoittuu katuun. Ilmeisesti käytetä juurikaan virkistykseen, merkitys maisemallinen ja pääasiassa lähinaapurisiin kohdistuva. Maastonmuotojen puolesta ei ole esteetön kohde. Tiemelu päivällä 45 – 55 dB, lentomelu 50 dB.

Jalankulun ja pyöräilyn reitit

Ei rakennettua yhteyttä. Ilmeisesti ympäröiville tonteille kulkemisesta muodostunut polku.

Kaupunkikuva

Maisemallisesti tärkeä osa Ilpolanpuiston kokonaisuutta, kallioiden ja mäntytien muodostama reunavyöhyke.

Palaute

Vireillä olevan kaavahankkeen yhteydessä viheraluetta on puolustettu tärkeänä maisemassa. Rakentamiseen hankala: kapea pieni tila, joka pelkkää kalliota.

Rakennettavuus

Hankala kohde rakentamiseen, sillä edellyttäisi maastonmuotojen ja ainakin osan avokalliosta ja puustosta säilyttämistä maisemassa. Lisäksi tonttiyhteydet hankala toteuttaa turvallisesti mutkaisessa risteyksessä. Alueelle mahtuisi nämä maiseman erityispiirteet säilyttäen korkeintaan kolme tonttia.

Kehittämispotentiaali viheralueena

Viheralueverkoston osana kohteella ei ole erityistä merkitystä. Säilytettäessä soveltuu luonnonmukaiseksi kohteeksi.

3. Kairapuisto (7715 m², josta Friherrsin VPK:n omistuksessa 6460 m², kaupungin omistuksessa 1260 m²)

Tausta

Vapaapalokunta sai alueen lahjoituksena palokunnan käyttöön maanomistaja Sahlbergeilta vuonna 1944. Ensin sille nousi vaatimaton paloliiteri sekä tanssilava kyläläisten talkoovoimin. Paloasema valmistui 1950-luvulla. Rakennuskaavan aikaan alueelta oli Vapaalantielle suora ajoyhteys, Palokunnantie.

Luonnonolot

Moreenipeitteisen mäen kallioinen lakialue. Kaupungin omistama alue moreeni-maata. Ilmeisesti Kairakujan rakentamisesta jääneistä maamassoista tehtyjä pengerryksiä. Mäntyvaltainen, rinteellä myös kuusia, koivuja, pihlajia.

Toiminnot

Etuosa viheralueesta on VPK:n urheilukäytössä (mm. rantalentopallokenttä), VPK:n mukaan avoin paikallisille. Silti paikallisten vähäisessä käytössä, sillä kulku puistoon on piilossa ja pihan kautta. Vapaalantien varteen sijoittuva kaupungin omistuksessa oleva alue on pusikoituneena vaikeakulkuinen. Viheralueen läpi Kiilakujalta Kairakujalle suunniteltuja jalankulun ja pyöräilyn reittejä ei ole toteutettu. Friherrsin VPK on alustavasti harkinnut mahdollisuutta hakea asemakaavamuutosta sijoittaakseen asuintontteja Kairapuiston hoitamattomaan pohjoiseen takaosan metsään. Tiemelu päivällä alle 55 dB, lentomelu 50 dB.

Jalankulun ja pyöräilyn reitit

Voisi olla läpikulkureitti jalankulkijoille ja pyöräilijöille, jos puistokäytävä rakennettaisiin. Ei kuitenkaan viheralueverkostossa merkittävän tärkeä. Yhteyden mahdollinen katkaiseminen Vapaalantielle rakentamalla ei rajoittaisi kulkua merkittävästi.

Kaupunkikuva

Kadunvarren pientä kaistaletta lukuun ottamatta näkyy vain ympäröiville pihuille.

Palaute

Pidetty paikka ja ”kylän yhteiseksi” koettu, mutta tällä hetkellä hankalapääsyinen ja vaikeasti käytettävä. Kadunvarsitontti ei merkittävä osa puistoa. Moni on toivonut puiston läpi täydennysrakentamista varten ajoyhteyttä. VPK:n toiminnalle tärkeä. VPK on kiinnostunut kehittämään aluetta aktiivisempaan käyttöön paikallisten kanssa.

Rakennettavuus

Vapaalantien varrella sijaitseva kaupungin omistama alue ei ole keskeinen verkoston kannalta, se voidaan muuttaa asuinkäyttöön. VPK:n omistaman maa-alueen takaosa ei välttämättä ole viheralueverkostossa merkittävä, mutta kalliomäkenä suositeltavaa säilyttää rakentamattomana. Haasteena on myös ajoyhteyden toteuttaminen muun kuin rakentamattoman Kiilapolun kautta. Useilla naapureilla toiveita lisärakentamisesta: nykyisen puistoalueen pirstominen ajoyhteyksin estäisi alueen jatkokehittämisen virkistyskäyttöön.

Kehittämispotentiaali viheralueena

Nykyisin yksityisessä omistuksessa oleva alue sopii myös viheralueverkoston osaksi, jos läpikulku mahdollistetaan ja alue tulee kaupungin haltuun. Puisto ei välttämättä ole sopiva kaavamerkintä paloaseman toiminnoille ja pysäköinnille. Säilytettäessä soveltuu luonnonmukaiseksi kohteeksi.

4. Kierremetsikkö (1255 m²)

Tausta

Rakentamattomana säilynyt kaistale Vihdintien varrella.

Luonnonolot

Luonnonmukainen kaistale. Maaperä morenia.

Toiminnot

Ilmeisesti ei juurikaan virkistyskäytössä, merkitys suojaviheralueena. Vihdintien heikentämä ilmanlaatu ja melu vaikeuttavat virkistyskäyttöä ja rakentamista asu-miseen. Melualueella: tiemelu päivällä 65 – 75 dB, lentomelu 50 dB.

Jalankulun ja pyöräilyn reitit

Ei rakennettua yhteyttä.

Kaupunkikuva

Näkyy metsäisenä ympäristönä lähialueille. Lähellä Vihdintietä keventänee liikennealueen vaikutusta.

Palaute -w

Rakennettavuus

Toistaiseksi ei sovellu melun takia asuinrakentamiseen, soveltuisi muuhun rakentamiseen. Puusto rajaa asutusta Vihdintiestä, minkä takia rakentaminen edellyttäisi puuston säilyttämistä osana maisemaa.

Kehittämispotentiaali viheralueena

Säilytetään suojaviheralueena.

5. Kierrepuisto (1230 m²)

Tausta

Rakentamattomana säilynyt kaistale Vihdintien varrella.

Luonnonolot

Metsäinen, märkä alue. Puusto koivua.

Toiminnot

Alueen halki kulkee tärkeä jalankulun ja pyöräilyn yhteys pysäkille ja Pähkinärinteeseen. Ilmeisesti ei juurikaan muussa virkistyskäytössä, merkitys suojaviheralueena ja läpikulkupaikkana. Puusto saattaa pidättää pienhiukkasia. Puiston reunoilla ja reitin varrella kunnallistekniikan johtoja. Melualueella: tiemelu päivällä 60 – 70 dB, lentomelu osittain 50 dB.

Jalankulun ja pyöräilyn reitit

Osa keskeistä jalankulun ja pyöräilyn reittiä.

Kaupunkikuva

Näkyä metsäisenä ympäristönä lähialueille. Lähellä Vihdintietä keventänee liikennealueen vaikutusta.

Palaute -

Rakennettavuus

Maaperän, johtojen, melun sekä pyöräilyn ja jalankulun reitin takia ei sovellu rakentamiseen.

Kehittämispotentiaali viheralueena

Säilytetään suojaviheralueena. Tärkeä jalankulun ja pyöräilyn kulkureitti. Vihdintiestä rajaava suojaviheralue.

6. Hohtimet (5175 m²)

Tausta

Rakentamattomaksi jätetty kalliomäki, jonka lähiympäristö oli pitkään selvitysalueen suurimpia yhtenäisiä metsäalueita. Rinteen alaosa muutettu tonteiksi asemakaavamuutoksella (2013).

Luonnonolot

Korkea mäki, jonka laella kalliopaljastuma. Rinteet tuoretta mustikkatyypin metsää. Puusto vaatii hoitoa.

Toiminnot

Vehreä maamerkki ja maisemallisesti tärkeä paikka: mäeltä avautuu näkymä historialliselle tielle. Merkitys virkistysalueena kohdistuu ilmeisesti pääasiassa lähinaapureihin. Puistoalue jatkuu Kierrekujalle asti, mutta asemakaavaan sinne ei ole merkitty kulkuyhteyttä. Maastonmuotojen puolesta ei ole esteetön kohde. Tiemelu päivällä 45 – 55 dB, lentomelu alle 50 dB.

Jalankulun ja pyöräilyn reitit

Ei rakennettua yhteyttä.

Kaupunkikuva

Näkyä metsäisenä kalliomäkenä keskeisellä paikalla ja uuden tiiviin rakenteen vieressä. Ylläpitää Ilpolantien historiallista ilmettä.

Palaute

Metsän kaataminen asuinrakentamisen tieltä harmittaa paikallisia.

Rakennettavuus

Maisemallisesti tärkeänä kalliomäkenä suositeltavaa säilyttää rakentamattomana. Sopimaton kohde rakentamiselle myös korkeuserojen ja tonttiyhteyksien puolesta.

Kehittämispotentiaali viheralueena

Säilytetään luonnonmukaisena viheralueena. Virkistyskäyttöä voisi lisätä puistokäytävän toteuttaminen Kierrekujalle ja puuston kunnostus. Melun takia haasteellinen kohde oleskeluun.

7. Solmupuisto (2000 m²)

Tausta

Rakentamattomana säilynyt kaistale Vihdintien läheisyydessä.

Luonnonolot

Pohjoiseen viettävä moreenirinne. Puusto kuusta, puusto voi kaatuessaan aiheuttaa vaurioita läheisille tonteille.

Toiminnot

Luonnonmukainen kaistale. Ilmeisesti ei juurikaan virkistyskäytössä, merkitys enemminkin suojaviheralueena. Puiston reunoilla kunnallistekniikan johtoja. Melualueella: Tiemelu päivällä 50 – 60 dB, lentomelu alle 50 dB.

Jalankulun ja pyöräilyn reitit

Ei rakennettua yhteyttä.

Kaupunkikuva

Näkyä metsäisenä ympäristönä. Lähellä Vihdintietä keventänee liikennealueen vaikutusta.

Palaute -

Rakennettavuus

Tonttijohdot vaikeuttavat rakentamista. Soveltuisi rakentamiseen, mikäli huomioidaan vehreys maisemassa sekä tonttiyhteyksien turvallisuus mutkaisessa risteyksessä. Melun takia ei sovellu asuinrakentamiseen. Tarjoaa arviolta kaksi tonttipaikkaa.

Kehittämispotentiaali viheralueena

Säilytetään suojaviheralueena.

8. Nikkarinaukee (9060m²)

Tausta

Rakentamattomana säilynyt entinen peltoalue. 1960-luvulla ympärille alkoi rakentua asutusta Sorvikujan varrelle sekä Ilpolantien ja Kierretien varteen. Tuolloin Varriston pellot alkoivat heti Kierretien toiselta puolen eikä tonttien väliin ollut vielä jätetty kulkuyhteyksiä. Kaakosta päin on kasvanut vähitellen 1980-luvulta lähtien puustoa, länsiosasta Nikkarinaukee on edelleen pitkälti avointa aluetta.

Luonnonolot

Luonnonmukainen, osin umpeen kasvanutta entistä peltomaata, jonka halki virtaa oja. Alavaa savikkoa, itäpuoli siltiä. Kerää hulevesiä kaakosta ja luoteesta tulevilta rinteiltä.

Toiminnot

Paikallisten itse rakentamia ojan ylittäviä rakenteita. Alueella runsaasti vesihuollon putkia. Tiemelu päivällä alle 50 dB, lentomelu alle 50 dB.

Jalankulun ja pyöräilyn reitit

Nyt ainoa, jyrkkä kulku ainoastaan Sorvikujan päästä. Kaksi muuta, keskeisemmin asemakaavaan sijoitettua toteuttamatta. Mikäli loput yhteydet rakennettaisiin, toisi reitin seudulliselle virkistysyhteydelle Myyrmäen urheilupuistoon.

Kaupunkikuva

Näkyä ympäröiville pihaille. Katualueilta vaikea löytää kulkua viheralueelle.

Palaute

Puiston kehittämistä on toivottu. Tällä hetkellä puisto on aktiiviseen käyttöön hankalapääsyinen ja rämettyneenä vaikeakulkuinen. Upea lintukanta.

Rakennettavuus

Ei sovellu rakentamiseen maaperän, vaikeiden tonttiyhteyksien ja vesihuollon putkien takia.

Kehittämispotentiaali viheralueena

Säilytetään luonnonmukaisena puistona. Virkistyskäyttö edellyttää kaupungilta puistosuunnitelmaa ja katusuunnitelmaa puistokäytävän, ojan mahdollisen vesiaikkeen ja ojan ylittävän sillan toteuttamista sekä puuston hoitoa. Länsireunan niittyalueen säilyminen avoimena tarvitsee hoitoa.

9. Osa Hamarapuistoa (noin 5000 m²)

Tausta

Kierretien varteen sijoittuva osa Hamarapuistoa, yleiskaavassa pientaloalueeksi määriteltyä aluetta. Alue on säilynyt rakentamattomana entisistä Variston pelloista. Jätevedenpumppaamo sijoitettiin virkistysalueeseen rajautuvalle yleiselle alueelle asemakaavan 130300 yhteydessä.

Luonnonolot

Osin puustoinen, osin avoin alue urheilupuiston ja asutuksen välillä. Alavaa savi-maata, jossa avo-ojia.

Toiminnot

Toiselta puolelta rajoittuu katuun. Alueen halki kulkee kunnallistekniikan johtoja. Täyttömaavalleja. Maastonmuotojen puolesta esteetön kohde. Sijaitsee 35 – 170 metrin päässä jätevedenpumppaamosta, josta HSY:n suositusetaisyys asutukseen on 50 m. Rekkaparkiksi varattu, toteuttamaton korttelialue 60-180 metrin päässä. Matonpesupaikka noin 150 m päässä. Tiemelu päivällä 45 – 50 dB, lentomelu alle 50 dB.

Jalankulun ja pyöräilyn reitit

Alueen halki kulkee valaistu jalankulun ja pyöräilyn yhteys Myyrmäen urheilupuiston suuntaan. Alueen pohjoispuolelta kulkevat talvisin hiihtoladut.

Kaupunkikuva

Näkyä urheilupuistoon ja Kierretien varteen.

Palaute

Jalankulun ja pyöräilyn reitti tärkeää säilyttää. Ilpolantien alkupään ympäristön viihtyvyydestä, hoidosta ja jätevesipumppaamon hajuhaitoista tullut paljon negatiivista palautetta. Toisaalta aluetta on ehdotettu täydennysrakentamisen kohteeksi. Naapurikiinteistön asukkaat toivovat rakentamisen sijoittuvan jalankulku- ja pyörätien länsipuolelle.

Rakennettavuus

Hankala kohde asuinrakentamiseen. Jalankulun ja pyöräilyn tärkeä yhteys, maaperä, kunnallistekniikan johdot ja jätevedenpumppaamon ja mahdollisen rekkaparkin läheisyys rajaavat rakentamiseen soveltuvaa aluetta. Myös maavallit ja avo-ojat hankaloittavat rakentamista. Tonttiyhteydet mahdollista liittää suoraan katuun. Rakentaminen luultavasti nostaisi paineita Ilpolantien alkupään tienvierien kohentamiselle. Ulkoilureitin varrella huomioitava vehreys maisemassa.

Kehittämispotentiaali viheralueena

Jalankulun ja pyöräilyn yhteys tärkeää säilyttää. Ei ole itsessään merkittävä osa viheralueverkostoa, mutta osa Vapaalan liikuntapuiston ja yleiskaavan mukaisten seudullisten virkistysalueiden kokonaisuutta.

10. Vapaalanaukee (15 300 m²)

Tausta

Entistä peltomaata, joka on vuoden 1981 asemakaavalla 130300 muutettu puistoksi. Nykyään toinen Vapaalan toiminnalliseksi rakennetuista puistoista. Vapaalanaukee on kunnostettu aivan lähivuosina.

Luonnonolot

Nurmi- ja niittyaluetta, jossa on sekä luontaisesti kasvanutta että istutettua puustoa. Alavaa savikkoa, koillisosassa silttiä.

Toiminnot

Hoidettu ja valaistu puisto, jossa on leikki- ja liikuntavälineitä eri ikäisille. Maastonmuotojen puolesta esteetön kohde. Noin 100 m etäisyys Vapaalan liikuntapuistoon, jossa on useita jalkapallokenttiä, koripallokenttä, beach volley -kenttä sekä kolme tenniskenttää, koiraitaus ja talvisin luistelumahdollisuus. Vapaalan urheilupuiston kautta on pääsy Myyrmäen urheilupuistoon ja seudulliselle virkistysyhteydelle. Tiemelu päivällä alle 50 dB, lentomelu alle 50 dB.

Jalankulun ja pyöräilyn reitit

Rakennetut puistokäytävät alueen halki ja edelleen seudulliselle virkistysyhteydelle Vapaalan liikuntapuiston kautta.

Kaupunkikuva

Näkyä kadulle ja lähialueen pihoille, tärkeä läpikulkureitti jalankulkijoille ja pyöräilijöille.

Palaute

Alueen kooltaan, palveluiltaan ja kunnoltaan kiiteltu ja kehuttu kohde, tärkeimpiä yhteisessä käytössä olevia kohteita alueella. Sekä lasten että aikuisten oleskeluun soveltuva.

Kehittämispotentiaali viheralueena

Aktiivisessa virkistyskäytössä, säilytetään rakennettuna puistona.

11. Uurrepuisto (2190 m²)

Tausta

Aikanaan asuintontteihin kuulunutta metsäaluetta, joka otettiin vuonna 1983 erillisen asemakaava (00262) yhteydessä yleiseen virkistyskäyttöön.

Luonnonolot

Moreenimaata, länsiosa silttiä. Metsikkö melko harvaa lehtomaista käenkaali-mustikkatyyppejä. Luoteisrinnettä.

Toiminnot

Ilmeisesti ei juurikaan yleistä käyttöä. Merkitys viheralueena pääosin lähinaapureihin kohdistuva. Osa alueesta muodoltaan huomattavan kapea. Yhteys Kierretielle sivuttain erittäin kaltevassa rinteessä. Kaivuukielto. Tiemelu päivällä alle 50 dB, lentomelu 50 dB.

Jalankulun ja pyöräilyn reitit

Ei rakennettua yhteyttä. Kaavan mukainen jalankulun ja pyöräilyn läpikulun reitti toteuttamatta, mikä vaikeuttaa virkistyskäyttöä. Reitti helpottaisi kulkua seudulliselle virkistysyhteydelle. Maastonmuotojen puolesta ei täysin esteetön kohde. Kulkuyhteyden rakentaminen Kierretien puolelta voi olla hyvin haasteellista.

Kaupunkikuva

Näkyä harvana metsäisenä ympäristönä viereisille tonteille. Katualueilta vaikea löytää kulkua viheralueelle.

Palaute

Alueen halki on toivottu rakennettavan kävely-yhteys. Alueen ottamisesta yleisen virkistyskäyttöön vastoin paikallisten tahtoa ollaan vielä pahoillaan. Lähikiinteistöillä toivotaan tonttien välisen alueen säilyvän vehreänä ja rauhallisena. Kunnossapidon mukaan huono kantavuus, vaikeasti hoidettava hakkuumateriaalin poisto. Palautteen mukaan alueella olisi muinaishauta, mikä on kaupungin museon mukaan hyvin epätodennäköistä.

Rakennettavuus

Soveltuisi myös rakentamiseen, mikäli maaperän kantavuus ja ajoyhteydet saadaan järjestymään. Kohteeseen saisi sijoitettua arviolta neljä tonttia, mutta samalla menetettäisiin mahdollisuus viheryhteyteen. Rakennettaessa huomioitava vehreyden säilyminen naapuritonttien rajalla.

Kehittämispotentiaali viheralueena

Säilytettäessä soveltuu luonnonmukaiseksi kohteeksi. Viheralueverkoston osana merkitys läpikulkuyhteytenä, mikäli puistokäytävä rakennettaisiin.

12. Talttapuisto (2830 m²)

Tausta

Aikanaan asuintontteihin kuulunutta metsäaluetta, joka otettiin asemakaavan 130300 (1981) yhteydessä yleiseen virkistyskäyttöön.

Luonnonolot

Savimaata, jossa kapea kaistale moreenia ja kalliota. Melko harvapuustoista lehtokorpea. Pohjoisrinnettä.

Toiminnot

Ilmeisesti ei juurikaan yleistä käyttöä. Merkitys viheralueena pääosin lähinaapureihin kohdistuva. Pääosin kapea alue. Maastonmuotojen puolesta ei nykyisellään täysin esteetön kohde. Tiemelu päivällä alle 45 dB, lentomelu 50 dB.

Jalankulun ja pyöräilyn reitit

Ei rakennettua yhteyttä. Kaavan mukainen jalankulun ja pyöräilyn läpikulun reitti toteuttamatta, mikä vaikeuttaa virkistyskäyttöä. Reitti helpottaisi kulkua seudulliselle virkistysyhteydelle. Katualueilta vaikea löytää kulkua viheralueelle.

Kaupunkikuva

Näkyä harvana metsäisenä ympäristönä viereisille tonteille.

Palaute

Alueen halki on toivottu rakennettavan kävely-yhteys. Tärkeä varsinkin naapuruston lapsille. Kunnossapidon mukaan metsikön kunto ja kantavuus huono, vaikeasti hoidettava hakkuumateriaalin poisto.

Rakennettavuus

Soveltuisi myös rakentamiseen, mikäli maaperän kantavuus ja ajoyhteydet saadaan järjestymään. Kohteeseen saisi sijoitettua arviolta neljä tonttia, mutta samalla menetettäisiin mahdollisuus viheryhteyteen. Rakennettaessa huomioitava vehreyden säilyminen naapuritonttien rajalla.

Kehittämispotentiaali viheralueena

Säilytettäessä soveltuu luonnonmukaiseksi kohteeksi. Viheralueverkoston osana merkitys läpikulkuyhteytenä, mikäli puistokäytävä rakennettaisiin.

13. Kaavintie 26 (3860 m²)

Tausta

Asuinrakennusten väliin jäänyttä puistometsää, joka on ollut ennen asemakaavamuutosta 130200 (1980) tiealuetta (Asematie). Vireillä asemakaavamuutos (002272).

Luonnonolot

Lehtipuuvaltainen moreenirinne, jonka juurella maaperä hiekkaa ja savea. Alavalta osaltaan kosteaa.

Toiminnot

Vireillä olevan asemakaavamuutoksen yhteydessä alueen halki kulkevat saneeraustarpeessa olevat putket on ollut tarkoitus siirtää katualueelle. Ilmeisesti ei juurikaan yleistä käyttöä. Merkitys viheralueena pääosin lähinaapureihin kohdistuva. Yleinen merkitys puistoalueena siten pääasiassa maisemallinen. Sijaitsee 100 m päässä Myyrmäen urheilupuistosta ja seudullisesta virkistysyhteydestä. Alueen halki saattaa kulkea rasitteita. Tiemelu päivällä alle 45 dB, lentomelu 50 dB.

Jalankulun ja pyöräilyn reitit

Ei rakennettua yhteyttä.

Kaupunkikuva

Näkyä harvana metsäisenä ympäristönä viereiselle kadulle ja ympäröiville tonteille.

Palaute

Koetaan tärkeänä, ainakin maisemalliselta merkitykseltään. Toisaalta koetaan epäsiistinä metsikkönä.

Rakennettavuus

Soveltuu rakentamiseen, mikäli huomioidaan maaperä, vehreys maisemassa sekä tonttiyhteyksien turvallisuus risteyskuten tuntumassa. Mahdollista avokallioaluetta tulee säilyttää näkyvissä. Kohteeseen saisi sijoitettua arviolta neljä tonttia.

Kehittämispotentiaali viheralueena

Ei merkittävä osa viheralueverkostoa, merkitys pääosin maisemallinen. Säilytettäessä soveltuu luonnonmukaiseksi kohteeksi.

14. Vuolutie 9b (1380 m²)

Tausta

Rakentamattomana säilynyt kaistale Vuolutien varressa.

Luonnonolot

Jyrkkä kalliorinne, maaperässä myös moreenia ja hiekkaa. Puusto kuusia ja haapoja. Pohjoisrinnettä.

Toiminnot

Viheralueen läpi kulkee rakentamaton kävelyreitti ja kadun varressa sijaitsee muuntamo. Ilmeisesti ei yleistä käyttöä, merkitys viheralueena maisemallinen ja läpikulkuun kohdistuva. Sijaitsee 100 m päässä Myyrmäen urheilupuistosta ja seudullisesta virkistysyhteydestä. Alueella on Vantaan Energian muuntaja ja alueen halki kulkee vesijohto ja sähkökaapeleita. Tiemelu päivällä alle 45 dB, lentomelu 50 dB.

Jalankulun ja pyöräilyn reitit

Ei rakennettua yhteyttä. Kulku mahdollista myös viereisen Vuolutien kautta.

Kaupunkikuva

Näkyä harvana metsäisenä ympäristönä viereiselle kadulle ja ympäröiville tonteille.

Palaute

Koetaan tärkeänä, ainakin maisemalliselta merkitykseltään. Naulatien pohjoispuoli ehdotetaan kunnostettavan siistiksi tai täydennysrakennettavan. Naulatien pohjoispuolelta kulkeva reitti tärkeä kävellen metsän läpi Myyrmäkeen mentäessä. Vuolutie valaisematon ja turvaton, sillä ei jalkakäytävää.

Rakennettavuus

Soveltuu rakentamiseen, mikäli huomioidaan rinnemaisema ja vehreys maisemassa. Rakentamista vaikeuttavat johdot ja turvallisten tonttiyhteyksien järjestäminen risteyskuten tuntumassa. Maastonmuodot ja avokallioalueet tulee pääpiirteissään säilyttää. Kohteeseen saisi sijoitettua arviolta kaksi tonttia.

Kehittämispotentiaali viheralueena

Ei merkittävä osa viheralueverkostoa, merkitys pääosin maisemallinen. Säilytettäessä soveltuu luonnonmukaiseksi kohteeksi. Naulatien pohjoispuolinen alue tärkeää säilyttää luonnonmukaisena puistoalueena ja yhteytenä seudulliseen virkistysyhteyteen.

15. Vuolupuisto (1700 m²)

Tausta

Asuinrakennusten väliin jäänyttä metsämaata. Kulkuyhteys pohjoisesta yhä yksityisessä omistuksessa.

Luonnonolot

Loiva moreeni- ja kalliorinne. Harvapuustoista mustikkatyyppin tuoretta kangasmetsää.

Toiminnot

Ilmeisesti ei yleistä käyttöä, merkitys puistoalueena pääosin lähinaapureihin kohdistuva. Tiemelu päivällä alle 45 dB, lentomelu 50 dB.

Jalankulun ja pyöräilyn reitit

Ei rakennettua yhteyttä. Asemakaavan mukainen puistokäytävä ja maa-alueen lunastaminen puistokäytävän osalta kaupungin haltuun toteuttamatta. Katualueilta vaikea löytää kulkua viheralueelle.

Kaupunkikuva

Näkyä harvana metsäisenä ympäristönä ympäröiville tonteille.

Palaute

Puistoon johtava kävelytien paikka turha asemakaavassa, sillä ei johda oikein mihinkään.

Rakennettavuus

Soveltuu rakentamiseen, mikäli tonttiyhteydet saadaan järjestyseen ja maastonmuodot huomioitua. Kohteeseen saisi sijoitettua arviolta kaksi-kolme tonttia, mutta samalla menetettäisiin mahdollisuus viheryhteyteen. Rakennettaessa tulee huomioida vehreyden säilyminen naapuritonttien rajalla.

Kehittämispotentiaali viheralueena

Säilytettäessä soveltuu luonnonmukaiseksi kohteeksi. Viheralueverkoston osana ei erityistä merkitystä, vaikka rakennettaisiin puistokäytävä. Puistokäytävän rakentaminen edellyttäisi kulkureitin alueiden hankkimista kaupungille.

16. Naulatie 16 (2160 m²)

Tausta

Rakentamattomana säilynyt alue osana Myyrmäenmetsää.

Luonnonolot

Luonnonmukainen metsänreuna jonka puusto mäntyvaltainen. Kallioinen moreenirinne.

Toiminnot

Metsäaluetta. Maastonmuotojen vuoksi ei esteetön kohde. Tiemelu päivällä 45 – 50 dB, lentomelu 50 dB.

Jalankulun ja pyöräilyn reitit

Kulkemisesta muodostunut polku Myyrmäenmetsän suuntaan ja seudulliseen virkistysyhteyteen. Ei rakennettua yhteyttä.

Kaupunkikuva

Metsäaluetta, joka liittyy Myyrmäenmetsään. Näkyy metsäisenä ympäristönä ympäröiville tonteille.

Palaute

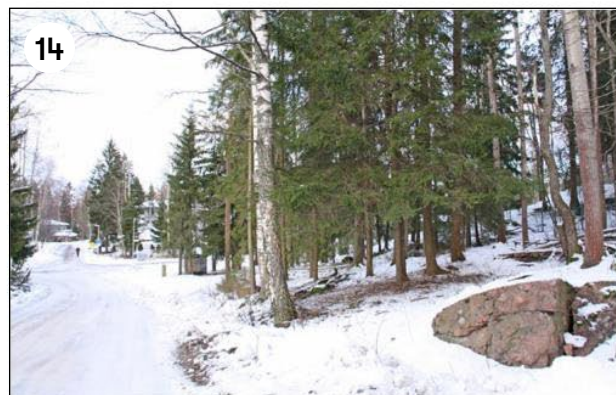
Toivottu rakennettua puistokäytävää Myyrmäenmetsän ja urheilupuiston suuntaan. Naapuri toivonut mahdollisuutta hankkia Naulankanta-katualuetta osaksi tonttia.

Rakennettavuus

Soveltuu rakentamiseen, mutta jalankulun reitin säilyttäminen tärkeää.

Kehittämispotentiaali viheralueena

Säilytettäessä soveltuu luonnonmukaiseksi kohteeksi. Kulku tärkeätä säilyttää Myyrmäenmetsään ja urheilupuistoon. Ei ole itsessään merkittävä osa viheralueverkostoa, mutta osa Myyrmäenmetsään ja yleiskaavan mukaisten seudullisten virkistysalueiden kokonaisuutta.

Selvitysalueen puistoja, numerointi vastaa kartan ja kohdetaulukoiden numerointia.

Lisäksi selvitysaluetta ympäröiviin viheralueisiin kytkeytyvät katualueiden reunoissa sijaitsevat viheralueeksi asemakaavassa merkityt alueet Hamarapolulla, Talttakujalla ja Naulatien pohjoispuolella tulee säilyttää nykyisessä käytössä.

Hamarapuiston kehittämisen yhteydessä Ilpolantien alun varren maisemallista kehittämistä tulisi tarkastella. Alueen rakentamista tosin vaikeuttavat jätevesipumppaamon ja Lammasojan läheisyys sekä heikko maaperä. Voidaan tarkastella esimerkiksi pysäköinnin ja jätevesipumppaamon toimintojen yhdistämisen mahdollisuuksia.

Palaute

- Viheralueista saatiin palautetta sekä säilyttämisen että täydennysrakentamisen puolesta.
- Viheralueiden määrästä riippumatta olemassa olevia puistoja haluttaisiin kehitettävän, mielellään paikallisten kanssa yhteistyössä.
- Puistoihin toivottiin opasteita, jotta ne olisi helpommin löydettävissä.
- Mahdollisten virkistysalueista tonteiksi muutettavien alueiden naapurit toivovat etuosto-oikeutta kaupungin maan hankkimiseen tonttiinsa rajautuvalta osalta.
- Kyselyssä kartalle saadut maininnat on esitetty kohdassa ”Vuorovaikutus”
- Vapaalan alueella on säilytettävä mm. metsiä ja kallioita.
- Nykyrakentamisessa suositetaan kaiken puuston kaatamista tontilta. Kaupungin olisi hyvä antaa määräyksiä vanhojen, hyväkuntoisten puiden säästämisestä.

Huomioitavaa jatkosuunnittelussa

- Asemakaavoituksen yhteydessä maisemaa ja viheraluerakennetta koskevia tavoitteita ja ratkaisuja tulee tarkentaa.
- Yleiskaavan määrittelemät laajemmat viheralueet Vapaalan pohjois- ja itäpuolella säilytetään. Myyrmäen urheilupuiston yleissuunnitelman yhteydessä tutkitaan Vapaalan liittyminen tähän suunnittelualueeseen ja erityisesti ulkoilureittiyhteydet.
- Kalliomäet keskeisinä alueen maamerkkeinä ja näköalapaikkoina säilytetään. Myös pienempiä kalliopaljastumia säilytetään.
- Viheralueita säilytetään mahdollisimman suurina kokonaisuuksina.
- Osa Vapaalan sisäisistä pienistä viheralueista voidaan muuttaa rakennettaviksi tonteiksi. Rakennettaessa näille alueille tulee säilyttää maisemakuvan ja maisemarakenteen ominaispiirteitä.
- Kun tontteja tai viheralueita täydennysrakennetaan, tulee riittävän viherakenteen säilyminen varmistaa tontti- ja pihasuunnittelun yhteydessä.
- Kun rakennuksia ja väestöä tulee alueelle lisää, tarvitaan myös entistä parempia viheralueiden palveluita ja kulutuskestäviä viheralueita. Täydennysrakentamiseen tuleekin liittää viheralueiden palveluiden kehittämistä.
- Täydennysrakentamisen yhteydessä tulee säilyttää Vapaalan tärkeää ominaispiirrettä, katujen vehreää maisemakuvaa.

Liikenne

Vantaan tulevien vuosien kasvu ohjautuu joukkoliikenteeseen tukeutuville vyöhykkeille mm. valtuustostrategian, Joukkoliikennekaupunki-selvityksen (2015) ja kaupunkisuunnittelun työohjelman (2016) ohjaamana. Arkkitehtuuriohjelman (Kv 11.5.2015) liikenteellisenä tavoitteena on mm. eri liikennemuotojen tarpeiden huomioon ottaminen. Vapaala sijoittuu Vantaan joukkoliikenneselvityksen perusteella yhdyskuntarakenteeltaan osin joukkoliikenteen ja osin autokaupungin vyöhykkeelle.

Vapaalan pientaloalue sijaitsee Vihdintien varrella ja Kehä III:n tuntumassa. Vihdintie on merkittävä yhteys pohjoisen suuntaan sekä Helsingin keskustaan päin. Vapaalan pientaloalueen sisääntulokatuja ovat Vapaalantie ja Lastutie etelästä Rajatorpantieltä sekä Ilpolantie pohjoisesta Luhtitieltä. Lisäksi alueelle on jalankulku- ja pyöräily-yhteyksiä Vihdintien, Nuijatien sekä Myyrmäen urheilupuiston ja Vapaalan liikuntapuistojen suunnista. Vanhoine tielinjauksineen mutkittelevat Ilpolantie ja Vapaalantie toimivat alueen kokoojakatuina.

Katuverkon kehittyminen

Friherrsin ensimmäiset tiet on rakennettu pääosin talkoovoimin. Näitä ensimmäisiä katuja olivat mm. entiset Vanha Hämeen kyläntie (nyk. Ilpolantie), Valtatie (nykymieltään Vapaalantie) ja Pitkäkatu (nyk. Höylätie). Vuonna 1979 alueen tiet olivat Vapaalantietä ja Vanhaa Hämeen kyläntietä lukuun ottamatta sorapäälysteisiä yksityisteitä, joiden tiealue vaihteli 5 – 10 metrin välillä. Alueen katuverkko on jäsentymätön.

Edellisessä laajemmassa asemakaavassa (v. 1979) on pääosin noudatettu olevia teitä: Vapaalantie ja Vanha Hämeen kyläntie säilytettiin kokoojakatuina. Samalla verkostoa on laajennettu. Kävelyn ja pyöräilyn väylästä muodostettiin Rajatorpan liikekeskukseen ja kouluille johtavista sekä viheralueita yhdistävistä jalankulku- ja pyöräteistä tai asuntokaduista. Pitkillä jatkuvilla tonttikaduilla on esitetty rakennettavaksi jalankulkukäytävät. Tonttikadut tehtiin jatkuvina jalkakäytävällä varustettuina lenkeinä, päättyvinä pussikatuina tai lyhyinä läpiajettavina linkeinä, joille ei ole ohjattu läpiajoliikennettä.

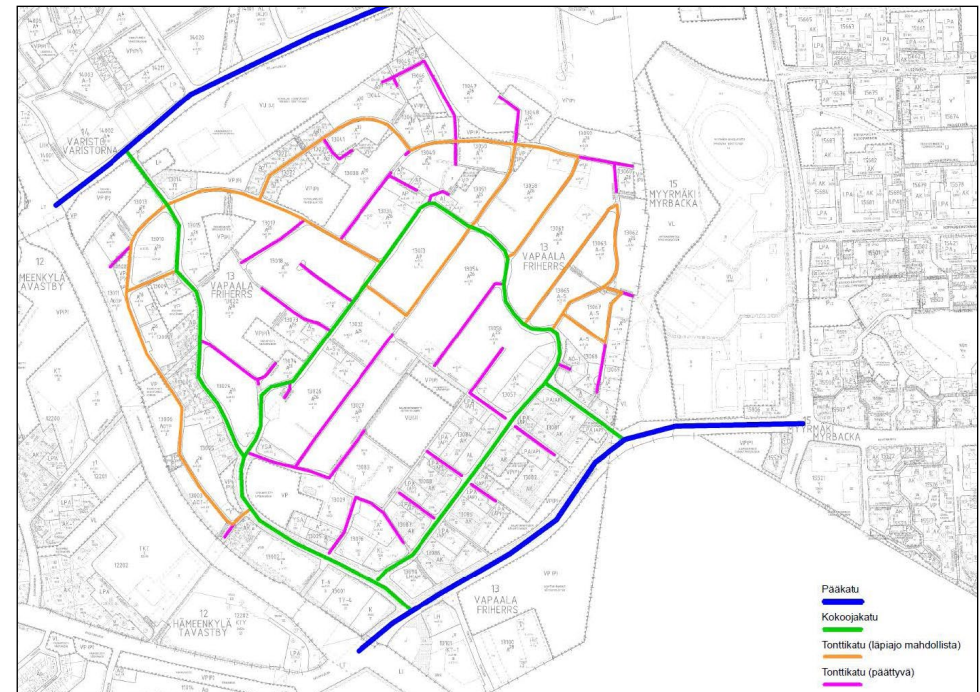
Vapaalan nykyinen liikenneverkko ja sen toiminnallinen luokitus. Vihervaara, 2016.

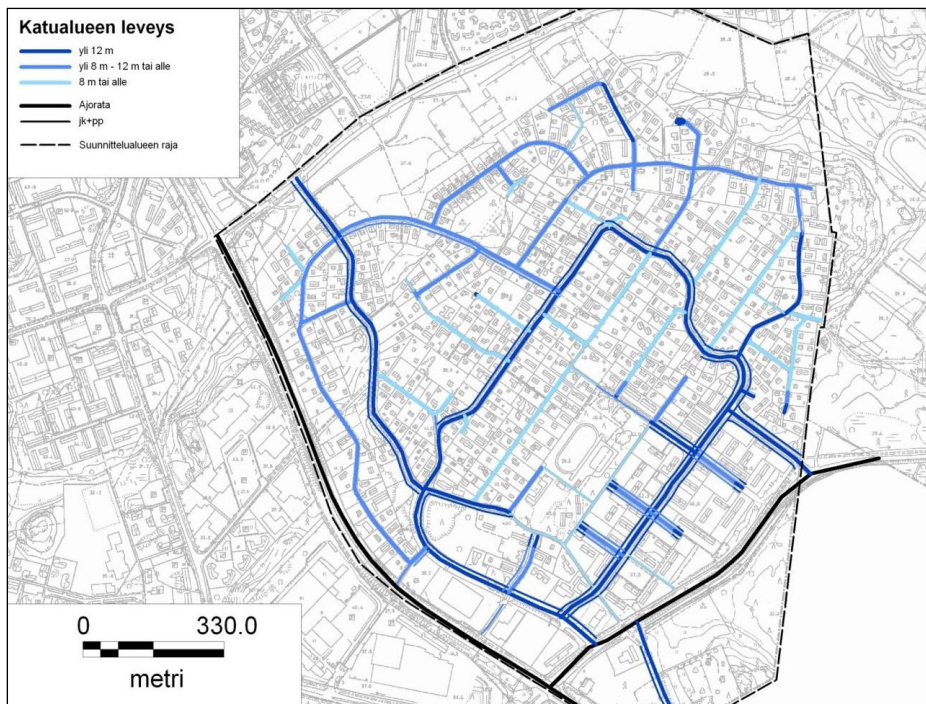
Katuverkon nykytila ja tulevaisuus

Vapaala on katuverkon toteutuneisuuden suhteen hyvin tyypillinen vantaalainen pientaloalue – alueella on useita saneeraustarpeissa olevia katuja.

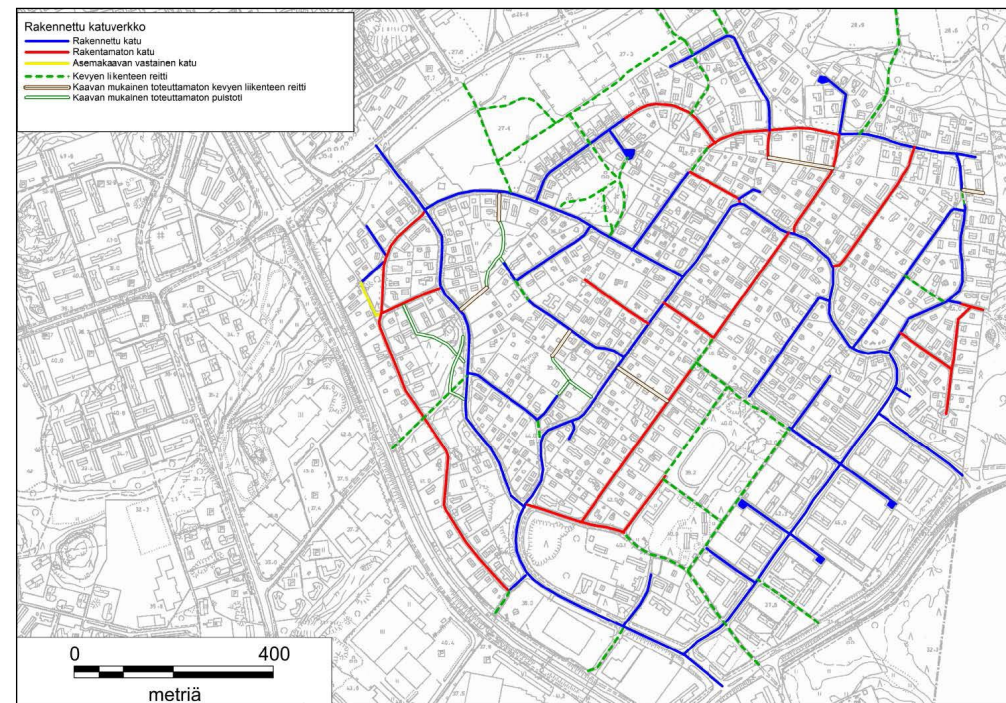
Vapaalan katuverkon ja muun kunnallistekniikan tilaa selvitettiin vuonna 2011 Omat kadut OK- hankkeen yhteydessä. Tuolloin tehtiin asukaskysely ja katualueen inventointi. HSY:n hankkeessa määrittelemät tärkeimmässä saneeraustarpeissa olevat kadut olivat Höylätie (450 m), Ilpolantie välillä Vapaalanpolku – Kierretie sekä Vuolutie (210 m). Toissijainen HSY:n ehdottama saneerauskohde oli Vapaalanpolku (140 m). Välillä Ruuvikuja-Ruuvipolku on toteuttamaton asemakaavan mukainen kadun katkaisu. Kaavintiellä taas on asemakaavan vastainen kadun katkaisu.

Tulevaisuudessa Vapaalan liikenneolosuhteisiin vaikuttavat Luhtitien mahdollinen avaaminen läpikulkuliikenteelle sekä Vihdintien liikennemäärien osalta suunnitellut Kehä II:n rakentamisesta.

Katutilan leveys Vapaalassa. Omat kadut OK-hanke, 2011.

Rakennettu ja rakentamaton katuverkko. Omat kadut OK-hanke, 2011.
Päivitykset Vihervaara, 2016.

Autoliikenne

Vapaalan autoliikenteen määrät vuonna 2014

- Vihdintie 25 300 ajoneuvoa/arkivrk (11 250 ajoneuvoa/arkivrk v. 1975)
- Rajatorpantie 16 000 ajoneuvoa/arkivrk
- Luhtitie 4 200 ajoneuvoa/arkivrk
- Vapaalantie Ilpolantien länsipuolella 2000 ajoneuvoa/arkivrk
- Vapaalantien itäpää 500 ajoneuvoa/arkivrk.

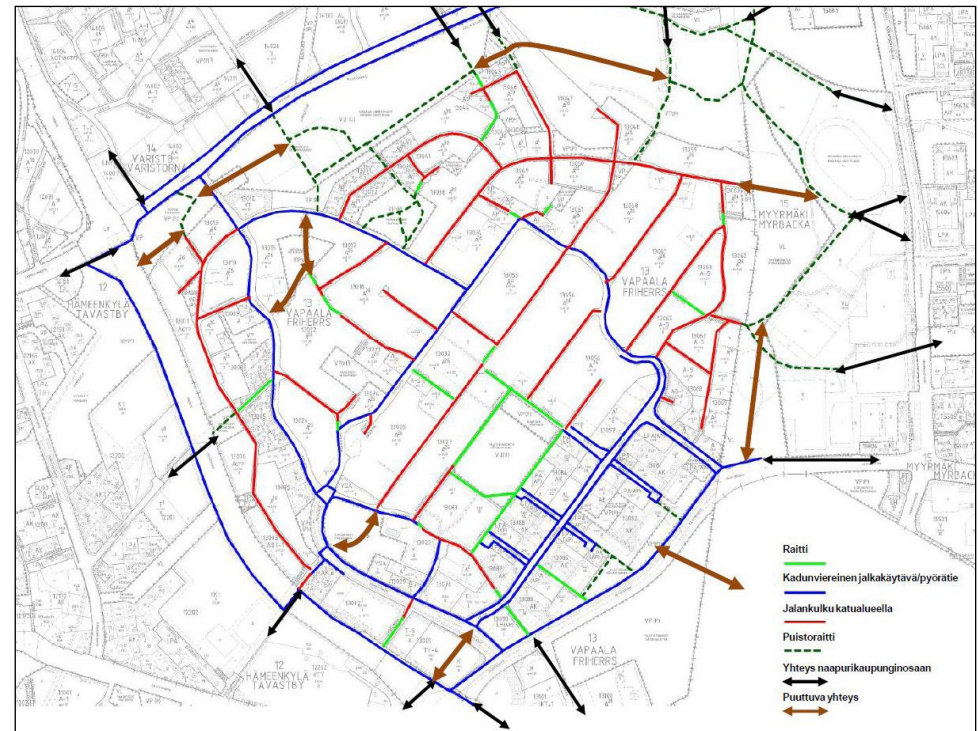
Pysäköinti

Alueen voimassa olevassa asemakaavassa on erilaisia tonttikohtaisia pysäköinti-määräyksiä, jotka on kuvattu tarkemmin taulukossa kohdassa Vapaalan aiempi suunnittelu.

Vanhempien rakennusten pihoilla autot sijoittuvat yhä usein kulkuyhteyden varrelle. 1970-luvulta lähtien on rakennettu autokatoksia, joista osa on kytketty asuinrakennukseen. Uusissa pihoissa pysäköintijärjestelyt vievät tontin kadun puoleisesta osasta usein melko suuren alan. Tontin etuosa on myös saatettu päällystää pysäköintijärjestelyitä varten.

Kävely ja pyöräily

Kokoojakatujen varsille on järjestetty yhdistetyt jalankulku- ja pyörätiet. Vapaalassa on myös moottoriliikenteestä erillisiä raitteja ja aluetta ympäröivillä viheralueilla on ulkoiluteitä. Lisäksi vanhat palokujat muodostavat yhä oikopolkuja Vapaalan pitkien kortteleiden läpi. Tonttikaduilla jalankulkijat ja pyöräilijät kulkevat pääosin ajoradalla.

Nykyinen jalankulun ja pyöräilyn verkosto yhteyspuutteineen.
Vihervaara, 2016.

Joukkoliikenne

Vapaala sijaitsee noin kahden kilometrin etäisyydellä Myyrmäen asemalta, joka on alueen lähin Kehäradan asema. Kehäradan valmistuminen kesällä 2015 paransi yhteyksiä lentokentälle ja itäpuolelle Vantaata. Samalla se kuitenkin vähensi jonkin verran Vapaalaa palvelleita bussiliikenteen vuoroja. Vapaalantien kautta kulkee kaksi bussilinjaa, joilla pääsee mm. Myyrmäkeen ja Helsingin keskustaan. Näillä linjoilla on yhteys myös Martinlaaksoon, Askistoon ja Linnaisiin. Yhteensä vuoroja kulkee arkena noin 60 vuoroa päivässä. Lisäksi arkisin liikennöi palvelulinja. Alueen tuntumasta Luhtitien, Vihdintien ja Rajatorpantien kautta kulkee useita seutuliikenteen joukkoliikennedyhteyksiä Vantaan muille alueille sekä Vihdin, Klaukalan, Espoon ja Helsingin suuntaan.

Selvitysalue sijoittuu alle 200 m etäisyydelle yleiskaavassa (kh 2007) linjatusta pikaraitiotiestä, joka alustavasti kulkisi Rajatorpantietä pitkin Myyrmäen suuntaan. Tässä täydennysrakentamisen selvitystyössä eikä sen tuomilla suunnitteluperiaatteilla muuteta julkisen liikenteen reittejä tai aikatauluja. Katusuunnittelun mahdolliset tilavaraukset ja pidemmällä aikavälillä alueen väestömäärän muutokset saattavat kuitenkin vaikuttaa joukkoliikennereittien ja aikataulujen suunnitteluun. Vuonna 1979 Vapaalan kautta kulki viitisenkymmentä bussivuoroa päivässä. Lisäksi Vihdintietä ja Rajatorpantietä pääsi Helsinkiin ja Martinkyläntietä Varistoon. Myyrmäen juna-asema on avattu vuonna 1975.

Palautetta alueen liikenteestä

- Huonokuntoisia, valaisemattomia katuja tulisi kehittää (mm. Vuolutie,
- Höylätie)
- Liikenneturvallisuuden kannalta haasteellisia paikkoja, jalankulkuväyliä ja valaistuja osuuksia puuttuu, heikkoja näkemiä (mm. Terätie, Kierretien/Kaavintien risteys) ja ylinopeutta ajavia autoja
- Pohjoisosan liikennemäärät jakautuvat epätasaisesti katuverkon katkaisevien jalankulun ja pyöräilyn pätkien takia. Toisaalta naapurit vastustivat läpiajon avaamista.
- Toivottu, että liikenne alueella ei kasva nykyistä suuremmaksi
- Toivottu, että suunnitelmissa otetaan huomioon myös lumitalvien aurauspaikat

- Virkistysalueiden läpi kulkemista helpottavia puistokäytäviä
- Toivottu, että tulevassa suunnittelussa tonteille huomioidaan riittävät pysäköintipaikat. Tiedusteluja kadunvarsipysäköinnin mahdollisuuksista.
- Toivottu pihakatuja lisäämistä.
- Vapaalan katutilat koetaan samalla miellyttäväksi – alueella käy ulkoilemassa myös lähialueen asukkaita.
- HSL: joukkoliikenteen reittiä ei saa kaventaa, ajoyhteys jo nyt ahdas.

Huomioitavaa jatkosuunnittelussa

- Vantaan kaupungin liikennesuunnittelu on arvioinut, että mahdollinen rakennusoikeuden lisääminen ei lisää liikennemääriä niin paljon, että se aiheuttaisi ongelmia Vapaalan katuverkolla. Suunniteltu katuverkon saneeraus helpottaisi nykyisen liikenneverkon toimivuutta. Täydennysrakentamisessa pääosa liikenteen haasteista tulee tonttien sisäisistä järjestelyistä.
- Tonttien pysäköintiratkaisuja tulee tarkastella tarkemmin jatkosuunnittelun yhteydessä huomioiden erilaiset tilaa säästävät pysäköintiratkaisut
- Katujen kuntoa ja mahdollisten saneerausten kiireellisyysjärjestyksiä on hyvä päivittää maastokäynnillä lumettomana kautena.
- Alueella tulisi olla vähintään pysäköintinormi 2 autopaikkaa/asunto
- Katujen katkaisujen tarve tulee ajantasaistaa kaavaan
- Havaittujen kävelyn ja pyöräilyn yhteyspuutteiden toteuttaminen
- Risteysalueilla tulee parantaa turvallisuutta

Kunnallistekniikka

HSY vastaa olemassa olevan vesihuoltoverkon saneeraamisesta ja kustannuksista, kaupunki katuverkon rakentamisesta ja ylläpidosta, vesihuollon rakentamisesta ja katu- ja viheralueiden avo-ojista. Maanomistajat vastaavat omiin tarpeisiinsa vaadittavista johtosiirroista ja tontillaan olevista avo-ojista. Kaukolämmön ja sähkön osalta verkostosta vastaa Vantaan Energia. Tietoliikenneyhteyksien toteuttamisesta vastaavat teleoperaattorit.

Hulevesien hallinta

Vapaala jakautuu kahteen valuma-alueeseen. Pohjoisosan vedet päätyvät avo-ojissa ja hulevesiviemäreissä Pellaksenojaan tai Lammasojaan. Eteläisen osan vedet johdetaan avo-ojin ja hulevesiviemärein Myyrmäkeen, josta vedet päätyvät Mätäojarlaaksoon.

Vapaalan katualueiden kuivatus on hoidettu pääasiassa hulevesiviemäreillä. Lähes kaikilla rakennetuilla kaduilla on hulevesiviemärointi. Avo-ajakuvatus on käytössä rakentamattomilla kaduilla sekä viher- ja virkistysalueilla. Pisin yhtenäinen avo-ojilla kuivatettu katualue Vapaalassa sijaitsee Kierretielle. Paikoin rakentamattomilta kaduilta puuttuu sekä hulevesiviemärointi että avo-ojat. Näiden katujen kuivatukseen järjestämiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota alueen jatkokehittämisessä. Asemakaavassa ei ennestään ole ollut hulevesimääräyksiä, vaan hulevesien hallinta tonteilla on toteutettu pääasiassa rakennusjärjestyksen pohjalta. Paikoitellen rakennuksia on rakennettu alueelle ilman toimivaa hulevesien johtamisreittiä. Vapaalassa varsinkin alavilla tonteilla esiintyy hulevesiongelmia.

Kunnossapidetty oja on asuinalueen maisemaelementti, joka lisää luonnonmukaisuutta tiiviisti rakennetuilla alueilla. Tonttien rajaojat toimivat osana alueen kuivatusjärjestelmää ja ne toimivat myös tarpeellisenä tulvareittinä, jolloin mahdollisten rankkasateiden aiheuttamat haitat vähenevät. Myös hulevesiviemäroidyillä alueilla on tulvatilanteen varalta hyvä pitää vanhat rajaojat kunnossa, vaikka ne eivät päivittäisessä käytössä olisikaan. Rajaojien kunnossapito on kunkin kiinteistön omalla vastuulla. Rajaojan putkitukseen on pyydettävä naapurin lupa ja putkituksessa on huomioitava naapurin vesienjohtamistarpeet. Kunkin kiinteistön omistajan on pidettävä huolta, että rajaoja pysyy avoinna eikä veden juoksu pääse ojassa estymään.

Alueen hulevesiverkostoja mitoitettaessa ei ole ollut tiedossa alueen rakennusoikeuden kasvaminen. Täydennysrakentamisessa keskeistä onkin pyrkiä vähentä-

mään rakentamisen vaikutuksia tontilta poistuvaan virtaamaan. Täydennysrakentamisen yhteydessä tulee tontilla muodostuvat hulevedet ohjata imeytys- tai viivytyksrakenteisiin ennen johtamista yleiseen hulevesiverkostoon. Hulevesien muodostumista voidaan minimoida suosimalla runsasta ja monikerroksellista kasvillisuutta ja välttämällä vettä läpäisemättömiä pintamateriaaleja. Katoilta valuvia vesiä voidaan myös kerätä talteen ja hyödyntää tontilla esimerkiksi kastelua varten. Hulevesiä voidaan imeyttää tontilla, mikäli maaperä soveltuu imeytykseen ja siitä ei aiheudu haittaa naapureille tai perustusten kuivatukselle. Haasteellisinta hulevesien hallinta on kallioisilla tonteilla ja alavilla savimailla, varsinkin jos yleistä avo-ojia tai hulevesiviemäreitä ei ole käytettävissä. Täydennysrakentamista suunniteltaessa on myös muistettava varmistaa, että vesien johtamisreitti tontilta yleiseen hulevesiverkostoon on toimiva eikä rakentamisella tukita nykyisiä johtamisreitteinä toimivia avo-ojia.

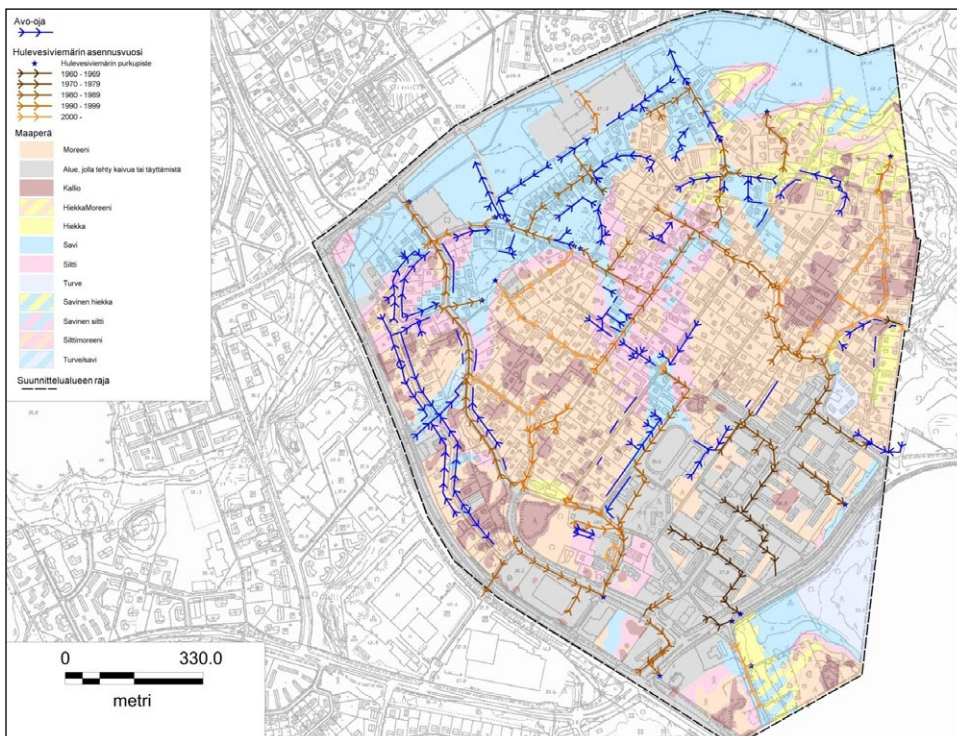
Hulevesien hallinnan tarve on kasvanut entisestään ilmastomuutokseen varautumisen myötä. Vantaan kaupunki kehittää parhaillaan tehokkaampia keinoja hulevesien hallintaan. Yleisillä alueilla tämä käsittää esimerkiksi luonnonmukaisia hulevesialtaita. Tonteilla uutena työkaluna voidaan ottaa käyttöön esimerkiksi viherkerroin, jonka avulla kuvataan painotettua viherpinta-alaa suhteessa tontin kokonaispinta-alaan.

Palautetta

- Hulevesien hallinnassa osoitettiin useita ongelmakohtia.
- Yleiset avo-ojat ovat paikoin tukossa. Ongelmia on varsinkin rakentamattomien katuosuuksien varsilla olevilla tonteilla.

Huomioitavaa jatkosuunnittelussa

- Huleveden käsittely on suunniteltava tonttikohtaisesti. Suunnittelussa tulee tarkastella hulevesien purkureitti eli onko kadulla ojia tai hulevesiviemäriä, johon vedet voidaan tontilta johtaa.
- Ajantasainen tieto avo-ojien kunnosta edellyttää maastokäyntejä sulaan aikaan.
- Katujen saneerauksen ja hulevesiviemäriverkoston laajentamisen myötä saadaan helpotettua tonttien hulevesien hallintaa.
- Viherkerroin soveltuvuutta alueelle tulee tarkastella jatkosuunnittelussa.
- Maanalaisia johtoja varten varatut alueet on tarpeen määrittää asema-kaavaan.

Hulevesiverkoston asennusvuodet kartalla. Omat kadut OK-hanke, 2011.
Päivitykset Kettunen, 2016.

Vesihuolto

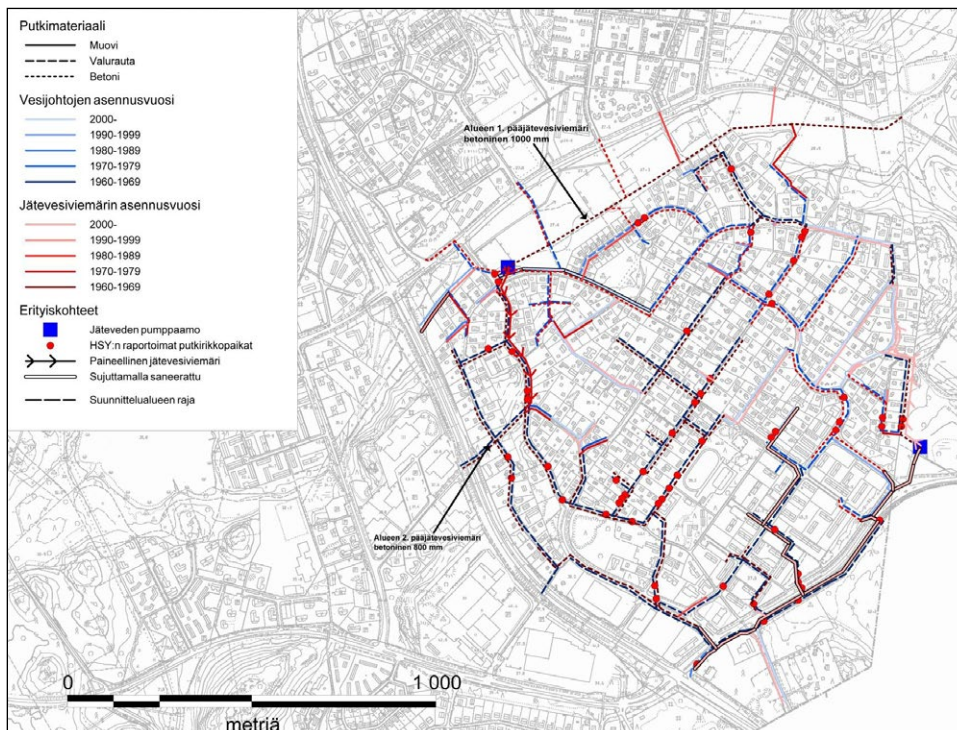
Alueen vesihuollon putkien kunto voidaan Vapaalan laajuusella arvioida karkeasti iän perusteella. Vapaalan vesihuoltoverkostossa on paljon 1960-luvulla asennettuja putkia. HSY seuraa verkoston kuntoa ja pitää kirjaa vuotokohdista. Näiden tietojen perusteella HSY laatii saneerausohjelman. Vesijohtoverkoston putkista valtaosan muodostavat valurautaiset johdot. Vanhoissa jätevesiputkissa on materiaalina käytetty yleisesti betonia, kun taas uudet putket ovat muoviputkia. Vanhoja vesijohtoja ja jätevesiviemäreitä on paikoin saneerattu sujuttamalla 2000-luvulla, mutta osa saneerauksista tehdään myös rakentamalla uudet putket vanhojen viereen. Suurin osa vanhoista 1960-luvulla rakennetuista putkista on Rajatorpassa sekä Vapaalan keski- ja länsiosissa. Itäosassa verkosto on pääasiassa uudempaa, joskin sieltäkin löytyy 1960-luvun putkia.

Alue kuuluu vedenjakelujärjestelmässä Myyrmäen painepiiriin, johon vesi johdetaan Pitkäkosken vedenpuhdistuslaitokselta Helsingistä. Painepiirin vesisäiliönä toimii Myyrmäen ylävesisäiliö, jonka tilavuus on 4500 m³. Alueen painetasot vaihtelevat välillä +86.00 ... +95.00.

Vapaalan jätevedet johdetaan Rajatorpan ja vapaalan jätevesipumppaamoiden kautta runkoviemäriin Vihdintien alitse Hämeenkylässä ja sieltä Hämevaaraan. Hämevaarassa runkoviemäri liittyy Espoon viemäriverkostoon, josta jätevedet ohjataan Suomenojan jätevedenpuhdistamolle.

Vesijohtovuotoja oli vuoden 2011 tarkastelussa ollut Vapaalan alueella noin 60 kpl. HSY:n saneerauslistalla on tällä hetkellä Höylätie, Vapaalanpolku, osa Vuolutiestä, Ruuvikuja, Ruuvitie ja Ilpolantie.

Ilpolantien varrella sijaitsee HSY:n jätevedenpumppaamo. HSY:n suositus on, että asumista ei kannata kaavoittaa 50 metriä lähemmäksi Vapaalassa sijaitsevan kaltaista isoa jätevedenpumppaamoa.

Vesijohtoverkoston asennusvuodet kartalla. Omat kadut OK-hanke, 2011.
Päivitykset Kettunen, 2016.

Sähkö ja lämpö

Osa Vapaalan pientaloista on kytketty kaukolämpöverkkoon, joka ulottuu alueelle Luhtitien, Rajatorpantien ja Vihdintien suunnista. Vantaan Energialla ei ole erityisiä suunnitelmia alueen kaukolämpöverkon suhteen, mutta alue saattaa olla mahdollista tehojen ja lämmöntoimituksen suhteen liittää kaukolämpöön laajemmaltikin. Rakennusjärjestyksen mukaan ilmalämpöpumpun, maalämpöpumpun ja aurinko-keräimen sijoittaminen rakennukseen, rakennelmaan tai pihamaalle ei edellytä toimenpideluvan hakemista. Maalämpökaivolle tulee hakea rakennuslupa.

Huomioitavaa jatkosuunnittelussa

- Lähitulevaisuudessa saattaa olla mahdollista kehittää myös muita alueellisen energian mahdollisuuksia, kuten aurinkolämmön tai lämpövoimaloiden hyödyntämistä. Paikallisten on hyvä selvittää mahdollisesti toivomiaan tulevia energian- ja lämmöntuotannon mahdollisuuksia ja tarpeita jatkosuunnittelussa huomioitavaksi.
- Valaistuksen, sähkö- ja tietoliikenneverkon muutosten yhdistämistä toteutettaviin kaivuutöihin on hyvä selvittää.

Ympäristönsuojelu ja ympäristöhäiriöt

Ilmanlaatu

HSY (2015) on määritellyt eri liikennemääriin nähden suosituksetäisyyksiä, joita lähemmäksi ei ilmanlaadun perusteella tulisi kaavoittaa asutusta tai herkkiä kohteita. Minimietäisyys on tarkoitettu sovellettavaksi kaavoja muutettaessa jo rakennetuilla alueilla ja täydennysrakentamisessa. Ilmanlaatuvohyhkeet kuvaavat riskiä ilmansaasteiden haitoille avoimessa ympäristössä.

Yksittäisten kohteiden suunnittelussa voidaan hyödyntää edellä esitetyn HSY:n ilmanlaatuvohyhkeiden etäisyysuosituksia. Esimerkiksi Vihdintien ennustevuoden 2030 keskimääräinen arkivuorokausiliikenne (KAVL), noin 40 000 ajon/vrk, jonka mukaan saadaan seuraavanlaiset etäisyydet Vihdintien lähimmän ajoradan reunasta:

- asuinrakennusten minimietäisyys 28 m
- asuinrakennusten suositusetäisyys ja herkän kohteen minimietäisyys 80 m
- herkän kohteen suositusetäisyys 160 m

Tieliikenne- ja lentomelu

Maankäytön, liikenteen ja rakentamisen suunnittelussa ja rakentamisen lupamennetellyssä käytetään Valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaisia melutason ohjearvoja. Vantaan kaupungin rakennusvalvonnan rakentamissohjeessa (2007) on esitetty erityisesti rakennuksen ulkovaipan ääneneristävyydelle asetettavia vaatimuksia lentoliikenteen sekä tie- ja raideliikenteen aiheuttamalta melulta suojaamiseksi. Vantaan kaupungin rakennusjärjestyksessä (2011) on melun- ja tärinätorjunnassa noudatettavia määräyksiä (57 §). Rakennusjärjestyksen mukaan suunniteltaessa rakentamista alueelle, jolla esiintyy liikenne- tai muuta erityistä melua, rakennusvalvonnalle on esitettävä selvitys siitä, miten vaadittava rakenteiden ääneneristävyys saavutetaan.

Vantaan rakennusjärjestyksen ja rakentamissohjeen lento-, tie- ja raideliikennemelun meluvohyhkeiden äänitasoerotaulukko koskee vain rakennusten ääneneristävyyttä ja sitä varten vaadittavan selvityksen tarpeellisuutta. Piha-alueiden, terassien ja parvekkeiden osalta meluselvitys on tehtävä, jos melutason päiväajan keskiäänitaso LAeq 7-22 on yli 55 dB ja yöajan keskiäänitaso LAeq 22-7 on yli 50 dB, uusilla alueilla yli 45 dB.

Ajoneuvoa	Asuinrakennukset / metriä		Herkkä kohde / metriä	
	arkivrk	minimietäisyys	minimietäisyys	suositusetäisyys
5 000		10	10	20
10 000	7	20	20	40
20 000	14	40	40	80
30 000	21	60	60	120
40 000	28	80	80	160
50 000	35	100	100	200
60 000	42	120	120	200
70 000	49	140	140	200
80 000	56	150	150	200
90 000	63	150	150	200

HSY:n (2015) ilmanlaatuvohyhkeiden suositusetäisyydet eri liikennemäärille.

Melulle altistumista voidaan kaavoituksessa torjua eri keinoin, ensisijaisesti estämällä ongelman syntymistä toiminnan sijoittelulla, liikennetarpeen minimoinnilla ja suojaviheralueilla. Melun leviämistä ympäristöön voidaan estää rakennusten ja rakenteiden sijoittelulla ja melusteilla. Jalankulku- ja pyörätiet pyritään sijoittamaan mahdollisimman hyvän ilmanlaadun alueelle.

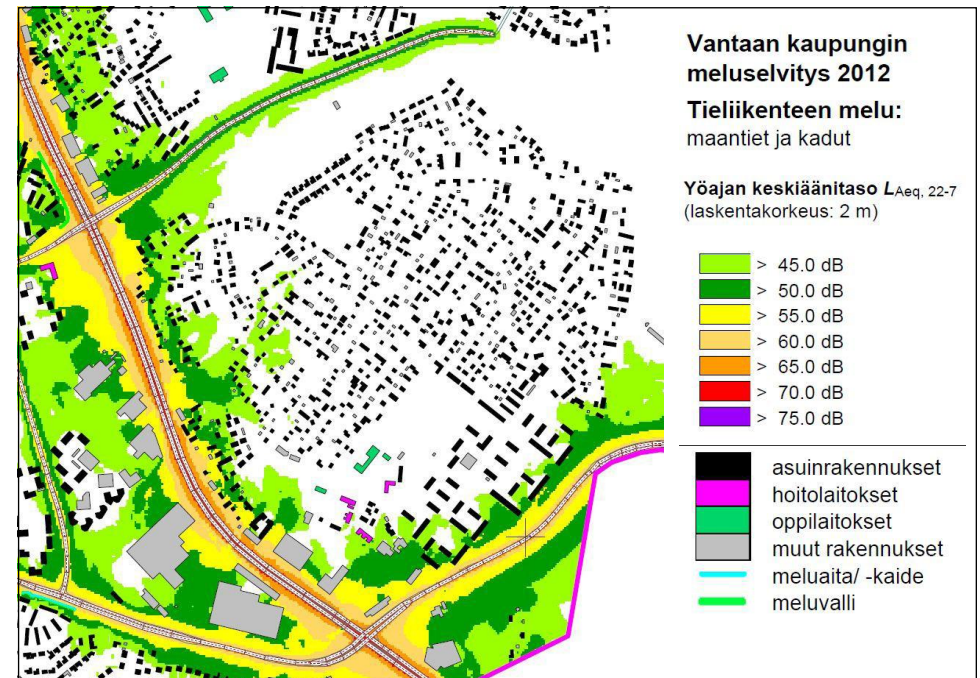
Vapaalan pientaloalueen länsiosa sijaitsee Vihdintien liikenteen aiheuttamalla melualueella. Myös aluetta rajaavien Luhtitien ja Rajatorpantien sekä alueen sisäisten katujen liikenne aiheuttaa alueella liikennemelua.

Tulevaisuudessa liikennemäärien on ennustettu kasvavan alueen tie- ja katuverkolle. Vapaalan pientaloalueella myös sisäisten katujen liikenteen aiheuttama melu vaikuttaa erityisesti ulkona oleskelualueilla melutasoon ja viihtyisyyteen. Alueen täydennysrakentamista suunniteltaessa ja lupia myönnettäessä on selvitettävä myös alueen sisäisten katujen ennusteliikenne ja arvioitava meluselvitysten tarve hankekohtaisesti.

Vantaan yleiskaavan meluselvityksessä 2007 (Vantaan kaupungin Kuntatekniikan keskus) ennustevuoden 2030 melulaskennoissa Vihdintiellä otettiin mukaan Maantien 120 (Vihdintie) tiesuunnitelmassa (2006) esitetyt meluaidat Vapaalan kohdalla. Vihdintien melusteiden rakentamiselle ei ole rahoitusta eikä niiden rakentamisesta ole tietoa. Tiemeluenustetta 2030 eikä Vihdintielle rakennettuja melusteita voi käyttää Vapaalan kohdalla Vihdintien tieliikenteen melun vaikutuksia arvioitaessa. Täydennysrakentamisessa meluntorjunta on hoidettava tonteilla.

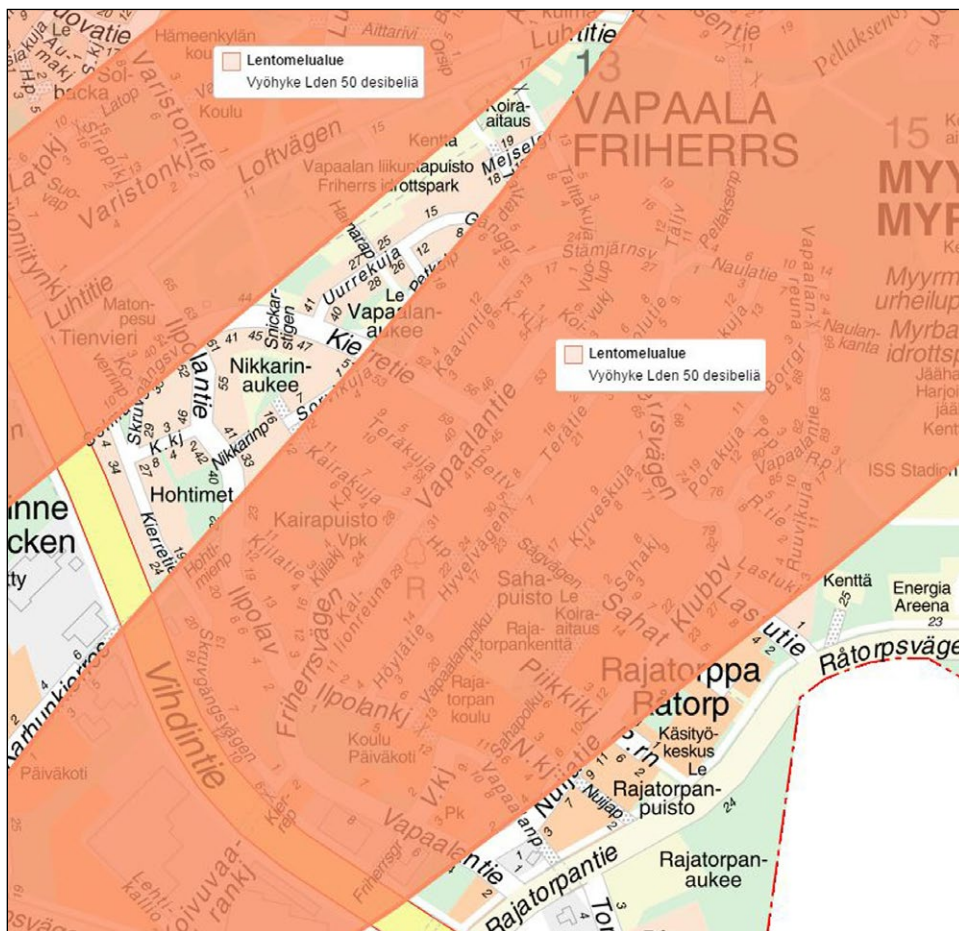

Vihdintien, Rajatorpantien ja Luhtitien liikenteen aiheuttamat päiväajan keskiäänitason LAeq 7-22 meluvyöhykkeet Vapaalan alueella vuoden 2011 liikennetiedoilla, laskentakorkeus 2 metriä.

Vihdintien, Rajatorpantien ja Luhtitien liikenteen aiheuttamat yöajan keskiäänitason LAeq 22-7 meluvyöhykkeet Vapaalan alueella vuoden 2011 liikennetiedoilla, laskentakorkeus 2 metriä.

Suurin osa Vapaalan pientaloalueesta sijoittuu yleiskaavan mukaiselle lentomeluvyöhykkeelle m3, vuorokauden painotettu keskiäänitaso Lden 50-55 dB. Vantaan kaupungin rakennusvalvonnan rakentamisohjeen ja rakennusjärjestyksen mukaan ulkokuoren ääneneristävyyden ΔL lentomelua vastaan tulee meluvyöhykkeellä 50-55 dB asuin- potilas- ja majoitushuoneissa sekä opetus- ja kokoontumistiloissa olla 32 dB ja toimistotiloissa 28 dB.

Yleiskaavan mukainen lentomeluvyöhyke m^3 , L_{den} 50–55 dB Vapaalan alueella merkittynä punaisella.

Palautetta

- Lentoliikenteen ja Vihdintien autoliikenteen melun määriin ja hallintaan rakentamisessa vaadittiin huomiota.

Huomioitavaa jatkosuunnittelussa

- Jatkosuunnittelussa on tehtävä kaavamuutos-/hankekohtaisesti/koko pientaloalueelle ilmanlaatuarvio, jossa ilmanlaatuvaikutuksia voidaan tarkastella käyttäen ensin HSY:n ilmanlaatuvyöhykkeitä (avoin ympäristö), ilmanlaadun mittaustuloksia sekä leviämislaskelmia.
- Piha-alueiden, terassien ja parvekkeiden osalta meluselvitys on tehtävä, jos melutason päiväajan keskiäänitaso L_{Aeq} 7–22 on yli 55 dB ja yöajan keskiäänitaso L_{Aeq} 22–7 on yli 50 dB, uusilla alueilla yli 45 dB. Muualla meluselvitysten tarve on arvioitava hankekohtaisesti.
- Alueen täydennysrakentamista suunniteltaessa ja lupia myönnettäessä on selvitettävä alueen sisäisten katujen ennusteliikenne.
- Pientaloalueella tie- ja katuliikenteen aiheuttama melu ja meluntorjunnan tarve on tutkittava meluselvityksissä kaavamuutos- ja hankekohtaisesti. Meluselvityksissä melulaskennat tehdään keskimääräisellä arkivuo rokausiliikenteellä (KAVL). Meluntorjunta on hoidettava tonteilla. Vihdintien tiesuunnitelman mukaisia meluesteitä (tiemelennuste 2030) ei voi ottaa huomioon Vapaalan pientaloalueen täydennysrakentamisessa, sillä Vihdintien meluesteiden rakentamiseen ei ole rahoitusta.
- Vihdintien varrella Kierretien länsipuolella sijaitsevat tontit ovat ilmanlaadun ja liikenteen aiheuttaman melun vuoksi asumiseen huonosti soveltuva aluetta, jossa rakennusoikeutta ei ole tarkoituksenmukaista korottaa. Tämä vastaa yleiskaavassa 2007 esitettyä työpaikka-alueen (TP) rajausta.
- Vihdintien varrella sijaitseville puistoille sopisi kaavamerkinäksi paremmin suojaviheralue, sillä niiden merkitys on liikenteen maisemalliselta vaikutukselta suojaava, mutta ne eivät sovellu oleskeluun.
- Alueen tonttien suunnittelussa pihoille tulisi osoittaa poikkeamispäätöksen tai asemakaavan yhteydessä leikki- ja oleskelualueeksi varattu alueen osa.

Pilaantuneet maat

Kierretie 27:ssä on havaittu öljyvahingon ja Höylätie 11-15:ssä autokorjaamon likaa maita. Tilanne tulee selvittää tonttikohtaisesti. Ennen uusiin rakentamishankkeisiin ryhtymistä tulee puhdistamattomien alueiden maaperä tutkia ja tarvittaessa kunnostaa.

4.6 MAANOMISTUS

Pääosa selvitysalueen maa-alueista on yksityisessä omistuksessa. Kaupunki omistaa yleisiä alueita kuten viheralueita, katuja ja yleisten rakennusten tontteja. Ilpolantien ja Kierretien välisellä alueella kaupungin omistuksessa on vielä asuintontteja.

Maanomistus selvitysalueella ja sen lähiympäristössä. Kaupungin omistuksessa olevat maa-alueet merkitty harmaalla.

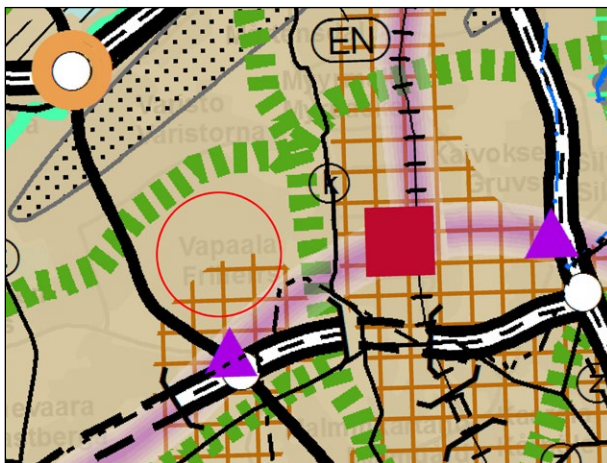
5 SUUNNITTELUTILANNE

5.1 VALTAKUNNALLISET ALUEIDEN KÄYTTÖTAVOITTEET

Valtioneuvoston valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet vuodelta 2000 (tarkistettu 13.11.2008) koskevat Vapaalan pientaloalueen osalta erityisesti eheytyvää yhdyskuntarakennetta ja elinympäristön laatua. Selvityksen tavoitteena oleva täydennysrakentamisen edistäminen vastaa valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita.

5.2 MAAKUNTAKAAVA

Maakuntakaavassa (YM 8.11.2006, 30.10.2014) alue on osoitettu taajamatoimintojen alueeksi, osin tiivistettäväksi. Vapaalan pohjois- ja itäpuolella kulkee viheryhteystarve. Etelä puolella on Kehä II:n moottoriväylälinjaus, jota pitkin on merkitty pääkaupunkiseudun poikittainen joukkoliikenteen yhteysväli. Kehä II:n ja valtatie/kantatieksi merkityn Vihdintien risteykseen on merkitty vaihtopaikka. Vapaala sijaitsee aivan Helsingin rajan tuntumassa.

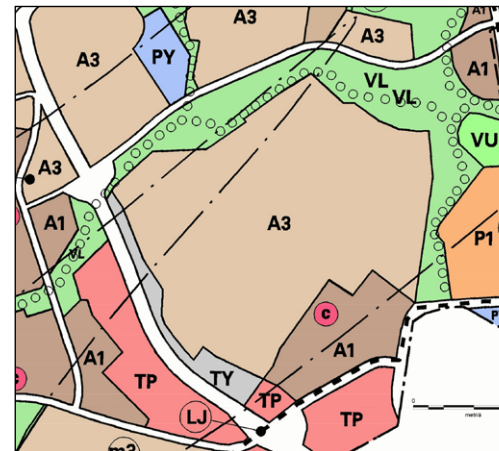

Ote maakuntakaavasta. Vapaalan sijainti osoitettuna punaisella ympyrällä.

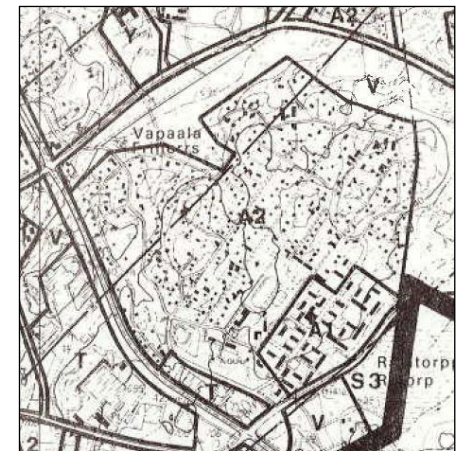
5.3 YLEISKAAVA

Yleiskaavassa (KV 17.12.2007) alue on osoitettu pientaloalueeksi (A3), jolle saa rakentaa ensisijaisesti pientaloja, myös asuinympäristöön soveltuvia työtiloja voidaan sallia. Pientaloalueen pohjoispuolella on lähivirkistysalue, jonka poikki kulkee ohjeellinen ulkoilureitti. Vihdintien varsi on teollisuusaluetta ympäristöä häiritsemättömille tuotanto- ja varastotiloille (TY), jolla voidaan sallia myös toimistotiloja. Alue on osin lentomeluvyöhykkeellä m3 (yli 50 dB). Rajatorpantielle on merkitty ohjeellinen joukkoliikenteen runkoyhteys, joka voidaan toteuttaa raitiotienä. Rajatorppaan sijoittuu keskustatoimintoja.

Vuonna hyväksyttyä asemakaavaa 130200 (1980) ohjasi Vantaan yleiskaavaehdotus (kh 5.9.1978). Yleiskaavaehdotuksessa 1978 suunnittelualue oli osoitettu pientalovaltaiseksi asuntoalueeksi, jolla voitiin sallia myös ympäristöä häiritsemättömiä työtiloja. Hieman nykyistä laajempi osa alueesta oli merkitty ulkoilu- ja metsätaloalueeksi. Vihdintien varrelta vain osa oli osoitettu asumiselle soveltuvaksi.

Ote yleiskaavasta.

Vuoden 1980 kaavassa huomioitu tilanne yleiskaavan ehdotuksessa vuodelta 1978.

5.4 ASEMAKAAVA

Tarkastelualueella on voimassa useita asemakaavoja eri vuosikymmeniltä, vuodesta 1972 lähtien. Viimeisin voimaan tullut asemakaavamuutos on vuodelta 2014. Pääosaltaan asemakaava on ollut voimassa vuodesta 1980 eli 35 vuotta.

Alue on merkitty asemakaavaan pientalorakentamisen alueeksi (A, AO, A26, AOTP, A3C, A30, AL, A-5). Lisäksi Vapaalaan on merkitty virkistysalueita (U, VP, VL, VU, P, P1) ja yleisten palveluiden alueita (Y, YT, YSA). Tonttitehokkuus on pääosin $e=0,20$, mutta joillakin tonteilla korkeampi. Monin paikoin rakennusala saa käyttää vain 15 % ja 400 m² maa-alaa kohti rakentaa yhden asunnon. Pääosin korkein sallittu kerrosmäärä on II. Pääosin on sallittu mahdollisuus rakentaa 20 % asumista häiritsemättömiä työtiloja. Tarkemmin kaavoja koskevista määräyksistä sivulla kohdassa Vapaalan aiempi suunnittelu.

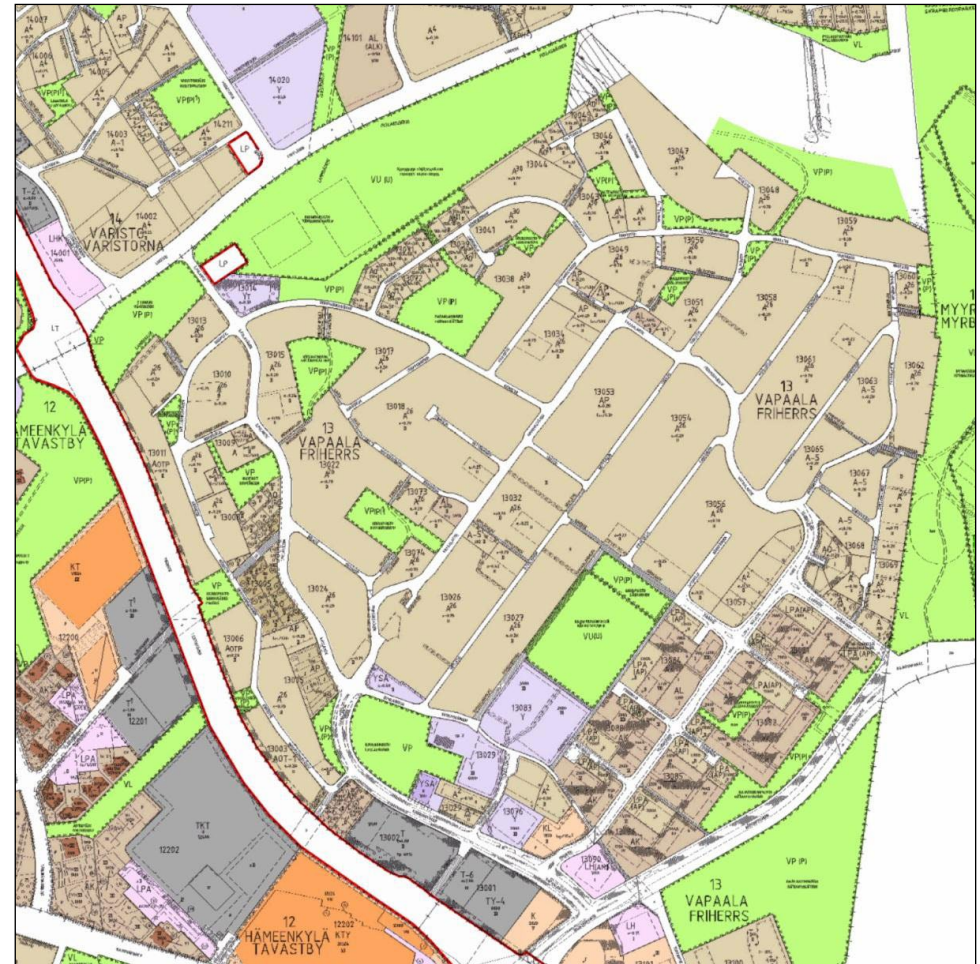
Voimassa oleva asemakaava sallii selvitysalueelle 159 000 k-m² rakentamista. Rakentamatta on noin 37649 k-m² eli rakennusoikeudesta on käyttämättä 24 %.

Vireillä olevia asemakaavoja

Parhaillaan selvitysalueella on vireillä kaksi virkistysaluetta koskevaa kaavamutosta: Ilpolanpuistoa vastapäätä Vapaalantie 10:ssä (työnro 002120, jätetty pöydälle 12.11.2012) sekä Kaavintien varrella olevalla puistoalueella (työ nro 002275 Kaavintie, alustava kuuleminen ollut 10.9.2015 asti).

Näiden kaavamutosten ratkaisut on tarkoitus tehdä tämän selvityksen ja suunnitteluperiaatteiden määrittämisen jälkeen.

Selvitysalueen lähiympäristössä on vireillä Luhtitien ratkaisu (työ Varisto nro 141100). Vuonna 2009 aloitettu kaava on palautettu valmisteluun ennen kaavaehdotuksen hyväksymistä. Kaavan jatko edellyttää tarkastelua Raappavuorentietä koskevien asemakaavaehdotusten (002156 ja 002049) yhteydessä. Rajatorpan ostoskeskuksesta (työ nro 002048) on ollut alustava kuuleminen marraskuussa 2011.

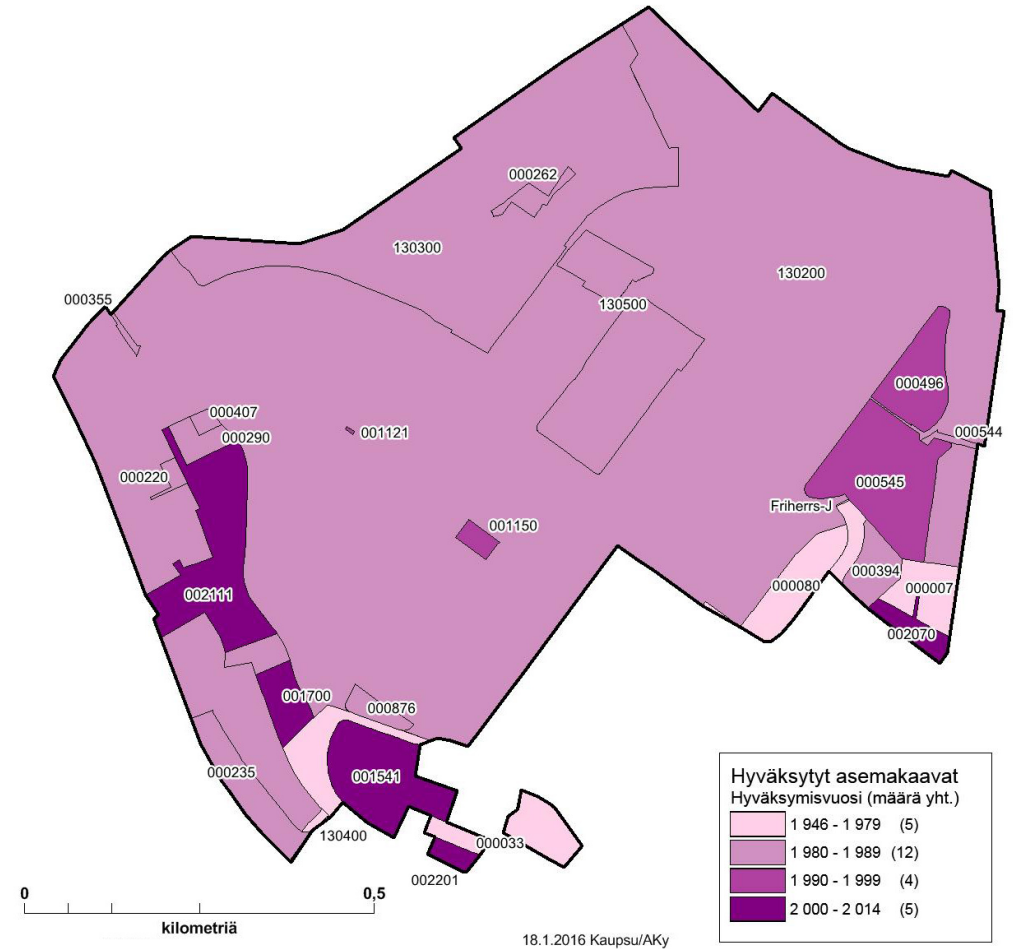

Ote voimassa olevasta asemakaavasta.

Vapaalan aiempi suunnittelu ja asemakaavoitus

Ensimmäinen Vapaalaa koskenut suunnitelma oli maanomistaja Sahlbergien teettämä palstoitus suunnitelma, jolla Vapaalan alueelle määriteltiin yli 200 erillispientalotontin paikat. Vuonna 1946 alueelle saatiin vahvistettu Friherrs-Jussas rakennuskaava, johon liittyvä rakentamisjärjestys ohjasi rakentamistapaa. Rakennuskaavalla ei varsinaisesti suunniteltu uutta, vaan päivitettiin olemassa oleva tilanne kartalle.

Kunnanvaltuusto päätti vuonna 1969, että alueelle tarvittaisiin asemakaava, koska asutus oli levinnyt vahvistetun rakennuskaavan alueen ulkopuolelle. Vesihuollon rakentamisen aloittaminen vuonna 1964 mahdollisti alueen tiiviimmän rakentamisen. Tavoitteena asemakaavassa (työnro 130200) oli alueen säilyttäminen pientaloalueena sen aikaisen kiinteistöjaon mukaisesti, turvallisten jalankulkuyhteyksien järjestäminen ja alueella olevan kasvillisuuden säilyttäminen. Asukkaiden mukaan (1970) Vapaala piti säilyttää puistomaisena ja tonttitehokkuutta $e = 0,3$ pidettiin suotavana. Kaupunki halusi varata alueelle ajan tavan mukaan korttelipuistoja, mutta pieniä, yksityiseltä maalta hankittavia puistoja kohtaan oli suuri vastustus. Kaavaluonnos oli nähtävillä 1970 ja vuosina 1970 – 1973 käsiteltiin kaavan eri vaihtoehtoja. Luonnoksen tultua hyväksytyksi rakennettiin jonkin verran myös poikkeamispäätöksiin. Kaavaehdotus saatiin nähtäville vuonna 1977, mutta vuonna 1978 valtuusto palautti kaavan valmisteltavaksi tarkennetuin ehdoin ($e = 0,20, 15\%$ peittoala, 1 asunto/400 m²). Kaavaehdotus oli uudelleen nähtävillä 1979 ja hyväksyttiin vuonna 1980. Rakennuskielto oli ollut kaava-alueella voimassa vuosina 1969 – 1976.

Selvitysalueella voimassa olevat asemakaavat ja niiden hyväksymisajankohdat. Anna-Karin Kyrönviita, 2016.

Selvitysalueella voimassa olevat asemakaavat – kooste käytetyistä määräyksistä

Asemakaava/vuosi	Tehokkuus	Toiminnot	Rajautuminen	Muuta	Asumista koskevat autopaikat
Friherrs-Jussas rakennuskaavan rakentamisjärjestys (1946)	Rakennuspaikasta sai käyttää rakentamiseen 1/5 (20%) tontin oltava vähintään 1000 m ² . Viemärilliset tontit saivat olla kooltaan 600 m ² .	yksi asuinrakennus/tontti, poikkeuksena yli 2000 m ² tontit, joilla sallittiin kaksi asuinrakennusta. Ilkerroksisen asuinrakennuksen tontille sai sijoittaa asunto- ja liikehuoneistoja.	Päärakennus oli sijoitettava kiinni tietä tai rakennusrajaan, lukuun ottamatta viljelystontteja. Samalla tontilla olevien rakennusten välimatka ei saanut olla 6 m pidempi.	Rakennusten ulkoasu: Kattokaltevuus 0-45 astetta.	
130200 Vapaala 2 (1980)	e=0,20, paikoin e=0,35 asti, mm. poikkeamispäätöksellä jo rakentuneille kiinteistöille. AL e=0,50. Suurin sallittu kerrosluku II. Kaupunkikuvallisista syistä peittoala 15 %.	Asumista sekä yhdistettyjen pientalojen ja pienteollisuusrakennusten korttelialue (AOTP). 1 asunto/400 m ² (jottei pitkille kapeille tonteille rakennettaisi yhtä pitkää rakennusta vastoin aiempaa rakennustapaa). Yleisiä alueita: liikerakennusten korttelialue, seurakuntakeskus ja Friherrsintorppa (Yvy), viheralueita. Mahdollisuus rakentaa 20 % häiriötä aiheuttamattomia työ- ja toimistotiloja.	Istutettavia alueita ainoastaan Vihdintiehen rajautuvilla tonteilla.	Määräyksiä puiden istuttamisesta. Merkitty avo-oja.	Autopaikkoja 1,5 /asunto, jos asuntoja oli enintään kaksi. Muutoin 1/75 m ² , joista yksi keskitetysti järjestettynä.
130300 Uurrekuja (1981)	Tehokkuus määritelty Uurrekujalla kerrosaloina 150 + 30 k-m ² (noin e=0,17 – 0,29), lisäksi e=0,20 – 0,36. Suurin sallittu kerrosluku II.	1 asunto/400 m ² tai enintään kaksi asuntoa. Mahdollisuus rakentaa 20 % liike-, työ- ja toimistotiloja. Oleskelupihan vähimmäismääräyksiä. Vapaalanaukeen ja Taltapuiston viheralueet sekä yleinen alue jätevedenpumpppaamoa varten. Jalankulun ja pyöräilyn osuuksia.	Rakennusalan raja on sijoitettu 2 – 4 metrin päähän tontin rajasta. Tontti rajattava yleisistä alueista pensasaidalla.	Määräyksiä puiden säilyttämisestä ja istuttamisesta. Maanalaista johtoa varten varattu alueen osa merkitty.	1 ap/85 m ²
130500 Vapaalantien ja Terätien välinen kortteli (1984)	e=0,20. Suurin sallittu kerrosluku II.	1 asunto/400 m ² . Oleskelupihan vähimmäismääräyksiä. Mahdollisuus rakentaa 20 % toimisto- ja niihin verrattavia työtiloja. Merkitty Kaavinkujan jalankululle ja pyöräilylle varattu katu.	–	–	1,5 ap/asunto
000007 Rajatorpan asemakaava (1972)	e= 0,30. Suurin sallittu kerrosluku II. Peittoala 40%.	Oleskelupihan vähimmäismääräyksiä.	Vähimmäisetäisyyksiä rakennusten sijoittumiselle. Sallittiin yksikerroksinen rakentaminen tontin rajaan kiinni ilman naapurin lupaa.	Maanalaista johtoa varten varattu alueen osa merkitty. Määräyksiä puiden säilyttämisestä ja istuttamisesta.	1,5 ap/asunto
000080 Nuijatie (1977)	e= 0,30. Suurin sallittu kerrosluku II. Peittoala 40%.	Oleskelupihan vähimmäismääräyksiä.	Vähimmäisetäisyyksiä rakennusten sijoittumiselle. Sallittiin yksikerroksinen rakentaminen tontin rajaan kiinni ilman naapurin lupaa.	Määräyksiä puiden istuttamisesta.	1,5 ap/asunto
000033 Vapaalankuja (1974)	e= 0,30. Suurin sallittu kerrosluku II. Peittoala 40%.	Oleskelupihan vähimmäismääräyksiä.	Vähimmäisetäisyyksiä rakennusten sijoittumiselle. Sallittiin yksikerroksinen rakentaminen tontin rajaan kiinni ilman naapurin lupaa.	Määräyksiä puiden istuttamisesta. Maanalaista johtoa varten varattu alueen osa merkitty.	1 ap/70 k-m ² vähintään 1 ap/asunto

000220 Kierretie (1982)	e=0,23. Suurin sallittu kerrosluku II.	1 asunto/400 m ² . Mahdollisuus rakentaa 20 % toimisto- ja niihin verrattavia työtiloja.	–	Määräyksiä puiden istuttamisesta.	1,5 ap /asunto, jos asuntoja oli enintään kaksi. Muutoin 1/75 m ² , joista yksi keskitetysti järjestettynä.
000235 Kierrepulun ja kierretien risteys (1982)	E=0,20. Suurin sallittu kerrosluku II.	Yhdistettyjen pientalojen ja teollisuusrakennusten korttelialue. Enintään 2 asuntoa/tontti. Kierremetsikön puisto.	Suojavyöhykkeeksi istutettava alue Vihdintien reunassa.	Melumääräys Vihdintien puoleisille rakenteille.	1,5 ap/asunto, jos asuntoja oli enintään kaksi. Muutoin 1 ap/75 m ² .
000290 Kierrekuja (1983)	e=0,20. Ei peittoalaa koskevaa määräystä. Suurin sallittu kerrosluku II.	1 asunto/400 m ² . Mahdollisuus rakentaa 20 % toimisto- ja niihin verrattavia työtiloja.	–	Merkitty avo-ojia. Määräyksiä puiden istuttamisesta.	1 ap/75 m ²
00394 Lastutien ja Nuijatien risteys (1988)	e=0,20. Lisäksi saa rakentaa 40 m ² taloustilaa. Suurin sallittu kerrosluku I.	Asumisen lisäksi Lastukujan katualue.	Istutettava alueen osa katuun ja olemassa oleviin naapuritontteihin rajautuvalla reunalla.	Määräyksiä puiden istuttamisesta ja säilyttämisestä.	1,5 ap /asunto.
000407 Ilpolantien ja Kierrekujan risteys (1984)	E=0,23. Suurin sallittu kerrosluku III.	1 asunto/400 m ² . Rakennusoikeudesta 27% saa käyttää ympäristöä häiritsemättömän teollisuuden käyttöön	–	Merkitty avo-ojia. Määräyksiä puiden istuttamisesta.	
000496 Porakujan ja Vapaalantien välillä (1990)	e=0,20. Suurin sallittu kerrosluku II. Peittoala 15 %.	1 asunto/400 m ² . Mahdollisuus rakentaa 20 % liike-, työ- ja toimistotiloja.	–	–	1,5 ap/asunto
000545 Porakujan ja Ruuvikujan välillä (1992)	e=0,20. Suurin sallittu kerrosluku II. Peittoala 15 %.	1 asunto/400 m ² . Mahdollisuus rakentaa 20 % liike-, työ- ja toimistotiloja.	–	–	1,5 ap/asunto
000876 Ilpolankujan ja Vapaalantien risteys(1989)	e=0,40. Suurin sallittu kerrosluku II.	Sosiaalitointa palvelevien laitosten ja asuntoloiden korttelialue. Saa rakentaa myös kerho- ja kokoontumistiloja ja henkilökunnan asuntoja.	Puista ja pensaista tiheä reunavyöhyke muihin tontteihin rajautuvassa reunassa. Näkemäaluetta koskeva merkintä ja määräys.	–	Asuntola 1 ap/100 k-m ² , 15 ap/ henkilökunnan asunto
001150 Vapaalantien ja Höyläpolun risteys(1993)	Rakennusoikeus 302 k-m ² (e=0,19). Suurin sallittu kerrosluku II. Peittoala 15 %.	1 asunto/400 m ² . Mahdollisuus rakentaa 20 % toimistotiloja ja asumista häiritsemättömiä työtiloja. Jalankululle varattu katu, Höyläpolun palokuja.	–	Alueen osa, jossa suojeltuja puuyksilöitä, vain maisemahoidolliset toimenpiteet mahdollisia.	2 ap/asunto
Ilpolantien ja Vapaalantien risteysessä 00170 (2007)	Rakennusoikeus 590 k-m ² (e=0,21). Suurin sallittu kerrosluku I. Rakennusoikeuden lisäksi enintään 5 m ² /asunto taloustiloja + 1 autokatos/asunto.		Muihin tontteihin rajautuvassa reunassa istutettava alueen osa, jolla tulee olla puita ja pensaita. Pysäköinti- ja leikkipaikat tulee rajata istutuksin. Rakennusalat rajattu. Pihatiet jäsennettävä pintamateriaalein.	Rakennusten ulkoasu: Tasakatto ei sallittu, julkisivumateriaali savitiili. Ohjeellinen leikki- ja oleskelupihan paikka. Virkistysalueen puoleista kasvillisuutta suojattava rakennusaikana. Melua koskevia määräyksiä.	2 ap/asunto

002070 Lastutie (2012)	Rakennusoikeus 605/700 + 25 k-m ² (e=0,39 – 0,43). Suurin sallittu kerrosluku II.	Saa sijoittaa erityisasuntoja ja 20 % toimistotiloja ja asumista häiritsemättömiä työtiloja. Ruuvikujan jalankululle ja pyöräilylle varattu katu.	Istutettavia alueen osia, osa puista ja pensaista tiheää reunavyöhykettä. Tontit on rajattava virkistysaluetta vastaan pensasaidalla ja rakennettavalla aidalla, katuja vastaan muurilla. Merkitty rakennusalat. Osoitettu rakennusalan sivu, johon rakennus tulee rakentaa kiinni.	Melua koskevia määräyksiä. Rakennusten ulkoasu: Julkisivumateriaali vaalea paikalla muurattu tiili. Julkisivut säilytään vaaleita, tiilen värinen saumaus. Rakennukset tulee suunnitella maaston muotoihin mukautuvasti.	1 ap/asunto, erityisasunnot 1 ap/150 k-m ² . Merkitty pysäköimispaikkoja.
002111 Ilpolantien ja Kierretien välinen alue (2013)	Rakennusoikeus 120 – 180 k-m ² /tontti (noin e=0,23 – 0,31). Suurin sallittu kerrosluku II.	1 asunto/tontti. Mahdollisuus rakentaa 20 % liike-, työ- ja toimistotiloja. Hohtimienpolun jalankululle ja pyöräilylle varattu katu.	Tontit tulee aidata naapuritontteja, katuja ja virkistysaluetta vastaan pensasaidalla. Istutettavat alueen osa merkitty olemassa olevan rakentamisen puolelle.	Asfalttipäällystetty ei saa käyttää. Autopaikat ja kadun puoleiset kävelyalueet päällystettävä kiveyksin tai laatoituksin. Osa piha-alueista tulee korottaa. Avo-ojia merkitty. Maanalaista johtoa varten varattu alueen osa merkitty. Melua koskevia määräyksiä. Rakennusten ulkoasu: Julkisivujen tulee olla vaaleita. Harmaa kattotiili. Kattokaltevuus 1:2.	2 ap/asunto. Vähintään 1 autopaikoista tulee sijoittaa katokseen. Merkitty ajoyhteyksiä.
002201 Vapaalankuja (2014)	Rakennusoikeus 600 k-m ² (e = 0,32). Suurin sallittu kerrosluku II.		Rakennusala rajattu. Osoitettu rakennusalan sivu, johon rakennus tulee rakentaa kiinni. Tulee rajata naapuriin rajautuvalla reunalla 1,8 m korkealla tiiviillä puuaidalla, muita tontteja ja katuja vasten pensasaidalla. Istutettavalle alueen osa, jolle istutettava rehevästi puita ja pensaista ja säilytettävä puita.	Terassi tai parveke lounaaseen vähimmäismittoineen. Hulevedet viivytettävä tontilla. Laadittava hulevesien hallintasuunnitelma. Melua koskevia määräyksiä. Rakennusten ulkoasu: Julkisivujen tulee olla paikalla muurattua keltatiiltä tiilenvärisin saumoin. Kattomateriaali kattotiili. Tulee olla avoräystäät.	Kerrostalot 1 ap/asunto, pientalot 1,5 ap/asunto. Vähintään 1 autopaikoista tulee sijoittaa katokseen. Auton säilytyspaikan rakennusala merkitty.

Lisäksi suunnittelualueella ovat voimassa seuraavat asemakaavat, joille ei sijoitu asumista

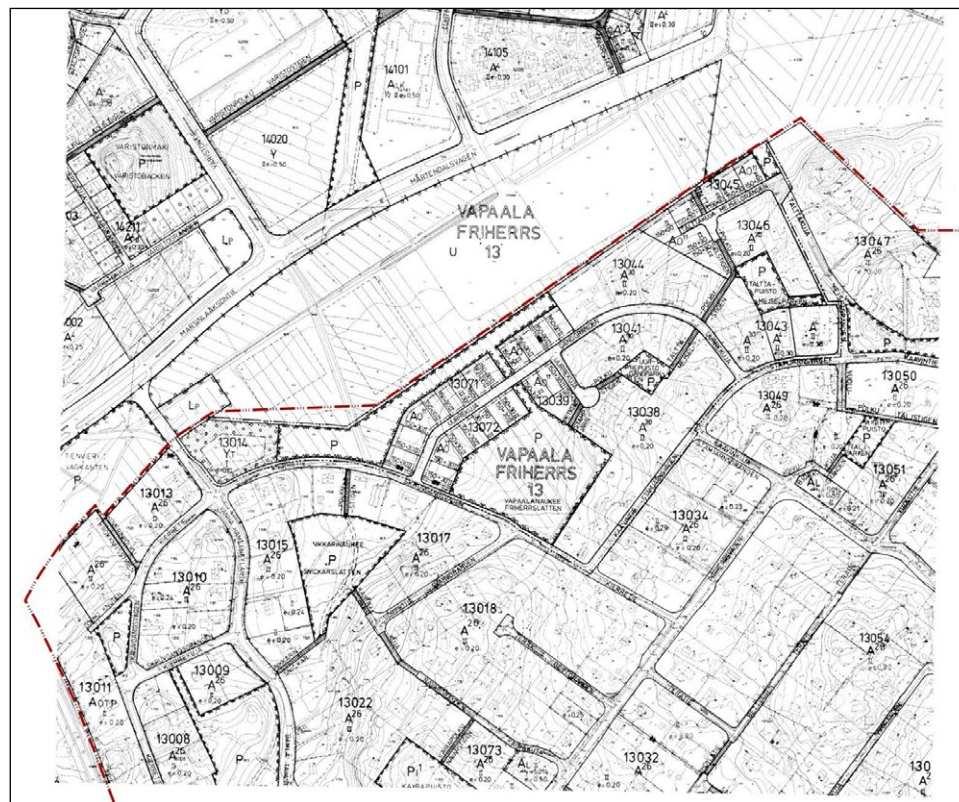
- 000544 Ruuvipolun katualue (1987)
- 001121 Osa Kairakujan jalankululle ja pyöräilylle varatusta katualueesta, ei asumista.
- 001541 Ilpolan koulun ja puiston ympäristö (2000) Ilpolanpuisto, suojeltava Ilpolan koulun pihapiiri ja rakennus, ei asumista.
- 000355 Koverrinpolun jalankululle ja pyöräilylle varattu katualue, ei asumista.
- 000262 Uurrepuisto (1983), ei asumista

Ote Vapaalantien (ent. Valtatie) ja Ilpolantien risteyskohdasta rakennuskaavasta vuodelta 1946. Kaavakartta on rasteroitu myöhempien kaavamuutosten yhteydessä. Jatko-suunnittelussa on suositeltavaa tarkastella rakennuskaavan mukaisia ratkaisuja tarkemmin.

Selvitysalue rajattuna punaisella katkoviivalla vuoden 1980 asemakaavan 130200 kartalle.

Selvitysalueen rajaa punaisella katkoviivalla vuoden 1981 asemakaavan 130300 kartalla.

Huomioitavaa jatkosuunnittelussa

Vanhentuneet kaavat vaikeuttavat rakennusvalvonnan lupaharkintaa ja aiheuttaa kiinteistönomistajille epäselvyyttä tontin käyttömahdollisuuksista.

Muuttuneet olosuhteet

- Asukasluku on kasvanut 1100:sta 2240:en vuosina 1980 – 2014
- Maanomistajilla uusia lohkomistarpeita, tämän tiivistämisen vaikutus tulisi huomioida rakentamista koskevassa ohjauksessa.
 - Tonttien koon pienentyessä paikallisten ominaispiirteiden säilyttäminen vaatii ohjausta.
 - Tiivistyvässä ympäristössä vaikutukset naapureihin ovat entistä merkittävämpiä, mikä edellyttää jatkostyössä yhteistyötä paikallisten kanssa.
- Rakennuskanta on yhä ikääntyneempää, pääosin ei suojeltua. Mahdollisen purkamisen myötä rakentamisen ilme tulee uudistumaan. Paikallista ilmettä tukevia elementtejä tulee vaalia rakennusten väliin jäävillä alueilla.
- Autoliikenteen määrä on kasvanut vuosina 1980 – 2014. Pysäköintipaikkojen, alueen pohjoisosaan vievien reittien sekä meluntorjunnan tarve on lisääntynyt.
- Vettä läpäisemättömän pinnan (asfaltti, rakennusten katot ym.) osuus kasvanut. Myös ilmastonmuutos lisää tarvetta hulevesien hallinnalle.
- Viheralueverkoston kehittämisessä tavoitteena suosia suurempia kokonaisuuksia ja niihin luontevasti kytkeytyviä verkoston osia.
- Maankäyttö- ja rakennuslain (2000, 2008) myötä tulleet vaatimukset, jotka sisältävät mm. valtakunnalliset alueidenkäytön tavoitteet (VAT)

Nykyiseen kaavaan nähden selvitysalueella toteutumatta on jäänyt

- Rakentamatta on noin 37649 k-m² eli rakennusoikeudesta on käyttämättä 24 %
- 5 kpl asemakaavan mukaisia jalankulun ja pyöräilyn reittejä
- 17 kpl rakentamattomia katuja
- 1/16 viheralueista rakennettuja/puistosuunnitelma tehty
- 29/609 (alle 5%) tonteista rakentamattomia
- ELY ei ole toteuttanut Vihdintien varrelle meluaitaa: melu ja pienhiukkaset tällä hetkellä suuret (esim. yli 55 dB vyöhyke ulottuu noin 50 – 200 m etäisyydelle Vihdintiestä). Melualueella sijaitsevat kohteet vaativat oman melusuojauksen. Asuinrakentamista ei tule suosia Vihdintien varrella.
- Kaupunki ei ole lunastanut kaikkia yleisiä alueita itselleen.
- Työtilat liikerakentamisen korttelialueella (AL) tai 20% osuutena rakennusoikeudesta ovat toteutuneet vain paikoin. Mahdollisuus työtilojen sijoittamiseen asumisen yhteydessä tärkeätä säilyttää, sillä tukee alueen elävyyttä.
- Puiden määrää koskevaa määräystä ei enää ole vaadittu toteutettavan.
- Kaavoissa ei ole määräyksiä maastonmuotojen, katutilan ja vehreyden muodostumisesta, rakennusten ulkoasusta eikä mittakaavan huomioimisesta lähiympäristön kanssa.

Poikkeamispäätökset

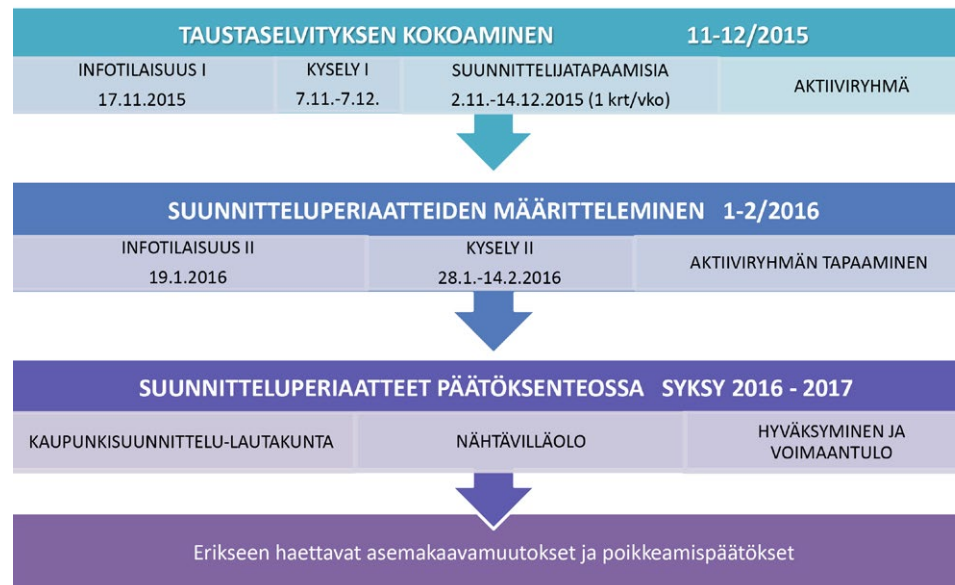
Kaupunkisuunnittelu on tehnyt vuosina 2008–2015 Vapaalassa 17 kpl poikkeamispäätöksiä. Yleisimpiä poikkeamia ovat olleet 15% peittoala ja rakennusoikeus. Mukana on myös käyttötarkoituksen pieniä muutoksia. Vuodesta 2013 on ollut voimassa kokeilulaki, jonka perusteella kaupunkisuunnittelun lisäksi rakennusvalvonta voi myöntää vähäisiä poikkeamisia ilman kaupunkisuunnittelun lausuntoa tai muuta ilmoitusta kaupunkisuunnittelulle.

6

SELVITYSTYÖN VAIHEET

- Selvitystyö käynnistyi 31.10.2015 työnumerolla 014300.
- Tieto hankkeen alkamisesta lähetettiin 5.11. 2015 postitse Vapaalan talouk siin osallistumis- ja arviointisuunnitelmana. Selvitystyön alkamisesta on tiedotettu Vantaan kaupungin asukaslehdessä 7. – 8.11.2015 sekä 05.11.2015 kirjeitse maanomistajille, naapureille ja viranomaisille (MRL 62§).
- Selvitystyön (loka-joulukuu/2015) pohjalta tammi-helmikuussa 2016 muodostettiin suunnitteluperiaatteiden luonnos jatkosuunnittelun pohjaksi.
- Kaupunkisuunnittelulautakunta asetti 10.10.2016 Vapaalan pientaloalueen suunnitteluperiaatteet ja täydennysrakentamisselvityksen 014300 nähtäville MRA 30B mukaisesti. Kaupunkisuunnittelu järjesti 10.10.2016 lautakunnan jäsenille ja sen kokousvirkamiehille tutustumiskäynnin alueelle.
- Vapaalan pientaloalueen täydennysrakentamisselvitys ja Vapaalan pientaloalueen suunnitteluperiaatteet ovat olleet nähtävillä 9.11.-8.12.2016. Suunnitteluperiaatteita selostettiin asukkaille 18.10.2016 Rajatorpan koulussa. Paikalla oli noin 40 henkilöä. Suunnitteluperiaatteista annettiin neljä mielipidettä, jotka olivat Vapaalan omakotiyhdistys ry:ltä ja kuudelta asukkaalta.
- Kaupunginhallitus hyväksyy Vapaalan pientaloalueen suunnitteluperiaatteet ja antaa vastineen mielipiteisiin.

TYÖN VAIHEET JA ALUSTAVA AIKATAULU

7 VUOROVAIKUTUS

7.1 OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ

Osalliset

Selvitys syntyy eri toimijoiden tavoitteiden yhteensovittamisen ja valintojen tuloksena. Osallisilla on mahdollisuus osallistua tämän selvityksen valmisteluun, arvioida sen vaikutuksia ja lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä asiasta. Osallisia ovat

- maanomistajien lisäksi kaikki ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin määritettävät suunnitteluperiaatteet saattaa huomattavasti vaikuttaa.
- Alueen maanomistajat ja maanvuokraajat
- Viereisten ja vastapäisten alueiden omistajat ja vuokralaiset (naapurit)
- Kaupunginosan tai lähialueen asukkaat, yritykset ja työntekijät, asukasym. yhdistykset, mm.
- Vapaalan omakotiyhdistys ry. ja Myyrmäki-liike
- Kunnan jäsenet ja ne, jotka katsovat olevansa osallisia

Viranomaisyhteistyö järjestetään lausuntopyyntöinä ja tarvittaessa erillisin neuvotteluin. Viranomaiset ja yhteisöt ovat osallisia silloin, kun suunnittelu koskee niiden toimialaa

- Kaupungin asiantuntijaviranomaiset sekä valtion viranomaiset: Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Museovirasto
- Muut: Uudenmaan liitto, HSY, HSL ja mm. infraverkkoja ylläpitävät yhtiöt.

Vapaalan täydennysrakentamisselvityksessä on ollut mukana arviolta ainakin 150 ihmistä. Marraskuun yleisötilaisuudessa oli noin 70 ja tammikuun tilaisuudessa noin 40 paikallista. Selvitysvaiheen aikana paikallisista on koottu noin 65 henkilön aktiiviryhmä, jolle ajankohtaisista asioista on tiedotettu sähköpostitse. Aktiiviryhmän kanssa on sovittu myös erillisiä tapaamisia. Paikallisia on käynyt myös kirjastossa järjestetyissä suunnittelijatapaamisissa sekä vastaamassa nettikyselyihin.

Suunnitteluyhteistyö

Selvitystyötä on valmisteltu yhteistyössä alueen maanomistajien, omakotiyhdistyksen ja Vantaan kaupungin asiantuntijoiden kanssa.

Prosessissa on haluttu lisätä paikallisten tietoisuutta täydennysrakentamisesta ilmiönä. Tavoitteena on ollut vaikuttaa siihen, että asukkaat kokevat alueen omakseen myös mahdollisten tulevien muutosten jälkeen.

Lähtötietoja on ollut koostamassa tilaisuuksissa arviolta yli 150 vapaalalaista. Virallisten mielipiteiden lisäksi palautetta saatiin puhelimitse ja sähköpostilla, tilaisuuksissa sekä ensimmäisellä kyselyllä noin 150 henkilöltä ja toisella kyselyllä 49 henkilöltä.

Vireilletulon mielipiteet

Ilmoitus selvitystyön vireille tulosta on annettu 05.11.2015 työnumerolla 014300. Selvitystyön osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatiin määräaikaan 6.12.2015 mennessä kahdeksan mielipidettä. Vantaan Energia Oy toimitti mielipiteen vielä 15.12.2015. Oheiset mielipiteet huomioidaan osana jatkokyöskentelyä.

Museoviraston mielipide saapunut sähköpostitse 12.11.2015: rakennetun kulttuuriympäristön, maiseman sekä arkeologisen kulttuuriperinnön osalta hankkeesta lausuu Vantaan kaupunginmuseo.

1. Vantaan kaupunginmuseo saapunut sähköpostitse 2.12.2015: Vapaalaan ei sijoitu rakennuskannaltaan merkittäviä kokonaisuuksia. Rakennuskannan kohteet on ajantasaisesti karttapalveluun. Yksittäisten rakennusten arvoja tarkastellaan kaavamuutosten yhteydessä.

2. Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) mielipide saapunut sähköpostitse 26.11.2015: HSL pitää vanhojen asuinalueiden täydennysrakentamista järkevänä, jotta olemassa oleville palveluille saadaan lisää käyttäjiä. Samalla HSL pitää tärkeänä, että täydennysrakentamisen yhteydessä katuverkon olosuhteet eivät enää heikenny: Vapaalantien ja Ilpolantien ajokaistat ovat jo nyt kapeat, pysäkkitaskut pienet ja paikoin teiden toiselta puolelta puuttuu jalkakäytävä. Julkiselle liikenteelle varattu tila on säilytettävä vähintään nykyisellä tasolla, ehdotetaan myös bussiliikenteen toimintaedellytysten parantamista pienillä infratoimenpiteillä.
3. Caruna mielipide saapunut 30.11.2015 sähköpostitse: ei huomautettavaa.
4. Vantaan Energia Oy, mielipide saapunut 15.12.2015 sähköpostitse: ei huomautettavaa

Lisäksi mielipiteet saatiin neljältä yksityiseltä maanomistajalta (6.11./12.11./25.11./29.11.2015)

5. Mielipiteessä esitettiin työssä huomioitavan tarkoin Vihdintien aiheuttamat meluhaittavaikutukset lähialueen asuinympäristöön. Tämän ongelman poistamiseksi tulisi Vihdintien ja vieressä olevien asuinalueiden väliin toteuttaa toimiva melusuojaus. > Melutilannetta kuvattu selvityksessä.
6. Mielipiteessä kritisoitiin heikkoja tietoliikenneyhteyksiä ja kaupungin vaativan yksityisiä tietoliikenneyhtiöitä toteuttamaan ajantasaiset verkot. Lisäksi ehdotettu kevyen kävelytien rakentamista Naulatien päästä Jäähallin pohjoisnurkalle, jotta saataisiin kouluille, urheilupuistoon ja Myyrmäen linja-autopysäkeille ja palveluihin kunnollinen reitti. Samalla hillittäisiin Myyrmäen urheilupuistoon vievien metsäpolkujen kulumista. Kaupungilta toivottiin myös piennaralueiden rakentamista valmiiksi ja mahdollisuutta vieraspysäköintiin näille piennaralueille. Piennaralueiden hoidosta, asukkaiden hoitovelvoitteesta, postilaatikkojen ja jätessäiliöiden sijoittamisesta toivotaan annettavan paikallisille ohjeistusta. > Viety tiedoksi kuntatekniikan keskukselle.

7. Maaston muodoltaan kallioiseen Vapaalaan ehdotettiin sopivan korkeaa pientalo rakentamista ja rinnerakentamisen ratkaisuja. > Ehdotettu jatkosuunnittelussa huomioitavaksi.
8. Mielipiteessä korostettiin vehreyden merkitystä omakotiasumisessa ja tiivistämistä esteenä mm. puuston sijoittumiselle ja riittävälle etäisyydelle naapureista. Samalla on tuotu esiin, että rakennusoikeuden nostaminen palvelisi niitä, jotka aikovat muuttaa pois ja myydä tonttinsa eikä niitä, jotka aikovat pysyä alueella. Kaupungin omistamien viheralueiden muuttamista tonteiksi pidetään alueen asukkaiden edun vastaisena. > Viheralueverkostoa tarkasteltu osana selvitystyötä.

Infotilaisuus I (17.11.2015)

Yleisöillasta tehty kooste on ollut joulukuun 2015 alusta asti nähtävillä selvityshankkeen verkkosivuilla. Rajatorpankoululla pidetyssä tilaisuudessa oli paikalla arviolta 70 henkilöä. Osallistujat toivat tilaisuuden aikana esille erityisesti liikenteen ja hulevesien hallintaan ja kaupunkikuvaan liittyviä huomioita.

Suunnittelijatapaamiset

Myyrmäen kirjastossa 2.11. – 14.12.2015 vieraili vajaat parikymmentä henkilöä kyselemässä hankkeesta ja kertomassa näkemyksiään.

Nettikysely lähtötiedoista

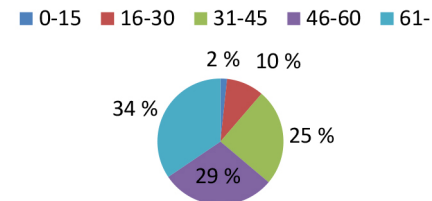
Nettikyselyyn (7.11. – 7.12.2015) saatiin 157 vastaajaa, joista 120 (76 %) oli Vapaalan asukkaita, 12 (8 %) lähialueen asukkaita ja 25 (16 %) vastaajista Vapaalassa työskentelevä tai harrastava, poliittinen päättäjä tai muulla tavoin kiinnostunut Vapaalasta. Suurimmat ikäryhmät vastaajissa olivat yli 60 -vuotiaat ja yli 45 -vuotiaat. 37 % vastaajista oli tätä nuorempia.

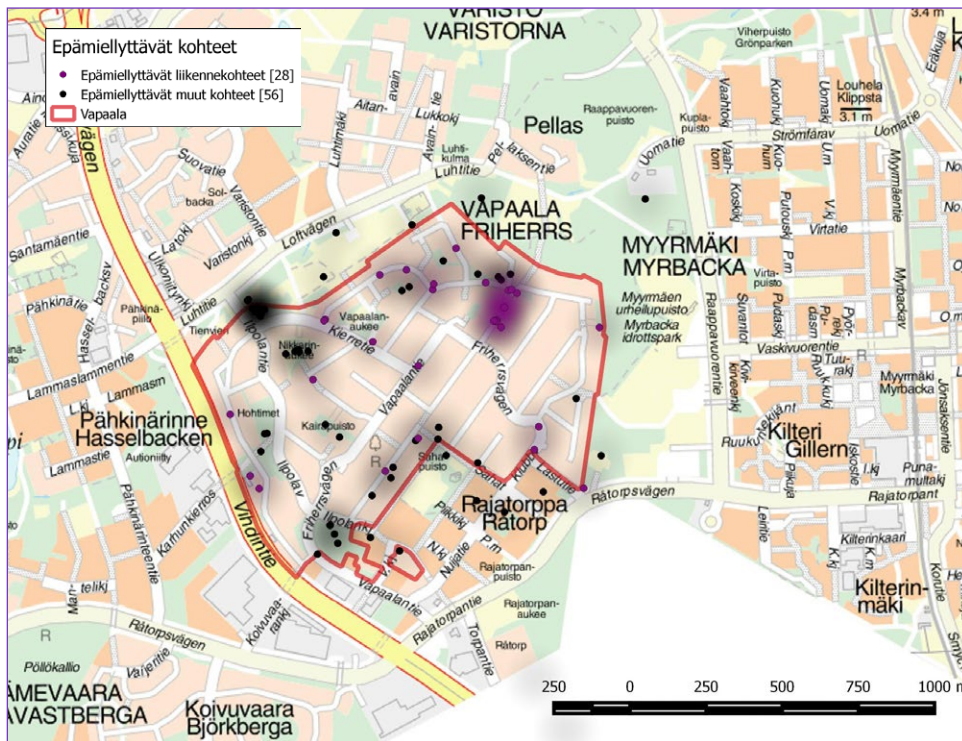
Kyselyssä pyydettiin vastaajia merkitsemään Vapaalasta kartalle

- Tärkeiksi, miellyttäviksi tai säilyttämisen arvoisiksi koettuja paikkoja (virkistysalueet eriteltynä): Virkistysalueet ja muut tärkeät paikat olivat käytännössä samoja pisteitä. Siksi ne on tässä koostettu tärkeiksi virkistysalueiksi. Erityisen tärkeiksi koetaan toimintapuistot Vapaalanauke ja Sahapuisto sekä lisäksi Ilpolanpuiston maki ja Myyrmäen urheilupuisto. Vastauksissa painottunee myös vireillä olevat kaavahankkeet, joissa viheraluetta on ollut tarkoitus muuttaa tonttimaaksi.
- Epämiellyttäviä tai kehittämistä vaativia tai epäsiistejä ja levottomia paikkoja: Epämiellyttäviksi tai kehittämistä vaativista paikoista eriteltiin manuaalisesti liikennettäkoskevat maininnat. Liikenteen hankaluudet sijoitettiin pääasiassa alueen pohjoisosaan. Muut kehittämistä vaativat kohteet olivat pääasiassa alueella.
- Mahdollisia täydennysrakentamisen paikkoja: Täydennysrakentamisen ehdotukset osuivat luonnollisesti yleisille rakentamattomille alueille, jotka ovat viheralueina. Pisteet sijoittuvat alueen tällä hetkellä luonnonmukaisiin puistoihin sekä selvitysalueen pohjoispuoleiselle metsäalueelle, joihin ei tällä hetkellä sijoitu asuinrakentamista. Tärkeiden ja täydennysrakentamisen kohteiden päällekkäiset merkinnät kuvaavat asukkaiden vastakkaisia näkemyksiä alueella.

Ohessa yleistetyt tulokset karttamerkinnoista. Karttamerkintöihin liitetyt kommentit on viety tiedoksi selvitystyössä mukana olleille kaupungin asiantuntijoille. Lisäksi ne on huomioitu tämän selvityksen eri teemoja koskeissa koosteissa.

Ikäjakautuma ikäryhmittäin

Miten toivot Vapaalan kehittyvän tulevaisuudessa?

48 vastaajaa oli ottanut kantaa Vapaalan tulevaisuuteen. Ohessa koostetta vastaajista:

- Pientaloalueena säilyminen, rivitaloista ollaan puolesta ja vastaan.
- Vehreyden ja viheralueiden säilyttäminen: osa viheralueista saa olla luonnontilassa luonnonkukkiineen. Isojen puutarhamaisten pihojen toivottiin säilyvän. Myös lisää vantaalaista perinnumaisemaa.
- Väljyyden säilymistä pidettiin tärkeänä.
- Vanhaa henkeä säilyttäen ja kaavaa noudattaen.
- Uudisrakentamista vain vanhojen rakennusten korvaamiseksi.
- Lisärakentaminen tulisi toteuttaa omakotitalojen rakentamisena hyödyntäen jo nykyistä rakennustehokkuutta.
- Kannattaisi suosia mieluummin enemmän kahteen kerrokseen rakentamista.
- Ylijäämäalueille voi täydennysrakentaa.
- Kunkin asukkaan vapaaehtoinen laajentamismahdollisuus on hyvä ratkaisu.

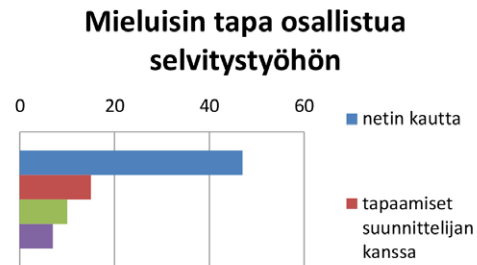
- Lisää rakennusoikeutta sekä uutta pienimittakaavaista, erikokoista ja siten eri elämäntilanteille soveltuvaa, laadukasta, kaunista ja rakennustyylliltään hillittyä pientalorakentamista.
- Mallia alueen kehittämiseen ehdotettiin otettavan esim. Hollannista, jossa alueet on rakennettu tiiviisti, mutta lähelle katua ja asukkaiden ehdoilla.
- Tiivistämisessä keskeistä, että asukkaille löytyy jatkossakin luontevia taapaispaikkoja ja yhteisiä paikkoja virkistymiseen. yhteisöllisyyttä toivottiin lisää. Uusien asukkaiden uskottiin virittävän alueelle uutta toimintaa.
- Nykyisten palveluiden toivotaan säilyvän.
- Uusina vapaa-ajantoimintoina toivottiin kahvilaa, jossa olisi kunnon piha ja pomppulinna, kivistä pingispöytää ja lentopalloverkkoa yleiseen käyttöön sekä katujen varsille penkkejä.
- Katuja ja virkistysalueita toivottiin hoidettavan nykyistä paremmin.
- Tärkeätä olisi ympäröivien alueiden palvelutason parantaminen, erityisesti Rajatorpassa.

Oma halukkuus täydennysrakentamiseen

Vastaajasta 62 oli vastannut kysymykseen, jossa tiedusteltiin halukkuutta täydennysrakentamiseen omalla tontilla. Näistä 17 ilmaisi kiinnostuksensa täydennysrakentamiseen oman tontin yhteydessä. Pääosa halukkaista haluaisi lohkoa tontistaan täydennysrakentamiselle erillisen osan. Kuusi vastaajista ei ollut vielä varma halukkuudestaan täydennysrakentaa. Osa täydennysrakentamisesta ei-kiinnostuneista perusteli asiaa tonttinsa liian vähäisellä rakennusoikeudella tai tilalla.

Mieluisin tapa osallistua Vapaalan selvitystyöhön

61 vastaajaa oli ottanut kantaa itselleen mielekkääseen tapaan osallistua. Internetin, suunnittelijan kanssa järjestettävien tai työpajamaisten tapaamisten sekä ohjatun kävelykierroksen lisäksi muita mainittuja tapoja osallistua olivat sähköpostilista, Vapaalan FB-sivujen tai paikallislehden kautta. Tätä tietoa on hyödynnetty selvitystyön vuorovaikutuksen toteuttamisessa.

Infotilaisuus II (19.1.2016)

Yleisöillasta tehty kooste on ollut tammikuun 2016 lopusta asti nähtävillä selvityshankkeen verkkosivuilla. Rajatorpankoululla pidetyssä tilaisuudessa oli paikalla noin 40 henkilöä. Yhteistyötä paikallisten kanssa jatkettiin helmikuussa 2016 suunnitteluperiaatteiden muodostamisen yhteydessä. Tapaamiset on sovittu pääasiassa aktiiviryhmän jäsenten kanssa.

Aktiiviryhmän kanssa järjestetty kaavakävely 4.2.2016

Vapaalan infotilaisuus II Rajatorpan koululla 19.1.2016.

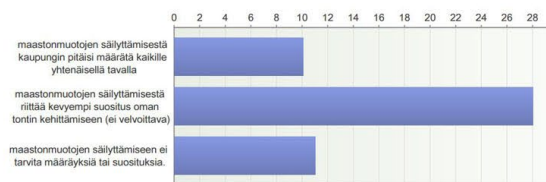
Nettikysely suunnitteluperiaatteista 28.1. – 14.2. 2016

Kyselyssä tiedusteltiin näkemyksiä suunnitteluperiaatteiden alustavista eli tontteja koskevista suunnittelun ja rakentamisen reunaehdoista. Lisäksi oli avoimia kysymyksiä koskien julkaisun selvitysluonnoksen sisältöä. Kyselyn 49 vastaajasta pääosa oli Vapaalan asukkaita.

Tulokset osoittivat, että näkemykset ohjaustarpeesta vaihtelevat huomattavasti. Pääosin toivottiin väljää ohjausta, toisaalta vaadittiin kaupungilta huomattavasti nykyistä tiukempia kaupunkikuvaa koskevia määräyksiä. Kyselyssä teemoja, joille oli osoitettu eniten ohjaustarvetta, otettiin mukaan suunnitteluperiaatteisiin. Vapaaehtoisesti toteutettavia tavoitteita työstettiin omakotiyhdistyksen kanssa mahdollisiksi paikallisessa tiedottamisessa käytettäviksi vapaalalaista rakentamistapaa kuvaaviksi suosituksiksi. Selvitystä koskevaa palautetta on huomioitu selvityksen sisällössä sekä koostettu jatkotyötä varten.

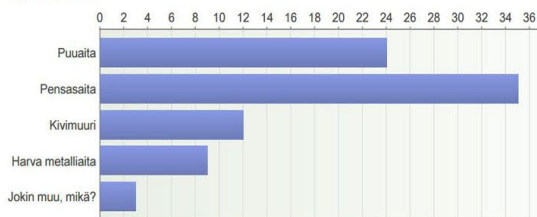
3. Vapaalassa on kumpuileva maasto. Miten tärkeitä maastonmuodot ovat mielestäsi alueen kiinnostavan ja yhtenäisen ilmeen syntymiselle?

Vastaajien määrä: 49

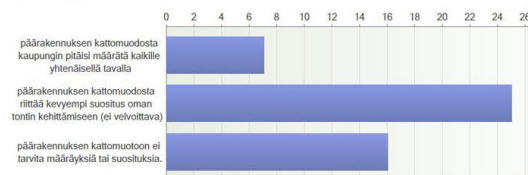
6. Mitkä vaihtoehdot sopisivat mielestäsi Vapaalaan tontteja rajaaviksi elementeiksi?

Vastaajien määrä: 39

10. Miten tärkeänä tekijänä näet rakennuksen kattomuodon alueen kiinnostavan ja yhtenäisen ilmeen syntymiselle?

Vastaajien määrä: 48

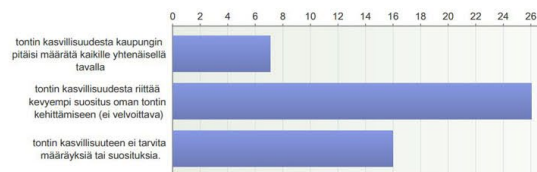
14. Miten tärkeää pihojen laadun (esim. lumitilan ja oleskelutilan sijoittumisen) ohjaaminen on mielestäsi alueen kiinnostavan ja yhtenäisen ilmeen syntymiselle?

Vastaajien määrä: 49

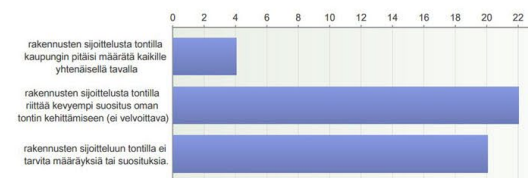
4. Vapaalan erityispiirteiksi on mainittu vehreys ja puutarhamaisuus. Miten tärkeä tekijä tonttien vehreys on mielestäsi alueen kiinnostavan ja yhtenäisen ilmeen syntymiselle?

Vastaajien määrä: 49

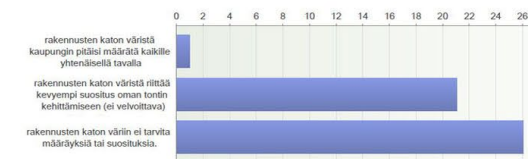
7. Miten tärkeää rakennusten sijoittuminen tontille on mielestäsi alueen kiinnostavan ja yhtenäisen ilmeen syntymiselle?

Vastaajien määrä: 46

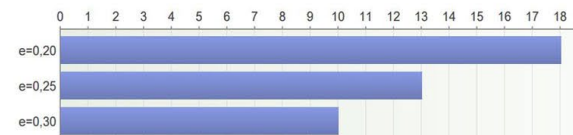
12. Miten tärkeänä näet rakennusten katon värin alueen kiinnostavan ja yhtenäisen ilmeen syntymiselle?

Vastaajien määrä: 48

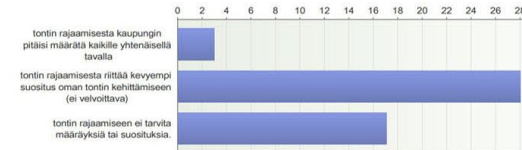
15. Kuvissa esitetty esimerkkejä pientaloalueiden tontitehokkuuksista. Mikä olisi kuvien perusteella mielestäsi sopiva tehokkuus Vapaalan pientalotontteille?

Vastaajien määrä: 38

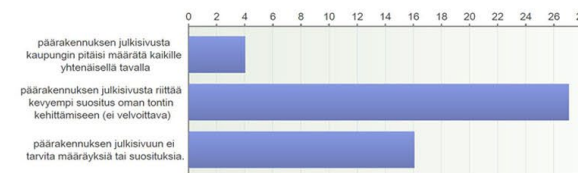
5. Miten tärkeää tonttien rajaaminen kadusta aidalla, rakennuksella tai kasvillisuudella on mielestäsi alueen kiinnostavan ja yhtenäisen ilmeen syntymiselle?

Vastaajien määrä: 48

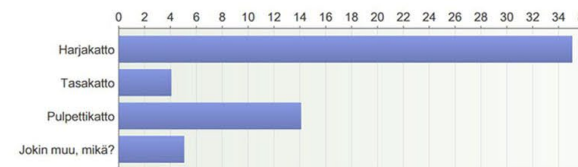
9. Miten tärkeänä tekijänä näet rakennuksen julkisivun (materiaali ja väri) alueen kiinnostavan ja yhtenäisen ilmeen syntymiselle?

Vastaajien määrä: 47

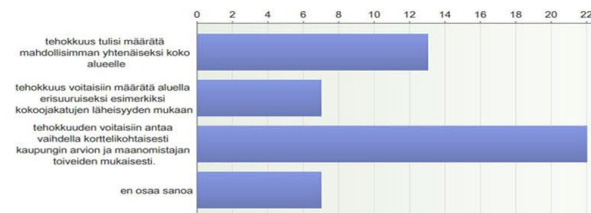
11. Vapaalaan sopivimpia kattomuotoja ovat

Vastaajien määrä: 37

16. Miten rakentamisen tiiviyyttä tulisi mielestäsi ohjata alueella?

Vastaajien määrä: 49

Ohessa koosteena osa vastauksista:

Liikenne ja kunnallistekniikka

- Kapeiden katujen ja hyvän tehokkuuden takia tulisi kiinnittää ”luovasti” huomiota vieraspysäköintiin
- Riittävän suuret autopaikat tulisi voida osoittaa omalta tontilta.
- Tällä hetkellä suurin puute Vapaalassa on katujen huono kunto.
- Alueella on paljon pätkittäisiä kadunnimiä / osoitteita jotka aiheuttavat päänvaivaa mm. pelastushenkilöstölle
- Toivon kaupungin sijoittavan enemmän määrärahaa kunnallistekniikan ylläpitoon
- Jokaisen tontinomistajan tulisi osoittaa, minne aikoo lumisina talvina luoda lumet kulkuväyliltään. Oleskelutilastaan saa rakentaja ja asunnonomistaja itse päättää.

Rakentaminen

- Jatkossa yhtenäisempää rakennustyyliä / Vierastamme voimakasta ohjausta
- Alueen yhtenäisyyden ja siisteyden kannalta olisi hyvä antaa määräyksiä kadunvarren rakentamista, aitauksesta ja hoidosta sekä mahdollisesti myös piha-alueista.
- Aluetta on vuosien mittaan uudelleenrakennettu vähitellen. Aluetta ei saada yhtenäiseksi eikä siihen tule pyrkiäkään.
- Maanpäällisten kellareiden mahdollisuus poistettava.
- Vapaala on jo täyteen rakennettu koostuen erilaisista omakotitaloista ja muutamista rivitaloista. Ei siinä talojen väreillä, katon muodolla ja aidoilla ole mitään merkitystä. Nykyisen puuston ja viheralueiden säilyttäminen olisi tärkeintä.
- Alueella ei tulisi suosia rivitaloja.
15% minimipeittoalavaatimuksesta olisi hyvä saada poiketa, jos toteutus on hyvä.
- Kokonaisuuksien yhteensovittaminen kaupunkikuvan vaalimiseksi on mielestäni välttämätöntä ja on kaupungin tehtävä pitää siitä huolta, yksittäinen rakentaja tai rakennuttaja ei siitä yleensä ole kiinnostunut.

Viheralueet

- Nykyiset viheralueet tulee säilyttää, puistot olennainen osa Vapaalaa.
- Haluaisin lisäselvitystä puistojen muuttamisesta rakennustonteiksi, esim. kunnallistekniikka ja kulkuyhteydet.
- Olisin toivonut kyselyyn kysymyksiä kaavoitettaviksi ja rakennettaviksi aiotuista kohteista.
- Aina ei tarvitse jokaiseen puistoon päästä kävelemään vaan ne toimivat maisemallisesti rauhoittavana ja viihtyvyyttä edistävänä.

Aktiiviryhmä

- Helmikuuhun 2016 mennessä tiedotuslistalle on ilmoittautunut mukaan 65 henkilöä
- Työn vaiheista on lähetetty sähköpostitse väliaikatietoa.
- Järjestetty erillinen tapaaminen liikenteen ja huleveden tarpeiden tarkentamiseksi 7.12.2015, mukana noin 20 osallistujaa.
- Maastokävely ja siihen liittyvä työpaja suunnitteluperiaatteista 4.2.2016, 12 – 17 osallistujaa.
- Aktiiviryhmälle kannattaa tiedottaa prosessin etenemisestä, kunnes suunnitteluperiaatteet ovat tulleet voimaan.

Huomioitavaa jatkosuunnittelussa

- Maanomistajissa on selkeästi sekä täydennysrakentamista toivovia että sitä vastustavia tai sen hallintaa kaipaavia. Mahdollisesti täydennysrakentavien olisi hyvä saada neuvontaa alueen piirteitä tukevan täydennysrakentamisen toteuttamiseksi.
- Friherrsin VPK on ilmaissut kiinnostuksensa pohtia Kairapuiston alueen kehittämistä yhdessä paikallisten kanssa.
- Paikallisilta on saatu runsaasti palautetta koskien alueen nykytilannetta ja kehittämisen tavoitteita. Palautetta on koostettu teemoittain selvitykseen sekä tarkemmin teemaa koskeville selvitystyössä mukana olleille kaupungin edustajille tiedoksi jatkotyötä varten.
- Paikalliset haluavat osallistua jatkossa varsinkin viheralueita koskevaan suunnitteluun sekä poikkeamispäätöstyöhön.

Alueen oloista ja ominaisuuksista johdetut tavoitteet

Selvitysalueen suunnitteluperiaatteiden määrittelyssä huomioidaan varsinkin

- Rakennetun ja luonnonympäristön arvokkaiden ominaisuuksien säilyttämisen tavoitteet: tavoitteiden toteutumista valvovat Vantaan kaupungin ympäristökeskus, Vantaan kaupungin museo, Museovirasto ja ELY.
- Kunnallistekniikan verkon kehittäminen: tavoitteiden toteutumista valvovat Vantaan kaupungin kunnallistekniikan keskus ja HSY.
- Ympäristöhäiriöiden poistamista tai vähentämistä koskevat tavoitteet: tavoitteiden toteutumista valvoo Vantaan kaupungin ympäristökeskus ja ELY.

8 JOHTOPÄÄTÖKSET

Vapaalalla on vahva identiteetti ja tunnistettavia piirteitä, joita tulisi tukea jatkosakin: 30-luvulta asti ulottuva historia, moni-ilmeinen rakennuskanta, pienipiirteinen mittakaava sekä vaihtelevat maastonmuodot, vehreys ja rauhallisuus. Alueen rakennusten sijoittelu ja ulkoasu eivät ole yhtenäisiä eikä niitä juurikaan ole säädelty asemakaavalla tai rakennustapaohjeilla. Alueen rakenne on jäsentymätön. Vuosikymmenien saatossa kaupunkikuva on jo kerrostunut. Alueella on vain kaksi museon suojeltavaksi ehdottamaa kohdetta.

Selvityksen ja kyselyn perusteella juuri moninaisuus ja luovuus oman tontin kehittämisessä koettiin alueelle ominaiseksi säilytettäväksi piirteeksi.

Tämän selvityksen perusteella Vapaalassa on tavoiteltavaa yhdistää mahdollisuudet täydennysrakentamiseen ja uudistumiseen, mutta säilyttää edellä mainitut ominaispiirteet osana alueen näkyvää luonnetta. Haasteita alueen suunnittelulle asettavat Vihdintien liikennemelu, alueen katuverkon ja hulevesien hallinnan ja liikenteen pala palalta toteutettu kokonaisuus sekä vaihtelevat maastonmuodot. Jatkosuunnittelussa huomioitavat tarpeet on koostettu teemoittain selvitykseen.

Vapaalan suunnitteluperiaatteissa otetaan kantaa siihen, millä tavalla alueen tunnistettavuus ja rauhallinen yleisilme saavutetaan uudistuksissakin.

8.1 TEHOKKUUSLUVUN ARVIOINTI

Nykyinen rakentamisen tonttitehokkuus (kerrosneliömäärän ja tontin pinta-ala suhde) on asemakaavassa keskimäärin $e=0,21$, toteutunut tehokkuus on keskimäärin $e=0,17$. Nykyistä rakennusoikeutta alueella on vielä käyttämättä yhteensä 24 %. Asumisväljyyden perusteella laskettuna väestö voisi nykyisillä rakennusoikeuksilla kasvaa teoriassa vielä noin 700 asukkaalla. Todellisuudessa kaikkea rakennusoikeutta ei tonteilla voida hyödyntää mm. tonttijärjestelyiden puolesta. Lisäksi joillakin tonteilla rakennusoikeus ei riitä erillisen asuinrakennuksen toteuttamiseen. Kaikilla ei ole myöskään tarvetta ottaa tontin koko rakennusoikeutta käyttöön.

Kasvu mahdollistaisi Vapaalan tonttien kehittämisen jatkossakin, mikä tarkoittaisi uutta rakentamista, uusia erikokoisia asuntoja eri elämäntilanteissa oleville ja palve-

luita tukevaa lisäväestöä. Selvityksen perusteella tonttitehokkuuden nostaminen $e=0,25$ ei ole ristiriidassa muiden Vapaalan kehittämistavoitteiden kanssa. Tämä tehokkuus auttaisi säilyttämään ja vahvistamaan alueen luonnetta, mikäli ominaispiirteitä vaalitaan kaupunkikuvaa tukevin periaattein.

Tehokkuus $e=0,30$ voi sopia joillekin alueen osa-alueille – joillakin osa-alueilla tämä tehokkuus on jo nykyisellään, mm. Uurrekuja. Koko alueen kattavana se uudistaisi alueen identiteettiä merkittävästi nykyisestä poikkeavaksi. Tämä keino voisi sopia alueelle, joka tarvitsisi erityistä identiteetin tai rakennuskannan piristysruisketta. Vapaalassa sen sijaan on olemassa olevia vaalittavia piirteitä, kuten vehreys ja pienimittakaavainen rakentaminen.

Jatkotyössä selvittäväksi jää, toteutetaanko tehokkuus mahdollisimman yhtenäisenä koko alueella, vai nostetaanko se suuremmaksi esimerkiksi kokoojakatu-
jen läheisyyden mukaan vai annetaanko tehokkuuden vaihdella korttelikohtaisesti maanomistajan toiveiden mukaisesti. Tähän vaikuttaa myös jatkotyön ohjausväline: asemakaava, yksittäiset poikkeamispäätökset tai muut, kaavaprosessia keventävät menettelyt. Lisärakentamisen mahdollisuuksiin vaikuttavat myös linjaukset mm. talousrakennusten pihapiiriin sijoittumisesta.

Tiivistymisessä on tärkeää tarjota asukkaille jatkossakin vehreätä ympäristöä ja paikkoja virkist äytymiseen sekä hoitaa tehokkaammassa käytössä olevia katuja ja viheralueita entistä paremmin. Asukkailla tulisi olla mahdollisuus ottaa kantaa alueen tulevaan kehitykseen, tapahtui se sitten tontti- tai aluekohtaisin hankkein.

Totetus

Hyväksymisen ja voimaantulon jälkeen suunnitteluperiaatteita ja taustaselvitystä voidaan hyödyntää jatkotyössä joko yksittäisten poikkeamispäätösten, asemakaavamuutosten ja muiden kaavaprosessia keventävien menettelyiden perusteena. Mahdolliset viheralueiden käyttötarkoituksen muutokset edellyttävät asemakaavamuutosta. Poikkeamislupa on määräaikainen, kun taas asemakaavalla voidaan myöntää pysyvä rakennusoikeus.

Kuvassa on esitetty sinisellä mahdollinen täydennysrakentaminen olemassa olevalle rakennusmaavarannolle, kun tonttitehokkuus on noin $e=0,25$. Nykyiset rakennukset ovat valkoisia. Jatkosuunnittelussa jokainen tontti on tarkasteltava erikseen.

8.2 SUUNNITTELUPERIAATTEET

Kaupunkisuunnittelulautakunta 2.10.2017

Tonttitehokkuus ja rakentamistapa

Rakennusoikeuden lisääminen Vapaalan alueella tukee täydennysrakentamista ja vahvistaa väestöpohjaa. Esitettävä tehokkuus $e=0,25$ tekee Vapaalan rakenteesta nykyistä intensiivisemmän. Rakennusoikeuden noston tavoite ei ole lisätä luhti- tai rivitaloja alueella. Aiempi asemakaavassa määritelty tontin peittoarvo 15% on tonttikoon pienetessä tarpeeton. Pienikokoisten rakennusten toteuttamista suositetaan, mikä tukee myös alueen pienimittakaavaista yleisilmettä ja monipuolistaa asuntotarjontaa. Niiden vaikutukset naapuritonteille ovat myös yleensä vähäisemmät kuin suurien rakennusmassojen. Asumiseen liittyvillä työtiloilla voidaan myös elävöittää ja monipuolistaa asuinaluetta.

1. Alueen tavoitteellinen tonttitehokkuus erillispientaloille on $e=0,25$. Nykyisiä rakennusoikeuksia, jotka ovat suurempia kuin tonttitehokkuus $e=0,25$, ei pienennetä.
2. Alueen tavoitteellinen autopaikkanormi pientaloille on 2 autopaikkaa/asunto ja alle 70 k-m2 asunnoille 1 ap/asunto + osoitettava tilavaraus toiselle autopaikalle.
3. Tontilta osoitetaan riittävä lumitila ja leikki- ja oleskelupiha.
4. Meluntorjunta toteutetaan tarvittaessa tonttikohtaisesti.
5. Asumisen yhteyteen voi sijoittaa 20 % rakennusoikeudesta liike-, työ- tai toimistotiloja, jotka eivät häiritse asumista.

Rajautuminen katuun ja puistoon

Tontin rajautuminen katualueesta selkeyttää Vapaalan rakennuskannaltaan moni-ilmeistä ja kodikasta kaupunkikuvaa. Tontin selkeä rajaaminen ympäristöstään myös tehostaa tontin käyttöä.

6. Tontit rajataan katuja vasten istutuksilla, aidalla tai rakenteilla. Katuun rajautuvat tai kadunsuuntaiset yli 6 metriä pitkät julkisivut kevennetään ikkunalla tai aukotuksilla.
7. Tontin katuun rajautuvalla reunalla jätetään vähintään 3 metrin levyinen kasvillisuuden, puuston tai avokallion alue.
8. Tontit rajataan viheralueesta pensasaidoin. Tällä tontinosalla tulee olla vähintään 4 metrin levyinen kasvillisuuden peittämä alue, jolle ei sijoitu asuinrakennuksia tai autopaikkoja.

Pihasuunnittelu ja hulevesien hallinta

Kasvillisuus on kaupunkikuvan kannalta merkittävä. Se tasaa sääilmiöiden vaikutusta ja luo miellyttävää mikroilmastoa, tarjoaa elinympäristöjä monille lajeille sekä tuottaa terveellistä ympäristöä. Maaston-muotojen ja avokallioiden säilyminen on myös tärkeää alueen kaupunkikuvan tunnistettavuuden kannalta. Lisärakentaminen ja alueen rakenteen tiivistäminen luovat tarpeen hulevesien viivyttyseen tonteilla ja kortteleissa.

9. Vettä läpäisevää pintaa tulee olla tontilla vähintään yhtä paljon kuin vettä läpäisemätöntä pintaa. Tonteilla edellytetään hulevesien viivytystä.
10. Tontin maastonmuodot ja avokalliot huomioidaan ja maisemallisesti merkittävät puut säilytetään.

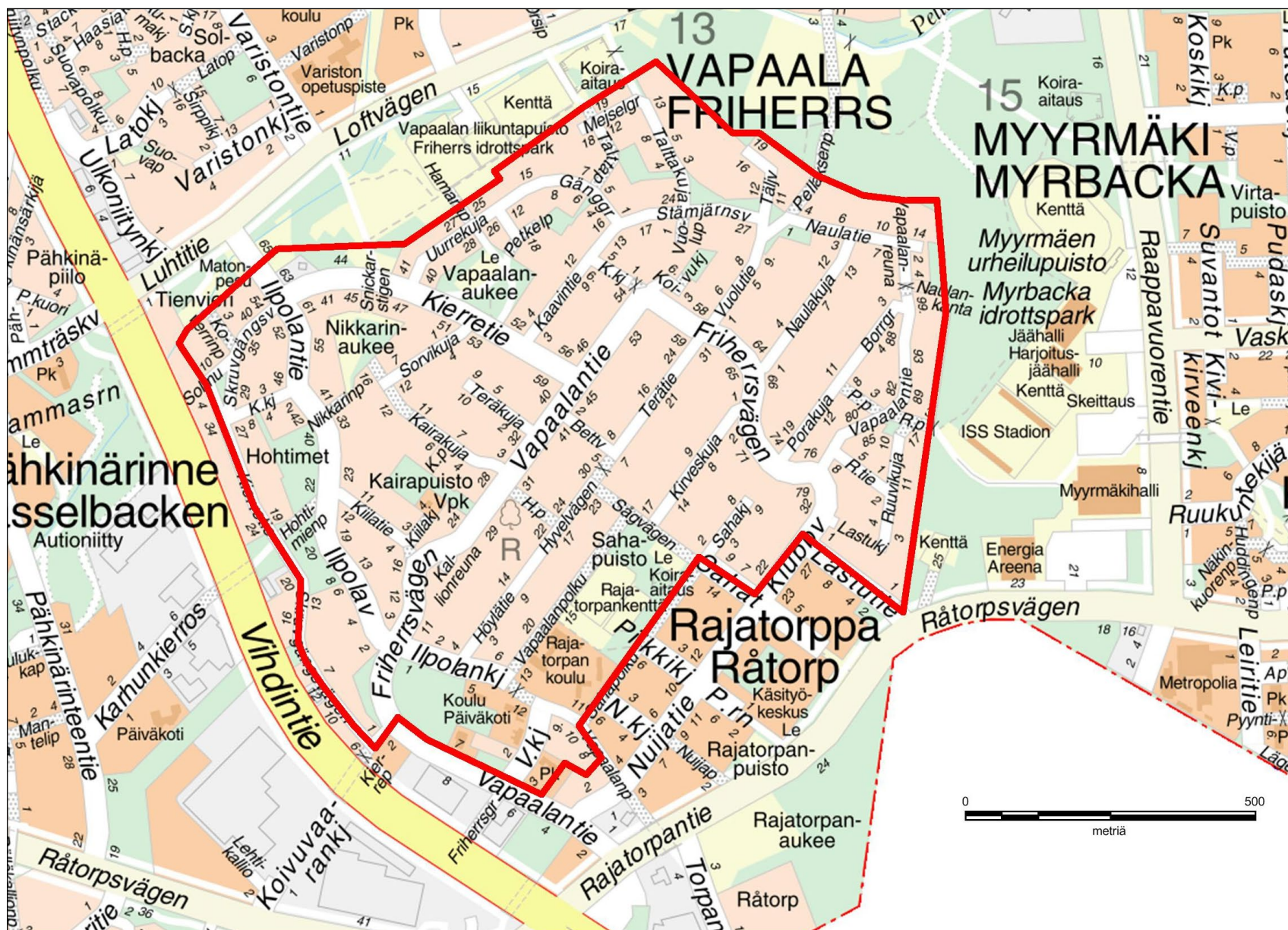
Arkkitehtuuri ja omaleimaiset tekijät

Vapaalan rakennuskanta on ilmeeltään monipuolista ja kerrostunutta. Mittakaa-valtaan hillityllä rakentamisella, tontin rajaamisella sekä riittävällä kasvillisuudella ja luonnonmuotojen säilyttämisellä alueen yleisilmettä voidaan vaalia. Kun alueen rakennetta tiivistetään, yhteensovittamisen tarve lisääntyy.

11. Asuinrakennusten suurin sallittu kerrosluku on II ja rakennukset jäsenellään pienimittakaavaisiksi. Maanpäällistä kellaria ei sallita alueella. Asuinrakennusten tulee olla omakoti- tai paritaloja.
12. Alueella toteutetaan hyvää ja laadukasta arkkitehtuuria, joka edellyttää rakennusten, rakenteiden ja piha-alueen suunnitteleminen kokonaisuutena.

Miten toimitaan, jos tulee tarve poiketa asemakaavan osoittamasta rakennusoikeudesta:

- Rakennusvalvonta myöntää rakennusluvan yhteydessä vähäiset poikkeamiset.
- Kaupunkisuunnittelu voi poikkeamispäätöksellä myöntää rakennusoikeutta enintään tonttitehokkuuteen $e=0,25$ asemakaavoista.
- Näitä suuremmat tonttitehokkuuksien nostot edellyttävät asemakaavamuutosta.
- Poikkeamislupaa haettaessa on esitettävä asemapiirros, jossa osoitetaan kuinka rakennusoikeus käytetään tämän ohjeen mukaisesti.

Rajaus alueesta, johon suunnitteluperiaatteita sovelletaan.

8.3 SELVITYSTYÖHÖN OSALLISTUNEET

Vantaan kaupunki

Kaupunkisuunnittelu

Timo Kallaluoto	aluearkkitehti
Satu Onnela	asemakaavasuunnittelija
Anitta Penttimikko	kehittämispäällikkö
Maria Hyövähti	pientalokoordinaattori, kaupsu/rava
Katja Masjagutova	maisema-arkkitehti, 3D-mallinnus, kaupsu/rava
Laura Muukka	maisema-arkkitehti
Marko Hoffrén	suunnitteluavustaja
Anna-Karin Kyröviita	kaavoitusinsinööri, paikkatiedot
Antti Kairus	paikkatietoinsinööri, kyselytyökalut
Anne Olkkola	asemakaavasuunnittelija (1.8.2016 lähtien)

Kuntatekniikan keskus

Elina Kettunen	suunnitteluinsinööri, vesihuolto
Teemu Vihervaara	liikenneinsinööri
Jaana Virtanen	liikenneinsinööri
Satu Nätyinki	viheraluesuunnittelija
Hanna Keskinen	puistosuunnittelupäällikkö

Mittausosasto

Riikka Pirinen	kiinteistöinsinööri
Markus Kalso	paikkatietoinsinööri, puustoanalyysit

Rakennusvalvonta

Jorma Suokas	tarkastusrakennusmestari
Susanna Pyhälä	lupa-arkkitehti

Kaupunginmuseo

Susanna Paavola	rakennustutkija
Andreas Koivisto	arkeologi

Ympäristökeskus

Jarmo Honkanen	ympäristöinsinööri
----------------	--------------------

Sosiaali- ja terveydenhuolto

Asta Mellais	erityisasiantuntija
--------------	---------------------

Sivistystoimi

Laura Malinen	strategia-asiantuntija
Päivi Riehungangas	varhaiskasvatuksen suunnittelija

Lisäksi yhteyshenkilöinä

Liisa Rajamäki	Vapaalan omakotiyhdistys
Petteri Niskanen	Myyrmäki-liike
Päivi Kuutti	Myyrmäen kirjasto
Ville Linnola	Friherrsin VPK

VANTAAN KAUPUNKI

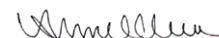
Kaupunkisuunnittelu, asemakaavoitus
Vantaalla 2.10.2017

Timo Kallaluoto
Aluearkkitehti

Satu Onnela
Asemakaavasuunnittelija

Anne Olkkola
Asemakaavasuunnittelija

Vantaan kaupunki

- Asemakaavaselostukset kaavoihin 130200 ja 130300
- Liikenteen kehitys Vantaalla vuonna 2013, Vantaan kaupunki.
- Omat kadut Ok-hankkeen materiaalit, 2011.
- Opetuslautakunnan päätös 14.9.2015 Rajatorpan koulun uudisrakennuksista
- Vantaan kaupungin rakennusjärjestys, 2011.
- Vantaa alueittain, 2010, tilastot 2014.
- Vantaan autoliikenne, 2014.
- Vantaan kaupungin ympäristömeludirektiivin mukainen meluselvitys. Sito Oy, 2012.
- Vantaan kaupungin rakennusvalvonnan rakentamisohje 30.10.2007
- Vantaan moderni rakennuskulttuuri 1930 – 1979. Amanda Eskola, 2002.
- Vantaan väestöraportti 2014/2015.
- Vantaan yleiskaavan meluselvitys. Ramboll Finland Oy, 2007.
- Vapaalan viheralueet – selvitys alueiden rakenteesta ja nykytilanteesta. Laura Muukka, 2001.
- Viheralueohjelma 2011 – 2020
- Viher-, liikunta- ja liikennealueet/Rakentamisohjelma, 2015.
- Väestöennuste, 2015.
- Vantaan yleiskaava 2007

Muut lähteet

- Länsi-Vantaan ensimmäinen taajama. Törrönen ja Hako, 1989.
- Länsi-Vantaan kaupunkipolut
- Maantien 120 (Vihdintie) välillä Huopalahdentie–Kehä III (Kt 50) tiesuunnitelma. ELY, 2006.
- Melun- ja tärinätorjunta maankäytön suunnittelussa, Opas 02. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus/Hannu Airola, 2013.
- Selvitys liito-oravien ja maankäytön suunnittelun yhteensovituksesta
- Espoonlahden ja Matinkylän alueilla. Kaupunkisuunnittelukeskuksen julkaisuja 5/2014. Espoon kaupunkisuunnittelukeskus, Ramboll Finland Oy ja
- Ympäristötutkimus Yrjölä Oy, 2014.
- Vantaan keskiaikaisten teiden inventointi. Suhonen, Museovirasto/RHO 2007)
- Vapaalan omakotiyhdistyksen verkkosivut, historiikkejä.

20 § Asemakaava ja asemakaavamuutos 100400 sekä tonttijako, 10 Linnainen / Linnaisten omakotialueen laajennus

VD/4199/10.02.04.00/2016
HP/TLA/TKA/AOL/SRU/ET/JB, HY-L

Asemakaavalla mahdollistetaan Linnaisten omakotialueen laajentaminen yleiskaavan 2007 täydennysrakentamisalueelle Linnaistenmetsään nykyisen omakotialueen itäpuolelle. Kaava mahdollistaa 70 erillispientalotonttia ja enintään 81 kaksikerroksista erillispientaloa tonttitehokkuudella $e=0,25$. Osa lähivirkistysalueesta merkitään luonnon monimuotoisuuden kannalta erittäin tärkeäksi (luo) alueiksi.

Asemakaava koskee kortteleita 10013, 10018, 10025–10030 sekä katu- ja virkistysalueita kaupunginosassa 10, Linnainen.
Muutos koskee kumoutuvassa asemakaavassa virkistysalueita kaupunginosassa 10, Linnainen.

Tonttijako koskee kortteleita 10013, 10018, 10025–10030 kaupunginosassa 10, Linnainen.

Alue sijaitsee Linnaistenmetsässä nykyisen omakotialueen itäpuolella.

Kaavan hakija

Yrityspalvelut, Vantaan kaupunki.

Maanomistus

Maan omistaa Vantaan kaupunki.

Kaavan valmisteluun osallistuneet

Kaavatyö on tehty kaupungin työnä.

Yleiskaava

Kaava-alue on kaupunginvaltuustossa 17.12.2007 hyväksytyssä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa pientaloaluetta (A3) ja lähivirkistysaluetta (VL).

Asemakaava

Asemakaavalla mahdollistetaan 70 erillispientalotontin luovuttaminen pientalorakentajille ja kaupungin omistaman maaomaisuuden hyödyntämisen monipuolisen asuntotarjonnan turvaamiseksi. Kaikki korttelit ovat erillispientalojen korttelialueita (AO), joilla suurin sallittu kerroskorkeus on II ja tonttitehokkuus $e=0,25$, mikä tarkoittaa 14 637 $k\cdot m^2$. 69 tontin koot vaihtelevat 524–1 144 m^2 välillä ja niille sallitaan yksi asunto. Korttelissa 10013, tontilla 19 (6 460 m^2) sallitaan 12 asunnon toteuttaminen erillispientaloihin. Kulkua uudelle alueelle tulee Aisakellontien, nykyisen Kulkuskujan kautta. Aurinkoenergian käyttöä edistetään asuintalojen kattolappeiden suuntauksella. Kaava-alue on rakentamatonta metsää telemastoa ja sille vievää huoltotietä ja Kulkuspuistoa lukuun ottamatta. Osa asemakaavaehdotuksen kortteli- ja katualueista on kaavoitettu voimassa olevassa asemakaavassa lähivirkistysalueeksi, osa on kaavoittamatonta aluetta. Kulkuspuiston asemakaava ajantasaistetaan. Asemakaava perustuu Vantaan yleiskaava 2007 ratkaisuun, jossa alue on merkitty A3-täydennysalueeksi. Luontoselvitysten perusteella yleiskaavan aluerajauksia on tarkistettu asemakaavatyössä. Lähivirkistysalueella olevat arvokkaat metsäalueet merkitään luonnon monimuotoisuuden kannalta erittäin tärkeäksi (luo) alueiksi.

Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettely

MRL 63 §:n mukainen osallistumis- ja arviointisuunnitelma on tehty 26.4.2016

MRL 62 §:n mukaisesti kaavan vireille tulosta on ilmoitettu Vantaan Sanomissa ja osallisille on varattu mahdollisuus lausua mielipiteensä asiasta. Mielipiteitä tuli 25 kappaletta.

Kaupungin maapoliittiset linjaukset

Asemakaavatyo noudattaa kaupungin maapoliittisia linjauksia (KV 22.9.2014).

Kaavatyo kohdistuu kokonaan Vantaan kaupungin omistamalle maalle ja tuottaa erillispientalotontteja 70 kpl, n. 81 asuntoa. Kaavan tonttitehokkuus $e=0,25$ tuottaa asuntokerrosalaa (14 637 k-m²).

Sopimus

Asemakaavaan ei liity toteuttamissopimusta.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 5.6.2017 § 15

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

- a) asetetaan nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 5.6.2017 päivätty asemakaavaehdotus 100400 sekä tonttijakoehdotus, 10 Linnainen / Linnaisten omakotialueen laajennus,
- b) oikeutetaan kaupunkisuunnittelu pyytämään tarvittavat lausunnot.

Käsittely:

Merkittiin, että lautakunnalle oli toimitettu J.K.:n asukasmielipide sekä U.M.:n / 140 allekirjoittajan mielipide Linnaisten metsän puolesta.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginhallitus 12.6.2017 § 38

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) asettaa nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 5.6.2017 päivätty asemakaavaehdotus 100400 sekä tonttijakoehdotus, 10 Linnainen / Linnaisten omakotialueen laajennus, ja
- b) oikeuttaa kaupunkisuunnittelu pyytämään tarvittavat lausunnot.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Nähtävilläolo

Asemakaavaehdotus ja asemakaavan muutosehdotus sekä tonttijakoehdotus on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä 28.6.-31.8.2017. Tänä aikana jätettiin 15 muistutusta, joista yhden oli allekirjoittanut 396 henkilöä. Muistutuksissa korostuivat seuraavat seikat: uuden alueen liikenteestä aiheutuu haittaa nykyisille asukkaille ja se tulee jakautua useammalle kadulle; vesijohtoverkoston kokoa tulee kasvattaa ja nykyisiä katuja kunnostaa ennen uuden alueen rakentamista; esitetyt hulevesijärjestelyt ovat puutteellisia; paras virkistysmaasto tuhoutuu; uusi alue ulottuu liian pitkälle Linnaistenmetsään ja sillä on

vaikutuksia arvokkaisiin metsäalueisiin; Linnaistenmetsään ei tule esittää rakentamista mm. luonto- ja virkistysarvojen takia; palvelut ovat puutteellisia. Muistutukset vastineineen ovat liitteenä.

Kaavalausunnot

Kaupunginhallitus päätti 12.6.2017 oikeuttaa kaupunkisuunnittelun pyytämään tarvittavat lausunnot. Lausuntoja pyydettiin 7 ja saatiin 3 kpl.

- Linnaisten omakotiyhdistys esittää lausunnossaan muistutuksissa korostuneiden asioiden lisäksi uuden alueen kunnallistekniikan rakentamista kerralla valmiiksi sekä Aisakellonpolun rakentamista Pähkinärinteeseen.
- Uudenmaan ELY-keskus katsoo, että asemakaava tarkentaa onnistuneesti oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa esitettyä ratkaisua sekä esittää luo-merkinnän täydentämistä, mikä turvaisi suojeltavaksi luokiteltavan lahokaviosammaleen esiintymispaikkojen säilyminen luonnontilaisena.
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY) esittää, että etelässä olevan jätevesipumppaamon tilavarauksen tulee olla 15x15 m sekä alueen vesijohto- ja jätevesiviemäriverkoston kapasiteetti asemakaava-alueella tulee varmistaa vesihuollon yleissuunnitelmassa.

Lausunnot vastineineen ovat liitteenä.

Tehdyt tarkistukset

Kaavakarttaan, määräyksiin ja selostukseen on tehty teknisiä korjauksia, sekä tarkistuksia lausuntojen ja muistutusten johdosta.

- Asemakaavan tuottamaa rakennusoikeutta on tarkistettu ja se on 14630 k-m².
- Vesihuollon esisuunnitelmaa on tarkistettu.
- Kaavakartalla jätevedenpumppaamon tilantarve on tarkistettu ja se on siirretty lähivirkistysalueelle, jolloin katualuetta on jatkettu pumppaamolle. Muutos sijoittuu kaupungin maalle, joten siitä ei ole tarpeen kuulla erikseen (MRA 32 §).

Tarkistukset eivät ole olennaisia, joten uusi nähtävillepano ei ole tarpeen.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 2.10.2017 § 8

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

- a) annetaan liitteen mukaiset vastineet muistutuksiin ja lausuntoihin ja tehdään esitetyt tarkistukset,
- b) saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 2.10.2017 päivätty asemakaavaehdotus ja asemakaavan muutosehdotus 100400 sekä tonttijakoehdotus, 10 Linnainen / Linnaisten omakotialueen laajennus.

Käsittely:

Jäsen Maija Vanhanen esitti asian jättämistä pöydälle. Jäsenet Hanna Valtanen ja Niilo Kärki kannattivat tehtyä esitystä.

Päätös:

Päätettiin yksimielisesti jättää asia pöydälle kaupunkisuunnittelulautakunnan seuraavaan kokoukseen.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 20.11.2017 § 9

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

- a) annetaan liitteen mukaiset vastineet muistutuksiin ja lausuntoihin ja tehdään esitetyt tarkistukset,
- b) saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 2.10.2017 päivätty asemakaavaehdotus ja asemakaavan muutosehdotus 100400 sekä tonttijakoehdotus, 10 Linnainen / Linnaisten omakotialueen laajennus.

Käsittely:

Jäsen Hanna Valtanen, jäsen Maija Vanhasen kannattamana, esitti asian palauttamista uudelleen käsittelyyn. Jäsen Tarja Eklund esitti asian käsittelyn jatkamista.

Puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattavat asian palauttamista, äänestävät jaa, ja ne, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista, äänestävät ei.

Äänestyksessä annettiin 5 jaa-ääntä (Kärki, Lind, Silvennoinen, Valtanen ja Vanhanen) ja 11 ei-ääntä (Eklund, Kivimäki, Kärkkäinen, Lehmuskallio, Merelä, Pajula, Romppainen, Raja-Aho, Räsänen, Åstrand ja Ala-Kapee-Hakulinen). Puheenjohtaja totesi käsittelyä jatkettavan.

Kaupunkisuunnittelujohtaja täydensi esitystään siten, että kaavaselostukseen lisätään lause: vaiheittaisen metsänhakkuun toteutuminen varmistetaan rakennustöitä valmisteltaessa.

Päätös:

Hyväksyttiin kaupunkisuunnittelujohtajan esitys kaavaselostukseen tehdyllä lisäyksellä.

Kaupunginhallitus 27.11.2017 § 32

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa liitteen mukaiset vastineet muistutuksiin ja lausuntoihin ja tehdään esitetyt tarkistukset,
- b) saattaa kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 2.10.2017 päivätty asemakaavaehdotus ja asemakaavan muutosehdotus 100400 sekä tonttijakoehdotus, 10 Linnainen / Linnaisten omakotialueen laajennus.

Päätös:

Päätettiin yksimielisesti jättää asia pöydälle kaupunginhallituksen seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginhallitus 11.12.2017 § 20

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa liitteen mukaiset vastineet muistutuksiin ja lausuntoihin ja tehdään esitetyt tarkistukset,
- b) saattaa kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 2.10.2017 päivätty asemakaavaehdotus ja asemakaavan muutosehdotus 100400 sekä tonttijakoehdotus, 10 Linnainen / Linnaisten omakotialueen laajennus.

Käsittely:

Kaupunginhallituksen II varapuheenjohtaja Timo Juurikkala esitti jäsen Pirkko Kotilan kannattamana asian palauttamista uudelleenvalmisteluun.

Puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista, äänestävät jaa ja he, jotka kannattavat asian palauttamista uudelleenvalmisteluun, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 9 jaa-ääntä (Bruun, Kähkönen, Puoskari, Tahvanainen, Multala, Rokkanen, Kaira, Orpana, Hakulinen) ja 3 ei-ääntä (Kotila, Norrena, Juurikkala).

Puheenjohtaja totesi käsittelyä jatkettavan.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Asemakaavaselostus 2.10.2017 / II
- Muistutukset ja vastineet 2.10.2017 / 100400
- Lausunnot ja vastineet 2.10.2017 / 100400
- Linnaistenmetsän luontoarvot, Vantaan kaupunki, 26.5.2017

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 7.4. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

aluearkkitehti Timo Kallaluoto, puh. 8392 2675, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

asemakaavasuunnittelija Anne Olkkola, puh. 8392 6528, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Vantaa
Myyrmäki

100400 LINNAISTEN OMAKOTI- ALUEEN LAAJENNUS

LINNAINEN

MAANKÄYTÖN, RAKENTAMISEN JA YMPÄRISTÖN TOIMIALA / KAUPUNKISUUNNITTELU

**Asemakaavan selostus, joka koskee 2.10.2017 päivättyä asemakaavakarttaa nro 100400. Kaa-
voitus on tullut vireille 26.4.2016. Selostusta tarkistettu 20.11.2017.**

1. PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

Asemakaava:

korttelit 10025, 10026 sekä osa korttelia 10018, 10027 sekä katu- ja virkistysalueet kaupungin-osassa 10, Linnainen

Asemakaavan muutos:

korttelit 10028-10030, osa korttelia 10013, 10018, 10027 sekä katu- ja virkistysalueet kaupungin-osassa 10, Linnainen (kumoutuvan asemakaavan virkistysalueet)

Tonttijako:

korttelit 10025-10030 ja osa korttelia 10013 ja 10018 kaupunginosassa 10, Linnainen.

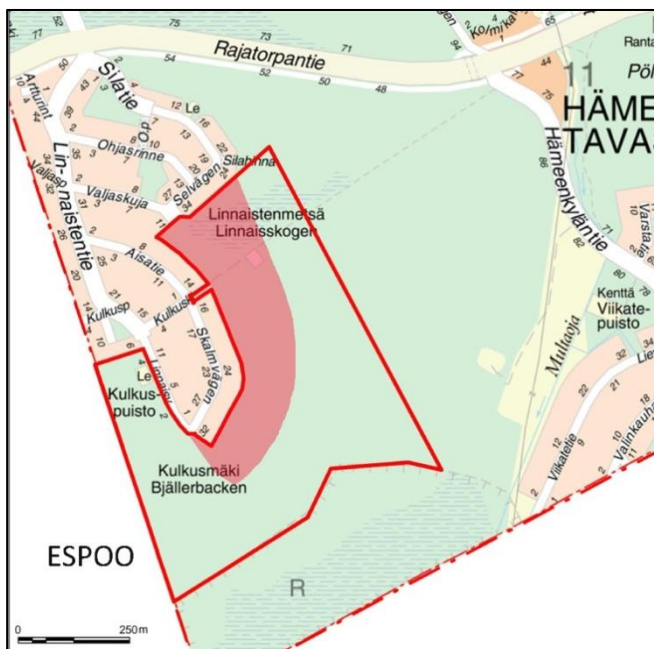
Asemakaavalla mahdollistetaan Linnaisten omakotialueen laajentaminen voimassaolevan yleiskaavan täydennysrakentamisalueelle Linnaistenmetsään nykyisen omakotialueen itäpuolelle. Kaava mahdollistaa 70 erillispientalotonttia ja enintään 81 kaksikerroksista erillispientaloa tonttitehokkuudella $e=0,25$. Osa lähivirkistysalueesta merkitään luonnon monimuotoisuuden kannalta erittäin tärkeäksi (luo) alueiksi.

Kaavaan ei liity toteuttamissopimusta.

Kaavan laatija: Anne Olkkola, asemakaavasuunnittelija, Vantaan kaupunki;

anne.olkkola@vantaa.fi, puh. 09- 839 26528.

KAAVA-ALUEEN SIJAINTI

Suunnittelualue sijaitsee Vantaan lounaisnurkassa Linnaisten omakotialueen itä- ja eteläpuolella Linnaistenmetsässä. Kaava-alue rajautuu pohjoisessa Sila-tien pientalokortteliin ja lännessä Aisatie pientalokortteliin sekä Espoon ja Vantaan väliseen rajaan. Etelässä suunnittelualuetta rajaa Äijänsuon luonnonsuojelualue ja idässä, Linnaistenmetsässä, kiinteistöt 92-405-3-345 ja 92-10-9903-2.

KAAVAPROSESSIN VAIHEET

- Kaavatyö hyväksyttiin työohjelmaan 2016 ja sen numeroksi tuli 100400.
- Kaavoitus tuli vireille 26.4.2016.
- Mielipiteet pyydettiin 10.6.2016 mennessä (MRL 62 §) ja niitä saatiin 25 kappaletta.
- Hankkeesta järjestettiin asukastilaisuudet 12.5.2016, 26.5.2016 (kaavakävely) ja 25.10.2016.
- Kaupunkisuunnittelulautakunta 5.6.2017 ja kaupunginhallitus 12.6.2017 hyväksyivät asemakaavan ja asemakaavamuutoksen nähtäville (MRA 27§) ja pyytämään tarvittavat lausunnot.

- Asemakaavaehdotus ja asemakaavan muutosehdotus oli nähtävillä 28.6.-31.8.2017 ja siitä saatiin 15 muistutusta, jonka yhden oli allekirjoittanut 396 henkilöä ja 3 lausuntoa.

SISÄLLYSLUETTELO

1. Perus- ja tunnistetiedot.....	2
2. Tiivistelmä	4
3. Lähtökohdat	4
2.1 Selvitys suunnittelualan oloista.....	4
2.2 Suunnittelutilanne	9
3. Asemakaavan suunnittelun vaiheet.....	10
3.1 Suunnittelun käynnistäminen, sitä koskevat päätökset ja vireilletulo	10
3.2 Osallistuminen ja yhteistyö	11
3.3. Asemakaavan tavoitteet.....	15
3.4 Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot	16
4. Asemakaavan kuvaus.....	17
4.1 Kaavan rakenne	17
4.2 Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen	19
4.3 Aluevaraukset.....	20
4.4 Kaavan vaikutukset.....	22
4.5 Ympäristön häiriötekijät	26
4.5 Nimistö	27
5. Asemakaavan toteutus	27
6. Kaavatyöhön osallistuneet	28
7. Asemakaavan seurantalomake.....	29
8. Asemakaavakartta ja -määräykset	31
9. Muu suunnitelma-aineisto	36

LUETTELO SELOSTUKSEN LIITEASIAKIRJOISTA

- Asemapiirros ja alueleikkaus, Vantaan kaupunki, 25.9.2017
- Tonttien koot ja rakennusoikeus, Vantaan kaupunki, 25.9.2017
- Kiinteistömuuntamon ja jätevesipumppaamon sijainti, 25.9.2017
- Liikenteen yleissuunnitelma, katupoikkileikkauksia, Vantaan kaupunki, 23.5.2017
- Vesihuollon yleissuunnitelma, Vantaan kaupunki, 19.9.2017
- Ulkoilureitistön tavoitesuunnitelma, Myyrmäki, Vantaan kaupunki, 2015

LUETTELO MUISTA KAAVAA KOSKEVISTA ASIAKIRJOISTA, TAUSTASELVITYKSISTÄ JA LÄHDEMATERIAALISTA

- Linnaisten metsän luontoarvot, Vantaan kaupunki, Ympäristökeskus, 26.5.2017

2. TIIVISTELMÄ

Asemakaavalla mahdollistetaan 70 erillispientalotontin luovuttaminen pientalorakentajille ja kaupungin omistaman maaomaisuuden hyödyntäminen monipuolisen asuntotarjonnan turvaamiseksi. Kaikki korttelit ovat erillispientalojen korttelialueita (AO), joilla suurin sallittu kerroskorkeus on II ja tonttitehokkuus $e=0,25$, mikä tarkoittaa 14 630 k-m². 69 tontin koot vaihtelevat 524-1144 m² välillä ja niille sallitaan yksi asunto. Korttelissa 10013, tontilla 19 (6460 m²) sallitaan 12 asunnon toteuttaminen erillispientaloihin. Kulku uudelle alueelle tulee Aisakellontien, nykyisen Kulkuskujan kautta. Aurinkoenergian käyttöä edistetään asuintalojen kattolappeiden suuntauksella. Kaava-alue on luonnontilaista metsää telemastoa ja sille vievää huoltotietä ja Kulkuspuistoa lukuun ottamatta. Osa asemakaavaehdotuksen kortteli- ja katualueista on kaavoitettu voimassa olevassa asemakaavassa lähivirkistysalueeksi, osa on kaavoittamatonta aluetta. Kulkuspuiston asemakaava ajantasaistetaan. Asemakaava perustuu Vantaan yleiskaava 2007 ratkaisuun, jossa alue on merkitty A3- täydennysalueeksi. Asemakaavatyössä on tarkistettu voimassaolevan yleiskaavan aluerajauksia luontoselvitysten ja Vantaan ympäristökeskuksen asiantuntijan arvion perusteella. Lähivirkistysalueella olevat arvokkaat metsäalueet merkitään luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeiksi (luo) alueiksi.

Etualalla Linnaisten uusi täydennysalue, Jekaterina Masjagutova, Vantaan kaupunki.

3. LÄHTÖKOHDAT

2.1 SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA

2.1.1 Alueen yleiskuvaus

Linnaisten omakotialue sijaitsee Vantaan lounaisnurkassa Espoon rajan ja Linnastenmetsän välissä. Alueen pohjoispuolella oleva Rajatorpantie liittyy alueen Pähkinärinteeseen ja Espoon puolella Pitkäjärventie Laaksolahteen ja Lähderantaan. Alue on Helsingin metropolialueen keskellä seudulliseen viheryhteyteen rajautuva, rauhallinen omakotialue.

Ilmakuvaan (2016) on merkitty punaisella asemakaava-alueen raja, Vantaan kaupunki.

2.1.2 Luonnon ympäristö

Maisemarakenne ja -kuva

Maisemarakenteessa alue on Vantaanjoen laakson lounaispuolista rikkonaista selännealuetta, joiden väliset pienialaiset painaumat ovat soistuneet. Suunnittelualue sijoittuu metsäalueelle, loivasti etelään laskevaan maastoon, josta kaava-alueen länsipuolella oleva, selvästi maastosta nouseva pohjois-eteläsuuntainen kallio erottuu. Laajennusalueen sisäpuolella on myös osittain maanpinnan yläpuolelle nousevia pienialaisia kallioita.

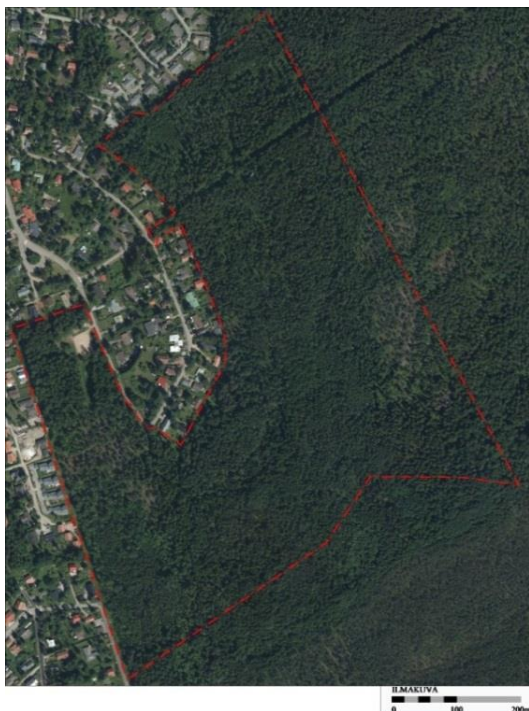
Suuren kallion itäpuolella on yleiskaavassa pohjois-eteläsuuntainen seudullinen ulkoilureitti ja Linnaisten eteläpuolella itä-länsisuuntainen paikallinen reittiyhteys tälle. Linnaisten pientaloalue on rakennettu 1950-60 lukujen vaihteessa Linnaisten kartanon metsään. Alue on telemastoa ja sinne vievää huoltotietä lukuun ottamatta alkuperäistä metsämaisemaa, jota on paikoin harvennettu.

Vesistöt ja vesitalous

Hulevedet virtaavat metsäalueella pintavaluntana Linnaistenmetsän ja Äijänsuon suoalueelle, josta ne purkautuvat Kulkusojan ja Multaojan kautta Espoon Monikonpuron pienvesistöön ja edelleen Suomenlahteen. Alue on yksittäisiä kohtia lukuun ottamatta rakentamatonta. Alue ei ole pohjavesialuetta.

Maaperä

Asuinrakentamiseen kaavoitettu alue sijaitsee pääasiassa kallioisella moreenialueella. Alueen pohjoisosassa on pintamaalajikartan mukaan turve/savi (Tv/Sa) alue, johon kertyy ajoittain pintavettä. Korttelissa 10030 alin lattiataso tulee olla vähintään tasolla +40 (N2000). Rakennettavan alueen etelä- ja koillisosissa on pintamaalajikartan mukaan savi (Sa), siltti (Si), siltti/savi (Si/Sa) ja siltti/moreeni (Si/Mr) alueita. Rakennusten perustaminen alueella määräytyy rakennuspaikkakohtaisten pohjatutkimusten perusteella.

2.1.3 Rakennettu ympäristö

Väestön rakenne ja kehitys kaupunginosassa

Linnaissa asui vuoden 2016 alussa 790 henkilöä, mikä on noin 1,5 % Myyrmäen suuralueen väkiluvusta. Alueen väkiluku on ollut korkeimmillaan 910 henkilöä vuonna 2008. Linnaisten kaupunginosan väestöä kuvaa: korkea koulutusaste, hyvä toimeentulo ja perheellisyys. Väestössä on suhteellisen paljon koulu- ja työikäisiä¹. Alueen väestön vaihtuvuus on pientä ja se vaikuttaa yhteisöllisyyteen ja alueelle juurtumiseen.

Asuminen

Linnaissa lähes koko asuntokanta on omistusasuntoja pientaloissa. Asuntokunnan keskikoko on 2,8 henkilöä. 1970-luvun jälkeen alueelle on rakennettu vuosittain muutamia asuntoja, pois lukien 1991-1992, jolloin Etelä-Linnaisten asuinalue laajeni (n. 30 taloa) ja 2004-2005, milloin Pohjois-Linnaisten Ainontien alue rakentui (n. 20 taloa). Kaava-alueella ei ole asuntoja.

Palvelut ja työpaikat

Myyrmäen suuralueella on työpaikkoja 22330, joista 60 kappaletta on Linnaisten kaupunginosassa. Alueen palvelut keskittyvät myös viereisiin kaupunginosiin: Pähkinärinteeseen (kaupalliset lähipalvelut, koulut, päiväkotit) ja Myyrmäen aluekeskukseen (terveydenhoito), Petikko-Varisto (erikoiskauppa) ja Espoon puolella Lähderanta (kaupallisia lähipalveluja). Espoon puolelle Linnaisten asuinalueen viereen on kaavoitettu tontti liiketilalle, mutta se on rakentamatta.

Yhdyskuntarakenne

Suunnittelualue on Vantaan kaakkoisnurkassa rajautuen nykyiseen Etelä-Linnaisten pientaloalueeseen. Kaupunkirakenteellisesti nykyinen asuinalue liittyy Espoon puolella olevaan Laaksolahden pientaloalueeseen. Vantaan kaupunkirakenteesta sen erottaa leveä Linnaistenmetsä, joka on seudullinen viheryhteys sekä Rajatorpantie ja sen varren viheralueet. Rajatorpantien lisäksi alue liittyy ympäröiviin alueisiin polkuverkostolla.

¹ http://www.vantaa.fi/hallinto_ja_talous/tietoa_vantaasta/tilastot_ja_tutkimukset

Alueelle tyypillistä ovat puutarhamaiset, pensasaidoin rajatut tontit.

Kaupunkikuva

Etelä-Linnaisten kaupunkikuvaa leimaa omakotialueelle tyypillinen pienimittakaavaisuus, puutarhamaisuus ja rakennuskannan monipuolisuus. Alue on rakentunut 1900-luvun puolivälistä lähtien ja täydentynyt vuosien kuluessa omakotitaloilla, kun suuria tontteja on lohkottu. Silatien 1990-luvun alussa rakentuneet vaaleat tiilitalot muodostavat yhtenäisen, erottuvan alueen. Aluetta rajaava Linnaistenmetsä muodostaa majesteettisen aluetta rajaavan visuaalisen rajan.

Alueella ei sijaitse rakennetun kulttuuriympäristön kohteita, eikä siellä ole kulttuuriympäristöön liittyviä erityisiä maisemallisia arvoja. Alueella ei tunneta käytettävissä olevien tietojen perusteella muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettuja muinaisjäännöksiä.

Virkistys

Linnaistenmetsä ja etelässä Espoon viheralueet ja Leppävaaran urheilupuisto tarjoavat upeat lähivirkistyspuutteen. Linnaistenmetsä mahdollistaa luonnossa retkeilyn ja marjastuksen. Metsässä on tiheä polkuverkosto, mutta valaistuja virkistysreittejä lähialueella ei ole.

Liikenne

Kaava-alue sijoittuu Rajatorpantien eteläpuolelle Espoon rajan tuntumaan. Liikenne alueelle kulkee Rajatorpantien, Linnaistentien ja Kulkuskujan kautta. Rajatorpantie on Espoon ja Vantaan välillä kulkeva vilkasliikenteinen pääväylä. Kadun keskiarquivuorokausiliikenne vuonna 2015 oli 8830 ajon/vrk.

Linnaistentie on alueen paikallinen kokoojaku. Keskivuorokausiliikennemäärä Linnaistentiellä Rajatorpantien ja Silatien välissä oli 950 ajon/vrk 24.5.2016 suoritetun liikennelaskennan mukaan. Kulkuskuja on rakentamaton tonttikatu, jonka nimi tulee muuttumaan Aisakellontieksi.

Alueella kulkee yksi bussilinja, joka ajaa Linnaistentietä pitkin. Tällä pääsee Myyrmäkeen, Martinlaaksoon ja Askistoon. Linjan vuoroväli on noin 40 minuuttia. Espoon puolella Linnaisten lähellä kulkee bussilinjat Leppävaaran kautta Helsinkiin ja Kauniaisten kautta Otaniemeen.

Rajatorpantien eteläpuolella ja Linnaistentiellä välillä Rajatorpantie – Kulkuskuja (tuleva Aisakellontie) on yhdistetty pyörätie ja jalkakäytävä.

Vesihuolto

Vedenjakelu

Asemakaavan muutosalueen länsipuolelle on rakennettu nykyinen Linnaisten vesihuolto. Alueen vedensaanti hoidetaan Linnaistentien jakelujohdosta ja Rajatorpantien runkojohdosta, jotka ovat yhteydessä Espoon Jupperin vesijohtoverkostoon. Alueen vesijohtoverkoston painetta ylläpidetään Vantaan ja Espoon kaupungin rajalla sijaitsevalla paineenkorotusasemalla.

Jätevesiviemäröinti

Alueen länsipuolelle on rakennettu nykyinen Linnaisten asuinalueen jätevesiviemäröinti. Jätevedet johdetaan Espoon Jupperinmetsän jätevedenpumppaamolle, josta veden kulkeutuvat Espoon viemäriverkoston kautta jätevedenpuhdistamolle. Puhdistettu jätevesi lasketaan Suomenlahteen.

Hulevedet

Hulevesien hallinta Linnaisten asuinalueella perustuu hulevesiviemäröintiin sekä kadunvarsien avo-ojiin ja tonttien viivyttäviin painanteisiin.

Kaukolämpö

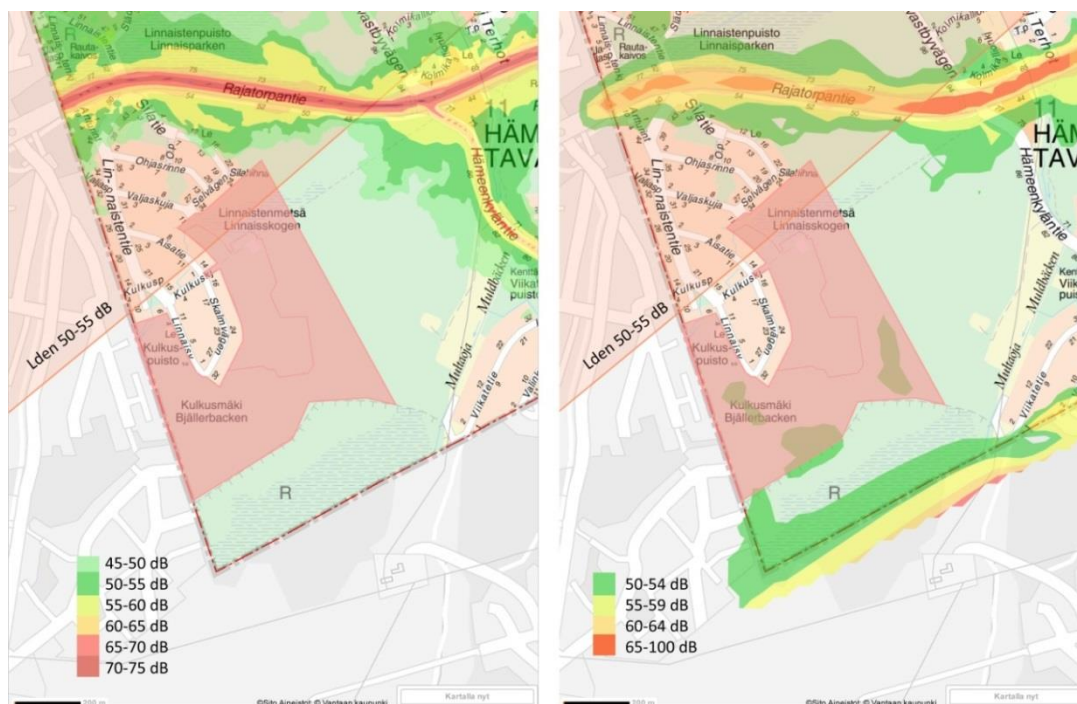
Kaukolämpöverkko ei ulottu alueelle.

Sähköverkko

Vantaan Energialle kuuluvia pienjännitemaakaapeleita on Kulkuskujan (Aisakellontien) päässä. Suunnittelualueella ei ole olemassa olevaa sähköverkkoa.

Ympäristöhäiriöt

Kaava-alueella ei ole liikennemelua eikä liikenteen aiheuttamia pienhiukkasia. Kaava-alueen pohjoisosassa lentomelutaso Lden 50-55 dB ei rajoita asuntorakentamista, mutta edellyttää asunnoilta ΔL 32 dB ääneneristävyyttä sekä toimisto- ja muilta hiljaisilta työtiloilta ΔL 28 dB ääneneristävyyttä.

Tiemelu 2011 ja vuoden 2030 meluennusteessa (Rambol Oy). Ennusteessa on huomioitu Kehä II:n vaikutus, mutta tien rakentamisesta ei ole tehty päätöstä. Lentomelualue Lden 50-55 dB ulottuu kaava-alueen pohjoisosaan. Kaava-alue ja korttelialueiden raja sen sisällä on punaisella.

2.1.4 Maanomistus

Suunnittelualueen omistaa Vantaan kaupunki.

2.2 SUUNNITTELUTILANNE

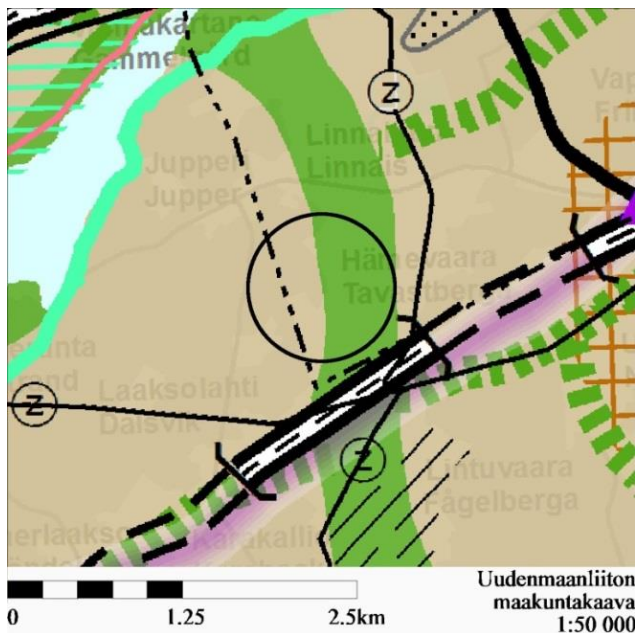
2.2.1 Kaava-aluea koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (valtioneuvosto 1.3.2009) erityistavoitteena on, että asuin-, työpaikka- tai palvelutoimintojen alueita ei sijoiteta irralleen olevasta yhdyskuntarakenteesta. Jalankulun ja pyöräilyn verkostoja varten on varattava riittävät alueet ja edistettävä niiden jatkuvuutta, turvallisuutta ja laatua.

Helsingin seutua kehitetään kansainvälisesti kilpailukykyisenä valtakunnallisena pääkeskuksena luomalla edellytykset riittävälle ja monipuoliselle asunto- ja työpaikkarakentamiselle, toimivalle liikennejärjestelmälle sekä hyvälle elinympäristölle. Tavoitteiden toteutuminen on selostettu tarkemmin selostuksen kohdissa 4 ja 5.

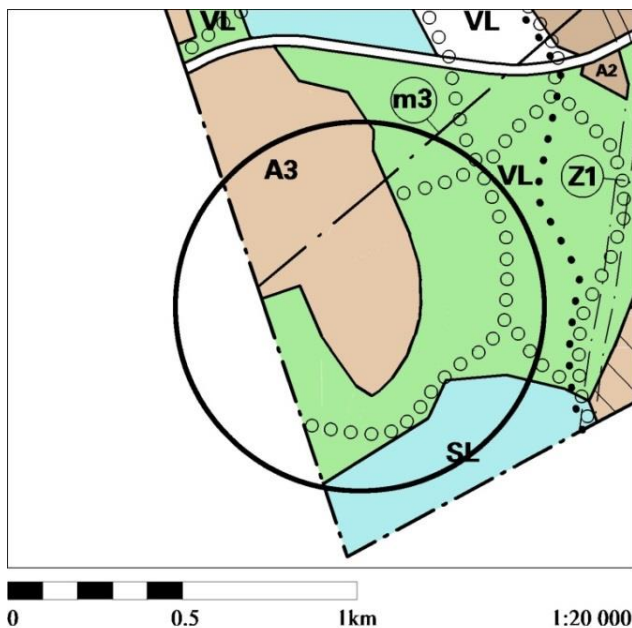
Maakuntakaava

Uudenmaan maakuntakaavassa (8.11.2006) alue on taajamatoimintojen aluetta sekä virkistysaluetta. Alueen eteläpuolella, Helsingissä on Kehä II:n liikenneväylän varaus.

Kaavahanke on maakuntakaavan mukainen.

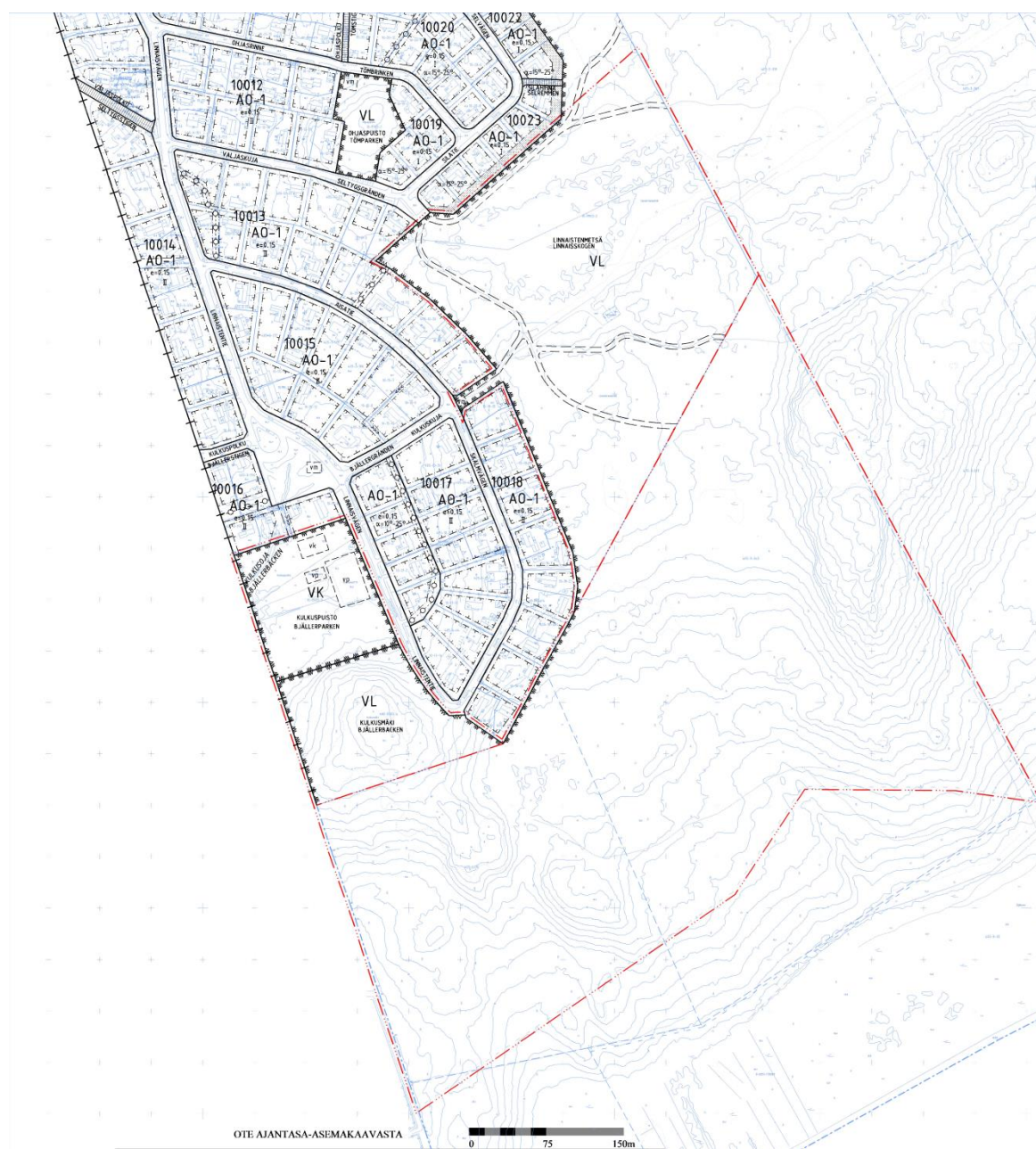
Yleiskaava

Alue on yleiskaavassa pientaloaluetta (A3) ja lähivirkistysaluetta (VL). Kaava-alue rajautuu etelässä luonnonsuojelualueeseen (SL). Alueen pohjoisosassa on lentomeluvyöhykettä Lden 50-55 dB. Kaava-alueella on ohjeellisia ulkoilureittejä.

Kaupunginvaltuuston 17.12.2007 hyväksymä yleiskaava on tullut voimaan 25.2.2009. Kaavahanke on yleiskaavan mukainen.

Asemakaava

Osalla suunnittelualueutta on voimassa asemakaava nro 100100 (YM 28.9.1987). Siinä Linnaistenmetsää ja Kulkusmäki on osoitettu lähivirkistysalueeksi (VL). Kulkuspuisto on osoitettu leikkikentäksi (VK).

3. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

3.1 SUUNNITTELUN KÄYNNISTÄMINEN, SITÄ KOSKEVAT PÄÄTÖKSET JA VIREILLETULO

Kaavatyö hyväksyttiin työohjelmaan 2016 ja sen numeroksi tuli 100400. Kaavoitus tuli vireille 26.4.2016.

- Mieliapiteet pyydettiin 10.6.2016 mennessä (MRL 62 §) ja niitä saatiin 25 kappaletta.

- Hankkeesta järjestettiin asukastilaisuudet 12.5.2016, 26.5.2016 (kaavakävely) ja 25.10.2016.
- Kaupunkisuunnittelulautakunta 5.6.2017 ja kaupunginhallitus 12.6.2017 hyväksyivät asema-kaavan ja asemakaavamuutoksen nähtäville (MRA 27§) ja pyytämään tarvittavat lausunnot.
- Asemakaavaehdotus ja asemakaavan muutosehdotus oli nähtävillä 28.6.-31.8.2017 ja siitä saatiin 15 muistutusta, jonka yhden oli allekirjoittanut 396 henkilöä ja 3 lausuntoa.

3.2 OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ

3.2.1 Osalliset

- alueen maanomistajat
- naapurit (viereisten alueiden omistajat ja vuokralaiset)
- asukkaat, yritykset ja työntekijät, asukas- ym. yhdistykset
- ne, jotka katsovat olevansa osallisia
- kaupungin asiantuntijaviranomaiset: maankäyttötoimi (yrityspalvelut, rakennusvalvonta, ympäristökeskus, tekninen toimiala), Keski-Uudenmaan pelastuslaitos, kaupunginmuseo
- Muut viranomaiset ja yhteisöt: Uudenmaan liitto, HSL, Museovirasto, HSY, Uudenmaan ELY-keskus, Vantaan Energia Oy, Elisa Oyj ja HSL.

3.2.2 Osallistuminen ja vuorovaikutus

Asemakaavamuutoksen alkamisesta on tiedotettu Vantaan kaupungin verkkosivuilla, Vantaan asukaslehdessä sekä kirjeitse (MRL 62§) maanomistajille, naapureille ja viranomaisille. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatiin mielipiteitä kirjallisena 25 kappaletta.

Vantaan energia: tarvitaan puistomuuntamopaikka, joka tulisi merkitä ohjeellisena varauksena asemakaavaan.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos : Katujen ja tonttiliittymien suunnittelun on huomioitava osoitteiden selkeys ja loogisuus. Tonttiliittymän tulee sijaita osoitteen mukaisessa kohdassa.

Asuinrakennusten sijoittelussa tulee tarvittaessa huomioida lähelle rakentamisen asettamat vaatimukset paloturvallisuudelle. Kaavaan selkeästi kirjattava, millä ehdoilla palomuuuri voidaan jättää rakentamatta. Alueelle on rakennettava riittävä sammutusvesiverkosto pelastuslaitoksen tarpeisiin rakennusten käyttötavat huomioiden.

- *Asemakaavan yhteydessä on tarkistettu myös Linnaisten nykyisen alueen nimistöä. Rakentamishjeilla tarkennetaan rakennusten sijoittamista tontilla ja miten ne vaikuttavat rakennet-
kaisuihin paloturvallisuuden näkökulmasta.*

Vantaan kaupungin museo (Museovirasto): Alueella ei sijaitse rakennetun kulttuuriympäristön kohteita, eikä siellä ole kulttuuriympäristöön liittyviä erityisiä maisemallisia arvoja. Alueella ei tunneta käytettävissä olevien tietojen perusteella muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettuja muinaisjäänneksiä.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY: Aluetta varten on rakennettava uutta yleistä vesihuoltoa. Asemakaavan laatimisen johdosta muodostuvien uusien tonttien kytkentä vesihuoltoon tarkastellaan kustannusarvioineen kaavoituksen edetessä ja esitetään kaavaselostuksen osana vesihuollon esisuunnitelmassa. Alueen nykyisen vesijohto- ja jätevesiviemäriverkoston kapasiteetin riittävyys asemakaava-alueella tulee varmistaa kunnallisteknisen yleissuunnitelman yhteydessä tehtävässä vesihuollon yleissuunnitelmassa.

Suomen luonnonsuojeluliiton Vantaan yhdistys ry: Linnaisten metsän virkistyskäyttö on kasvanut merkittävästi ja kaavailtu uusi asutus lisää paineita ja maastopohjan lisääntyvää kulumista jäljelle jätettävälle metsäalueelle. Lisäksi asukkailla on tapana levittäytyä tonttinsa ulkopuolelle, jos rajan

takana on kaupungin omistamaa virkistysaluetta. Linnaisissa on viimeinen laaja, hyvin luonnontilansa säilyttänyt metsäalue Länsi-Vantaalla KehäIII:n eteläpuolella. SLL Vantaa esittää, että aluetta vähintään kevennetään itä-kaakkoisreunasta poistamalla ainakin ulompi pitkittäiskatu ja tontteja siirretään kaavoitusalueen länsireunaan Kulkuspuistoon ja kallioalueelle, koska se ei ole osa viherreittiä. Näin vaihdettaisiin vain A3:n ja VL:n sijainteja. Täydennysrakentaminen on siis koskenut viime vuosina nimenomaan Etelä-Linnaisia. Pohjois-Linnaisissa on monia paikkoja, joihin mahtuu vastaavaa täydennysrakentamista. On hyvä, että tonttialoja on nykykaavoituksessa pienennetty.

- *Kaavatyössä on selvitetty luontoarvoja ja sen perusteella Yleiskaava 2007 aluerajausta on tarkistett ja arvokkaita metsä alueita säilytetty.*

Linnaisten omakotiyhdistys ry: Linnaisten asukkaiden ja omakotiyhdistyksen hallituksen mielestä lähimetsän menetys on iso asia. Sillä on iso merkitys alueen identiteetille. Linnainen on ollut arvostettu, puutarhamainen ja väljästi rakennettu asuinalue ja uusi alue näyttäisi edustavan tämän vastakohtaa, jossa ei säily olemassa olevaa isoa puustoa. Uusi alue lisää liikennettä, myös raskasta liikennettä, nykyisellä alueella. Näkökulmia suunnitteluun:

- Alue tulisi kunnallistekniikan osalta rakentaa kerralla valmiiksi, jota rakentamisen haitta nykyisille asukkaille olisi mahdollisimman lyhyt. Haitat liittyvät erityisesti lasten turvallisuuteen (kapeat tiet ja lisääntyvä raskas liikenne) ja meluun (mahd. räjäytykset ym.).
- Alue tulisi jakaa pienempiin osa-alueisiin pienillä puistosaaarekkeilla (vrt. Valjaspuisto), joissa olemassaolevaa puustoa tulee säilyttää.
- Avohakkuuta tulee välttää ja myös tonttien kaavamääräyksissä pitäisi hyväkuntoisia puita velvoittaa säilyttämään.
- Nykyisten metsään rajoittuvien tonttien (Aisatie) viereen kaavoitettavien uusien tonttien reunaan tulisi jättää min. 8m levyinen istutettavaksi määrätty tontin osa, jossa myös puustoa tulee säilyttää. Nykyisillä vanhoilla tonteilla sijaitsevat rakenteet, istutukset on rakennettu siten, että metsän puolella ei olisi asutusta.
- Liikenne alueelle tulisi järjestää vähintään kahta reittiä jolloin se jakautuisi tasaisemmin eri puolille vanhaa aluetta. Parhaimmat kulkureitit alueelle ovat Valjaskujan päästä sekä Linnaintien alkupäästä. Kulkuskujan päästä (tukiasemalle johtava) voisi olla kolmas ajotie, kuitenkin mieluummin kevyen liikenteen väylä mm. bussin päätepysäkillä. Linnaintien alkupäähän tulee samassa yhteydessä rakentaa kevyenliikenteen reitti valmiiksi.
- Jalankulkuyhteydet lähimetsään nykyisille poluille tulee järjestää luontevasti useammasta kohden.
- Ehdotettu jalankulkuväylä vanhaa sähkölinjaa pitkin tukiasemalta Pähkinärinteeseen on kannatettava kunhan se tehdään polkumaisena luontevasti mutkittelevana maastomuotoja seura-ten. Ei viivasuorana viiltona metsään. Kosteikon kohdalla esim. lankkusiltana.
- Vanhan osan tehokkuusluvun nostamisen (0,15 -> 0,25) tulee perustua asukkaiden vapaaehtoisuuteen.
- *Alueen kunnallistekniikan rakentamisen vaiheistus ratkeaa myöhemmin. Kaava-alueelle ei ole suunniteltu pieniä puistoja kortteleiden lomaan tai nykyisen alueen väliin, vaan säilyttää Linnaistenmetsä mahdollisimman yhtenäisenä metsäalueena. Kaavatyön yhteydessä on kartoitettu kilpikaarnamäntyjä, tammia, avokallioita ja siirtolohkareita, joita edellytetään säilytettäväksi kaavamääräyksillä (yleinen) ja laadittavilla rakentamisohjeilla (kuva säilytettävistä yksilöistä). Uusilla tonteilla tulee olla 6 m levyinen puilla ja pensailla istutettava alue tontin sillä reunalla, mikä rajautuu nykyisiin tontteihin. Linnaintien eteläpäästä suunnitellusta ajoyhteydestä luovuttiin luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeän (luo) alueen takia. Ulkoilureitit on merkitty ohjeellisena kaavaan.*

Yksityisiltä asukkailta tulleet mielipiteet on koottu alle, mikäli asiaa ei ole mainittu edellä ja se liittyy suunnittelualueeseen.

- Rakentaminen arvometsään ja viheralueille on huonoa ja kestäväntöntä suunnittelua.
- Metsä ja luonnon arvo on noussut sitten yleiskaavan laatimisen. Täydennysrakentamisessa tulee säilyttää olemassa olevaa metsää ja hyödyntää jo asemakaavoittuja alueita.
- Asukkaiden hyvinvoinnille, alueen identiteetille ja luonnon monimuotoisuudelle tärkeitä ovat vanhat puut (hongat), purot ja ojat, mustikkamaat, siirtolohkareet, kalliot ja metsän polut.
- Vastustan Linnaisten metsän rakentamista. Me haluamme tukea luonnon monimuotoisuutta, seurata luontoa ja nauttia luontoelämyksistä lähellä kotiamme!
- Kannatamme pääpiirteissään uuden alueen suunnittelua ja nykyisen alueen täydennysrakentamista.
- Nykyistä aluetta ei tule tiivistää, vaan ylläpitää puutarhamainen, vihreä luonne.
- Nykyisellä alueella tulisi sallia myös tonttitehokkuus $e=0,25$.
- Haluaisimme myös, että kaupunki tekisi kaikkensa jäljelle jäävän Linnaisten metsän suojelun eteen. Kilpikaarnamännyt ja tammet tulee säilyttää.
- Uusien ja nykyisten tonttien väliin tulee jättää riittävä suojavyöhyke, sillä rakennusluvan yhteydessä metsään rajautuvien tonttien rakentajille ehdotettiin talon sijoittamista 2 m tontin rajasta, koska metsän ajateltiin säilyvän.
- Ehdotamme ajoyhteyttä uudelle alueelle Valjaskujan kautta.
- Ei ajoyhteyttä valjaskujalta. Valjaskujan päässä olevaa parkkipaikkaa käyttävät ympäröivän seudun ulkoilijat ja vierailijat, joten parkkipaikkaa tulee laajentaa ja valjaskuja peruskorjata. Kävely-yhteys valjaskujan päästä uudelle alueelle.
- Ajoyhteys uudelle alueelle Kulkuskujan ja Linnaistentien päästä.
- Ei liikennettä Kulkuskujalle: Kulkuskuja on savipatjan päällä, mikä aiheuttaa tärinää ja tie painuu. Mikäli kuitenkin päädytään käyttämään toisena liikenneyhteytenä suunnitteilla olevalle asuinalueelle tulee ko. kujan perusteellinen kunnostus suorittaa ennen asuinalueen rakentamisen aloittamista. Nykykunnossa Kulkuskuja ei kestä lisääntyvää liikennettä saati sitten rakentamisaikaisen raskaan liikenteen kuormitusta.
- Koska liikenne erityisesti Linnaistentiellä tulee lisääntymään, katu tulisi muuttaa etuajo-oikeuteksi pääväyläksi ja kärkikolmion asettamista kaikille sille risteäville kaduille. Linnaistentien ja koko alueen nopeusrajoitus tulisi alentaa 30 km/h.
- Edellyttääkö uuden alueen aiheuttama liikenteen kasvu Pähkinärinteen suunnasta Rajatorpantieltä Linnaistentielle kääntyvän liikenteen ryhmityskaistan pidentämistä? Myös liikennevalojen ajoitusta tulee seurata ja muuttaa tarpeen mukaan.
- Kevyen liikenteen yhteydet Espooseen tulee toteuttaa Linnaisten eteläosasta, Valjaspolulta ja bussin kääntöpaikalta.
- Kevyen liikenteen yhteys Hämeenvaaraan ja Linnaistentien päästä valaistuun ulkoilureittiin Espoon Leppävaaran urheilupuistoon ja esim. yhdyslatu Linnaistentien alkupäästä Leppävaara - Oittaa väliselle ladulle. Reittien tulisi olla valaistuja.
- Työtilamahdollisuus uusille tonteille, esim. pienleipomo.
- Nykyisen bussilinjan 335:n jatkaminen lähemmäksi uutta aluetta.
- Aisatie 28 ja 30 tontteihin rajautuva kosteikko on joissain suunnitelmissa ollut tarkoitus säilyttää.
- Aisatie 26, 28 ja 30 tonttien salaoja sekä hulevedet on johdettu kosteikon läpi menevään avo-ojaan, mikä tulee ottaa huomioon uuden alueen rakentamisessa.
- Viemäriiliitäntämahdollisuus Aisatie 26, 28 ja 30 (*alakerta*) varattava mikäli uudisalue tulee. Meillä on pumppaamo, mutta tästä halutaan luopua ja kytkeä yläkerta ja kellaritilat viemärointiin.
- Luontevaa, että alueen pohjoispäässä oleva suoalue säilytetään rakentamattomana.
- Suoalueen ympäristössä voitaisiin tehdä metsänhoidollisia hakkuita kaatamalla joitain tontteja varjostavia suuria kuusia.
- Uuden omakotialueen rakentamisen myötä hulevesien määrä tulee kasvamaan Kulkuskujan varren ojassa ja siitä eteenpäin. Kulkuskujan ja Linnaistentien risteyksen ali menevässä putkessa on jo nyt ollut padotusongelmaa. Talvella ja keväällä on vesi sen takia ajoittain noussut talomme salaojassa riskikorkeuteen, perustuksen alapinnan yläpuolelle.

- Aisatien korttelin läpi virtaava puro tulee säilyä, hulevesien virtaussuuntaan ei muutoksia!
 - Uusi alue tulee rasittamaan myös alueen vesijohtoverkoston. Vesijohtoverkosto tulisi mitoittaa niin, että varmistetaan koko alueelle riittävä kapasiteetti myös kulutushuippujen aikana.
 - Uuden alueen kaavoituksen yhteydessä tulisi teleoperaattoreilta edellyttää siitä, että koko alueen tietoliikenneyhteydet saadaan nykyisiä tarpeita vastaavalle tasolle.
 - Uuden alueen myötä asukkaiden ikärakenne tulee muuttumaan ja se antaa hyvän mahdollisuuden kokeilla ja etsiä uusia yhteisöllisiä toimintamuotoja. Kaavassa tulisi varata tilat ”kylätalolle”. Leikkipuistoja tulee olla riittävästi. Nykyinen tulee kunnostaa.
 - Linnaisiin tulisi varata alue koirapuistolle.
- *Kaikkia esitettyjä mielipiteitä ei voida ratkaista kaavoituksessa ja ne on toimitettu eteenpäin niistä vastaaville tahoille. Mielipiteitä on käsitelty asukastilaisuudessa 25.10.2016. Täydennysalueen sijainti ja laajuus on ratkaistu Vantaan yleiskaavassa, joka on ollut lähtökohta asemakaavatyölle. Reittejä rajan yli Espooseen on edistetty tapaamisissa naapurikunnan virkamiesten kanssa. Kaavatyössä on tutkittu mm. korttelivaihtoehtoja, erilaisia tonttityyppejä, alueen liittymistä olemassa olevaan alueeseen, virkistysreittejä, hulevesien hallintaa ja vesijohtoverkoston kapasiteetin kasvattamista. Aisatien eteläosien kiinteistöjen liittyminen uuteen jätevesiviemäriin ei ole mahdollista paineistetun viemärin takia.*

Kaavatyöhön liittyen on järjestetty asukastilaisuudet 12.5.2016, 26.5.2016 (kaavakävely) ja 25.10.2016. Lisäksi 4.5.2016 kaavoittaja oli muutaman asukkaan kanssa maastossa ja tavannut asukkaita suunnitelmien äärellä.

Kaavakävely 26.5.2017 Linnaistenmetsässä.

Kaupunkisuunnittelulautakunta käsitteli 5.6.2017 asemakaavaehdotusta ja asemakaavan muutosehdotusta sekä tonttijakoehdotusta. Lautakunnalle oli toimitettu Jussi Koposen asukasmietelmä sekä Ulla Montinin / 140 allekirjoittajan mielipide Linnaistenmetsän puolesta.

Asemakaavaehdotus ja asemakaavan muutosehdotus sekä tonttijakoehdotus oli nähtävillä (MRA 27 §) 28.6.- 31.8.2017 (kaupunginhallitus 12.6.2017). Tänä aikana jätettiin 15 muistutusta, joista yhden oli allekirjoittanut 396 henkilöä. Muistutuksista vastineineen on erillinen asiakirja. Muistutuksissa korostuivat seuraavat seikat: uuden alueen liikenteestä aiheutuu haittaa nykyisille asukkaille ja se tulee jakautua useammalle kadulle; vesijohtoverkoston kokoa tulee kasvattaa ja nykyisiä katuja kunnostaa ennen uuden alueen rakentamista; esitetyt hulevesijärjestelyt ovat puutteellisia; paras virkistysmaasto tuhoutuu; uusi alue ulottuu liian pitkälle Linnaistenmetsään ja sillä on vaikutuksia arvokkaisiin metsäalueisiin; Linnaistenmetsään ei tule esittää rakentamista mm. luonto- ja virkistysarvojen takia; palvelut ovat puutteellisia.

Lausuntoja pyydettiin 7 ja saatiin 3 kpl. Linnaisten omakotiyhdistys esittää lausunnossa muistutuksissa korostuneiden asioiden lisäksi uuden alueen kunnallistekniikan rakentamista kerralla valmiiksi sekä Aisakellonpolun rakentamista Pähkinärinteeseen. Uudenmaan ELY-keskus katsoo, että asemakaava tarkentaa onnistuneesti oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa esitettyä ratkaisua sekä esittää luo-merkinnän täydentämistä, mikä turvaisi suojeltavaksi luokiteltavan lahokaviosamman esiintymispaikkojen säilyminen luonnontilaisena. Helsingin seudun ympäristöpalvelut –kuntayhtymä (HSY) esittää, että etelässä olevan jätevesipumppaamon tilavarauksen tulee olla 15x15 m sekä alueen vesijohto- ja jätevesiviemäriverkoston kapasiteetti asemakaava-alueella tulee varmistaa vesihuollon yleissuunnitelmassa. Lausunnoista vastineineen on erillinen asiakirja.

Nähtävilläolon jälkeen tehdyt muutokset kaavakarttaan: jätevedenpumppaamon tilantarvetta on tarkistettu ja se on siirretty lähivirkistysalueelle, jolloin katualuetta on jatkettu pumppaamolle. Lisäksi on tehty teknisiä korjauksia kaavakarttaan – ja määräyksiin. Vesihuollon esisuunnitelmaa on tarkistettu sekä asemakaavan tuottamaa rakennusoikeutta, joka on 14630 k-m². Asemakaavaselostusta on tarkistettu kaavakarttaan ja -määräyksiin tehtyjen tarkistusten vuoksi. Tarkistukset eivät ole olennaisia, joten uusi nähtävilläpano ei ole tarpeen.

3.3. ASEMAKAAVAN TAVOITTEET

3.3.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

Kunnan asettamat tavoitteet

Vantaan valtuustokauden 2013-2017 strategia (Kv 17.6.2013/15.6.2015):

Eheä yhdyskuntarakenne tarjoaa monipuoliset asumisen mahdollisuudet. Vantaa pystyy tehokkaan yhdyskuntarakenteen ja hyvien joukkoliikennemahdollisuuksien vuoksi tarjoamaan suhteellisesti kohtuuhintaisempaa asumista kuin muu pääkaupunkiseutu. Asuntorakentaminen on laadukasta ja kohtuuhintaista.

Kaupunkirakenteen tiivistyminen ja joukkoliikenteen kehittäminen antavat mahdollisuuden palvelurakenteiden uudistumiseen. Kestävä kehitys on hyvien elinmahdollisuuksien turvaamista nykyisille ja tuleville sukupolville.

Eheässä yhdyskuntarakenteessa viherrakenteet ovat jatkuvia, yhteydet ekologisesti toimivia ja asukkaiden helposti saavutettavissa. Ratkaisuissa ja päätöksenteossa huomioidaan ekologiset näkökulmat ja oikeudenmukaisuus sekä pidetään talous tasapainossa.

Maapoliittiset linjaukset koskien kaavoitusta, maanhankintaa ja maanluovutusta (Kv 22.9.2014)

- Kaupungin omistaman maan kaavoittaminen on etusijalla.
- Asuntotuotantoa varten asemakaavavarantoa lisätään niin, että se vastaa viiden vuoden rakentamisen tarvetta.
- Varmistetaan pientaloalueiden kaavavaranto
- Kaavoituksen tavoitteena on kohtuuhintainen, laadukas ja toteuttamiskelpoinen asuntotuotanto.

Vantaan arkkitehtuuriohjelma 2015 (Kv 11.5.2015):

- Kannustamme hyvään ja kohtuuhintaiseen arkkitehtuuriin, kestävään rakentamiseen sekä uusien energiamuotojen käyttöön.
- Arvostamme arkkitehtuuria ja rakennusperintöä.
- Otamme maiseman antamat lähtökohdat huomioon ja säilytämme paikan henkeä luovia elementtejä kuten kallioita ja puita.

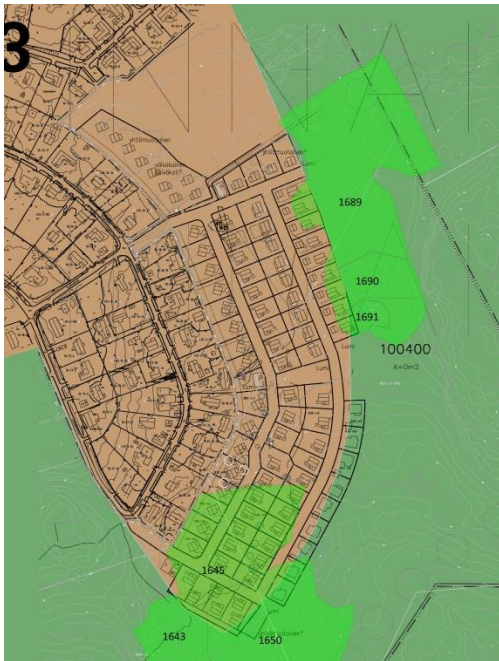
- Vantaalaiset asuntoalueet ovat toisistaan erottuvia ja laadukkaita. Niissä on tarjolla vaihtoehtoisia asumisen tapoja.

3.3.2 Muut tavoitteet

Kaavatyön tavoitteet:

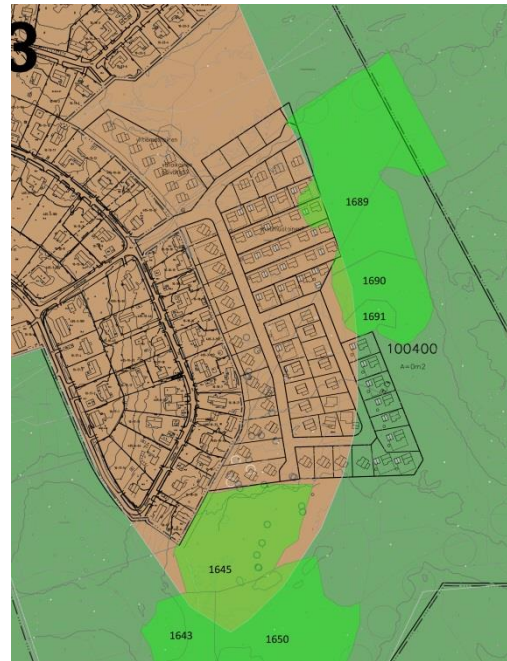
- Linnaisten omaleimaisuuden säilyminen (täydennysalueelle omakotitaloja, ei rivi- tai pienkerrostaloja)
- Uuden, ympäristöystävällisen pientaloalueen rakentuminen,
- Linnaistenmetsän luontoarvojen säilyminen, virkistysreittien kehittäminen, uusi metsän reuna
- Pientalo-tonttien houkuttelevuus
- Nykyisten asukkaiden osallistaminen
- Viherkertoimen käyttö, hulevesien luonnonmukainen hallinta, olemassa olevien puiden ja siirtolohkareiden säilyminen
- Negatiivisten vaikutusten minimointi olemassa olevalle alueelle, mm. mahdolliset nykyisten katujen parannukset ja nykyisen alueen halki kulkevan puron virtauksen hallittu säilyminen
- Tukiasemamaston siirron tutkiminen

3.4 ASEMAKAAVARATKAISUN VAIHTOEHDOT

Vaihtoehto A

Rakennettava alue: 8,56 ha
 Rakennusoikeus: 17 096 k-m², Rak.oikeuden myynti (arvio): +11,1 m€, kunnallistekniset kustannukset: -2,19 m€

Vaihtoehto B

Rakennettava alue: 6,85 ha
 Rakennusoikeus: 14168 k-m², Rakennusoikeuden myynti (arvio): +9,2m€, kunnallistekniset kustannukset: - 1,39 m€

Kuvissa ruskea tausta on yleiskaava 2007 pientaloaluetta (A3).

Vaihtoehdossa A täydennysalue jatkaa nykyisen pientaloalueen rakennetta, joka perustuu kaarevien pohjois-eteläsuuntaisten katujen rajaamiin omakotitalokortteleihin. Ajo alueelle tapahtuu pohjoisesta Aisakellontien (ent. Kulkuskujan) ja etelässä Linnaistentie kautta. Katutilaa elävöittävät

maisemalliset kiinnkohdat: iso kivet, kalliot ja metsän liittyminen katutilaan. Vaihtoehto noudattaa hyvin tarkasti yleiskaava 2007 aluerajausta. Vaihtoehto vastaa yleiskaavaratkaisuun ja taloudelliseen tavoitteeseen, joka oli 100 myytävää hyvää omakotitalotonttia ja niistä saataviin maanmyyntituloihin, jotka ovat tärkeitä kaupungin talouden tasapainottamisessa. Vaihtoehto ei huomioi erityisiä luontoarvoja etelässä ja idässä luontoarvoja jää kortteleiden alle.

Vaihtoehdossa B alueen rakenne perustuu eteläisen kangaskorven ja täydennysalueen itäpuolella olevan arvokkaan metsäkuvioiden säilyttämiseen. Alueen runkona on edelleen pohjois-eteläsuuntainen Aisaparintie. Yhtiömuotoisia tontteja on enemmän ja katualuetta vähemmän. Ajo alueelle tapahtuu vain Aisakellontien (ent. Kulkuskujan) kautta. Taloudellisesti vaihtoehto on huonompia, sillä tontteja on vähemmän ja yhtiömuotoisia tontteja on enemmän, joilla rakennusoikeuden hinta on pienempi. Toisaalta vaihtoehdossa B, jossa korttelialuetta on laajennettu hivenen itään arvokaiden metsäalueiden välissä, tontit on siirtynyt rakentamisen kannalta paremmalle maaperälle, eikä alueella ei ole erityisiä luontoarvoja.

Molemmat vaihtoehdot ovat voimassaolevan yleiskaava 2007 mukaisia. Vaihtoehto B:ssä on tarkennettu rakentamisen rajaa yleiskaavan periaatteiden, luontoselvitysten ja Vantaan ympäristökeskuksen asiantuntijan arvion perusteella, jotta arvokkaita metsäalueita on voitu säästää ja toisaalta saavuttaa paremmin rakentamisen määrää koskevat tavoitteet.

3.4.1 Asemakaavaratkaisun valinta ja perusteet

Kokouksessa, jossa oli edustettuna Vantaan kaupungin eri asiantuntijatahot, päädyttiin jatkamaan suunnittelua vaihtoehto B pohjalta, sillä se mahdollistaa metsän tärkeiden luontoarvojen huomioimisen ja mielekkään kokoisen täydennysalueen rakentamisen.

Kokouksessa todettiin, että jatkosuunnittelussa: 1.) asuinkorttelit voidaan tuoda metsäkuvioiden kiinni, jos korttelit aidataan lähivirkistysalueesta; 2.) yleiskaavan aluerajausta voidaan tarkistaa metsäkuvioiden välissä idemmäksi, 3.) tulee pyrkiä korttelirakenteeseen, joka mahdollistaa omakotitalotontit.

B vaihtoehdossa ajo alueelle tapahtuu vain yhden kadun kautta, mitä mielipiteissä ja asukastilaisuuksissa koettiin epätoivottavana. Liikennemäärien perusteella uudelle alueelle riittää yksi ajoyhteys. Ajoyhteysvaihtoehdoissa, Linnaistentien eteläpään ja Aisakellontien (Kulkuskuja) lisäksi, on tarkasteltu myös ajoyhteyttä Valjaskujan päästä. Nykyinen Valjaskujan katualueen leveys ei mahdollista jalkakäytävän rakentamista, mikä nähtiin merkittävänä puutteena. Myös täydennysalueen pohjoisosassa vain kadun länsipuolelle olisi voinut osoittaa rakentamista, mikä saavutettavaan hyötyyn nähden olisi ollut kunnallisteknisiltä kustannuksiltaan kallista.

4. ASEMAKAAVAN KUVAUS

4.1 KAAVAN RAKENNE

Asemakaavalla osoitetaan Linnaisten nykyisen omakotialueen länsipuolelle Linnaistenmetsään kuusi uutta erillispientalokorttelia ja kahden nykyisen korttelin laajentaminen erillispientalotontteilla, AO, joilla suurin sallittu kerrokorkeus on II ja tonttitehokkuus $e=0,25$, mikä tarkoittaa rakennusoikeudessa $14\,630\text{ k-m}^2$. Kulku uudelle alueelle tulee Aisakellontien, nykyisen Kulkuskujan kautta. Aisaparintie toimii alueen pohjois-eteläsuuntaisena selkärankana, josta erkanee kaksi katu: Aisakellonkuja ja Aisaparinkuja. Näiden katujen ympärille muodostuu kaksi naapurustoa. Kailta kadulta on pääsy virkistysalueelle. Aisakellontien jatkuu virkistysreittinä pähkinärinteeseen.

Linnaistenmetsä on kaavassa lähivirkistysaluetta, VL, jossa kaksi arvokasta metsäaluetta on merkitty luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeiksi (luo) alueiksi. Yleiskaavanmukaiset

seudulliset virkistysreitit on merkitty lähivirkistysalueella ohjeellisiksi ulkoilureiteiksi. Kulkuspuiston leikkikentän, VK, merkintöjä on ajantasaistettu vastaamaan puistonkunnostussuunnitelmaa. Linnaistenmetsässä Kulkusojia merkitään kaavaan.

Taiteilijan näkymys uudesta alueesta, Jekaterina Masjagutova, Vantaan kaunki, 26.5.2017.

4.1.1 Mitoitus

Kaava mahdollistaa 70 erillispientalotonttia, joista 69 tontille saa rakentaa yhden asunnon. Korttelissa 10013 sallitaan 12 asunnon rakentaminen. Kaava mahdollistaa 81 asunnon toteuttamisen, mikä tarkoittaa noin 227 asukasta (2,8/asunto).

Erillispientalojen korttelialuetta on AO, 5,85 hehtaarin alue. Rakennusoikeus on 14 630 k-m². Tehokkuusluku e=0,25.

- autopaikkoja: 2 ap/asunto
- korttelissa 10013, 1,5 ap/asunto
- palvelu-, toimisto- tai työtilaa kohden tarvittaessa 1 ap

Virkistysaluetta 26,81 ha, josta leikkipuistoa 1,56 ha.

Asemapiiirros, viitteellinen suunnitelma, Anne Olkkola, Vantaan kaupunki, 25.9.2017.

4.2 YMPÄRISTÖN LAATUA KOSKEVIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Uudet asuinrakennukset noudattavat nykyisen omakotitaloalueen mittakaavaa. Rakennusten sijoittelusta, katoista ja tonttien aitaamisesta on annettu määräyksiä. Ekologisuus ja taloudellisuus on otettu huomioon. Maiseman antamat lähtökohdat on otettu huomioon ja säilytetty arvokkaita metsäalueita, huomioitu näkymiä ja yhteyksiä metsään.

Säilytettävistä puista, kallioista ja siirtolohkareista sekä viherrakentamisesta ja hulevesien käsittelystä on annettu tarvittavat määräykset. Kaavamääräyksiä täydennetään rakentamishojeilla, jotka ovat tontinluovutuksen ehtona. Niissä määritellään tarkemmin rakennusten sijoittelu, kattomuodot, korttelikohtaiset julkisivujen väritysperiaatteet, säilytettävät puut, -ryhmät ja avokalliot sekä tontinkäyttösuosituksia koskien maalämpökaivoja, olemassa olevaa ja uutta kasvillisuutta, pinnoitteita, aitoja sekä tonttiliittymiä. Katualueiden vaatima pinta-ala on verraten suuri, koska suunnittelussa on tavoitteena ollut mm. rasitteettomien omakotitalotonttien toteuttaminen. Katualueen

leveys on pääsääntäisesti 12 m, josta katua on 5 m ja sen molemmin puolin leveät painanteet hu-
levesille ja lumelle.

Analyysi suunnitelmasta, asemapiirros viitteellinen, Anne Olkkola, Vantaan kaupunki, 25.9.2017

4.3 ALUEVARAUKSET

Pääosa kaava-alueesta on lähivirkistysaluetta (VL), erillispientalojen korttelialuetta ja katualuetta.

4.3.1 Korttelialueet

AO, erillispientalojen korttelialueet

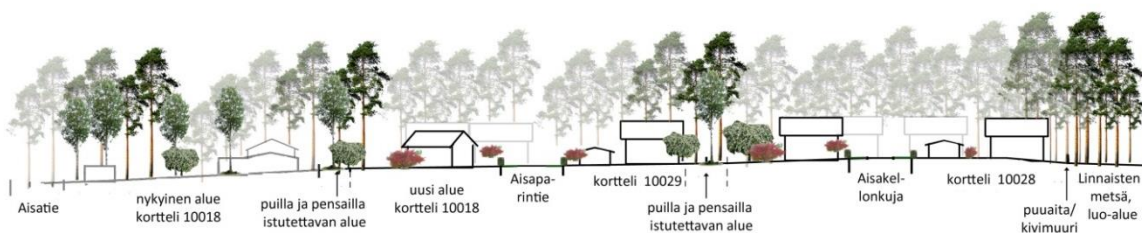
Kaikilla erillispientalojen kortteilla rakentaminen ilmaistaan tonttitehokkuuslukuna $e=0,25$ ja suurin sallittu kerrosluku on II. Korttelissa 10013, tontilla 19 (6460 m²) sallitaan 12 asunnon toteuttaminen erillispientaloihin, jotka voivat olla myös paritaloja. Tämä mahdollistaa yhtiömuotoinen rakentamisen kaava-alueella ja kapeahkon, rakentamiseen soveltuvan alueen kustannustehokkaan käytön.

Muissa kortteilla tonttien koot vaihtelevat 524-1144 m², rakennusoikeudessa 131 -286 k-m², välillä ja niille sallitaan yksi asunto.

Pohjois-eteläsuuntainen Aisaparintie toimii uuden alueen selkärankana, josta erkanee kaksi lenkkiä, ”naapurustoa”, joiden tunnistettavuutta korostetaan rakennusohjeissa määriteltävillä julkisivuväreillä. Katutilaa rajaavat pensasaidat. Yksi autopaikoista on sijoitettava autotalliin tai –katokseen. Rakentamisohjeilla tarkennetaan rakennusten sijoittelua ja suuntausta tontilla. Tavoitteena on, että Aisaparintien varrella, korttelissa 10018 talot tulee suunnata vinosti katuun nähden, mikä tekee katutilasta tunnistettavan ja samalla uusien ja olemassa olevien talojen ikkunoista aukeavat näkölinjat risteävät ja täten säilyvät mahdollisimman pitkinä.

Uusi alue liittyy saumattomasti olemassa olevaan pientaloalueeseen. Vanhaan alueeseen rajautuvilla tonteilla on 6 m levyinen puilla ja pensailla istutettu alueen osa, jolla tulee säilyttää olemassa olevia puita ja kallioita. Myös kortteleiden 10026 ja 10029 keskellä pyritään säilyttämään olemassa olevaa puustoa merkinnällä, jossa tontin takaosa tulee olla puilla ja pensailla istutettavaa aluetta. Rakentamisohjeilla tullaan edellyttämään olemassa olevien puiden säilyttämistä. Viheralueesta tontit tulee aidata tontin puolella olevalla 80 cm korkealla puuaidalla tai kivimuurilla. Tällä halutaan vähentää arvokkaille metsäalueille kohdistavaa rasitusta.

Kaavassa on määrättyä asuinrakennuksen kattolapteen suunta etelään välillä kaakko-lounas sekä kattojen harmaa väritys. Tällä pyritään edistämään aurinkoenergian hyödyntämistä ja visuaaliseen yhtenäisyyteen. Rakennusten arkkitehtuuria, julkisivumateriaalia tai väriä ei ole määrätty erikseen kaavassa, vaan täydennetään rakentamisohjeilla, jotka ovat tontinluovutuksen ehtona. Rakentamisohjeilla määritellään tarkemmin rakennusten sijoittelu, kattomuodot, korttelikohtaiset julkisivun väritysperiaatteet, säilytettävät puut sekä tontinkäyttösuosituksia koskien maalämpökaivoja, olemassa olevaa ja uutta kasvillisuutta, pinnoitteita, aitoja sekä tonttiliittymiä.

Alueleikkaus, viitteellinen, Anne Olkkola, Vantaan kaupunki, 26.5.2017.

4.3.2 Muut alueet

Virkistysalueet jäävät metsäisiksi ja niitä hoidetaan metsänhoitosuunnitelman mukaisesti.

Eteläisen luo-alueella voidaan ylläpitää paikallinen reitti länteen tulevalle seudulliselle ulkoilureitille nykyisiä polkuyhteyksiä pitkin. Myös kaivettu avo-oja nykyisen alueen eteläpuolella säilytetään.

Katualue on Aisakellontieellä 14 m leveä, jossa ajoradan vieressä on kevyen liikenteen väylä. Muutoin katualue on 12 m leveä, jossa on 5 m leveä katu. Katualueille on varattu riittävät tilat hulevesille ja lumelle.

Aisakellontien varressa lähivirkistysalueella on varattu ohjeellinen alue muuntamolle (vm) ja etelässä lähivirkistysalueella Aisaparintien päässä on aluevaraus yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alue (et) jätevedenpumpppaamolle. Linnaistenmetsässä olevalle telemastolle etsitään uutta paikkaa ensisijaisesti lähialueilta, jotka sijoittuvat olemassa olevan tieverkon lähelle.

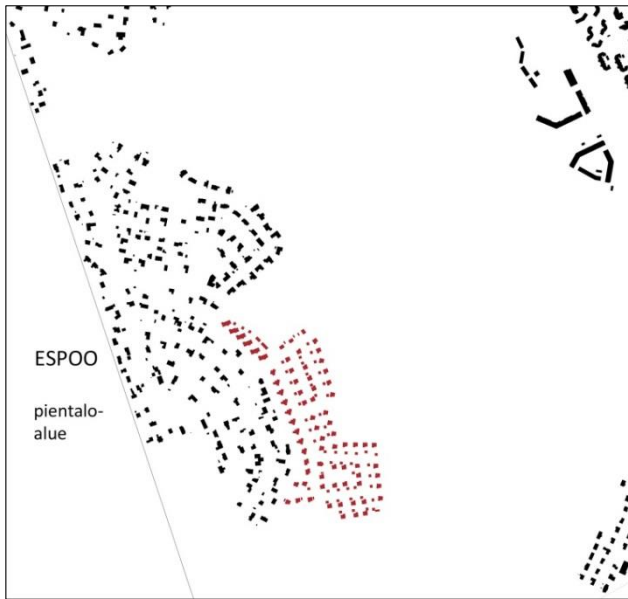
4.4 KAAVAN VAIKUTUKSET

Hankkeen MRA 1 §:n mukaisia vaikutuksia on tarkasteltu kaavaa laadittaessa. Arvioinnissa on myös tarkasteltu valtakunnallisten alueiden käyttötavoitteiden (VAT) toteutumista.

Hanke tukeutuu olemassa olevaan kaupunkirakenteeseen ja on yleiskaava 2007 mukainen ja siten kannatettava. Kokonaisratkaisu on taloudellisesti toteutettavissa.

4.4.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Yhdyskuntarakenne

Alue sijoittuu Etelä-Linnaisiin Linnaisen metsän ja Espoon rajaan rajautuvan nykyisen omakotialueen väliin. Omakotialue laajenee uusilla erillispientaloilla (punaiset), jotka ovat yhtä tonttia lukuun ottamatta omatonttisia. Ratkaisu edistää asuinalueen täydennysrakentamista ja tarjoaa hyviä omakotitalotontteja halutulta alueelta.

Kaupunkikuva

Uusi rakentaminen jatkaa alueen nykyistä ilmettä ja kaupunkikuvaa. Mittakaava on sovitettu ympäröivään rakenteeseen. Rakentamisohjeilla on tavoite täydentää kaavamääräyksiä ja pyrkiä kannustamaan hyvään, ekologisesti kestäväan sekä perinteet ja alueen ominaispiirteet kunnioittavaan rakentamiseen ja pihojen toteutukseen. Rakentamisohjeiden tavoite on tuottaa visuaalisesti eheä omakotialue, jossa erottuvat omaleimaiset kodit ja pihapiirit.

Taiteilijan näkemys alueesta, Jekaterina Masjagutova, Vantaan kaupunki, 26.5.2017.

Väestön rakenne ja kehitys

Kaavamuutos täydentää Linnaisten kaupunginosan asukasmäärää merkittävästi. Uusia erillispientaloja tulee noin 80, mikä tarkoittaa arviolta 230 asukasta, jos asutokuntien koko (2,8 hlöä) säilyy alueella nykyisellään. Myös asukkaiden ikäjakauman ennakoivaan säilyvän nykyisen kaltaisena: työikäisiä, lapsia ja koululaisia. Alueelle tulee uusia pientaloasukkaita, jotka ovat todennäköisesti hyvin toimeen tulevia, omistusasuntoon investoivia lapsiperheitä. Sosiaalisen ympäristön ei täten oleteta muuttuvan, sillä uudet asunnot ovat omistusmuodoiltaan ja tyypeiltään alueelle tyypillisiä.

Asuminen

Kaava-alueelle tulee 70 erillispientalotonttia, ja enintään 81 erillispientaloa. Valmistuvat asunnot helpottavat osaltaan pääkaupunkiseudun asutuspulaa ja omakotitalotonttien kysyntää. Hanke noudattaa Vantaan maapoliittisia linjauksia varmistamalla pientaloalueiden kaavavaranantoa ja mahdollistamalla laadukasta ja toteuttamiskelpoista asutotuotantoa ja kaupungin omistaman maa-alueen kaavoittamista.

Palvelut ja työpaikat

Alueelle ei tule työpaikoille tai palveluille varattuja tontteja. Uudella alueella kannustetaan pienyrittäjyyttä mahdollistamalla palvelujen ja työpaikkojen syntyminen kodin yhteyteen. Asukkaiden lisäys vaikuttaa toisaalta positiivisesti koko Myyrmäen palveluiden säilymiseen ja monipuolistumiseen. Asukasluvun kasvu lisää päiväkotipaikkojen ja koulupaikkojen tarvetta, mutta tonttien luovutuksen ajoittamisella voidaan varmistaa laadukkaiden palvelujen riittävyys. Alueella on rakentamaton julkistenlähipalvelurakennusten tontti, johon voi sijoittua esimerkiksi päiväkotia.

Taloudelliset vaikutukset

Linnaisten omakotialue liittyy olemassa olevaan rakenteeseen, mutta ei sijaitse lähellä keskustoja tai joukkoliikennevyöhykettä. Sama koskee lähes kaikkia uusia omakotialueita, koska keskeisemmille alueille sijoittuu tehokkaampaa maankäyttöä. Lähimmät palvelut sijaitsevat Pähkinärinteessä noin 2,5 kilometrin päässä. Ainoa kunnallinen palvelu, jota alueelle voidaan toteuttaa, on päiväkotia. Sen rakentaminen ei kuitenkaan ole suunnitelmassa. Näin ollen kaavan toteuttaminen ei edellytä mittavia investointeja.

Alue on voimassaolevan yleiskaavan täydennysrakentamiskohde. Yleiskaavan yhteydessä vuonna 2006 tehdyssä taloudellisten vaikutusten arvioinnissa laajennusalueen kooksi arvioitiin 10 hehtaaria ja kerrosalaksi 19 560 k-m². Linnainen sijoittui kustannuksiltaan tarkastelun kalleimpien joukkoon 2,66 miljoonan euron kokonaiskustannuksillaan, mutta se johtuu osittain siitä, että vesihuollon siirtojohtojen kustannukset on kohdistettu vain tähän alueeseen. Linnaisten vesijohtojen siirtokapasiteetin kasvattaminen voi tulla ajankohtaiseksi tulevaisuudessa, kun alueen asukasmäärä kasvaa suuremmaksi. Tällöin nykyisen yhdysvesijohtojen putkikokoa Espoon Jumpperista Vantaan Linnaisiin joudutaan kasvattamaan Rajatorpantiellä ja Linnaistentiellä.

Nyt korttelialueen pinta-ala on 5,85 hehtaaria ja kerrosala 14 630 k-m². Katualueen pinta-ala on 1,3 hehtaaria. Katuverkko on tehokas ja tontit rajoittuvat siihen kummankin puolen katuja. Katujen mitoitus on säästeliästä, mikä sopii alueen luonteeseen. Rakentamista ei uloteta pehmeälle maalle (luontoarvoiltaan arvokas korpi), mikä säästää sekä kaupungin että rakentajien kustannuksia. Katujen rakentamiskustannus noin 650 000 €. Vesihuollon rakentamiskustannukset ovat samaa luokkaa. Tonttien myynnistä on arvioitu saatavan noin 9,5 miljoonaa euroa maanmyyntituloja. Tulot jakaantuvat usealle vuodelle.

Virkistys

Uusilla kortteleilla on vaikutusta nykyisten asukkaiden lähivirkistäytymiseen. Vaikka rakennukset sijoittuvat virkistyskäytössä olevaan metsää, metsäpinta-alaa jää merkittävästi jäljelle. Hanke uusine asukkaineen lisää virkistysalueiden, kuten Kulkuspuiston ja Linnaistenmetsän käyttöä. Hanke

ei vaaranna VAT:n virkistyskäyttöä koskevia tavoitteita. Kaavatyön yhteydessä on otettu esille virkistys- ja kevyenliikenteen reitin, Aisakellonpolun, rakentaminen Pähkinärinteeseen vanhan sähkölinjan kohdalle.

Liikenne

Alueelle on suunniteltu kolme uutta tonttikatua: Aisaparintie sekä Aisakellonkuja ja Aisaparinkuja, jotka muodostavat kaksi ympäriajettavaa lenkkiä kaava-alueelle.

Alueen liikenne on suunniteltu kulkemaan Aisakellontie kautta. Aisakellontie tullaan rakentamaan ja samassa yhteydessä sen pohjoispuolelle toteutetaan yhdistetty pyörätie ja jalkakäytävä, joka jatkuu yhtenäisenä Rajatorpantieltä suunniteltavalle alueelle. Kaavan mukainen uusi alue tuottaa arviolta 500 ajoneuvoa vuorokaudessa. Myös kevyt liikenne tulee kasvamaan.

Aisakellontien päästä on suunniteltu kevyenliikenteenyhteys Pähkinärinteeseen. Myös Aisakellontien ja Valjaskujan pään välille on kaavoitettu kevyenliikenteenyhteys.

Espoon ja Vantaan kaupunkien edustajat ovat neuvotelleet kaavoitettujen kevyenliikenteen yhteyksien toteuttamisesta Espoon ja Vantaan välille. Näiden yhteyksien toteuttaminen mahdollistaisi mm. vantaalaisten pääsyn Espoon puolella sijaitsevalle bussien pääteasemalle ja espooalaisten pääsyn Vantaan puolella sijaitsevaan Kulkusuistoon.

Vesihuolto

Vedenjakelu

Asemakaavan muutosalueelle rakennetaan d160 vesijohto, joka muodostaa yhdyslinjan nykyisen vesijohtoverkoston ja kahden uuden d110 vesijohtolenkkiä. Mikäli verkostopaineet laskevat kaava-alueen rakentuessa kokonaisuudessa, voi olla tarpeellista kasvattaa jakelujohdon putkikokoa myös Linnaistentielle ja Rajatorpantiellä.

Jätevesiviemärinti

Asemakaavan muutosalueelle rakennetaan d200 jätevesiviemärit. Alueen pohjoisosa laskee Kulkuskujan kautta nykyiseen viemäriverkostoon. Eteläosan jätevedet kootaan uudelle jätevedenpumppaamolle, joka johtaa vedet paineviemäriä pitkin pohjoiseen, Aisaparintien uuteen d200 viemäriin. Lisäksi kaduntasasta alemmilla tonteilla voi olla tarvetta kiinteistökohtaisille jätevedenpumppaamoille.

Hulevedet

Asemakaava-alueen hulevedet hallitaan omakotitonteilla viivyttyä ennen johtamista katualueen d300 hulevesiviemäriin. Hulevesiviemärit laskevat pohjoisosassa nykyiseen Kulkusojaan ja eteläosassa Äijänsuolle johtavaan avo-ojaan.

Aisaparintien länsipuolen tontit sijaitsevat Linnaisten nykyisten kiinteistöjen yläpuolella. Pohjoisosan uusien tonttien on johdettava hulevedet avo-ojalla Aisakellontien hulevesiviemäriin, jotta vesistä ei aiheudu haittaa Aisatien nykyisille kiinteistöille.

Ympäristöhäiriöt

Alueen pohjoisosassa mitoitettavana melulähteenä on lentomelu, joka huomioidaan Aisakellontien pohjoispuolella olevien asuinhuoneiden ulkokuoren ääneneristysvaatimuksena 32 dBA. Tieliikenteen, lähinnä Rajatorpantien aiheuttama melu tai pienhiukkaset eivät aiheuta haittaa.

4.4.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Uudisrakentaminen sijoittuu Linnaisten metsään ja sillä on vaikutuksia alueen luontoarvoihin. Hanke ei kuitenkaan vaaranna VAT:n luonnonvaroja koskevia tavoitteita. Arvokkaat metsäkohteet rajattiin rakentamisen ulkopuolelle, mutta metsänreunan siirtyminen arvokkaan metsän reunaan heikentää luontoarvoja säilyvän metsän puolella. Tätä reunavaikutusta on mahdollista vähentää

rakentamisvaihetta edeltävillä ratkaisulla, kun uudisrakentamisalueen puustoa hakataan vaiheittain niin, että säilyvän metsän reunaan ehtii kehittyä suojaavaa puusto- ja pensasvyöhykettä. Vaiheittaisen metsänhakkuun toteutuminen varmistetaan rakennustöitä valmisteltaessa. Korttelit ai-daan, jolloin piha-alueet eivät pääse leviämään metsän puolelle.

Kuva Linnaistenmetsän luo-alueelta, Jarmo Honkanen, Vantaan kaupunki.

Linnaistenmetsällä on maakunnallista arvoa monipuolisten kangas-, lehto- ja korpimetsien sekä lahopuulajiston osalta. Arvoa lisää olennaisesti Linnaistenmetsän sijainti seudullisen ekologisen verkoston tärkeässä risteyskohdassa sekä nykyisen (Gubbmossen) ja tulevan suojelualueen (Furumossen) välissä.

Kaava-alueelta on löydetty kaksi erityisesti suojeltavaa lajia, liito-orava ja lahokaviosammal (*Buxbaumia viridis*). Liito-oravan elinympäristö sijaitsee kaava-alueen kaakkoiskulmauksessa, kaukana uudisrakentamisen alueelta. Uudisrakentamisalueen alle jää metsää, jonka on todettu olevan kehittymässä liito-oravalle sopivaksi. Uudisrakentamiselle osoitetulla alueella ei ole tällä hetkellä liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkoja eikä rakentaminen uhkaa liito-oravan säilymistä Linnaisten alueella.

Kaava-alueelta on tiedossa kaksi lahokaviosammalen kasvupaikkaa. Ne molemmat jäävät uudisrakentamisalueen ulkopuolelle noin 40 ja 15 metrin päähän lähimmästä tontinrajasta. Lähempänä uudisrakentamisaluetta oleva sammaleesiintymä on rakentamisalueen eteläpuolella. Siellä reunavaikutus on lievempää kuin muualla, koska keskipäivän aurinko ei pääse porottamaan metsän sisään. Lahokaviosammaleesiintymän ja uudisrakentamisalueen välinen alue tulee säilyttää kasvillisuudeltaan tiheänä, ettei lahokaviosammalen kasvupaikka pääse kuivumaan liikaa.

Kaava-alueelta on löydetty neljä alueellisesti uhanlaista kääväksälajia ja yksi alueellisesti uhanalainen maksasammallaji, rakkosammal (*Nowellia curvifolia*). Kaikki löydöt ovat uudisrakentamisalueen ulkopuolella. Yksi rakkosammalen kasvupaikka on aivan uudisrakentamisalueen tuntumassa, ja todennäköisesti häviää rakentamisen yhteydessä. Koko Linnaisten metsän alueelta rakkosammal löytyi yli kymmenestä paikasta. Kaava-alueen alueellisesti uhanalaisten kääväkkäiden 15 havainnosta kaksi, ruostekääpä (*Phellinus ferrugineofuscus*) ja lumokääpä (*Skeletocutis brevispora*), on noin 20 metrin päässä uudisrakentamisalueen rajasta, seuraavaksi lähin kääpähavainto on noin 45 metrin päässä rajasta. Kasvillisuus ruoste- sekä lumokäävän ja uudisrakentamisalueen välissä pitää säilyttää tiheänä, ettei kääpien kasvupaikka vaarannu. Linnaisten metsän koko alueelta ker-tyi 36 ruostekääpähavaintoa, lumokääpä löytyi vain kahdesta paikasta.

Vuonna 2015 valmistuneessa petolintuselvityksestä Linnaisten metsässä todettiin pesineen vuonna 2014 yksi kanahaukkapari ja yksi varpushaukkapari. Kanahaukan pesäpuut sijaitsevat kaava-alueen ulkopuolella, varpushaukan pesäpuu sen sijaan on kaava-alueella noin 50 metrin päässä uudisrakentamisalueesta. Varpushaukka pesii pienissäkin taajamametsiköissä lähellä ihmistä, joten uudisrakentamisella ei ole suurta vaikutusta varpushaukkaan.

Vesistöt ja vesitalous

Kaavamuutos ei heikennä merkittävästi hulevesien luonnonmukaista hallintaa verrattuna nykytilanteeseen, sillä alueella ja sen ympärillä säilyy pääosin rakentamatonta vettä pidättävää metsäaluetta.

Linnaisten omakotitaloalueen pohjoisosan hulevedet eivät vaikuta Kulkusojan hulevesien määrään tai laatuun. Kaava-alueen eteläosan hulevedet viivytään ja käsitellään luonnonmukaisesti avo-ojissa ja hulevesipainanteissa ennen johtamista kaava-alueelta eteenpäin.

4.4.3 Vaikutukset ilmastonmuutoksen kannalta

Asemakaavamuutoksen vaikutukset ilmastoon syntyvät suunnitelman toteuttamisen sekä alueen käytön aiheuttamista kasvihuonekaasupäästöistä. Merkittävimmät päästölähteet ovat rakennusten rakentaminen sekä pidemmällä aikajaksolla tarkasteltuna niiden kunnossapito, rakennusten käytön aikainen energiankulutus sekä alueen liikenne. Lisäksi päästöjä aiheuttaa infrastruktuurin rakentaminen ja ylläpito, hiilinielujen poistuminen rakennetun alan kasvun myötä sekä alueen asukkaiden ja toimijoiden kulutuksen aiheuttamat päästöt.

Ilmastovaikutuksia arvioitiin määrällisesti KEKO-työkalulla (kaavoituksen ekotehokkuuslaskuri), joka laskee rakennusten ja infrastruktuurin rakentamisen ja ylläpidon, rakennusten ja asumisen energiankulutuksen, asukkaiden henkilöliikenteen sekä maankäytön (hiilinielujen) muutoksen aiheuttamat kasvihuonekaasupäästöt 50 vuoden aikajaksolla tarkasteltuna.

Asemakaavamuutoksen toteuttamisen kasvihuonekaasupäästöt 50 vuoden aikajaksolla ovat laskurin mukaan yhteensä noin 33 415 tonnia CO₂-ekvivalenttia. Suurin päästölähde on rakennusten rakentaminen ja kunnossapito (44 %), seuraavaksi suurimmat rakennusten energiankulutus (24 %) ja asukkaiden henkilöliikenne (19 %). Maankäytön muutoksen päästöt ovat pienemmästä osuudesta huolimatta (11 %) erityisen merkittävät, sillä asemakaavamuutoksen alue on laajalla metsäalueella. Infrastruktuurin rakentaminen ja kunnossapito tuottaa loput päästöistä (n. 2 %).

Vertailun vuoksi ilmastovaikutukset laskettiin myös kahdelle vaihtoehtoiselle ratkaisulle, joiden avulla tarkasteltiin uusiutuvan energian hyödyntämisen ja puurakentamisen vaikutuksia päästöihin. Maalämmön, aurinkoenergian ja ilmalämpöpumppujen avulla kokonaispäästöt olivat 11 % pienemmät. Mikäli kaikki rakennukset rakennettaisiin puurunkoisina, vähenisivät päästöt 9 %.

Ilmastovaikutusten kannalta kaavamuutosalue on melko huono, sillä suunniteltu rakentaminen sijaitsee laajalla metsäalueella, joka toimii hiilinieluna. Alueen syrjäinen sijainti ja lähellä olevien palveluiden vähäisyys heikentää kestävien kulkumuotojen käyttömahdollisuuksia, mutta liikenteen päästöt eivät kuitenkaan ole epätavallisen suuret. Alueen käyttö ei myöskään ole kovin tehokasta, jonka vuoksi ilmastovaikutukset kerrosneliömetriä (k-m²) ja asukasta kohden ovat melko suuret.

Asemakaavamuutosalueen rakentamisen sekä käytön aikaisia päästöjä voidaan pienentää esimerkiksi suosimalla puurakenteita ja kierrätysmateriaaleja rakennuksissa, sekä tuottamalla osa rakennuksissa kuluva energiasta uusiutuvilla energianlähteillä, kuten aurinkopaneeleilla ja maalämmöllä.

4.5 YMPÄRISTÖN HÄIRIÖTEKIJÄT

Tieliikenteen melu ja saastuneet maat on käsitelty kohdassa 5.4.1. Ympäristöhäiriöiden vähentäminen on VAT:n mukaisesti otettu huomioon.

4.5 NIMISTÖ

Alueen nimistön aihe piiri on hevosajoneuvot ja ohjastaminen. Kaavan yhteydessä muutetaan myös nykyinen Kulkuskuja / Bjällergränden, joka jatkuu kaava-alueella nimetään Aisakellontie / Slädklocksvägen, jotta nimi erottuu Espoossa olevasta samannimisestä kadusta. Katu jatkuu virkistysreittinä Aisakellonpolku / Slädklocksstigen Pähkinärinteeseen. Kaava-alueen muut kadun nimet ovat Aisaparintie / Parhästvägen, josta lähtee Aisakellonkuja / Slädklocksgränden ja Aisaparinkuja / Parhästgränden.

Kaupunkisuunnittelulautakunnan nimistöryhmä hyväksyi uudet nimet 9.5.2017.

5. ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

Kaavamuutokseen ei liity toteuttamissopimusta. Erillispientalotontteja tullaan luovuttamaan useassa erässä, kun kaava on saanut lainvoiman ja kunnallistekniikka rakennettu tarvittavilta osin.

6. KAAVATYÖHÖN OSALLISTUNEET

Vantaan kaupunki:

Kaupunkisuunnittelu:	Timo Kallaluoto	aluearkkitehti
	Anne Olkkola	asemakaavasuunnittelija
	Elina Ekroos	maisema-arkkitehti
	Paula Kankkunen	yleiskaavasuunnittelija
	Anna-Mari Kangas	yleiskaavasuunnittelija
	Johanna Rajala	asemakaavasuunnittelija
	Joonas Arponen	suunnitteluavustaja
	Mikko Järvi	kaavoitusteknikko
	Leena Kaunismäki	suunnitteluavustaja
Kuntatekniikan keskus :	Antti Auvinen	vesihuollon suunnittelu
	Pirjo Salo	liikenneinsinööri
	Satu Nätyнки	viheraluesuunnittelija
Rakennusvalvonta:	Jorma Suokas	tarkastusrakennusmestari
	Maria Hyövälti	pientalokoordinaattori
	Jekaterina Masjagutova	maisema-arkkitehti
Ympäristökeskus:	Jarmo Honkanen	ympäristösuunnittelija
	Jaakko Vähämäki	johtava ympäristösuunnittelija
Yrityspalvelut:	Marja Hannikainen	asuntoinsinööri
	Juho Lumme	tontti-insinööri

VANTAAN KAUPUNKI Kaupunkisuunnittelu/Asemakaavoitus

Vantaalla, 2. päivänä lokakuuta 2017.

Anne Olkkola
asemakaavasuunnittelija

Timo Kallaluoto
aluearkkitehti

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	092 Vantaa	Täyttämispvm	21.09.2017
Kaavan nimi	100400 Linnaisten omakotialueen laajennus		
Hyväksymispvm	Ehdotuspvm		
Hyväksyjä	Vireilletulosta ilm. pvm		
Hyväksymispykälä	Kunnan kaavatunnus		
Generoitu kaavatunnus	092100400		
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	33,9595	Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]	21,7722
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]	12,1874

Ranta-asemakaava	Rantaviivan pituus [km]
Rakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset Ei-omarantaiset
Lomarakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset Ei-omarantaiset

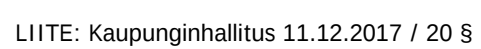
Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	33,9595	100,0	14630	0,04	21,7722	14630
A yhteensä	5,8519	17,2	14630	0,25	5,8519	14630
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	26,7978	78,9	0		14,6105	0
R yhteensä						
L yhteensä	1,3098	3,9	0		1,3098	0
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

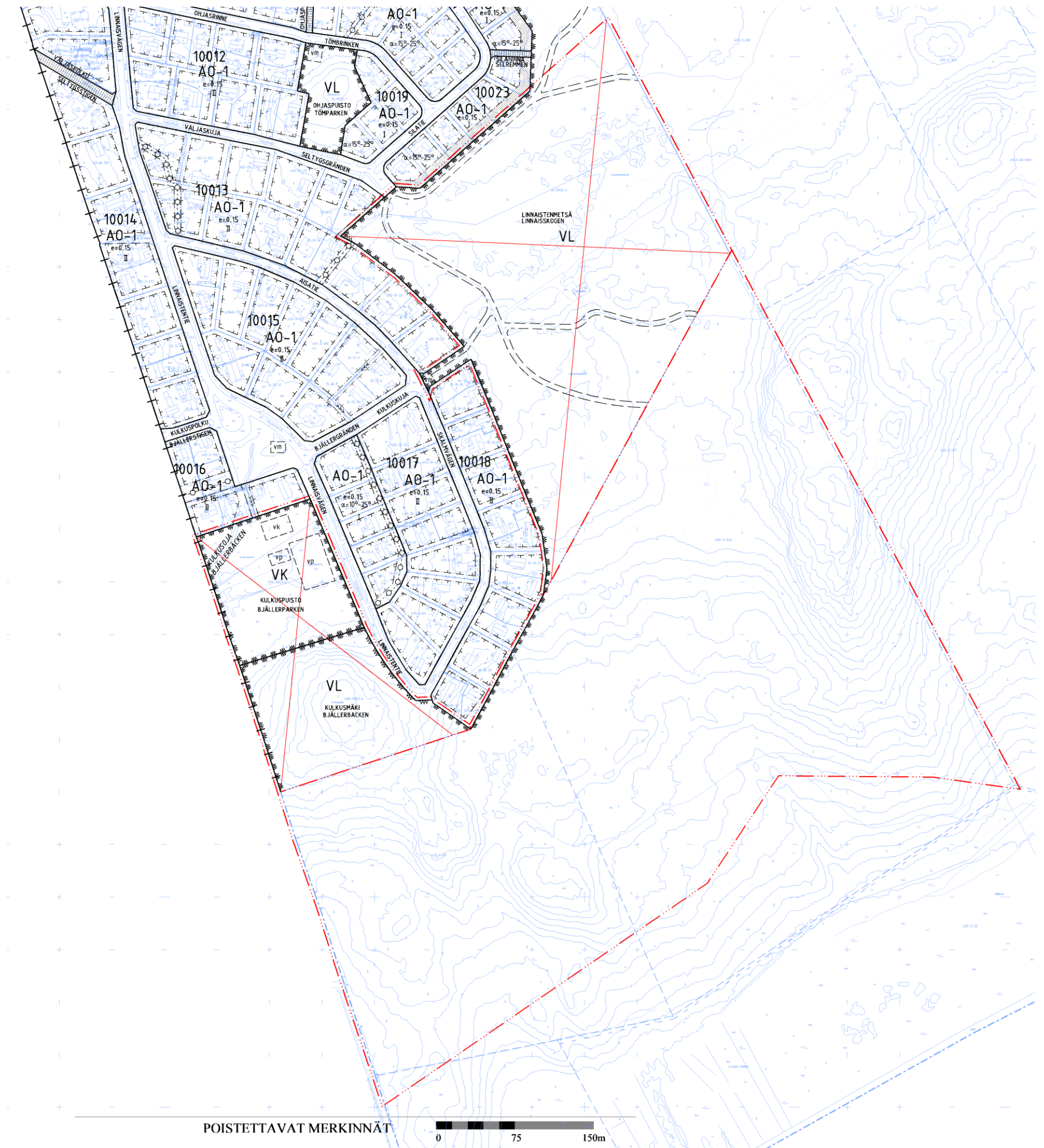
Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä					

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m ²]	[lkm +/-]	[k-m ² +/-]
Yhteensä				

Alamerkinnot

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	33,9595	100,0	14630	0,04	21,7722	14630
A yhteensä	5,8519	17,2	14630	0,25	5,8519	14630
AO	5,8519	100,0	14630	0,25	5,8519	14630
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	26,7978	78,9	0		14,6105	0
VL	25,2400	94,2	0		13,0527	0
VK	1,5578	5,8	0		1,5578	0
R yhteensä						
L yhteensä	1,3098	3,9	0		1,3098	0
Kadut	1,3098	100,0	0		1,3098	0
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Kaava-alueen numero
Planområdets nummer

100400

Päiväys
Datum

2.10.2017

Pohjakarttalehtien numerot
Baskartbladens nummer

681487,681488,682487,682488

1 / 3

Vantaan kaupunki
Kaupunginosa 10, Linnainen
**LINNAISTEN
OMAKOTIALUEEN
LAAJENNUS**

Asemakaava
Korttelit 10025,10026, osa korttelia
10018,10027 sekä katu- ja virkistysalueet.

Asemakaavan muutos
Korttelit 10028 -10030, osa korttelia
10013,10018,10027 sekä katu- ja virkistysalueet.

Tonttijako
Korttelit 10025 -10030
ja osa korttelia 10013 ja 10018.

Vanda stad
Stadsdel 10, Linnais
**UTVIDGNING AV LINNAIS
EGNAHEMSOMRÅDE**

Detaljplanen
Kvarteren 10025,10026, del av kvarteret
10018,10027 samt gatu- och rekrea-
tionsområden.
Ändring av detaljplanen
Kvarteren 10028 -10030, del av kvarteret
10013,10018,10027 samt gatu- och rekreations-
områden.

Tomtindelning
Kvarteret 10025 -10030
och del av kvarteret 10013 och 10018

1:2000

ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:

— · · · — 3 m kaava - alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.

A0

Erillispientalojen korttelialue.

Kaavanmukaiselle tontille sallitaan 1 asunto poislukien kortteli 10013.

Korttelissa 10013 sallitaan 12 asuntoa, jotka voivat sijoitua paritaloihin.

Kortteleissa 10013 ja 10030 asuinhuoneiden ulkokuoren ääneneristävyyden lento- ja tieliikennemelua vastaan tulee olla vähintään 32 dB.

Korttelissa 10030 alin lattiataso tulee olla vähintään tasol-
la +40.(N2000)

Arkkitehtuuri ja kaupunkikuva

Aurinkoenergiaa, maalämpöä ja muita uusiutuvaa energiaa tuottavia ratkaisuja tulee suosia. Aurinkopaneelit ja muut energiantuotantoon liittyvät laitteet tulee integroida luontevasti arkkitehtuuriin.

Asuintalon kattolapteen tulee olla suunnattu etelään väli-
lä kaakko-lounas. Rakennusten katot tulee olla harja- tai
pulpettikattoja ja väriykseltään harmaat.

Asuintalon, varastojen, autosuojien ja katosten tulee muo-
dostaa visuaalisesti yhtenäinen pihapiiri.

1:2000

DETALJPLANE BETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:

Linje 3 m utanför planområdets gräns.

Kvartersområde för fristående småhus.

På den planenliga tomten tillåts 1 bostad med undantag
av kvarter 10013.

I kvarteret 10013 tillåts 12 bostäder som kan placeras i
parhus.

I kvarteren 10013 och 10030 ska ljudisoleringen mot flyg-
och vägtrafikbuller i bostadsrummens yterskikt vara min-
st 32 dB.

I kvarteret 10030 den lägsta golvnivån skall vara minst på
nivån +40.(N2000).

Arkitektur och stadsbild

Lösningar som producerar solenergi, jordvärme och an-
nan förnybar energi ska gynnas. Solpaneler och andra
anordningar för energiproduktion ska integreras i arkitek-
turen på ett naturligt sätt.

Bostadshusets takfall ska vara riktat söderut mot sydost-
sydväst. Byggnadernas tak ska bestå av sadel- eller pul-
pettak och vara grå till färgsättningen.

Bostadshus, förråd, bilgarage och takkonstruktioner ska
bilda ett visuellt sammanhängande gårdsområde.

Tontit tulee rajata kadunvarressa pensasaidoin. Tonttiliittymän läheisyydessä aidan korkeus ei saa ylittää 80 cm. Risteysalueiden kohdalla tontilla olevat aidat ja rakenteet eivät saa peittää ajoneuvoliikenteen tarvitsemia näkemä-alueita.

Virkistysalueeseen rajautuvat tontit tulee aidata virkistysalueesta 80 cm korkuisella puuaidalla tai ladotulla kivi-muurilla. Aita tulee rakentaa tontin puolelle.

Tonttiliittymän leveys tulee olla enintään 5 m.

Pihojen tulee olla vehreitä ja olemassa olevia isoja mentyjä ja tammia tulee säilyttää. Myös avokallioita ja isoja kiviä tulee säilyttää tonteilla.

Tonteilla tulee järjestää hulevesien viivytys ja hallinta.

Tonteilla ei saa käyttää asfalttipinnoitetta.

Rakennuksen, muiden rakenteiden ja kulkuväylien sijoittelussa tulee huomioida maalämpökaivon sijoittaminen. Kaivot ja niiden vaatimat rakenteet ja laitteet eivät saa aiheuttaa haittaa alueen kunnallistekniikalle eikä estää mahdollisuutta hyödyntää maalämpöä viereisillä tonteilla.

Rakennusoikeus

Rakennusoikeudesta enintään 25% saa käyttää asumista häiritsemättömien palvelu-, toimisto- ja työtilojen rakentamiseen.

Liikenne ja pysäköinti

Vähintään yksi autopaikoista tulee sijoittaa autotalliin tai -katokseen.

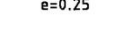
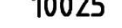
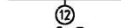
Autopaikkojen vähimmäismäärät:

Asunnot	2 ap / asunto
Korttelissa 10013	1,5 ap / asunto

Palvelu-, toimisto- tai työtilaa kohden tarvittaessa 1 asiakaspaikka, jonka voi osoittaa toisen autopaikan perään.

Lähivirkistysalue.

Leikkipuisto.

Tomterna ska avgränsas med häckar mot gatan. I tomtanslutningens närhet får inte häcken vara högre än 80 cm. Tomtens staket och konstruktioner som ligger i korsningsområden får inte skymma sikten i fordonstrafikens frisksiktsområden.

Tomter som gränsar till grönområdet ska avgränsas från grönområdet med ett 80 cm högt staket av trä eller en kallmur. Staketet ska byggas på tomtens sida.

Tomtanslutningen ska ha en bredd av högst 5 m.

Gårdarna ska vara lummiga och befintliga stora tallar och ekar ska bevaras. Också kala berg och stora stenar ska bevaras på tomtarna.

Fördrojning och hantering av dagvatten ska ordnas på tomtarna.

Asfaltbeläggning får inte användas på tomtarna.

Vid placeringen av byggnaden, övriga konstruktioner och passager ska jordvärmebrunnens placering beaktas. Brunnar och konstruktioner och anordningar som erfordras av dem får inte äventyra områdets kommunalteknik eller utesluta möjligheten att utnyttja jordvärme på de angränsande tomtarna.

Byggrätt

Av byggrätten får högst 25% användas för byggande av service-, kontors- och arbetsutrymmen som inte stör boendet.

Trafik och parkering

Minst en av bilplatserna ska placeras i ett garage eller en carport.

Minimiantalet bilplatser:

Bostäder	2 bp / bostad
I kvarteret 10013	1,5 bp / bostad

Vid behov 1 kundplats för varje service-, kontors- eller arbetsutrymme, vilken kan anvisas efter en annan bilplats.

Område för närrekreation.

Lekpark.

Stadsdelsgräns.

Kvarter-, kvartersdels- och områdesgräns.

Gräns för delområde.

Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.

Tomtgräns och -nummer enligt bindande tomtindelning.

Stadsdelsnummer.

Stadsdelens namn.

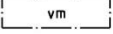
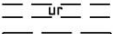
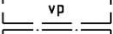
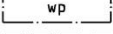
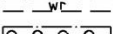
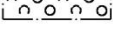
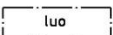
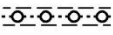
Kvarteretsnummer.

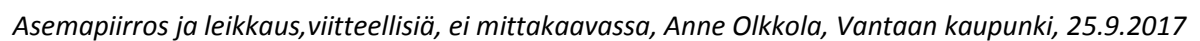
Namn på gata, väg, öppen plats, torg, park eller annat allmänt område.

Namn på kvarteret, del av kvarteret, området eller del av området.

Romersk siffra anger största tillåtna antal våningar i byggnader, byggnad eller del därav.

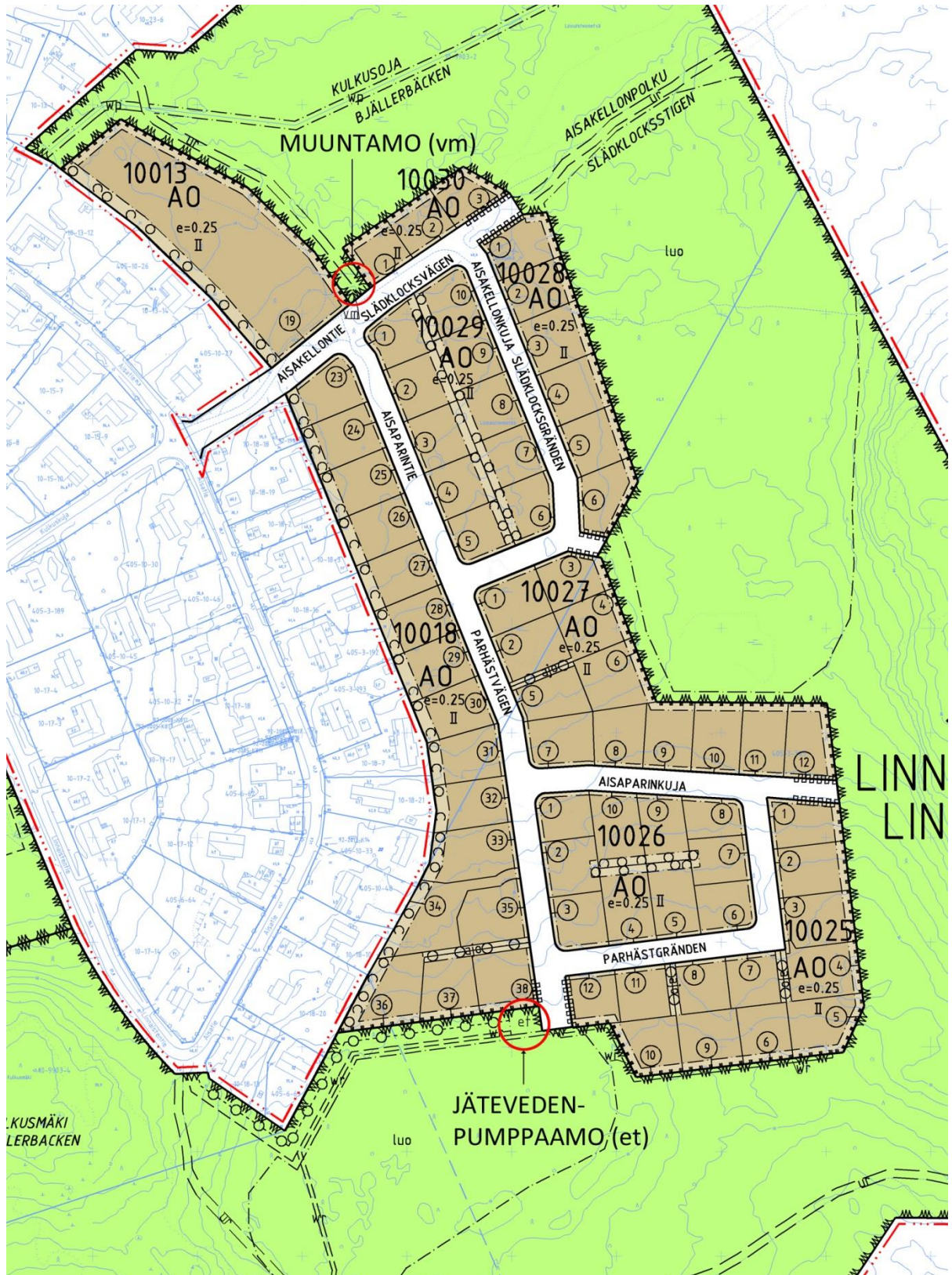
Exploateringstal dvs. förhållandet mellan våningsytan och tomtens yta.

	Rakennusala.	Byggnadsyta.	3 / 3
	Rakennusala, jolle saa sijoittaa muuntamon.	Byggnadsyta där transformator får placeras.	
	Yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alue.	Område för byggnader och anläggningar för samhällsteknisk service.	
	Rakennettava aita.	Ett staket som skall byggas.	
	Ohjeellinen ulkoilureitti.	Riktgivande friluftsled.	
	Ohjeellinen leikkikenttä.	Riktgivande lekplats.	
	Ohjeellinen pallokenttä.	Riktgivande bollplan.	
	Puro tai pienvesialue.	Bäck eller småvattenområde.	
	Ohjeellinen hulevesireitti.	Riktgivande dagvattenled.	
	Alueen osa, jolle on istutettava puita ja pensaita. Alueella olevat avokalliot ja arvokkaat puut ja -ryhmät on säilytettävä.	Del av område som skall planteras med träd och buskar. Kala berg och värdefulla träd och -grupper i området ska bevaras.	
	Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue. Alueen suunnittelussa, käytössä ja hoidossa tulee turvata alueen sisältämien erityisten luonnonarvojen säilyminen.	Område som är särskilt viktigt med tanke på naturens mångfald. I områdets planering, användning och skötsel ska bevarandet av områdets karakteristiska naturvärden tryggas.	
	Ajoyhteys.	Körförbindelse.	
	Ohjeellinen maanalaista johtoa varten varattu alueen osa.	Riktgivande del av område reserverad för underjordisk ledning.	
	Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää.	Del av gatuområdes gräns där in- och utfart är förbjuden.	
TONTTIJAKO Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnoin ole toisin osoitettu.		TOMTINDELNING För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planbeteckningar annat bestämts.	
Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala Kaupunkisuunnittelu		Verksamhetsområdet för markanvändning, byggnad och miljö Stadsplaneringen	
Mittausosasto Asemakaavan pohjakartta täyttää sille asetetut vaatimukset.		Mättningsavdelningen Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den.	
Tasokoordinaatisto ETRS-GK25, korkeusjärjestelmä N2000.		Plankoordinatsystemet ETRS-GK25, höjdsystemet N2000.	
Vantaalla / Vanda ____ 20__		Kimmo Junttila Kaupungeogeodeetti / Stadsgeodet	
Hyväksytty kaupunginvaltuustossa ____ / ____ 20__		Godkänd av stadsfullmäktige ____ / ____ 20__	

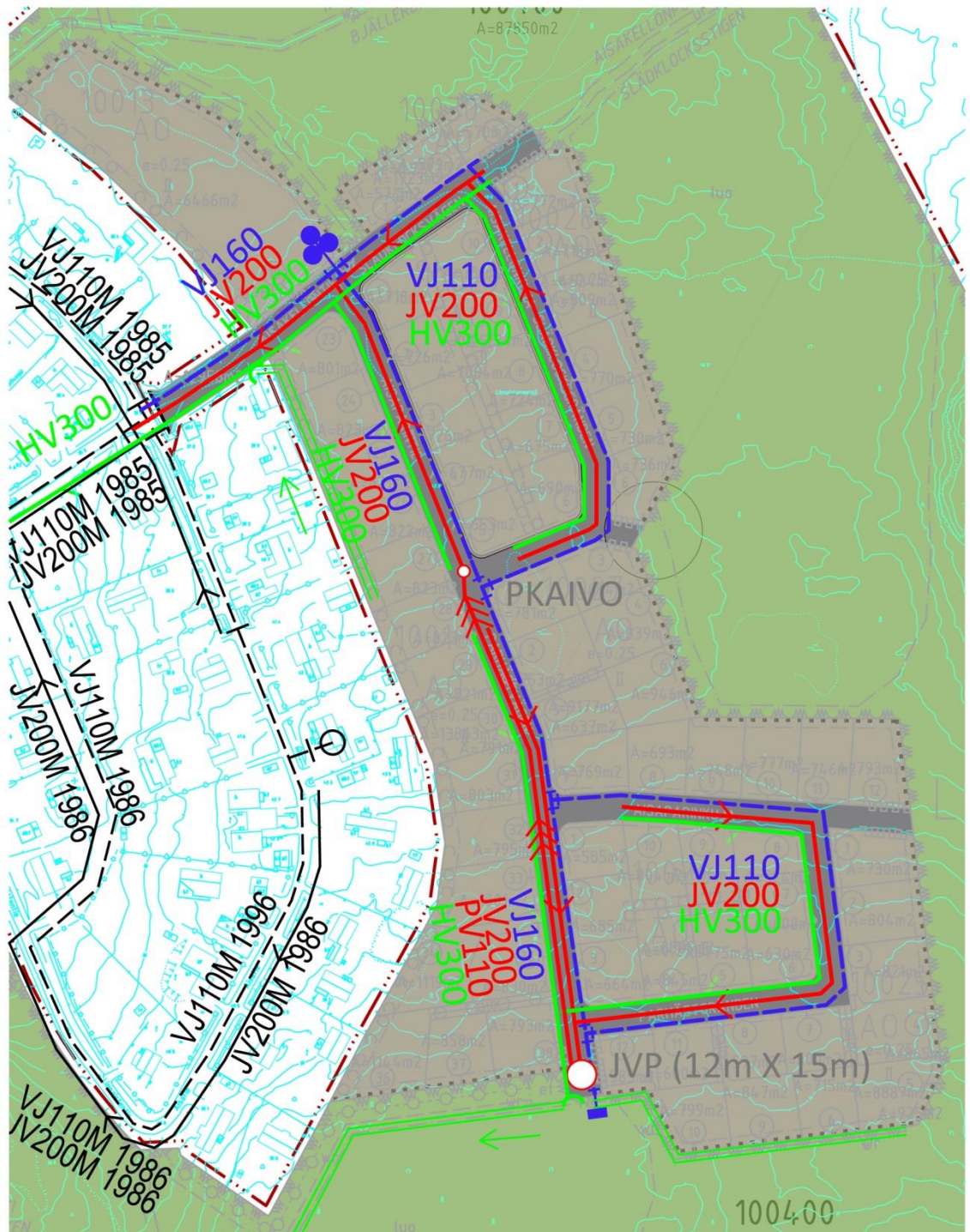

KORTTELI	TONTTI	PINTA-ALA	KERROSALA	KORTTELI	TONTTI	PINTA-ALA	KERROSALA
10013	19	6466	1615	10027	1	781	195
10018	23	801	200	10027	2	753	188
10018	24	823	206	10027	3	694	174
10018	25	821	205	10027	4	839	210
10018	26	822	206	10027	5	637	159
10018	27	823	206	10027	6	946	237
10018	28	823	206	10027	7	769	192
10018	29	821	205	10027	8	693	173
10018	30	791	198	10027	9	748	187
10018	31	803	201	10027	10	777	194
10018	32	795	199	10027	11	746	187
10018	33	1001	250	10027	12	793	198
10018	34	1119	280	10028	1	772	193
10018	35	830	208	10028	2	718	180
10018	36	1144	286	10028	3	809	202
10018	37	858	215	10028	4	770	193
10018	38	793	198	10028	5	730	183
10025	1	730	183	10028	6	736	184
10025	2	804	201	10029	1	718	180
10025	3	821	205	10029	2	726	182
10025	4	865	216	10029	3	726	182
10025	5	925	231	10029	4	677	169
10025	6	715	179	10029	5	653	163
10025	7	600	150	10029	6	690	173
10025	8	597	149	10029	7	675	169
10025	9	847	212	10029	8	724	181
10025	10	799	200	10029	9	724	181
10025	11	600	150	10029	10	751	188
10025	12	585	146	10030	1	574	144
10026	1	585	146	10030	2	579	145
10026	2	685	171	10030	3	570	143
10026	3	664	166				
10026	4	845	211				
10026	5	775	194				
10026	6	630	158				
10026	7	608	152				
10026	8	524	131				
10026	9	686	172				
10026	10	804	201				

Pinta-alat tarkentuvat tontin mittauksessa.

Muuntamon ja jätevesien pumppaamon sijainti, Vantaan kaupunki, 25.9.2017.

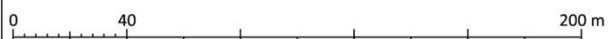
Vantaan kaupunki
copyright

Antti Auvinen
tulosteen laatija

9/19/2017
9/19/2017

Vesihuollon esisuunnitelma

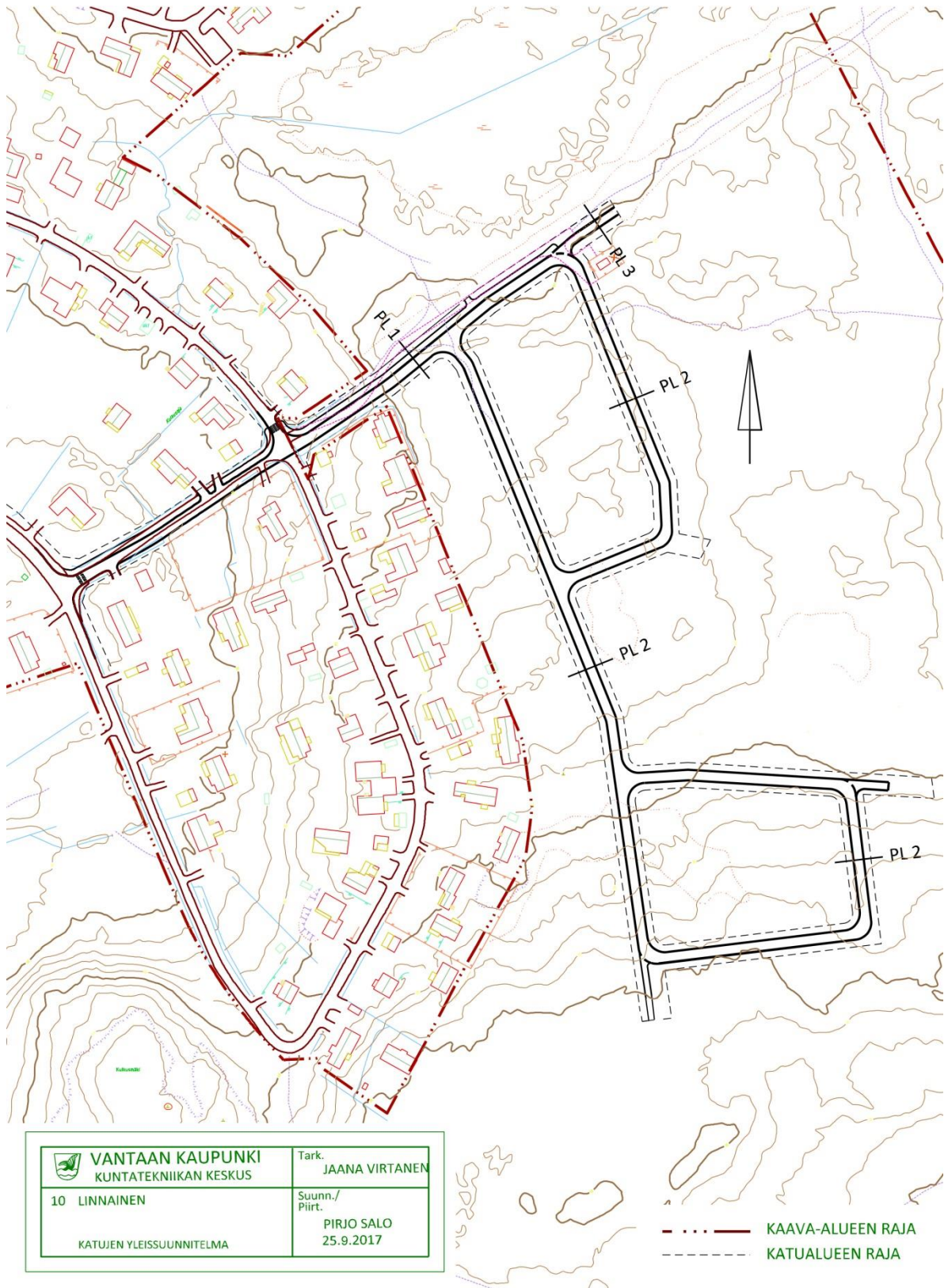
100400 Linnaisten omakotitaloalue vesihuollon esisuunnitelma

ETRS-GK25
tasokoordinaattijärjestelmä

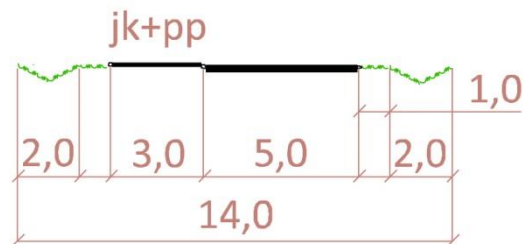
N2000
korkeusjärjestelmä

1:2000
mittakaava

TYYPPIPOIKKILEIKKAUKSET kaava 100400

PL 1
Aisakellontie

PL 2
Aisaparintie,
Aisakellonkuja,
Aisaparinkuja

PL 3
Aisakellontien
koillispää

Ulkoilureitistön tavoitesuunnitelma, Myyrmäki, Vantaan kaupunki, 2015. Ei mittakaavassa.

Kaupunkisuunnittelu / Länsi-Vantaan asemakaavayksikkö

Kaupunkisuunnittelulautakunta 5.6.2017 asetti nähtäville 28.6.-31.8.2017 MRA 27 §:n mukaisesti asema-kaavaehdotuksen ja asemakaavan muutosmuutosehdotuksen **nro 100400**, 10 Linnainen/ Linnaisten oma-kotialueen laajennus. Muistutuksia saatiin 15 kpl.

Muistutuksen antaja	Muistutus	Tarkistukset
NRO 1 Asukas 1	Uusien pientalotonttien kaavoitus Linnaisiin on ristiriidassa Tuome-lan koulun lakkauttamispäätök-sen kanssa.	-
NRO 2 Anne-Mari Valkama, Merja Leppänen	Uusia pientalotontteja ei tarvita Länsi-Vantaalla. Linnaistenmetsää ei tule rakentaa. Ovatko luonto-selvitykset riittävät? Lisääntyväs-tä ajoneuvoliikenteestä haittaa nykyiselle alueelle. Vesi-johtoverkoston kokoa tulee kas-vattaa ennen uudisrakentamista. Asemakaavaa ei tule hyväksyä.	-
NRO 3 Jussi Koponen	Linnaistenmetsä on maakunnalli-sesti arvokas ja siellä on merkit-täviä luontoarvoja eikä sitä tule rakentaa. Ovatko luontosel-vitykset riittävät? Rakentamisen vaikutukset ulottuvat pitkälle metsään. Asukkaiden mielipiteitä ei ole huomioitu. Julkisen liiken-teen yhteydet huonot.	Tarkistettu kaavaselostusta
NRO 4 Kirsi ja Seppo Vehmer	Uuden alueen aiheuttamasta ajoneuvoliikenteestä haittaa ny-kyiselle alueelle ja se tulisi ohjata kahdelle reitille. Kunnallistekniikan rakentaminen esitettyä kal-liimpaa. Kokoojakatujen perus-teellinen korjaus on tarpeen. Esitetyt hulevesijärjestelyt ovat puutteellisia. Arvokkaan lähimet-sän tuhoutuminen.	-

NRO 5 Timo Uppala	Rakentaminen tuhoaa metsän lopullisesti. Alue on kallis rakentaa ja palvelut puutteellisia. Liikenne on yksityisautoilun varassa. Variston ja Vapaalan välinen alue tulisi kaavoittaa tonttimaaksi.	-
NRO 6 Osmo Leppänen	Menetetään paras ulkoilumaasto. Alue on kallis rakentaa ja palvelut puutteellisia. Ajoneuvoliikenne ja hulevedet aiheuttavat ongelmia. Linnaistenmetsään ei tule rakentaa.	-
NRO 7 Suomen luonnonsuojeluliiton Vantaan yhdistys ry	Rakentaminen tulee rajata vain Aisaparintien varrelle. Rakentamisen tulee liian lähelle uhanalaisia lajeja ja sen vaikutukset ulottuvat pitkälle metsään. Kaavaselostus on liian lajipainotteinen ja metsän maakunnallinen arvo pitää todeta. Luo-alueiden yhdistäminen. Kaava-aineistoihin sisältyvät selvitykset paremmin saataville.	Tarkistettu kaavaselostusta
NRO 8 Varpu Jorasmaa	Linnaistenmetsässä on tärkeä asukkaille eikä sitä tule rakentaa. Lisääntyvästä ajoneuvoliikenteestä haittaa nykyiselle alueelle. Asemakaavaa ei tule hyväksyä.	-
NRO 9 Hannu ja Riitta-Liisa Kuosmanen	Alueen rakentaminen on kannattavaa. Virkistys- ja tietoliikenneyhteyksiä tulee parantaa. Linnaistentien nopeutta tulee alentaa.	-
NRO 10 Irja ja Kai Kytö	Ulkoilumaasto menetetään. Uuden alueen aiheuttamasta ajoneuvoliikenteestä haittaa nykyiselle alueelle ja se tulisi ohjata useammalle reitille.	-
NRO 11 Hannu ja Tiina Eronen	Uuden alueen aiheuttamasta ajoneuvoliikenteestä haittaa nykyiselle alueelle ja se tulisi ohjata	-

	useammalle reitille. Kunnallistekniikan rakentaminen esitettyä kalliimpaa. Kokoojakatujen perusteellinen korjaus on tarpeen. Esitetyt hulevesijärjestelyt ovat puutteellisia. Arvokkaan lähimetsän tuhoutuminen.	
NRO 12 Paula Elomaa	Ei ole ekologista, kestävää eikä kustannustehokasta rakentaa Linnaistenmetsään. Ekosysteemipalvelut tulisi arvioida tarkemmin. Alue on kallis rakentaa ja palvelut puutteellisia. Liikenne on yksityisautoilun varassa.	-
NRO 13 Tuija Tirinen	Arvokkaan lähimetsän tuhoutuminen. Uuden alueen aiheuttamasta ajoneuvoliikenteestä haittaa nykyiselle alueelle ja se tulisi ohjata useammalle reitille.	-
NRO 14 Asukasmuistutus, Jussi Koponen ja 396 allekirjoittanutta	Linnaistenmetsään ei tule osoittaa rakentamista, alue on tärkeä luonnolle ja virkistytymiseen. Asukkaiden mielipiteitä ei ole huomioitu ja ne on liian tiivistystyksi kirjattu kaavaselostukseen.	-
NRO 15 Ulla Montin	Linnaistenmetsän luonto on arvokasta eikä metsään tule osoittaa rakentamista. Alueella on kokonaisuutena huomattavaa suojeluarvoa. On annettu virheellistä tietoa ja asukasyhteistyö on ollut puutteellista. Selvitykset eivät ole riittäviä, niitä tulee täydentää. Liikenne ja hulevedet aiheuttavat ongelmia nykyiselle alueelle ja ne on tutkittava tarkemmin. Alueella on kovaa lentomelua. Tiivistelmä kestävää kehitystä ja luonnon monimuotoisuutta edistävistä sopimuksista.	Tarkistettu kaavaselostusta

NRO 1
Asukas 1

Muistutus: Linnaistenmetsän kaavoitus.

Vantaan Sanomien uutisoinnin (11.7.) mukaan Linnaistenmetsään ollaan kaavoittamassa 70 erillispientalotonttia. Onko kaavoituksessa tai tulevassa tonttien jaossa otettu huomioon Siivistystoimen tekemä päätös alueen lähikoulun lakkauttamisesta (Tuomelan koulu)? Tällä Länsi-Vantaan kolkalla on paljon muutakin täydennysrakentamista ja koulutilat jo valmiiksi täynnä. Oletettavasti nämä tulevat tontit on tarkoitettu iäkkäälle väestölle tai jonkin tyyppiseen pientalomuotoiseen palveluasumiseen, muutoin on vaikea ymmärtää miten kaupungin tuottamat palvelut alueella on mahdollista järjestää järkevästi asukkaiden tarpeet huomioon ottaen.

Vastine: Linnaisten täydennysalueen suunnittelulla varmistetaan pientaloalueiden kaavavaranto tulevaisuuden tarpeisiin sekä asuntotuotannon monipuolisuus. Alueen kaavoittaminen noudattaa voimassa olevaa yleiskaavaa sekä Vantaan kaupungin kaavoitusta, maanhankintaa ja maanluovutusta koskevia maapoliittisia linjauksia (Kv 22.9.2014). Alueen rakentuminen kestää useita vuosia ja tontin luovutuksilla voidaan säädellä julkisiin palveluihin, kuten päivähoitoon ja kouluihin kohdistuvaa palvelun tarvetta.

Tuomelan koulun tarve tarkistetaan 2021. Kaupunki on ryhtynyt Hämeenkylässä ja Rajatorpan koulun toteuttamiseen. Hämevaaran päiväkodin kaavoitus alkaa syksyllä 2017 ja Linnaistissa on päiväkotitontti, jonka voi tarvittaessa ottaa käyttöön.

Tarkistukset: -

NRO 2
Anne-Mari Valkama, Merja Leppänen

Muistutus: Hyvä Vantaan kaupungin valtuuston jäsen!
Linnaisten täydennysrakentaminen Linnaisten metsään, KAAVA NUMERO 100400.

ASUNTOJEN TARVE?

Länsi-Vantaalla on tällä hetkellä tontteja, jotka eivät ole menneet kaupaksi. Onko Vantaan kaupunki kartoittanut tonttitarvetta? Linnaisten metsän toisella puolella Pähkinärinteessä on myymättömiä rivitaloja omalla pihalla yli 20 kpl.

TUTKIMUSTULOKSIA

Suomen ympäristökeskuksen ja ympäristöministeriön tekemän tutkimuksen mukaan suomalaisten asumistoiveet ovat urbanisoituneet 2000-luvun alusta lähtien, eli keskustamaisen kerrostaloasumisen suosio on kasvanut ja toiveet omakotitaloasumisesta vähentyneet. Nuoret haluavat ennemmin kaupunkipientaloja kuin kaukana keskustasta sijaitsevia omakotitaloja, palveluiden ja kulkuyhteyksien lähelle, ei niinkään Linnaisten metsään, jossa palvelut, koulut ja päiväkodit ovat kaukana ja lähistöllä monissa kouluissa on tällä hetkellä sisäilmaon-

gelmia. Tutkimuksessa todettiin myös, että asuinalueiden tärkeämpiä viihtyvyystekijöitä kuin rauhallisuus ovat asuinalueen sijainti ja liikenneyhteydet.

LÄHIMETSÄ

Eikö juuri rakennetun Marjaradan läheisyydessä olisi huomattavasti halutumpaa asua, eikä siellä tuhottaisi arvokasta lähimetsää, jota ei voi saada enää takaisin. Metsän tuhoaminen ja rakentaminen kauas palveluista ei ole nykypäivän rakentamista, missä pyritään päästöjen vähentämiseen. Julkinenliikenne on Linnaisissa vähäistä ja perheillä onkin nykyään kaksi autoa. Uuden alueen myötä liikenne kaksinkertaistuisi Etelä-Linnaisissa. Linnaisissa ei ole myöskään kaukolämpömahdollisuutta.

KULKUYHTEYDET

On ajattelematonta ja outoa, että Vantaan kaupungin suunnitelman mukaan ”uudelle alueelle” kuljetaan vanhan kyläalueen läpi. Rekka ja työmaaliikenne on alueella aivan käsittämätöntä, kun alue raivataan, tehdään kunnallistekniikka ja rakennetaan taloja. Miten kestävät tiet ja miten kestävät vanhat rakennukset? Kuka vastaa taloon tulleista vaurioista? Piehellä kyläkadulla liikenne kasvaa 200:lla autolla. Nykyisinkin bussi ja henkilöauto hädintuskin mahtuvat Linnaistentielle yhtäaikaan. Entä lasten turvallisuus?

LUONNON MONIMUOTOISUUS

Metsästämme on löydetty laihokaviosammalta, lepakoiden ja liito-oravien levähdyspaikkoja ja harvinaisia kääpäälajikkeita. Eivätkö EU-direktiivit koske Vantaan kaupunkia? Esimerkiksi hallinto-oikeuden mukaan Helsinki ei ole teettänyt Stansvikin nummesta riittävän tarkkoja luontoselvityksiä, minkä vuoksi kaava oli sen osalta kumottava. Onko Linnaisten metsässä tehdyt luontoselvitykset riittäviä, kuulemamme mukaan ei?

VERKOSTOPAINEEET

Vantaan kaupungin kaavasunnitelmassa on maininta; Mikäli verkostopaineet laskevat kaava-alueen rakentuessa kokonaisuudessa, voi olla tarpeellista kasvattaa jakelujohdon putkiko-koa myös Linnaistentielle ja Rajatorpantiellä. Jos epäillään, että nykyisen vesijohtoputkiston paineet eivät riitä, niin putket pitää uusia ennen mahdollista uudisrakentamista.

HULEVEDET

Aikooko kaupunki todellakin ohjata hulevedet avo-ojiin? Esimerkiksi Askistossa vaaditaan uudisrakennuksille noin 15.000 € vedenkeräyskaivoa.

TERVEYS

Tutkimusten mukaan jo pieni hetki metsässä oleskelua kohentaa mielialaa, vähentää stressiä ja laskee verenpainetta. Luonto on lääke. Jos Vantaan kaupunki nakertaa pala palalta lähimetsämme, ei seuraavat sukupolvemme voi enää nauttia lähimetsistä. Linnaistenmetsä on todella arvokas virkistysalue koko Länsi-Vantaan asukkaille. Vaadimme kaavan kumoamista.

Vastine:

Linnaisten täydennysalueen suunnittelulla varmistetaan pientaloalueiden kaavavaranto tulevaisuuden tarpeisiin sekä asuntotuotannon monipuolisuus. Alueen kaavoittaminen noudattaa voimassa olevaa yleiskaavaa sekä Vantaan kaupungin kaavoitusta, maanhankintaa ja maanluovutusta koskevia maapoliittisia linjauksia (Kv 22.9.2014). Alueen rakentuminen kestää useita vuosia ja tontin luovutuksilla voidaan säädellä julkisiin palveluihin, kuten päivähoitoon ja kouluihin kohdistuvaa palvelun tarvetta.

Voimassaolevan yleiskaavan vaikutusten arviointien perusteella Linnaisten pientaloalueen laajennus ei merkittävästi vähennä virkistysalueiden määrää tai haittaa niiden toimivuutta. Asemakaavoituksen yhteydessä tehtyjen luonto-, maaperä- ym. selvitysten ja tarkastelujen perusteella rakentamiseen osoitettava alue on noin 7 ha ja se on pienentynyt huomattavasti yleiskaavassa merkitystä A3-alueesta, joka on noin 10 ha. Asemakaavaehdotuksen mukainen rakentaminen (korttelit ja kadut) on noin 7% Rajatorpantien eteläpuoleisen Linnaistenmet-sän pinta-alasta.

Joukkoliikenteen kulut rahoitetaan osittain asukkailta saatavina lipputuloina. Jotta joukko-liikenteen parantaminen olisi kannattavaa, pitäisi alueella olla enemmän joukkoliikenteen käyttäjiä.

Linnaistentiellä, Rajatorpantien ja Silatien välissä, suoritettiin liikennelaskenta 24.5.2016. Ka-dun keskivuorokausiliikennemäärä oli 950 ajon/vrk, josta raskaiden ajoneuvojen osuus oli 10 %. Pientaloalueen laajennuksen myötä alueen ajoneuvoliikennemäärä lisääntyy arviolta 500 ajon/vrk. Myös kevyenliikenteen määrä lisääntyy. Ajo uudelle alueelle tulisi tapahtumaan Linnaistentietä ja Kulkuskujaa (tuleva Aisakellontie) pitkin. Linnaistentien varressa on kevy-enliikenteen väylä ja myös Kulkuskujan varteen tullaan rakentamaan kevyenliikenteen väylä. Tämä mahdollistaa kävelijöiden ja pyöräilijöiden turvallisen kulkemisen näitä katuja pitkin.

Raskaan liikenteen määrä on keskimääräistä suurempi ainoastaan rakennustöiden aikaan. Ennen työmaaliikenteen alkua kaupungin liikennesuunnittelu teettää työnaikaiset liikenteen-ohjaussuunnitelmat. Näissä otetaan huomioon erityispiirteet, esim. tärinä. Myös kevyen-liikenteen turvallisuus otetaan huomioon työmaaliikenteen suunnittelussa. Raskaan liiken-teen aiheuttamiin tärinävaurioihin vaikuttaa mm. ajonopeus. Tulemme muuttamaan Lin-naisten alueen liikennerajoituksia siten, koko alueella on 30 km/h nopeusrajoitus. Muutos tullaan toteuttamaan ensi vuoden alkupuolella.

Alueella on tehty luontoselvityksiä (mm. liito-oravaselvitys (2016), lahokaviosammal- ja lin-nustoselvitys, sekä jäkäläkartoitusta (2017), lepakkoselvitys (2002) sekä linnustoselvitys) ja erilaisia arvioita, jotka perustuvat asiantuntijoiden maastokäynneillä tekemiin havaintoihin. Selvitysten perusteella rakentaminen ei uhkaa liito-oravan, kanahaukan tai punatulkun säily-mistä Linnaistenmetsässä eikä uhanalaisten kääväkkäiden kasvupaikkoja.

Linnaisten alueen vesihuolto perustuu runkovesilinjaan Espoon kaupungin puolelta. Linnaisten vesijohdon kapasiteetin varmistamiseksi alueelle on laadittu vesijohtoverkoston kapasi-teettitarkastelu. Tarkastelun ehdottamat verkostojen parannukset ja niiden kustannukset on toteutettava yhteistyössä Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) sekä Es-poon kaupungin kanssa.

Asemakaava-alueen hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Vantaan kaupungin hulevesi-ohjelmaa (2009) ja hulevesien hallinnan toimintamallia (2014). Alueen jokainen tontino-mistaja hallitsee alueellaan syntyvät hulevedet. Tontin rakentaja laatii tontilleen hulevesi-suunnitelman rakennuslupaa hakiessa. Hulevesisuunnitelmiin pyydetään lausunto Vantaan kuntatekniikan keskuksessa ennen luvan myöntämistä.

Kaupungin katualueen hulevesien hallinta perustuu avo-ojiin ja hulevesiviemäriin. Viemä-röidyt hulevedet viivytetään alueen eteläpuolella avo-ojapainanteissa. Samalla katuvesien laatua voidaan parantaa ennen johtamista vastaanottavaan vesistöön.

Tarkistukset: -

NRO 3

Jussi Koponen

Muistutus: Asukasmuistutus liittyen Linnaisten omakotialueen laajennus, 100400

Linnaisten asukkaana ja vantaalaisena veronmaksajana vastustan "täydennysrakentamista" ja vaadin kaavan kumoamista sekä uudelleen valmistelua.

Linnaistenmetsä kokonaisuudessaan on metsäalue, jolla on kokoonsa ja sijaintiinsa nähden runsaasti luontoarvoja. Käytössä olleiden luontoselvitysten mukaan laaja metsäalue täyttää maakunnallisesti arvokkaan luontoalueen kriteerit. Alueella on runsaasti uhanalaisia ja silmäläpidettäviä luontotyyppisiä ja se on eläimistöltään runsas. Lisäksi alue muodostaa keskeisen osan tärkeästä viherkäytävästä Leppävaaran urheilupuiston ja Hämeenkyllän välillä sekä kahden suojelualueen, Furumossenin että Gubbmossenin, välisen yhteyden.

Kaava-alueelle rakentaminen on uudisrakentamista ja tarkoittaa kaava-alueen metsän tuhoamista ja siten koko Linnaistenmetsän monimuotoisuuden ja luontoarvojen heikentämistä. Linnaisten ja lähialueiden asukkaille metsän menetys on erityisen käsittämätön, sillä kaupunki markkinoi kuluvaan vuoteen lähimetsien teemavuotena.

Useissa saatavilla olleissa Vantaan ympäristökeskuksen julkaisuissa jo vuosien varrelta tulee esiin perusteita, joiden jo sinällään luulisi olleen riittäviä alueen kaavoittamatta jättämiseksi. Useimmat näistä ovat olleet saatavilla jo yleiskaavaa laadittaessa, joten voi ihmetellä sen ajan päättäjien viisauden puutetta..

Asemakaavan selostuksessa on esitetty kaksi vaihtoehtoa, A ja B, huonoja ovat molemmat. Selostuksessa päädyttiin vaihtoehtoon B, mutta luontoarvot saavat kyytiä valitussakin vaihtoehdossa, siinä uudisrakentamisalue viedään pidemmälle kiinni arvokkaampien metsäalueiden rajalle. Rakentaminen jättäisi arvokkaaksi luokitellun metsäalueen ilman sen tarvitsemää riittävää suojavyöhykettä, jonka asiantuntijalähteiden mukaan tulisi olla 60 metriä, jotta sillä olisi vaikutusta. Pelkkä Aisaparintienkin rakentaminen Aisatien suuntaisesti aiheuttaisi kyseenalaisen kapean suoja-alueen, valitusta vaihtoehdosta puhumattakaan. Mitä ilmeisimmin kaava-alue saatettiin kaukonäköisillä "metsänhoidollisilla" toimilla jo 2000-luvun alussa sellaiseen kuntoon, ettei myöhemmissä kartoituksissa enää esiintyisi hankalia luontoarvoja tai niitä olisi niin vähän, ettei niitä tarvitsisi pitää merkittävänä.

Vantaan ratkaisu näihin kaavoituksellisesti kiusalliseen luontoon liittyviin asioihin on metsän puolen tonteille ehdotettu 80 cm korkea puu- tai kiviäitä. Kaavoituksellinen kukkanen on pyrkimys eristää toisistaan ihmiset ja luonto. Luonto ei enää pääsisä asutuksen luo ja meille asukkaille jäisi muutama aukko, josta pääsisimme metsään. Puut kaava-alueelta kaadettaisiin käytännössä kaikki, maata kuorittaisiin, kalliota murskattaisiin ja tilalle tulisi vuosien raisio- ja rakennusvaiheen jälkeen nurmikkoisia tontteja tuija-aidoilla. Sellainen olisi Linnaistenmetsän tulevaisuus? Ja parhaimmillaan 15 metrin päässä olisi joku kääpä, jota sitten aidalla suojeltaisiin? Eihän yksittäistä kääpää, eläinlajia tai puuta kannata suojella. Sen sijaan pitää suojella ja säästää koko ympäristö, jossa näitä ympäröivän luonnon tilasta kertovia indikaattorilajeja esiintyy. Arvokkaaksi luokiteltu alue ei voi heikentymättä säilyä asutuksen kyljessä.

Tämän ymmärtää jopa maallikko, mutta kun kaavoittajan vaan pitää kaavoittaa. Asemakaavan laatijoilta kaipaisin avoimuuden ja läpinäkyvyyden nimissä tyhjentävää lähdeluetteloa ja linkkejä liittyen selostuksessa mainittuihin luontoselvityksiin, joihin on viitattu. Osa niistä on löydettävissä, mutta eivät kaikki.

Linnaisten ja lähialueiden asukkaiden keskuudessa vallitsee tyytymättömyys ja turhautuminen Vantaan suunnitelmia kohtaan. Asemakaavan selostuksessa oli sen toteuttamista asukkaiden vastustavat mielipiteet kuitattu lakonisesti muutamalla ranskalaisella viivalla. Se esitystapa ei vastaa asukkaiden mielipiteitä ja kesän 2017 aikana kerätyt ja kirjaamoon 29.8.2017 toimitetut nimilistat satoine nimineen ovat osoitus tästä. Lähimetsän kohtalo koskee mitä suurimmassa määrin myös Jupperinkujan tienoon asukkaita Espoon puolella. Espoolaisen aktiivisen asukkaan yhden vuorokauden aikana kotikadultaan keräämät kaksi täyttä nimilistaa ovat osoitus tästä.

Uudisrakentaminen on tarkoitus kohdistaa nimenomaan alueelle, joka on Linnaisten ja lähialueiden asukkaiden käytetyin lähivirkistysalue. Sieltä lähtevät useat perinteiset vakiintuneet ja kulutustakin kestävät polut. Ulkoilulliset ja virkistyselliset tarpeet eivät suinkaan vähenisi, joten lisääntyvä käyttö ja uudet polkulinjaukset kohdistuisivat juuri alueille, joita Linnaisten muurilla oltaisiin suojelevinaan. Asukkaat käytännössä ohjattaisiin juuri näille alueille. Useiden tuoreiden tutkimusten mukaan nimenomaan lähimetsät ovat asukkaiden hyvinvoinnille tärkeitä, pitkän matkan päässä olevat hankalasti saavutettavat ulkoilualueet eivät niitä korvaa.

” Ilmastovaikutusten kannalta kaavamuutosalue on melko huono..” Tämä tosiasia myönnetään jopa selostuksessa, kun ei mustaa mitenkään voi valkoiseksi väittää. Ilmaston muutosta edistävä kaavoitus koostuu Vantaallakin lukuisista konkreettisista toimista, sekä isoista että pienistä teoista. Linnaistenmetsään kaavoittaminen on eräs niistä toimista. Erikoista, jos kymmenen vuotta sitten laaditulle yleiskaavalle ei muuttuneesta tietämyksestäkään huolimatta pystyttäisi tekemään mitään. Yleiskaava on ikään kuin kiveen hakattu saavutettu etu.

Kaavailtu uudisrakentaminen ei ole hyvien liikenneyhteyksien varrella, ei uuden alueen pohjukoilta tulla kävelemään bussipysäkeille, kun ei kävellä lähempääkään. Linnaisten oma bussilinja tulee jatkossakin olemaan toivottoman harvavuoroinen, kun käyttäjiä ei vaan ole. Uusi alue ei sitä muuta. Minulla on varaa kirjoittaa näin, kuulun niihin harvoin asukkaisiin, jotka pääsääntöisesti käyttävät työmatkoihin ja muuhunkin julkisia tai polkupyörää. Linnaisten kaltaisen asuinalue perustuu täysin autoiluun ja kahden auton talouksiin. 70 taloutta tarkoittaa käytännössä reilusti yli sata uutta autoa alueelle lukuisine päivittäisine ajosuoritteineen. Vantaa siis tietien tahtoen pyrkii lisäämään satoja autoja päivittäin Linnaistentien ja Rajatorpantien risteykseen. Kaavoittaja osaa maallikkoa paremmin tämän laskuopin, mutta siitä huolimatta kaavaa vaan pukkaa. Lisääntyvän alueen liikenteen aiheuttamat terveys- ja muut haitat nykyisille asukkailla olisivat huomattavat ja kiistattomat.

Toivoisin kaavoittajalta ja Vantaan päättäjiltä viisautta tässä asiassa. Hankkeesta luopuminen olisi kestävämpää kehitystä ja eduksi luonnolle, asukkailla sekä tuleville sukupolville. Kaupungista löytyisi alueita, joille rakentaminen ei edellyttäisi arvokkaan metsän kaatamista ja ne liikenneyhteydetkin olisivat toimivammat ja siten myös ilmastovaikutukset olisivat vähemmän huonoja.

Haluaisin liikkua helposti saavutettavassa Linnaisten metsässä - minun lähimetsässäni - vielä vuosien kuluttua ja seurata kaava-alueelle viime vuosina ilmaantuneiden lukuisten pienten tammien kasvamista isommiksi ja alueen alkanutta luontaista muuttumista yhä enemmän sekametsän suuntaan.

Vastine: Alueen kaavoittaminen noudattaa voimassa olevaa yleiskaavaa sekä Vantaan kaupungin kaavoitusta, maanhankintaa ja maanluovutusta koskevia maapoliittisia linjauksia (Kv 22.9.2014). Linnaisten alue sijaitsee keskellä pääkaupunkiseutua ja liittyy kaupunkirakenteellisesti tiiviisti Espoon Laaksolahden pientaloalueeseen ja Vantaalla laajentaa nykyistä Linnaisten omakotialuetta.

Voimassaolevan yleiskaavan vaikutusten arviointien perusteella Linnaisten pientaloalueen laajennus ei merkittävästi vähennä virkistysalueiden määrää tai haittaa niiden toimivuutta. Asemakaavoituksen yhteydessä tehtyjen luonto-, maaperä- ym. selvitysten ja tarkastelujen perusteella rakentamiseen osoitettava alue on noin 7 ha ja se on pienentynyt huomattavasti yleiskaavassa merkitystä A3-alueesta, joka on noin 10 ha. Asemakaavaehdotuksen mukainen rakentaminen (korttelit ja kadut) on noin 7% Rajatorpantien eteläpuoleisen Linnaistenmetsän pinta-alasta.

Alueella on tehty luontoselvityksiä (mm. liito-oravaselvitys (2016), laihokaviosammal- ja linnust selvitys, sekä jäkäläkartoitusta (2017), lepakkoselvitys (2002) sekä linnust selvitys) ja erilaisia arvioita, jotka perustuvat asiantuntijoiden maastokäynneillä tekemiin havaintoihin. Arvokkaimmat luontoalueet on rajattu rakentamisen ulkopuolelle eikä selvitysten perusteella rakentaminen uhkaa liito-oravan, kanahaukan tai punatulkun säilymistä Linnaistenmetsässä eikä uhanalaisten kääväkkäiden kasvupaikkoja. Metsäalueella on kattava polkuverkosto ja kulku keskittyy pääsääntöisesti olemassa oleville poluille. Selvitysten perusteella on tarkistettu myös rakentamiseen osoitettavan alueen muotoa ja lisätty kaksi luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeää (luo) aluetta, joiden tarkoitus on suojella alueen luontotyyppiä ja siellä esiintyviä uhanalaisia lajeja. Linnaisten metsäalueen merkitys kokonaisuutena, luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeänä metsäalueena ja seudullisena ekologisen yhteytenä, on tiedossa ja otetaan huomioon yleiskaavaa uudistettaessa.

Luontoselvitysten yhteydessä tehtyjä raportteja ei ole aina julkaistu tai selvityksestä ei alun perin ole tehtykään julkaisua. Valmistuneiden luontoselvitysten tiedot, olivat ne sitten julkaisemattomassa raportissa tai Excel-taulukossa ovat olleet kaavatyön lähtökohtana ja lähetetty pyydettyäessä kaikille kysyjille.

Rakentamisen aiheuttamaa reunavaikutusta pyritään pienentämään metsän valmennuksella ja antamalla kasvaa tiheä reunuspuustoa rakennettavan alueen ja säilyvän metsän väliin. Myös aitaamalla reunimmaisat tontit estetään pihojen laajentuminen metsään. Virkistysyhteydet metsään on osoitettu katualueilta, jolloin kulku metsään ohjautuu keskitetysti pääpoluille. Tonttien aitaaminen ei vähennä virkistysyhteyksiä metsään, sillä yksityisten tonttien läpi ei voida osoittaa kulkureittejä.

Kaavatyön yhteydessä on kuultu asukkaita ja siihen liittyen on järjestetty asukastilaisuudet 12.5.2016, 26.5.2016 (kaavakävely) ja 25.10.2016. Lisäksi 4.5.2016 kaavoittaja oli muutaman asukkaan kanssa maastossa sekä tavannut alueen asukkaita erikseen suunnitelmien ääressä.

Kaavaselostuksessa olevalla mielipiteiden tiivistelmällä on tarkoitus tuoda esille mielipiteissä esiin nousseet asiasisällöt keskeisine perusteluineen, ei kuvastaa mielipiteiden pituutta. Koska ratkaisu alueen maankäytöstä on tehty yleiskaavassa, mielipiteiden koonnissa on keskitytty asioihin, joita tutkitaan ja ratkaistaan asemakaavatyössä. Mielipiteiden tiivistelmästä käy ilmi, että Linnaistenmetsän rakentamista myös vastustetaan.

Asukkaiden mielipiteitä, joita on myös tuotu esille muistutuksissa, ja jotka ovat olleet myös keskenään eriäviä, on tutkittu ja painotettu suunnittelutyössä. Kaavaehdotus on laadittu asetettujen tavoitteiden, lähtökohtien, selvitysten, vaikutusten arviointien ja mielipiteiden pohjalta.

Joukkoliikenteen kulut rahoitetaan osittain asukkailta saatavina lipputuloina. Jotta joukkoliikenteen parantaminen olisi kannattavaa, pitäisi alueella olla enemmän joukkoliikenteen käyttäjiä.

Linnaistentiellä, Rajatorpantien ja Silatien välissä, suoritettiin liikennelaskenta 24.5.2016. Kadun keskivuorokausiliikennemäärä oli 950 ajon/vrk, josta raskaiden ajoneuvojen osuus oli 10 %. Pientaloalueen laajennuksen myötä alueen ajoneuvoliikennemäärä lisääntyy arviolta 500 ajon/vrk. Myös kevyenliikenteen määrä lisääntyy. Kaavatyön yhteydessä on tutkittu ja edistetty mm. Espoon suunnittelijoiden kanssa kevyenliikenteen yhteyksien parantamista lähialueille.

Tarkistukset: Selostusta täydennetään kuvaamalla Linnaistenmetsän maakunnallista arvoa.

NRO 4

Kirsi ja Seppo Vehmer

Muistutus: Huomautus Linnaisten omakotialueen laajennuksen asemakaavaehdotukseen 100400

--- kiinteistön omistajina jätämme alla olevat huomautukset koskien Linnaisten omakotialueen laajennuksen asemakaavaehdotuksessa esitettyjä liikennejärjestelyjä ja infrarakentamista sekä rakentamisen vaikutuksia Linnaistenmetsän lähivirkistysalueeseen.

1. Yleiset liikennejärjestelyt

Linnaisten asukkaat esittivät heti kaavatyön alussa, että uuden alueen ajoyhteys toteutettaisiin vähintään kahden eri tieyhteyden kautta, jotta liikenteen rasitus, melu, pakokaasut ja liikenneturvallisuusriskit jakautuisivat tasaisemmin. Nyt kaupunkisuunnittelulautakunnan hyväksymässä ja nähtäville kuulutetussa suunnitelmassa laajennusalueen liikenneyhteys on toteutettu ainoastaan Kulkuskujan (uusi ehdotus Aisakellontie) kautta. Huomattavasti kasvava, uuden asutuksen tuoma, liikennemäärä (500 autoa/vrk, Selostus kohta 4.4.1) on suunnitelmassa ohjattu koko Etelä-Linnaisten asutuksen läpi. Tämä on ratkaisuna kyseenalainen ja vaikuttaa ratkaisevasti koko alueen asukkaisiin ja varsinkin meihin Kulkuskujalla asuviin perheisiin. Liikennemäärien kasvu monikymmenkertaiseksi vaarantaa vanhan kiinteistökannan kunnon, lisää Kulkuskujalla onnettomuusriskiä, melua ja pakokaasuja, hidastaa hälytysajoneuvojen pääsyä uudelle alueelle sekä vähentää ratkaisevasti asumisviihtyvyyttä.

Ajoyhteys uudelle alueelle tulisi suunnitella rengasmaiseksi, kuten Linnaisten alue nykymuodossa on suunniteltu, jolloin vähennettäisiin liikenteen rasitusta jo olemassa olevalle rakennuskannalle, vältettäisiin jakeluliikenteen tarve kääntyä kapeilla teillä ja mahdollistettaisiin liikenteen tuoman rasituksen, melun ja turvallisuusriskien tasaisempi jakautuminen. Rajatorpantieltä ja Linnaistentien alkupäästä on useita eri mahdollisuuksia uuden alueen toiselle liikenneyhteydelle, jolloin lisääntyvä liikenne ei tulisi rasittamaan ainoastaan eteläisen puolen asuinalueita. Kapeisiin teihin tai luontoarvoihin vetoaminen yksittäisten tieosuuksien osalta ei vakuuta meitä, koska alueen kaikki tiet ovat kapeita ja huonokuntoisia, ja hanke tulee tuhoamaan tärkeän osan arvokasta Linnaistenmetsän virkistysaluetta.

2. Infrastruktuuriratkaisut tulevat suunnitelmissa esitettyä kalliimmiksi

a) Linnaistentien ja Kulkuskujan perusteellinen korjaus

Sekä Linnaistentie että Kulkuskuja on rakennettu savipohjalle kevyen perustuksen varaan. Teitä ei ole suunniteltu raskaan liikenteen käyttöön. Jotta rakennusaikainen liikenne olisi turvallista ja edes mahdollista, tulisi molemmat tiet peruskorjata huolellisesti. Teille olisi rakennettava kestävä perustus, jotta varmistettaisiin teiden kestävyys rakentamisen aikaiselle raskalle liikenteelle ja että lisääntyvä raskas liikenne ei aiheuttaisi vaurioita teiden varrella olemassa oleviin kiinteistöihin.

Selostuksessa on maininta kohdassa 4.4.1 Aisakellontien parantamisesta, mutta on syytä olettaa, ettei tien perusteellista korjausta ole huomioitu hankkeen kokonaiskustannuksissa. Linnaistentien peruskorjausta ei mainita lainkaan selostuksessa, vaikka tämä välttämätön infra-parannus tulee vaikuttamaan hankkeen kokonaisbudjettiin huomattavasti.

Olisi myös huomioitava, että peruskorjaus on tehtävä hyvissä ajoin ennen uuden alueen metsänkaatoa ja raivaustöitä, jolloin raskas liikenne alueelle alkaa.

b) Hulevesijärjestelyt

Linnaistentien ja Kulkuskujan risteysalue sitä ympäröivine kiinteistöineen on ongelmallinen jo nyt Aisatien ja telemastotien alueelta valuvien hulevesien johdosta. Toisella laidalla ”Linnaistenpuro” on keväisin jo nyt ääriään myöten täynnä. Ellei näitä ongelmia huomioida laajennusalueen hulevesijärjestelmien osalta, tulee Kulkuskujan kiinteistöjen hulevesiongelma pahenemaan entisestään. Lisäksi kyseisten hulevesitulvien voidaan olettaa pahenevan sateisten talvien lisääntymisen sekä täydennysrakentamisen seurauksena. Hulevesien ”viivyttäminen” laajennusalueella tai hulevesien johtaminen Linnaistenpuroon ei ratkaise tätä ongelmaa. Hulevesien johtaminen tulee suunnitella huolellisesti ja sitä varten on rakennettava riittävä ojitus tai muu veden ohjaus.

Omakotialueen laajennussuunnitelmassa hulevesiasia on asukkaiden palautteesta huolimatta jätetty kokonaan huomioimatta, joten suunnitelman puutteet vaikuttavat näin myös hankkeen kokonaiskustannuksiin.

c) Vesijohtoveden kapasiteetti

Selostuksessa mainittiin lyhyesti (kohta 4.4.1), että Jupperista Etelä-Linnaiisiin vedetty yhdysvesijohto ei tule olemaan riittävä tulevaisuudessa. Myös HSY (kohta 3.3.2) otti lausunossaan esille alueen vesijohto- ja jätevesiviemäriverkoston kapasiteetin riittävyyden. Näitä ilmeisiä kustannuksia ei ole huomioitu laajennushankkeen kokonaiskustannuksissa.

3. Arvokkaan lähimetsän tuhoutuminen

Linnaisten metsä on esimerkki METSO I-luokan harvinaisesta luonnontilaisesta korpimetsästä, jossa on mm. uhanalaisia kääpälajeja indikoimassa metsätyyppin laatua ja merkittävyyttä. Arvokas metsäalue tarvitsee säilyäkseen nykyisen laajuuden, noin 50 m suojavyöhykkeen. Suojavyöhykkeeseen kohdistuu myös tuleva kulutus, polut ja muu rakennetun alueen vaikutus. Nykyistä suojavyöhykettä käytetään jo lähivirkistysalueena. Mikäli tämä suojavyöhyke jää rakentamisen alle, se siirtyy edelleen arvokkaalle metsäalueelle, jolloin luontoarvoiltaan merkittävä, uhanalainen metsäalue tuhoutuu.

Linnaisten metsän rakentamisen seurauksena Linnaisten, Pähkinärinteeseen, Hämevaaran, Hämeenkylän, Rajatorpan, Myyrmäen sekä Espoon rajan asukkaat menettävät lenkkipolut, mustikkamaat, luontoelämykset, rauhallisen ympäristön ja arvokkaan lähimetsän. Tämä on täysin Vantaan lähimetsävuoden 2017 tavoitteiden vastaista päätöksentekoa kuntapäätäjiltä.

Kaikki yllämainitut asiat on tuotu Vantaan kaupungin edustajien tietoon asukastapaamisissa ja ovat pääosin kirjattuna selostuksessa asukkaiden palautteina (selostuksen kohta 3.3.2), mutta näitä ei ole huomioitu riittävästi suunnitelmassa.

Linnaisten uuden omakotialueen laajennuksen liikennevaikutukset Kulkuskujan kiinteistöihin ja meihin asukkaisiin ovat niin merkittävät, että tulemme käyttämään valitusoikeuttamme, mikäli liikenneyhteyksiä uudelle alueelle ei lisätä kaavatyön suunnittelun edetessä.

Vastine:

Kaavatyön alkuvaiheessa kaava-alue oli nykyistä laajempi ja kulun alueelle suunniteltiin tapahtuvan kahden ajoyhteyden kautta. Suunnittelun yhteydessä tehtyjen luontoselvitysten perusteella nykyisen alueen eteläpuolella oleva metsäalue tuli säilyttää. Tämän vuoksi kaava-alueita muutettiin, jolloin etelän suunnasta alueelle suunniteltu ajoyhteys ei enää ollut mahdollinen.

Liikenneselvitysten perusteella alueelle riittää yksi, Kulkuskujalle (tulevalle Aisakellontielle) suunniteltu ajoyhteys. Toinen ajoyhteys alueelle ei ole välttämätön. Ajo uudelle alueelle tulee tapahtumaan Linnaistentietä ja Kulkuskujaa (tuleva Aisakellontie) pitkin. Linnaistentien varrella on kevyenliikenteen väylä ja myös Kulkuskujan varteen tullaan rakentamaan kevyenliikenteen väylä. Tämä mahdollistaa kävelijöiden ja pyöräilijöiden turvallisen kulkemisen näitä katuja pitkin.

Toisen ajoyhteyden toteuttaminen uudelle alueelle Valjaskujan tai Silatien kautta aiheuttaisi lisäkustannuksia nykyisten katujen parantamisen ja uuden Valjaskujan päästä toteutettavan katuyhteyden rakentamisen takia. Myös kortteli 10013 pienenesi. Kevyenliikenteen väylän rakentaminen Valjaskujalle tai Silatielle edellyttäisi katualueen leventämistä lunastamalla tonttimaata katualueeksi. Myös Valjaskujan päässä oleva pysäköintialue häviäisi, mikäli ajoyhteys toteutetaan Valjaskujan tai Silatien kautta. Monien Silatien varrella sijaitsevien tonttien pihajärjestelyt on suunniteltu siten, että auto joudutaan peruuttamaan tontilta kadulle. Tämä lisäisi onnettomuusriskiä, jos katu toimisi ajoyhteytenä kaavoitettavalle alueelle.

Muistutuksessa on esitetty kulkuyhteyksien parantamista Linnaisista Rajatorpantielle. Alueelta Rajatorpantielle ei ole taloudellisesti kannattavaa rakentaa toista ajoyhteyttä. Liiken-

nemäärien lisääntyessä kaupungin liikennesuunnittelu teettää Raappavuorentien ja Linnaistentien liittymässä tarpeen vaatiessa toimivuustarkastelun, jossa selvitetään keinoja liittymän toimivuuden parantamiseksi.

Alustavissa katujen rakentamiskustannuksissa on huomioitu uusien katujen rakentaminen ja Kulkuskujan (tuleva Aisakellontien) parantaminen. Linnaistentie tullaan parantamaan siinä vaiheessa, kun se on kunnallistekniikan parantamisen tai kadun kunnon kannalta tarpeellista. Kadun parantaminen on riippumaton kaava-alueen rakentamisesta ja ei siten välttämättä ajoitu samaan ajankohtaan kaava-alueen rakentamisen kanssa.

Asemakaava-alueen hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Vantaan kaupungin hulevesiohjelmaa (2009) ja hulevesien hallinnan toimintamallia (2014). Alueen jokainen tontinomistaja hallitsee alueellaan syntyvät hulevedet. Tontin rakentaja laatii tontilleen hulevesisuunnitelman rakennuslupaa hakiessa. Hulevesisuunnitelmiin pyydetään lausunto Vantaan kuntatekniikan keskuksessa ennen luvan myöntämistä.

Kaupungin katualueen hulevesien hallinta perustuu avo-ojiin ja hulevesiviemäriin. Viemäroidyt hulevedet viivytetään alueen eteläpuolella avo-ojapainanteissa. Samalla katuvesien laatua voidaan parantaa ennen johtamista vastaanottavaan vesistöön.

Linnaisten alueen vesihuolto perustuu runkovesilinjaan Espoon kaupungin puolelta. Linnaisten vesijohdon kapasiteetin varmistamiseksi alueelle on laadittu vesijohtoverkoston kapasiteettitarkastelu. Tarkastelun ehdottamat verkostojen parannukset ja niiden kustannukset on toteutettava yhteistyössä Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) sekä Espoon kaupungin kanssa.

Voimassaolevan yleiskaavan vaikutusten arviointien perusteella Linnaisten pientaloalueen laajennus ei merkittävästi vähennä virkistysalueiden määrää tai haittaa niiden toimivuutta. Asemakaavoituksen yhteydessä tehtyjen luonto-, maaperä- ym. selvitysten ja tarkastelujen perusteella rakentamiseen osoitettava alue on noin 7 ha ja se on pienentynyt huomattavasti yleiskaavassa merkitystä A3-alueesta, joka on noin 10 ha. Asemakaavaehdotuksen mukainen rakentaminen (korttelit ja kadut) on noin 7% Rajatorpantien eteläpuoleisen Linnaistenmetseen pinta-alasta.

Alueella on tehty luontoselvityksiä (mm. liito-oravaselvitys (2016), laihokaviosammal- ja linnustaselvitys, sekä jäkäläkartoitusta (2017), lepakkoselvitys (2002) sekä linnustaselvitys) ja erilaisia arvioita, jotka perustuvat asiantuntijoiden maastokäynneillä tekemiin havaintoihin. Arvokkaimmat luontoalueet on rajattu rakentamisen ulkopuolelle eikä selvitysten perusteella rakentaminen uhkaa liito-oravan, kanahaukan tai punatulkun säilymistä Linnaistenmetsässä eikä uhanalaisten kääväkkäiden kasvupaikkoja. Metsäalueella on kattava polkuverkosto ja kulku keskittyy pääsääntöisesti olemassa oleville poluille. Selvitysten perusteella on tarkistettu myös rakentamiseen osoitettavan alueen muotoa ja lisätty kaksi luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeää (luo) aluetta, joiden tarkoitus on suojella alueen luontotyyppiä ja siellä esiintyviä uhanalaisia lajeja.

Rakentamisen aiheuttamaa reunavaikutusta pyritään pienentämään metsän valmennuksella ja antamalla kasvaa tiheä reunuspuustoa rakennettavan alueen ja säilyvän metsän väliin. Myös aitaamalla reunimmaisat tontit estetään pihojen laajentuminen metsään. Virkistysyhdydet metsään on osoitettu katualueilta, jolloin kulku metsään ohjautuu keskitetysti pääpoluille.

Asukkaiden mielipiteitä, joita on myös tuotu esille muistutuksissa, ja jotka ovat olleet myös keskenään eriäviä, on tutkittu ja painotettu suunnittelutyössä. Kaavaehdotus on laadittu asettujen tavoitteiden, lähtökohtien, selvitysten, vaikutusten arviointien ja mielipiteiden pohjalta.

Tarkistukset: -

NRO 5

Timo Uppala

Muistutus: Asukasmuistutus Linnaisten omakotialueen laajennus, 100400

Olen esittänyt kaavamuutosta vastaan. Alla perusteluja aihealueittain.

Metsän lopullinen peruuttamaton tuhoaminen

Suomen Luonnonsuojeluliiton Vantaan yhdistys ottaa kantaa alueeseen kaavaselostuksessa:

”Linnaisissa on viimeinen laaja, hyvin luonnontilansa säilyttänyt metsäalue Länsi-Vantaalla Kehä III:n eteläpuolella.”

Lisärakentamisen perustelijat sanovat, että elämme kaupunkialueella, joten lisärakentaminen kuuluu oleellisena osana kaupunkiasumiseen.

Hyväksymällä lisärakentamisen päätöksentekijät ottavat vastuun viimeisen yhtenäisen länsi-vantaalaisen metsäalueen tuhoamisesta. Jatkossa kaava-aluetta tullaan laajentamaan – pala kerrallaan, kunnes kaikki on käytetty.

Nykyisellään metsä tarjoaa virkistyskäytön ohella lähialueelle melu- ja pölytorjuntaa, alueen eläimille suojan. Kun viime talvena metsässä tehtiin jotain kaavoituksen kartoitustöitä, omakotitalojen pihilla vilisi peuroja joiden elinympäristöä oli häiritty.

Infran rakentaminen on alueelle kallista

Koskemattomaan metsään infran rakentaminen on kalliimpaa kuin alueelle, jossa perusinfra on tarjolla helpommin.

On myös arveltu, ettei runkovesijohtojen kapasiteetti riittäisi uudelle aluelle. HSY toteaa kannanotossaan: ”Alueen nykyisen vesijohto- ja jätevesiviemäriverkoston kapasiteetin riittävyys asemakaava-alueella tulee varmistaa kunnallisteknisen yleissuunnitelman yhteydessä tehtävässä vesihuollon yleissuunnitelmassa”

Mikäli kapasiteetti ei riitä, vesijohto- ja viemäriverkon kapasiteetin parantaminen tulee lisäämään kaupungille aiheutuvia kustannuksia merkittävästi.

Liikenne käytännössä yksityisautojen varassa

Aluella kulkee bussi, mutta se toimii vain syöttöliikenteenä Myyrmäen suuntaan. Reitti on varsinainen länsivantaa sightseeing, joten se palvelee matkustajaa, jolla on aikaa heilua pitempään bussin kyydissä.

Esitetty 70 uutta tonttia lisää käytännössä 140 autoa jo nyt huonokuntoisille rapistuville Linnaisten teille. Jo nyt arkiaamuisin Linnaistentien liikennevaloihin kertyy isoakin ruuhkia, mikä on omalta osaltaan osoitus siitä, miten liikenne nyt järjestyy. Rajatorpantie on Kehä2:sen jat-

kon puuttumisen vuoksi jo aivan tukossa. Samoin Vihdintie samantason risteyksineen. Lisäautot eivät tilannetta helpota.

Mistä palvelut?

Alueella ei ole kauppoja, ei kouluja tai päiväkoteja. Jo nyt Länsi-Vantaan koulukapasiteetti on loppu, minne sijoitetaan uuden alueen 70:n perheen lapset?

Koska kauppoja ei ole, illalla autot sukkuloivat Lähderantaan, Leppävaaraan ja Myyrmäkeen kaupoille.

Aiemmin naureskeltiin maaseudun automarkettien rakentamiselle, tässä syntyy myös automarketteihin palvelunsa turvaava asuinalue.

Minne sitten uusia tontteja voisi Länsi-Vantaalla sijoittaa?

Ihmiset osaavat helposti kaivaa epäkohtia, mutta eivät esitä omia ratkaisujaan miten tilanne korjattaisiin.

Mistä sitten uusia tontteja, jotta kaupunkiin saataisiin nettoveronmaksajia, aiemmin tehtyjen huonojen päätösten aiheuttamien isojen kustannusten maksajiksi?

Olen aina ihmetellyt, miksei Variston ja Vapaalan välistä entistä peltoaluetta kaavoiteta tonttimaaksi.

Hyvien liikenneyhteyksien ulottuvilla, palvelut lähellä, urheilukenttää löytyy ja muutenkin Myyrmäen palvelut kävelymatkan päässä. Alue rajautuu Uurrekujan, Luhtitien ja Ilpolantien sisälle.

Vastine:

Alueen kaavoittaminen noudattaa voimassa olevaa yleiskaavaa sekä Vantaan kaupungin kaavoitusta, maanhankintaa ja maanluovutusta koskevia maapoliittisia linjauksia (Kv 22.9.2014). Linnaistenmetsä on merkitty uudenmaan maakuntakaavassa virkistysalueeksi ja voimassa olevassa yleiskaavassa lähivirkistysalueeksi, jolla on seudullista merkitystä. Voimassa olevan yleiskaavan vaikutusten arviointien perusteella Linnaisten pientaloalueen laajennus ei merkittävästi vähennä virkistysalueiden määrää tai haittaa niiden toimivuutta. Asemakaavaehdotuksen mukainen rakentaminen (korttelit ja kadut) pienentäisi Linnaistenmetsän pinta-alaa noin 7%.

Linnaisten alueen vesihuolto perustuu runkovesilinjaan Espoon kaupungin puolelta. Linnaisten vesijohdon kapasiteetin varmistamiseksi alueelle on laadittu vesijohtoverkoston kapasiteettitarkastelu. Tarkastelun ehdottamat verkostojen parannukset ja niiden kustannukset on toteutettava yhteistyössä Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) sekä Espoon kaupungin kanssa.

Linnaistentielle, Rajatorpantien ja Silatien välissä, suoritettiin liikennelaskenta 24.5.2016. Kadun keskivuorokausiliikennemäärä oli 950 ajon/vrk, josta raskaiden ajoneuvojen osuus oli 10%. Pientaloalueen laajennuksen myötä alueen ajoneuvoliikennemäärä lisääntyy arviolta 500 ajon/vrk. Myös kevyenliikenteen määrä lisääntyy. Kaavatyön yhteydessä on tutkittu ja edistetty mm. Espoon suunnittelijoiden kanssa kevyenliikenteen yhteyksien parantamista lähialueille.

Joukkoliikenteen kulut rahoitetaan osittain asukkailta saatavina lipputuloina. Jotta joukkoliikenteen parantaminen olisi kannattavaa, pitäisi alueella olla enemmän joukkoliikenteen käyttäjiä.

Alueen rakentuminen kestää useita vuosia ja tontin luovutuksilla voidaan säädellä julkisiin palveluihin, kuten päivähoitoon ja kouluihin kohdistuvaa palvelun tarvetta. Hämevaaran päiväkodin kaavoitus alkaa syksyllä 2017 ja Linnaisissa on päiväkotitontti, jonka voi tarvittaessa ottaa käyttöön. Linnaisten alue sijaitsee keskellä pääkaupunkiseutua ja liittyy kaupunkirakenteellisesti tiiviisti Espoon Laaksoalahden pientaloalueeseen. Lähipalvelut sijaitsevat Pähkinärinteessä ja Lähderannassa Espoon puolella sekä aluekeskustasoiset palvelut Myyrmäessä. Linnaisten vieressä Espoon puolella Jupperintullissa on rakentamaton liikerakennusten korttelialue, johon voi rakentaa esimerkiksi päivittäistavaramyymälän.

Muistutuksessa rakentamiseen esitetty Variston ja Vapaalan välinen alue on voimassa olevassa yleiskaavassa osoitettu lähivirkistysalueeksi, jolla sijaitsee mm. urheilukenttiä. Uudennuorin maakuntakaavassa Variston ja Vapaalan väliselle alueelle on merkitty viheryhteystarve, jolla osoitetaan virkistysalueverkostoon ja ekologiseen verkostoon kuuluvat viheryhteystiet ja -alueet.

Tarkistukset: -

NRO 6

Osmo Leppänen

Muistutus: MUISTUTUS LINNAISTEN ASEMAKAVAHDOTUKSEEN NRO 100400

Vantaan kaupunki on tekemässä asemakaavaa Linnaisten metsäalueelle. Talojen alle jäävä alue on kauneinta metsän osaa ja parasta ulkoilualueutta ja sen ulkopuolelle jäävä alue on pääosin suota ja ryteikköä. Nykyistä metsää käyttävät lähialueen asukkaat ulkoiluun (mm. Linnainen, Pähkinärinne, Hämevaara ja Jupperi).

Metsään rakennettaessa katujen ja kunnallistekniikan rakentaminen on kallista. Täydennysrakentamista kannattaisi tehdä alueella, jossa kadut ja kunnallistekniikka mm. kaukolämpö ovat valmiina. Kaavaselostuksessa on todettu, että rakentamista ei uloteta pehmeälle maalle, mutta ko. alue on osittain pehmeää kosteikkoa.

Linnaisissa ei ole palveluja (esim. kauppa) eikä asemakaavassa niille paikkaa ole vielä esitetty. Tämän lisäksi julkinen liikenne Linnaisiin on huonosti järjestetty, joten uusi alue lisää henkilöautoliikennettä.

Uudelle alueelle oli ensin tarkoitus tehdä kaksi sisääntulotietä, mutta nyt alueelle on esitetty vain yksi kulkuyhteys. Kunnallistekniikan (kadut, vesijohdot ja viemärit) ja talojen rakentamisen aikana raskas liikenne lisääntyy huomattavasti ja aiheuttaa ongelmia erityisesti kulkureitin varrella oleville taloille. Myöskään Rajatorpantielle ei ole kuin yksi liikennevaloliittymä, joten sekin on tukossa 500 auton yrittäessä aamulla Rajatorpantielle.

Asemakaavaselostuksen mukaan sadevedet on tarkoitus viivyttää ennen niiden laskemista heivesiviemäriin. Viivytyksratkaisut edellyttävät kaupungilta tiukkaa valvontaa, jotta ne toteutuisivat. Kuitenkin katoilta ja päällystetyiltä alueilta tulee runsaasti sadevesiä, jotka tulevat nykyisille alapuolisille tonteille, koska maasto laskee sinnepäin. Hulevesiviemäriin on tarkoitus pohjoisosassa laskea nykyiseen Kulkusojaan, joka on pieni oja. Hulevesiviemäriin (d300) ja Kulkusojan kapasiteetti ei riitä isojen sateiden aikana. Ainakin Espoon rajalla ko. oja näyttää olevan jo nyt täynnä vettä ja ojan viereiset talot tulevat kärsimään ojan tulvimisesta.

Asemakaavaselostuksen mukaan on lisäksi epävarmaa riittääkö nykyisen vesijohdon kapasiteetti. Ei voi olla niin, että ensin oletetaan nykyisen vesijohdon riittävän ja myöhemmin, kun paineen kanssa tulee ongelmia, aletaan rakentaa uutta vesijohtoa.

Vastustan kauniin metsän tuhoamista. Länsi-Vantaalla on rakentamiseen sopivaa peltomaata, missä kunnallistekniikan rakentaminen on halvempaa ja palvelut ovat lähellä.

Vastine:

Alueen kaavoittaminen noudattaa voimassa olevaa yleiskaavaa sekä Vantaan kaupungin kaavoitusta, maanhankintaa ja maanluovutusta koskevia maapoliittisia linjauksia (Kv 22.9.2014). Voimassaolevan yleiskaavan vaikutusten arviointien perusteella Linnaisten pientaloalueen laajennus ei merkittävästi vähennä virkistysalueiden määrää tai haittaa niiden toimivuutta. Asemakaavoituksen yhteydessä tehtyjen luonto-, maaperä- ym. selvitysten ja tarkastelujen perusteella rakentamiseen osoitettava alue on noin 7 ha ja se on pienentynyt huomattavasti yleiskaavassa merkitystä A3-alueesta, joka on noin 10 ha. Asemakaavaehdotuksen mukainen rakentaminen (korttelit ja kadut) on noin 7% Rajatorpantien eteläpuoleisen Linnaistenmetsän pinta-alasta.

Linnaisten alue sijaitsee keskellä pääkaupunkiseutua ja liittyy kaupunkirakenteellisesti tiiviisti Espoon Laaksoalahden pientaloalueeseen. Lähipalvelut sijaitsevat Pähkinärinteessä ja Lähderannassa Espoon puolella sekä aluekeskustasoiset palvelut Myyrmäessä. Linnaisten vieressä Espoon puolella Jupperintullissa on rakentamaton liikerakennusten korttelialue, johon voi rakentaa esimerkiksi päivittäistavaramyymälän. Hämevaaran päiväkodin kaavoitus alkaa syksyllä 2017 ja Linnaissa on päiväkotitontti, jonka voi tarvittaessa ottaa käyttöön.

Joukkoliikenteen kulut rahoitetaan osittain asukkailta saatavina lipputuloina. Jotta joukkoliikenteen parantaminen olisi kannattavaa, pitäisi alueella olla enemmän joukkoliikenteen käyttäjiä. Kaavatyön yhteydessä on tutkittu ja edistetty mm. Espoon suunnittelijoiden kanssa kevyenliikenteen yhteyksien parantamista lähialueille.

Kaavatyön alkuvaiheessa kaava-alue oli nykyistä laajempi ja kulku alueelle suunniteltiin tapahtuvan kahden ajoyhteyden kautta. Suunnittelun yhteydessä tehtyjen luontoselvitysten perusteella nykyisen alueen eteläpuolella oleva metsäalue tuli säilyttää. Tämän vuoksi kaava-aluetta pienennettiin, jolloin etelän suunnasta alueelle suunniteltu ajoyhteys ei enää ollut mahdollinen. Liikenneselvitysten perusteella alueelle riittää yksi, Kulkuskujalle (tulevalle Aisakellontielle) suunniteltu ajoyhteys. Toinen ajoyhteys alueelle ei ole välttämätön. Ajo uudelle alueelle tulisi tapahtumaan Linnaistentietä ja Kulkuskujaa (tuleva Aisakellontie) pitkin. Linnaistentien varressa on kevyenliikenteen väylä ja myös Kulkuskujan varteen tullaan rakentamaan kevyenliikenteen väylä. Tämä mahdollistaa kävelijöiden ja pyöräilijöiden turvallisen kulkemisen näitä katuja pitkin.

Toisen ajoyhteyden toteuttaminen uudelle alueelle Valjaskujan tai Silatien kautta aiheuttaisi lisäkustannuksia nykyisten katujen parantamisen ja uuden Valjaskujan päästä toteutettavan katuyhteyden rakentamisen takia. Myös kortteli 10013 pienenesi. Kevyenliikenteen väylän rakentaminen Valjaskujalle tai Silatielle edellyttäisi katualueen leventämistä lunastamalla tonttimaata katualueeksi. Myös Valjaskujan päässä oleva pysäköintialue häviäisi, mikäli ajoyhteys toteutetaan Valjaskujan tai Silatien kautta. Monien Silatien varrella sijaitsevien tonttien pihajärjestelyt on suunniteltu siten, että auto joudutaan peruuttamaan tontilta kadulle. Tämä lisää onnettomuusriskiä, jos katu toimisi ajoyhteytenä kaavoitettavalle alueelle.

Raskaan liikenteen määrä on keskimääräistä suurempi ainoastaan rakennustöiden aikaan. Ennen työmaaliikenteen alkua teetetään työnaikaiset liikenteenohjaussuunnitelmat. Näissä otetaan huomioon erityispiirteet, esim. tärinä. Myös kevyenliikenteen turvallisuus otetaan huomioon työmaaliikenteen suunnittelussa. Raskaan liikenteen aiheuttamiin tärinävaurioihin vaikuttaa mm. ajonopeus. Tulemme muuttamaan Linnaisten alueen liikennerajoituksia siten, koko alueella on 30 km/h nopeusrajoitus. Muutos tullaan toteuttamaan ensi vuoden alku-puolella.

Liikennemäärien lisääntyessä kaupungin liikennesuunnittelu teettää Raappavuorentien ja Linnaistentien liittymässä tarpeen vaatiessa toimivuustarkastelun, jossa selvitetään keinoja liittymän toimivuuden parantamiseksi.

Asemakaava-alueen hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Vantaan kaupungin hulevesi-ohjelmaa (2009) ja hulevesien hallinnan toimintamallia (2014). Alueen jokainen tontinomistaja hallitsee alueellaan syntyvät hulevedet. Tontin rakentaja laatii tontilleen hulevesisuunnitelman rakennuslupaa hakiessa. Hulevesisuunnitelmiin pyydetään lausunto Vantaan kuntatekniikan keskuksessa ennen luvan myöntämistä. Kaupungin katualueen hulevesien hallinta perustuu avo-ojiin ja hulevesiviemäriin. Viemäroidyt hulevedet viivytetään alueen eteläpuolella avo-ojapainanteissa. Samalla katuvesien laatua voidaan parantaa ennen johtamista vastaanottavaan vesistöön.

Linnaisten alueen vesihuolto perustuu runkovesilinjaan Espoon kaupungin puolelta. Linnaisten vesijohdon kapasiteetin varmistamiseksi alueelle on laadittu vesijohtoverkoston kapasiteettitarkastelu. Tarkastelun ehdottamat verkostojen parannukset ja niiden kustannukset on toteutettava yhteistyössä Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) sekä Espoon kaupungin kanssa.

Tarkistukset: -

NRO 7

Suomen luonnonsuojeluliiton Vantaan yhdistys ry

Muistutus: 5.6.2017 PÄIVITETTY ASEMAKAAVA LINNAISTEN OMAKOTIALUEEN LAAJENNUS (NRO 100400)

Suomen luonnonsuojeluliiton Vantaan yhdistys ry (tuonnempana SII Vantaa) antaa kaavaehdotuksesta seuraavan muistutuksen.

5.6.2017 päivitettyssä asemakaavaehdotuksessa on rakentamisella osoitettua aluetta jonkin verran muutettu aiemmasta versiosta. Eteläisintä osaa on supistettu, mikä on myönteinen seikka. Toisaalta rakentamista on vastaavasti laajennettu kaakkoon, mikä lisää olennaisesti rakentamisen haittaa säilyvälle luonto- ja viheralueelle.

SII Vantaa katsoo, että Aisakellonkujan sekä Aisaparinkujan ”tielenkit” tontteineen aiheuttavat Linnaisten metsäluonnolle niin merkittävää haittaa, että kyseisille alueille ei tule osoittaa rakentamista. Täydennysrakentamista tuleekin supistaa itä- ja kaakkoisosasta olennaisesti ja rajata lisärakentaminen vain Aisaparintien varrelle.

Nyt nähtävillä olevassa asemakaavaversiossa rakentaminen on osoitettu siten, että merkittävä joukko harvinaisten ja uhanalaisten eliölajien havaintopisteitä rajautuu juuri rakentamisalueen ulkopuolelle. Tämä ei kuitenkaan missään tapauksessa riitä varmistamaan lajiston säilymistä alueella. Lajiston suojelemiseksi tulisi suojella arvokkaat elinympäristöt, ja molempien "tielenkkien" kohdalla arvometsät ulottuvat havaintopisteiltä huomattavasti lännemmäksi. Rakentamisen vaikutukset ulottuvat reilusti tonttirajojen ulkopuolelle mm. lisääntyvän metsänhoitopaineen vuoksi. Varsinkin alueen itä- ja kaakkoisosan metsät tulevat myös kuivumaan liikaa ylläpitäkseen nykyisen kaltaista kostean metsän lajistoa.

Kaavaselostuksen luontovaikutusosa on tällä hetkellä tarpeettoman lajistopainotteinen. Sitä tulee täydentää vähintään yhteenvedonomaaisella luonnehdinnalla, josta käy ilmi aluekonaisuuden (johon kaava-alue kuuluu) vähintään maakunnallinen arvo monipuolisten kangas-, lehto- ja korpimetsien sekä lahoppulajiston osalta. Arvoa lisää olennaisesti Linnaisten metsän sijainti seudullisen ekologisen verkoston tärkeässä risteyskohdassa sekä nykyisen (Gubbmossen) ja tulevan suojelualueen (Furumossen) välissä. Luontoarvojen tarkempi, myös luontotyyppi- ja sijaintiarvot kattava yksilöinti auttaa jatkossa kaavamääräyksessä mainittujen "erityisten luonnonarvojen" turvaamisessa.

Yhdistys esittää myös nykyisten, erillisten kahden luo-alueen yhdistämistä yhdeksi rajaukseksi siten, että alueeseen sisältyy koko kaava-alueen kaakkoisosan. Alueella on mm. merkittävä keskittymä lahoppuustoisia lehto- ja kangasmetsiä.

Osallisten kannalta olisi tärkeää, että jatkossa nähtävinä oleviin kaava-aineistoihin sisältyvät myös alueella tehdyt luontoselvitykset tai niiden koosteet. Tällainen olisi mm. kaavaselostuksessa mainittu 26.5.2017 päivätty Vantaan ympäristökeskuksen tekemä kooste (Linnaisten metsän luonnonarvot).

Yhdistyksen mielestä täydennysrakentamisen kannattavuutta ei pidä arvioida vain kohdekohtaisesti vaan laajemmin, vaikkapa alueellisesti tai koko kunnan alueella. Tällä tavoin täydennysrakentamista ei tarvitsisi osoittaa Linnaisiin luonnonarvojen kannalta liikaa.

Vastine:

Asemakaavoituksen yhteydessä tehtyjen luonto-, maaperä- ym. selvitysten ja tarkastelujen perusteella rakentamiseen osoitettava alue on noin 7 ha ja se on pienentynyt huomattavasti yleiskaavassa merkitystä A3-alueesta, joka on noin 10 ha. Asemakaavaehdotuksen mukainen rakentaminen (korttelit ja kadut) on noin 7% Rajatorpantien eteläpuoleisen Linnaistenmetsän pinta-alasta.

Alueella on tehty luontoselvityksiä (mm. liito-oravaselvitys (2016), lahopuustosammal- ja linnustoselvitys, sekä jäkäläkartoitus (2017), lepakkoselvitys (2002) sekä linnustoselvitys) ja erilaisia arvioita, jotka perustuvat asiantuntijoiden maastokäynneillä tekemiin havaintoihin. Arvokkaimmat luontoalueet on rajattu rakentamisen ulkopuolelle eikä selvitysten perusteella rakentaminen uhkaa liito-oravan, kanahaukan tai punatulkun säilymistä Linnaistenmetsässä eikä uhanalaisten kääväkkäiden kasvupaikkoja. Metsäalueella on kattava polkuverkosto ja kulku keskittyy pääsääntöisesti olemassa oleville poluille. Selvitysten perusteella on tarkistettu myös rakentamiseen osoitettavan alueen muotoa ja lisätty kaksi luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeää (luo) aluetta, joiden tarkoitus on suojella alueen luontotyyppiä ja siellä esiintyviä uhanalaisia lajeja. Linnaisten metsäalueen merkitys kokonaisuute-

na, luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeänä metsäalueena ja seudullisena ekologisena yhteytenä, on tiedossa ja otetaan huomioon yleiskaavaa uudistettaessa.

Rakentamisen aiheuttamaa reunavaikutusta pyritään pienentämään metsän valmennuksella ja antamalla kasvaa tiheä reunuspuustoa rakennettavan alueen ja säilyvän metsän väliin. Myös aitaamalla reunimmaiset tontit estetään pihojen laajentuminen metsään. Virkistysyhdytetydet metsään on osoitettu katualueilta, jolloin kulku metsään ohjautuu keskitetysti pääpoluille.

Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä (luo) alue rajaukset perustuvat tehtyihin selvityksiin ja arvioihin. Lähivirkistysalueella voidaan edistää arvokkaita luontotyyppisiä ja lahoppuustoisten alueiden säilymistä.

Luontoselvitykset ja –tiedot ovat olleet kaavatyön lähtökohtana ja lähetetty pyydettyä kaikille kysyjille

Alueen kaavoittaminen noudattaa voimassa olevaa yleiskaavaa sekä Vantaan kaupungin kaavoitusta, maanhankintaa ja maanluovutusta koskevia maapoliittisia linjauksia (Kv 22.9.2014).

Tarkistukset: Selostusta täydennetään kuvaamalla Linnaistenmetsän maakunnallista arvoa.

NRO 8

Varpu Jorasmaa

Muistutus: Haluan säilyttää lähimetsämme ja vastustan lisärakentamista Linnaisten omakotialueen laajentamisessa. Metsä on tärkeä alueen ja ympäröivien alueiden asukkaille ulkoilu- ja lenkkeilypaikkana. Metsässä liikkuu paljon eläimiä, kauriita, näätiä, jäniksiä, lepakoita, pöllöjä ja muita lintuja. Nuo olen itse nähnyt lenkkeillessä ihanassa metsässämme.

Pelkään myös mahdollista tulevaa liikenteen kasvua teillämme.

Toivon kaavamuutosta rakentamiseen.

Vastine: Nyt esitetyn rakentamisen jälkeenkin metsäalue säilyy riittävän laajana ja leveänä, jotta monipuolinen eläimistö kauriista ja kanahaukasta alkaen selviytyy siellä ja ekologinen yhteys on toimiva. Voimassaolevan yleiskaavan vaikutusten arviointien perusteella Linnaisten pientaloalueen laajennus ei merkittävästi vähennä virkistysalueiden määrää tai haittaa niiden toimivuutta. Asemakaavoituksen yhteydessä tehtyjen luonto-, maaperä- ym. selvitysten ja tarkastelujen perusteella rakentamiseen osoitettava alue on noin 7 ha ja se on pienentynyt huomattavasti yleiskaavassa merkitystä A3-alueesta, joka on noin 10 ha. Asemakaavaehdotuksen mukainen rakentaminen (korttelit ja kadut) on noin 7% Rajatorpantien eteläpuoleisen Linnaistenmetsän pinta-alasta.

Linnaistentiellä, Rajatorpantien ja Silatien välissä, suoritettiin liikennelaskenta 24.5.2016. Kadun keskivuorokausiliikennemäärä oli 950 ajon/vrk, josta raskaiden ajoneuvojen osuus oli 10 %. Pientaloalueen laajennuksen myötä alueen ajoneuvoliikennemäärä lisääntyy arviolta 500 ajon/vrk. Myös kevyenliikenteen määrä lisääntyy. Kaavatyön yhteydessä on tutkittu ja edis-

tetty mm. Espoon suunnittelijoiden kanssa kevyenliikenteen yhteyksien parantamista lähi-alueille.

Tarkistukset: -

NRO 9

Hannu ja Riitta-Liisa Kuosmanen

Muistutus: Asukasmuistutus Linnaisten omakotitaloalueen laajennuksesta nro 100400 Vantaan kaupunkisuunnittelulautakunnalle

Linnaisten omakotitaloalueen asukkaina esitämme näkemyksenämme, että Kaupunkisuunnittelulautakunnan esitys alueen asemakaavamuutoksesta nro 100400 on pääosin perusteltu ja kannatettava.

Alueen laajennus edistää Linnaisten säilymistä vireänä, elinkelpoisena ja väestöpohjaltaan moni-ilmeisenä asuinalueena. Mielestämme on tärkeää, että alueen suunnittelussa turvataan tonttipolitiikkaa pitkäjänteisesti kehittämällä asukkaiden ikä- ja sosioekonomisen rakenteen monipuolisuus niin että alue ei ole vaarassa jäädä vain eläkeläisten reservaatiksi.

Kaavan suunnittelussa on mielestämme otettu kohtuullisen hyvin huomioon nykyisten asukkaiden ja Linnaisten omakotiyhdistyksen esittämät näkemykset ja huomautukset.

Korostamme, että luontoarvot ovat tärkeitä, mutta ne eivät voi olla ainoita kaupunkirakenteen kehittämistä ohjaavia tekijöitä. Joissain kärjekkäissä kannanotoissa on puhuttu Linnaisten metsän tuhoamisesta. Näin ei voi mielestämme tässä tapauksessa väittää, koska suunniteltu uusi asuinalue käsittää vain vajaa 10 prosenttia Linnaisten metsän koko alueesta. Uuden asuinalueen rakentamisen jälkeenkin Linnaisten metsä muodostaa poikkeuksellisen laajan ja yhtenäisen asukkaiden virkistyskäyttöön soveltuvan metsäalueen Kehäteiden välissä.

Tämä vastaa käsittääksemme myös alueen asukkaita edustavan Linnaisten omakotiyhdistyksen sekä asukkaiden enemmistön näkemystä. Saamamme tiedon mukaan asukasmuistutuksena kaupungille aikaisemmin toimitettua kaavamuistutusta vastustavan nimilistan allekirjoittajista noin 20 prosenttia on Linnaisten asukkaita.

Kolmeen asiaan haluaisimme kiinnittää suunnittelussa huomiota. Koska alueen väestömäärä tulee kasvamaan, tulisi turvallisten liikennejärjestelyiden toteutusta tutkia huolellisesti. Koska etenkin autoliikenteen paine kohdistuu Linnaistentielle, tulisi nopeuksien kasvua pyrkiä rajoittamaan tehokkailla ratkaisuilla sekä turvata joustava liityntä Rajatorpantielle.

Aikaisempiin muistutuksiin viitaten toteamme, että nykyistä entisen sähkölinjan pohjaa tulisi hyödyntää uuden kävely- ja pyöräily-yhteyden toteuttamisessa Linnaista Pähkinärinteeseen suuntaan. Linjaus olisi hyvä pohja kevytrakenteiselle polkumaiselle yhteydelle, jossa muuttaman kosteikon ylitys voitaisiin toteuttaa esimerkiksi pitkospuu -tyyppisellä rakennelmalla.

Vaikka tietoliikenneyhteyksien kehittäminen ei ole kaavalla ratkaistava asia, tulisi kaupungin pyrkiä vaikuttamaan teleoperaattoreihin, että nykyiset heikkotasoiset nettiyhteydet voitaisiin korvata tehokkaammilla yhteyksillä esimerkiksi valokuitua hyödyntämällä. Joka tapauksessa on oletettavissa, että nykyinen tietoverkko ei tule kestäämään uuden alueen edellyttä-

mää lisäkapasiteettia. Toisaalta toimivat ja nopeat tietoliikenneyhteydet ovat koko alueen kannalta merkittävä vetovoimatekijä.

Vastine: Linnaisten täydennysalueen suunnittelulla varmistetaan pientaloalueiden kaavavaranto tulevaisuuden tarpeisiin sekä asuntotuotannon monipuolisuus. Alueen kaavoittaminen noudattaa voimassa olevaa yleiskaavaa sekä Vantaan kaupungin kaavoitusta, maanhankintaa ja maanluovutusta koskevia maapoliittisia linjauksia (Kv 22.9.2014). Asemakaavoituksen yhteydessä tehtyjen luonto-, maaperä- ym. selvitysten ja tarkastelujen perusteella rakentamiseen osoitettava alue on noin 7 ha ja se on pienentynyt huomattavasti yleiskaavassa merkitystä A3-alueesta, joka on noin 10 ha. Asemakaavaehdotuksen mukainen rakentaminen (korttelit ja kadut) on noin 7% Rajatorpantien eteläpuoleisen Linnaistenmetsän pinta-alasta.

Linnaisten alueen liikennerajoituksia tullaan muuttamaan siten, että koko alueella on 30 km/h nopeusrajoitus. Muutos tullaan toteuttamaan ensi vuoden alkupuolella.

Kaavatyön yhteydessä on tutkittu ja edistetty mm. Espoon suunnittelijoiden kanssa kevyenliikenteen yhteyksien parantamista lähialueille. Reittiä Linnaisten Pähkinärinteeseen (Aisakellonpolku) tullaan kehittämään tulevaisuudessa.

Mielipide alueen tietoliikenneyhteyksistä ja niiden parantamisesta on välitetty alueella toimivalle teleoperaattorille.

Tarkistukset: -

NRO 10

Irja ja Kai Kytö

Muistutus: Linnaisten omakotialueen laajennuksen asemakaavaehdotus 100400

Kun lähes 30 vuotta sitten olimme aikeissa ostaa talon Linnaisten, tarkistimme alueen kaavatilanteen ja meille vakuutettiin, että Linnaisten metsä tulee säilymään virkistysalueena. Koska meille tärkeitä asioita olivat hyvät hiihto- ja ulkoilumaastot, puhdas ilma, väljyys ja rauhallisuus sekä lasten kasvuympäristön turvallisuus, päädyimme ostamaan nykyisen talomme. Pala palalta nämä asiat ovat Linnaistissa romuttuneet, nyt viimeksi uuden asuinalueen kaavan myötä.

Kaavatyön alkuvaiheessa oli esitetty, että uuden alueen liikenne ohjattaisiin kolmen eriyhteyden kautta, Linnaistentien eteläpäästä, Silatieltä ja mahdollinen kevyen liikenteen väylä Kulkuskujalta. Rajatorpan koululla pidetyssä infotilaisuudessa kävi ilmi, että suunnitteilla on kuitenkin vain yksi ajoyhteys ja se kulkee Linnaistentie-Kulkuskujan kautta.

Uudelle alueelle pitäisi ehdottomasti olla useampi ajoreitti. Jo alueen rakentamisen aikana kuorma-auto- ja rekkaliikenne ei voi pakkautua yhdelle ainoalle tielle, eikä isojen autojen kääntäminen ja peruuttaminen ole järkevää eikä aina mahdollistakaan.

Silatie

Silatie on ”luonnollinen” ja lyhin väylä uudelle alueelle. Silatie on suhteellisen leveäkin. Tien päässä on selkeä linja metsään. Paikalla on parkkipaikka, jossa on autoja satunnaisesti, lähin-

nä kait metsässä koiriaan ulkoiluttavien ihmisten, jotka tulevat kauempaa, Espoostakin. Silatien alkupäässä on toinen parkkipaikka, josta myös pääsee metsään ja jota nämä ihmiset voivat käyttää. Metsässä olevan ”kosteikon” yli varmaan ei ole kovin vaikeaa tehdä siltaa. Muutenkin luontoarvoilla ratsastaminen tuntuu naurettavalta, kun ollaan raikaamassa Linnaisten metsäaluetta. Silatien asukkaat vastustavat tätä yhteyttä, mutta ilman konkreettisia perusteita. Jopa uhkailua kuului infotilaisuudessa. Ei ole kenenkään mielestä mukavaa, että liikenne omalla tiellä lisääntyy, mutta olisi kohtuullista, että se kuitenkin jaettaisi useamman tontin riesaksi.

Linnaistentien eteläpää

Linnaistentien eteläpää tuntuisi myös selkeältä ajoyhteydeltä. Yhdessä Silatien kanssa ne muodostaisivat alueen läpi selkeän ajoreitin, jonka luulisi jo pelastusajoneuvojen pääsyn alueelle vaativan.

Linnaistentie-Kulkuskuja

Asumme näiden teiden risteyksessä, niin että suunniteltu liikennereitti kulkisi tonttimme kahdelta sivulta. Kun muutama vuosi sitten tontillamme tehtiin maalämmityskaivon porausta (14 m Linnaistentiestä), tuli peruskallio vastaan n. 12 metrin syvyydessä. Sitä ennen nousi rei’ästä savimömmöä. Tämä alue on Linnaisten matalin kohta ja lepää siis paksun savipatjan päällä. Linnaistentietä on tässä kohden korjattu ja nostettu, mutta se vajoaa aina uudelleen. Kulkuskujan tilanne on sama, ainakin Linnaistentien puoleisessa päässä.

Nyt elokuussa on aloitettu Kulkuspuiston työmaa ja muutama raskas kuorma-auto liikkuu Linnaistentiellä päivittäin. Ne aiheuttavat voimakasta tärinää talossamme ja seiniin ilmestyy hiushalkeamia. Nykyisellään liikenne Linnaisten eteläosassa on suhteellisen vähäistä, mutta uuden suunnitelman mukaan se tulisi lisääntymään monikymmen- ellei jopa satakertaiseksi. Jos Silatiestä tehtäisi kulkuväylä uudelle alueelle ainakin osa tästä liikenteestä kulkisi sitä kautta.

Tiet on luvattu korjata. Mutta näiden teiden kunnostaminen tulee lisäämään alueen infrastruktuurin kunnostamisen kustannuksia merkittävästi. Eikä ole varmaa, että tällaisia ”savi-teita” edes voidaan korjata toimiviksi. Toivon, että uuden alueen tiesuunnitelmia muutetaan sellaisiksi, että ei aiheudu kohtuuttomia melu-, tärinä- ja pakokaasuhaittoja eikä liikenteen vaaratilanteita muutamalle tontille, vaan nämä haitat jaettaisi tasaisemmin alueen tonttien kesken ohjaamalla liikenne useammalle tielle.

Vastine:

Pääkaupunkiseudulle kohdistuva väestönkasvu täytyy ottaa huomioon maankäytössä ja suunnittelussa. Alueen kaavoittaminen noudattaa voimassa olevaa yleiskaavaa sekä Vantaan kaupungin kaavoitusta, maanhankintaa ja maanluovutusta koskevia maapoliittisia linjauksia (Kv 22.9.2014). Linnaisten alue sijaitsee keskellä pääkaupunkiseutua ja liittyy kaupunkirakenteellisesti tiiviisti Espoon Laaksolahden pientaloalueeseen. Uusi alue laajentaa nykyistä Linnaisten omakotialuetta Vantaalla.

Kaavatyön alkuvaiheessa kaava-alue oli nykyistä laajempi ja kulun alueelle suunniteltiin tahtuvan kahden ajoyhteyden kautta. Suunnittelun yhteydessä tehtyjen luontoselvitysten perusteella nykyisen alueen eteläpuolella oleva metsäalue tuli säilyttää. Tämän vuoksi kaava- aluetta pienennettiin, jolloin etelän suunnasta alueelle suunniteltu ajoyhteys ei enää ollut mahdollinen.

Liikenneselvitysten perusteella alueelle riittää yksi, Kulkuskujalle (tulevalle Aisakellontielle) suunniteltu ajoyhteys. Toinen ajoyhteys alueelle ei ole välttämätön. Ajo uudelle alueelle tulisi tapahtumaan Linnaistentietä ja Kulkuskujaa (tuleva Aisakellontie) pitkin. Linnaistentien varressa on kevyenliikenteen väylä ja myös Kulkuskujan varteen tullaan rakentamaan kevyenliikenteen väylä. Tämä mahdollistaa kävelijöiden ja pyöräilijöiden turvallisen kulkemisen näitä katuja pitkin.

Toisen ajoyhteyden toteuttaminen uudelle alueelle Valjaskujan tai Silatien kautta aiheuttaisi lisäkustannuksia nykyisten katujen parantamisen ja uuden Valjaskujan päästä toteutettavan katuyhteyden rakentamisen takia. Myös kortteli 10013 pienenesi. Kevyenliikenteen väylän rakentaminen Valjaskujalle tai Silatielle edellyttäisi katualueen leventämistä lunastamalla tonttimaata katualueeksi. Myös Valjaskujan päässä oleva pysäköintialue häviäisi, mikäli ajoyhteys toteutetaan Valjaskujan tai Silatien kautta. Monien Silatien varrella sijaitsevien tonttien pihajärjestelyt on suunniteltu siten, että auto joudutaan peruuttamaan tontilta kadulle. Tämä lisäisi onnettomuusriskiä, jos katu toimisi ajoyhteytenä kaavoitettavalle alueelle.

Raskaan liikenteen määrä on keskimääräistä suurempi ainoastaan rakennustöiden aikaan. Ennen työmaaliikenteen alkua teetetään työnaikaiset liikenteenohjaussuunnitelmat. Näissä otetaan huomioon erityispiirteet, esim. tärinä. Myös kevyenliikenteen turvallisuus otetaan huomioon työmaaliikenteen suunnittelussa. Raskaan liikenteen aiheuttamiin tärinävaurioihin vaikuttaa mm. ajonopeus. Tulemme muuttamaan Linnaisten alueen liikennerajoituksia siten, koko alueella on 30 km/h nopeusrajoitus. Muutos tullaan toteuttamaan ensi vuoden alkupuolella.

Tarkistukset: -

NRO 11

Hannu ja Tiina Eronen

Muistutus: Huomautus Linnaisten omakotitaloalueen laajennuksen asemakaavaehdotukseen 100400

Me --- jätämme alla olevat huomautukset koskien Linnaisten omakotialueen laajennuksen asemakaavaehdotuksessa esitettyjä liikennejärjestelyitä ja infrarakentamista sekä rakentamisen vaikutuksia Linnaisten metsän lähivirkistysalueeseen.

1) Yleiset liikennejärjestelyt

Linnasten nykyiset asukkaat esittivät heti kaavatyön alussa, että uuden alueen ajoyhteys toteutetaan vähintään kahden eri tieyhteyden kautta, jotta liikenteen rasitus, melu, pakokaasut ja liikenneturvallisuusriskit jakautuisivat tasaisemmin. Nyt kaupunkisuunnittelulautakunnan hyväksymässä ja nähtäville kuulutetussa suunnitelmassa laajennusalueen liikenneyhteys on toteutettu ainoastaan Kulkuskujan (uusi nimiehdotus Aisakellontie) kautta. Merkittävästi kasvava, uuden asutuksen tuoma, liikennemäärä (500 autoa / vrk, Selostus kohta 4.4.1) on suunnitelmissa ohjattu koko Etelä-Linnaisten nykyisen asutuksen läpi. Tämä on ratkaisuna vähintäänkin kyseenalainen ja vaikuttaa ratkaisevasti koko Etelä-Linnaisten alueen asukkaisiin ja erityisesti meihin Kulkuskujalla kiinteistön omistaviin perheisiin. Liikennemäärien kasvu monikymmenkertaiseksi nykyisestä vaarantaa vanhan kiinteistökannan kunnon, lisää Kulkus-

kujalla onnettomuusriskejä, melua ja pakokaasuja, hidastaa hälytysajoneuvojen pääsyä uudelle alueelle sekä vähentää ratkaisevasti asumisviihtyvyyttä.

Ajoyhteys uudelle alueelle tulisi suunnitella rengasmaiseksi (kuten Linnaisten alue nykymuodossa on suunniteltu) (liite 1), jolloin vähennetään liikenteen rasitusta jo olemassa olevalle rakennuskannalle, vältetään esim. jakeluliikenteen tarve kääntyä kapeilla teillä ja mahdollistetaan liikenteen tuoman rasituksen, melun ja turvallisuusriskien tasaisempi jakautuminen. Rajatorpantieltä ja Linnaistentien alkupäästä on useita eri mahdollisuuksia uuden alueen toiselle liikenneyhteydelle, jolloin lisääntyvä liikenne ei yksinomaan tulisi rasittamaan koko eteläisen puolen asuinalueita. Kapeisiin teihin tai luontoarvoihin vetoaminen yksittäisten tieyhteyksien osalta ei meitä vakuuta, koska alueen kaikki tiet ovat pieniä, kapeita ja huonokuntoisia ja hanke lähtökohtaisesti tulee tuhoamaan tärkeän osan arvokasta Linnaistenmetsän virkistysaluetta. Kulkuskujan nimen muuttaminen Aisakellontieksi ei ko. kujaa nykyisestä suurenna tai paranna.

2) Infrastruktuuriratkaisut tulevat suunnitelmissa esitettyä kalliimmiksi

Linnaistentien ja Kulkuskuja perusteellinen korjaus Linnaistentie ja Kulkuskuja ovat molemmat rakennettu savipohjalle todella kevyen perustuksen varaan. Teitä ei ole suunniteltu raskaan liikenteen käyttöön. Raskaan liikenteen aiheuttama savikerroksen värähtely johtuu tien varsilla oleviin kiinteistöihin ja aiheuttaa murtumia kiinteistöllä oleviin rakennuksiin. Jotta uuden kaavoitetun alueen rakennusaikainen liikenne olisi turvallista ja edes mahdollista, tulisi molemmat tiet peruskorjata huolellisesti. Teille olisi rakennettava kestävä perustus ja näin varmistettava teiden kestävyys rakennusaikaiselle raskaalle liikenteelle ja että lisääntyvä liikenne ei aiheuta vaurioita teiden läheisyydessä olemassa oleviin kiinteistöihin. Selostuksessa on maininta kohdassa 4.4.1 Aisakellontien parantamisesta, mutta on syytä olettaa, että tien perusteellista peruskorjausta ei ole huomioitu hankkeen kokonaiskustannuksissa. Linnaistentien peruskorjauksesta ei ole selostuksessa mainintaa lainkaan. Tämä aivan välttämätön infraparannus tulee selkeästi vaikuttamaan hankkeen kokonaisbudjettiin.

Lisäksi on huomioitava, että peruskorjaus on tehtävä hyvissä ajoin ennen uuden alueen raivaustöitä, alkaen metsän kaadosta, jolloin raskas liikenne alueelle alkaa. Tällä hetkellä käynnissä oleva katulamppujen uusiminen Aisatie-Kulkuskuja-Linnaistentie akselilla ei ole riittävä kunnostustoimi kasvavalle liikenteelle ja näin veronmaksajana herättää lähinnä ihmetystä kaupungin suunnittelun ja rahankäytön osalta, mikäli ko. tiet on tarkoitus kunnostaa omakotialueen laajennuksen yhteydessä.

Hulevesijärjestelyt Linnastentien ja Kulkuskujan risteyksen alue sitä ympäröivine kiinteistöineen on ongelmallinen jo tällä hetkellä Aisatien ja telemastotien ”ylängöltä” valuvien hulevesien johdosta. Kulkuskujan ja Aisatien risteyksestä alkava telemaston huoltotie muuttuu syksyisin ja keväisin (myös sateisina talviaikoina) vapaasti virtaavaksi puroksi, joka kerää vedet lopulta Linnaistentien ja Kulkuskujan risteysalueelle sekä alueen kiinteistöille. Mikäli tätä ongelmaa ei mitenkään huomioida laajennusalueen hulevesijärjestelmien osalta, tulee Kulkuskujan ja sen olemassa olevien kiinteistöjen hulevesiongelma entisestään pahenemaan. Lisäksi kyseisten hulevesitulvien vaaran voidaan olettaa pahentuvan sateisten talvien lisääntymisen sekä täydennysrakentamisen seurauksena. Hulevesien ”viivyttäminen” laajennusalueella tai hulevesien johtaminen Linnaistenpuroon ei ratkaise tätä ongelmaa, vaan hulevesien johtaminen tulee suunnitella huolellisesti ja sitä varten on rakennettava riittävä ojitus tai

muu vedenohjaus. Myös Linnaistentien ja Kulkuskujan risteysalue on saneerattava ja saatettava hulevesien osalta ekologisesti kestäväksi. Omakotialueen laajennussuunnitelmassa hulevesiasia on, asukkaiden palautteesta huolimatta, jätetty kokonaan huomioimatta ja suunnitelman puutteet tältä osin vaikuttavat luonnollisesti myös hankkeen kokonaiskustannuksiin.

Vesijohtoverkon kapasiteetti

Selostuksessa mainittiin lyhyesti (kohta 4.4.1), että Jupperista Etelä-Linnaisiin vedetty yhdysvesijohto ei tule olemaan riittävä tulevaisuudessa. Myös HSY (kohta 3.3.2) otti lausunnossaan esille alueen vesijohto- ja jätevesiviemäriverkoston kapasiteetin riittävyyden. Näitä ilmeisen tulevia kustannuksia ei ole huomioitu laajennushankkeen kokonaiskustannuksissa.

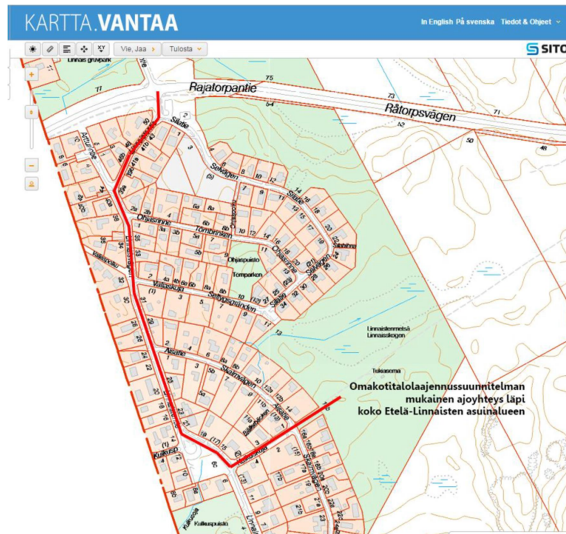
3) Arvokkaan lähimetsän tuhoutuminen

Linnaisten metsä on esimerkki METSO I-luokan harvinaisesta luonnontilaisesta korpimetsästä, jossa on mm. uhanlaisia kääpälajeja indikoimassa metsätypin laatua ja merkittävyyttä. Arvokas metsäalue tarvitsee säilyäkseen nykyisen laajuisen, noin 50 m suojavyöhykkeen. Suojavyöhykkeeseen kohdistuu myös tuleva kulutus, polut ja muu rakennetun alueen vaikutus. Nykyistä suojavyöhykettä ihmiset käyttävät jo lähivirkistysalueena. Mikäli tämä suojavyöhyke hävitetään rakentamisen alle, aiheuttaa se myös suojavyöhykkeen siirtymisen edelleen arvokkaalle metsäalueelle, josta on seurauksena ko. luontoarvoiltaan merkittävän ja uhanalaisen metsäalueen tuhoutuminen.

Linnaisten metsän rakentamisen tuloksena Linnaisten asukkaat, Pähkinärinteen, Hämevaaran, Hämeenkyän, Rajatorpan, Myyrmäen sekä Espoon rajalla asuvat asukkaat menettävät lenkipolut, mustikkamaat, luontoelämykset, rauhallisen ympäristön ja arvokkaan lähimetsän. Tämä on Vantaan lähimetsävuoden 2017 tavoitteiden täydellistä vesittämistä ja kunta-päättäjiltä erittäin huonoa päätöksentekoa.

Kaikki yllämainitut asiat on tuotu Vantaan kaupungin edustajien tietoon asukastapaamisissa ja ovat myös pääosin kirjattuna selostuksessa asukkaiden palautteina (Selostuksen kohta 3.3.2), mutta eivät ole suunnitelmassa huomioitu riittävällä tasolla.

Linnaisten uuden omakotialueen laajennuksen liikennevaikutukset Kulkuskujan kiinteistöihin ja meihin asukkaisiin ovat niin merkittävät, että tulemme käyttämän valitusoikeuttamme mikäli liikenneyhteyksiä uudelle alueelle ei lisätä kaavatyön suunnittelun edetessä.

Liite 1:

Karttaote, josta käy ilmi miten nykyinen Etelä-Linnaisten alue on suunniteltu kahden tieyhteyden kautta kuljettavaksi asuinalueeksi. Karttaan punaisella merkitty viiva kuvaa omakotitalolaajennusalueelle suunniteltua tieyhteyttä, joka lisää merkittävästi liikennettä suurella osin Etelä-Linnaisten asuinalueella.

Vastine:

Kaavatyön alkuvaiheessa kaava-alue oli nykyistä laajempi ja kulun alueelle suunniteltiin tapahtuvan kahden ajoyhteyden kautta. Suunnittelun yhteydessä tehtyjen luontoselvitysten perusteella nykyisen alueen eteläpuolella oleva metsäalue tuli säilyttää. Tämän vuoksi kaava-alueita pienennettiin, jolloin etelän suunnasta alueelle suunniteltu ajoyhteys ei enää ollut mahdollinen.

Liikenneselvitysten perusteella alueelle riittää yksi, Kulkuskujalle (tulevalle Aisakellontielle) suunniteltu ajoyhteys. Toinen ajoyhteys alueelle ei ole välttämätön. Ajo uudelle alueelle tulee tapahtumaan Linnaistentietä ja Kulkuskujaa (tuleva Aisakellontie) pitkin. Linnaistentien varressa on kevyenliikenteen väylä ja myös Kulkuskujan varteen tullaan rakentamaan kevyenliikenteen väylä. Tämä mahdollistaa kävelijöiden ja pyöräilijöiden turvallisen kulkemisen näitä katuja pitkin.

Toisen ajoyhteyden toteuttaminen uudelle alueelle Valjaskujan tai Silatien kautta aiheuttaisi lisäkustannuksia nykyisten katujen parantamisen ja uuden Valjaskujan päästä toteutettavan katuyhteyden rakentamisen takia. Myös kortteli 10013 pienenesi. Kevyenliikenteen väylän rakentaminen Valjaskujalle tai Silatielle edellyttäisi katualueen leventämistä lunastamalla tonttimaata katualueeksi. Myös Valjaskujan päässä oleva pysäköintialue häviäisi, mikäli ajoyhteys toteutetaan Valjaskujan tai Silatien kautta. Monien Silatien varrella sijaitsevien tonttien pihajärjestelyt on suunniteltu siten, että auto joudutaan peruuttamaan tontilta kadulle. Tämä lisäisi onnettomuusriskiä, jos katu toimisi ajoyhteytenä kaavoitettavalle alueelle.

Alustavissa katujen rakentamiskustannuksissa on huomioitu uusien katujen rakentaminen ja Kulkuskujan (tulevan Aisakellontien) parantaminen. Linnaistentie tullaan parantamaan siinä vaiheessa, kun se on kunnallistekniikan parantamisen tai kadun kunnan kannalta tarpeellista. Linnaistentien parantaminen on riippumaton kaava-alueen rakentamisesta ja ei siten välttämättä ajoitu samaan ajankohtaan kaava-alueen rakentamisen kanssa.

Raskaan liikenteen määrä on keskimääräistä suurempi ainoastaan rakennustöiden aikaan. Ennen työmaaliikenteen alkua teetetään työnaikaiset liikenteenohjaussuunnitelmat. Näissä otetaan huomioon erityispiirteet, esim. tärinä. Myös kevyenliikenteen turvallisuus otetaan huomioon työmaaliikenteen suunnittelussa. Raskaan liikenteen aiheuttamiin tärinävaurioihin

vaikuttaa mm. ajonopeus. Tulemme muuttamaan Linnaisten alueen liikennerajoituksia siten, koko alueella on 30 km/h nopeusrajoitus. Muutos tullaan toteuttamaan ensi vuoden alku-puolella.

Asemakaava-alueen hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Vantaan kaupungin hulevesi-ohjelmaa (2009) ja hulevesien hallinnan toimintamallia (2014). Alueen jokainen tontin-omistaja hallitsee alueellaan syntyvät hulevedet. Tontin rakentaja laatii tontilleen hulevesi-suunnitelman rakennuslupaa hakiessa. Hulevesisuunnitelmiin pyydetään lausunto Vantaan kuntatekniikan keskuksessa ennen luvan myöntämistä. Kaupungin katualueen hulevesien hal-linta perustuu avo-ojiin ja hulevesiviemäriin. Viemäroidyt hulevedet viivytetään alueen eteläpuolella avo-ojapainanteissa. Samalla katuvesien laatua voidaan parantaa ennen johta-mista vastaanottavaan vesistöön.

Linnaisten alueen vesihuolto perustuu runkovesilinjaan Espoon kaupungin puolelta. Linnaisten vesijohdon kapasiteetin varmistamiseksi alueelle on laadittu vesijohtoverkoston kapasi-teettitarkastelu. Tarkastelun ehdottamat verkostojen parannukset ja niiden kustannukset on toteutettava yhteistyössä Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) sekä Es-poon kaupungin kanssa.

Alueella on tehty luontoselvityksiä (mm. liito-oravaselvitys (2016), laihokaviosammal- ja lin-nustoselvitys, sekä jäkäläkartoitusta (2017), lepakkoselvitys (2002) sekä linnustoselvitys) ja erilaisia arvioita, jotka perustuvat asiantuntijoiden maastokäynneillä tekemiin havaintoihin. Arvokkaimmat luontoalueet on rajattu rakentamisen ulkopuolelle eikä selvitysten perusteella rakentaminen uhkaa liito-oravan, kanahaukan tai punatulkun säilymistä Linnaistenmetsässä eikä uhanalaisten kääväkkäiden kasvupaikkoja. Metsäalueella on kattava polkuverkosto ja kulku keskittyy pääsääntöisesti olemassa oleville poluille. Selvitysten perusteella on tarkistet-tu myös rakentamiseen osoitettavan alueen muotoa ja lisätty kaksi luonnon monimuotoi-suuden kannalta erityisen tärkeää (luo) aluetta, joiden tarkoitus on suojella alueen luonto-tyyppejä ja siellä esiintyviä uhanalaisia lajeja.

Voimassaolevan yleiskaavan vaikutusten arviointien perusteella Linnaisten pientaloalueen laajennus ei merkittävästi vähennä virkistysalueiden määrää tai haittaa niiden toimivuutta. Asemakaavoituksen yhteydessä tehtyjen luonto-, maaperä- ym. selvitysten ja tarkastelujen perusteella rakentamiseen osoitettava alue on noin 7 ha ja se on pienentynyt huomattavasti yleiskaavassa merkitystä A3-alueesta, joka on noin 10 ha. Asemakaavaehdotuksen mukainen rakentaminen (korttelit ja kadut) on noin 7% Rajatorpantien eteläpuoleisen Linnaistenmet-sän pinta-alasta.

Rakentamisen aiheuttamaa reunavaikutusta pyritään pienentämään metsän valmennuksella ja antamalla kasvaa tiheä reunuspuustoa rakennettavan alueen ja säilyvän metsän väliin. Myös aitaamalla reunimmaisat tontit estetään pihojen laajentuminen metsään.

Asukkaiden mielipiteitä, joita on myös tuotu esille muistutuksissa, ja jotka ovat olleet myös keskenään eriäviä, on tutkittu ja painotettu suunnittelutyössä. Kaavaehdotus on laadittu ase-tettujen tavoitteiden, lähtökohtien, selvitysten, vaikutusten arviointien ja mielipiteiden poh-jalta.

**Tarkistukset: -
NRO 12**

Asukas 14 /Paula Elomaa**Muistutus: Linnaisten asemakaavaehdotus 100400 sekä tonttijakoehdotus**

Haluan tässä muistutuksessa tuoda esille seikkoja, joita ei ole huomioitu tai selvitetty suunniteltaessa Linnaisten omakotialueen laajennusta. Linnaisten alue on Vantaalla ainutlaatuinen ja ympäristöltään arvokas. Alue ei ole oikea kohde lisärakentamiselle. Asemakaavaehdotus ei huomioi ekologisuuden ja kestävyysperiaatteita eikä se ole kustannustehokas.

1. Sijainti ja kaavan taloudelliset vaikutukset

Täydennysrakentamisalue on suunnitteilla koskemattomaan luontoon, jossa ei ole valmista infrastruktuuria. Siihen lohkotaan osa yhdestä Vantaan arvokkaimmista virkistys- ja metsäalueista, joka muodostaa pääkaupunkiseudulla tärkeän ja laajan puistoalueen. Perusteluna on esitetty (Anne Olkkola, puhelinkeskustelu 23.5.2016; muistio asukastilaisuudesta) että ko. alue kaventaa tätä viheraluetta minimaalisesti pitäen kriteerinä 500 m leveyttä. Samanaikaisesti Länsi-Vantaalla on alueita, joilla on olemassa valmiit liikenneyhteydet sekä palvelut (kaupat, postipalvelut, päiväkodit, koulut) ja joiden rakentaminen ei uhkaa laajojen metsäalueiden katoamista. Linnaisten lähialueelta esimerkkinä mm. Pähkinärinteiden länsiosan ja Hämeenkylläntien reunusta, johon on äskettäin rakennettu ja on parhaillaan rakenteilla asuntoja lähelle palveluja. Alue rajoittuu joka puolelta jo olemassa olevaan tieverkkoon. Alueella on myös olemassa hyvät yhteydet ulkoilureille. Vantaan kaupunki on myös tehnyt kattavia investointeja junayhteyksien rakentamiseen kaupungin pohjoisosien ja lentokentän välille. Ekologinen kaupunkisuunnittelu korostaa raideliikenteen hyödyntämisen tärkeyttä. Linnaisten alueen laajentaminen sen sijaan ei puolla mitään ekologisen kaupunkirakentamisen periaatteita. Nykyisen kaavan tiivistämistä ja tehokkuuden lisäämistä tulisi tarkastella yhtenä vaihtoehtona, mutta sitä ei ole selvitetty alueen asukkailta, joista monet ovat vanhuksia, eivätkä aktiivisesti seuraa aluetta koskevaa päätöksentekoa.

2. Luontoarvot

Linnaisten metsä on lähialueiden asukkaille itseisarvo sekä hyvinvoinnin lähde. Metsä luo Linnaisten alueelle sen omaleimaisen piirteen. Ekologisen monimuotoisuuden perustana ovat laajat, yhtenäiset elinalueet, joiden pirstaloiminen ja rakentaminen on yksi suurimmista uhkatekijöistä niin uhanalaisten lajien katoamiselle kuin lajimonimuotoisuudellekin (Rassi ym. 2001, Suomen ympäristökeskus). Ekologiset tutkimukset ovat osoittaneet, että eläinten, kasvien ja sienten monimuotoisuutta uhkaa paitsi eliökannan pienuus myös sen esiintymisalueen pienuus. Edellä mainittu 500 metrin rajamitta on tästä kontekstista ajateltuna keinotekoinen. Vaikka alueelta on kartoitettu arvokkaita metsäalueita (nk. luo alueet), kaavamuutoksessa ei huomioida uutta ymmärrystä ja tutkimustietoa laajojen luonnontilaisten alueiden merkityksestä. Siinä on kuitenkin todettu, että metsänreunan siirtyminen heikentää luontoarvoja säilyvän metsän puolella (selostus s. 24). Selostuksessa myös tunnustetaan alueen tärkeä merkitys hiilinieluna, ja sen vaikutus ilmastomuutoksen kannalta (s. 26). Nämä ekosysteemipalvelut tulisi huomioida ja arvioida tarkemmin. Suunniteltu kaava-alue pienentää tätä tärkeää metsäaluetta väistämättä, se muuttaa alueen luonnetta ja hävittää alueella olevia luontaisia kosteikkoja ja lahopuualueita ja muuttaa lajiston suhteita.

3. Palvelut ja alueen kehittäminen

Suunnitellulla täydennysrakennusalueella ei ole olemassa palveluita eikä julkinen liikenne ole toimivaa. Alueelle on suunniteltu tiivistä rakentamista (= pienet tontit), mutta ekologisuuden tavoite ei toteudu, jos ja kun alueella asuminen edellyttää auton käyttöä ja käytännössä lapsiperheillä kahta autoa taloutta kohden. Suunniteltavan alueen liikennejärjestelyt ovat massiiviset eikä alueen nykyisen infrarakentamisen taso tue sitä (esim. nykyisen tieverkon kunto ja pohjarakennus, hulevesien kontrollointi). Nykyisen alueen liikennejärjestelyt on suunniteltu kahden erillisen silmukan muotoon, mikä on estänyt kauttakulkuliikenteen

alueella ja rauhoittanut nk. uuden puolen ja vanhemman puolen erillisiksi osiksi liikenteen osalta. Uuden alueen liikenne kulkisi koko Linnaisten läpi yhtä väylää, jonka liikennemäärät nousevat kestäättömiksi. Alueen kehittäminen mielestäni tarkoittaisi sitä, että kulkuyhteydet Rajatorpan tielle ja Pähkinärinteeseen palveluille ja jopa Espoon kaupungin puolelle parantuisivat. Asukkailla tulisi olla paremmat mahdollisuudet hyödyntää julkista liikennettä. Kohtaan 1. viitaten, on vaikea hahmottaa, miten Linnaisten metsän rakentaminen voisi olla kustannustehokkaampaa kuin jo jonkin liikenneyhteyksiltään ja palveluiltaan valmiimman alueen täydentäminen.

Vastine: Linnaisten alue sijaitsee keskellä pääkaupunkiseutua ja liittyy kaupunkirakenteellisesti tiiviisti Espoon Laaksolahden pientaloalueeseen ja Vantaalla uusi alue laajentaa nykyistä Linnaisten omakotialuetta. Alueen suunnittelulla varmistetaan pientaloalueiden kaavavaranto tulevaisuuden tarpeisiin sekä asuntotuotannon monipuolisuus. Linnaisten täydennysalueen kaa-voittaminen noudattaa voimassa olevaa yleiskaavaa sekä Vantaan kaupungin kaavoitusta, maanhankintaa ja maanluovutusta koskevia maapoliittisia linjauksia (Kv 22.9.2014). Muistutuksessa ehdotettu rakentaminen Hämeenyläntien varrelle sijoittuisi Linnaistenmetsään voimassa olevan yleiskaavan lähivirkistysalueelle.

Vantaan kaupunki on käynnistänyt vuonna 2015 Pientaloalueiden kehittämishankkeen, jonka tavoitteena on kehittää yhteistyömalleja pientaloalueiden tiivistämiseen ja kehittämiseen sekä kaupungin oman pientalotonttituotannon lisäämistä. Kaavatyön molemmissa asukastilaisuuksissa 12.5.2016 sekä 25.10.2016 esiteltiin pientaloprojektin toimesta nykyisten alueen täydennysrakentamismahdollisuuksia. Tilaisuuksissa asukkaille tarjottiin myös mahdollisuutta esittää omaa tonttiaan tarkasteluun, jossa kiinteistölle olisi tutkittu lisärakentamismahdollisuuksia ilman veloituksia.

Voimassaolevan yleiskaavan vaikutusten arviointien perusteella Linnaisten pientaloalueen laajennus ei merkittävästi vähennä virkistysalueiden määrää tai haittaa niiden toimivuutta. Asemakaavoituksen yhteydessä tehtyjen luonto-, maaperä- ym. selvitysten ja tarkastelujen perusteella rakentamiseen osoitettava alue on noin 7 ha ja se on pienentynyt huomattavasti yleiskaavassa merkitystä A3-alueesta, joka on noin 10 ha. Asemakaavaehdotuksen mukainen rakentaminen (korttelit ja kadut) on noin 7% Rajatorpantien eteläpuoleisen Linnaistenmetsän pinta-alasta.

Alueella on tehty luontoselvityksiä (mm. liito-oravaselvitys (2016), laihokaviosammal- ja linnustaselvitys, sekä jäkäläkartoitusta (2017), lepakkoselvitys (2002) sekä linnustoselvitys) ja erilaisia arvioita, jotka perustuvat asiantuntijoiden maastokäynneillä tekemiin havaintoihin. Arvokkaimmat luontoalueet on rajattu rakentamisen ulkopuolelle eikä selvitysten perusteella rakentaminen uhkaa liito-oravan, kanahaukan tai punatulkun säilymistä Linnaistenmetsässä eikä uhanalaisten kääväkkäiden kasvupaikkoja. Metsäalueella on kattava polkuverkosto ja kulku keskittyy pääsääntöisesti olemassa oleville poluille. Selvitysten perusteella on tarkistettu myös rakentamiseen osoitettavan alueen muotoa ja lisätty kaksi luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeää (luo) aluetta, joiden tarkoitus on suojella alueen luontotyyppiä ja siellä esiintyviä uhanalaisia lajeja. Linnaisten metsäalueen merkitys kokonaisuutena, luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeänä metsäalueena ja seudullisena ekologisena yhteytenä, on tiedossa ja otetaan huomioon yleiskaavaa uudistettaessa.

Rakentamisen aiheuttamaa reunavaikutusta pyritään pienentämään metsän valmennuksella ja antamalla kasvaa tiheä reunuspuustoa rakennettavan alueen ja säilyvän metsän väliin. Myös aitaamalla reunimmaisiet tontit estetään pihojen laajentuminen metsään.

Linnaistentiellä, Rajatorpantien ja Silatien välissä, suoritettiin liikennelaskenta 24.5.2016. Kadun keskivuorokausiliikennemäärä oli 950 ajon/vrk, josta raskaiden ajoneuvojen osuus oli 10 %. Pientaloalueen laajennuksen myötä alueen ajoneuvoliikennemäärä lisääntyy arviolta 500 ajon/vrk. Myös kevyenliikenteen määrä lisääntyy. Kaavatyön yhteydessä on tutkittu ja edistetty mm. Espoon suunnittelijoiden kanssa kevyenliikenteen yhteyksien parantamista lähi-alueille.

Alueelta Rajatorpantielle ei ole taloudellisesti kannattavaa rakentaa toista ajoyhteyttä. Liikennemäärien lisääntyessä Raappavuorentien ja Linnaistentien liittymässä teetetään tarvittaessa toimivuustarkastelu, jossa selvitetään keinoja liittymän toimivuuden parantamiseksi.

Joukkoliikenteen kulut rahoitetaan osittain asukkailta saatavina lipputuloina. Jotta joukkoliikenteen parantaminen olisi kannattavaa, pitäisi alueella olla enemmän joukkoliikenteen käyttäjiä.

Alueen rakentuminen kestää useita vuosia ja tontin luovutuksilla voidaan säädellä julkisiin palveluihin, kuten päivähoitoon ja kouluihin kohdistuvaa palvelun tarvetta. Linnaisten alue sijaitsee keskellä pääkaupunkiseutua ja liittyy kaupunkirakenteellisesti tiiviisti Espoon Laaksoalahden pientaloalueeseen. Lähipalvelut sijaitsevat Pähkinärinteessä ja Lähderannassa Espoon puolella sekä aluekeskustasoiset palvelut Myyrmäessä. Linnaisten vieressä Jupperintulissa Espoossa on rakentamaton liikerakennusten korttelialue, johon voi rakentaa esimerkiksi päivittäistavaramyymälän. Hämevaaran päiväkodin kaavoitus alkaa syksyllä 2017 ja Linnaistissa on päiväkotitontti, jonka voi tarvittaessa ottaa käyttöön.

Tarkistukset: Selostusta täydennetään kuvaamalla Linnaistenmetsän maakunnallista arvoa.

NRO 13

Tuija Tirinen

Muistutus: Kannanotto Linnaisten omakotitaloalueen laajennukseen (nro 100400)

Linnaisten arvokas metsä tulee säilyttää entisellään viher- ja virkistysalueena eikä sitä saa tuhota. Myös suunnitelma, että uudelle asuinalueelle tulisi vain yksi kulkutie, on ihan kestävä ajatus! Kaikki liikenne alueelle "pussinperälle" tulisi kulkemaan nykyisen rauhallisen vanhan asuinalueen läpi. Esim. 90-luvun alussa rakennetulle Silatien alueelle (jossa taloja n. 40) pääsee kulkemaan kolmea eri kulkureittiä.

Rakennusvaiheen kestäessä monta vuotta, on hirveätä ajatella sitä melua ja raskaan liikenteen kulkua, joka tulisi olemaan aivan oman kotitalonkin vierestä, jos alueelle olisi kulku vain yhden kadun kautta.

Miksi kaupunki ei voi rakentaa taloja esim. Rajatorpantien ja Hämeenkylläntien varteen, siinä on tiet jo valmiina, myös palvelut olisi lähempänä ja julkinen liikenne kulkee Rajatorpantietä ihan eri vuoroväleillä kun Linnaisten bussilinja 335.

Vastine: Linnaisten alue sijaitsee keskellä pääkaupunkiseutua ja liittyy kaupunkirakenteellisesti tiiviisti Espoon Laaksolahden pientaloalueeseen ja Vantaalla laajentaa nykyistä Linnaisten omakoti-alueetta. Alueen suunnittelulla varmistetaan pientaloalueiden kaavavaranto tulevaisuuden tarpeisiin sekä asuntotuotannon monipuolisuus. Linnaisten täydennysalueen kaavoittaminen noudattaa voimassa olevaa yleiskaavaa sekä Vantaan kaupungin kaavoitusta, maanhankintaa ja maanluovutusta koskevia maapoliittisia linjauksia (Kv 22.9.2014). Muistutuksessa ehdotettu rakentaminen Hämeenkyläntien varrelle sijoittuisi Linnaistenmetsään voimassa olevan yleiskaavan lähivirkistysalueelle.

Voimassaolevan yleiskaavan vaikutusten arviointien perusteella Linnaisten pientaloalueen laajennus ei merkittävästi vähennä virkistysalueiden määrää tai haittaa niiden toimivuutta. Asemakaavoituksen yhteydessä tehtyjen luonto-, maaperä- ym. selvitysten ja tarkastelujen perusteella rakentamiseen osoitettava alue on noin 7 ha ja se on pienentynyt huomattavasti yleiskaavassa merkitystä A3-alueesta, joka on noin 10 ha. Asemakaavaehdotuksen mukainen rakentaminen (korttelit ja kadut) on noin 7% Rajatorpantien eteläpuoleisen Linnaistenmetsän pinta-alasta. Selvitysten perusteella on tarkistettu myös rakentamiseen osoitettavan alueen muotoa ja lisätty kaksi luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeää (luo) aluetta, joiden tarkoitus on suojella alueen luontotyyppiä ja siellä esiintyviä uhanalaisia lajeja.

Kaavatyön alkuvaiheessa kaava-alue oli nykyistä laajempi ja kulun alueelle suunniteltiin tapahtuvan kahden ajoyhteyden kautta. Suunnittelun yhteydessä tehtyjen luontoselvitysten perusteella nykyisen alueen eteläpuolella oleva metsäalue tuli säilyttää. Tämän vuoksi kaava-alueita pienennettiin, jolloin etelän suunnasta alueelle suunniteltu ajoyhteys ei enää ollut mahdollinen.

Liikenneselvitysten perusteella alueelle riittää yksi, Kulkuskujalle (tulevalle Aisakellontielle) suunniteltu ajoyhteys. Toinen ajoyhteys alueelle ei ole välttämätön. Ajo uudelle alueelle tulisi tapahtumaan Linnaistentietä ja Kulkuskujaa (tuleva Aisakellontie) pitkin. Linnaistentien varressa on kevyenliikenteen väylä ja myös Kulkuskujan varteen tullaan rakentamaan kevyenliikenteen väylä. Tämä mahdollistaa kävelijöiden ja pyöräilijöiden turvallisen kulkemisen näitä katuja pitkin. Kaavatyön yhteydessä on tutkittu ja edistetty mm. Espoon suunnittelijoiden kanssa kevyenliikenteen yhteyksien parantamista myös lähialueille.

Tarkistukset: -

NRO 14**Asukasmuistutus, kerännyt Jussi Koponen, 396 allekirjoittajaa****Muistutus:****Asukasmuistutus liittyen Linnaisten omakotialueen laajennus, 100400**

Liitteenä Linnaisten asukkaiden keräämät lähimetsän tuhoamista vastustavien liki 400 allekirjoitusta.

Nimiä on kerätty Linnaisissa, lähialueen kaupoissa ja Jupperinkujalla Espoossa.

Enin osa nimistä on Linnaisista. On selvää, että kaavan toteuttaminen ei voi olla asukkaiden mieleen.

Aktiivinen espoolainen asukas on yhden päivän aikana kerännyt runsaasti nimiä Espoon Jupperinkujalla, jonka asukkaisiin käytetyimmän virkistysalueen ja poluston alun tuhoaminen sattuu aivan samalla tavalla kuin Linnaisten asukkaisiin. Jupperin asukkaat ovat mitä suurimmassa määrin osallisia, mitä tähän kaavaan ja sen toteuttamiseen tulee.

Myös Pähkinärinteessä ja Hämevaarassa on selkeää ja oikeutettua vastustusta kaavan toteuttamista kohtaan, sillä Linnaistenmetsä on myös heille tärkeä virkistysalueensa ja asutus alueella lisääntyy koko ajan.

Asemakaavan selostusosan erittely asukkaiden mielipiteistä ei anna oikeaa kuvaa tilanteesta. Kaavan toteuttamisen vastustaminen ja siihen liittyvät asukkaiden mielipiteet on selostuksessa kuitattu muutamalla ranskalaisella viivalla. Tämä on asukkaiden oikeutetun mielipiteen tietoista, perusteetonta ja harhaanjohtavaa väheksymistä.

Toimeksisaaneena

Jussi Koponen

Liitteet

- kopiot nimilistoista
- nimienkeräyslistojen kansilehti
- kuva banderollista edelliseltä viikolta

SÄÄSTETÄÄN LINNAISTENMETSÄ

Me allekirjoittaneet Vantaan asukkaat vastustamme Linnaistenmetsään kaavailtua "täydennysrakentamista" mm. seuraavin perustein.

- 2017 tehdyn luontoselvityksen mukaan Linnaistenmetsä on arvokas metsäalue, jolla on luontoarvoja. Tätä tukevat aiemmatkin Vantaan selvitykset liittyen alueen luontoon ja sen eläimistöön.
- Tuleville sukupolvillekin pitäisi säästää lähimetsiä. 2017 on Vantaalla lähimetsien vuosi.
- Linnaistenmetsällä on ollut maakunnallisesti merkittävän virkistysalueen status ja sitä ei missään nimessä tulisi pienentää. Asukasmäärä metsän ympärillä on kasvanut rajusti ja kasvaa koko ajan sekä Vantaalla että Espoossa. Viheralueiden vähentäminen tässä tilanteessa on kestäväntöntä ja lyhytnäköistä ajattelua. Viheralueiden ja metsien merkitys alueen asukkaille on merkittävä.
- Luonnon monimuotoisuuden, ilmastonmuutoksen vastustaminen ja asukkaiden mielipiteen kuuleminen ovat käsitteitä joita Vantaa jaksaa toistaa ja markkinoida. Käytännön totuus on kuitenkin toisenlainen. Vantaa ei ole ottanut, eikä ota asukkaiden mielipiteitä mitenkään huomioon prosessin missään vaiheessa.

Nämä nimelistat toimitetaan Vantaan kaupungille elokuun 2017 loppuun mennessä.

Allekirjoittaneet (396 kpl):	Linnaisista:	118 kpl
	Muualta Vantaalta:	195 kpl
	Espoosta:	66 kpl
	Muualta Suomesta:	17 kpl

Vastine:

Alueen kaavoittaminen noudattaa voimassa olevaa yleiskaavaa sekä Vantaan kaupungin kaavoitusta, maanhankintaa ja maanluovutusta koskevia maapoliittisia linjauksia (Kv 22.9.2014). Linnaisten alue sijaitsee keskellä pääkaupunkiseutua ja liittyy kaupunkirakenteellisesti tiiviisti Espoon Laaksolahden pientaloalueeseen ja Vantaalla uusi alue laajentaa nykyistä Linnaisten omakotialuetta.

Voimassaolevan yleiskaavan vaikutusten arviointien perusteella Linnaisten pientaloalueen laajennus ei merkittävästi vähennä virkistysalueiden määrää tai haittaa niiden toimivuutta. Asemakaavoituksen yhteydessä tehtyjen luonto-, maaperä- ym. selvitysten ja tarkastelujen perusteella rakentamiseen osoitettava alue on noin 7 ha ja se on pienentynyt huomattavasti yleiskaavassa merkitystä A3-alueesta, joka on noin 10 ha. Asemakaavaehdotuksen mukainen rakentaminen (korttelit ja kadut) on noin 7% Rajatorpantien eteläpuoleisen Linnaistenmetseen pinta-alasta.

Alueella on tehty luontoselvityksiä (mm. liito-oravaselvitys (2016), lahopuolusammal- ja linnustaselvitys, sekä jäkäläkartoitusta (2017), lepakkoselvitys (2002) sekä linnustaselvitys) ja erilaisia arvioita, jotka perustuvat asiantuntijoiden maastokäynneillä tekemiin havaintoihin. Arvokkaimmat luontoalueet on rajattu rakentamisen ulkopuolelle eikä selvitysten perusteella rakentaminen uhkaa liito-oravan, kanahaukan tai punatulkun säilymistä Linnaistenmetsässä eikä uhanalaisten kääväkkäiden kasvupaikkoja. Metsäalueella on kattava polkuverkosto ja kulku keskittyy pääsääntöisesti olemassa oleville poluille. Selvitysten perusteella on tarkistettu myös rakentamiseen osoitettavan alueen muotoa ja lisätty kaksi luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeää (luo) aluetta, joiden tarkoitus on suojella alueen luontotyyppiä ja siellä esiintyviä uhanalaisia lajeja. Linnaisten metsäalueen merkitys kokonaisuutena, luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeänä metsäalueena ja seudullisena ekologisena yhteytenä, on tiedossa ja otetaan huomioon yleiskaavaa uudistettaessa.

Kaavatyön yhteydessä on kuultu asukkaita ja siihen liittyen on järjestetty asukastilaisuudet 12.5.2016, 26.5.2016 (kaavakävely) ja 25.10.2016. Lisäksi 4.5.2016 kaavoittaja oli muutaman asukkaan kanssa maastossa sekä tavannut alueen asukkaita erikseen suunnitelmien ääressä.

Kaavaselostuksessa olevalla mielipiteiden tiivistelmällä on tarkoitus tuoda esille mielipiteissä esiin nousseet asiasällöt keskeisine perusteluineen, ei kuvastaa mielipiteiden pituutta. Koska ratkaisu alueen maankäytöstä on tehty yleiskaavassa, mielipiteiden koonnissa on keskitytty asioihin, joita tutkitaan ja ratkaistaan asemakaavatyössä. Mielipiteiden tiivistelmästä käy ilmi, että Linnaistenmetsän rakentamista myös vastustetaan.

Asukkaiden mielipiteitä, joita on myös tuotu esille muistutuksissa, ja jotka ovat olleet myös keskenään eriäviä, on tutkittu ja painotettu suunnittelutyössä. Kaavaehdotus on laadittu asetettujen tavoitteiden, lähtökohtien, selvitysten, vaikutusten arviointien ja mielipiteiden pohjalta.

Tarkistukset: Selostusta täydennetään kuvaamalla Linnaistenmetsän maakunnallista arvoa.

NRO 15
Ulla Montin

Muistutus: Muistutus Linnaisten omakotialueen laajennusta (100400) koskevaan kaavoitukseen ja asemakaavan selostukseen, joka on päivätty 5.6.2017.

Paikalliset asukkaat haluavat suojella Linnaistenmetsän. Vetoamuksen metsän suojelemisen puolesta on allekirjoittanut jo noin 400 ihmistä. Asukkaat tiedostavat metsän merkityksen toivottavasti myös Länsi-Vantaan aluekaavoittaja ja päättäjät nopeasti ymmärtävät kestävän kehityksen perimmäisen tarkoituksen. Vetoamus nimilistoinen toimitetaan erikseen kirjaa-moon. Tämän muistutuksen liitteenä on pdf Linnaistenmetsän kuvat.

Käsi ylös kuka on sitä mieltä, että asukkaille tärkeään ja luontoarvoiltaan merkittävään lähimetsään, kaavoitettu yksityisautoiluun perustuva, kaukana palveluista oleva pientalo-tonttialue – edustaa kestävää kehitystä?

Vastustan edelleen Linnaisten omakotialueen laajennusta monesta näkökulmasta merkit-tävään lähimetsään, koska Linnaistenmetsän luonto- ja virkistysarvojen hävittäminen esite-tyllä kaavoittamisella on vastoin:

1. Asukkaiden yleistä mielipidettä
2. Häviävien luontotyyppien sekä lajien ja niiden habitaattien suojelusopimuksia
3. Kestävän kehityksen tavoitteita

En pidä myöskään hyvänä sellaista toimintatapaa, jolla Länsi-Vantaan aluekaavoittaja ja kaavasuunnittelija johtavat asukkaita harhaan virheellisen luontotiedon jakamisella ja vähätteleillä Linnaistenmetsän luontoarvoja jo ennen kuin selvitykset ovat heidän tiedos-saan ja hallussaan. Esimerkiksi jo asukastilaisuudessa 25.10.2016 kaavasuunnittelijan esityk-sessä vedottiin virhepäätelmin kääpätutkimukseen, jonka aineisto ei ole ollut saatavilla loka-kuussa 2016 selvityksen tekijän mukaan?

Hyvin valitettavaa on myös kaavoittajien haluttomuus olla aktiivisesti vuorovaikutteinen asukkaiden kanssa.

Näin kaikki voittaa – ihmiset, luonto ja lajisto

Linnaistenmetsä on rauhoitettava tonttikaavalta ja turhilta metsänhoitotoimilta. Maakunta-kaavaan merkitty vihervyöhykettä on arvioitava ja suunniteltava kokonaisuutena suojelu-alueineen, luo- ja virkistysalueineen. Luontotyyppiselvitykset, lajisto- ja habitaattiselvitykset sekä näiden turvaamiseen tähtäävät suunnitelmat on tehtävä valmiiksi riittävällä tarkkuu-della ja ammattitaidolla, noudattaen varovaisuusperiaatetta – ennen kuin kaavaa viedään eteenpäin. Asiantuntija-arvioiden mukaan on viitteitä siitä, että alueella on kokonaisuutena huomattavaa suojeluarvoa. Esitetty tonttikaava ei sovi tähän kuvaan. Tonteiksi kaavailtu alue sopii sen sijaan erittäin hyvin lähivirkistysalueeksi, kuten on nykyinen tilanne. Pientalotontit pitää sijoittaa alueelle, jossa sellaiselle on kestävämmät perusteet. Näin kaikki voittaa – ihmiset, luonto ja lajisto.

Kaavaselostuksessa 5.6.2017 ei olla tiedostettu ekologisia ”nyrkkisääntöjä” ja asioita on tulkittu tiukasti ja omavaltaisesti.

Kesän kaavaselostuksessa kaavoittajan mielestä ”alue on rakentamatonta metsää”, mikä kuvastaa aluekaavoittajan ja kaavasuunnittelijan ympäristöasennetta. Asukkaiden näkökulmasta alue on runsaasti virkistys- ja hyvinvointipalveluja ja luontoelämyksiä tarjoava monien lajien asuttama lähimetsä, eikä kaupungin potentiaalista rakennusmaata. Ympäristön ja tulevaisuuden kannalta metsä on luontotyypeiltään ja lajistoltaan monimuotoisuutta edistävä ja runsaasti ekosysteemipalveluja tuottava yhtenäinen alue, jolla on suuri merkitys seudullisena viherysteytenä kolmen kaupungin raja-alueella.

Kaavaselostuksessa tonttikaava-aluetta on muutettu merkittävästi verrattuna syksyllä asukkaille esitettyyn versioon. Muutos ei ole kuitenkaan tapahtunut parempaan suuntaan. Tontteja ollaan suunnittelemassa kokonaisuudessaan edelleen liikaa ja alueelle, joka tiedetään nyt luontohavaintojen ja muutaman tarkemman kartoituksen jälkeen arvokkaaksi luontoalueeksi. Selostuksessa kerrotaan ”luontoselvitysten perusteella yleiskaavan aluerajauksia on tarkistettu asemakaavatyössä ” kuitenkin uusimmassa tonttikartassa rakentamista on paisutettu alueelle, josta ei ole riittäviä luontoselvityksiä, koska alue ei ole ollut aikaisemmissa suunnitelmissa rakentamisuhan alla (henkilökohtainen tiedonanto luontokartoittajilta). Tämä on selostuksessa kuitattu lauseella ”alueella ei ole erityisiä luontoarvoja”.

Metsäalueelle on tehtävä riittävän tarkat lajisto- ja niille sopivat elinympäristökartoitukset ja suojelusuunnitelmat, ennen kuin kaava-asia etenee päätösvaiheeseen. Kaavaselostuksessa-kin mainitut käävääkkäät, luontotyytit sekä useat satunnaiset havainnot, kuten lahoakaviosam- esiintymät, jäkälähuomiot, vanhan metsän lintulajit indikoivat kaikki metsän monimuotoisuudesta ja sen potentiaalista olla sopiva ympäristö myös monille muille vaativille lajeille, mikä voi tarkoittaa alueen laajempaa suojelua. Tuoreimmista havainnoista, esimerkiksi lepa-koista ja liito-oravista, jotka ovat direktiivilajeja, ei ole tehty riittäviä selvityksiä ja vaadittavaa seurantaa.

Kaavaselostuksesta puuttuvat myös tärkeät lähteet (esimerkiksi luontoselvitykset) ja viittaukset niihin. Tunnen monet havainnot ja osan selvityksistä henkilökohtaisten tiedonantojen kautta, mutta asukkaiden kannalta tämän tyylinen tietojen salaaminen alueen suunnittelun aikana ei edistä asukasluottamusta. Asukasyhteistyön pitää olla avointa ja läpinäkyvää ja kaikki kaavan perusteluissa käytetyt lähteet tulee olla myös asukkaiden helposti saatavilla.

Selostuksessa kerrotaan asukkaiden osallistamisesta ja vuorovaikutuksesta. Asukkailla ei ole kuitenkaan ollut mahdollisuutta vaikuttaa muutettuun karttaan. Suunnittelija ei ole antanut mitään tietoa muutetusta suunnitelmasta kevään 2017 aikana, tiedusteluista huolimatta. Selostuksessa mainitaan ”lähivirkistysalueella olevat arvokkaat metsäalueet merkitään luonnon monimuotoisuuden kannalta erittäin tärkeiksi luo-alueiksi”. Tällaisella lausahduksella ja toimenpiteellä kaavan toteutuessa ei ole ekologisia perusteita, tähän olisi pitänyt Vantaan ympäristökeskuksen asiantuntijoidenkin jo puuttua.

Hyvin heikosti perusteltua on myös väittää ”asuinkorttelit voidaan tuoda metsäkuvioihin kiinni, jos korttelit aidataan lähivirkistysalueista”, ”puuaidalla tai kivimuurilla ” Lauta-aidat tai muurit eivät noudata Linnaisten maisemaperinnettä, koska täällä tontit on rajattu kasvillisuusaidantein. Aidat estävät myös tärkeän luontoyhteyden mm. ihmisten ja eläinten liikku- misen. Aidat eivät sen sijaan estä puutarhajätteiden dumpausta metsäalueelle.

Eteläosan selostuksessa mainittu ”luontoarvoltaan arvokas korpi” säilyy, mikäli kaivettu oja ennallistetaan luonnonmukaiseksi ja Vantaan alihankkijoiden rikkoma routiva siltti-mäkireitti kunnostetaan.

Yleiskaavan ohjeelliset ulkoilureitit eivät palvele etupäässä Linnaisten asukkaita. Selostuksessa jätetään mainitsematta kokonaan kaava-alueen tärkein reitti, joka kulkee Aisatien myötäisesti metsän reuna-alueella ja kiertää kaava-alueen eteläreunaa Espoon puolelle. Tämä perinteinen, suosittu ja helppokulkuinen lenkki on jäämässä rakentamisen alle, eikä korvaavaa reittiä ole suunniteltu tilalle. Sen sijaan kevyen liikenteen reitin rakentaminen Pähkinärinteen ex-sähkölintojen kohdalle on epäekologinen ajatus. Alue on suurimmaksi osaksi suota ja tärkeää petolintualueutta ja muun vaativan lajiston elinympäristöä.

Yhdyskuntarakenteellisesti suunnittelualue ei liity Vantaan kaupunkirakenteeseen. Alue on suunniteltu keskelle eristyksissä olevaa metsää luonnonsuojelualueen viereen. Suunnittelualue ei siten vastaa valtakunnallisia alueiden käyttötavoitteita, vaikka toisin on tulkittu. Alueella ei ole toimivaa julkista liikennettä ja elinympäristö heikkenee metsänraivauksen ja uudisrakentamisen (ei ole valmista infraa) takia. Maakuntakaavassa alue on tärkeä viheralue ja sen säilymistä pitää kunnioittaa ekologisesti kestävällä tavalla.

<http://kartta.uudenmaanliitto.fi/maakuntakaavat/index.html?x=380309&y=6678738&zoom=6&lang=fi&layers=0-0>

Kaava-alue ei täytä Vantaan tavoitteita eikä kaavatyön tavoitteita. Alueella ei ole lähipalveluja, asutus perustuu täysin yksityisautoiluun. Ei hyviä joukkoliikennemahdollisuuksia, ei tehokasta yhdyskuntarakennetta, ei kestävä kehityksen mukaista (YK Agenda 2030, Biodiversiteettisopimus) suunnittelua. Ekologisia näkökulmia ei olla huomioitu asiantuntevasti; alueen rakentaminen vähentää biodiversiteettiä, aiheuttaa ympäristökuormitusta ja ilmastovaiikutuksia. Rakentaminen lisää terveys- ja turvallisuushaittoja, asukasysteistyö on ollut heikkoa ja asukkaiden vastustus voimakasta.

Alueen syrjäinen sijainti, palveluiden puuttuminen ei edistä kestävien kulkumuotojen käyttöä. Liikenteen päästöt tulevat ajoittain ajallisesti ja paikallisesti suuriksi, sillä Linnaisten autotojen (2 per talous) kaasuttaessa samaan aikaan aamulla pois päin ja ip takaisin, lisäksi kauppareissut ja harrasteajot lisäävät liikennettä. Tämä heikentää etenkin lasten, vanhusten ja keuhkosairaiden (astma) ihmisten elinympäristöä ja terveyttä.

Rakentaminen lisää päästöjä ja katualueiden pinta-ala on suuri. Lokaalit päästöt ilmaan: typen oksidit (NOX) ja pienhiukkaset (diesel). Päästöt vesiin ja maaperään lisääntyvät (esim. kiintoaine + fosfori, ravinteet, raskasmetallit, bakteerit, öljy, liuottimet ja pesuaineet, rakennusmateriaalikemikaalit, tiesuola, mikromuovi ja muita haitta-aineita asfalttipinnoilta, puutarhamyrkyt). Jokainen nykyinen ja tuleva pesee ja puunaa autoansa säännöllisesti ja aiheuttaen ympäristöhaittoja.

Suoraan luonnonvesiin johdetut hulevedet kuormittavat ympäristöä. Hulevesien johtaminen puhdistamattomina suoraan luontoon herkille luo- ja suojelualueille on kestävä kehityksen vastaista. Selostuksessa ei ole suunnitelmia veden pidättämisestä tonttien ulkopuolella, ei kosteikoista, suodatusalueista tai muusta päästöttömyyttä tavoittelevasta veden puhdistamisesta. Asia on tutkittava tarkemmin ja esitettävä paremmat ratkaisut. Linnaisissa on jo nyt sulamisveden ja rankkasateiden aikainen tulvaongelma. Hulevesitulvien vaaran voidaan olettaa pahentuvan sadannan rankistumisen, talviaikeisten sateiden lisääntymisen sekä täydennysrakentamisen seurauksena. Tiivis asutus = paljon läpäisemätöntä pintaa. Asia tutkittava tarkemmin ja esitettävä paremmat ratkaisut.

Selostuksen virkistys kohdassa mainitaan ”Linnaistenmetsä mahdollistaa luonnossa retkeilyn ja marjastuksen”. Paras marja-alue on jäämässä rakentamisen alle, sanoin retkeilyyn sopiva polusto. Kaavan jälkeen nämäkin mahdollisuudet menetetään.

Selostuksessa keskitytään lentomelun osalta väljiin keskiarvo-olettamuksiin. Alueella koetaan ajoittain voimakas lehtoliikenteen melu. Alueen yli kulkee kaksi koneiden laskeutumisreittiä. Koneiden lehtokorkeus on noin 500 m. Nopeasti lisääntyvä lentoliikenne tuottaa voimakasta melua, tärinää ja mahdollisesti päästöjä (päästötietoja ei löydy Finavialta?). Meluhaitoista on tehty valituksia. Paikallinen Laaksolahden mittausasema näyttää 70 dB- arvoja ja lentokorkeus on Linnaisten kohdalla Laaksolahtea alempana. Toistuvuus lisää desibelejä. Meluhaittasiaa on tutkittava tarkemmin, sillä omakotiasuminen perustuu paljon ulkona ja pihalla oleiluun. Nykyinen havumetsä suojaa lentomelun äänisironnalta, sen sijaan kovat rakennetut pinnat lisäävät melua.

”Ilmastonmuutoksen kannalta kaavamuutos on melko huono” ja ”ilmastovaikutukset asukasta kohden melko suuret” todetaan selostuksessa. Selostuksessa on puhuttu tosin vain hiilinielusta, mutta hiilivarastoa ei ole lainkaan huomattu. Pohjoisissa boreaalisissa metsissä hiili on varastoituna lähinnä maahan ja järeisiin puihin. Tuskin on mallissa otettu maaperän (syystä että tästä ei tutkittua tietoa) hiilivarastovaikutusta huomioon. Kun maaperää häiritään rakentamisella, hiilivarasto hupenee.

Yllä olevaan viitaten Linnaisten kaava-alue ei noudata kiristyviä kestävän kehityksen tavoitteita. Kaava ei ole sosiaalisesti hyväksytty (vetoomus), se ei ole suotuista ekologisesta eikä taloudellisestikaan parhaimmasta päästä. Mikä on sitten se syy, että kaavaa työstetään alueelle väkisin?

Linnaisten metsäaluetta hävitetään viranomaisvoimin

Linnaisten metsäalueen arvokasta pohjoisreunaa ”pakkokaavoitettiin” jo 1980–1990-lukujen vaihteessa luontoarvoista ja asukkaiden voimakkaasta vastustuksesta piittaamatta. Metsäalueelle vuonna 2007 yleiskaavassa ilman riittäviä luontoselvityksiä heitetty A3-varaus, halutaan nyt 10 vuotta myöhemmin ehdottomasti toteuttaa. Mikään viime vuosien luontotieto ei kuitenkaan laajemmin vaikuta kaavan päätavoitteeseen eli uuden omakotitalotonttialueen rakentamiseen keskelle luonnon arvometsää.

Kaavoitukseen ekologinen ja sosiaalinen näkökulma tasavertaiseksi kaavataloudellisen näkökulman kanssa

Vantaan kaupunkisuunnittelun ja valtuutettujen on tärkeää kiinnittää nyt aivan erityistä huomiota koko Lounais-Vantaan metsäalueen, johon Linnaistenmetsäkin kuuluu, ekologiseen, sosiaaliseen ja kulttuuriseen merkitykseen ja perustaa suunnitelmat ja päätökset tutkituihin tietoihin, ei arvailuihin ja satunnaisiin havaintoihin. Tärkeää on myös ymmärtää, että suunnitelmia ja päätöksiä tehtäessä ei ole kestävän kehityksen mukaista tukeutua ainoastaan kaavataloudellisiin laskelmiin.

Kaupunkiekologista tutkimusta on tehty runsaasti 2000-luvun alun jälkeen. Metsien terveys ja hyvinvointivaikutuksia on tutkittu paljon myös Suomessa, esimerkiksi Tyrväinen, Korpela ja Haahtela tutkimusryhmineen ovat julkaisseet runsaasti tutkimusta aiheista (Tyrväinen ym. 2017, Korpela ym. 2010, Haahtela ym. 2017) Ekosysteemipalvelut on käsite, joka auttaa ymmärtämään ekosysteemien tuottamia hyötyjä ihmisille. Ekosysteemipalvelut perustuvat luonnon monimuotoisuuteen ja luonnon toimivaan dynamiikkaan. Ekosysteemipalveluihin

kuuluvia säätely- ja ylläpitopalveluja ja kulttuuripalveluja suosimalla voidaan säästää monia turhia kustannuksia. (Saastamoinen ym. 2014).

Edellytän myös, että alueen maankäytön, rakentamisen ja ympäristön suunnittelussa tavoitteet on asetettu korkeammalle kuin vain täyttämään lainsäädännön pakolliset minimipykälät.

Suomi on sitoutunut estämään luontotyyppien häviämisen ja edistämään biologista monimuotoisuutta. Tämä tarkoittaa silmälläpidettävien ja uhanalaisten lajien elinympäristöjen säästämistä ja suojelemista. Suomi on myös sitoutunut noudattamaan ilmasto- ja muita kestävän kehityksen tavoitteita. Enää ei riitä, että ympäristöasioissa täytetään vain lain asettamat minimivaatimukset. Vesi- metsä ja luonnonsuojelulain minimitaso ei suojele arvokkaita luontoalueita pitkällä tähtäimellä, eikä edistä ihmisten hyvinvointia. Valtioneuvoston 17 % suojelutasoon on nykyisestä 5 % tasosta vielä pitkä matka. Universaaleja sopimuksia on noudatettava ja nyt on tehtävä systemaattisesti muutoksia ympäristömme hyväksi ja tähän tarvitaan tutkimuksen lisäksi paljon nykyistä kunnianhimoisempia tavoitteita, ammattitaitoista suunnittelua ja vahvaa tahtoa.

Kestävän kehityksen ja luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi tehtyjä sopimuksia ja tavoitteita on Vantaankin noudatettava ja tilanteen seurantaan panostettava. Seuraavaksi 7 huomionarvoista asiakokonaisuutta.

1. YK:n kestävän kehityksen tavoitteet 2016 – 2030

YK:n jäsenmaat sopivat 2015 New Yorkissa kestävän kehityksen tavoitteista ja toimintaohjelmasta, jotka ohjaavat kestävän kehityksen ponnisteluja vuoteen 2030 asti. Agenda 2030 tavoiteohjelma tähtää kehitykseen, jossa ympäristö, ihminen ja talous otetaan tasavertaisesti huomioon päätöksenteossa ja kaikessa ihmistoiminnassa. <http://yk.fi/sdg>

Esimerkkejä tavoitteista:

tavoite 11. Taata turvalliset ja kestävät kaupungit ja asuinyhdyskunnat.

tavoite 12. Varmistaa kulutus- ja tuotantotapojen kestävyys.

tavoite 13. toimia kiireellisesti ilmastomuutosta ja sen vaikutuksia vastaan.

Tavoite 15. suojella maaekosysteemejä, palauttaa niitä ennalleen ja edistää niiden kestävää käyttöä, pysäyttää maaperän köyhtyminen ja luonnon monimuotoisuuden häviämisen.

Tarkemmin tavoitteesta 15.5.

Ryhtyä kiireellisiin ja merkittäviin toimenpiteisiin luontaisten elinympäristöjen turmeltumisen vähentymiseksi, luonnon monimuotoisuuden katoamisen pysäyttämiseksi ja uhanalaisten lajien suojelemiseksi.

2. Biologista monimuotoisuutta koskeva yleissopimus eli biodiversiteettisopimus

Suomi on sitoutunut estämään luontotyyppien häviämistä ja edistämään biologista monimuotoisuutta. Kansalliset luonnon monimuotoisuusstrategiat ja toimintaohjelmat ovat keskeisiä sopimuksen toimeenpanolle. Yleissopimuksen tavoitteista kaksi esimerkkiä alla.

http://www.ym.fi/fi-FI/Luonto/Luonnon_monimuotoisuus/Kansainvalinen_yhteistyö

Tavoite 5: Vuoteen 2020 mennessä luontotyyppien häviämismuutos on puoliintunut ja mahdollisuuksien mukaan nollaantunut sekä luontotyyppien että metsien heikkeneminen ja sirpaloituminen on merkittävästi vähentynyt.

Tavoite 15: Vuoteen 2020 ekosysteemien kestävyys ja kantokyky on parantunut monimuotoisuuden ja hiilivarastojen lisääntymisen johdosta suojelutoimien ja ennallistamisen kautta. Vähintään 15 % heikentyneistä ekosysteemeistä on ennallistettu. Toimilla on vaikutettu ilmastonmuutoksen etenemisen hidastumiseen ja muutokseen sopeutumiseen.

3. Suomen luonnon monimuotoisuuden suojelun ja kestävän käytön strategia 2012–2020.

Suomen valtion vuonna 2012 tekemä periaatepäätös ja siihen liittyvä strategia perustuvat yllämainittuun biologista monimuotoisuutta koskevasta yleissopimuksesta.

http://www.ym.fi/fi-FI/Luonto/Luonnon_monimuotoisuus/Strategia_ja_toimintaohjelma

Strategian viidessä päämäärässä korostuu luontoasioiden valtavirtaistaminen, vankkaan tutkimustietoon perustuva päätöksenteko sekä Suomen vastuu maailman luonnosta osana kansainvälistä yhteisöä. Tärkein päämäärä on Suomen luonnon monimuotoisuuden köyhtymisen pysäyttäminen vuoteen 2020 mennessä.

Valtioneuvoston asettamat 5 päämäärää:

- 1. Valtavirtaistetaan luonnon monimuotoisuuden suojelu ja kestävä käyttö hallinnossa ja yhteiskunnassa*
 - Suomalaiset hallitsevat perustiedot luonnon monimuotoisuudesta ja ovat tietoisia sen merkityksestä sekä omista mahdollisuuksistaan vaikuttaa sen suojeluun ja kestävään käyttöön
 - Luonnon monimuotoisuuden arvot on sisäistetty. Monimuotoisuuden suojelutavoite näkyy myös suunnitelmia, ohjelmia ja hankkeita koskevassa päätöksenteossa.
 - Hallinto, liike-elämä, kansalaisyhteiskunta ja sidosryhmät kaikilla tasoilla edistävät ja toteuttavat kestävän tuotannon ja kulutuksen suunnitelmia ja pitävät luonnonvarojen käytön vaikutukset turvallisissa ekologisissa rajoissa.
 - Vähennetään luonnon monimuotoisuuteen kohdistuvia välittömiä paineita ja edistetään sen kestävää käyttöä
- 2. Kaikkien luontaisten elinympäristöjen kato on pysäytetty ja luontaisten elinympäristöjen laadullista heikentymistä ja pirstoutumista on merkittävästi vähennetty.*
 - Ympäristöä kuormittavat ja sille haitalliset päästöt mukaan lukien rehevöitymistä aiheuttavat ravinteet on vähennetty tasolle, joka ei vahingoita ekosysteemien toimintaa ja luonnon monimuotoisuutta.
 - Haitalliset vieraslajit ja niiden leviämisyvät on tunnistettu ja asetettu tärkeysjärjestykseen sekä erityisen haitalliset lajit on saatu hallintaan. Leviämisvyöliä valvotaan niin, että haitallisten vieraslajien tuontia tai pääsyä sekä niiden asettumista maahan torjutaan.
 - Luonnon monimuotoisuuden tilaa parannetaan turvaamalla ekosysteemit, lajit ja perinnöllinen monimuotoisuus.
- 3. Suojelualueiden verkosto ja sitä tukevat muut alueiden käyttöä ohjaavat monimuotoisuuden turvaamiskeinot kattavat vähintään 17 prosenttia Suomen maa-alueiden ja sisävesien yhteispinta-alasta*
 - Suojelualueet ovat asianmukaisesti hoidettuja ja ekologisesti ja alueellisesti edustavia. Suojelualueet ovat hyvin yhteen kytkeytyneitä ja vihreä infrastruktuuri yhdistää ne laajempiin maisemakokonaisuuksiin ottaen huomioon perinnemaisemienerityspiirteet.
 - Uhanalaisten lajien häviäminen Suomesta on estetty, uhanalaisimpien lajien suojelun taso on parannettu ja uhanalaistumiskehitys on pysäytetty
 - Luonnon monimuotoisuudesta ja ekosysteemipalveluista saatavat hyödyt turvataan kaikille

4. Välttämättömiä palveluita tuottavia ekosysteemejä ennallistetaan ja turvataan

*- Ekosysteemien sieto- ja palautumiskykyä ja monimuotoisen luonnon merkitystä hiilivä-
rastonä on parannettu suojelutoimin ja ennallistamalla.*

*- Kaupunkiluonnon monimuotoisuutta lisätään sekä suojelutoimin että monimuotoisuutta
lisäävillä rakenteilla ja hoitotoimilla.*

*- Parannetaan luonnon monimuotoisuuden suojelun ja kestävän käytön toimeenpanoa
osallistavalla suunnittelulla, tietojen hallinnalla ja toimintamahdollisuuksien ja -kykyjen
kehittämisellä*

*5. Parannetaan luonnon monimuotoisuuden suojelun ja kestävän käytön toimeenpanoa
osallistavalla suunnittelulla, tietojen hallinnalla ja toimintamahdollisuuksien ja -kykyjen
kehittämisellä.*

3. Uhanalaiset luontotyypit ja punaisen kirjan lajit

Luontotyyppitiedon tason parantaminen on ollut välttämätöntä luonnon käyttöön liittyvien lakien ja kansainvälisten sopimusten sekä EU:n luontodirektiivin velvoitteiden täyttämiseksi sekä tehokkaamman luontotyyppien suojelun, seurannan ja raportoinnin edistämiseksi. Siksi luontotyyppitieto on tärkeää myös elinympäristöjen käyttöä koskevan suunnittelun ja päätöksenteon ohjeena.

Yhtenä luonnon monimuotoisuuden tilan mittarina käytetään lajien uhanalaisuutta koskevia arviointeja. Uhanalaisuuden arviointi on erittäin tärkeää luonnonsuojelun ja luonnonhoidon kannalta. Uhanalaisuus tarkoittaa häviämiskäytännön tulevaisuudessa ja johtuu esimerkiksi nisäkkäillä yleensä siitä että lajeilla on pieni tai rajoittunut populaatio. Punaisella listalla olevat silmälläpidettävät lajit eivät aivan täytä uhanalaisuuden kriteerejä, mutta ne voivat ajautua uhanalaisiksi, jos niiden hyväksi ei toimita. Hyvin usein lajien uhanalaisuuden syynä on niiden elinympäristöjen muuttuminen ihmisen toiminnan vuoksi.

http://www.ymparisto.fi/fi-FI/Luonto/Lajit/Uhanalaiset_lajit

Esimerkkejä uhanalaistumisesta

1. Luontotyypit: Etelä-Suomen metsätyypeistä 75 % on uhanalaisia (2008)

- Äärimmäisen uhanalaisia metsäluontotyyppijä ovat karukkokankaat.

- Kaikki korpityypit ovat uhanalaisia.

- Lähes kaikki lehtoluontotyypit ovat uhanalaisia.

- Kangasmetsien luontotyypeistä lähes kaksi kolmannesta on uhanalaisia.

2. Lajit: uhanalaiset eliölajeja on 2 247 lajia, eli 10 % kaikista lajeista (2010).

3. Metsälajit: uhanalaisia metsälajeja on 36 % eli 816 eliölajia.

4. Linnut ja nisäkkäät (2015)

45 % linnuista on silmälläpidettäviä tai uhanalaisia ja trendi on huonompaan suuntaan.

*Nisäkkäistä punaisen listan lajeja ovat mm. ripsisiippa (EN), pikkulepakko (VU), liito-
orava (vaarantunut VU, lähde Ilpo Hanski 2016).*

Noin puolet Linnaisten metsistä edustaa uhanalaisarvioinnin luontotyyppikuvausten (Raunio ym. 2008) mukaisia keski-ikäisiä lehtomaisia tai tuoreita kankaita. Metsät sisältävät sekä kuu-
sivaltaisia että sekapuustoisia tyyppijä. Kaikki nämä neljä kangasmetsien alatyyppejä on luoki-
teltu Etelä-Suomessa silmällä pidettäviksi (NT). Kokonaisuutena Linnaisten metsäalueen itä-

ja keskiosalla voi arvioida olevan Vantaan oloissa huomattavaa merkitystä uhanalaiseksi ja silmälläpidettäväksi luokiteltujen lehto- kangas- ja korpimetsien suojelulle. (Savola 2017). Linnaistenmetsää havaittiin kääpäselvityksessä (Savola 2017) kahdeksan (8) punaisen kirjan kääväkäslejia sekä useita muita luontoarvoja indikoivia lajeja. Kääpälaiston edustavuuden, pinta-alan sekä kangas-, lehto- ja korpimetsiin liittyvien METSO-arvojen vuoksi aluetta voi pitää maakunnallisesti arvokkaana luontoalueena. (Savola 2017).

Raunio ym. 2008: http://www.ymparisto.fi/fi-FI/Luonto/Luontotyyppit/Luontotyyppien_uhanalaisuus/Luontotyyppien_uhanalaisuus_2008

4. Liito-orava on tiukasti suojeltu direktiivilaji, jonka kanta on taantunut

Liito-orava on EU:n luontodirektiivin, liite IV (a) ja Suomen luonnonsuojelulain tiukasti suojelmalaji. Se on myös Suomen päävastuulaji, eikä se ole Suomessa vaaditulla suotuisalla suojelun tasolla (Hanski, Ilpo 2016). Kanta on taantunut 30 % viimeisen 10 vuoden aikana (Hanski, Ilpo 2016).

Etelä-Suomessa on enää vähän ”liiturille” sopivia metsiä. Rajaukset on tehty liian tiukasti eikä naaraiden vaatimuksia ja dispersaalia (poikasten levintää) huomioida riittävästi.

Naaraat elävät toisistaan erillään ja naaraiden määrästä riippuu kannan kasvu. Kannan koon ylläpitämiseksi tarvitaan aina myös vapaita asumiskelpoisia metsiköitä, mihin nuoret naaraat voivat asettua. Tilapäisesti asumattomiksi tulkitut sopivat elinpiirit ovat yhtä tärkeitä kuin asutut. (Ympäristökeskus 2005). Elinvoimainen kanta tarvitsee laajoja ja riittävän yhtenäisiä metsäalueita, jotka täyttävät lajin elinympäristövaatimukset (Ympäristökeskus 2005).

Linnaisten kaava-alueella on tällaisia haapa-kuusi metsiköitä, sekä tärkeä tikkapopulaatio, joka työstää koloja liito-oraville. Linnaisten kaava ei siten edistä lajin säilymistä alueella, eikä ympäristökeskuksen maininta (Linnaisten metsän luontoarvot – luontokatsaus. 26.5.2017.) näytä olevan linjassa ympäristökeskuksen 2005 suojelusuunnitelman kanssa.

Etelä-Suomen metsien monimuotoisuusohjelma (METSO) voi tarjota vapaaehtoisen suojelun keinoja.

5. Suojellut ja rauhoitetut lepakot

Kaikki Suomen lepakot ovat suojeltuja monin eri sopimuksin. Linnaistenmetsän alueella on tehty tuoreitakin lepakkohavaintoja (Piironen 2017, Hälikkä 2017, Montin 2017). Vantaan ympäristökeskus ei kuitenkaan ole teettänyt alueella uutta lepakkoselvitystä. Syyksi mainittiin resurssien puute? Vantaa ei voi jättää suojelematta lepakkoalueita ja noudattamatta sopimuksia resurssipuutteen vuoksi.

- EU:n luontodirektiivi, liite IV (a), lisääntymis- ja levähdyspaikkojen heikentäminen on kielletty.
- Bernin yleissopimus, liite II lajit, asetus: elinympäristöjen suojelu
- Bonnin yleissopimus, liite I lajit, asetus: erittäin uhanalaiset muuttavat lajit, elinympäristön suojelu, muuttoa ja säilymistä vaarantavien tekijöiden vähentäminen
- EUROBATS 1991, sopimus Euroopan lepakoiden suojelusta 1999: velvoittaa suojelua lainsäädännön keinoin sekä tärkeiden saalistusalueiden suojelu ja nimeäminen.

Osa lepakkolajeista on punaisella listalla (2010 ja 2015 nisäkkäät ja linnut)

- Ripsisiippa erittäin uhanalainen (EN)

- Pikkulepakko vaarantunut (VU)

Uhkat (Suomen maaraaportista): metsien hävittäminen ja uusien asutusalueiden rakentaminen, jos suunnittelussa ei huomioida lepakoiden tarpeita, saalistusalueita ja kulkureittejä.

5. METSO-ohjelma 2014–2025

METSO eli Etelä-Suomen metsien monimuotoisuuden toimintaohjelma tarkoittaa metsien arvon tunnistamista ja tavoitteellista suojelua. METSO-ohjelman tavoitteena on osaltaan pysäyttää metsäisten luontotyyppien ja metsälajien taantuminen ja vakiinnuttaa luonnon monimuotoisuuden suotuisa kehitys vuoteen 2025 mennessä.

Tutkimusten mukaan METSO:n valintaperusteet toimivat hyvin monimuotoisuuden kannalta arvokkaimpien kohteiden tunnistamisessa. Alueen sijainti suhteessa nykyiseen suojelualueverkostoon on myös tärkeä valintaperuste. METSO-ohjelman avulla metsänomistajat, kaupungit ja kunnat voivat suojella metsiä, jotka ovat luontoarvoiltaan monipuolisia ja eliölajien elinympäristöinä arvokkaita. <http://www.metsonpolku.fi/fi-FI/METSOohjelma> Linnaisten metsän selvitysalueesta arviolta 80 – 85 % täyttää metsikkökuviotasolla METSO-kriteerit (Savola 2017).

6. Linnaistenmetsän reuna-alueet ovat tärkeitä suoja- ja virkistysalueita

Kaava-alueen länsireunassa on kohteita, joita ei METSO-kriteereillä voida arvottaa, mutta jotka toimivat METSO-alueiden suojavyöhykkeinä ja soveltuvat hyvin ihmisten virkistyskäyttöön. Nämä reuna-alueet tai vaihteluvyöhykkeet ovat kahden erilaisen ekosysteemin yhteisiä rajapintoja ja siirtymävyöhykkeitä, joiden ekosysteemipalveluiden kirjo voi olla hyvin laaja (Linnaisten kohdalla puutteellisesti tutkittu). Monien metsälajien kannalta metsän reuna-alueet ovat avainympäristöjä, jotka tarjoavat eläimille ruokaa, suojaa ja pesäpaikkoja. Suoja muodostuu vaihteluvyöhykkeille tyypillisen monimuotoisesta kenttä- ja pensas-kerroksesta sekä puuston tiheys- ja kokovaihtelusta. Reuna-alueiden runsas hyönteislajisto ja varpukasvit, erityisesti mustikka, ravitsevat metsälajistoa. (Linden 2014).

Linnaisten metsän reuna-alueille suunniteltu tonttikaava hävittää reuna-alueiden runsaan mustikkapeiton, pesimäpaikat ja ennen kaikkea paikallisten ihmisten kulkureitit, kulttuuripolun, joka on ajan myötä, muodostunut metsän reunaan hyvän maaston ja kauniiden maisemien vuoksi. "Monille sopiva virkistysmetsä on järeä, täysikasvuinen ja helppokulkuinen, jossa on hyvä näkyvyys" (Silvennoinen ym. 2002, Karjalainen 2006) eli juuri sellainen Linnaistenmetsän reuna-alue, jonka Vantaa nyt haluaa kaavoittaa tonttimaaksi?

7. Metsä tarjoaa merkittävät ekosysteemipalvelut ihmisille

Ekosysteemipalvelut-käsite on eräs tapa tarkastella hyvin laajasti luonnon toimintaa, luonnonvarojen tuotantoa ja hyödyntämistä sekä inhimillisen toiminnan riippuvuutta luonnosta (Primmer ym 2012). Ekosysteemipalvelut-käsitteellä tarkoitetaan niitä aineellisia ja aineettomia hyötyjä, joita ihminen saa ekosysteemien rakenteesta ja toiminnasta ja sen avulla pyritään myös konkretisoimaan esimerkiksi kaupunkien viherrakenteen merkityksiä ja saat-taa yhteen eri toimijoiden näkökulmia. (ViherKARA 2013).

Kaupunkiympäristössä korostuvat erityisesti paikalliset säätely- ja ylläpito sekä kulttuuriset ekosysteemipalvelut, jotka syntyvät monen ekosysteemin ja näiden yhteisten ekologisten

prosessien yhteistuotantona. Näitä ovat esimerkiksi paikallisilmasto, tulvasäätely, hiilen-sidonta ja maisema.

Kaupunkimetsien tuottamat lukuisat ekosysteemipalvelut ovat kaupungille ja sen asukkaille elintärkeitä. Metsä ja puut puhdistavat ilmaa, säätelevät mikroilmastoa, toimivat melu- ja näkösuojina, sitovat haitta-aineita sekä varastoivat ja sitovat hiiltä. Metsä tarjoaa myös elinympäristöjä monille eliölajeille ja säilyttää ihmisten luontoyhteyden, mahdollisuuden lähi-luontoelämyksiin, virkistymiseen, ja rauhoittumiseen. Kun viheralueita tarkastellaan laajempaa ekosysteeminä biogeokemiallisten kiertojen näkökulmasta, ekosysteemipalvelut moninkertaistuvat.

Rakennetussa ja usein stressaavassa kaupunkiympäristössä kulttuuriset ekosysteemipalvelut, joilla tarkoitetaan ihmisten fyysistä, psyykkistä ja henkistä yhteyttä luontoon, ovat ehkä kaikkein arvokkaimpia.

Metsä ja puut vaikuttavat ihmisiin monin sellaisinkin tavoin, joita ei tule heti ajatelleeksi. Maisemallisten ja suojaavien arvojen lisäksi niillä saattaa olla merkittävä tunne tai symbolinen arvo. Vanha metsä puineen kantaa historiaa ja ihmisten muistoja, sitovat menneisyyden nykyisyyteen. Vanha sitkeä puu voi antaa henkistä turvaa ja uskoa tulevaisuuteen nopeasti muuttuvassa ympäristössä. Metsän ja puiden merkitys ihmisille on yllättävän suuri, ne voivat lisätä henkistä hyvinvointia ja jopa ihmisten elinikää. Tutkittaessa helsinkiläisten mieli-paikkoja, ne löytyivät metsä- ja luontokohteilta, harvoin rakennetusta ympäristöstä. Metsät ovat suomalaisille ihmisille tärkeitä.

Lopuksi

Tehtyjen luonto- ja lajistوسelvitysten perusteella Linnaisten laaja, noin 90 hehtaarin metsä-alue täyttää maakunnallisesti arvokkaan luontoalueen kriteerit (Savola 2017). Alueella on runsaasti uhanalaisia ja silmälläpidettäviä luontotyyppisiä ja erityisen tärkeä alue on lehtojen, monipuolisten kangasmetsien sekä korprien suojelulle. Lisäksi alue muodostaa keskeisen osan tärkeästä eteläpohjoissuuntaisesta metsäekologisesta käytävästä Espoon Leppävaaran urheilupuiston ja Hämeenkyllän välillä sekä kahden luonnonsuojelualueen, Gubbmossan ja Furumossan välissä. Metsäalueella on myös huomattavaa merkitystä uhanalaisen ja vaateliaan kääpä- ja sammallajiston kannalta. Lajistoon kuuluu muun muassa äärimmäisen uhanalainen lahokaviosammal, liito-orava sekä hömö- ja työttöistä kaltaisia vanhan metsän lajeja. Alueella on merkitystä myös lepakoiden suojelulle.

Kaupunkisuunnittelun kaavoituskatsauksessa Linnaistenmetsän luontoarvot jätetään joko täysin huomioimatta, niitä väheksytään tai ne pyritään mitätöimään. Alueen suojelualueet ja nykyiset ja suunnitellut luo-alueet jäävät kaavan toteutuessa liian pieniksi ja eristyneiksi kohteiksi.

Linnaistenmetsä vaihtumisuusalueineen tulee säästää rakentamiselta arvokkaana kokonaisuutena. Arvostetun ekologin ja akateemikko Ilkka Hanskin sanoin ”Sellainen ”täsmäsuojelu”, joka säästää lajin pienialaisen ja lyhytkestoisen nykyesiintymän (eli joukon yksilöitä), mutta joka ei säilytä riittävästi elinympäristöä elinvoimaisen kannan säilymiseksi metsämaise-man tasolla, on vailla ekologisia perusteita”. Toisin sanoen yksittäiset lajesiintymät eivät ole sinällään merkityksellisiä, oli laji kuinka uhanalainen tahansa. Tärkeintä on ymmärtää indikaattorilajien kertoma viesti: ”jos meitä esiintyy alueella, koko alue on myös monilta muilta luontoarvoiltaan poikkeuksellisen monimuotoinen ja lajistollisesti arvokas”. Tämän vuoksi

olisi tärkeää säilyttää monimuotoisuuden kannalta merkittävät alueet yhtenäisinä kokonaisuuksina ja välttää suojelualueiden ja luo-alueiden sirpaloimista pieniksi erillisiksi alueiksi.

Laajempi yhtenäinen metsäalue tuottaa ihmisille enemmän ekosysteemipalveluja kuin kapea, kulutukselle altis ja lajistoltaan köyhä metsäkaistale.

Lähteet:

- Haahtela, T., Hanski, I., Jousilahti, P., Laatikainen, T., Puska, P., Reijula, K., Saarinen, K., Vartiainen, E., Vasankari, T. & Virtanen, S. 2017. Luontoaskel tarttumattomien tulehdustautien torjumiseksi, Duodecim 133 (1), s. 19–26.
- Hanski, I. 2003. Ekologinen arvio Suomen metsien suojelutarpeesta. Kirjassa Harkki, S., Savola, K. ja Walsh, M. (Toim.), Palaako Elävä Metsä. Helsinki: Birdlife Suomen julkaisuja No. 5, sivut 18–33.
- Hanski Ilpo K. 2016. Liito-orava Biologia ja käyttäytyminen. Metsäkustannus. s. 94.
- Karjalainen, E. 2006. The visual preferences for forest regeneration and field afforestation – four case studies in Finland. Dissertationes Forestales 31. 111 s.
- Korpela, K., Ylén, M., Tyrväinen, L. & Silvennoinen, H. 2010. Favorite green, waterside and urban environments, restorative experiences and perceived health in Finland. Health Promotion International 25, s. 200–209.
- Lindén, M., Lilja-Rothsten, S., Saaristo, L. & Keto-Tokoi, P. 2014. (toim.) Metsänhoidon suositukset riistametsänhoitoon, työopas. Metsätalouden kehittämiskeskus Tapion julkaisuja. s. 41.
- Primmer, E., Kopperoinen, L., Ratamäki, O., Rinne, J., Vihervaara, P., Inkiläinen, E., Mashkina, O. & Itkonen, P. 2012. Ekosysteemipalveluiden tutkimuksesta hallintaan – Kirjallisuuskatsaus ja tapaustarkasteluja. Suomen ympäristö 39. Helsinki: Suomen ympäristökeskus.
- Saastamoinen, O., Kniivilä, M., Alahuhta, J., Arovuori, K., Kosenius, A-K., Horne, P., Otsamo, A & Vaara, M. 2014. Yhdistävä luonto: ekosysteemipalvelut Suomessa. Joensuu: Itä-Suomen yliopisto. s. 203.
- Savola, K. 2016. Muistio Vantaan kaupungille Linnaisten metssäalueen länsiosan luontoarvoista (23.11.2016).
- Savola, K. 2017. Vantaan Linnaisten metsän kääpäselvitys 2016.
- Silvennoinen, H., Pukkala, T. & Tahvanainen, L. 2002. Effect of cuttings on the scenic beauty of a tree stand. Scandinavian Journal of Forest Research 17, s. 263–273
- Tyrväinen, L., Savonen, E-M. & Simkin, J. 2017. Kohti suomalaista terveystalouden mallia. Helsinki: Luonnonvarakeskus. s. 21.
- Vantaan kaupungin ympäristökeskus. 2017. Linnaisten metsän luontoarvot – luontokatsaus. 26.5.2017.
- Vantaan kaupunki ympäristökeskus ja Luontotutkimus Solonen Oy. 2005. Länsi- Vantaan liito-oravakannan suojelusuunnitelma.
- ViherKARA-verkosto. 2013. Kaupunkiseutujen vihreän infrastruktuurin käsitteitä. Suomen Ympäristökeskuksen raportteja 39/2013.

Liite Ulla Montinin muistutukseen:

Asukkaat haluavat Linnaistenmetsän säilyvän kokonaisena ekosysteeminä nyt ja tulevaisuudessa. 400 asukasta on allekirjoittanut vetoomuksen Linnaistenmetsän puolesta.

Asukkaiden rakentama silta ja kulkuyhteys Linnaistenmetsään, Valjaskujan päästä.

Linnaistenmetsän kaunis ja helppokulkuinen maasto polkuineen. Alla keväinen polku ja maisema.

Muistutus:

Vantaa

2.10.2017

Metsämaisemia Linnaisten metsäpolun varrelta. Tontteja ei kiitos!

Linnaistenmetsän mustikkapeittoa.

Vantaa

Linnaisten METSO-luokan metsää lahopuineen ja pötkelöineen.

Entisen sähkölinjan alla on polku ja haukkametsää sekä paljon luontoa, joka sopii vaativillekin lajeille. Polulla liikkuen voi kokea luonnon läheltä ja saada yllättäviä luontokokemuksia. Metsäkauriit juoksentelevat vieressä, kanahaukka huutelee korkean kuusen latvassa, käpytikka nakuttelee haapaan kolaa ja närhi räkäisee pyrähtäessään lentoon.

Palokärjen talviruokavarasto, muurahaiset pakkasilla tarpeen.

Vantaa

2.10.2017

Tonttejako tähän ?

Linnaistenmetsä talvella.

Vantaa

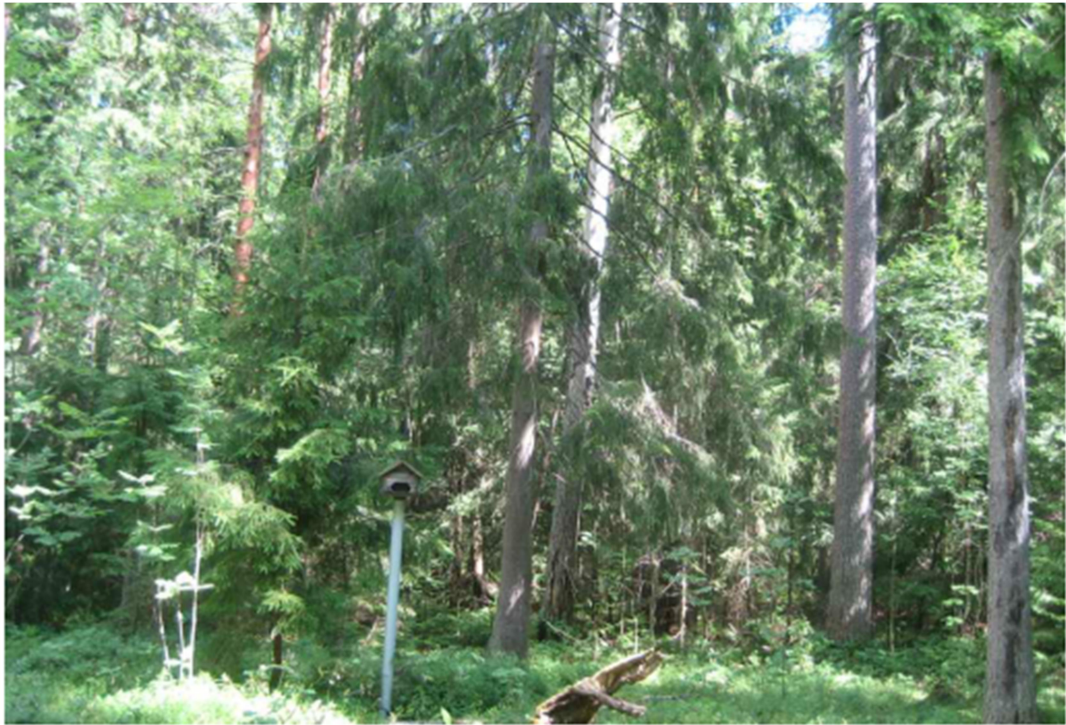
2.10.2017

Linnaistenmetsä tarjoaa valtavasti talvielämyksiä. Muurahaiset alkavat korjailla kekojaan , mustarastas, Linnaisten nimikkolintu asuu ympäri vuoden Linnaississa ja metsä on niille tärkeä pesimä- ja ruokailupaikka.

Metsäkauriit kurkistelevat tukiaseman takaa onko kauraa tulossa?

Tukiaseman vierestä alkaa METSO-kriteerit täyttävä metsä.

Linnaistenmetsää vahtivat metsänhaltijat, hyvin ei käy niille jotka metsään kajoavat ;)

Vastine:

Kaavatyön yhteydessä on kuultu asukkaita ja kerätty tietoa alueesta asukkaiden kanssa keskustellen. Kaavatyöhön liittyen on järjestetty asukastilaisuudet 12.5.2016, 26.5.2016 (kaavakävely) ja 25.10.2016. Lisäksi 4.5.2016 kaavoittaja oli muutaman asukkaan kanssa maastossa sekä tavannut alueen asukkaita suunnitelmien ääressä.

Kaavatyötä on tehty tiiviisti kaupungin eri asiantuntijoiden ja asukkaiden kanssa. Asukastilaisuuksissa näytetyt suunnitelmat ja välitetty tieto on perustunut sen hetkiseen parhaimpaan tietoon asiasta. Selvityksiä ja asioita on myös tarkistettu osallisilta saadun palautteen myötä. Asukkaiden mielipiteitä, joita on myös tuotu esille muistutuksissa, ja jotka ovat olleet myös keskenään eriäviä, on tutkittu ja painotettu suunnittelutyössä. Kaavaehdotus on laadittu asetettujen tavoitteiden, lähtökohtien, selvitysten, vaikutusten arviointien ja mielipiteiden pohjalta.

Luontoselvitysten yhteydessä tehtyjä raportteja ei ole aina julkaistu tai selvityksestä ei alun perin ole tehtykään julkaisua. Valmistuneiden luontoselvitysten tiedot, olivat ne sitten julkaissamattomassa raportissa tai Excel-taulukossa ovat olleet kaavatyön lähtökohtana ja lähetetty pyydettäessä kaikille kysyjille.

Kaavaselvityksessä olevalla mielipiteiden tiivistelmällä on tarkoitus tuoda esille mielipiteissä esiin nousseet asiasisällöt keskeisine perusteluineen, ei kuvastaa mielipiteiden pituutta. Koska ratkaisu alueen maankäytöstä on tehty yleiskaavassa, mielipiteiden koonnissa on keskitytty asioihin, joita tutkitaan ja ratkaistaan asemakaavatyössä. Mielipiteiden tiivistelmästä käy ilmi, että Linnaistenmetsän rakentamista myös vastustetaan.

Alueella on tehty luontoselvityksiä (mm. liito-oravaselvitys (2016), lahopaviosammal- ja linnustaselvitys, sekä jäkäläkartoitusta (2017), lepakkoselvitys (2002) sekä linnustaselvitys) ja erilaisia arvioita, jotka perustuvat asiantuntijoiden maastokäynneillä tekemiin havaintoihin. Arvokkaimmat luontoalueet on rajattu rakentamisen ulkopuolelle eikä selvitysten perusteella rakentaminen uhkaa liito-oravan, kanahaukan tai punatulkun säilymistä Linnaistenmetsässä eikä uhanalaisten kääväkkäiden kasvupaikkoja. Metsäalueella on kattava polkuverkosto ja kulku keskittyy pääsääntöisesti olemassa oleville poluille. Selvitysten perusteella on tarkistettu myös rakentamiseen osoitettavan alueen muotoa ja lisätty kaksi luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeää (luo) aluetta, joiden tarkoitus on suojella alueen luontotyyppiä ja siellä esiintyviä uhanalaisia lajeja. Linnaisten metsäalueen merkitys kokonaisuutena, luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeänä metsäalueena ja seudullisena ekologisena yhteytenä, on tiedossa ja otetaan huomioon yleiskaavaa uudistettaessa.

Voimassaolevan yleiskaavan vaikutusten arviointien perusteella Linnaisten pientaloalueen laajennus ei merkittävästi vähennä virkistysalueiden määrää tai haittaa niiden toimivuutta. Asemakaavoituksen yhteydessä tehtyjen luonto-, maaperä- ym. selvitysten ja tarkastelujen perusteella rakentamiseen osoitettava alue on noin 7 ha ja se on pienentynyt huomattavasti yleiskaavassa merkitystä A3-alueesta, joka on noin 10 ha. Asemakaavaehdotuksen mukainen rakentaminen (korttelit ja kadut) on noin 7% Rajatorpantien eteläpuoleisen Linnaistenmetsän pinta-alasta.

Rakentamisen aiheuttamaa reunavaikutusta pyritään pienentämään metsän valmennuksella ja antamalla kasvaa tiheä reunuspuustoa rakennettavan alueen ja säilyvän metsän väliin. Myös aitaamalla reunimmaisat tontit estetään pihojen laajentuminen metsään. Virkistysyhdydet metsään on osoitettu katualueilta, jolloin kulku metsään ohjautuu keskitetysti pää-

poluille. Tonttien aitaaminen ei vähennä virkistysyhteyksiä metsään, sillä yksityisten tonttien läpi ei voida osoittaa kulkureittejä. Kaavamääräyksillä on tuotu esille isojenpuiden säilyttäminen.

Asemakaava-alueen hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Vantaan kaupungin hulevesiohjelmaa (2009) ja hulevesien hallinnan toimintamallia (2014). Alueen jokainen tontinomistaja hallitsee alueellaan syntyvät hulevedet. Tontin rakentaja laatii tontilleen hulevesisuunnitelman rakennuslupaa hakiessa. Hulevesisuunnitelmiin pyydetään lausunto Vantaan kuntatekniikan keskuksessa ennen luvan myöntämistä.

Kaupungin katualueen hulevesien hallinta perustuu avo-ojiin ja hulevesiviemäriin. Viemäroidyt hulevedet viivytetään alueen eteläpuolella avo-ojapainanteissa. Samalla katuvesien laatua voidaan parantaa ennen johtamista vastaanottavaan vesistöön. Korpialueelle johdettavat hulevedet kompensoivat kaivetun matalahkon ojan kuivattavaa vaikutusta.

Asemakaavaehdotuksessa ei ole merkitty kaikkia polkuja, vain seudulliset ulkoilureitit ja yhteydet. Nämä reitit tehdään polkuja leveämpinä. Reittien linjaukset perustuvat maastokartoihin ja yhteystarpeisiin. Aisakellonpolun tarkempi linjaus tehdään jatkosuunnittelun yhteydessä ja siinä voidaan ottaa huomioon arvokkaat luontokohteet.

Alueen kaavoittaminen noudattaa voimassa olevaa yleiskaavaa sekä Vantaan kaupungin kaavoitusta, maanhankintaa ja maanluovutusta koskevia maapoliittisia linjauksia (Kv 22.9.2014). Linnaisten alue sijaitsee keskellä pääkaupunkiseutua ja liittyy kaupunkirakenteellisesti tiiviisti Espoon Laaksoalahden pientaloalueeseen. Uusi alue laajentaa nykyistä Linnaisten omakotialuetta Vantaalla. Alueen rakentuminen kestää useita vuosia ja tontin luovutuksilla voidaan säädellä julkisiin palveluihin, kuten päivähoitoon ja kouluihin kohdistuvaa palvelun tarvetta. Lähipalvelut sijaitsevat Pähkinärinteessä ja Lähderannassa Espoon puolella sekä aluekeskustasoiset palvelut Myyrmäessä. Linnaisten vieressä Espoon puolella Jupperintullissa on rakentamaton liikerakennusten korttelialue, johon voi rakentaa esimerkiksi päivittäistavaramyymälän. Hämevaaran päiväkodin kaavoitus alkaa syksyllä 2017 ja Linnaistissa on päiväkotitontti, jonka voi tarvittaessa ottaa käyttöön.

Joukkoliikenteen kulut rahoitetaan osittain asukkailta saatavina lipputuloina. Jotta joukkoliikenteen parantaminen olisi kannattavaa, pitäisi alueella olla enemmän joukkoliikenteen käyttäjiä.

Linnaistentiellä, Rajatorpantien ja Silatien välissä, suoritettiin liikennelaskenta 24.5.2016. Kadun keskivuorokausiliikennemäärä oli 950 ajon/vrk, josta raskaiden ajoneuvojen osuus oli 10 %. Pientaloalueen laajennuksen myötä alueen ajoneuvoliikennemäärä lisääntyy arviolta 500 ajon/vrk. Myös kevyenliikenteen määrä lisääntyy. Kaavatyön yhteydessä on tutkittu ja edistetty mm. Espoon suunnittelijoiden kanssa kevyenliikenteen yhteyksien parantamista lähi-alueille.

Linnaisten täydennysalueen korttelit 10013 ja 10030 sijoittuvat osin voimassa olevan yleiskaavan lentomelualueelle Lden 50-55 dB, joka ei rajoita asuntorakentamista, mutta edellyttää asunnoilta ΔL 32 dB ääneneristävyyttä sekä toimisto- ja muilta hiljaisilta työtiloilta ΔL 28 dB ääneneristävyyttä.

Tarkistukset: Selostusta täydennetään kuvaamalla Linnaistenmetsän maakunnallista arvoa.

Kaupunkisuunnittelu / Länsi-Vantaan asemakaavayksikkö

Kaupunginhallitus oikeutti 12.6.2017 kaupunkisuunnittelun pyytämään tarvittavat lausunnot asemakaavaehdotuksesta ja asemakaavan muutosehdotuksesta **nro 100400 / Linnaisten omakotialueen laajennus**. Lausuntoja pyydettiin 7 ja saatiin 3 kpl.

Lausunnonantaja	Lausunto	Tarkistukset
NRO 1 LINNAISTEN OMAKOTIYHDISTYS	Uuden alueen ajoneuvoliikenne tulisi ohjata useammalle reitille. Vesijohtoverkoston riittävä mitoitus ja hulevesien hallinta tulee varmistaa ennen uuden alueen rakentamista. Uusi alue ulottuu liian lähelle VL-alueen kallioita. Alueen kunnallistekniikka tulisi rakentaa kerralla valmiiksi. Toivotaan Aisakellonpolun rakentamista Pähkinärinteeseen.	—
NRO 2 UUDENMAAN ELY-KESKUS	Asemakaava tarkoittaa onnistuneesti oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa esitettyä ratkaisua. Kaavamerkinnällä ja -määräyksellä olisi tarpeen turvata Lahokaviosammaleen esiintymispaikkojen säilyminen luonnontilaisena.	—
NRO 3 HELSINGIN SEUDUN YMPÄRISTÖPALVELUT –KUNTAYHTYMÄ (HSY)	Jätevedenpumppaamon ET-alueen tilavaraus tulee olla 15 x 15 m. Alueen nykyisen vesijohto- ja jätevesiviemäriverkoston kapasiteetin riittävyys asemakaava-alueella tulee varmistaa.	ET-alueen koko ja sijainti tarkistetaan, jolloin katualuetta jatketaan uudelle ET-alueelle.

NRO 1

LINNAISTEN OMAKOTIYHDISTYKSEN HALLITUS RY

Lausunto: Linnaisten omakotiyhdistyksen kannanotto kaavaan 100400

Kiitos mahdollisuudesta kommentoida vielä uudelleen jo pitkällä valmisteluissa olevaa Linnaisten uuden alueen kaavaa 100400. Alueen kehityssuunnitelmat ovat aiheuttaneet nykyisissä asukkaissa vilkasta keskustelua niin puolesta kuin vastaan. Osa asukkaista näkee suunnitelman normaalin kaupunkisuunnittelun mukaisena kehityksenä. Toisaalta samanaikaisesti osa kokee myös kaavan etenemisen laajemmalle alueellekin (Pähkinärinne, Hämevaara) toimivalle virkistysalueelle negatiivisesti ja riskinä alueen rikkaalle luonnolle. Uusi kaava huomioi tietyiltä osin uuden alueen luontoarvot jättämällä osan yleiskaavan mukaisesta alueesta rakentamatta samalla suojelemalla tärkeät kosteikkoalueet sekä asettamalla rakentamiselle (avokalliot, siirtolohkareet ym.) ja puuston (mm. kilpikaarnamännyn) säilyttämiselle ohjeita. Tärkeänä pidetään myös sitä, että uudelta alueelta on pääsy ja näkymä Linnaisten metsään useasta kohdasta! Omakotiyhdistyksen hallitus käsitteli kokouksessaan 29.8.2017 Linnaisten täydennysrakentamisalueen (100400) asemakaavaa. Osa kannanotoista pohjautuu aikaisemmin, 10.6.2016 jättämäämme ilmoitukseen. Tulkintamme mukaan niitä ei ole riittävästi huomioitu nykyisessä asemakaavaesityksessä.

1. Kulkuyhteydet (autoliikenne) uudelle alueelle: Liikenne alueelle tulisi järjestää vähintään kahta reittiä, jolloin se jakautuisi tasaisemmin eri puolille vanhaa Linnaista. Mieluimmin siten, että alueen läpi pystyisi ajamaan.

2. Vesijohto, veden riittävyys vanhalla ja uudella alueella: Uusi alue tulee kuormittamaan vesijohtoverkostoa uusilla käyttäjillä. Vesijohtoverkon suunnittelussa pitää huomioida riittävät mitoitukset, jotta paine verkostossa turvataan kaikille käyttäjille Linnaisten alueella uuden alueen rakentamisen alusta lähtien.

3. Hulevesien suunnittelu: Hulevesien hallinta huolettaa erityisesti valuma-alueille asuvia asukkaita. Suunnitelmissa on huomioitava riittävät toimenpiteet, joilla poikkeuksellistenkin luonnonilmiöiden tai sateisten aikojen aiheuttamilta vahingoilta voidaan välttyä. Toimenpiteitä ovat mm. imeytykset tonteilla, hulevesien johtaminen alueelta muualle, riittävän syvät avo-ojat jne.

4. Uuden alueen supistaminen: Ehdotettu kaava-alue ylittää vuoden 2016 alkuperäisen kaava-alueen, joka perustuu yleiskaavaan. Supistamisen tarkoituksena on suojella kyseisen alueen itäpuolella olevia kallioita, jotka muodostavat asukkaille tärkeän virkistysalueen. Kaava-alueen laajentaminen yli yleiskaavan ei enää edusta pienimuotoista muutosta. Noin 20% suunnitellusta uudistuotannosta on sijoitettuna nykyisen yleiskaavan linjauksen ulkopuolelle.

5. Alueen infrastruktuurin rakentaminen: Yksimielisenä toiveena esitämme, alueen infrastruktuurin rakennusta kokonaisuutena kerralla valmiiksi; käytännössä siis raskaimmat maansiirtotyöt räjäytyksineen ja tekninen infrastruktuuri. Näemme tämän vaikuttavan vahvasti nykyisen asukkaiden viihtyvyyteen, raskaan liikenteen aiheuttamaan meluun sekä vanhan alu-

een läpi johdettuun raskaan ajoneuvokaluston aiheuttamaan turvallisuusriskiin. Alueella on paljon pieniä lapsia. Uskomme tämän myös nostavan tulevien asukkaiden hyvinvointia, sekä parantavan merkittävästi uuden alueen kiinnostavuutta ostajien puolelta.

6. Kevyen liikenteen väylä: Toivomme (Aisakellonpolku) kevyesti kunnostettua (hiekkapolku/pyöräilyyn soveltuva) kevyenliikenteen väylää metsän läpi nykyisen Kulkuskujan päästä kohti Pähkinärinnettä vanhaa sähkölinjaa mukaillen. Väylä palvelisi alueen asukkaita, erityisesti koululaisia, nopeana kulkuyhteytenä Pähkinärinnetten suuntaan.

Alussa mainitun mukaisesti, myös omakotiyhdistyksen hallituksen jäsenten mielipiteissä oli eriäviä kantoja. Yllä mainitut kuusi kohtaa koskevat nyt esillä olevaa kaavaluonnosta, ja olivat enemmistön hyväksymiä. Edelleen esille on samanaikaisesti nostettava alueella myös vahvana huolena noussut metsäalueen katoaminen, jonka vuoksi myös jo aikaisemmin hyväksyttyä osa asukkaista vielä kyseenalaistaa. Siksi mielestämme on tärkeää edetä suunnitelman kanssa sekä luontoarvot vahvasti huomioiden ja asukkaiden huolenaiheet tarkasti selvittäen.

Vastine:

Linnaisten täydennysalueen suunnittelulla varmistetaan pientaloalueiden kaavavaranto tulevaisuuden tarpeisiin sekä asuntotuotannon monipuolisuus. Alueen kaavoittaminen noudattaa voimassa olevaa yleiskaavaa sekä Vantaan kaupungin kaavoitusta, maanhankintaa ja maanluovutusta koskevia maapoliittisia linjauksia (Kv 22.9.2014). Alueen rakentuminen kestää useita vuosia ja tontin luovutuksilla voidaan säädellä julkisiin palveluihin, kuten päivähoitoon ja kouluihin kohdistuvaa palvelun tarvetta.

Voimassaolevan yleiskaavan vaikutusten arviointien perusteella Linnaisten pientaloalueen laajennus ei merkittävästi vähennä virkistysalueiden määrää tai haittaa niiden toimivuutta. Asemakaavoituksen yhteydessä tehtyjen luonto-, maaperä- ym. selvitysten ja tarkastelujen perusteella rakentamiseen osoitettava alue on noin 7 ha ja se on pienentynyt huomattavasti yleiskaavassa merkitystä A3-alueesta, joka on noin 10 ha. Asemakaavaehdotuksen mukainen rakentaminen (korttelit ja kadut) on noin 7% Rajatorpantien eteläpuoleisen Linnaistenmetsän pinta-alasta.

Kaavatyön alkuvaiheessa kaava-alue oli nykyistä laajempi ja kulun alueelle suunniteltiin tapahtuvan kahden ajoyhteyden kautta. Suunnittelun yhteydessä tehtyjen luontoselvitysten perusteella nykyisen alueen eteläpuolella oleva metsäalue tuli säilyttää. Tämän vuoksi kaava- aluetta muutettiin, jolloin etelän suunnasta alueelle suunniteltu ajoyhteys ei enää ollut mahdollinen.

Liikenneselvitysten perusteella alueelle riittää yksi, Kulkuskujalle (tulevalle Aisakellontielle) suunniteltu ajoyhteys. Toinen ajoyhteys alueelle ei ole välttämätön. Ajo uudelle alueelle tulee tapahtumaan Linnaistentietä ja Kulkuskujaa (tuleva Aisakellontie) pitkin. Linnaistentien varressa on kevyenliikenteen väylä ja myös Kulkuskujan varteen tullaan rakentamaan kevyenliikenteen väylä. Tämä mahdollistaa kävelijöiden ja pyöräilijöiden turvallisen kulkemisen näitä katuja pitkin.

Toisen ajoyhteyden toteuttaminen uudelle alueelle Valjaskujan tai Silatien kautta aiheuttaisi lisäkustannuksia nykyisten katujen parantamisen ja uuden Valjaskujan päästä toteutettavan katuyhteyden rakentamisen takia. Myös kortteli 10013 pienenesi. Kevyenliikenteen väylän ra-

kentäminen Valjaskujalle tai Silatielle edellyttäisi katualueen leventämistä lunastamalla tonttimaata katualueeksi. Myös Valjaskujan päässä oleva pysäköintialue häviäisi, mikäli ajoyhteys toteutetaan Valjaskujan tai Silatien kautta. Monien Silatien varrella sijaitsevien tonttien pihajärjestelyt on suunniteltu siten, että auto joudutaan peruuttamaan tontilta kadulle. Tämä liittäisi onnettomuusriskiä, jos katu toimisi ajoyhteytenä kaavoitettavalle alueelle.

Linnaisten alueen liikennerajoituksia tullaan muuttamaan siten, että koko alueella on 30 km/h nopeusrajoitus. Muutos tullaan toteuttamaan vuoden 2018 alkupuolella.

Linnaisten alueen vesihuolto perustuu runkovesilinjaan Espoon kaupungin puolelta. Linnaisten vesijohdon kapasiteetin varmistamiseksi alueelle on laadittu vesijohtoverkoston kapasiteettitarkastelu. Tarkastelun ehdottamat verkostojen parannukset ja niiden kustannukset on toteutettava yhteistyössä Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) sekä Espoon kaupungin kanssa.

Asemakaava-alueen hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Vantaan kaupungin hulevesiohjelmaa (2009) ja hulevesien hallinnan toimintamallia (2014). Alueen jokainen tontinomistaja hallitsee alueellaan syntyvät hulevedet. Tontin rakentaja laatii tontilleen hulevesisuunnitelman rakennuslupaa hakiessa. Hulevesisuunnitelmiin pyydetään lausunto Vantaan kuntatekniikan keskuksessa ennen luvan myöntämistä. Kaupungin katualueen hulevesien hallinta perustuu avo-ojiin ja hulevesiviemäriin. Viemäroidyt hulevedet viivytetään alueen eteläpuolella avo-ojapainanteissa. Samalla katuvesien laatua voidaan parantaa ennen johtamista vastaanottavaan vesistöön.

Voimassa olevan yleiskaavan Linnaisten pientaloalueen (A3) rajausta tarkistettiin asemakaavatyön aikana, sillä luontoselvitysten perusteella eteläosan A3-alueella oleva kosteikko tuli säilyttää ja asiantuntija arvioiden perusteella rakentamista voitiin laajentaa sen pohjoispuolella A3-aluerajausta idemmäksi. Näin saavutettiin rakentamisen määrää koskevat tavoitteet ja arvokkaan luontoalueen säilyminen. Kaavaratkaisu säilyttää asukkaille tärkeät kalliot. Rakentamisen aiheuttamaa reunavaikutusta pyritään pienentämään metsän valmennuksella ja antamalla kasvaa tiheä reunuspuustoa rakennettavan alueen ja säilyvän metsän väliin. Myös aiittaamalla reunimmaisat tontit estetään pihojen laajentuminen metsään. Virkistysyhteydet metsään on osoitettu katualueilta, jolloin kulku metsään ohjautuu keskitetysti pääpoluille.

Kaavoituksen yleissuunnitelma antaa yleiskuvan hulevesien hallinnasta ja liikennejärjestelyistä ja toimii lähtökohtana myöhemmin laadittaville katujen rakennussuunnitelmille. Yksityiskohtaisessa rakennussuunnittelussa tutkitaan yleissuunnitelman linjauksia. Yleissuunnitelmassa esitettyjen teknisen infrastruktuurin rakentamiselle ei ole toistaiseksi esitetty aikataulua kuntatekniikan keskuksen rakentamishjelmissä. Kunnallistekniikan rakentamisen aikatauluista ja investoinneista päätetään vuosittain. Kunnallistekniikka toteutetaan ennen pientalotonttien luovutusta. Aikataulut tarkentuvat kaavan voimaantulon, kunnallistekniikan suunnittelun ja investointien, tontinluovutusten ja kunnallisten palvelujen käyttöasteen mukaan.

Raskaan liikenteen määrä on keskimääräistä suurempi ainoastaan rakennustöiden aikaan. Ennen työmaaliikenteen alkua teetetään työnaikaiset liikenteenohjaussuunnitelmat. Näissä otetaan huomioon erityispiirteet, esim. tärinä. Myös kevyenliikenteen turvallisuus otetaan huomioon työmaaliikenteen suunnittelussa.

Linnaistentiellä, Rajatorpantien ja Silatien välissä, suoritettiin liikennelaskenta 24.5.2016. Kadun keskivuorokausiliikennemäärä oli 950 ajon/vrk, josta raskaiden ajoneuvojen osuus oli 10 %. Pientaloalueen laajennuksen myötä alueen ajoneuvoliikennemäärä lisääntyy arviolta 500 ajon/vrk. Myös kevyenliikenteen määrä lisääntyy.

Kaavatyön yhteydessä on tutkittu ja edistetty mm. Espoon suunnittelijoiden kanssa kevyenliikenteen yhteyksien parantamista lähialueille. Aisakellonpolku on merkitty kaavakarttaan, sillä se nähdään tärkeänä reittiyhteytenä Pähkinärinteeseen.

Voimassaolevan yleiskaavan vaikutusten arviointien perusteella Linnaisten pientaloalueen laajennus ei merkittävästi vähennä virkistysalueiden määrää tai haittaa niiden toimivuutta. Asemakaavoituksen yhteydessä tehtyjen luonto-, maaperä- ym. selvitysten ja tarkastelujen perusteella rakentamiseen osoitettava alue on noin 7 ha ja se on pienentynyt huomattavasti yleiskaavassa merkitystä A3-alueesta, joka on noin 10 ha. Asemakaavaehdotuksen mukainen rakentaminen (korttelit ja kadut) on noin 7% Rajatorpantien eteläpuoleisen Linnaistenmetseen pinta-alasta.

Alueella on tehty luontoselvityksiä (mm. liito-oravaselvitys (2016), lahopaviosammal- ja linnust selvitys, sekä jäkäläkartoitusta (2017), lepakkoselvitys (2002) sekä linnust selvitys) ja erilaisia arvioita, jotka perustuvat asiantuntijoiden maastokäynneillä tekemiin havaintoihin. Arvokkaimmat luontoalueet on rajattu rakentamisen ulkopuolelle eikä selvitysten perusteella rakentaminen uhkaa liito-oravan, kanahaukan tai punatulkun säilymistä Linnaistenmetsässä eikä uhanalaisten kääväkkäiden kasvupaikkoja. Metsäalueella on kattava polkuverkosto ja kulku keskittyy pääsääntöisesti olemassa oleville poluille. Selvitysten perusteella on tarkistettu myös rakentamiseen osoitettavan alueen muotoa ja lisätty kaksi luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeää (luo) aluetta, joiden tarkoitus on suojella alueen luontotyyppiä ja siellä esiintyviä uhanalaisia lajeja. Linnaisten metsäalueen merkitys kokonaisuutena, luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeänä metsäalueena ja seudullisena ekologisen yhteytenä, on tiedossa ja otetaan huomioon yleiskaavaa uudistettaessa.

Asukkaiden mielipiteitä, joita on myös tuotu esille muistutuksissa, ja jotka ovat olleet myös keskenään eriäviä, on tutkittu ja painotettu suunnittelutyössä. Kaavaehdotus on laadittu asetettujen tavoitteiden, lähtökohtien, selvitysten, vaikutusten arviointien ja mielipiteiden pohjalta.

Tarkistukset: -

NRO 2**UUDENMAAN ELY-KESKUS**

Lausunto: Lausunto asemakaavan muutosehdotuksesta, Vantaa, Linnainen, kaavanro 100400

Vantaan kaupunki on pyytänyt Uudenmaan ELY-keskuksen lausuntoa Linnaisten omakotialueen laajennuksen asemakaavan muutosehdotuksesta 31.8.2017 mennessä.

Asemakaava tarkentaa onnistuneesti oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa esitettyä ratkaisua. Kaava-alueella esiintyy erityisesti suojeltavaksi luokiteltu lahokaviosammal. Esiintymispaikan päälle ei ole esitetty rakentamista, mutta lajin turvaamiseksi olisi tarpeen kaavamerkinnällä ja -määräyksellä turvata esiintymispaikkojen säilyminen luonnontilaisena (luo- merkinnän täydentäminen).

Vastine: Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeiden (luo) alueiden tarkoitus on suojella ja säästää koko ympäristö, jossa näitä ympäröivän luonnon tilasta kertovia indikaattorilajeja esiintyy. Linnaisten metsäalueen merkitys kokonaisuutena, luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeänä metsäalueena ja seudullisena ekologisena yhteytenä, on tiedossa ja otetaan huomioon yleiskaavaa uudistettaessa.

Tarkistukset: -

NRO 3**HELSINGIN SEUDUN YMPÄRISTÖPALVELUT –KUNTAYHTYMÄ (HSY)**

Lausunto: ASEMAKAAVA NRO 100400, LINNAINEN LAAJENEE, 10. KAUPUNGINOSA, LINNAINEN Asemakaavalla mahdollistetaan Linnaisten omakotialueen laajentaminen yleiskaavan 2007 täydennysrakentamisalueelle Linnaistenmetsään nykyisen omakotialueen itäpuolelle. Kaava mahdollistaa 70 erillispientalotonttia tonttitehokkuudella $e=0,25$ ja 81 kaksikerroksista erillispientaloa.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä esittää lausuntonaan seuraavaa:

Vesihuollon järjestäminen kaava-alueella on esitetty selostuksen liitteenä olevassa vesihuollon esisuunnitelmassa. Asemakaavan muutosalueelle esitetään rakennettavaksi d160 vesijohtoa, d200 jätevesiviemäriä, d300 hulevesiviemäriä ja jätevedenpumppaamo kaavassa esitetyille katu- ja rasitealueille. Lisäksi kapasiteettitarkasteluissa on tullut esiin, että nykyisen vesijohtoverkoston kapasiteettia on suositeltavaa kasvattaa Linnaisten paineenkorotusalueen ja uuden kaava-alueen välillä, mikäli Linnaisten maximikulutusennuste toteutuu.

Eteläosan jätevedet kootaan uudelle jätevedenpumppaamolle, joka johtaa vedet paineviemäriä pitkin Linnaistentien nykyiseen d200 viemäriin. Aisaparintien päähän on merkitty aluevaraus uudelle jätevedenpumppaamolle (merkintä et). Aluevarauksen tulee olla kooltaan vähintään 15 x 15.

Asemakaava-alueen hulevedet hallitaan omakotitonteilla viivytäten ennen johtamista katu-alueen d300 hulevesiviemäriin. Hulevesiviemärit laskevat pohjoisosassa nykyiseen Kulkus-ojaan ja eteläosassa Äijänsuolle johtavaan avo-ojaan.

Alueen nykyisen vesijohto- ja jätevesiviemäriverkoston kapasiteetin riittävyys asemakaava-alueella tulee varmistaa kunnallisteknisen yleissuunnitelman yhteydessä tehtävässä vesihuol-lon yleissuunnitelmassa.

- Vastine:** Jätevedenpumppaamolle varatun ET-alueen kokoa ja sijaintia tarkistetaan laajentamalla aluetta 15 m x 12 m:n kokoiseksi ja siirretään se lähivirkistysalueelle korttelin 10018, tontti 38 eteläpuolelle maanalaista johtoa varten varatun alueen itäpäähän. Katualuetta jatketaan ET-alueen kohdalle.
- Kaava-alueen eteläosan jätevedet pumpataan pohjoiseen, Aisaparintien uuden d200 viemäri-linjan kautta. Vesijohdon eteläinen yhteys Linnainstenttielle huomioidaan kaavassa vesihuol-lon putkivarauksella.
- Tarkistukset:** Laajennetaan ET-aluetta 15 m x 12 m:n kokoiseksi ja siirretään se korttelin 10018, tontti 38 eteläpuolelle maanalaista johtoa varten varatun alueen itäpäähän ja katualuetta jatketaan ET-alueen kohdalle.

Linnaisten metsän luontoarvot

- luontokatsaus -

**Vantaan kaupungin ympäristökeskus
26.5.2017**

Yleiskuvaus

Kaava-alue on tuoretta tai lehtomaista kangasta, sekä kangasmaan ja korpipainanteiden muodostamaa mosaiikkia. Kaava-alueen pohjoisosassa on laaja korpialue, joka jatkuu itään kaava-alueen ulkopuolelle. Kaava-alueen eteläosassa on korpi- ja kangaskorpikokonaisuus. Sen länsiosaan on kaivettu kuivatusoja asuinalueen eteläosan kiinteistöjen turvaksi. Oja jatkuu norona, jonka ympärillä on tuoretta ja kostea lehtoa. Noron varren lehtoalue jatkuu etelässä Äijänsuon (Gubbmossen) luonnonsuojelualueelle kaava-alueen ulkopuolella.

Täydennysrakentamiselle varattu alue on harvennushakattu noin 10 vuotta sitten. Metsässä on pienialaisia soistuneita painanteita ja lehtolaikkuja. Puusto on kehitysluokaltaan enimmäkseen varttunutta tai kypsää metsää. Pääpuulajina vaihtelevat alueittain kuusi, mänty ja hieskoivu. Täydennysrakentamisalueen pohjoispuolella olevan korpialueen ojitetun länsiosan puustoa on harvennettu. Muualla kaava-alueella puusto on vanhaa ja jokseenkin luonnontilaisen kaltaista. Täydennysrakentamisalue sivuaa luonnontilaisen kaltaisen metsän alaa ja menee paikoin hieman sen puolelle täydennysrakentamisalueen itäreunassa.

Vantaan petolintutilanne on päivitetty vuonna 2015. Linnaisten metsän liito-oravatilanne kartoitettiin Länsi-Vantaan liito-oravaselvityksen yhteydessä vuonna 2016. Vuoden 2016 kesällä täydennysrakentamiseen varatulla alueella tehtiin jäkäläselvitys. Saman vuoden syksyllä Linnaisten metsässä selvitettiin kääpälaajistoa. Syksyn 2016 aikana tehtiin luontotyyppitarkastelut asemakaavan täydennysrakentamisalueella ja siihen välittömästi rajautuvilla metsäalueilla. Lisäksi vuoden 2017 keväällä Linnaisten metsän luontoinventointeja täydennettiin lahokaviosammalkartoituksella.

Arvokkaat luontokohteet

Asemakaavan laajennusrakentamisalueen välittömässä läheisyydessä on luontokohteita, jotka täyttävät Etelä Suomen metsien monimuotoisuusohjelman (Metso) parhaimman, eli 1-luokan kriteerit. Täydennysrakentamisalueen välittömässä läheisyydessä Metso 1 -luokkaan arvioituille alueille on tehty luo-aluerajaukset (luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue).

Korpien suhteen Metso 1 -luokan kriteerit täyttyvät, kun alan puusto on yli 80-vuotiaasta eikä siinä näy merkkejä äskettäisistä hakkuista ja suon vesitalous on luonnontilainen tai vain vähäisesti muuttunut. Havupuuvältaisilla lehtomaisilla kankailla yli 100-vuotias puusto ja runsas lahoppuuston määrä täyttävät Metso 1 -kriteerit.

Pohjoisemman luo-alueen rehevimät kasvupaikat ovat lehtomaista kangasta, mutta enimmäkseen alue on tuoreen kankaan kuusivältaisen metsän ja korpipainanteiden muodostamaa mosaiikkia. Puusto on vanhaa, yli 100-vuotista, ja luonnontilaisen kaltaista. Lahoppuuta, josta osa on järeää ja sammaloitunutta, on melko paljon. Korpialat ovat vesitaloudeltaan jokseenkin luonnontilaisia. Lahoppulajiston vanhan metsän indikaattorilajeista alalta löytyvät punahäivekääpä (*Leptoporus mollis*), ruskokääpä (*Postia calvenda*) ja oravuotikka (*Asterodon ferruginosus*).

Eteläisemmän luo-alueen soistuvan lehtomaisen kankaan ja korpialojen muodostaman kokonaisuuden reunaan on kaivettu äskettäin matala oja, joka ei ole vielä ehtinyt vaikuttaa alan kasvillisuuteen. Kuusi-koivusekametsässä kasvaa mäntyjä ja muutamia tervaleppiä. Alan valtapuusto on yli 100-vuotiaasta ja luonnontilaisen kaltaista. Lahoppuuta on kohtalaisesti, ja kuusi- ja koivulahoppuun jatkumo on hyvä. Alan hyvään lahoppulajistoon kuuluu pohjanrypykkä (*Phlebia centrifuga*), joka on vaateliias aarniometsien laji.

Suojeltavat luontotyytit

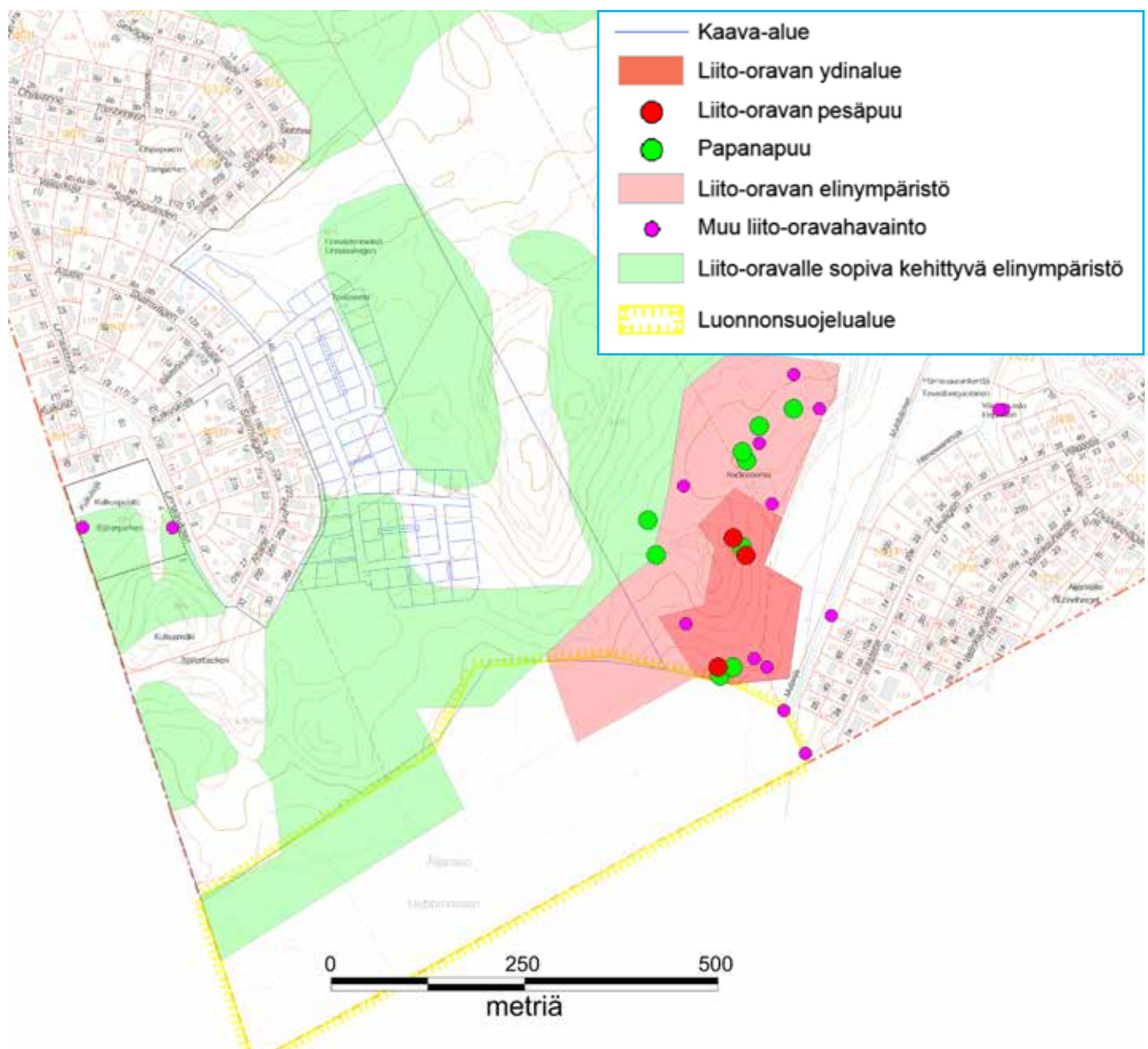
Asemakaavan laajennusalueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei ole luonnonsuojelulaissa (lsl 1096/1996) lueteltuja suojeltuja luontotyytejä (lsl 29 §).

Erityisesti suojeltavat lajit

Liito-orava

Liito-orava on Suomessa silmälläpidettävä (NT) ja EU:n luontodirektiivin tiukasti suojelema laji. Linnaisten metsän liito-oravatilanne kartoitettiin vuonna 2016. Metsäalueen kaakkoisosasta löytyi asuttu reviiri. Sen ydinalue ja ydinalueen ympärille rajattu liito-oravan elinympäristö sijoittuu osin Äijänsuon luonnonsuojelualueen puolelle. Täydennysrakentamisen kaava-alueen länsiosassa tehtiin kaksi yksittäishavaintoa liito-oravasta, mutta koko kaava-alueella ei todettu olevan liito-oravan lisääntymis- tai levähdyspaikkoja. Kaava-alueella sen sijaan todettiin olevan liito-oravalle sopivaksi elinympäristöksi kehittyvää metsää. Siitä pieni osa sijoittuu kaava-alueen täydennysrakentamisalueelle. Alueen asukkaat ilmoittivat liito-oravahavainnoista vuoden 2017 keväällä kaava-alueen välittömässä läheisyydessä. Nämä yksittäishavainnot eivät ole täydennysrakentamiseen varatulla alueella.

Kaavan mahdollistama täydennysrakentaminen ei vaaranna liito-oravan liikkumisyhteyksiä tai uhkaa lajin säilymistä Linnaisten metsän alueella.

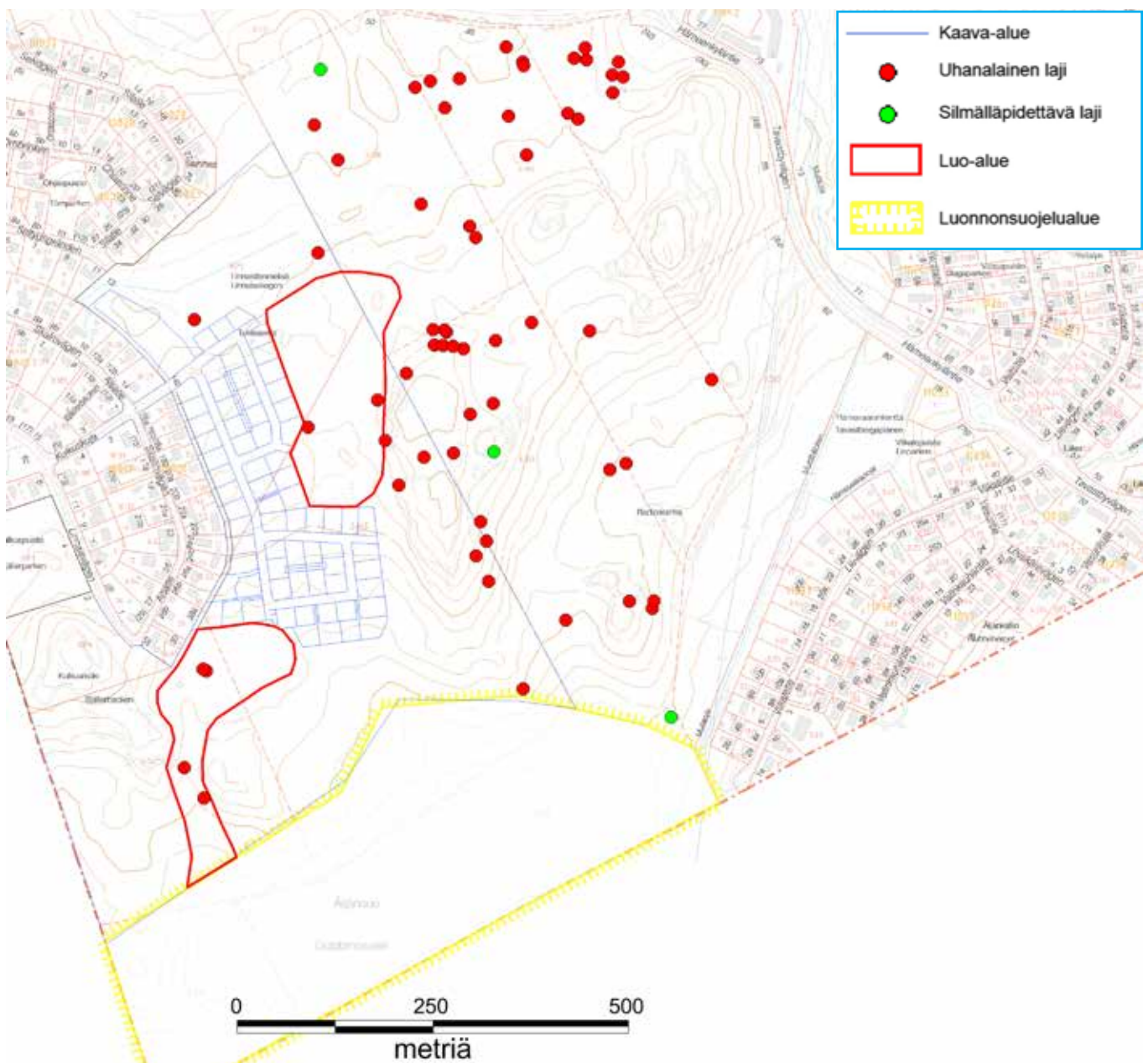
Muut uhanalaiset sammaleet

Lahokaviosammalkartoituksen yhteydessä tarkasteltiin pintapuolisesti myös muuta uhanalaista ja harvinaista sammallajistoa. Linnaisten metsästä kertyi yli 10 havaintoa alueellisesti uhanalaisesta (RT) rakko-sammalesta (*Nowellia curvifolia*). Yksi havainto sijoittuu lähelle täydennysrakentamisaluetta. Valtakunnallisesti rakkosammal on silmälläpidettävä laji. Sammalkartoitus muiden kuin lahokaviosammalen osalta ei ole kuitenkaan kattava.

Uhanalaiset käävät ja muut kääväkkäät

Linnaisten metsässä kokonaisuudessaan on arvokas kääpälajisto. Vuoden 2016 kartoituksessa löytyi peräti 75 kääpälajia ja viisi luontoarvoja ilmentävää orvakka- ja orakaslajia. Kaava-alueelta löytyi neljä alueellisesti uhanalaista lajia: lumokääpä (*Skeletocutis brevispora*), pohjanrypykkä ja rusokantokääpä (*Fomitopsis rosea*), jotka ovat valtakunnallisesti silmälläpidettäviä, sekä ruostekääpä (*Phellinus ferrugineofuscus*).

Alueellisesti uhanalaisten kääpien löytöpaikat sijoittuvat yhtä lumokääpä- ja yhtä ruostekääpähavaintoa kaukana täydennysrakentamisen alueesta. Ainoastaan kaava-alueen pohjoisosassa yksi lumokääpä- ja yksi ruostekääpähavainto on rakentamisalueen välittömässä läheisyydessä. Äijänsuon luonnonsuojelualue ei ollut selvityksessä mukana.

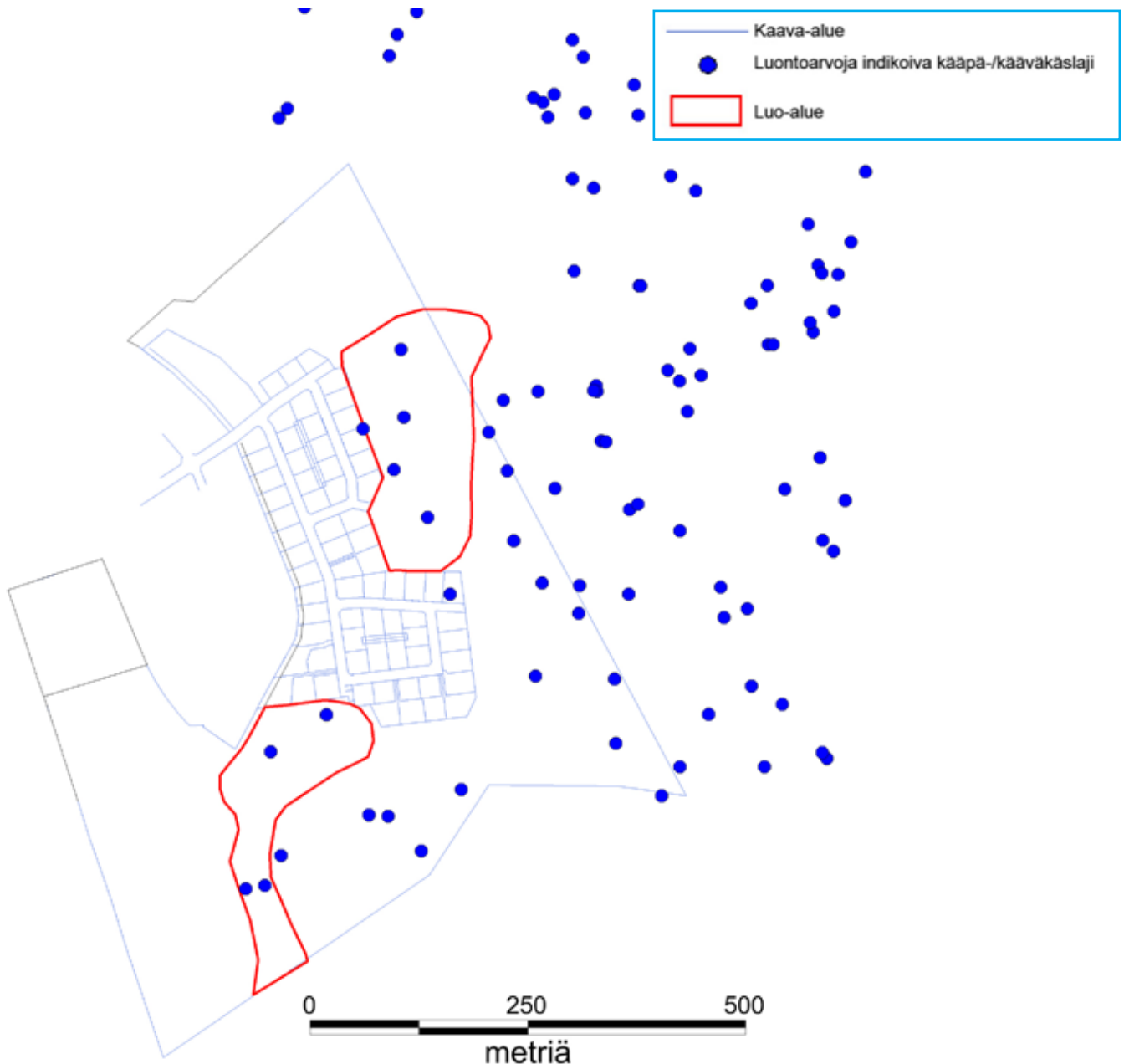

Muut luontoarvoja ilmentävät kääväkkäät

Syksyn 2016 ja kevään 2017 aikana Linnaisten metsässä havaitut luontoarvoja indikoivien kääpien ja muiden kääväkkäiden havaitut kasvupaikat kaava-alueelle sijoittuvat pääosin kaava-alueen metsäisinä säilyville aloille.

Jäkäläkartoitus

Vuoden 2016 jäkäläkartoituksessa Linnaisten täydennysrakentamiselle varatulla alueella ei löytynyt uhanalaisia tai muuten merkittävää jäkälälajistoa. Jäkälän suhteen mielenkiintoisin alue sijoittuu kaava-alueen eteläosaan täydennysrakentamisalueen eteläpuolella. Äijänsuon luonnonsuojelualue ei ollut selvityksessä mukana.

Petolinnut

Linnaisten metsässä todettiin vuoden 2014 petolintuselvityksessä asuttu on kanahaukan ja varpushaukan reviiri. Kanahaukoilla on kolme pesäpuuta, joista linnut voivat valita pesintää varten kunakin vuonna mieluisamman. Kaikki kanahaukkojen pesäpuut sijaitsevat kaava-alueen ulkopuolella lähimmillään 200 metrin päässä täydennysrakentamisalueesta. Kanahaukat pesivät nykyisin taajametsissä lähellä asutusta, kunhan vain sopivia pesäpuita on tarjolla. Linnaisten täydennysrakentaminen ei uhkaa kanahaukkoja.

Varpushaukan pesäpuu sijoittuu kaava-alueen kaakkoisosaan ja on noin 50 metrin päässä täydennysrakentamisen alueesta. Varpushaukka ei ole ihmisarka, vaan pesii pienissäkin taajamametsiköissä, joissa on riittävän suojaisaa tiheää nuorta metsää pesäpaikaksi. Linnaisten täydennysrakentaminen ei vaaranna varpushaukan selviytymistä Linnaisten metsässä.

Hakkuiden vaikutukset ympäröiviin luontoalueisiin

Puuston kaatamisella täydennysrakentamisalueelta on vaikutuksia ympäröivään luontoalueeseen. Vaikutukset eivät rajoitu hakattavalle alueelle, vaan jatkuvat säilyvän metsän puolelle. Reunametsän pienilmasto kuivuu lisääntyneen auringonpaisteen ja tuulisuuden takia. Metsän pienilmastoa kuivattavan reunavaikutuksen merkitystä voidaan vähentää ajoittamalla ja suunnittelemalla täydennysrakentamisalueen hakkuut niin, että uuteen metsän reunaan ehtii kehittyä suojaava reunuspuusto ja -pensaikko ennen täydennysrakentamisalueen avohakkuuta.

Pienilmaston kuivumisella voi olla merkitystä kosteaa pienilmastoa vaativien lahopuussa elävien lajien yksilöiden menestymiseen. Varsinkin täydennysrakentamisalueen itäpuolelle jäävän korpimetsän reunaosan pienilmaston kuivuminen heikentää reunametsän luontoarvoja. Täydennysrakennusalueen rakentaminen ei aiheuta millekään metsän lajille välitöntä häviämistä. Kaava-alueen eteläosassa olevan lahopuurosummalen kasvupaikka on rakentamisalueen eteläpuolella, joten siellä puuston hakkuu ei vaikuta niin voimakkaasti reunametsän pienilmastoon, koska aurinko ei pääse paistamaan sinne täydellä voimallaan.

Luontokatsauksen lähdeaineistona olleet selvitykset

Manninen Olli 2017: Lahokaviosammalkartoituksen tulokset keväältä 2017. Excel-taulukko. Julkaisematon.

Savola Keijo 2017: Vantaan Linnaisten metsän kääpäselvitys 2016. Julkaisematon

Savola Keijo 2016: Muistio Vantaan kaupungille Linnaisten metsäalueen länsiosan luontoarvoista. Julkaisematon

Jääskeläinen Kimmo 2016: Jäkäläkartoitus Vantaalla 2016. Julkaisematon

Solonen Tapio 2015: Päiväpetolintujen ja pöllöjen esiintyminen Vantaalla vuosina 2001–2014. Julkaisematon

Muutoksenhakuohje 1. Oikaisuvaatimus

Tässä kokouksessa tehtyyn päätökseen, ellei pöytäkirjassa ole päätöksen osalta erikseen toisin mainittu, tyytymätön voi tehdä oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimus tehdään **Vantaan kaupunginhallitukselle**.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on jätettävä **14 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuunottamatta.

- Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon 7 päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.
- Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana, tai erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana taikka kolmantena päivänä sähköisen viestin lähettämisestä.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen viranomaiselle

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen. Kirjallinen oikaisuvaatimus on muutoksenhakijan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitettava. Kirjelmässä on mainittava oikaisuvaatimuksen tekijän, ja jos hän ei ole allekirjoittajana, myös allekirjoittajan nimi, asuinkunta ja postiosoite.

Oikaisuvaatimusasiakirjat on muutoksenhakijan tai hänen valtuuttamansa asiamiehen toimitettava viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä, tai mikäli määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä tai muu sellainen päivä, jona työt virastoissa on keskeytettävä, ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimuksen voi toimittaa myös telekopiona (faksina) tai sähköpostina. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä, eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Sähköisen viestin (faksin tai sähköpostin) katsotaan saapuneen viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikaisuvaatimus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Yhteystiedot:

Vantaan kaupunginhallituksen osoite:

Vantaan kaupungin kirjaamo, Asematie 7, 01300 Vantaa
puhelin: (09) 8392 2184, faksinumero: (09) 8392 4163
sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi
Virka-aika: klo 8.15 - 16.00

Muutoksenhakuohje 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen

Tässä kokouksessa oikaisuvaatimuksen johdosta annettuihin **päätöksiin tyytymätön voi hakea muutosta hallinto-oikeudelta.**

Valituksen voi tehdä vain oikaisuvaatimuksen tekijä, tai mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, myös asianosainen sekä kunnan jäsen.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Valitus tehdään **Helsingin hallinto-oikeudelle.**

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 250 euroa.

Valitusaika

Valitus on jätettävä **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuunottamatta.

- Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä (koskee myös oikaisuvaatimuksen hylkäävää päätöstä) tiedon 7 päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.
- Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana, tai erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana taikka kolmantena päivänä sähköisen viestin lähettämisestä.

Valituksen toimittaminen viranomaiselle

Valitus on tehtävä kirjallisena. Valitukseen tulee liittää alkuperäisenä tai jäljennöksenä päätös, johon vaaditaan muutosta. Valituksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen. Kirjallinen valitus on muutoksenhakijan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitettava. Kirjelmässä on mainittava valituksen tekijän, ja jos hän ei ole allekirjoittajana, myös allekirjoittajan nimi, asuinkunta ja postiosoite.

Valitusasiakirjat on muutoksenhakijan tai hänen valtuuttamansa asiamiehen toimitettava viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä, tai mikäli määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä tai muu sellainen päivä, jona työt virastoissa on keskeytettävä, ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valituksen voi toimittaa myös telekopiona (faksina) tai sähköpostina. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä, eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Sähköisen viestin (faksin tai sähköpostin) katsotaan saapuneen viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Yhteystiedot:

Helsingin hallinto-oikeuden osoite:
Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
puhelin: 0295642000, faksi: 0295642079
sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
virka-aika: klo 8.00 - 16.15

Muutoksenhakuohje 3. Hallintovalitus asemakaavan muutosta koskevassa asiassa

Tässä kokouksessa tehtyyn **päätökseen tyytymätön voi hakea muutosta hallinto-oikeudelta.**

Valituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen), kunnan jäsen, alueellinen ympäristökeskus tai muu viranomainen toimialaansa kuuluvissa asioissa, maakunnan liitto ja kunta, joiden alueella kaavassa osoitetulla maankäytöllä on vaikutuksia sekä rekisteröity paikallinen tai alueellinen yhteisö toimialaansa kuuluvissa asioissa toimialueellaan.

Poikkeus: Kun kyse on vaikutukseltaan vähäisen muun asemakaavan kuin ranta-asemakaavan muutosta koskevasta asiasta, päätökseen ei ole valitusoikeutta kunnan jäsenellä.

Vaikutukseltaan vähäisenä ei ole pidettävä asemakaavan muutosta, jossa muutetaan rakennuskorttelin tai muun alueen pääasiallista käyttötarkoitusta, supistetaan puistoja tai muita lähivirkistykseen osoitettuja alueita taikka nostetaan rakennusoikeutta tai rakennuksen sallittua korkeutta ympäristöön laajemmin vaikuttavalla tavalla, heikennetään rakennetun ympäristön tai luonnonympäristön arvojen säilymistä taikka muutetaan kaavaa muulla näihin rinnastettavalla tavalla.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa, tai päätös on muuten lainvastainen.

Valitus tehdään **Helsingin hallinto-oikeudelle**. Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 250 euroa.

Valitusaika

Valitus on jätettävä valitusviranomaiselle **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuunottamatta.

Kunnan jäsenen ja asemakaavan muutosta koskevissa asioissa myös asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kun pöytäkirja on asetettu julkisesti nähtäväksi.

Valituksen toimittaminen viranomaiselle

Valitus on tehtävä kirjallisena. Valitukseen tulee liittää alkuperäisenä tai jäljennöksenä päätös, johon vaaditaan muutosta. Valituksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen. Kirjallinen valitus on muutoksenhakijan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitettava. Kirjelmässä on mainittava valituksen tekijän, ja jos hän ei ole allekirjoittajana, myös allekirjoittajan nimi, asuinkunta ja postiosoite.

Valitusasiakirjat on muutoksenhakijan tai hänen valtuuttamansa asiamiehen toimitettava viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä, tai mikäli määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä tai muu sellainen päivä, jona työt virastoissa on keskeytettävä, ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valituksen voi toimittaa myös telekopiona (faksina) tai sähköpostina. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä, eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Sähköisen viestin (faksin tai sähköpostin) katsotaan saapuneen viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Yhteystiedot:

Helsingin hallinto-oikeuden osoite:

Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

puhelin: 0295642000, faksi: 0295642079

sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

virka-aika: klo 8.00 - 16.15

Muutoksenhakuohje 4. Hallintovalitus etuosto-oikeuden käyttämistä koskevassa asiassa

Tässä kokouksessa tehtyyn **päätökseen**, jolla on päätetty käyttää etuosto-oikeutta, voi hakea muutosta hallinto-oikeudelta.

Valituksen saa tehdä ostaja ja etuostolain 6 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa myyjä.

Valitus tehdään **Helsingin hallinto-oikeudelle**.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 250 euroa.

Valitusaika

Valitus on jätettävä **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuunottamatta.

- ☐ Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon 7 päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.
- ☐ Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana, tai erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana taikka kolmantena päivänä sähköisen viestin lähettämisestä.

Valituksen toimittaminen viranomaiselle

Valitus on tehtävä kirjallisena. Valitukseen tulee liittää alkuperäisenä tai jäljennöksenä päätös, johon vaaditaan muutosta. Valituksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen. Kirjallinen valitus on muutoksenhakijan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitettava. Kirjelmässä on mainittava valituksen tekijän, ja jos hän ei ole allekirjoittajana, myös allekirjoittajan nimi, asuinkunta ja postiosoite.

Valitusasiakirjat on muutoksenhakijan tai hänen valtuuttamansa asiamiehen toimitettava viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä, tai mikäli määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä tai muu sellainen päivä, jona työt virastoissa on keskeytettävä, ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valituksen voi toimittaa myös telekopiona (faksina) tai sähköpostina. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä, eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Sähköisen viestin (faksin tai sähköpostin) katsotaan saapuneen viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Yhteystiedot:

Helsingin hallinto-oikeuden osoite:
Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
puhelin: 0295642000, faksi: 0295642079
sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
virka-aika: klo 8.00 - 16.15

Muutoksenhakuohje 5. Hankintaoikaisu ja oikaisuvaatimus hankinta-asiassa

Kansallisen kynnysarvon alittavissa hankinnoissa tehtyyn kunnan viranomaisen (hankintayksikkö) päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä annettuun ratkaisuun tyytymätön voi tehdä hankintayksikölle hankintalain 133 ja 135 §:issä tarkoitetun vaatimuksen hankintaoikaisusta tai kuntalain 134 §:ssä tarkoitetun oikaisuvaatimuksen. Oikaisua koskevan vaatimuksen voi tehdä tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen). Kuntalain mukaisen oikaisuvaatimuksen voi lisäksi tehdä kunnan jäsen.

Määräaika oikaisua koskevien vaatimusten tekemiselle

Oikaisua on vaadittava 14 päivän kuluessa siitä, kun oikaisuvaatimuksen tekijä on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta.

- **Asianosaisen** katsotaan saaneen hankintapäätöksen oheisasiakirjoineen tiedoksi sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä sinä päivänä, jolloin päätöksen oheisasiakirjoineen sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Jos tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin.

Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

- **Kunnan jäsenen** katsotaan saaneen päätöksestä tiedon 7 päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Hankintaoikaisun ja oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Hakemukseen on merkittävä oikaisua vaativan ja kirjelmän laatijan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi.

Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

Hankintaoikaisu ja/tai oikaisuvaatimus toimitetaan osoitteeseen

Vantaan kaupungin kirjaamo
Kaupunginhallitus
Asematie 7
01300 Vantaa
sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi
puhelin (kirjaamo): 09-839 22184, fax: 09-8392 4163

Virka-aika: ma - pe 8.15 - 16.00

Muutoksenhakuohje 6. Hankintaoikaisu ja markkinaoikeusvalitus hankinta-asiassa

Julkista hankintaa koskevaan päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun voidaan julkisista hankinnoista annetun lain (hankintalaki) mukaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (hankintaoikaisu). Asia voidaan myös saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi, mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnysarvon.

6.1 Oikaisuohje

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi tehdä hankintalain 133-135 §:n mukaan **hankintayksikölle** kirjallisen hankintaoikaisun. Hankintaoikaisun voi tehdä tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

Hankintaoikaisun tekoaika

Asianosaisen on tehtävä hankintaoikaisu **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta.

Sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä hankintapäätös oheisasiakirjoineen katsotaan saaduksi tiedoksi sinä päivänä, jolloin päätöksen oheisasiakirjoineen sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Jos tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Hankintaoikaisun sisältö

Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi.

Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

Hankintaoikaisu toimitetaan osoitteeseen:

Vantaan kaupungin kirjaamo
Kaupunginhallitus
Asematie 7, 01300 Vantaa
Sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi
Puhelin (kirjaamo): 09-839 22184, fax: 09-8392 4163

Virka-aika: ma - pe 8.15 - 16.00

Hankintaoikaisun vireilletulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

6.2 Valitusosoitus markkinaoikeuteen

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.

Julkisista hankinnoista annetun lain 146 §:n mukaan puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea valittamalla muutosta, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa. Lupa on myönnettävä, jos: asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää; tai siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Jollei toisin säädetä, valitus on tehtävä kirjallisesti **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen.

Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista, jos hankintayksikkö on tehnyt hankintasopimuksen hankintalain 130 §:n 1 nojalla noudattamatta odotusaikaa.

Valitus on tehtävä **kuuden kuukauden kuluessa** hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä hankintapäätös oheisasiakirjoineen katsotaan saaduksi tiedoksi sinä päivänä, jolloin päätöksen oheisasiakirjoineen sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Jos tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava hankinta-asia, jota valitus koskee, sekä valittajan vaatimukset ja niiden perusteet. Puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan osalta valituskirjelmässä on esitettävä, minkä vuoksi käsittelylupa tulisi myöntää.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatija on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valitukseen on liitettävä alkuperäisenä tai jäljennöksenä päätös, johon haetaan muutosta, sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta. Valitukseen on liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi. Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten hallintolainkäyttölain 21 §:ssä säädetään.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden virka-ajan päättymistä. Itse tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan.

Hakemuksen voi toimittaa markkinaoikeuden kansliaan henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä, postitse, telekopiona tai sähköpostin avulla kuten laissa sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa

(13/2003) säädetään. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensiksi seuraavana arkipäivänä.

Valituskielto

Hankintalain 163 §:n mukaan markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta kuntalain eikä hallintolainkäyttölain nojalla.

Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti.

Muutoksenhausta ilmoittaminen hankintayksikölle

Hankintalain 148 §:n nojalla hankinta-asiaan muutosta hakevan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikölle viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön kohdassa 6.1 mainittuun osoitteeseen.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakijalta peritään käsittelystä markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksua 2 000 euroa alle miljoonan euron hankinnassa. Jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoona euroa, käsittelymaksu on 4 000 euroa. Mikäli hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa, käsittelymaksu on 6 000 euroa.

Yksityishenkilön oikeudenkäyntimaksu markkinaoikeudessa on 500 euroa.

Markkinaoikeuden osoite ja muut yhteystiedot:

Markkinaoikeus
Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
puh. 029 56 43300
fax. 029 56 43314
sähköposti: markkinaoikeus@oikeus.fi

Muutoksenhakuohje 7. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

7.1

Tässä kokouksessa tehdyistä **päätöksistä, joilla on päätetty olla käyttämättä etuosto-oikeutta**, ei saa tehdä oikaisuvaatimusta tai valittamalla hakea muutosta. (Etuostolaki 22 § 2 mom.)

7.2

Tässä kokouksessa tehtyyn, **verotusta koskevan oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen ei saa hakea muutosta** valittamalla (Verotusmenettelylaki 88 § 6 mom.).

7.3

Tässä kokouksessa tehtyyn, **hankinto-oikaisua koskevaan päätökseen**, ei saa hakea muutosta.

7.4

Päätöksistä, jotka koskevat vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei kuntalain 136 §:n mukaan saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Muutoksenhakuohje 8. Hallintovalitus rakennuskieltoa koskevassa asiassa

Tässä kokouksessa tehtyyn **päätökseen tyytymätön voi hakea muutosta hallinto-oikeudelta.**

Valituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen). Viranomaisella on lisäksi valitusoikeus, jos laissa niin säädetään tai jos valitusoikeus on viranomaisen valvottavana olevan julkisen edun vuoksi tarpeen.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa, tai päätös on muuten lainvastainen.

Valitus tehdään **Helsingin hallinto-oikeudelle**. Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 250 euroa.

Valitusaika

Valitus on jätettävä valitusviranomaiselle **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Päätöksen katsotaan tulleen asianosaisten tietoon silloin, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

Valituksen toimittaminen viranomaiselle

Valitus on tehtävä kirjallisena. Valitukseen tulee liittää alkuperäisenä tai jäljennöksenä päätös, johon vaaditaan muutosta. Valituksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen. Kirjallinen valitus on muutoksenhakijan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitettava. Kirjelmässä on mainittava valituksen tekijän, ja jos hän ei ole allekirjoittajana, myös allekirjoittajan nimi, asuinkunta ja postiosoite.

Valitusasiakirjat on muutoksenhakijan tai hänen valtuuttamansa asiamiehen toimitettava viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä, tai mikäli määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä tai muu sellainen päivä, jona työt virastoissa on keskeytettävä, ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valituksen voi toimittaa myös telekopiona (faksina) tai sähköpostina. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä, eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Sähköisen viestin (faksin tai sähköpostin) katsotaan saapuneen viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Yhteystiedot:

Helsingin hallinto-oikeuden osoite:
Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
puhelin: 0295642000, faksi: 0295642079
sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
virka-aika: klo 8.00 - 16.15